

ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Η ΣΦΙΓΓΑ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ

(LE SPHINX DES GLACES)

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Διασκευή: Γ. ΤΣΟΥΚΑΛΑ

Εικονογράφηση: Ο. Π.

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ «ΑΣΤΗΡ»

Α. & Ε. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Ο ΔΟΣ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 10 — ΑΘΗΝΑΙ — 1966

Η ΣΦΙΓΓΑ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Τὰ νησιά τῆς ἀπελπισίας.

Κανένας, βέβαια, δὲν θὰ πιστέψῃ τὴ διήγηση αὐτή, ποὺ ἐπιγράφεται: 'Η Σφίγγα τῶν Πάγων. 'Αδιάφορο! 'Εγὼ νομίζω ὅτι πρέπει νὰ παραδοθῇ στὴν δημοσιότητα, καί, καθένας πιά, εἶναι ἐλεύθερος νὰ τὴν πιστέψῃ ἢ ὅχι!

Δύσκολο θὰ ἦταν νὰ φανταστῇ κανένας καταλληλότερο τόπο, γιὰ τὴν ἔναρξη τῶν θαυμασίων καὶ τρομερῶν μου περιπτειῶν, ἀπὸ τὰ Νησιὰ τῆς 'Απελπισίας, ὅπως τὰ ώνόμαισε στὰ 1779 ὁ πλοίαρχος Κούκ. Λοιπόν, ὕστερα ἀπ' ὅσα εἶδα ὅταν ἔμεινα ἐκεῖ, στὰ 1839, μπορῶ νὰ διαβεβαιώσω ὅτι τοὺς ἀρμόδιες τέλεια ἡ θλιβερὴ αὐτὴ ὄνομασία τοῦ διάσημου "Αγγλου θαλασσοπόρου. Νησιὰ τῆς 'Απελπισίας· αὐτὸ τὰ λέει ὅλα!

Εἶναι τὸ μόνο κατάλληλο ὄνομα γιὰ τὸ ἀρχιπέλαγος τῶν τριακοσίων αὐτῶν μικρῶν νησιῶν, ποὺ εἶναι σπαρμένα στὴν ἀπέραντη καὶ ἀπελπιστικὴ ἐρημιὰ τοῦ ὥκεανου, ποὺ τὸν συνταράσσουν, σχεδὸν διαρκῶς, οἱ μεγάλες τρικυμίες τοῦ Νότου.

Εἶχα πάει στὸ Κρύστας - "Αρμπουρ — ἔνα λιμάνι τῆς Κεργαιλάνης, ἀπὸ τὰ σημαντικώτερα τῶν νησιῶν τοῦ ἀρχιπελάγους — γιὰ νὰ κάνω γεωλογικὲς μελέτες, ποὺ βάσταξαν δυὸ μῆνες.

Τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ἐνῷ περπατοῦσα στὴν ἀκρογιαλιά, μ' ἐπλησίασε ὁ ξενοδόχος μου καὶ μοῦ εἶπε:

— Μοῦ φαινεται, κύριε Τζώρλιγκ, ότι δὲν βλέπετε τὴν ὥρα νὰ μᾶς φύγετε. "Η μήτως κάνω λάθος;

"Ηταν ψηλὸς καὶ χοντρὸς Ἀμερικανός, ἐγκατεστημένος ἐδῶ καὶ δεκαπέντε χρόνια στὸ Κρίστμας—"Αρμπουρ, ὅπου καὶ διατηροῦσε τὸ μοναδικὸ ξενοδοχεῖο καὶ παντοπλεῖο τοῦ λιμανιοῦ.

— Θὰ σᾶς ἀπαντοῦσα ὅτι δὲν κάνετε λάθος, κύριε "Ατκινς, ἀν δὲν ἐφοβόμουνα μήτως σᾶς προσβάλῃ ἡ ἀπάντησή μου.

— Νὰ μὲ προσβάλῃ; Θεὸς φυλάξει! εἴπε ὁ καλὸς ξενοδόχος γελώντας. 'Εγὼ εἶμαι συνηθισμένος νὰ δέχωμαι τέτοιες ἀπαντήσεις, ὅπως ὁ βράχος τὰ κύματα!

— Καὶ ν' ἀντέχετε ὅπως ὁ βράχος;

— 'Ἐννοεῖται, κύριε Τζώρλιγκ! 'Απὸ τὴν ἡμέρα ποὺ φτάσατε στὸ Κρίστμας - "Αρμπουρ καὶ καταλύσατε στὸ ξενοδοχεῖο μου, ἐγὼ τὸ εἴστα, ἀν δχι σὲ ὄχτω, ἀλλὰ σὲ δεκαπέντε μέρες ὁ ξένος μου θὰ βαρεθῇ καὶ θὰ μετανοήσῃ ποὺ ἥρθε στὴν Κεργαιλάνη.

— "Οχι, κύριε "Ατκινς, ἐγὼ δὲν μετανοῶ ποτὲ γιὰ ὅ,τι κάνω.

— Καλὸ ἰδίωμα αὐτό, κύριε Τζώρλιγκ!

— "Επειτα, ἐγὼ ἥρθα ἐδῶ γιὰ νὰ ἴδω καὶ νὰ σπουδάσω. Περιηγήθηκα λοιπὸν τὸ 'Αρχιτέλαγος καὶ τὸ ἐσπούδασα. "Ε, δὲν εἶναι μικρὸ πρᾶγμα αὐτό. 'Αφήνω δὰ τὴ λαμπρὸ περιποίησῃ, ποὺ είχα στὸ ξενοδοχεῖο σας, γιὰ τὴν ὁποία θὰ σᾶς εἶμαι πάντοτε εὐγνώμων. 'Αλλ' ἀν δὲν ἀπατῶμαι, εἶναι δυὸ μῆνες τώρα, ἀπὸ τότε ποὺ ἥρθα...

— Καὶ δὲν βλέπετε τὴν ὥρα νὰ γυρίσετε στὴν πατρίδο σας, δηλαδὴ στὴν πατρίδα μας, κύριε Τζώρλιγκ; Νὰ φτάσετε στὸ Κοννέκτικουτ καὶ νὰ ξαναδῆτε τὴν Πρόνοια, τὴν πρωτεύουσά μας, ἔ; διέκοψε θριαμβευτικὰ ὁ ξενοδόχος.

— Βεβαιότατα, κύριε "Ατκινς! Εἶναι τρία χρόνια τώρα ποὺ τριγυρνῶ ἐδῶ κι ἔκει. Πρέπει νὰ σταματήσω τέλος πάντων καὶ νὰ φιξοθολήσω κάπου...

— "Ε, ἔ, ἀπάντησε ό 'Αμερικανός, κλείνοντας τὸ ἔνα μάτι· ἂμα φιλοθεοῦση κανένας, ὕστερα ξεπετάει καὶ βλαστάρια...

— 'Αλήθεια, κύριε "Ατκινς. 'Αλλ' ὅπωσδήποτε, ἐπειδὴ δὲν θὰ παντρευτῶ, φαίνεται πώς τὸ γενεαλογικό μας δέντρο θὰ σταματήσῃ σὲ μένα. Σαράντα χρονῶν ἄνθρωπος τώρα, δὲν θὰ κάμω βέβαια τὴν τρέλλα νὰ παντρευτῶ στὰ γεράματα γιὰ νὰ ξεπετάξω βλαστάρια. Τί καλὰ ποὺ κάνατε σεῖς, ποὺ προλάβατε!

— 'Ομολογῶ, κύριε Τζώρλιγκ, ὅτι σ' αὐτὸ τὸ κεφάλαιο δὲν εἴμαι καθόλου δυσαρεστημένος. 'Απόκτησα δέκα παιδιά, καὶ ὁ Θεὸς ξέρει πιὰ πόσα ἐγγόνια θ' ἀποκτήσω ἀργότερα!

— Καὶ δὲν ἔχετε σκοπὸ νὰ ἐπιστρέψετε ποτὲ στὴν πατρίδα σας;

— Στὴ Βαλτιμόρη; Καὶ νὰ κάμω τί; Φτώχεια ἔκει καὶ δυστυχία. 'Ενω ἐδῶ, στὰ Νησιὰ τῆς 'Απελπισίας, ποτὲ δὲν μοῦ δόθηκε ἀφορμὴ ν' ἀπελπιστῶ. Δόξα σοι ὁ Θεός, καλὰ ζήσαμε ὡς τώρα καὶ καλὰ θὰ ζήσουμε καὶ στὸ μέλλον.

— Τέλος πάντων, κύριε "Ατκινς, εἴμαι πολὺ εὐχαριστημένος ποὺ ἥρθα στὴν Κεργαιλάνη, καὶ θὰ τὴν θυμοῦμαι πάντοτε. 'Αλλὰ νομίζω ὅτι εἶναι πιὰ καιρὸς καὶ νὰ φεύγω...

— 'Τπομονή, κύριε Τζώρλιγκ! Δὲν πρέπει κανένας νὰ τὴν ἐπιθυμῇ πολύ, ὡστε νὰ τὴν ἐπισπεύδῃ τὴ στιγμὴ τοῦ ἀποχωρισμοῦ. "Επειτα, μὴν ξεχνᾶτε ὅτι τὸ καλοκαίρι δὲν θ' ἀργήση. Σὲ πέντε ἥξεη βδομάδες.

— "Ω, δὲν τὸ πιστεύω τόσο γρήγορα! 'Ο Αὔγουστος ἐδῶ ἀντιστοιχεῖ μὲ Φεβρουάριο τοῦ δικοῦ μας ἡμισφαιρίου, τοῦ βιορείου...

— 'Εχετε δίκιο. 'Αλλ' ὁ χειμώνας ἥταν πολὺ γλυκὸς ἐφέτος καὶ δὲν μπορεῖ νὰ διαρκέσῃ. Κάνετε λίγη ὑπομονὴ καὶ νὰ ιδῆτε πῶς θ' ἀρχίσουν νὰ μᾶς ἔρχωνται τὰ πλοῖα. Πλησιάζει, ξέρετε, ἡ ἐποχὴ τοῦ φαρέματος.

—'Απὸ τὸ στόμα σας καὶ στοῦ Θεοῦ τ' αὐτί, κύριε "Ατκινς! 'Ο «"Αλμπρανος», ἐκείνη ἡ γολέτα ποὺ μοῦ εἴπατε.

— Τοῦ πλοιάρχου Λὰν Γκύ; μὲ διέκοψε ὁ ξενοδόχος. "Εξοχος ναυτικός, μολονότι "Αγγλος — καλοί, βλέπετε, ύπαρχουν παντοῦ! — καὶ πάντοτε ἀπὸ μένα ψωνίζει!

— Πότε λογαριάζετε λοιπὸν νὰ φτάσῃ ὁ «"Αλμπρανος»;

— Σὲ ὄχτὼ μέρες θὰ εἶναι ἔδω. 'Αλλοιῶς, θὰ πῆ ὅτι δὲν ύπαρχη πιὰ πλοιάρχος Λὰν Γκύ καὶ γιὰ νὰ μὴν ύπαρχη πιὰ πλοιάρχος Λὰν Γκύ, θὰ πῆ ὅτι ὁ «"Αλμπρανος» βιούλιαξε μεταξὺ τῆς Κεργαιλάνης καὶ τοῦ 'Ακρωτηρίου τῆς Καλῆς Ελπίδας.

Καὶ μὲ μιὰ χειρονομία ποὺ ἐσήμαινε ὅτι τέτοιο δυστύχημα θὰ ἥταν ὅλως διόλου ἀπίθανο, ὁ κύριος "Ατκινς ἀπομακρύνθηκε.

'Ανυπόμονος νὰ φύγω, ἔλπιζα κι ἔγὼ ὅτι οἱ προβλέψεις τοῦ ξενοδόχου μουν θὰ ἐπαλήθευναν, ἔλπιζα δηλαδή, ὅτι, ὁ σχετικὸς ἥπιος χειμώνας τῆς χρονιᾶς ἐκείνης, θὰ ἐφτανε στὸ τέρμα του, καὶ ὅτι, μαζὶ μὲ τὸ καλοκαίρι, θὰ ξαναγύριζαν γρήγορα τὰ πλοῖα, γιὰ νὰ μπορέσω νὰ φύγω.

'Ο ἐνθουσιώδης ξενοδόχος δὲν ἔπαινε νὰ μοῦ ἐκθειάζῃ τὸν «"Αλμπρανο», ποὺ μὲ τόση ἀνυπομονησία περίμενα, γιὰ ν' ἀφήσω τέλος πάντων τὰ Νησιὰ τῆς 'Απελπισίας.

Φόβο μὴ μείνω γιὰ πάντα στὰ Νησιὰ τῆς 'Απελπισίας δὲν είχα. Κάθε χρόνο, τὴν ἐποχὴν ἐκείνη ἀκόμη, ἐρχόντουσαν στὴν Κεργαιλάνη τουλάχιστον πεντακόσια πλοῖα. Τὰ τραβοῦσε ἐκεῖ ἡ ἀλιεία τῶν κητοειδῶν, ποὺ γιὰ τὸ ἐπικερδές της κανεὶς κρίνει ἀπὸ αὐτὸ μόνο τὸ παραδειγμα : "Ἐνας καὶ μόνο θαλασσινὸς ἐλέφας βγάζει ἔνα ὄλοντηρο τόννο λαδιοῦ. Σήμερα ὅμως, τὸ ἀρχιπέλαγος τὸ ἐπισκέπτονται μόλις δώδεκα πλοῖα τὸ χρόνο· δὲν ύπαρχει πιὰ ἡ παλιὰ ἀφθονία· ὁ ἀριθμὸς τῶν κητοειδῶν ἀπ' τὴν ἄγρια καταδίωξη, ἐλαττώθηκε σημαντικά.

‘Ωστόσο, ή ἀνυπομονησία μου μεγάλωνε ἀπὸ μέρα σὲ μέρα.

— “Ε, ό «”Αλμπρανος»; ρωτοῦσα καὶ ξαναρωτοῦσα τὸν ”Ατκινς.

— ‘Ο «”Αλμπρανος», ἀγαπητέ μου κύριε Τζώρλιγκ, θὰ φτάσῃ σήμερα χωρὶς ἄλλο, μου ἀποκρινόταν χωρὶς κανένα διστογμό. Καὶ ἂν δὲν φτάσῃ σήμερα, θὰ φτάσῃ αὔριο. Πάντως θὰ φτάσῃ μιὰ μέρα, νὰ είσθε βέβαιος.

Χωρητικότητας τριακοσίων τόννων, μὲ δυὸ κατάρτια, ἐννέα πανιά, ταχύτητα ἀπαράμιλλη, κατασκευασμένος λαμπρά, στερεότητας μοναδικῆς, περιβλήματα χάλκινα. “Ενας πλοίαρχος, ἔνας ὑποπλοίαρχος, ἔνας ναύληρος, ἔνας μάγερας καὶ ὄχτω ναῦτες. Αὐτὸς ήταν ό «”Αλμπρανος», ή γολέτα ποὺ περίμενα νὰ φτάσῃ στὸ Κρίστμας-”Αρμπονρ, τουλάχιστον κατὰ τὶς διαθεσιώσεις τοῦ ”Ατκινς.

‘Ο πλοίαρχος Λάν Γκύ, ἀπὸ τὴ Λίβερπούλ, ήταν κατὰ τὰ τρία πέμπτα ἰδιοκτήτης τοῦ «”Αλμπρανον», ποὺ τὸν κυβερνοῦσε ἔξη περίπου χρόνια. Μετέφερε ἐμπορεύματα ἀπὸ τὶς νότιες θάλασσες τῆς ’Αφρικῆς καὶ τῆς ’Αμερικῆς, πηγαίνοντας ἀπὸ νησὶ σὲ νησὶ καὶ ἀπὸ ηπειρο σὲ ηπειρο. Πρέπει νὰ προσθέσω ὅτι, χάριν ἀσφαλείας, στὶς θάλασσες ἐκεῖνες, τὶς πολὺ λίγο ἀσφαλεῖς, ἔξ αἰτίας τῶν πειρατῶν, ό «”Αλμπρανος» ήταν ὡπλισμένος μὲ τέσσερα κανόνια τῶν δώδεκα, μὲ τουφέκια, πιστόλια, καραμπίνες, καὶ μὲ τ’ ἀναγκαῖα πολεμιοφόδια.

Τὸ πρωὶ τῆς 7 Αύγουστου, ἔξυπνησα ἀπότομα ἀπὸ τὸν ξενοδόχο μου, ποὺ γρονθοκοποῦσε τὴν πόρτα μου, φωνάζοντας:

- Κύριε Τζώρλιγκ, ξυπνήσατε;
- Καὶ μὲ ρωτᾶτε, ὕστερα ἀπὸ τόσο θόρυβο; Τί τρέχει;
- Εφάνηρε ἔνα καράβι... εἶναι μακρυὰ ἔξη μίλια... ἔρχεται ἵσια στὸ Κρίστμας!

— "Ε, μήπως είναι ό «'Αλμπρανος»; φώναξα, πετώντας τὰ σκεπάσματά μου.

— Αύτὸ διὰ τὸ μάθουμε ἀργότερα, κύριε Τζώρλιγκ! 'Ο πωσδήποτε, είναι τὸ πλοῖο ποὺ μᾶς ἐπισκέπτεται ἐφέτος, καὶ ἀξίζει νὰ τοῦ κάνουμε καλὴ ὑποδοχῆ.

Ντύθηρα γρήγορα - γρήγορα καὶ κατέβηρα στὴν παραλία.

'Ο καιρὸς ήταν αἷμοιος, ἡ θάλασσα γαλήνια.

Μετὰ δυὸ ώρες ό «'Αλμπρανος», ἀγκυροβολοῦσε μεγαλοπρεπῶς στὴ μέση τοῦ ὄρμου τοῦ Κρίστμας - "Αρμπουρ.

‘Ο μυστηριώδης πλοίαρχος.

Μὲ πολλὲς καὶ μεγάλες διαχύσεις ὑποδέχθηκε ὁ κύριος "Ατκινς τὸν πλοίαρχο τοῦ «'Αλμπρανού». Αὔτὸς ὅμως μοῦ φάνηκε πολὺ λιγώτερο διαχυτικός.

Μαζί του ἥρθε καὶ ὁ ναύληρος Ούρλιγκερλί, πού, μόλις ἔμαθε ἀπὸ τὸν "Ατκινς, ὅτι ἀν συγκατετίθετο ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ, θὰ ἐπιβιβαζόμουνα στὸν «'Αλμπρανο», χωρὶς συστάσεις καὶ διατυπώσεις, μὲ πλησίασε ἀμέσως καὶ μοῦ εἶπε:

- Κύριε Τζώρλιγκ τὰ σέβη μου!
- Χαίρετε, φίλε μου, ἀποκρίθηρα. Τί ἀγαπᾶτε;
- Νὰ σᾶς ἔξυπηρετήσω.
- Νὰ μὲ ἔξυπηρετήσετε; Καὶ σὲ τί;
- "Εμαδα ὅτι ἐπιθυμεῖτε νὰ φύγετε μὲ τὸν «'Αλμπρανο».

- "Α!... καὶ ποιός είσθε σεῖς;
- Εἴμαι ὁ ναύληρος Ούρλιγκερλί, σύντροφος πιστὸς καὶ φίλος τοῦ πλοιάρχου Λὰν Γκύ, ὁ ὅποιος μὲ ἀκούει κάποτε, ἀν καὶ μερικοὶ λένε ὅτι δὲν ἀκούει κανέναν.

- Χαίρω πολύ... Τότε λοιπόν, ἀν εὐκαιρῆτε αὐτὴ τὴ στιγμή, ἂς κουβεντιάσουμε.

— Εύχαριστως. "Εχω καιρὸ δυὸ δροες. "Επειτα, κύριε Τζώρλιγκ, σήμερα ἔχουμε πολὺ λίγη ἐργασία. "Άν είσθε καὶ σεῖς ἐλεύθερος μποροῦμε νὰ πάμε στοῦ "Ατκινς, νὰ πάρουμε ἔνα τσάι μὲ λίγο οὐσίου, καὶ νὰ τὰ ποῦμε ἔχει μὲ ὅλη μας τὴν ήσυχία.

— Ναί, ἀλλὰ ξέρετε, ἐγὼ δὲν πίνω!

— Δὲν πειράζει! Πίνω ἐγὼ καὶ γιὰ τοὺς δυό μας. 'Αλήθεια, κύριε Τζώρλιγκ, ποτὲ δὲν πίνω περισσότερο ἀπ' ὅ, τι πρέπει, πάντοτε ὅμως ὅσο πρέπει!

'Ακολούθησα τὸν ναύκληρο, καί, ἐνῶ ὁ κύριος "Ατκινς ἐπάνω στὴ γολέτα ἐπαζάρευε τὰ ἐμπορεύματα ποὺ θὰ ἀγόραζε καὶ θὰ πουλοῦσε, ἐμεῖς οἱ δυὸ καθήσαμε στὴ μεγάλη αὔθουσα τοῦ ξενοδοχείου του καὶ ἀρχύσαμε τὴν κουβέντα:

— 'Ο "Ατκινς, εἴπα στὸ ναύληρο, ἀνέλαβε νὰ συναντήσῃ τὸν πλοίαρχο Λὰν Γκύ, ποὺ τὸν ξέρει πολὺ καλά, ἀν δὲν ἀπατῶμαι.

— 'Ο "Ατκινς! μὲ διέκοψε ὁ Ούρλιγκερλί. Καλὸς ἄνθρωπος, δὲν σᾶς λέω, καὶ ὁ πλοίαρχος τὸν ἐκτιμᾶ πολύ. 'Αλλὰ μὴ νομίσετε ὅτι σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα μπορεῖ νὰ σᾶς κάμη τίποτε. 'Αφῆστε νὰ ἐνεργήσω ἐγώ, κύριε Τζώρλιγκ!

— Μά, είναι λοιπὸν τόσο δύσκολο πράμα; Δὲν ὑπάρχει καμιαὶ καμπίνα ἐλεύθερη στὸν «"Αλμπρανο»; Καὶ ἡ πιὸ μικρὴ νὰ είναι δὲν μὲ πειράζει· πληρώνω ὅσα - ὅσα...

— Ναί, ναί, ύπαρχει μιὰ καμπίνα, ποὺ κανεὶς δὲν τὴν μεταχειρίστηκε ἀκόμη, καὶ ἀφοῦ λέτε ὅτι πληρώνετε ὅσα - ὅσα... 'Αλλὰ δὲν πρόκειται γι' αὐτό, κύριε Τζώρλιγκ! Τὸ ζήτημα είναι νὰ πεισθῇ ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκὺ νὰ παραλάβῃ ἐπιβάτη· καὶ γιὰ νὰ πεισθῇ χρειάζεται τέχνη, κύριε Τζώρλιγκ, χρειάζεται πονηριά, ποὺ δὲν τὴν ἔχει ὁ φίλος μας "Ατκινς, ἀλλὰ μονάχα ὁ ἀντικρυνός σας, ποὺ πίνει τώρα στὴν ὑγειά σας, ἀν καὶ μὲ λύπη του, ποὺ δὲν κάνετε καὶ σεῖς τὸ ἵδιο!

Καί, κλείνοντας τὸ ἔνα μάτι, καὶ γουρλώνοντας τὸ

ἄλλο, ὁ ναύκληρος ἀδειασε τὸ ποτήρι του. "Επειτα ἔβγαλε μιὰ πίτα μαύρη καὶ κοντή, τὴ γέμισε, τὴν ἄναψε, καὶ, βάζοντάς την στὴ γωνία τοῦ στόματός του, ἄρχισε νὰ τριαβάῃ μὲ τόση μανία, ώστε σὲ λίγο τὸ κεφάλι του σκεπάστηκε μὲ πυκνὸ σύννεφο καπνοῦ.

- Λοιπόν, κύριε Οὐρλιγκερλί; εἴτα.
- Στὶς διαταγές σας, κύριε Τζώρλιγκ!
- Καὶ γιατί ὁ πλοιάρχος σας δὲν θὰ μὲ δεχτῇ εὔκολα;
- Γιατὶ δὲν ἐννοεῖ νὰ δέχεται ἐπιβάτες στὸ πλοϊο του. Τουλάχιστον ὡς τώρα ἀπέρριψε ὅλες τὶς προτάσεις ποὺ τοῦ ἔκαμαν. Δὲν ἐδέχτηκε ποτὲ κανένα.

— Καὶ γιὰ ποιό λόγο, παρακαλῶ;

— Γιατὶ θέλει νὰ πηγαίνῃ ὅπου τοῦ καπνίσει, μὲ τὸ παραμικρὸν' ἄλλαζη δρομολόγιο, στὸ βιοριὰ ἢ στὸ νότο, στὴν ἀνατολὴ ἢ στὴν δύση, ὅπως τοῦ ἀρέσει χωρὶς νὰ δίνῃ λόγο σὲ κανένα. Ποτὲ δὲν βγαίνει ἀτ' αὐτὲς τὶς νότιες θάλασσες, καὶ εἶναι τώρα πολλὰ χρόνια ποὺ ταξιδεύουμε μεταξὺ τῆς ἀνατολικῆς Αὔστραλίας καὶ τῆς δυτικῆς Ἀμερικῆς. Δὲν στεκόμαστε παρὰ μόνον ὅταν πρόκειται νὰ πουλήσουμε τὸ φροτίο μας. Καταλαβαίνετε λοιπόν, ὅτι, κάτω ἀπὸ τέτοιους ὄρους, ἔνας ἐπιβάτης θὰ μᾶς ἥταν πολὺ ὄχληρος· ἔπειτα, ποιός τρελλὸς θὰ ἦθελε νὰ ἐπιβιβασθῇ στὸ «Ἀλμπρανό», ποὺ δὲν ἔχει ποτὲ ώρισμένη διεύθυνση, καὶ ποὺ πηγαίνει ὅπου τὸν σπρώχνει ὁ ὄνειμος;

'Αλήθεια ἔλεγε ἀραγε ὁ ναύκληρος; "Η μήπως ἥθελε νὰ μοῦ παραστήσῃ τὴ γολέτα του σὰν ἔνα πλοϊο μυστηριώδες, περιπλανώμενο χωρὶς τέρμα καὶ σκοπό, κάτω ἀπὸ τὶς διαταγὲς ἐνὸς φανταστικοῦ πλοιάρχου, ὅπως τὰ στοιχειωμένα καράβια τῶν παραφυσθιῶν;

— Τέλος πάντων, τοῦ εἴτα, ὁ «Ἀλμπρανός» θὰ φύγη ἀπὸ τὴν Κεργαμάνη σὲ τέσσερεις - πέντε μέρες;

— Μάλιστα...

— Καὶ θὰ διευθυνθῇ αὐτὴ τὴ φορὰ δυτικά, γιὰ νὰ φτάσῃ στὰ νησιά Τριστάν ντα Κούνα;

— Πιθανόν.

— Λοιπόν, ναύκληρε, ή πιθανότητα αυτή μοῦ φτάνει, καί, ἀφοῦ προσφέρεσθε νὰ μ' εὔκολύνετε, σᾶς παρακαλῶ νὰ πείσετε τὸν πλοίαρχο Λὰν Γκύ, νὰ μὲ δεχτῆ γιὰ ἐπιβάτη.

— 'Ησυχάστε! Πέστε πῶς ἔγινε! Καὶ τώρα, κύριε Τζώρ-λιγκ, νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς ἀποχαιρετήσω, προτοῦ ἔρ-θη μάλιστα ὁ φίλος μας ὁ "Ατκινς, καὶ νὰ ἐπιστρέψω στὸ πλοῖο μου.

Καὶ ἀφοῦ ἄδειασε καὶ τὸ τελευταῖο ποτῆρι οὐίσκυ,— καί, καθὼς ἄνοιξε τὸ στόμα του, ἐνόμισα ὅτι θὰ καταπιῇ μαζὶ καὶ τὸ ποτῆρι! — ὁ παράδοξος ναύκληρος Ούρλιγκερ-λὶ μὲ ἀποχαιρέτησε μὲ μειδύομα προστατευτικὸ καὶ βγῆ-κε ἔξω.

"Εμεινα μόνος καὶ ἄρχισα νὰ σκέπτωμαι. 'Επὶ τέλους, τί ἡταν αὐτὸς ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ; 'Ο κύριος "Ατκινς μοῦ τὸν εἶχε παραστήσει σὰν τὸν καλύτερο ναυτικὸ καὶ τὸν καλύτερο ἄνθρωπο. Πιθανὸν νὰ ἡταν καὶ τὰ δυό· κανένα λόγο δὲν εἶχα νὰ τὸ ἀμφισθητήσω! 'Αλλά, μὲ ὅσα μοῦ εἴπε γι' αὐτὸν ὁ ναύκληρος, σχημάτισα τὴν ἴδεα ὅτι ἡταν πολὺ ἰδιόρρυθμος ἄνθρωπος! 'Ομολογῶ ὅτι ποτὲ δὲν μοῦ πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ μου ἡ ἴδεα, ὅτι θὰ παρουσιαζόντουσαν δυσκολίες γιὰ τὴν ἐπιβίβασή μου στὸν «"Αλμπρανο», μιὰ ποὺ θὰ πλήρωνα τὸ ναῦλο, ποὺ θὰ μοῦ ζητοῦσαν. Τί λόγο εἶχε δραγγε, ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ νὰ μοῦ ἀρνηθῆ; "Ἐπρεπε νὰ παραδεχθῶ, ὅτι πράγματι δὲν ἥθελε νὰ δεσμευθῆ μὲ καμμιὰ ὑποχρέωση καὶ εὐθύνη ἀπέναντι ἐνὸς ξένου, γιὰ νὰ εἴναι ἐλεύθερος νὰ πηγαίνῃ ὅπου θέλει καὶ ν' ἄλλαξη διεύθυνση ὅταν θέλη; "Η μήτως εἶχε ἄλλους λόγους ν' ἀποφεύγῃ ἐπιβάτες; Μήτως ἡταν λαθρέμπορας; Μήτως ἡταν πειρατής;... Πιθανὸν κι αὐτό, μολονότι ὁ καλός μου ξενοδόχος, ἔγγυώτανε γιὰ τὸν «"Αλμπρανο» καὶ τὸν πλοίαρχό του. 'Αλλ' ἂν καὶ ὁ "Ατκινς αὐτὸς ἡταν γελασμένος; "Αλλωστε, πολὺ λίγο ἐγνώριζε τὸν πλοίαρ-

χο Λάν Γκύ, ποὺ μιὰ φορά τὸ χρόνιο ἐδρότανε στὴν Κεργαιλάνη καὶ φερνότανε, τὶς λίγες μέρες ποὺ ἔμενε ἐκεῖ, μὲ τρόπο ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ ἔγειρῃ ὑπόνοιες...

Ἐξ ἄλλου, ἔλεγα, μήπως ὁ ναύληρος, θέλοντας νὰ δώσῃ μεγάλη σημασία στὶς ὑπηρεσίες του, ἐπίτηδες μοῦ παρίστανε γιὰ δύσκολο τὸ πρᾶγμα, ἐνῶ ἵσως ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ θὰ δεχότανε τὴν πρόταση πολὺ εὔκολα, καὶ θὰ ἐθεωρεῖτο μάλιστα πολὺ εύτυχῆς, παίρνοντας ἐπιβάτη — ὅπως ἔμένα — πού, οὕτε ἀπαιτήσεις εἶχε μεγάλες, οὕτε τὴν τυφὴ τοῦ ναύλου συζήτησε.

Τστεριά ἀπὸ μιὰ ὥρα βρῆκα τὸν ἔνοδόχο μου καὶ τοῦ ἀνάγγειλα τὰ νέα.

— "Α, τὸν κατεργάζοη τὸν Ούρλιγκερλί! φώναξε· πάντα ὁ ἴδιος!" Αμα τὸν ἀκούνη κανείς, νομίζει, πιὰ πὼς ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ οὕτε τὴ φύτη του δὲν σκουπίζει, ἂν δὲν πάρη πρῶτα τὴ γνώμη του! 'Αφῆστε τον, κύριε Τζώρλιγκ!... Αὐτὸς θέλει νὰ σᾶς τραβήξῃ λεπτά.

— Σᾶς εὐχαριστῶ, κύριε "Ατκινς. 'Αλλά, δὲν μοῦ λέτε, εἴδατε τὸν πλοίαρχο; τοῦ μιλήσατε γιά...

— "Οχι ἀκόμη, κύριε Τζώρλιγκ! "Έχουμε καιρό... Μόλις ἔφτασε ὁ «"Αλμπρανος»...

— Ναι· ἀλλά, ξέρετε, θέλω νὰ μάθω, γιὰ νὰ λάβω τὰ μέτρα μου!

— Ήσυχάστε!

— Θέλω νὰ μάθω τί θ' ἀπογίνω...

— Μὴ φοβόσαστε, κύριε Τζώρλιγκ! "Έχετε λίγη υπομονή, καὶ τὸ πράμα θὰ ἔρθη μόνο του. "Επειτα, καὶ ὁ «"Αλμπρανος» νὰ μὴ σᾶς δεχτῇ, δὲν θὰ χαθῆτε πλοῖα, δόξα τῷ Θεῷ, ἀτ' ἐδῶ κι ἐμπρὸς θὰ μᾶς ἔρχωνται ἀφθονα. "Εννοιασας! "Έμπιστευθῆτε σ' ἔμένα· ἔγω ἀναλαμβάνω!

Λόγια, ἀλλὰ μόνον λόγια, ὁ ναύληρος ἀπὸ τὸ ἔνα μέρος, ὁ ἔνοδόχος ἀπὸ τὸ ἄλλο. Γι' αὐτό, παρ' ὅλες των τὶς ὑποσχέσεις, ἀποφάσισα νὰ μιλήσω στὸν ἴδιο τὸν πλοίαρχο Λάν Γκύ καὶ νὰ τοῦ κάμω τὴν πρότασή μου.

‘Η παράδοξη μεταβολή.

Αύτὸν συνέβηρε τὴν ἄλλη μέρα, τὸ ἀπόγευμα. Ἐπί τοῦ δὲ οὐδὲν ἔκαμα νὰ πλησιάσω τὸν πλοιάρχο, κατάλαβα ὅτι ἥθελε νὰ μὲ ἀποφύγῃ.

Γιατί ἀραγε; Μήπως ἡ πρότασή μου τοῦ εἶχε ἥδη ἀνακοινωθῆ ἀπὸ τὸν Οὐρλιγκερόλι ἢ ἀπὸ τὸν “Ατκινς, καὶ δὲν ἥθελε νὰ μὲ δεχτῇ; ”Η μήπως, ξένος στὸ Κρίστιας - “Αρμπουρ, καὶ ἀκοινώνητος καὶ μισάνθρωπος ὅπως ἦταν, δὲν ἐπιθυμούσε νὰ πιάσῃ σχέσεις μ’ ἔναν ἄγνωστο;

‘Η διαγωγὴ αὐτὴ μὲ πείραξε. “Ήθελε ν’ ἀπορρίψῃ τὴν πρότασή μου; Δικαίωμά του ἦταν δὲν εἶχα κανένα σκοπὸν νὰ τὸν ἀναγκάσω νὰ μὲ δεχτῇ στὸ πλοῖο του μὲ τὴ βία! ”Ας μὲ ἀκουγε ὅμως, καὶ ἀς μου ἔλεγε «ὅχι» ἔστω... ‘Αλλὰ τὸ νὰ μὴ ἥθελη νὰ μὲ ἀκούσῃ, αὐτὸν δὲν τὸ καταλάβαινα καθόλου. Καὶ ἐπέμεινα...

Τὴν στιγμὴν ἐκείνη, ὁ ὑποπλοίαρχος τοῦ «Αλμπρανου» ἤρθε πρὸς τὸ μέρος τοῦ πλοιάρχου του. ‘Ο Λὰν Γκὺ ἐπωφελήθηρε τῆς εὐκαιρίας γιὰ ν’ ἀπομακρυνθῇ, καὶ, κάνοντας νόημα στὸν ἀξιωματικὸν νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ, προχώρησε, καὶ σὲ λίγο ἐξαφανίστηκε στὴ γωνία ἐνὸς βράχου.

“Ασχημα τὰ πράγματα! συλλογίστηκα. ’Αλλ’ ἀδιάφορο! Ἔγω θὰ ἐπιμείνω! Αὔριο τὸ πρωὶ θ’ ἀνέβω στὸν «Αλμπρανο» καὶ τότε θέλοντας καὶ μή, θὰ μὲ δεχτῇ, θὰ μὲ ἀκούση καὶ θὰ μου πῆ ἔνα ναὶ ἢ ἔνα ὅχι!

‘Εξ ἄλλου, ἔλπιζα νὰ τὸν συναντήσω καὶ τὸ βράδυ, τὴν ὡρα τοῦ γεύματος, στὸ ξενοδοχεῖο τοῦ “Ατκινς, ὅπου συνήθως γευμάτιζαν καὶ προγευμάτιζαν οἱ ναυτικοί.

Κι ὅμως γελάστηκα. Μὲ ὅλες τὶς προετοιμασίες τοῦ ξενοδόχου μου, κανένας, οὔτε πλοιάρχος, οὔτε ὑποπλοίαρχος, οὔτε ἄλλος ἀπὸ τὸ πλοῖο, δὲν ἐτίμησε τὸ βράδυ ἐκεῖνο τὸ ξενοδοχεῖο. Καὶ κάθισα στὸ τραπέζι σχεδὸν μόνος, ὅπως πάντα, γιατί, τὸ χειμῶνα, οἱ πελάτες τοῦ φίλου μου τοῦ “Ατκινς” ἦταν ἐλάχιστοι.

Μετὰ τὸ γεῦμα, κατὰ τὶς ἐπτάμιση, βγῆκα νὰ περπατήσω λίγο στὸ λιμάνι. Ἡ ὀκτὴ ἦταν ἔρημη. Τὰ παράθυρα τοῦ ξενοδοχείου ἔρωιχναν λίγο φῶς. Ἀπὸ τὸ πλήρωμα τοῦ «Ἀλμπρανου» κανένας δὲν ἦταν ἔξω. Οἱ βάρκες εἶχαν ἐπιστρέψει.

Ἐμοιαζε πραγματικὰ μὲ στρατῶνα τὸ πλοῖο ἐκεῖνο, ὃπου οἱ ναῦτες ἐπέστρεφαν μὲ τὸ βασίλεμα τοῦ ἥλιου. Ἐμεινα ἔξω ὡς τὶς ἐννέα, πηγαινοερχόμενος ἀπέναντι στὸν «Ἀλμπρανου». Σιγὰ - σιγά, δ ὅγκος τοῦ πλοίου βυθιζότανε στὸ σκοτάδι, καὶ τὰ ἥρεμα νερὰ τοῦ ὄφμου δὲν ἀντανακλούσαν παρὰ ἔνα μονάχα φῶς, τὸ φανάρι τῆς πρώρας, κρεμασμένο ἀπὸ τὸ σχοινὶ τοῦ τρίγγου.

Ἐπέστρεψα στὸ ξενοδοχεῖο, ὃπου βρῆκα τὸν Ἀτκινς νὰ καπνίζῃ τὴν πίπα του κοντά στὴν πόρτα.

— Ἀτκινς, τοῦ εἴπα, φαίνεται ὅτι ὁ πλοιάρχος Λὰν Γκὺ δὲν συγνάζει στὸ ξενοδοχεῖο σου.

— Ερχεται καμπιὰ φορὰ τὶς Κυριακές, ἀλλὰ σήμερα εἶναι Σάββατο, κύριε Τζώρλιγκ.

— Τοῦ ἐμιλήσατε καθόλου;...

— Μάλιστα, ἀποκρίθηκε ὁ ξενοδόχος μου, μὲ τόνο ποὺ φανέρωνε ἀμηχανία.

— Τοῦ εἴπατε ὅτι ἔνας ἄνθρωπος γνωστός σας θέλει νὰ φύγη ἀπὸ τὴν Κεργαιλάνη μὲ τὸν «Ἀλμπρανο»;

— Ναί...

— Καὶ τί σᾶς ἀπάντησε;

— Οχι δ, τι ἐπιθυμούσαμε, κύριε Τζώρλιγκ!

— Ωστε ἀρνεῖται;

— Μὰ ξέρω κι ἐγώ... Ἀκοῦστε καὶ κρίνετε: Ἀτκινς, μοῦ εἴπε, ἡ γολέτα μου δὲν εἶναι γιὰ νὰ δέχεται ἐπιβάτες. Ποτὲ ὡς τώρα δὲν πῆρα, καὶ οὔτε θὰ πάρω ποτέ!

Τὴν νύχτα κοιμήθηκα πολὺ ἀσχημα. Πολλὲς φορὲς ὠνειρεύτηκα... ὅτι ὀνειρεύομαι! Ἀλλά, καθὼς παρατηρεῖ ὁ Εντγκαρ Πόε — ὁ διάσημος Ἀμερικανὸς συγγραφέας —

μόλις στὸν ὑπνο σου νομίσης ὅτι ὀνειρεύεσαι, ξυπνᾶς ἀμέσως.

Ξύπνησα κι ἐγώ, ἀλλὰ πάντοτε θυμωμένος μὲ τὸν

— Γιὰ νὰ πεισθῆ χρειάζεται τέχνη (Σελ 11)

πλοίαρχο Λὰν Γκύ. "Ολη τὴν νύχτα τὴν πέρασα ἄγρυπνος, συλλογιζόμενος χίλια - δυό. Μοῦ εἶχε κολλήσει ἡ ἴδεα νὰ φύγω μὲ τὸν «Ἀλμπρανό», καὶ τὸ ἀπόδοστο ἐμπόδιο, που

παρουσιάστηκε —ή ἄρνηση τοῦ πλοιάρχου— μεγάλωνε περισσότερο τὸν πόδον μου, ή, ἢν θέλετε, τὸ πεῖσμα μου.

Βγῆκα κατὰ τὶς ὥκτω. Καιρὸς ἀμλιος, ἀνεμος δυνατὸς καὶ χιονόνερο. Στὴν παραλία ψυχή: οὔτε ἀνθρωπος, οὔτε βάρκα. Ἡταν ἀδύνατο ν' ἀνέβω στὸν «Ἀλμπρανό», καὶ ἡταν τολμηρὸν νὰ ὑποθέσω ὅτι θὰ ἔβγαινε μὲ τέτοιον καιρὸν ὁ πλοιάρχος Λάν Γκύ.

Ἐπέστρεψα, λοιπόν, στὸ ἔινοιδοχεῖο, καὶ στάθηκα μπροστὰ στὸ παράθυρο καὶ περίμενα ἐκεῖ νευρικός, ἀνήσυχος, μέσα σὲ ἔξαψη ποὺ μεγάλωνε ὄλοσένα.

Πέρασαν ἔτσι διὺς ὕρες. Καί, ὅπως συμβαίνει συχνά, λόγῳ τῆς ἀσταθείας τοῦ κεργαιλανικοῦ κλίματος, ή βίᾳ τοῦ ἀνέμου ἐκόπασε πρὸν ἀπὸ τὴ δικῆ μου.

Κατὰ τὶς ἔντεκα, ἡ θύελλα ἔποιψε. Ἄνοιξα τὸ παράθυρό μου.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, φίχτηκε ἀπὸ τὸν «Ἀλμπρανό» μιὰ βάρκα. Ἐνας ἀνθρωπος μπῆκε καὶ κάθησε στὸ πηδάλιο, ἐνώ ἔνας ναύτης ἀρχισε νὰ τραβάῃ κουπί. Σὲ λίγο, ή βάρκα ἀραξε καὶ ὁ ἀνθρωπὸς ἀποβιβάστηκε.

Ἡταν ὁ πλοιάρχος Λάν Γκύ.

Σὲ λίγα δευτερόλεπτα, βγῆκα καὶ βρέθηκα ἀντιμέτωπος τοῦ πλοιάρχου, μολονότι καὶ πάλι ἔδειξε μεγάλη προθυμία νὰ μὲ ἀποφύγη.

— Κύριε, τοῦ εἴπα μὲ τόνο ψυχρό.

‘Ο πλοιάρχος Λάν Γκύ μὲ κοίταξε. ‘Ω, πόση ἐντύπωση μοῦ ἔκανε ἡ μελαγχολικὴ ἔκφρασις τῶν μαύρων του ματιῶν! Ἔπειτα, μὲ βαθειὰ φωνή, μὲ ρώτησε:

— Εἶσθε ξένος;

— Μάλιστα, ἐδῶ εἴμαι ξένος, ἀπάντησα.

— Αγγλος;

— Οχι, Ἀμερικανός.

Μ’ ἔχαιρέτησε τυπικά. Ἀνταπέδωκα τὸ χαιρετισμό του.

— Αν δὲν κάνω λάθος, εἴπα, ὁ κύριος Ἀτκινς, ὁ ξενο-

δόχος, σᾶς ἔκαμε μιὰ πρόταση ἐκ μέρους μου. Νομίζω, κύριε, ότι μιὰ τέτοια πρόταση ἔπρεπε νὰ τύχῃ καλύτερης ύποδοχῆς ἐκ μέρους τοῦ...

— Ποιά πρόταση; Νὰ ἐπιβιβαστῆτε στὸν «*Αλμπρανό*»;

— Ακριβῶς.

— Λυποῦμαι πολύ, κύριε, γιατὶ δὲν μπορῶ νὰ δεχτῶ τὴν πρότασή σας.

— Καὶ γιατί, σᾶς παρακαλῶ;

— Γιατὶ δὲν συνηθίζω νὰ δέχωμαι ἐπιβάτες στὸ πλοϊοῦ μου πρῶτα - πρῶτα.

— Καὶ δεύτερον;

— Δεύτερον, γιατὶ τὸ δρομολόγιο τοῦ «*Αλμπρανού*» δὲν εἶναι ποτὲ καθωρισμένο ἀπὸ πρίν. Φεύγει ἔξαφνα γιὰ ἕνα λιμάνι, καὶ πάσι σ' ἕνα ἄλλο, ὃν αὐτὸ μὲ συμφέρον. Ἐπειτα, κύριε μου, ἐγὼ δὲν εἴμαι στὴν ὑπηρεσία κανενὸς ἐφοπλιστοῦ. Ή γολέτα μου ἀνήκει κατὰ μέγα μέρος, καὶ κανεὶς δὲν μ' ἀναγκάζει νὰ δέχωμαι ἐπιβάτες.

— Τότε, λοιπόν, μόνον ἀπὸ σᾶς ἔξαρτᾶται νὰ μὲ δεχθῆτε ἡ ὅχι.

— Μάλιστα. Ἀλλά, μὲ μεγάλη μου λύπη, δὲν μπορῶ παρὰ νὰ σᾶς ἀρνηθῶ...

— *Ισως* θὰ ἀλλάξετε γνώμη, κύριε πλούαρχε, ἅμα μάθετε ότι λίγο μ' ἐνδιαφέρει τὸ δρομολόγιο τῆς γολέτας σας. Βέβαια, δὲν εἶναι παράλογο νὰ ὑποθέσω ότι κάπου θὰ πάη. Δὲν εἶναι ἔτσι;

— Κάπου βέβαια! ἀπάντησε ὁ πλούαρχος Λάν Γκύ.

Καὶ κοίταξε μὲ βαθὺ καὶ ὀνειροπόλο βλέμμα πρὸς τὸ νότιο ὄρος· Τί ἐστηματεῖ ἀραιγε τὸ παράδοξο αὐτὸ βλέμμα;

— Λοιπόν, κύριε, ἐπανέλαβα, τὸ ποῦ θὰ πάω, μου εἶναι σχεδὸν ἀδιάφορο. Τὸ μόνο ποὺ ἐπιμνημῶ τώρα, εἶναι νὰ φύγω ἀπὸ τὴν Κεργαιλάνη μὲ πρώτη εὐκαιρία.

‘Ο Λάν Γκύ δὲν ἀπάντησε τίποτε, καὶ ἀπόμεινε σκε-

πτικός, σὰν νὰ μὴ μὲ ἀκούγε πιά, σὰν νὰ μὴν εἶχε ἄνθρωπο μπροστά του.

— Θὰ μοῦ κάμετε τὴν τιμὴ νὰ μὲ ἀκούσετε; ρώτησα ξωηρά.

— Εὐχαρίστως, ἀπάντησε ὁ πλοίαρχος, συνερχόμενος.

— Νοιμῶ ὅτι, ἂν δὲν συμβῇ τίποτε τὸ ἔκτακτο, ἂν ἐν τῷ μεταξὺ δὲν μεταβληθῇ τὸ δρομολόγιό σας, ἔχετε σκοπὸ νὰ πάτε κατ' εὐθεῖαν στὶς Τριστὰν ντὰ Κούνα.

— Ἰσως γιὰ τὶς Τριστὰν ντὰ Κούνα... Ἰσως γιὰ τὸ Ἀκρωτήριο... Ἰσως γιὰ τὶς Φάλκλαντ... ἢ καὶ γι' ἄλλοιν.

— Λοιπόν, κι ἐγώ, πλοίαρχε Λὰν Γκύ, ἀκριβῶς, ἀ λλ ο ὅτι θέλω νὰ πάω, ἀπάντησα εἰρωνικῶς, μετὰ βίας κρατώντας τὸ θυμό μουν.

Τότε ὁ τρόπος τοῦ πλοιάρχου Λὰν Γκύ, ἄλλαξε διὰ μιᾶς. Ἡ φωνή του ἔγινε πιὸ ξηρή, πιὸ τραχειά. Καί, μὲ λίγες ἄλλα σαφεῖς λέξεις, μοῦ ἔδωσε νὰ καταλάβω, ὅτι κάθε ἀντίρρηση ἡταν ματαία, ὅτι ἡ συνδιάλεξή μας εἶχε βαστάξει ἀρκετά, ὅτι οἱ ὑποθέσεις του τὸν καλοῦσαν στὸ Λιμεναρχεῖο, ὅτι τέλος πάντων, εἴπαμε, καὶ μάλιστα μὲ τὸ παραπάνω, ὅτι εἶχαμε νὰ πούμε μεταξύ μαζ...

“Ετείνα τὸ χέρι γιὰ νὰ τὸν κρατήσω φεύγοντα —καὶ ἔτσι ἡ συνομιλία μας κινδύνευε νὰ τελειώσῃ πολὺ χειρότερα ἀλ’ ὅτι ἀρχισε — ὅταν ὁ παράδοξος αὐτὸς ἄνθρωπος γύρισε πρὸς τὸ μέρος μουν, καὶ μὲ γλυκὸ τρόπο μοῦ εἶτε τὰ ἔξῆς:

— Λυποῦμαι εἰλικρινά, κύριε Τζώρλιγκ, γιατὶ δὲν εἴμαι σὲ θέση νὰ σᾶς εὐχαριστήσω, ἀφοῦ μάλιστα είσθε καὶ Ἀμερικανός... Ἄλλα, μὲ δῆλη μου τὴν καλὴ διάθεση, δὲν μπορῶ νὰ κάμω διαφορετικά. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ταξιδιοῦ, πιθανὸν νὰ συμβῇ τὸ τάδε ἢ τὸ δεῖνα ἀπρόοπτο, ποὺ νὰ μοῦ κάνῃ ἄξαφνα ὄχληρὴ τὴν παρουσία στὸν «Ἀλμπραν» ἐνὸς ξένου... ἔστω καὶ τόσο βιολικοῦ, δόσο είσθε σεῖς. Ἔτσι θὰ ἔκινδύνευα νὰ μὴν ἐπωφεληθῶ τῆς εύκαιρίας, ποὺ καθημερινῶς ζητῶ.

Τί άπόστολος μπορούσε να συμβῇ κατά τὸ διάστημα τοῦ ταξιδιοῦ; Δὲν καταλάβαινα τίποτε!...

— Σᾶς είτα καὶ σᾶς ἐπαναλαμβάνω, πλοίαρχε, ἀπάντησα, ὅτι, ναὶ μὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἐπιστρέψω στὸ Κοννέκτικουτ τῆς Ἀμερικῆς, ἀλλὰ δὲν θὰ μ’ ἔμελλε διόλου ἂν ἐπέστρεφα ἔστω καὶ μετὰ τρεῖς ἢ μετὰ ἕξη μῆνες, ἀπ’ αὐτὸν τὸν δρόμο ἢ ἀπὸ κεῖνον, καὶ θὰ μοῦ ἥταν ἐπίσης ἀδιάφορο ἂν ἡ γολέτα σας ἐπρόκειτο νὰ προχωρήσῃ ἔστω καὶ ὡς τὶς ἀνταρκτικὲς θάλασσες...

— Τις ἀνταρκτικὲς θάλασσες, εἴπατε; ἀνέκραξε ὁ πλοίαρχος μὲ ζωηρότητα, ἀρστάζοντας τὸ χέρι μου καὶ κοιτάζοντάς με, σὰν νὰ ἥθελε γὰ εἰσδύση μὲ τὸ βλέμμα του στὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου. Γιατί ἀναφέρατε τις ἀνταρκτικὲς θάλασσες; μὲ δώτησε πάλι μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε.

— 'Απλούστατα, όπως θ' άνέφερα και τις άρκτικές... τὸν Βόρειο Πόλο, όπως και τὸν Νότιο.

‘Ο πλοίαρχος Λάν Γκù δὲν ἀπάντησε... Μοῦ φάνηκε
ὅτι ἔνα δάκρυ κύλησε ἀπὸ τὰ μάτια του. Κι ἐκεῖνος, σὰν νὰ
ἄλλαξε ἐπίτηδες θέμα, γιὰ νὰ διώξῃ κάποια λυτηρὴ ἀνά-
μνηση, ποὺ ἵσως τοῦ προκάλεσε ἡ ἀπάντησή μου.

—'Ο Νότιος Πόλος! είπε· ποιός θὰ φιλοκινδύνευε νὰ προχωρήσῃ ὡς ἔκει κάτω!

— Ὡ, θὰ ἡταν δύσκολο νὰ φτάση κανείς, καὶ μάλιστα
ἀνώφελο, ἀπάντησα. Ἐν τούτοις, υπάρχουν χαρακτῆρες
οι ψυχικόνδυνοι, που ἀναλαμβάνουν τέτοιες ἐπιχειρήσεις.

— Ναί... ωφελούνται... ψιθύρισε μυστηριώδως ο πλοίαρχος Λάν Γκύ.

— "Οπως, παραδείγματος χάριν, ο Κάρολος Γουΐλκ, που
οι Ήνωμένες Πολιτείες τὸν ἔστειλαν τελευταῖα μὲ τέσσε-
ρα πλοῖα..."

— Είναι άλήθεια αύτό, κύριε Τζώρτζη; Πράγματι ή Κυβέρνηση τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν διωργάνωσε ἀποστολὴ γιὰ τὶς ἀνταρκτικὲς θάλασσες, ύπὸ τὸν Κάρολον Γουίλκ:

— Δὲν ύπάρχει ἀμφιβολία! Τὸν περασμένο χρόνο, προτοῦ φύγω ἀπὸ τὴν Ἀμερική, εἶχα μάθει ὅτι ἡ ἀποστολὴ αὐτῇ εἶχε κιόλας ἔσκινήσει γιὰ τὸν Πόλο. Πέρασε ἥνας χρόνος ἀπὸ τότε, καὶ δὲν εἶναι καθόλου ἀπίθανο νὰ προχώρησε ἥδη ὁ τολμηρὸς Γουΐλκ περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον προγούμενον ἔξερευνητή.

‘Ο πλοίαρχος Λὰν Γκὺ ἔμεινε γιὰ πολλὴ ὥρα σιωπηλὸς καὶ συνοφρυνωμένος. Καὶ ἔπειτα, διακόπτοντας τὸν πράδοξο αὐτὸ δεμβασμό :

—Ἐν πάσῃ περιπτώσει, εἴτε, καὶ ἀν ἀκόμη ὁ Γουΐλκ κατώρθωνε νὰ ἔπεράσῃ τὸν πολικὸ κύκλο καὶ νὰ διαπεράσῃ τὸ παγόφραγμα, δύσκολο εἶναι νὰ ὑποθέσῃ κανεὶς ὅτι θὰ προχώρησε πρὸς νότον περισσότερο ἀπό...

— Απὸ τοὺς προηγούμενους ἔξερευνητές, ἀπὸ τὸν Φέλλιξχάουζεν, τὸν Φόρστερ, τὸν Κένταλλ, τὸν Μπίσκοε, τὸν Μῶρρελ, τὸν Κέμπτς, τὸν Βέλλεν... ἀπάντησα.

— Καὶ ἀκόμη ἀπὸ τόν... πρόσθεσε σκεπτικὸς ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ.

— Απὸ ποιόν; ρώτησα.

— Εἴστε ἀπὸ τὸ Κοννέκτικουτ, κύριε;... μὲ διάτησε ἀπότομα ὁ Λὰν Γκύ.

— Μάλιστα, ἀπὸ τὸ Κοννέκτικουτ.

— Καὶ ἀπὸ ποιά πόλη;

— Απὸ τὴν Πρόνοια.

— Γνωρίζετε τὴν νῆσο Ναντουκέτ;

— Τὴν ἐπισκέφθηκα πολλὲς φορές.

— Γνωρίζετε, βεβαίως, εἴτε ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ, κοιτάζοντάς με προσεκτικά, ὅτι ἀπὸ κεῖ κατάγεται καὶ ὁ ἥρωας τοῦ μυθιστοριογράφου σας "Ἐντγκαρ Πόε, ὁ Ἀρθοῦρος Γόρδων Πύμ... Τὸ θυμόσαστε;

— Πράγματι, ἀπάντησα, τώρα τὸ θυμοῦμαι... Ἡ ἀρχὴ τοῦ μυθιστορήματος τοῦ Πόε «Οἱ περιπέτειες τοῦ Ἀρθούρου Γόρδωνος Πύμ» συμβαίνει στὴ νῆσο Ναντουκέτ.

— Πῶς εἴπατε; Τοῦ μυθιστορήματος; Αὐτὴ τὴ λέξη μεταχειρίζεσθε;

— Βέβαια!

— Βλέπω ὅτι μιλᾶτε καὶ σεῖς ὅπως ὅλος ὁ κόσμος... "Ἄς εἶναι. Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε· δὲν μπορῶ νὰ μείνω ἐδῶ περισσότερο... Λυποῦμαι εἰλικρινὰ γιά... Πιστέψετε ὅτι ἂν μποροῦσα... 'Ἄλλὰ τί νὰ γίνη!... Μὴν ἀπελπίζεστε· ἔρχεται τὸ καλοκαίρι· ἔρχονται τὰ πλοῖα, καὶ σὲ λίγες μέρες θὰ μπορέσετε νὰ ἐπιβιβαστῆτε σὲ κανένα ἄπ' αὐτά, καὶ νὰ πάτε ἀσφαλῶς πλέον, ὅπου θέλετε... Χαίρετε, κύριε μου. Λυποῦμαι πολύ, πάρα πολύ... Χαίρετε!"

'Ο πλοίαρχος Λὰν Γκὺ μὲ ἀποχαιρέτησε καὶ ἔφυγε. Κάθε ἄλλο φανταξόμοινα πρὸ δὲ λίγου, ὅτι ἡ συνομιλία μας θὰ ἔπαιρνε τέτοια τροπή, καὶ ὅτι θὰ τελείωνε εὐγενικὰ καὶ σχεδὸν φιλικά!

'Ωστόσο, ὁφείλω νὰ ὀμολογήσω, ὅτι ἡ συνομιλία αὐτὴ ἔξηψε σὲ μεγάλο βιαθμὸ τὴν περιέργειά μου· καί, μολονότι ἐγκατέλειψα πιὰ τὴν ἰδέα νὰ φύγω μὲ τὸν «'Αλιμπρανο»— γιατὶ εἶναι μάταιο ν' ἀγωνίζεται κανένας κατὰ τοῦ ἀδυνάτου— ἐπιθυμοῦσα ὅμως πολὺ νὰ εἰσδύνω στὸ μυστήριο, ποὺ κρυβότανε στὰ βάθη τῆς ψυχῆς ἐκείνης. Τὸ ὄνομα τοῦ 'Αρθούρου Πύρ, ποὺ ωρίζεται στὴ μέση μὲ τόσο ἀπρόσοπο καὶ τόσο παράδοξο τόνο· οἱ ἔρωτήσεις τοῦ πλοιάρχου γιὰ τὴ νῆσο Ναντουκέτ· ἡ ἐντύπωση, ποὺ τοῦ προξένησε ἡ εἰδηση, ὅτι μιὰ ἀποστολὴ εἶχε ἥδη ἀναχωρήσει γιὰ τὶς νότιες θάλασσες ὑπὸ τὸν Γουΐλκ· ἡ διαβεβαίωσή μου ἐκείνη, ὅτι ὁ 'Αμερικανὸς θαλασσοπόδος δὲν θὰ εἶχε προχωρήσει πρὸς νότον περισσότερο ἀπὸ τόν... 'Αλήθεια, ἀπὸ ποιόν ἥθελε νὰ πῆ ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ; Καὶ τί ἐσήμαιναν ὅλα αὐτά;

Κάθε ἐλπίδα, ὅτι ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ μποροῦσε νὰ μεταβάλῃ γνώμη, εἶχε ἐκλείψει ὀριστικά. "Οσο γιὰ μένα, ἀπαγόρευσα στὸν 'Ατκινς νὰ κάνῃ νέα ἀπόπειρα καὶ οὕτε θέλησα πιὰ ν' ἀκούσω γιὰ τὸ θέμα αὐτὸ τὸν ὑποχρεωτικώτατο ναύληρο. "Ως πρὸς τὸν πλοίαρχο Λὰν Γκύ, συναν-

τώμεθα ἔκτοτε σὰν ξένοι, σὰν ἄγνωστοι. Ἐγὼ διάβαινα ἀπὸ τὴν μιὰ ἄκρη, ἐκεῖνος ἀπὸ τὴν ἄλλη· οὕτε κανὶ χαιρετισούμαστε. Ἐν τούτοις, μιὰ ἡ δυὸς φορές, παρατήρησα κάπτοι δισταγμὸς στοὺς τρόπους του... Φαινότανε σὰ νὰ τὸν ἔσπρωχνε κάτι τι ἐσωτερικὰ νὰ μὲ πλησιάσῃ καὶ νὰ μοῦ μιλήσῃ, δὲν τὸ ἔκαμε δῆμος καὶ οὕτε ἐγὼ ἐπιθυμοῦσα νὰ προκαλέσω νέες ἔξηγήσεις. "Αλλως τε είχα μάθει ὅτι ὁ "Ατκινς, παρὰ τὴν ορητή μους ἀπαγόρευσῃ, είχε παρακαλέσει καὶ πάλι γιὰ μένα τὸν πλοιάρχο, χωρὶς νὰ ἐπιτύχῃ τίποτε. Ὄπόθεση χαμένη τέλος πάντων, μολονότι ὁ ναύκληρος Οὐρλιγκερόλι δὲν ἤταν τῆς ἴδιας γνώμης.

— "Οχι, ἔλεγε στὸν ξενοδόχο, ὅταν τὸν ρωτοῦσε, καὶ ὅταν ἀκόμη δὲν τὸν ρωτοῦσε· Ὁχι, ἐγὼ νομίζω ὅτι ὁ πλοιάρχος δὲν εἶπε ἀκόμη τὴν τελευταία του λέξη.

Ἐμνοεῖται, ὅτι δὲν ἐπλανιόμουν διόλου ἀπὸ τέτοιες τολμηρὲς ἐλπίδες, καὶ βέβαιος πιὰ ὅτι τὴν ἄλλη μέρα, 15 Αὔγουστου, ὁ «"Αλμπρανός» θ' ἀπέπλεε χωρὶς ἐμένη, ἀρχισα πάλι νὰ συζητῶ μὲ τὸν ξενοδόχο.

— "Εννοιοι σας, κύριε Τζώρλιγκ, μοῦ ἔλεγε ὁ "Ατκινς· ὕστερα ἀπὸ μιὰ ἡ δυὸς ἔβδομάδες, θὰ ἔρθουν ἐδῶ πλοιάρχοι ποὺ θὰ σᾶς παρακαλοῦν!

— Δὲν ἀμφιβάλλω, κύριε "Ατκινς· ἀλλὰ μὴν ξεχνᾶτε ὅτι τὰ περισσότερα πλοϊα ποὺ ἔχονται στὴν Κεργαιλάνη, χάριν ἀλιείας, μένουν ἐδῶ πέντε καὶ ἔξη μῆνες· ἀν πρόκειται δὲ νὰ περιμένω τόσον καιρό, ἀλλοίμονο!

ται καὶ πάλι φεύγουν ἀμέσως. "Εννοια σας, καὶ θὰ παρου-

— "Οχι ὅλα, κύριε Τζώρλιγκ! "Οχι ὅλα! Μερικὰ ἔρχονται στῇ καμμιὰ καλὴ εύκαιρία, καὶ σᾶς βεβαιώνω ὅτι δὲν θὰ λυτηρήτε καθόλου, ποὺ δὲν κατωρθώσατε νὰ φύγετε μὲ τὸν «"Αλμπρανό»!

Δὲν ξέρω ἀν θὰ ἐλυπόμουνα ἡ Ὁχι... Τὸ βέβαιον εἴναι, ὅτι ἤταν γραμμένο στὸν οὐρανὸν νὰ μὴ φύγω ἀπὸ τὴν Κεργαιλάνη παρὰ σὰν ἐπιβάτης τοῦ «"Αλμπρανού», ὁ ὅποιος ἐπέρωτο νὰ μὲ παρασύρῃ στὶς παραδοξότερες περι-

πέτειες, ἀπ' ὅσες ἀνέφεραν μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τὰ ναυτικὰ χρονικά.

Τὸ βράδυ τῆς 14 Αὐγούστου, κατὰ τὰς ἑπτάμιση, ἀφοῦ ἔφαγα, βγῆκα στὸν συνηθισμένο μου περίπατο. Τὸ ψυχὸς ἥταν δρυμύ, καὶ ὕστερα ἀπὸ μικρὴ περιπλάνηση στὴν πρωινμαία, ἐτοιμάστηκα νὰ ἐπιστρέψω στὸ ξενοδοχεῖο, ὅταν ἔνας ἄνθρωπος διασταυρώθηκε στὸ δόρυ μαζί μου, ἐδίστασε, ἐπέστρεψε πίσω καὶ ἐστάθηκε ἀπέναντί μου.

Τὸ σκοτάδι ἥταν πυκνότατο, ἀλλ' ἀπὸ τὴ φωνή του τὸν ἀναγνώρισα. Ἡταν ὁ πλοίαρχος.

— Κύριε Τζώρλιγκ, μοῦ εἴπε, αὔριο τὸ πρωὶ ὁ «Ἀλμπρανος» ἀναχωρεῖ...

— Καὶ γιατί μοῦ τὸ λέτε, ἀφοῦ...

— Κύριε, ἐσκέφτηκα γιὰ τὴν πρότασή σας... Ἐν δὲν ἀλλάξετε γνώμη, αὔριο τὸ πρωὶ, στὶς ἑπτά, ἐλάτε στὸ πλοῖο μου.

— Σᾶς βεβαιῶ, πλοίαρχε, ὅτι δὲν ἐπερίμενα...

— Ἐσκέφτηκα, σᾶς ἐπαναλαμβάνω, μὲ διέκοψε πάλι ὁ πλοίαρχος· σᾶς προσθέτω δέ, ὅτι ὁ «Ἀλμπρανος» θὰ πλεύσῃ κατ' εὐθείαν πρὸς τὶς Τριστὰν ντὰ Κούνα. Αὐτό, νομίζω, θέλατε καὶ σεῖς;

— Ἀκριβῶς, κύριε πλοίαρχε. Αὔριο τὸ πρωὶ, στὶς ἑπτά, θὰ εἴμαι στὸ πλοῖο.

— Ή καμπίνα σας εἶναι ἔτοιμη.

— Ως πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ ναύλου;

— Θὰ τὸ κανονίσουμε ἀργότερα, καὶ ἐλπίζω νὰ μὴ δυσαρεστηθῆτε... Λοιπόν, αὔριο!

— Αὔριο.

Θέλησα νὰ τοῦ πιάσω τὸ χέρι, γιὰ νὰ ἐπισφραγίσω τὴ συμφωνία μας, ἀλλά, ἔξ αἰτίας τοῦ σκοταδιοῦ φαίνεται, δὲν εἶδε τὸ κίνημά μου, καὶ ἀπομακρύνθηκε γρήγορα, ἔφτασε στὸ μέρος, ὃπου τὸν περίμενε ἡ βάρκα, καὶ μὲ σύντομη κωπηλασία ἀνέβηκε στὸ πλοῖο.

Βέβαια, κάποιο συμφέρον ἔκαμε τὸν πλοίαρχο Λὰν Γκὺν ν' ἀνακαλέσῃ τὴν πρώτη του ἀπόφαση. Κάτι μοῦ ἐλεγεῖ ἀπὸ μέσα μου, δτὶ ἡ μεταβολή του ὠφείλετο κυρίως σὲ ὅσα τοῦ είχα πεῖ γιὰ τὸ Κονικότικοντ καὶ τὴν Ναντουκέτ. 'Αλλὰ κατὰ τί τὸν ἐνδιέφεραν αὐτά; Αὐτὸ δὲ τὸ μάθαινα ἀργότερα.

Τὸ πρωὶ τῆς 15 Αύγουστου, προτοῦ ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος, ἀποχαιρέτησα τὸν καλὸν ξενοδόχο μου καὶ τὸν εὐχαριστησα γιὰ τὶς περιποιήσεις του καὶ γιὰ τὶς ἐκδουλεύσεις του. 'Ο "Ατκινς ἀπάντησε πολὺ συγκινημένος, θέλησε δὲ νὰ μὲ σινοδέψῃ ὡς τὸ πλοϊο, γιὰ ν' ἀποχαιρετήσῃ τὸν πλοίαρχο Λὰν Γκύ, τὸ ναυάληρο καὶ τὸ πλήρωμα γενικῶς.

'Ο πρῶτος ποὺ συνάντησα στὸ κατάστρωμα τοῦ «'Αλμπρανού», ἡταν ὁ Ούρλιγκερλί. Μοῦ ἔρριξε ἔνα βλέμμα θριαμβευτικό, ποὺ προφανῶς ἐσήμαινε: «Χμ! Τὰ εἰδατε; Εἰδατε πῶς ἄλλαξε γνώμη ὁ πλοίαρχός μας; Καὶ σὲ ποιόν τὸ χρωστᾶτε αὐτό; »Ε, σὲ ποιόν ἄλλον, παρὰ στὶς ἐνέργειες καὶ στὴν ἐπιφύλαξη τοῦ ναυκλήρου»;

Εἶδα κατόπιν τὸν πλοίαρχο Λὰν Γκύ. 'Αλλ' οὔτε μὲ χαιρέτησε, οὔτε καὶ φάνηκε δτὶ μὲ ἀντελήφθη.

Οἱ χειρισμοὶ τοῦ ἀπότλου είχαν ἀρχίσει. 'Ο ὑποτλοίαρχος, στὴν πρώτα, ἐπέβλεπε τὸ τράβηγμα τῆς ἀγκυρας.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ὁ κ. "Ατκινς πλησίασε τὸν πλοίαρχο Λὰν Γκύ καὶ τοῦ εἴπε μεγαλοφώνως:

— Λοιπόν, πλοίαρχε, καλὴν ἀντάμιωση τοῦ χρόνου.

— "Αν θέλῃ ὁ Θεός, κύριε "Ατκινς! ἀπάντησε ὁ πλοίαρχος, ἀποχαιρετώντας τὸν.

Στὶς ὄχτι, ὁ «'Αλμπρανος» ἀπέπλευσε καὶ ἀνοίχτηκε στὸ πέλαγος, μὲ κατεύθυνση βορειοδυτική.

·Ο μονομανῆς πλοίαρχος.

Τὸ ταξίδι ἀρχισε μὲ τοὺς πιὸ αἰσιοὺς οἰωνούς. Καὶ νά-
έγω, ἀνέλπιστα, ἀποικιαρχονόμενος ἀπὸ τὸ 'Αρχιπέλαγος
μὲ οὔριο ἄνεμο, καὶ μὲ ταχύτητα ἐννέα μιλίων τὴν ὡρα!...

Οι όχτω ἄνδρες ποὺ ἀποτελοῦσαν τὸ πλήρωμα, ὡνυμαζόντουσαν: Μαρτύγος Χόλτ, ίστιορράφος, Χάροντ, καλαφάτης, Ρόγερ, Ντράπ, Φράνσις, Γκρατιάν, Μπούρ, Στέρν, ναῦτες ἀπὸ εἰκοσιτέντε ώς τριαντατέντε χρόνων, ὅλοι "Αγγλοί, ὅλοι ικανώτατοι, ὅλοι πειθαρχικοί.

"Ας τὸ πῶ εὐθὺς ἔξι ἀρχῆς: 'Ο ἄνθρωπος, ὁ ἔξαιρετικὰ ἐπιβλητικός, σὲ μιὰ λέξη, σ' ἔνα νεῦμα τοῦ ὅποίου ὑπετάσσοντο ὅλοι, δὲν ἥταν ὁ πλούαρχος τοῦ «Ἀλμπραντ», ἀλλ' ὁ δεύτερος, ὁ ὑποπλοίαρχος Τζέμ Βέστ, τριανταδύο χρόνων.

"Αν ὁ «Ἀλμπραντ» εἴχε καρδιά, ἡ καρδιὰ αὐτὴ ἔπαλλε στὰ στήθη τοῦ Τζέμ Βέστ!

'Απὸ τὸ προσωπικὸ τοῦ πλοίου, λησμόνησα ν' ἀναφέρω καὶ τὸ μάγερα, ἕνα μαῦρο ἀπὸ τὴν Ἀφρική, ποὺ λεγόταν Ἐντικότ. Ἦταν ώς τριάντα χρόνων καὶ φίλος στενὸς τοῦ Οὐρλιγκερλί...

Είπα, ὅτι τὸ ταξίδι μας ἀρχισε αἵσια. Ναὶ μὲν τὸ ψῆχος ἥταν δριψύ —γιατί, τὸν Αὔγουστο, στὰ μέρη ἐκεῖνα τοῦ Ἰνδικοῦ Ὡκεανοῦ, ἐπικρατεῖ ἀκόμη ὁ χειμώνας— ἀλλ' ἡ θάλασσα ἥταν γαληνιά καὶ ὁ ἀνεμος οὐδιος. 'Η ζωὴ ἐπάνω στὸ πλοϊο ἥταν πολὺ κανονική, πολὺ ἀπλῆ, είχε δὲ κάποια μονοτονία, ὅχι ἐντελῶς χωρὶς θέλγητρο. Μπορῶ, λοιπόν, νὰ πῶ, ὅτι ἡμιουν εύτυχῆς στὴν ἀτομόνωσή μου. Τὸ μόνο ποὺ μὲ βασάνιζε κάπως, ἥταν ἡ περιέργεια νὰ μάθω, γιατί δραγε ἀνακαλεσε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ τὴν πρώτη του ἀπόφαση.

Νὰ ρωτήσω γι' αὐτὸ τὸν ὑποπλοίαρχο; Μάταιος κόπος! Μήτως τὸν ἔμελλε γιὰ τίποτε, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ὑπῆρεσία του; Μήτως ἥταν δυνατὸν νὰ μὲ διαφωτίσῃ μὲ τὶς μονοσύλλαβές του ἀπαντήσεις;... Στὸ τραπέζι, ὃπου συναντώμεθα τρεῖς φορὲς τὴν ἡμέρα δὲν ἀλλάζαμε οὔτε δέκα λέξεις. Πολλὲς φορές, δημως, ἐπιλαντα τὸ βλέμμα τοῦ πλοιαρχού Λάν Γκύ, καρφωμένο ἐπίμονα ἐπάνω μου, σὰν νὰ ἐπιθυμοῦσε νὰ μοῦ μιλήσῃ... Φαινόταν ὅτι κάτι ἥθελε νὰ μάθη ἀπὸ

μένα, ἐνῷ ἐγώ, ἀπεναντίας, ἥθελα νὰ μάθω κάτι ἀπ' αὐτόν. 'Η ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἐμένωμε ἄφωνοι καὶ οἱ δυό.

"Οταν ἐπιτυμοῦσα κουβέντα, δὲν εἰχα π ωρὰ νὰ πλησιάσω τὸ ναύληρο. Τὸν εὔρισκα πάντοτε πρόδυμο νὰ φλυαρήσῃ, καὶ τόσο πολὺ μάλιστα, ὥστε τὶς περισσότερες φορές τὸν ἀπέφευγα. 'Εκεῖνος ὅμιως δὲν παρέλειπε ποτὲ νὰ μὲ χαιρετήσῃ, πρωὶ καὶ βράδυ, συγχρόνως δὲ νὰ μ' ἐρωτήσῃ: Πῶς περνῶ στὴν καμπίνα μου, ἀν εἴμαι εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν κουζίνα, καὶ ἀν ἥθελα νὰ παραγγείλη κανένα φαγητό, ἀπὸ κεῖνα ποὺ ἔξερε ἔκεινος, στὸν Ἐντικότ...

— Σᾶς εὐχαριστῶ πολύ, τοῦ ἀπάντησα μιὰ μέρα. 'Αλλὰ τὸ συνηθίσμιένο μοῦ ἀρκεῖ... 'Εδῶ τρώει κανεὶς καλύτερα παρὰ στὸ ξενοδοχεῖο τοῦ φίλου σας "Ατκινς.

— "Α, τὸ διάβολο τὸν "Ατκινς! Καλὸς ὅμιως ἄνθρωπος κατὰ βάθος.

— "Ω, κι ἐγὼ αὐτῆς τῆς γνώμης εἴμαι.

— Μπορεῖ νὰ τὸ χωρέσῃ ὁ νοῦς σας, κύριε Τζώρλιγκ, ὅτι, αὐτός, ἔνας 'Αμερικανός, ἀποφάσισε ν' ἀποκατασταθῇ, καὶ οἰκογενειακῶς μάλιστα, στὴν Κεργαιλάνη;

— Γιατί ὅχι;...

— Καὶ νὰ εἶναι μάλιστα καὶ εὐχαριστημένος;

— Γι' αὐτὸ δὲν μοῦ φαίνεται νὰ ἔκαμε πολὺ ἄσχημα.

— 'Αδιάφορο! "Αν ὁ "Ατκινς μοῦ ἐπρότεινε ν' ἀλλάξουμε θέση, θὰ τὸν ἔστελνα ἀπ' ἔκει ποὺ ἥλθε. "Α, ἐγὼ τὸ καυχῶμαι ὅτι ζῶ τὴν καλύτερη ζωὴ τοῦ κόσμου!

— Σὲ συγχαίρω, Ούντλιγκερλ!

— Ξέρετε τί θὰ πῇ, κύριε Τζώρλιγκ, νὰ εἴσαι ναύληρος τοῦ «"Αλμπρανου»; Τέτοια τύχη δὲν παρουσιάζεται δυὸ φορές. 'Ο πλοίαρχός μας, ἀλήθεια, δὲν μιλεῖ πάρα πολύ ὁ ὑποπλοίαρχός μας ἀκόμη λιγώτερο...

— Ναί, τὸ παρατήρησα...

— 'Αλλὰ τί μ' αὐτό; 'Αφοῦ καὶ οἱ δυό τους εἶναι οἱ καλύτεροι ναυτικοί, οἱ λαμπρότεροι ἄνθρωποι; Σᾶς βεβαιῶ, ὅτι θὰ τοὺς χωριστῆτε μὲ μεγάλη σας λύπη, ὅταν βγῆτε

στὶς Τριστὰν ντὰ Κούνα. Καὶ νὰ ἴδητε ποὺ αὐτὸ δὲν θ' ἀργήσῃ, κατὰ τὸν καιρὸ ποὺ ἔχουμε. Σὲ δέκα μέρες τὸ πολύ, θὰ φᾶμε τὰ 1300 μίλια, ποὺ χωρίζουν τὴν Κεργαλάνη ἀπὸ τὸν Πρίγκιπα Ἐδουάρδο, καὶ σὲ ἄλλες δεκαπέντε μέρες θὰ φᾶμε καὶ τὰ 2300 μίλια, ποὺ χωρίζουν τὸν Πρίγκιπα Ἐδουάρδο ἀπὸ τὶς Τριστὰν ντὰ Κούνα.

— Ποιός τὸ ξέρει, ναύληρε! 'Ο καιρὸς πρέπει νὰ διατηρηθῇ ὁ ἴδιος. Καὶ ποιός μπορεῖ νὰ ἐγγυηθῇ γι' αὐτό;

'Ωστόσο, ὁ καιρὸς κράτησε. Στὶς 18 Αὔγουστου τὸ ἀπόγεια, ὁ σκοπιωρὸς σημείωνε, πλάγια δεξιά, τὰ βουνὰ τῆς Κρούζετ.

Σὲ τρεῖς μέρες, θὰ φαίνονταν βορειοδυτικὰ οἱ κορυφὲς τῶν νησιῶν Μάριον καὶ Πρίγκιπος Ἐδουάρδου. Δὲν ἐπρόκειτο ὅμως νὰ σταματήσουμε ἐδῶ. Μόνο στὶς Τριστὰν ντὰ Κούνα θὰ ἀγκυροβολοῦσε ὁ «Ἀλμπρανος», γιὰ νὰ ἀνανεώσῃ τὴν προμήθεια τοῦ νεροῦ. Λογάριαζα, λοιπόν, ὅτι τὴ μονοτονία τοῦ ταξιδιοῦ μας κανένα ἐπεισόδιο δὲν θὰ τὴ διέκοπτε.

Τὸ πρώτο ὅμως τῆς 20 Αὔγουστου, ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκὺ ήρθε στὴν πρύμνη —τὸν εἶδα μὲ μεγάλη μου ἔκπληξη, γιατὶ καμιμιὰ ὑπῆρεσία δὲν τὸν ἐκαλοῦσε ἐκεῖ, τὴ στιγμὴ ἐκείνη— καὶ στάθμηρε ἀπέναντι στὴν πυξίδα, ποὺ τὴν κοίταξε μᾶλλον ἀπὸ συνήθεια παρὰ ἀπὸ ἀνάγκη.

'Εγὼ καυθόμοινα στὴν ἄκρη, κοντὰ στὴν κουπαστή. 'Αραγε μὲ εἶδε; "Οχι· φαινότανε ὅτι ἡ παρουσία μου δὲν ἐτράβηξε διόλου τὴν προσοχή του.

'Αλλὰ κι ἐγὼ προσποιήθηκα ὅτι δὲν τὸν κατάλαβα, καὶ ἔμεινα ἀκίνητος. 'Ο πλοίαρχος Λὰν Γκὺ ἔκαμε μερικὰ βήματα, ἔσκυψε ἀπὸ τὸ δρύφαστο καὶ κοίταξε γιὰ λίγο τὸ μακρινὸν αὐλάκι, ποὺ ἄφηνε πίσω της ἡ πρύμνη. Μ' ἐπλησίασε κατόπιν, πρὸς μεγάλη μου ἔκπληξη, καί, μὲ τὴν πάντοτε σιγανή φωνή του, μοῦ εἶπε:

— Κύριε... ἐπιθυμοῦσα νὰ σᾶς μιλήσω.

— Εἴμαι πρόθυμος νὰ σᾶς ἀκούσω, πλοίαρχε.

"Εδειξε κάποιο δισταγμό, σὰν νὰ είχε μετανοιώση ξαφνικά, κι ἔπειτα καταβάλλοντας μιὰ τελευταία προσπάθεια, μὲ ρώτησε:

—'Εξητήσατε ποτέ, κύριε Τζώρλιγκ, νὰ μάθετε γιὰ ποιό λόγο ἄλλαξα γνώμη καὶ σᾶς ἐδέχθηκα σὰν ἐπιβάτη;

— Βέβαια τὸ σκέφτηκα πολλὲς φορές, ἀλλὰ δὲν κατέληξα σὲ κανένα συμπέρασμα, πλούσιοχε. "Ισως ἐπειδὴ εἰσθε "Αγγλος, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπρόκειτο γιὰ συμπατριώτη σας..."

—"Οχι, κύριε Τζώρλιγκ· ὡφειβῶς ἐπειδὴ εἰσθε 'Αμερικανὸς ἀποφάσισα ἐπὶ τέλους νὰ σᾶς δεχθῶ στὸ πλοϊο μου.

— Γιατὶ εἶμαι 'Αμερικανός!!!

— Ναι· καὶ μάλιστα, γιατὶ εἰσθε ἀπὸ τὸ Κοννέκτικοντ.

—'Ομοιογῶ, πλούσιοχε, ὅτι δὲν σᾶς καταλαβαίνω.

— Θὰ μὲ καταλάβετε ὅτι σᾶς πῶ αὐτό: 'Αφοῦ εἰσθε 'Αμερικανός, ἀφοῦ σῆγατε στὴ νῆσο Ναντουκέτ, ἐσκέφθηκα ὅτι πιθανὸν νὰ ἐγνωρίσατε ἐκεῖ τὴν οἰκογένεια τοῦ 'Αρθούρου Γόρδωνος Πύμ.

— Τοῦ ἥρωος, τοῦ ὄποίου ὁ μυθιστοριογράφος μας "Ἐντγκαρ Πόε διηγήθηκε τὶς φοβερὲς περιπέτειες;..."

—'Ακριβῶς· ἀλλ' ὁ Πόε τὶς διηγήθηκε ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ χειρογράφου, στὸ ὄποιο ἀνεγράφοντο ὅλες οἱ λεπτομέρειες τοῦ παράδοξου καὶ καπαστρεπτικοῦ ἐκείνου ταξιδιοῦ, στὴν ἀνταρκτικὴ θάλασσα!

'Ενόμιζα ὅτι ὀνειρεύομαι, ἀκούοντας τὸν πλούσιοχο Λὰν Γκὺ νὰ μιλάῃ ἔτσι!... Πῶς; 'Επίστευε, λοιπόν, στὴν ὑπαρξῆ χειρογράφου ἡμερολογίου τοῦ 'Αρθούρου Πύμ;... 'Αλλὰ τὸ μυθιστόρημα τοῦ "Ἐντγκαρ Πόε ἦταν ἔργο καθαρὰ φανταστικό, ὅπως ὅλα τὰ ἔργα τοῦ μεγαλύτερου τῶν 'Αμερικανῶν συγγραφέων! Πῶς, λοιπόν, ἔνας φρόνιμος ἀνθρωπος ἦταν δυνατὸν νὰ παίρνῃ τὸ μῦθο γιὰ πραγματικότητα;

'Απόμεινα ἄφωνος, συλλογιζόμενος μὲ τί εἰδους ὄντρωπο εἶχα νὰ κάμω.

—'Ακούσατε τὴν ἔρωτησή μου; ἐπανέλαβε ὁ Λὰν Γκύ.

— Ναί... Βέβαια... Καί, ἀν κατάλαβα καλά...

— Θὰ τὴν ἐπαναλάβω καθαρώτερα, γιατὶ ἐπιμυμῶ νὰ ἔχω ἀπάντηση σαφῆ καὶ κατηγορηματική. Λοιπόν, κύριε Τζώρλιγκ, σᾶς φώτησα ἀν στὸ Κοννέκτικουτ ἐγνωρίσατε προσωπικὰ τὴν οἰκογένεια Πύμ, ἡ ὅποια ἔμενε στὴ νῆσο Ναντουκέτ. 'Ο πατέρας τοῦ 'Αρθούρου Πύμ, προμηθευτὴς τοῦ ναυτικοῦ, ἐθεωρεῖτο ἔνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους ἐμπόρους τοῦ νησιοῦ. 'Ο γυιός του παρασύρθηκε στὶς περιπέτειες, τὶς ὅποιες ὁ "Ἐντγκαρ Πόε" ἄκουσε ἀπὸ τὸ στόμα του, περιτέτειες παραδοξες...

— Καὶ οἱ ὅποιες μποροῦσαν νὰ εἶναι ἀκόμη παραδοξότερες, διέκοψα, γιατὶ ὅλη αὐτὴ ἡ ιστορία βγῆκε ἀποκλειστικὰ ἀπὸ τὴ γόνυμη φαντασία τοῦ μυθιστόριογράφου μας!

— ⁷Α, ὥστε, λοιπόν, δὲν τὴν πιστεύετε;

— Οὔτε ἐγώ, οὔτε κανένας ἄλλος. Σᾶς βεβαιῶ, πλοιαρχε Λὰν Γκύ, ὅτι εἰσθε ὁ πρῶτος, ποὺ ἄκουσα νὰ ισχυρίζεται ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἀπλοῦ μυθιστορήματος!

— Γιατὶ ἵσως εἶμαι ὁ μόνος ποὺ εἶναι σὲ θέση νὰ ξέρῃ ὅτι πρόκειται περὶ γεγονότος πραγματικοῦ!

⁷Α, χωρὶς ἄλλο, σκέφθηκα, ὁ πλοιαρχος Λὰν Γκύ ἦταν τρελλός!... Εύτυχῶς, ἡ τρέλλα του ἦταν ἀκίνδυνη, καί, καθὼς εἶχα διαβάσει πολλὲς φιρὲς τὸ μυθιστόρημα τοῦ Πόε, ποὺ μόλις πρὸ ἐνὸς ἔτους εἶχε ἐκδοθῆ, μποροῦσα νὰ τὸν ἀκούω καὶ νὰ τοῦ ἀποκρίνωμαι, περίεργος, ἄλλως τε, νὰ ἴδω ὡς ποῦ θὰ ἔφτανε.

— "Ωστε, λοιπόν, ἐπανέλαβε μὲ φωνὴ ἔντονη, ποὺ ἔτρεμε ἀπὸ νευρικὴ ὑπερδιέγερση, ὥστε λοιπόν, καὶ σεῖς δὲν ἐγνωρίσατε τὴν οἰκογένεια Πύμ, οὔτε στὴν Πρόνοια, οὔτε στὴν Ναντουκέτ;..."

— Οὔτε πουθενά! ἀπάντησα.

— "Εστω! 'Αλλ' αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι ἡ οἰκογένεια Πύμ δὲν ὑπῆρξε, ὅτι ὁ 'Αρθούρος Πύμ εἶναι πρόσωπο φανταστικό, ὅτι τὸ ταξίδι του εἶναι μῦθος!" Ένας ἄνθρωπος, ἔστω καὶ ὁ Πόε σας, θὰ ἦταν ποτὲ ίκανὸς νὰ τὸ φανταστῇ,

νὰ τὸ ἐπινοήσῃ, νὰ τὸ δημιουργήσῃ, μὲ τόσην ἐντέλεια, μὲ τόση παραστατικότητα, μὲ τόσην ἀληθοφάνεια; 'Αδύνατον! 'Αλλ' ἀκοῦστε. 'Εγὼ θὰ σᾶς διηγηθῶ τὰ πράγματα, καὶ σεῖς πιὰ βγάζετε ὅ, τι συμπέρασμα θέλετε.' Οταν ἔξεδόθη τὸ μυθιστόρημα τοῦ "Ἐντγκαρ Πόε, στὰ 1838, βρισκόμουνα στὴ Νέα Τόρκη. 'Αμέσως ἐπῆγα στὴ Βαλτικόρη, ὅπου ἔμενε ἡ οἰκογένεια τοῦ συγγραφέως. Δὲν πιστεύω δὰ ν' ἀρνήσθε καὶ τὴν ὑπαρξῆ τῆς οἰκογενείας Πόε, ὅπως καὶ τὴν ὑπαρξῆ τῆς οἰκογενείας Πύμ;...

Δὲν ἀπάντησα διόλου, ἀποφασισμένος νὰ μὴ διακόπτω πιὰ τὰ παραληρήματα τοῦ μονομανοῦ...

—'Ἐξήτησα πληροφορίες γιὰ τὸν "Ἐντγκαρ Πόε, ἔξακολούνθησε. Μοῦ ἔδειξαν τὸ σπίτι του καὶ πῆγα νὰ τὸν ἐπισκεψθῶ. Πρώτη ἀποτυχία. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἀκριβῶς εἶχε φύγει ἀπὸ τὴν 'Αμερικὴ καὶ δὲν κατώρθωσα νὰ τὸν ἴδω. Δυστυχῶς, οὔτε τὸν 'Αρθοῦρο Πύμ δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ τὸν ἴδω... 'Ο ἀτρόμητος ἔξερενητὴς τοῦ Νοτίου Πόλου εἶχε πεθάνει. Καί, καθὼς ἀναφέρει καὶ ὁ Πόε, στὸ τέλος τοῦ μυθιστορήματός του, ὁ θάνατος αὐτὸς εἶχε γίνει γνωστὸς ἀπὸ τὶς ἐφημερίδες.

Πραγματικά, αὐτὸς ἦταν ἀλήθεια. 'Ο Πόε λέγει ὅτι ὁ θάνατος τοῦ Πύμ ἔγινε γνωστὸς ἀπὸ τὶς ἐφημερίδες. 'Αλλ' αὐτὸς δὲν εἶναι παρὰ ἀπλὸ τέχνασμα μυθιστοριογράφου. Κατὰ τὴ γνώμη μου, ὁ συγγραφέας θέλησε νὰ ὑπονοήσῃ, ὅτι τὰ τρία τελευταῖα κεφάλαια δὲν παραδόθηκαν σ' αὐτὸν ἀπὸ τὸν 'Αρθοῦρο Πύμ, ποὺ πέθανε αὐφνίδια καὶ οἰκτρά, χωρὶς ν' ἀναφέρῃ δῆμως καὶ ἄλλες λεπτομέρειες γιὰ τὸ θάνατό του.

—'Αφοῦ, λοιπόν, ἔξακολούνθησε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ, ὁ μὲν Πόε ἀπουσίαζε, ὁ δὲ Πύμ εἶχε πεθάνει, ἐγὼ ἔνα μόνο εἶχα νὰ κάμω, νὰ ζητήσω τὸν συνταξιδιώτη τοῦ 'Αρθούρου Πύμ, ἐκεῖνον τὸν Ντίρκ Πέτερς, ποὺ τὸν εἶχε ἀκολουθήσει ὡς τὶς ἐσχατιὲς τοῦ 'Ανταρκτικοῦ, ἀπ' ὅπου ἐπανῆλθαν καὶ οἱ δυό... Πῶς!... 'Αγνωστον! 'Ο 'Αρθοῦρος

ΠÙμι καὶ ὁ Ντίροκ Πέτερος ἐπέστρεψαν ἀραγε, μαζί; Τὸ μυθιστόρημα δὲν μᾶς λέει τίποτε γι' αὐτό· ὑπάρχουν καὶ ἔδω,

Βρέθηκα ἀντιμέτωπος τοῦ πλοιάρχου (Σελ 18)

ὅπως καὶ σὲ μερικὰ ἄλλα μέρη, πολλὰ σκοτεινὰ σημεῖα. 'Οπωσδήποτε, ὁ Πόε λέει ὅτι ὁ Ντίροκ Πέτερος θὰ ήταν σὲ θέση νὰ δώσῃ πληροφορίες γιὰ τὸ μὴ ἀνακοινωθὲν κεφάλαιο, καὶ ὅτι ἔμενε στὸ 'Ιλλινόις. Φεύγω ἀμέσως γιὰ τὸ

Ίλλινόις. Φθάνω στὸ Σπρίνφηλντ... Ρωτῶ γιὰ τὸν ἀνθρώπο αὐτόν, ποὺ ἥταν μιγάς, καταγωγῆς Ἰνδικῆς... Μοῦ λένε ὅτι μένει στὴν κωμόπολη Βανταλία. Πηγαίνω.

— Καὶ δὲν τὸν βρίσκετε, βέβαια! διέκοψα χαμηλοφώνως.

— Κι ἄλλη ἀποτυχία, κύριε Τζώρλιγκ! Δὲν τὸν βρίσκω. Πρὸ πολλῶν ἥδη ἐτῶν ὁ Ντίρκ Πέτερς εἶχε φύγει ἀπὸ τὸ Ίλλινόις καὶ ἀπὸ τὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες ὀκόμη, γιὰ νὰ πάη... κανεὶς πιὰ δὲν ξέρει ποῦ!... Στὴν Βανταλία ὅμως μίλησα μὲ πολλοὺς ἀνθρώπους ποὺ τὸν εἶχαν γνωρίσει, καὶ στοὺς ὅποιους εἶχε διηγηθῆ τὶς περιπέτειές του, ὅχι ὅμως μέχρι τέλους. ⁷Α, τὸ τέλος εἶναι μυστικό, ποὺ σήμερα μόνος αὐτὸς τὸ ξέρει!

Αὔτὸ πιὰ ὑπερέβαινε τὰ ὄρυα! Νὰ φαντάζεται ὁ πλοίαρχός μας, ὅτι πῆγε στὴ Βανταλία καὶ συνωμύλησε μὲ ἀνθρώπους ποὺ εἶχαν γνωρίσει τὸν Ντίρκ Πέτερς, ἀνθρώπῳ δηλαδὴ ποὺ δὲν ὑπῆρξε ποτέ, παρὰ μόνο στὴ φαντασία τοῦ μυθιστοριογράφου!... Τί ἄλλα εἶχα ν' ὀκούσω ὀκόμη!

— Ξέρετε, βέβαια, κύριε Τζώρλιγκ, ἔξακολούθησε ὁ πλοίαρχος, ὅτι στὸ μυθιστόρημα γίνεται λόγος γιὰ μιὰ μποτίλια, μέσα στὴν ὅποια εἶχε κλειστῆ μιὰ σφραγισμένη ἐπιστολή. Τὴν ἐπιστολὴν αὐτήν, ὁ πλοίαρχος τῆς γολέτας στὴν ὅποια βρισκόταν ὁ Ἀρθοῦρος Πύμ, τὴν εἶχε τοποθετήσει στοὺς πρόποδες ἐνὸς βράχου τῆς Κεργαιλάνης. Τὸ ψυμόσσαστε;

— Ναί, κάτι τέτοιο ἀναφέρεται στὸ βιβλίο τοῦ Πόε, ἀποκρύπτηκα.

— Λοιπόν, σ' ἔνα ἀπὸ τὰ ταξίδια μου, ἀναζήτησα τὴν θέση ὅπου ἔπρεπε νὰ βρίσκεται ἡ μποτίλια αὐτή, καὶ τὴν βρήκα, καθὼς καὶ τὴν ἐπιστολή... Ἡ ἐπιστολὴ ἔλεγε ὅτι ὁ πλοίαρχος καὶ ὁ ἐπιβάτης του Ἀρθοῦρος Πύμ κατέβαλαν κάθε προσπάθεια γιὰ νὰ φτάσουν ὡς τὶς ἐσχατιές τῆς Ἀνταρκτικῆς θαλάσσης.

— Βρήκατε αὐτὴ τὴ μποτίλια; ρώτησα μὲ ζωηρότητα.

- Ναί.
- Καὶ τὴν ἐπιστολή... ποὺ περιεῖχε;
- Ναί, σᾶς λέγω!

Ἐκοίταξα τὸν πλοίαρχο μὲ μεγάλη ἀπορίᾳ. Ἀσφαλῶς ἦταν ἀπὸ τοὺς μονομανεῖς ἔκεινους, ποὺ πιστεύουν στὰ γεννήματα τῆς ἴδιας των φαντασίας. Μοῦ ἤρθε νὰ τοῦ πῶ: Δείχτε μου τὴν ἐπιστολή! Ἄλλ' ἡσύχασα, συλλογιζόμενος: Μήτως δὲν ἦταν ἵκανὸς νὰ τὴν ἔχῃ γραφμένη αὐτὸς ὁ ἴδιος; Καὶ ἀπάντησα, προσποιούμενος πιὰ ὅτι τὰ πιστεύω ὅλα:

— Λυποῦμαι εἰλικρινῶς, πλοίαρχε, ποὺ δὲν μπορέσατε νὰ βρῆτε τὸν Ντίρκ Πέτερς στὴ Βανταλία! Αὐτὸς όμως σᾶς ἔλεγε τουλάχιστον, πῶς ὁ Ἀρδυύρος Πὺμ καὶ αὐτὸς ἐπέστρεψαν ἀπὸ τόσο μακρινά. Θυμόσαστε... στὸ προτελευταῖο κεφάλαιο... Καὶ οἱ δυὸς βρίσκονται ἐκεῖ... μπροστὰ στὸν πέπλο τῆς λευκῆς ὄμιχλης... Ἡ βράχα των γκρεμίζεται στὴν ἀβύσσο τοῦ καταφράκτου... τὴ στιγμὴ ποὺ φαίνεται μιὰ μυστηριώδης ἀνθρώπινη μορφή... Ἔπειτα δὲν ὑπάρχει τίποτε... Τίποτε ἄλλο, παρὰ δυὸς γραφμές ἀποσιωπητικῶν...

— Πράγματι, εἶναι λυπηρὸ ποὺ δὲν κατώρθωσα νὰ βρῶ τὸν Ντίρκ Πέτερς... Θὰ εἶναι ὅμως πολὺ λυπηρότερο, ὃν δὲν κατορθώσω ὥς τὸ τέλος νὰ βρῶ τοὺς ἄλλους...

— Τοὺς ἄλλους;... Ποιούς ἄλλους; φώτησα μὲ ἔκπληξη πάλι, χωρὶς νὰ θέλω.

— Τὸν πλοίαρχο καὶ τὸ πλήρωμα τῆς ἀγγλικῆς γολέτας, ποὺ παρέλαβε τὸν Ἀρδυύρο Πὺμ καὶ τὸν Ντίρκ Πέτερς, ὕστερα ἀπὸ τὸ φοβερὸ ναυάγιο τοῦ «Κράμπου», καὶ ποὺ τοὺς ὠδήγησε στὸν Πολικὸ ὡκεανό, ὥς τὴ νῆσο Τσάλαλ.

— Κύριε Λὰν Γκύ, παρατήρησα, σὰν νὰ μὴν ὀμιφέβαλλα πὰ καθόλου γιὰ τὴν ἀλήθεια τοῦ μυθιστορήματος, οἱ ἀνθρώποι αὐτοὶ δὲν ἔχαμπκαν ὅλοι; Ἅλλοι δὲν σκοτώθηκαν ἢ πνίγηκαν ὅταν προσεβλήθη ἡ γολέτα, καὶ ἄλλοι δὲν καταπλακώθηκαν ἀπὸ τὴν τεχνικὴ ἔκεινη κατάρρευση τῶν βράχων, ποὺ προκάλεσαν οἱ ἰδιαγενεῖς τῆς νῆσου Τσάλαλ;

— Ποιός ξέρει, δύμως, κύριε Τζώρλιγκ, απάντησε ό πλοιάρχος Λάν Γκύ, φοβερά συγκινημένος, μήτως μερικοί άπό αυτούς κατώρθωσαν νὰ διαφύγουν καὶ τὸν ἔνα κίνδυνο καὶ τὸν ἄλλο, νὰ σωθοῦν ἀπὸ τὰ χέρια τῶν ιδιαγενῶν καὶ νὰ ἐπιζήσουν!...

— Οπως κι ὃν εἶναι, απάντησα, εἶναι δύσκολο νὰ παραδεχθῇ κανεὶς ὅτι, καὶ ὃν ἐσώθηκαν μερικοί, θὰ εἶναι ἀκόμη ζωντανοί.

— Καὶ γιατί;

— Γιατὶ τὰ γεγονότα, γιὰ τὰ ὅποια μιλᾶμε, ἔγιναν πρὸ ἐντεκα ἑτῶν καὶ πλέον!

— Κύριε, ἀπεκρίθη ὁ πλοιάρχος Λάν Γκύ ἀφοῦ ὁ 'Αρθούρος Πὺμ καὶ ὁ Ντίρκ Πέτερς κατώρθωσαν νὰ προχωρήσουν πέρα ἀπὸ τὴν νῆσο Τσάλαλ, πέρα ἀπὸ τὸν ὄγδοο κοστὸ τέταρτο παραλληλο, ἀφοῦ βρῆκαν τρόπο νὰ ξήσουν ἀνάμεσα στὶς πολικὲς ἐκεῖνες χῶρες, γιατί τάχα οἱ σύντροφοί των, ὅσοι δὲν σκοτώθηκαν ἀπὸ τοὺς ιδιαγενεῖς, νὰ μὴν μπόρεσαν νὰ φτάσουν καὶ αὐτοὶ στὰ κοντινὰ νησιά, ποὺ τὰ διάστημα τοῦ ταξιδιοῦ;... Γιατί οἱ ἀτυχεῖς αὐτοὶ συμπατριῶτες μου νὰ μὴν κατώρθωσαν νὰ ξήσουν ἐκεῖ; Γιατί τάχα νὰ μὴν παραδεχτοῦμε, ὅτι πιθανὸν μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς νὰ περιμένουν ἀκόμη τὴν σωτηρία τους;

— 'Ο οἴκτος σᾶς παρασύρει, πλοιάρχε, εἴτα, προσπαθώντας νὰ τὸν καθησυχάσω. Εἶναι ἀδύνατον...

— 'Αδύνατον, κύριε μου; Καὶ γιατί; "Αν παρουσιαζότανε ἔξαφρα κανένα γεγονός, καμιαὶ μαρτυρία ἀναμφισβήτητη, κανένα ὑλικὸ τεκμήριο, γιὰ τὴν ὑπαρξη τῶν δυστυχῶν ἐκείνων, τῶν ἐγκαταλεψιμῶν στὴν ἄκρη τοῦ κόσμου;...

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη — πρᾶγμα ποὺ μὲ ἀπήλλαξε ἀπὸ τὸν κόπο νὰ ἀπαντήσω — ὁ πλοιάρχος Λάν Γκύ, στράφηκε μὲ λυγμοὺς καὶ κούταξε πρὸς νότον γιὰ πολλὴ ὥρα, σὰν νὰ ἥθελε νὰ περάσῃ τὸ βλέμμα του τὰ βάθη τοῦ ὁρίζοντα.

"Επειτα μ' ἐπλησίασε πάλι, ἔβαιλε τὸ χέρι του στὸν ὕμιο μου, καὶ μοῦ ψυθύρισε στὸ αὐτό:

— "Οχι, κύριε Τζώρλιγκ!" Οχι! 'Ακόμη δὲν ἐμάθαμε τὰ πάντα γιὰ τὸ πλήρωμα τῆς «Ιάνας»!...

Καὶ ἔφυγε.

«Ιάνα» ὀνομαζότανε στὸ μυθιστόρημα τοῦ "Ἐντγκαρ Πόε ἡ ἄγγικὴ γολέτα, ποὺ εἶχε διασώσει τὸν 'Αρθοῦρο Πὺμ καὶ τὸν Ντίρκ Πέτερς μετὰ τὸ ναυάγιο τοῦ «Κράμπου», πρώτη δὲ φορὰ ἀκούγα τὸν πλοιάρχο Λὰν Γκù νὰ προφέρῃ τὸ ὄνομα αὐτό, κατὰ τὸ διάστημα τῆς συνομιλίας μας. 'Αλλὰ καὶ ὁ πλοιάρχος τῆς «Ιάνας», ὀνομάζεται Γκù —ὄνομα κοινότατο ἀλλωστε στὴν 'Αγγλία. "Ισως, ἐσκέφθηκα, ὅτι ἡ σύμπτωση τοῦ ὄνόματος θὰ προκάλεσε τὴ διανοητικὴ διατάραξη τοῦ δυστυχισμένου πλοιάρχου μας, ποὺ καθόλου δύσκολο νὰ φαντάστηκε ὅτι ἀνήκει στὴν οἰκογένεια τοῦ ἀνύπαρκτου πλοιάρχου τῆς «Ιάνας» καὶ γι' αὐτὸ ἐνδιαφερότανε τόσο πολὺ γιὰ τὴν τύχη ναυαγῶν, ποὺ οὐδέποτε ἐναυάγησαν, γιὰ τὸν ἀπλούστατο λόγο ὅτι οὐδέποτε ὑπῆρξαν...

Τάραγε, σκεπτόμουν, ὁ ὑποπλοίαρχος Τζέμ Βὲστ ἡ ταν ἐν γνώσει; 'Ο πλοιάρχος τοῦ εἶχε ἐμπιστευθῆ ποτὲ τὶς σκέψεις του καὶ τὶς ἐλπίδες του, ἡ μᾶλλον, τοῦ εἶχε ἀποκαλύψει τὴν παραφροσύνη του; Δὲν ἐτόλμησα νὰ τὸν ρωτήσω. Τὸ ζήτημα ἦταν πολὺ λεπτό, γιατὶ ἐσχετίζετο ἀμέσως μὲ τὴ διανοητικὴ κατάσταση τοῦ προϊσταμένου του. "Επειτα ὁ Τζέμ Βέστ, ὁ συνήθως τόσο λιγόλογος, θὰ ἦταν ἀκόμη περισσότερο, βέβαια, προκειμένου γιὰ τέτοια ὄμιλία. Τὸ κάτω - κάτω τῆς γραφῆς, τί μ' ἔμελλε; Μήπως σὲ λίγες μέρες, ἀποβιβαζόμενος στὶς Τριστὰν ντὰ Κούνα, δὲν δ' ἄφηνα γιὰ πάντα καὶ τὸν «Ἀλμπρανό» καὶ τὸν πλοιάρχο του, καὶ ὅλους;

Οι περιπέτειες τοῦ Ἀρθούρου Πύμ.

Εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη τώρα νὰ δώσω μιὰ σύντομη περίληψη τοῦ μυθιστορήματος τοῦ "Ἐντγκαρδ Πόε, ποὺ ἐδημοσιεύτηκε στὸ Ρίτσμοντ, μὲ τὸν παραπάνω τίτλο. Καὶ λέω ἀπόλυτος ἀνάγκη γιατί, ἐκεῖνος ποὺ δὲν ἐδιάβασε αὐτὸ τὸ βιβλίο, θὰ ἥταν ἀδύνατο, χωρὶς τὴν κατωτέρῳ περίληψη, νὰ παρακολουθήσῃ καὶ νὰ καταλάβῃ τὴν διήγηση τῶν δικῶν μου περιπτετειῶν.

'Ο "Ἐντγκαρδ Πόε βάζει τὴ διήγηση στὸ στόμα τοῦ ἥρωά του. Εὐθὺς ἀπὸ τὸν πρόλογο, αὐτὸς ὁ Ἀρθούρος Πύμ διηγεῖται ὅτι, μόλις γύρισε ἀπὸ τὸ ταξίδι του στὶς ἀνταρκτικὲς θάλασσες, ἐγνώρισε μεταξὺ τῶν ἀριστοκρατῶν καὶ λογίων τῆς Βιργινίας, ποὺ ἐνδιεφέροντο πολὺ γιὰ τὶς γεωγραφικὲς ἀνακαλύψεις, καὶ τὸν "Ἐντγκαρδ Πόε, ἐκδότην τότε τοῦ «Μεστιριθρινοῦ Φιλολογικοῦ Ἀγγελιαφόρου» στὸ Ρίτσμοντ. "Ακουσε τὶς περιπτέτειές του ὁ "Ἐντγκαρδ Πόε, καὶ τοῦ ἔξήτησε τὴν ἀδειὰ νὰ δημοσιεύσῃ στὴν ἐφημερίδα του «ὑπὸ τύπου μυθιστορήματος», τὸ πρῶτο μέρος τῶν περιπτετειῶν του. Τὴ δημοσίευση αὐτῆ, ποὺ ἔτυχε εὐμενέστατης ὑποδοχῆς, ὀπιλούνθησε ἀμέσως ἐνα βιβλίο, ποὺ περιελάμβανε ὄλοντικο τὸ ταξίδι τοῦ Ἀρθούρου Πύμ...

Καθὼς γνωρίζετε καὶ ἀπὸ τὴ συνομιλία του μὲ τὸν πλοίαρχο Λάν Γκύ, ὁ Ἀρθούρος Γόρδων Πύμ γεννήθηκε στὴ Ναντουκέτ. Ἐφοίτησε στὴ σχολὴ τοῦ Νιοῦ - Μπένφορντ ὡς τὸ δέκατο ἔκτο τῆς ἡλικίας του. "Ἐπειτα μιτήκε στὴν Ἀκαδημία, ὅπου καὶ συνδέθηκε μὲ φιλία μὲ τὸ γυιὸ ἐνὸς πλοιάρχου, τὸν Αὔγουστο Βαρνάροντ, διὸ χρόνια μεγαλύτερό του. 'Ο νέος αὐτὸς είχε κιόλας συνοδεύσει τὸν πατέρα του, μὲ μιὰ φαλαινοθρίδα στὶς νότιες θάλασσες, καὶ δὲν ἔπαινε νὰ ἔξαπτῃ τὴν φαντασία τοῦ Ἀρθούρου Πύμ μὲ τὶς διηγήσεις τοῦ ταξιδιοῦ του. 'Απὸ τὴ μοιραία αὐτὴ φιλία χρονολογεῖται ἡ ὀκαπανίκητη κλίση, ποὺ αἰσθάνθησε ὁ Ἀρθούρος Πύμ πρὸς τὰ περιπτετειώδη ταξίδια,

καὶ τὸ ἔνστικτο ποὺ τὸν τραβοῦσε εἰδικὰ πρὸς τὸ Νότιο Πόλο.

Μιὰ μέρα —ἀπόγεμα 'Οχτωβρίου, καιρὸς ψυχρός, ἄνεμος νοτιοδυτικός— ὁ Αὔγουστος Βαρνάρωντ καὶ ὁ 'Αρθοῦρος Πύμ, μεθυσμένοι καὶ οἱ δυό, ἐπεβιθάσθησαν λα-
θαίωσις ἐπάνω στὸν «"Αριελ» (ἔνα μικρὸ πλοιάριο, ποὺ ἀνῆκε στὴν οἰκογένεια Πύμ), ἄνοιξαν τὰ πανιά, καὶ βγή-
κανε στὸ ἀνοιχτὸ πέλαγος. ¹ Ήλθε δυνατὴ τριαντάφυλλη, καὶ ὁ «"Λριελ» παρασύρθηκε τόσο μακριά, ὥστε δὲν φαινότανε
πιὰ ἡ ἀκτή. Ποιός νὰ κρατήσῃ πηδάλιο, ποιός νὰ μαζέψῃ πανί; ² Εἰκαίνοι ἦταν ἀκόμη μεθυσμένοι!... ³ Επὶ τέλους, ὁ μανιώδης ἄνεμος σύνεπερε καὶ πανιὰ καὶ κατάρτια, ἀργό-
τερα δὲ φάνηκε ἔνα μεγάλο πλοϊο, ποὺ πέρασε ἐπάνω ἀπὸ τὸν «"Αριελ», ὅπως ὁ «"Αριελ» θὰ περνοῦσε ἐπάνω σ' ἔνα φτερό! ⁴ Ο 'Αρθοῦρος Πύμ διηγεῖται διὰ μακρῶν τὰ τῆς σωτηρίας τοῦ συντρόφου του καὶ αὐτοῦ, ποὺ τὴν ὁφειλαν στὸν γενναῖο ὑποπλοιάρχο τοῦ «Λάρου», ποὺ ἔφτασε στὸν τόπο τῆς καιτιστροφῆς, παρέλαβε ἡμιθανεῖς τοὺς δυὸ φί-
λους, καὶ τοὺς ἐπανέφερε στὴν Ναντουκέτ.

'Η φοβερὴ αὕτη περιπέτεια δὲν ἔφτασε γιὰ ν' ἀποθαρ-
ρύνῃ, οὔτε τὸ Βαρνάρωντ, οὔτε τὸν Πύμ, ὁ δοποῖς ἔξακολου-
θοῦσε νὰ ἐνθουσιάσεται, ὅλο καὶ περισσότερο, ἀπὸ τὶς θα-
λασσινὲς διηγήσεις τοῦ φίλου του, μολονότι πίστενε ὅτι
ῆγαν «γεμάτες ὑπερβολές». ⁵ Οχτὼ μῆνες μετὰ τὸ ναυάγιο τοῦ «"Αριελ» —Ιούνιος 1827— τὸ μτρίκι *«Κράμπος»*
ἔφωπλίσθηκε ἀπὸ τὸν σύντοκο Λόöντ καὶ Μπρέθενμπουργκ,
γιὰ ψάρεμα φαλαινῶν στὶς νότιες θάλασσες. Παμπάλαιο,
ῆταν καὶ ἀτελῶς ἐπισκευασμένο τὸ σκάφος τοῦ μπρικιοῦ αὐ-
τοῦ, ποὺ τὸ κυβερνοῦσε ὁ πλοίοςχος Βαρνάρωντ, πατέρας τοῦ Αύγούστου. ⁶ Ο γυιός του, ποὺ ἔμελλε νὰ τὸν συνοδεύ-
σῃ καὶ στὸ ταξίδι αὐτό, προσκάλεσε ἐπιμόνως τὸν 'Αρθοῦ-
ρο Πύμ νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ. Δὲν ἥθελε ἄλλο κι ἐκεῖνος·
ἄλλ' ἡ οἰκογένειά του, ἡ μητέρα του πρὸ πάντων, δὲν ἥθε-
λε μὲ κανένο πρόποτε νὰ τὸν ἀφήσῃ.

Αύτὸ δὲν ἦταν λόγος νὰ συγκρατηθῇ παιδὶ τολμηρὸ καὶ φιλοκίνδυνο, ποὺ, ἄλλως τε, δὲν ἐσυνήθισε νὰ ὑποτάσσεται στὶς θελήσεις τῶν γονέων του. Ἐτσι, ὁ Ἀρθοῦρος Πύρι ἀποφάσισε νὰ ἐπιβιβασθῇ κρυφὰ στὸν «Κράμπο», γιατὶ καὶ ὁ Βαρνάροντ δὲν θὰ τὸν ἐδέχετο χωρὶς τὴν ἄδεια τῆς οἰκογενείας του. Εἶτε ὅτι κάποιος φίλος του τὸν προσκάλεσε νὰ περάσῃ λίγες μέρες στὸ σπίτι του στὸ Νιού-Μπένφορντ, ἀποχαιρέτησε μὲ αὐτὴ τὴν πρόφαση τοὺς γονεῖς του, καὶ ἔφυγε.

Σαράντα ὁκτὼ ὥρες πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ μπρικιοῦ, ἐπιβιβάσθηκε λαθραίως καὶ ἔγκαταστάθηκε σὲ μιὰ κρύπτη, ποὺ τοῦ εἶχε ἐτοιμάσει ὁ Αὔγουστος, ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ κ. Βαρνάροντ καθὼς καὶ ὅλου τοῦ πληρώματος.

‘Ο θαλαμίσκος τοῦ Αὔγουστου Βαρνάροντ συγκοινωνοῦσε μὲ μιὰ καταπακτὴ μὲ τὸ κύτος τοῦ «Κράμπου» ὃπου ἦταν σωρευμένα βαρέλια, δέματα, κιβώτια κ.λ.π. Ἀπ’ τὴν καταπακτὴ αὐτῆ, ὁ Ἀρθοῦρος Πύρι εἶχε κατεβῆ στὴν κρύπτη του, ποὺ δὲν ἦταν παρὰ ἔνα μεγάλο ξύλινο κιβώτιο ὅρθιο, τὸ σκέπασμα τοῦ ὅποιου ἔχρησίμευε γιὰ πόρτα. Μέσα στὸν αὐτοσχέδιο αὐτὸ θαλαμίσκο τοῦ κύτους, ὑπῆρχε ἔνα στρῶμα, σκεπάσματα, μιὰ στάμνα, διάφορα τρόφιμα — γαλέτες, χοιρομέρια, κρέατα ψητά, μπουκάλες μὲ ποτὰ τοντοικά — καὶ τὰ ἀναγκαῖα γιὰ γράψιμο.

‘Ο Ἀρθοῦρος Πύρι, ἐφωδιασμένος μ’ ἔνα φανάρι καὶ μὲ ἀρκετὰ κεριὰ καὶ σπίρτα, ἔμεινε ἐκεῖ μέσα τρία ἡμερονυχτα. ‘Ο Αὔγουστος Βαρνάροντ δὲν μπόρεσε νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ, παρὰ μόνο στὶς στιγμὲς ποὺ ὁ «Κράμπος» ἐτοιμαζόταν ν’ ἀποπλεύσῃ.

“Τστερα ἀπὸ μιὰ ὥρα, ὁ Ἀρθοῦρος Πύρι ἀρχισε νὰ αἰσθάνεται τὸ σάλο τοῦ μπρικιοῦ. Στενοχωρημένος μέσα στὸ στενὸ ἐκεῖνο κιβώτιο, βγῆκε, καί, ὠδηγούμενος ἀπὸ σχοινὶ τεντωμένο, διὰ μέσου τοῦ σκοτεινοῦ σκάφους, μπόρεσε νὰ καταλάβῃ ποὺ βρίσκεται, νὰ μάθῃ τὰ κατατόπια

τοῦ χάους ἔκείνου. "Ἐπειτα ἐπέστρεψε στὸ κιβώτιό του, ἔφαγε καὶ ἀποκοιμήθηκε.

Πολλὲς μέρες πέρασαν, χωρὶς νὰ φανῇ ὁ Αὔγουστος Βαρνάρντ. "Η δὲν μπόρεσε νὰ κατέβῃ πάλι στὸ κύτος, ἢ δὲν ἐτόλμησε νὰ τὸ ξανακάμη, φοβούμενος μήπως ἐπρόδιμε ἔτσι τὴν παρουσία τοῦ Ἀρθούρου Πύμι στὸ πλοῖο, καὶ μὴ βρίσκοντας κατάλληλη τὴν στιγμὴ νὰ ὅμολογήσῃ τὰ πάντα στὸν πατέρα του.

'Ἐν τούτοις, ὁ Ἀρθούρος Πύμ, στὴ ζεστὴ καὶ πνιγηρὴ ἔκείνη ἀτμόσφαιρα, ἄρχισε νὰ ὑποφέοη. Τὸν ἐτάρασσαν συχνοὶ ἔφιάλτες· τὸν ἔπιανε πυρετός. Μάταια ζητοῦσε, μέσα στὸ ἀσφυκτικὸ κύτος κανένα μέρος, ὅπου νὰ μποροῦσε ν' ἀνατρεύσῃ καλύτερα. Σ' ἔνα ἀπὸ τοὺς ἔφιάλτες ἔκείνους, τοῦ φάνηκε ὅτι βρισκότανε στὰ νύχια ἐνὸς λιονταριοῦ τῶν Τροπικῶν, καί, στὸν παροξυσμὸ τοῦ τρόμου, παρ' ὀλίγον νὰ προδοθῇ μὲ κραυγὴ —ὅταν ἐλιποθύμησε.

'Η ἀλήθευτα εἶναι, ὅτι δὲν ὠνειρευότανε ἐντελῶς. Στὸ στῆθος τοῦ Ἀρθούρου Πύμ βρισκότανε, ὅχι λιοντάρι, ἀλλ' ὁ σκύλος του, ὁ Τίγρης, ποὺ τὸν εἶχε μπάσει στὸ πλοῖο ὁ Αὔγουστος Βαρνάρντ, χωρὶς νὰ παρατηρηθῇ ἀπὸ κανένα. Τὴ στιγμὴ ἔκείνη ἀκριβῶς, τὸ πιστὸ ζῶο, ποὺ εἶχε κατορθώσει ἐπὶ τέλους νὰ φτάσῃ μέχρι τοῦ κυρίου του, τοῦ ἔγλυτρος τὸ πρόσωπο καὶ τὰ χέρια, μὲ ὅλες τὶς ἔκδηλώσεις μιᾶς μεγάλης χαρᾶς.

Τώρα δὲ φυλακισμένος θὰ εἶχε ἔνα σύντροφο. Δυστυχῶς, κατὰ τὸ διάστημα τῆς λιποθυμίας του, ὁ σύντροφος αὐτὸς εἶχε πιεῖ ὅλο τὸ νερὸ τῆς στάμνας, καί, ὅταν ὁ Πύμ θέλησε νὰ πιῇ, δὲν βρῆκε οὔτε μιὰ σταγόνα. Τὸ φανάρι του εἶχε σθήσει —γιατὶ ἡ λιποθυμία εἶχε βαστάξει πολλὲς ώρες— καί, μὴ βρίσκοντας πιὰ οὔτε σπίρτα, οὔτε κεριά, ἀποφάσισε νὰ πάη νὰ συναντήσῃ τὸν Αὔγουστο Βαρνάρντ. Βγῆκε ἀπὸ τὴν κούπτη του καί, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ σχοινιοῦ, ἄρχισε νὰ προχωρῇ πρὸς τὴν καταπλακή, μολονότι ἥταν τρομερὰ ἐξαντλημένος ἀπὸ τὴν ἔλλειψη τοῦ

άέρα καὶ ἀπὸ τὴν ἀσιτία. Ἐνῶ ἐβάδιζε, ἔνα ἀπὸ τὰ κιβώτια τοῦ κύτους μετατοπίστηκε ἀπὸ τὸ σάλο, καὶ κατέπεσε ἔξαφνικὰ καὶ τοῦ ἔφραξε τῇ δίοδῳ. Κατέβαλε ὑπερόπινθωπες προσπάθειες γιὰ νὰ παρακάμψῃ τὸ πρόσκομμα αὐτό· ἄλλὰ δὲν τὸν ὡφέλησαν γιατί, μολονότι κατώρθωσε νὰ φτάσῃ ὡς τὴν καταπατή, δὲν μπόρεσε νὰ τὴν ἀνοίξῃ. Ἔσπρωχνε τὸ σκέπασμα μὲ ὅλη του τὴ δύναμη, ἀλλ’ ἔκεινο δὲν ὑποχωροῦσε. “Οταν ἐπὶ τέλους, ἀπελπισμένος, ἐβαλε τὸ μαχαίρι του ἵσε μιὰ ραγάδα, κατάλαβε ὅτι κάτι σιδερένιο καὶ βαρύ, στὸ θαλαμίσκο τοῦ Αὔγούστου Βαρνάρωντ, εἶχε τοποθετηθῆ ἐπάνω στὴν καταπατή, σὰ νὰ θέλησαν ἔξαφνικὰ νὰ τὴν κλείσουν ἐντελῶς... Ἀναγκάστηκε, λοιπόν, νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ τὸ σχέδιό του, καί, συρρόμενος μὲ κόπο, νὰ ἐπιστρέψῃ στὴν κρύπτη του, ὅπου κατέπεσε ἐξηντλημένος, ἐνῶ ὁ Τίγρης τὸν ἐγέμιζε θωπεῖες.

“Ανθρωπος καὶ σκύλος ἐπέμαιναν τῆς δύψας. Καὶ ὅσες φορές ὁ Ἀρθοῦρος Πύρι ἀπλωνε τὸ χέρι του, εὔρισκε τὸν Τίγρη ἔπιλωμένον ἀνάσκελα, μὲ μιὰ ἐλαφρὴ φρικίαση τοῦ τριχώματός του...” Ετσι ψηλαφώντας μὲ τὸ χέρι του, αἰσθάνθηκε ἔνα λεπτὸ σχοινί, τυλιγμένο γύρω ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ σκύλου. Καί, ἀπὸ τὸ σχοινὶ αὐτό, ἥταν δεμένο ἔνα χαρτὶ διπλωμένο, ἀκριβῶς στὴν ἀριστερὴ μασχάλη τοῦ ζώου.

“Τσερα ἀπὸ πολλὲς προσπάθειες γιὰ ν’ ἀνάψῃ φῶς, ὁ Ἀρθοῦρος Πύρι κατώρθωσε νὰ τρίψῃ ἐλαφρὰ ἔνα απίρτο ἀπάνω στὸ χαρτί...” Ήταν ἀπὸ τὰ παλιὰ ἔκεινα σπίρτα, ποὺ ἔκαμπαν νὰ φεγγιοβολῇ τὸ μέρος, ὅπου ἐτρίβοντο... Καὶ τότε ἀνέλαμψαν στὸ σκοτάδι οἱ τρομερὲς αὐτὲς λέξεις... οἱ ἐπτὰ τελευταῖς λέξεις μιᾶς φράστης, ποὺ φωτίστηκαν μόλις ἐπὶ ἔνα τέταρτο τοῦ δευτερολέπτου : «...αἴμα... μεῖνε κρυμμιένος... κινδυνεύει
ἡ ζωή σου...»

Φαντασθῆτε τὴν θέση τοῦ Ἀρθούρου Πύρι!

Στὸ βάθος τοῦ κύτους, μέσα στὸ στενόχωρο ἔκεινο

κιβώτιο, χωρὶς φῶς, χωρὶς ἀέρα, χωρὶς νερού! Καὶ νὰ τὸν διατάσσουν νὰ μένη κρυμμένος, ἐπισφραγίζοντας τὴ διαταγὴ μὲ τὴ λέξη «ἄλμα», τὴ φοβερώτερη λέξη, τὴ γεμάτη μυστήριο, πόνο καὶ τρόμο!

Μὰ τί συνέθη λουτόν; Ὁ Αραγε, εἶχε γίνει καμιαὶ αἰμοτηρῷ συμπλοκῇ στὸν «Κράμπο»; Μήπως τὸ πλοϊο προσβλήθηκε ἀπὸ πειρατές; Μήπως ἐστασίασε τὸ πλήρωμα; Καὶ ἀπὸ πόσον καιρὸ διαρκοῦσε ἐπάνω ἡ ἀνώμαλη αὐτὴ κατάσταση;

Καμιαὶ ἀπάντηση δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ τοῦ δοθῇ στὶς ἀγωνιώδεις αὐτὲς ἔρωτήσεις.

Καὶ πρὸς ἐπύμετρον, μιὰ νέα φοβερὴ περιπέτεια: Ἐξαπλωμένος ἐπάνω στὸ στρῶμα του, ὁ Ὅρθονδος, βυθισμένος σχεδὸν σὲ λήθαργο, ἀκούει ἔαφνικὰ ἔνα παράδοξο φόγχο, ἔνα ἀσθμα συνεχές, παρατεταμένο...

Ἄσθμαίνει ὁ Τίγρης... ὁ Τίγρης, τοῦ ὅποίου τὰ μάτια σπινθηροθολοῦν στὸ σκοτάδι... ὁ Τίγρης, τοῦ ὅποίου τρίζουν τὰ δόντια... ὁ Τίγρης ποὺ προσβλήθηκε ἀπὸ λύσσα!

Ἀπὸ τὸν ὑπερθολικὸ του τρόμο, ὁ Ὅρθονδος Πὺμ βρίσκει ἀρκετὴ δύναμη, ὥστε νὰ διαφύγῃ τὶς δαγκωματιὲς τοῦ ζώου, ποὺ ὠρμητσε ἐπάνω του. Τυλίγεται μ' ἔνα σκέπτσμα, ποὺ τὸ ἔεσχῖζουν μὲ μανία τὰ δόντια τοῦ σκύλου, βγαίνει ἀπὸ τὸ κιβώτιο καὶ κλείνει μέσα τὸν Τίγρη, ὁ ὅποῖος ἔξακολουθεῖ νὰ μαίνεται, χτυπώντας τὶς σανίδες...

Ο Ὅρθονδος Πὺμ κατώρθωσε νὰ συρθῇ καὶ νὰ προχωρήσῃ ἀνάμεσα στὰ δέματα καὶ στὰ κιβώτια τοῦ κύτους. Ἀλλὰ σὲ λίγο ζαλίζεται καὶ πέφτει ἐπάνω σ' ἔνα δέμα. Συγχρόνως φεύγει ἀπὸ τὰ χέρια του καὶ τὸ μαχαίρι ποὺ κρατοῦσε.

Ήταν ἐτομαθάνατος... Ἀλλά, τὶς στιγμὲς ποὺ ἔμελλε νὰ ἀφῆσῃ ἵσως τὴν τελευταία του πνοή, ἀκούει ἔαφνικὰ νὰ προφέρουν τ' ὄνομά του. Ἔνα μπουκάλι νερὸ ἀγγίζει τὰ χεῖλη του καὶ ἀδειάζει στὸ φλογισμένο του στόμα.

Καὶ ξαναγύρισε στὴ ζωή, ἥπτε χωρὶς ἀνάσα καὶ κα-

τὰ κόρον ἀπὸ τὸ γλυκὸ καὶ δροσερὸ ἔκεινο ποτὸ — ποὺ τοῦ προξένησε τόση εὐχαρίστηση, ὅση ποτὲ ἄλλοτε δὲν εἶχε αἰσθάνθη!

Σὲ λίγο, ἔκει, σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ κύτους, φωτισμένη ἀπὸ ἓνα κλεφτοφάναρο, ὁ Αὔγουστος Βαρνάροντ διηγόταν στὸ φίλο του τὰ ὅσα ἔγιναν στὸ πλοῖο, ἀπὸ τὴ στιγμὴ τοῦ ἀπόπλου.

Τὸ πλήρωμα τοῦ «Κράμπου» ἀποτελεῖτο ἀπὸ τριανταέξη ἄντρες, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν Βαρνάροντ, πατέρα καὶ γιοῦ.

’Απὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἀπόπλευσε τὸ μπρόνα — 20 ’Ιουνίου — ὁ Αὔγουστος προσπάθησε πολλὲς φορὲς νὰ συναντήσῃ τὸν ’Αρθούρο, κατεβαίνοντας στὴν κρύπτη του, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσε.

Μετὰ τρεῖς ἥ τέσσερεις μέρες, ἐξερράγη ἐπὶ τοῦ πλοίου στάση, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ἀρχιμαγείρου — ἐνὸς μαύρου, ὅπως καὶ ὁ Ἐντικότ τοῦ «”Αλμπραντού», μὲ τὴ διαφορὰ ὅμως, ὅτι ὁ δικός μας κάθε ἄλλο ἦταν παρὰ στασιαστής...

’Επακολούθησαν σφαγές, κατὰ τὶς ὧποιες ἐδεκατίστηκαν οἱ ναῦτες, ποὺ ἀπόμεναν πιστοὶ στὸν πλοίαρχο Βαρνάροντ. ’Επὶ τέλους, ὁ πλοίαρχος καὶ τέσσερεις ὄπαδοί του ἐγκατελείφθησαν ἐπάνω σὲ μιὰ φαλαινούμηρίδα, κοντὰ στὶς Βερμούδες νήσους, καὶ ἔπιοτε καμμιὰ εἰδῆση δὲν ὑπῆρχε γι’ αὐτούς.

’Ο Αὔγουστος Βαρνάροντ, βέβαια δὲν θὰ ἔσωζετο, οὕτε θὰ ἔμενε στὸ πλοῖο, μετὰ τὴν ἀπέλαση τοῦ πατέρα του, ἀν δὲν ἐπενέβαινε ἕνας ναύτης, ποὺ ὠνομαζότανε Ντίρκ Πέτερς, ἀπ’ τὴ φυλὴ τῶν Ούψακόρων, γιὸς ’Ινδῆς τῶν Μαύρων Βουνῶν. (Εἶναι ἔκεινος ἀκριβῶς, τὸν ὄποιον ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ, καθὼς θυμόσαστε, εἶχε ἀναζητήσει μάταια στὸ ’Ιλλινόϊς).

Μετὰ τὴ στάση, κυνηρήτης τοῦ «Κράμπου» εἶχε ἀνακηρυχθῆ ὁ πρώην ὑποπλοίαρχος, ὁ ὄποιος ἐσκόπευε νὰ

έπιδομή στὴν πειρατεία, διασχίζοντας τὶς νότιες θάλασσες. Καὶ ἡδη ὁ «Κράμπος», ἀπὸ ἀλιευτικὸ μεταβλήθηκε σὲ πειρατικὸ καὶ διηρθύνετο πρὸς τὰ νοτιοδυτικά.

Κατὰ τὶς κρίσιμες ἔκεινες μέρες, ὁ Αὔγουστος Βαρνάρντον ἐπειδύμησε πολὺ περισσότερο νὰ ἴδῃ τὸν Ἀρθοῦρο Πύμ. Άλλὰ τοῦ εἶχαν δέσει τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια, καὶ τὸν εἶχαν κλείσει στὸ θάλαμο τοῦ πληρώματος, ἀπ’ ὅπου, κατὰ τὴν διαβεβαίωση τοῦ ἀρχιμαγείρου, δὲν θὰ ἔθιγαινε παρὰ μόνον «ὅταν τὸ μαρίκι δὲν θὰ ἥταν πιὰ μπρίκι».

Ἐν τούτοις, ἔπειτα ἀπὸ λίγες μέρες, ὁ Αὔγουστος κατώρθωσε ν' ἀπαλλαχθῇ ἀπὸ τὰ δεσμά του καὶ νὰ σχίσῃ τὸ λεπτὸ ξυλότοιχο, ποὺ τὸν ἔχωριζε ἀπὸ τὸ κύτος· ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὸν Τίγρη, προσπάθησε νὰ φτάσῃ ὡς τὴν κρύπτη τοῦ φίλου του.

Δὲν τὸ κατώρθωσε ὅμως· εὐτυχῶς, ὁ σκύλος εἶχε «μυριστεῖ» τὸν Ἀρθοῦρο Πύμ, καὶ αὐτὸν ἐνέπνευσε στὸν Αὔγουστο τὴν ἴδεα νὰ προσδέσῃ ἐπάνω στὸ σῶμα τοῦ ζώου ἓνα χαρτί, ἐπὶ τοῦ ὄποιουν ἔχαραξε τὶς λέξεις: «Σου γράφω μὲ αἷμα... μεῖνε κρυμμένος γιατὶ ἀλλοιῶς κινδυνεύει ἡ ζωή σου».

Τὴν ἐπιστολὴν αὐτήν, ὅπως εἴδαμε, τὴν ἔλαβε ὁ Ἀρθοῦρος Πύμ. Ξέρουμε ἐπίσης ὅτι, πενθαίνοντας τῆς πείνας καὶ τῆς δύψας, καὶ μὲ τὴ φοβερὴ ἀπειλὴ τοῦ λυσσασμένου σκυλιοῦ, εἶχε βγῆ στὸ κύτος. Ὁ κρότος τοῦ μαχαιριοῦ, ποὺ ἔπεισε ἀπὸ τὰ χέρια του, τράβηξε τὴν πρωστὴ τοῦ φίλου του, ποὺ τότε κατώρθωσε νὰ φτάσῃ ὡς αὐτόν. Καὶ ἥταν καιρός...

Αφοῦ διηγήθηκε αὐτὰ ὅλα στὸν Ἀρθοῦρο Πύμ, ὁ Αὔγουστος Βαρνάρντον πρόσθεσε, ὅτι καὶ μεταξὺ τῶν στασιαστῶν ὑπῆρχε διαίρεση καὶ διχόνοια. Οἱ μὲν ἥθελαν νὰ ὀδηγήσουν τὸν «Κράμπο» πρὸς τὰ νησιὰ τοῦ Πρασίνου Ἀκρωτηρίου, οἱ δὲ — μεταξὺ τῶν ὄποιων καὶ ὁ Ντίρκ Πέτρος, — πρὸς τὰ νησιὰ τοῦ Εἰρηνικοῦ.

Ἐν τούτοις δὲ Τίγρης, ποὺ δέ κύριός του τὸν ἐνόμιζε γιὰ λυσσασμένο, δὲν ἦταν προ αγματικῶς.

Ἡ φλογερὴ δύψα τοῦ εἶχε φέρει τὸ σφοδρὸ δέκεινο ἔρευνισμό, καὶ ἵσως κατόπιν θὰ προσεβάλλετο ἀπὸ ὑδροφοβία, ὅμη δὲν ἔσπευδε ὁ Αὔγουστος Βαρνάρντ νὰ τὸν ποτίσῃ.

Ἐπειδὴ τὸ φόρτιό τοῦ «Κράμπου» ἦταν πολὺ ἄσχημα συσκευασμένο καὶ τοποθετημένο στὸ κύτος, τὰ πράγματα, σχεδὸν σὲ κάθε κίνηση τοῦ πλοίου, ἐκτοπίζονταν καὶ πολλὰ ἔπειταν.

Μένοντας στὸ κύτος ὁ Ἀρθοῦρος Πύμ, διέτρεχε τὸν κίνδυνο κάθε στιγμὴ νὰ καταπλακωθῇ καὶ νὰ συντριβῇ ἀπὸ κανένα κιβώτιο ἢ δέμα.

Εύτυχῶς, μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Αὐγούστου Βαρνάρντ, κατώρθωσε νὰ βγῆ νὰ φτάσῃ στὸ ὑπόστρωμα, καὶ νὰ ποποθετηθῇ ἐκεῖ σὲ μιὰ γωνιά, κοντὰ στὴ θέση τοῦ πληρώματος.

Ο Ντίρκ Πέτερς ἔξακολουθοῦσε νὰ δείχνῃ μεγάλη φιλία στὸ γιὸ τοῦ πλοιάρχου Βαρνάρντ. Ὡς ἐκ τούτου, ὁ Αὔγουστος ἔλπιζε ὅτι, στηριζόμενος στὴ φιλία αὐτῆς, θὰ μποροῦσε ἀργότερα νὰ ἐπιχειρήσῃ ἀγῶνα γιὰ νὰ ἀνακτήσῃ τὸ πλοϊο.

Δεκατρεῖς μέρες εἶχαν περάσει ἀπὸ τότε που δὲ «Κράμπος» ἔφυγε ἀπὸ τὴ Ναντουκέτ, ὅταν στὶς 4 Ιουλίου, ἔγινε φοβερὸς τσακωμὸς μεταξὺ τῶν στασιαστῶν, ἔξ αἰτίας ἐνὸς μπρικιοῦ, ποὺ ἐφάνηρε στὸ πέλαγος, καὶ τὸ ὄποιον ἄλλοι μὲν ἥθελαν νὰ τὸ καταδιώξουν, ἄλλοι δὲ ἀντέτειναν.

Στὴ συμπλοκὴ ποὺ ἐπακολούθησε σκοτώθηκε ἔνας ναύτης, ποὺ ἀνῆκε στὴ μερίδα τοῦ ἀρχιψάγειρα τὴν ἀντιπολιτευομένη τὸν ὑποστολίαρχο, στὴν ὅποια ἀνῆκε καὶ ὁ Ντίρκ Πέτερς. Ἡδη, μόνον δεκατρεῖς ἀντρες ὑπῆρχαν ἐπάνω στὸ πλοϊο, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Ἀρθούρου Πύμ.

Στίς 6 'Ιουλίου τὴν ἡμέρα ποὺ ἔπαιψε μιὰ φοθερὴ τρικυμία, ἡ ὅποια γιὰ πολὺ ἐμάστισε τὸν «Κράμπο» καὶ ἐκούρασε τὸ πλήρωμα, ὁ Ντίρκ Πέτερς φανέρωσε στὸν Αὔγουστο Βαρνάροντ, ὅτι εἶχε σκοπὸν' ἀπαλλαχθῆ ἀπὸ τὸν ὑποπλοίαρχο.

'Ο Αὔγουστος τὸν διαβεβαίωσε ὅτι θὰ τὸν βιηθοῦσε, ἄλλὰ χωρὶς νὰ τοῦ ἀποκαλύψῃ ἀκόμη ὅτι βρισκότανε στὸ πλοῖο ὁ 'Αρθούρος Πύμ.

Τὴν ἄλλη μέρα, ἔνας ἀπὸ τοὺς ναῦτες, ἀπὸ τὴ μερίδα τοῦ ἀρχιμάγερα, ὀνομαζόμενος Ρογῆρος, πέθανε μὲ σπασμούς, καὶ καμμιὰ ἀμφιβολία δὲν ὑπῆρχε, ὅτι τὸν εἶχε δηλητηριάσει ὁ ὑποπλοίαρχος.

'Ο ἀρχιμάγερας ἔμεινε λοιπὸν μὲ τέσσερεις ἄντρες, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Ντίρκ Πέτερς. 'Ο ὑποπλοίαρχος εἶχε πέντε, καὶ ἡ μερίδα του ἐπιτέλους θὰ ὑπερύσχε.

Δὲν εἶχαν νὰ χάσουν οὕτε ὥρα! Λοιπόν, ὅταν ὁ Ντίρκ Πέτερς ἐδήλωσε στὸν Αὔγουστο Βαρνάροντ ὅτι ἥρθε πιὰ ἡ στιγμὴ τῆς δράσεως, αὐτὸς τοῦ διηγήμηρε τὰ κατὰ τὸν 'Αρθούρο Πύμ.

'Αλλ' ἐνῶ οἱ δυὸ συζητοῦσαν γιὰ τὰ μέσα, ποὺ ἔφερε νὰ μεταχειριστοῦν γιὰ ν' ἀνακτήσουν τὸ πλοῖο, ἐξερράγη καὶ πάλι καταιγίδα.

'Απὸ τὴν ὁρμὴ τοῦ ἀνέμου, ὁ «Κράμπος» ἔσλινε πλαγίως, καὶ τόσο πολύ, ὥστε ἐπλημμύρισε ἀπὸ μιὰ μεγάλη ποσότητα νεροῦ.

'Η στιγμὴ φάνηρε πολὺ κατάλληλη γιὰ τὴν ἔναρξη τοῦ ἀγώνα, μιλονότι οἱ στασιαστὲς εἶχαν συμφιλιωθῆ καὶ πάλι.

'Ο Ντίρκ Πέτερς, ὁ Αὔγουστος Βαρνάροντ καὶ ὁ 'Αρθούρος Πύμ, τρεῖς αὐτοί, ἔπειτε νὰ πολεμήσουν ἐναντίον ἐννέα. Καὶ ἀπὸ τοὺς τρεῖς πάλι, μόνον ὁ Πέτερς εἶχε δυὸ πιστόλια καὶ ἕνα ναυτικὸ στιλέτο. Τοὺς ἐπεβάλλετο λοιπὸν νὰ ἐνεργήσουν μὲ μεγάλη σύνεση.

Τότε ό 'Αρθοῦρος Πύμ, τοῦ ὅποίουν τὴν παρουσία δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ ὑποπτεύσουν οἱ ἀντίταλοι, σκέφτηρε ἔνα τέχναισμα, ποὺ εἶχε κάποια πιθανότητα ἐπιτυχίας.

Τὸ πτῶμα τοῦ δηλητηριασμένου ναύτη βρισκόταν ἀκόμα ἀπάνω στὸ κατάστρωμα. Ἐσκέφτηρε λοιπὸν ὅτι, ἂν ντυνόταν τὰ φοῦχα του καὶ παρουσιαζότανε ἔαφνικὰ σὰν φάντασμα, σὰν βρυκόλακας, ἀνάμεσα στοὺς δεισιδαίμονες ἔκείνους ναῦτες, ἵσως ὁ τρόμος θὰ τοὺς κατέβαλε.

*Ηταν νύχτα σκοτεινή, ὅταν ὁ Ντίρκ Πέτερς διευθύνθηρε πρὸς τὴν πρύμνη. Τεραστίας δυνάμεως ἄνθρωπος, ρίχτηρε ἐπάνω στὸν πηδαλιοῦχο, τὸν ἄρπαξε ἔαφνικὰ καὶ τὸν ἔρριξε στὴ θάλασσα.

'Ο Αὔγουστος Βαρνάροντ καὶ ὁ 'Αρθοῦρος Πύμ ήρθαν κατόπιν, ὡπλισμένοι καὶ οἱ δυὸς μὲ λοστοὺς σιδερένιους. "Αφησαν τὸν Ντίρκ Πέτερς στὴ θέση τοῦ πηδαλιοῦχου καί, ἀπομακρυμέντες λίγα βῆματα, ἐτοιούθετή θηραν κοντὰ στὴν κόγχη τῆς καταβάθμοας, ποὺ ὠδηγοῦσε στὸ θάλαμο, ἀφοῦ πρῶτα ὁ 'Αρθοῦρος Πύμ ντύθηρε τὰ φοῦχα τοῦ νεκροῦ ναύτη.

'Ο ὑποπλοίαρχος, ὁ ἀρχιμάγερας, ὅλοι βρισκόντουσαν ἔκει κάτω, ἄλλοι κοψιώμενοι καὶ ἄλλοι πίνοντας καὶ κουβεντιάζοντας, μὲ τὰ πιστόλια καὶ τὰ τουφέκια ποντά τους.

'Η τρικυμία ἐμαίνετο καὶ ἦταν ἀδύνατο νὰ σταθῇ κανένας ὄρθιος ἐπάνω στὸ κατάστρωμα.

Τὴ στιγμὴ ἔκείνη, ὁ ὑποπλοίαρχος διέταξε νὰ ζητήσουν τὸν Αὔγουστο Βαρνάροντ καὶ τὸν Ντίρκ Πέτερς — ἡ δὲ διαταγὴ αὐτὴ δόθηρε στὸν πηδαλιοῦχο, ὁ ὅποιος ἦταν ὁ ἴδιος ὁ Ντίρκ Πέτερς...

Τότε κατέβηραν καὶ οἱ δυὸς στὸ θάλαμο, ὅπου δὲν ἔβραδνε νὰ παρουσιαστῇ καὶ ὁ 'Αρθοῦρος Πύμ, μεταμφιεσμένος.

Φοβερὴ ὑπῆρξε ἡ ἐντύπωση τῆς ὑπερφυσικῆς αὐτῆς ἐμφανίσεως!

Στήθεα τοῦ βρυχόλακα, ὁ ὑποπλοίαρχος, ποὺ τὸν εἶχε δηλητηριάσει, στριώθηκε διὰ ταῦτα, ἐκένησε σπασμωδίκῶς τὰ χέρια, καὶ κατέπεσε νεκρός.

Θέλησε νὰ μὲ συνοδεύσῃ ὡς τὸ πλοϊό . (Σελ 26)

Τότε ὁ Ντίρκ Πέτερς φύγει κατὰ τῶν ἄλλων, ποὺ εἶχαν τρομάξει, βοηθούμενος ἀπὸ τὸν Αὔγουστο Βαρνάρντ, τὸν Ἀρθυρὸν Πύμ καὶ τὸν Τίγρη...

Σὲ διάστημα λίγων λεπτῶν, ὅλοι ἐσφάγησαν ἢ ἐστραγγαλίσθησαν — ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ναύτη Ριχάρδο Πάρκερ, στὸν ὃποιο χαράστηκε ἡ ζωὴ.

Καὶ τώρα, μόνο τέσσερεις ἄντρες ὑπῆρχαν γιὰ νὰ διευθύνουν τὸ μπρίκι, ποὺ ἀγωνιζότανε κατὰ τῆς φοβερῆς τρικυμίας, μὲ νερὸ ἐπτὰ πόδια μέσα στὸ κύτος του!

‘Αναγκάστηκαν λοιπὸν νὰ φέξουν τὸ πρυμναῖο κατάρτι καὶ τὸ πρωᾶ τὸ πρωραῖο. ‘Ημέρα φρικώδης καὶ νύχτα ἀκόμη φρικωδέστερη...

Οἱ ἀνθρωποφάγοι!

‘Επακολουθοῦν πολλὰ καὶ διάφορα γεγονότα ὡς τὶς 7 Αὔγουστου. Ψαρεύοντας τὶς ζωτροφίνες στὸ κύτος, τὸ γεμάτο νερό· πεινάει καὶ διψάει τὸ πλήρωμα, γιατὶ ἡ ἀποθήκη ἔχει ἀποκλειστεῖ. Καὶ τότε συνέβησε ἡ τρομερὴ ἐκείνη σκηνὴ τῆς ἀνθρωποφαγίας, ποὺ τὴν διηγεῖται ὡς ἔξης ὁ Πύρι στὸ ἡμερολόγιο του:

«Δὲν ἦταν ὁ Πάρκερ ὁ πρῶτος ποὺ σκέφτηκε πὼς ἔνας ἀπὸ μᾶς ἔποεπε νὰ θυσιασθῇ.

‘Ο Πέτερς καὶ ὁ Αὔγουστος τὸ ἐσυλλογίζοντο, φαίνεται, ἀπὸ καιρό, ἄλλὰ χωρὶς νὰ ποῦν τίποτε. Ἐδείχθησαν λοιπὸν πλέον ἡ σύμφωνοι καὶ ἔξεδήλωσαν τὴν πρόθεση νὰ τελειώνουμε μιὰ ὥρα ἀρχήτερα.

Εἶχα βασιστεῖ στὴν ἐλπίδα, ὅτι τουλάχιστον ἔνας ἀπὸ αὐτοὺς θὰ εἶχε ἀκόμα ἀρκετὸ ψυχικὸ σθένος, ὥστε νὰ καταπολεμήσῃ τὴ φοβερὴ πρόταση.

‘Αλλά, διαψεύτηκε ἡ ἐλπίδα μου αὐτὴ καὶ ἔποεπε, κατ’ ἀνάγκην, νὰ φροντίσω γιὰ τὴν ἴδια μου ἀσφάλεια, γιατί, ἀν παρέτεινα τὴν ἀντίστασή μου, θὰ ἦταν ἵσως σὰν νὰ ἔδινα στοὺς ἀνθρώπους αὐτούς, μέσα στὴ φρίνη τῆς καταστάσεώς των, ἔνα πρόσχημα ἀρκετό, νὰ ἀρνηθοῦν νὰ παῖσω κι ἐγὼ ἐλεύθερα στὴν τραγωδία, ποὺ ἐπρόκειτο νὰ ἐκτυλιχθῇ.

Τοὺς ἀνεκοίνωσα λοιπὸν ὅτι ὑπέκυπτα, καὶ τοὺς ἔξητησα μόνον παράταση μιᾶς περίπου ὥρας, γιὰ νὰ δοῦθη καιρὸς στὴν ὁμίχλη ποὺ εἶχε πέσει, νὰ διαλυθῇ, γιατὶ δὲν ἦταν ἀπύθανο νὰ φανῇ κανένα καράβι.

Μὲ ἄπειρες δυσχέρειες, κατώρθωσα τέλος νὰ λάβω τὴν ὑπόσχεση, ὅτι θὰ ἀνένθαλαν ὡς τότε. Καί, καθὼς τὸ ἐπερίμενα, χάρη σ' ἓνα ἄνεμο ποὺ δὲν ἀργησε νὰ φυσήξῃ, ἡ ὁμίχλη διαλύθηκε, προτοῦ μάλιστα περάσει ἡ ὥρα. Ἀλλὰ κανένα πλοϊο δὲν ἐφάνηκε, καὶ ἐτοιμαστήκαμε νὰ τραβήξουμε κλῆρο.

Μὲ ἔξαιρετικὴ ἀπέχθεια ἀναγράφω ἔδω τὴν τρομερὴ σκηνὴ ποὺ ἐπακοιλούμησε, σκηνὴ τῆς ὁποίας κανένα ἀπὸ τὰ μετέπειτα γεγονότα δὲν κατώρθωσε νὰ σ�ήσῃ ἀπὸ τὴ μνήμη καὶ τὴν πιὸ ἀσήμαντη λεπτομέρεια, καὶ τῆς ὁποίας ἡ ἀπαίσια ἀνάμνηση θὰ φαρμακώνη ὅλες τὶς στιγμὲς ποὺ μέλλω νὰ ζήσω ἀκόμη. Θὰ περάσω ἀπὸ τὸ μέρος αὐτὸ τῆς ἴστορίας μου τόσο γρήγορα, ὅσο θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ ὁ χαρακτήρας αὐτῶν τῶν γεγονότων.

‘Ο μόνος τρόπος ποὺ ἦταν στὴ διάθεσή μας, γιὰ τὴν κλήρωση αὐτὴ τῆς φρίκης, ὃντον καθένας ἀπὸ μᾶς εἶχε νὰ φοβᾶται τὴ θανατικὴ ἐπιτυχία, ἦταν νὰ κληρώσουμε μὲ μικρὰ κομματάκια ξύλου. ’Αποφασίστηκε δέ, ἐγὼ νὰ κρατῶ τοὺς κλήρους.

Τραβήχτηκα σ' ἓνα ἄκρον τοῦ πλοίου, ἐνῶ οἱ δυστυχεῖς σύντροφοί μου ἐλάμψαναν σιωπηλὰ θέση στὸ ἄλλο δάκρυον, στρέφοντες πρὸς ἐμένα τὰ νῶτα.

‘Η πλέον ἀγρία στιγμὴ ἀγωνίας τοῦ φρικτοῦ αὐτοῦ δράματος ἦταν ἐκείνη ποὺ ἡσχολούμην μὲ τὴ διευθέτηση τῶν κλήρων.

Μεταξὺ τῶν κρισίμων καταστάσεων, στὶς ὁποῖες μπορεῖ νὰ περιτέσῃ ὁ ἀνθρωπός, σπανιώτατες εἶναι ἐκεῖνες, κατὰ τὶς ὁποῖες δὲν δείχνει ἀπληστὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν διατήρηση τῆς ὑπάρξεώς του, ἓνα ἐνδιαφέρον ποὺ αὐξάνεται συνεχῶς ἀπὸ στιγμῆς σὲ στιγμή, κατ’ εὐθείαν

ἀναλογίαν πρὸς τὸ εὔθραυστον νῆμα ἀπὸ τὸ ὅποιο κρέμεται ἡ ὑπαρξὴ αὐτῇ.

’Αλλὰ τὸ ἔργο αὐτό, μὲ τὸ ὅποιον ἥμουν ἐπιφροτισμένος, ἔργο σιωπηλό, ἀκριβές, σκληρό, ἔργο τόσον διάφορο ἀπὸ τοὺς ταραχώδεις κινδύνους τῆς καταιγίδας, καθὼς καὶ ἀπὸ τὰ διαρκῶς αὐξανόμενα μαρτύρια τῆς πείνας, τὸ ἔργο αὐτό, λέγω, μὲ ἔκαψε νὰ συλλογιστῷ τὶς λίγες ἐλπίδες ποὺ εἶχα νὰ ἀποφύγω τὸν πιὸ τρομακτικὸ θάνατο, τρομακτικὸ ἀκόμη, καὶ ὡς πρὸς τὸν σκοπὸ τὸν ὄποιον ἔμελλε νὰ ἔξυπηρετήσῃ, καὶ κάθε κοινάτι ἀπὸ τὴν ἐνεργητικότητα ποὺ μὲ εἶχε συγκρατήσει ἐπὶ τόσον χρόνον ἔφευγε τώρα, ὅπως τὰ πούπουλα στὸν ἄνεμο, καὶ μὲ ἀφῆνε τὸ πιὸ ἀθλιο παιγνίδι τοῦ ἀπαισιώτερου καὶ θλιβερώτερου τρόμουν.

Στὴν ἀρχὴ δὲν εἶχα καὶ τὴ δύναμη νὰ σπάσω καὶ νὰ συνενώσω τὰ μικρὰ ἔύλινα κομματάκια. Τὰ δάχτυλά μου μοῦ ἡρνοῦντο κάθε ὑπηρεσία, καὶ τὰ γόνατά μου ἔχτυπούσαν δυνατὰ τὸ ἔνα στὸ ἄλλο.

Μέσα στὸ νοῦ μου περνοῦσαν χίλια βλακώδη σχέδια, γιὰ νὰ ἀποφύγω νὰ διακινδυνεύσω στὴν κλήρωση τοῦ ὀλευθρίου αὐτοῦ παιχνιδιοῦ. ’Εσκέφτηκα νὰ πέσω γονατιστὸς πρὸ τῶν συντρόφων μου καὶ νὰ τοὺς ἵκετεύσω νὰ μὲ γλυτώσουν ἀπὸ τὴν ἀνάγκη αὐτῆς.

’Εσκέφτηκα νὰ ὁρμήσω ἀπροόπτως ἐπάνω τους καὶ νὰ σκοτώσω ἔνα ἀπὸ αὐτούς, ὅπότε θὰ ἥταν ἀνωφελὲς πλέον νὰ τραβήξουμε αλῆρο. Μὲ λίγα λόγια, τὰ ἐσκεπτόμουν ὅλα, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ νὰ ἐκτελέσω ὅ,τι εἶχα νὰ κάψω.

’Ἐν τέλει, ἀφοῦ ἔχασα ἀρκετὸν καιρὸ σὲ ὅλες αὐτὲς τὶς ἀνοησίες, συνῆλθα ἀπὸ τὴ φωνὴ τοῦ Πέτερος, ὁ ὅποιος μὲ ἵκετευε νὰ τοὺς βγάλω τὸ ταχύτερον ἀπὸ τὴ φρικτὴ ἀγωνία των.

’Αλλ’ ἀκόμη καὶ τότε δὲν μπόρεσα νὰ διευθετήσω ἀμέσως τὰ ἔυλάκια.

’Ἐβράδυνα, σκεπτόμενος παντὸς εἴδους πονηρίες, ἔξα-

πατήσεις, ώστε νὰ κάψω νὰ πέση τὸ μικρὸ ἔυλάκι σ' ἔνα ἀπὸ τοὺς συντρόφους τῆς δυστυχίας μου, γιατὶ εἶχε ἀποφασισθῆ νὰ πεθάνῃ ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας, ἐκεῖνος ποὺ θὰ ἐτραβοῦσε τὸ μικρότερο ἀπὸ τὰ τέσσερα ἔυλαράκια.

Προτοῦ ὁ ἀναγνώστης βάλῃ τὸν λίθον ἐναντίον μου γιὰ τὴν ἀχρειότητα τῆς σκέψεως αὐτῆς, ἃς προσπάθησε νὰ ἔλθῃ καὶ ὁ ἵδιος σὲ ἀπαράλλακτη θέση μὲ τὴ δικῇ μου.

Ἐτεινα τὸ χέρι μου μὲ τοὺς κλήρους, καὶ ὁ Πέτερος ἐτράβηξε ἀμέσως. Ἡταν ἔλευθερος! Τουλάχιστον τὸ δικό του ἔυλάκι δὲν ἦταν τὸ μικρότερο — ὥστε μιὰ ἔλπιδα λιγάτερη γιὰ μένα.

Προσπάθησα νὰ ἀναλάβω ὅλο τὸ θάρρος μου καὶ ἐτεινα τοὺς κλήρους πρὸς τὸν Αὔγουστο. Ἐτράβηξε ἀμέσως τὸ δικό του. Ἡταν ἔλευθερος κι αὐτὸς ἐπίσης.

Καὶ τώρα, οἱ τύχες τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου εύρισκοντο πλέον ἐν πλήρει ἴσορροπίᾳ.

Αἰσθάνθηκα τότε ὅλη τὴν ἀγριότητα τῆς τίγρεως νὰ φωλιάζῃ μέσα στὴν καρδιά μου, μὲ τὸ πιὸ ὀμό, τὸ πιὸ δαιμονικὸ μῆσος ἐναντίον τοῦ δυστυχοῦς συντρόφου μου Πάρκερ.

Ἄλλὰ τὸ συναίσθημα αὐτὸ δὲν διήρκεσε ἐπὶ πολὺ, καὶ τέλος, μὲ σπασμωδικὸ τρεμούλιασμα, μὲ τὰ μάτια κλειστά, τοῦ ἔτεινα τὰ δυὸ κομμάτια ἔύλα ποὺ ἔμειναν.

Ἐπέρρασαν ἀσφαλῶς πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας, προτοῦ ἀποφασίσῃ νὰ διαλέξῃ, καὶ κατὰ τὰ πέντε αὐτὰ λεπτὰ τῆς σπαραξιαρδίου ἀγωνίας, δὲν ἀνοιξα οὔτε μιὰ φορὰ τὰ μάτια.

Τέλος, ἔνας ἀπὸ τοὺς κλήρους τραβήχτηκε βιαίως ἀπὸ τὸ χέρι μου.

Ἡ τύχη εἶχεν ἐκφρασθῆ, ἀλλ' ἀγνοοῦσα ἂν ἦταν ὑπὲρ ἐμοῦ ἢ ἐναντίον μου.

Κανένας δὲν ἔλεγε λέξη, καὶ ἔμεινα χωρὶς νὰ τολμῶ

νὰ διαλύσω τὴν ἀμφιβολία μου, φέγγοντας ἔνα βλέμμα στὸ κομμάτι ποὺ μοῦ ἔμεινε.

Τέλος, ὁ Πέτερς ἔπιασε τὸ χέρι μου, καὶ ἀποφάσισα νὰ παρατηρήσω. Εἶδα ἀμέσως στὴν φυσιογνωμία τοῦ Πάρκερ ὅτι εἶχα λυτρωθῆ, καὶ ὅτι καταδικάστηκε ἐκεῖνος.

‘Ανάπτνευσα δυνατὰ καὶ ἔπεσα ἀναίσθητος ἐπάνω στὸ κατάστρωμα.

‘Ανέλαβα τὶς αἰσθήσεις μου ἐγκαίρως γιὰ νὰ παρευρεθῶ στὴ λύση τοῦ δράματος, δηλαδὴ στὸ θάνατο ἐκείνου ποὺ ἦταν ὁ κύριος ὑπεύθυνος, γιατὶ αὐτὸς ὑπέβαλε τὴν ἰδέα.

Δὲν ἔφερε καμμιὰ ἀντίσταση, καί, ἀφοῦ χτυπήθηκε στὴ ράχη ἀπὸ τὸν Πέτερς, ἔπεσε κάτω νεκρός.

Δὲν θὰ ἐπεκταθῶ ἐπὶ τοῦ ἀπαισίου δείπνου, ποὺ ἐπακολούθησε τότε, οὔτε καὶ ἐπὶ τῶν τεσσάρων ἡμερῶν 17, 18, 19 καὶ 20 ‘Ιουλίου.

Τέτοια πράγματα μπορεῖ νὰ τὰ φαντασθῆ κανείς, ἀλλ’ οἱ λέξεις δὲν θὰ εἶχαν ἐπαρκῆ δύναμη γιὰ νὰ ἐντυπώσουν στὸ πνεῦμα ὅλες τὶς λεπτομέρειες τῆς φρικῆς πραγματικότητας...

‘Απὸ τὸν ἐκτοπισμὸ τοῦ φορτίου του, ὁ «Κράμπος» κλίνει ὀλοένα περισσότερο...

‘Η τρομερὴ ζέστη, ποὺ βασιλεύει στὰ πελάγη ἐκεῖνα, κάνει τὸ μαρτύριο τῆς δύψιας ἀνυπόφορο...

‘Ο Αὔγουστος Βαρνάρωντ πεθαίνει τὴν 1 Αὔγουστου...

Τὸ μπρόκι ἀνατρέπεται τὴν νύχτα τῆς 3 πρὸς τὴν 4...

‘Ο ‘Αρθούρος Πὺν καὶ ὁ Ντίρκ Πέτερς καταφέυγουν στὴν ἀνατοδογυρισμένη τρόπιδα, πρεφόμενοι μὲ τὰ ὅστρακα, τὰ προσκολλημένα ἐπάνω στὸ σκάφος, ἀνάμεσα στοὺς καρχαρίες, ποὺ ἐνεδρεύουν...

‘Επὶ τέλους φτάνει ἡ ἀγγλικὴ γολέτα «’Ιάνα» («Τζέην Γκύ»), κυνερνύμενη ἀπὸ τὸν πλοίαρχο Ούιλιαμ Γκύ, ἀπὸ τὴ Λίβερπουλ, καὶ παραλαμβάνει τοὺς δυστυχεῖς ναυαγούς.

“Ως ἐδῶ, τὰ γεγονότα εἶναι, ναὶ μέν, κάπως ὑπερβολικά, ἀλλ’ ὅχι καὶ ὅλως διόλου ἀπίθανα. Οἱ παρακάτω ὄμως περιπέτειες εἶναι τόσο παράδοξες, τόσο μυθώδεις, ὥστε καταντοῦν ἀπίστευτες. Ἐξ ακολουθίων:

‘Ο Ντίρος Πέτερς καὶ ὁ Ἀρθούρος Πùμ μὲ τὸν Τίγρη ἔτυχαν ἐπάνω στὴν ἀγγλικὴ γολέτα, ποὺ τοὺς ἔσωσε, μεγάλων περιποιήσεων. Μετὰ δεκαπέντε μέρες, ἀνέκτησαν τελείως τὶς δυνάμεις των, καὶ σχεδὸν λησμόνησαν τὰ δεινοπαθήματά των.

Τὸ νησὶ τῶν ἀγρίων.

Πότε μὲ γαλήνη καὶ πότε μὲ τρικυμία, ἡ «’Ιάνα» ἔφτασε στὶς 13 ’Οκτωβρίου στὸ νησὶ Πρίγκιψ Ἐδουνάρδος, ἀπὸ ἐκεῖ στὴν Κροζὲτ καὶ κατόπιν στὴν Κεργαιλάνη, ἀκολουθώντας τὴν ἀντίθετη κατεύθυνση, ἀπὸ αὐτῆ ποὺ ἀκολουθοῦσε τώρα ὁ «”Αλμπρανος».

Τρεῖς ἑβδομάδες ἔμειναν στὴν Κεργαιλάνη γιὰ νὰ ψαρέψουν φάκιες, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἡ γολέτα ἔκαμε ἓνα πρώτης τάξεως φορτίο.

Κατὰ τὸ διάστημα αὐτό, ὁ πλοίαρχος τῆς «’Ιάνας» κατέθεσε τὴν μποτίλλια ἐκείνη, μέσα στὴν ὁποίᾳ ὁ διμώνυμός του τοῦ «”Αλμπρανον» ἴσχυροῦται ὅτι βρῆκε ἐπιστολή, διὰ τῆς ὁποίας ὁ Οὐίλλιαμ Γκὺ προσανήγγελλε τὸ γιὰ τὸ Νότιο Πόλο ταξίδι του.

Στὶς 12 Νοεμβρίου, φεύγοντας ἀπὸ τὴν Κεργαιλάνη, ἡ γολέτα κατευθύνθηκε δυτικά, πρὸς τὶς Τριστὰν ντὰ Κούνα, ὅπου πηγαίνουμε τώρα κι ἐμεῖς.

Ἐφτασε ἐκεῖ μετὰ δεκαπέντε μέρες, στάθμευσε γιὰ μιὰ ἑβδομάδα, καί, στὶς 5 Δεκεμβρίου, ἀτέπλευσε πρὸς ἀναζήτηση τῆς Αὔγης — ἐνὸς ἀρχιπελάγους τοῦ ὁποίου η ὑπαρξὴ δὲν εἶναι βεβαιωμένη, καὶ τὸ ὁποῖο δὲν κατώρθωσε νὰ βρῇ.

Στις 12 Δεκεμβρίου, ἔφυγε ἡ «'Ιάνα» γιὰ τὸ Νότιο Πόλο.

Στις 26, πρώτη συνάντηση πλεόντων πάγων, πέραν ἀπὸ τὴν ἑβδομηκοστὴν τρίτη μοῖρα, καὶ ἐμφάνιση τοῦ παγοφράγματος.

'Απὸ τὴν 1 μέχρι τὶς 14 'Ιανουαρίου 1828, διάφορες περιπέτειες, διάβαση τοῦ πολικοῦ κύκλου, ἀνάμεσα στοὺς πάγους τοῦ παγοφράγματος, καὶ πλοῦς σὲ θάλασσα, ἐλεύθερη ἀπὸ πάγους, τὴν πολυθρύλητην ἐλεύθερην θάλασσα, ποὺ τὴν συνάντησαν στὴν $81^{\circ} 21'$ νοτίου πλάτους καὶ 42° δυτικοῦ μήκους.

'Αναρίθμητα σμήνη πουλιῶν περονοῦν ἀπάνω ἀπ' τὴν ἐπιφάνεια τῆς φανταστικῆς αὐτῆς θάλασσας, ἀνάμεσα στὰ ὅποια καὶ ἕνας μεγάλος πελεκάνος, ποὺ τὸν σκοτώνον μὲ μιὰ τουφεκιά.

Σ' ἔνα πλέοντα πάγο, συναντοῦν μιὰ πολικὴ ἄρκτο γιγαντιαίων διαστάσεων...

'Επὶ τέλους φαίνεται γῆ...

Εἶναι ἔνα νησίδιο, μὲ περίμετρο μᾶς λεύγας, στὸ ὅποιο ἐδόθηκε ἀπὸ τὸν πλοίαρχο τὸ ὄνομα Μπένετ, πρὸς τημὴν τοῦ συνδιοικήτου τῆς «'Ιάνας».

'Ἐφ' ὅσον προχωροῦσαν πρὸς νότον, ἡ θερμοκρασία τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ τῆς θάλασσας ἐγίνετο ἥτιώτερη.

'Ο οὐρανὸς ἦταν ἀνέφελος, ὁ ἀνεμος σταθερός, ἡ μέρα διαρκής· (γιατί, ὡς γνωστὸν στοὺς πόλους ἡ μέρα διαρκεῖ ἔξη μῆνες). "Εἰσι ἡ «'Ιάνα» μπόρεσε νὰ προχωρήσῃ πέραν τῆς 85ης μοίρας, ὅπου, στὶς 18 'Ιανουαρίου ἡ νέα γῆ ἀνακαλύπτεται.

"Ηταν νῆσος, ποὺ ἀνῆκε σ' ἔνα μεγάλο ἀρχιπέλαγος, ἐκτεινόμενο πρὸς δυσμάς.

'Η γολέτα πλησίασε καὶ ἀγκυροβόλησε, οἱ βάρκες κατεβάστηκαν, καὶ ὁ Ἀρθοῦρος Πὺν μὲ τὸν Ντίρκ Πέτερς μπῆκαν σὲ μιὰ ἀπὸ αὐτὲς καὶ προχώρησαν πρὸς τὴν ἔηρά....

”Εξαφνα, βρέμηρκαν μπροστά σὲ τέσσερα μονόξυλα, μὲ ἀνθρώπους ώπλισμένους, καὶ σταμάτησαν.

”Ησαν ἴθαγενεῖς — ἀνθρωποι παραδοξότατοι, πρωτοφανεῖς, κατάμαυροι σὰν τὸν ἄχατη, ντυμένοι μὲ δέρματα ζώων μαύρων ἀγνοοῦντες καθ' ὅλοκληρίαν καὶ φοβούμενοι τὸ ἄσπρο χρῶμα...

Χωρὶς νὰ ἐκδηλώσουν ἔχθρικὲς διαμέσεις, ξεφώνιζαν ἀκαταλαύστως τὶς δυὸ αὐτὲς λέξεις: «’Αναμού - μού»! καὶ «λάμα - λάμα»!

Τὰ μονόξυλα προσήγγισαν τὴν «’Ιάνα» στὴν ὁποίᾳ ὀνέβηρκε ὁ ἀρχηγὸς Τού-Βίτ, ἀκολουθούμενος ἀπὸ εἰκοσάδα ἴθαγενῶν.

Κατελήφθησαν ἀπὸ μεγάλη ἔκπληξη, ὅταν εἶδαν τὴ γολέτα, τὴν ὁποίαν τὴν ἐνόμισαν γιὰ κάτι τὸ ζωντανό, καὶ τῆς ἐχαίδευαν τὰ κατάρτια καὶ τὰ πανιά...

”Ἐπειτα ἀνέλαβαν ἕργο πλοηγοῦ, καί, διὰ μέσου τῶν ὑφάλων, τὴν ὠδῆγησαν ἀσφαλῶς σ' ἔναν ὄρμο — ὁ βιθὺς τοῦ ὁποίου ἀπετελεῖτο ἀπὸ μαύρη ἄμμο — ὅπου καὶ ἀγκυροβόλησε σὲ ἀπόσταση ἐνὸς μιλίου ἀπὸ τὴν ἀκτὴν.

”Ο πλοίαρχος Οὐίλλιαμ Γκὺ κράτησε ὁμήρους στὸ πλοῖο καὶ ἀπεβιβάσθη.

Κατὰ τὴν περιγραφὴ τοῦ ’Αρθούρου Πύμ, τί παραδοξὴ αὐτὴ ἡ νῆσος Τσάλαλ!

Τὰ δέντρα της δὲν ἔμοιαζαν μὲ κανένα εἶδος ἀπὸ τὰ γνωστὰ τοῦ πλανήτου μας!

Οἱ βράχοι της παριουσίαζαν μιὰ σύσταση, μιὰ σύνθεση ἐντελῶς ἄγνωστη στοὺς συγχρόνους ὄρυκτολόγους.

Καί, στὶς κοῖτες τῶν ποταμῶν της, ἔρρεε, ἀντὶ νεροῦ, μιὰ ορευστὴ οὐσία διαφανῆς, μὲ φαθδώσεις ἀπὸ φλέθες χωριστές, ποὺ δὲν ἐνώνοντο πάλι ἀμέσως, ὅταν τὶς ἐχώριζε κανεὶς μὲ λεπίδα μαχαιριοῦ!

Τὸ Κλὸκ - Κλόκ, ἡ κυριώτερη κωμόπολις, ἡ πρωτεύουσα τοῦ νησιοῦ, ἀπεῖχε περάποντα τρία μίλια ἀπὸ τὴν ἀκτὴν.

Τὰ καλύβια της ἡσαν ἐλεεινά, κατασκευασμένα ἀποκλειστικὰ ἀπὸ μελανὰ δέρματα. Τπῆρχαν κατοικίδια ζῶα, ποὺ ἔμοιαζαν μὲ χοίρους, ἵνα εἶδος μαύρου προβάτου, πολλὰ εἰδὴ πουλιῶν καὶ χελῶνες πολυάριθμες.

Τοὺς κατοίκους τῆς κωμόπολης αὐτῆς, ἄντρες, γυναῖκες καὶ παιδιά, ὁ Ἀριθοῦρος ΠÙμ τοὺς ἀνεβάζει σὲ δέκα χιλιάδες ψυχές.

Δὲν ἦταν ἐπίφοβοι, ἀλλὰ πολὺ θιρυθώδεις καὶ διαχυτικοί, ἐπομένως ὀχληρότατοι.

‘Ο πλοίαρχος καὶ οἱ σύντροφοί του ἐπέστρεψαν στὴν ἀπῆ, ὅπου ἔνα εἶδος μαλακίουν, «ἔλαιφος τῆς θαλάσσης», ποὺ ὑπεραγαποῦν καὶ ἀκριβοπληρώνουν οἱ Κινέζοι, ἦταν ἄφθιτο, ὅσο σὲ κανένα ἄλλο μέρος τῶν νοτίων χωρῶν.

‘Ο πλοίαρχος σκέφτηκε ὅτι ιπτοροῦσε νὰ κάμη ἐπικερδέστατη ἀλιεία, καὶ γιὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ συνεννοήθηκε μὲ τὸν ἀρχηγό. ‘Ο Οὐλλιαμ Γκù ἐξήτησε τὴν ἀδειανὰ κατοσκευάσῃ παραπήγματα, ὅπου τρεῖς ἄντρες ἀπὸ τὸ πλήρωμα τῆς «’Ιάνας» θὰ ἔμεναν γιὰ νὰ φροντίσουν γιὰ τὴν ἀλιεία καὶ νὰ προετοιμάσουν τὸ φορτίο, ἐνῶ ἡ γολέτα θὰ ἔξακολουθοῦσε τὴν πρὸς τὸν Πόλον πορείαν τῆς.

‘Ο Τοὺ - Βίτ ἐδέχτηκε πρόδυμα τὴν πρόταση, καὶ ἔγινε μιὰ σύμβοση, κατὰ τὴν ὥστα οἱ ἴθαγενεῖς ὕφειλαν νὰ βοηθήσουν τοὺς ἀλιεῖς τῆς «’Ιάνας», γιὰ νὰ μαζέψουν τὰ πολύτιμα μαλάκια.

Μετὰ ἔνα μῆνα, οἱ προκαταρκτικὲς ἐργασίες εἶχαν τελειώσει. Ἐξελέγησαν τρεῖς ἄντρες γιὰ νὰ παραμείνουν στὴ νῆσο Τσάλαλ.

Προτοῦ ἀιαχωρήσῃ ὁ πλοίαρχος Γκύ, θέλησε νὰ ἐπισκεφτῇ γιὰ τελευταία φορὰ τὸ Κλόκ - Κλόκ. Ἄλλα, μιολονότι οὐδέποτε μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης τοῦ ἐδόθηκε ἀφορμὴ νὰ συλλάβῃ καὶ τὴν ἑλαχίστην ὑπόνοιαν κατὰ τῶν ἴθαγενῶν, ἔλαβε τὴν πρόνοια ν' ἀφήσῃ ἔξη ἄνδρες ἐπάνω στὸ πλοϊο καὶ νὰ διατάξῃ νὰ γεμίσουν τὰ κανόνια.

‘Ο Τού - Βίτ, περιστοιχιζόμενος ἀπὸ ἑκατὸ πολεμιστές, ἔσπευσε νὰ προϋπαντήσῃ τοὺς ἔνους του.

Μπῆκαν σὲ μιὰ στενὴ φάραγγα, ἀνάμεσα σὲ βράχους, ποὺ ἀπετελοῦντο ἀπὸ μιὰ πέτρα γλοιώδη, ἵνα εἶδος λίθου στεατίτου, ὅμοιο τοῦ ὁποίου πουθενὰ δὲν εἶχε ἴδῃ ὁ Ἀρθοῦρος Πύμ, ἔχοιειάστηκαν δὲ ν' ἀκολουθήσουν μύριους ἐλιγμούς, κατὰ μῆκος ἀποκρήμνων πλευρῶν, ὕψους εἴκοσι ὡς εἴκοσι πέντε μέτρων.

Μολονότι τὸ μέρος ἦταν καταλληλότατο γιὰ ἐνέδρα, ὁ πλοίαρχος Οὐέλλιαμ Γκὺ καὶ οἱ σύντροφοί του προχωροῦσαν ἄφοβα καὶ συσσωματωμένοι. Δεξιὰ καὶ λίγο ἐμπρός, ἐβάδιζαν ὁ Ἀρθοῦρος Πύμ, ὁ Ντίρκ Πέτερς καὶ ἔνας ναύτης ὀνομαζόμενος "Αλλεν.

Ἡ προδοσία.

Μπροστὰ σὲ μιὰ χαράδρα, ποὺ ἔχαινε στὴν πλαγιὰ τοῦ βράχου, ὁ Ἀρθοῦρος Πύμ εἰσεχώρησε, γιὰ νὰ μαζέψῃ μερικὰ φουντούκια ποὺ ἐκρέμοντο ἐπάνω στὰ δέντρα.

"Ἐπειτα γύρισε γιὰ νὰ βγῆ, ὅταν εἶδε ὅτι ὁ Ντίρκ Πέτερς καὶ ὁ "Αλλεν τὸν εἶχαν ἀκολουθήσει.

"Ἐβάδιζαν λοιπὸν καὶ οἱ τρεῖς πρὸς τὴν ἔξοδο τῆς χαράδρας, ὅταν, ἔαφνικά, μιὰ ὁρμητικὴ δόνηση τοὺς ἔαπλωσε κατὰ γῆς. Ταυτοχρόνως, ὁ βράχος ἀρχισε νὰ κοταρέη καὶ φοθήθηκαν μήπως ταφοῦν ἐκεῖ ζωντανοί.

Ζωντανοί... ὅχι ὅμως καὶ οἱ τρεῖς. Γιατὶ ὁ "Αλλεν ἐτάφηκε τόσο βαθειὰ κάτω ἀπὸ τὰ χαλάσματα, ὥστε δὲν ἀνέπνεε πιά.

Συρόμενοι μὲ τὰ γόνατα, μετὰ κόπου ἀνοίγοντες δίοδο, ὁ Ἀρθοῦρος Πύμ καὶ ὁ Ντίρκ Πέτερς, κατώρθωσαν νὰ φτάσουν σὲ κάτι προεξοχὲς σχιστολίθου, κάπως στερεώτερες, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ, ἀναρριχώμενοι, ν' ἀνέβουν σὲ ἀσφαλὲς ὕψωμα, ὅπου μπόρεσαν νὰ ἐπισκοπήσουν ὅλη τὴν περιοχὴ.

Είχεν ἐπέλθει κατάρρευση βράχων, τεχνητή κατάρρευση, προκληθεῖσα ἀπὸ τοὺς ίθαγενεῖς.

‘Ο πλοίαρχος Οὐάλλιαμ Γκὺν καὶ εἰκοσιοχτώ ἀπὸ τοὺς συντρόφους του, είχαν σκοτωθῆ, κατασυντριβέντες κάτω ἀπὸ βάρος ἐνὸς ἑκατομμυρίου τόννων χώματος καὶ λίθων!

Πλῆθος ίθαγενῶν — ἔξαιρετικῶς μεγάλη κίνηση.

Φαίνεται ὅτι είχαν ἔλθει καὶ ἀπὸ τὰ πλησιέστερα νησιά, γιὰ νὰ λεηλατήσουν τὴν «Ιάνα».

Πράγματι, ἔδοιμήντα βάρκες διηυθύνθησαν σὲ λίγο κατὰ τῆς γολέτας.

Οἱ ἔξη ἄνδρες, ποὺ ἔμειναν στὸ πλοῖο, ὀμύνθηκαν μὲ τὰ τηλεόβλα καὶ ἐσκότωσαν πολλούς.

‘Αλλ’ ἡ «Ιάννα» καταλήφθηκε μὲ ἔφοδο καὶ πυρπολίθηκε, κατέσφαγησαν δὲ οἱ ὑπερασπιστές της.

Τέλος, ἔγινε μιὰ φοβερὴ ἔρωηξη, γιατὶ πήρε φωτιὰ ἡ πυριτιδαποθήκη, καὶ ἑκατοντάδες ίθαγενῶν σκοτώθηκαν ἢ τραυματίστηκαν, ἐνῶ οἱ ἄλλοι ἐτράπησαν εἰς φυγὴν μὲ φωνές: «Τεκελὶ-λί!... Τεκελὶ-λί!...»

‘Ωστόσο, ὁ Ἀρθούρος Πύμ καὶ ὁ Ντίρκ Πέτερς, ὡς ἐκ θαύματος σωθέντες, κατώρθωσαν νὰ ζήσουν κρυμμένοι ἀνόμεσα στοὺς βράχους μιὰ ἔλδοιμάδα, τρεφόμενοι μὲ φουντούκια.

Τὸ κρησφύγετό τους ἦταν ἔνα μεγάλῳ χάσμα, ποὺ σχηματίστηκε ἐκεῖ μετὰ τὴν καταστροφή, ἀβυσσος σκοτεινὴ καὶ ἀδιέξοδη, γεμάτη σπήλαια καὶ βάραθρα.

‘Αλλά, μὴ μιορώντας νὰ παρατείνουν ἐπ’ ἄπειρον τὴ διαμονὴ τους στὸ λαβύρινθο ἐκεῖνο, ἀποφάσισαν νὰ βγοῦν μὲ κάθε θυσία.

“Ἐπειτα ἀπὸ πολλὲς ἀπόπειρες, κατώρθωσαν νὰ βροῦν διέξοδο. Μόλις ὅμως βρέθηκαν ἔξω, πέντε ἄγριοι ἔπεσαν ἐπάνω τους. Χάρις στὰ πιστόλια καὶ στὴν ἔξαιρετικὴ δύναμη τοῦ Ντίρκ Πέτερς, τέσσερεις ἀπὸ τοὺς ἀντιπάλους των σκοτώθηκαν.

«“Ολες αὗτες οἱ περιπέτειες, λέγει ὁ Πύμ, συνέβησαν

ἐν ωιτῇ ὀφθαλμοῦ καί, δύσκολα πιστεύοντες τὴν πραγματικότητά τους, ἐμέναμε καιροφωμένοι κοντὰ στὰ πτώματα σὲ ἔνα εἰδος ἡλιθίας προσηλώσεως, ὅταν μακρινὲς κραυγὲς μᾶς ἐπανέφεραν καὶ πάλιν στὸν ἑαυτό μας.

"Ἡταν φανερὸ δῖτι οἱ πυροβολισμοὶ εἰδοποίησαν τοὺς ἄγρίους, καὶ πολὺ λίγες ἐλπίδες μᾶς ἔμεναν νὰ μὴ ἀνακαλυφθοῦμε. "Αν θέλαμε νὰ ἐπανέλθουμε στὸ λόφο, εἴμαστε ἀναγκασμένοι νὰ πάμε πρὸς τὸ μέρος τῶν κραυγῶν. Καὶ ἀν ὀκόμη ὑποθέσουμε ὅτι μπιορούσαμε νὰ φθάσουμε ὥς τοὺς πρόποδες, δὲν ἦταν εὔκολο νὰ σκαρφαλώσουμε χωρὶς νὰ μᾶς δοῦν.

"Η θέση μας ἦταν ἐξαιρετικὰ ἐπικίνδυνη καὶ δὲν ἐγνωμόζαμε πρὸς ποιά κατεύθυνση ἔπειρε νὰ τραβήξουμε, ὅταν ἔνας ἀπὸ τοὺς ἄγρίους, ποὺ ἐπυροβόλησα, καὶ ποὺ τὸν ἐνόμιζα νεκρό, σηκώθηκε ἄξαφνα καὶ προσπάθησε νὰ φύγῃ.

"Ομιλοῦ τὸν πιάσαμε, προτοῦ προφτάσῃ νὰ ἀπομακρυνθῇ πολύ, καὶ ἐτομαζόμαστε νὰ τὸν σκοτώσουμε, ὅταν ὁ Πέτερος σκέφτηκε ὅτι θὰ ἦταν ἵσως προτιμότερο νὰ τὸν ἐξαναγκάσουμε νὰ μᾶς συνοδέψῃ στὴ φυγὴ μας.

Τὸν σύραμε λοιπὸν κοντά μας, ἀφοῦ τοῦ δώσαμε νὰ καταλάβῃ, ὅτι ἀν διάστατο εἶχαμε ἀπόφαση νὰ τὸν σκοτώσουμε ἀμέσως. Λίγα λεπτὰ χρειάστηκαν γιὰ νὰ τὸν ἐξημερώσουμε ἐντελῶς, καὶ μᾶς ἀκολούθησε στὴ βιαστικὴ φυγὴ μας, μέσα ἀπὸ τοὺς βράχους, πρὸς τὴν παραλία.

Οἱ ἀνωμαλίες τοῦ ἐδάφους, σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα, ἤταν πάρα πολλές, καὶ βλέπαμε ποῦ καὶ ποῦ μόνο τὴ θάλασσα. Σὰ φάνηκε ἐντελῶς, βρισκόμαστε μόλις σ' ἀπόσταση διωκοσίων μέτρων μακρινά της.

Καί, καθὼς βγήκαμε ἀνοιχτὰ στὴν παραλία, εἴδαμε μὲ μεγάλη μας ἀπελπισία, ὅτι ἀρκετὸς κόσμος ίθαγενῶν ἔχεινότανε ἀπὸ τὸ χωριὸ καὶ ἀπὸ τὶς τέσσερεις ἀκρες τοῦ νησιοῦ καὶ ἐρχότανε καταπάνω μας, μὲ μανιώδη κινήματα καὶ μὲ ἄγριες φωνές.

"Ετοιμαζόμαστε νὰ γυρίσουμε πίσω, καὶ νὰ ζητήσουμε

άσυλο, μέσα στίς ἀνωμαλίες τοῦ ἐδάφους, ὅταν διακρίναμε τὶς πρύμνες δύο μονοξύλων, νὰ προβάλουν πίσω ἀπὸ ἓνα μεγάλο βράχο, ποὺ εἰσχωροῦσε στὴ θάλασσα.

Ἐτρέξαμε πρὸς τὰ ἔκει μὲ ὅλη τὴν ταχύτητα τῶν ποδῶν μας, καὶ ὅταν ἐφτάσαμε εἴδαμε, ὅτι ἦταν ἀδειανά, καὶ ὅτι περιεῖχαν ἐν ὅλῳ τρεῖς μεγάλες χελῶνες Γκαλλιπάγκος καὶ ἓνα σωρὸ κουπιά, ἀρκετά, γιὰ νὰ ἔξοπλισθοῦν μ' αὐτὰ ἑξήντα κωπηλάτες.

Μπήκαμε ἀμέσως στὸ ἓνα ἀπὸ τὰ μονόξυλα αὐτὰ καὶ σπρώχνοντας τὸν αἰχμάλωτό μας, ριχτήκαμε στὰ ἀνοιχτὰ μὲ ὅση ἐνεργητικότητα μπιορούσαμε νὰ καταβάλουμε.

Ἄλλα, μόλις εἶχαμε ἀπομακρυνθῆ περὶ τὰ πενήντα μέτρα ἀπὸ τὴν παραλία, ἔαναβρόκαμε γρήγορα τὴν ψυχραψία μας, γιὰ νὰ ἀντιληφθοῦμε ὅτι εἶχαμε κάμει ἀσυγχώρητο λάθος, ἀφήνοντας τὸ δεύτερο μονόξυλο στὰ χέρια τῶν ἄγριων.

Εἶχαν φτάσει στὸ μεταξὺ σὲ ἀπόσταση ἑκατὸ μέτρων τὸ πολὺ ἀπὸ τὴν παραλία καὶ ἐπετάχνων τὴν καταδίωξή τους. Δὲν ἔπειτε νὰ χάσουμε οὕτε στιγμή.

Ἡ τελευταία ἐλπίδα μας ἦταν ἐλάχιστη, ἀλλὰ μᾶς ἀπέμενε αὐτὴ καὶ μόνον. Ἡταν πολὺ ἀμφίβολο ὅτι, ἔστω καὶ μὲ ὑπεράνθρωπες προσπάθειες, θὰ κατωρθώναμε νὰ ἀρτάξουμε τὸ μονόξυλο προτοῦ προλάβοιν ἔκεῖνοι.

‘Αλλ’ ὑπῆρχε καὶ ἡ ἐλπίδα νὰ τὸ κατορθώσουμε. ‘Αν ἐπετύγχανε θὰ σωζόμαστε. ‘Αγ δὲν διακινδυνεύαμε, τότε ὥρισμένως ὑποκύπταμε ἐκ τῶν προτέρων, καὶ γινόμοστε ἐκούσια θύματα.

Τὸ μονόξυλο ἦταν κατασκευασμένο μὲ τὴν πρύμνη καὶ τὴν πρώρα ἀπαράλλακτα, οὕτως ὡστε, ἀντὶ νὰ στραφοῦμε, ἔφτανε νὰ ἀλλάξουμε θέση καὶ νὰ κωπηλατήσουμε.

Μόλις τὸ ἀντελήφθησαν οἱ ἄγριοι, ἐδιπλασίασαν τὶς κραυγές τους καὶ τὴν ὁρμὴ τῆς καταδιώξεώς των καὶ ἐπλησίασαν μὲ ἀφάνταστη ταχύτητα.

‘Αλλ’ ἐμεῖς, ἔξ ἄλλου, ἐκωπηλατούσαμε μὲ ὅλη τὴν

ένεργητικότητα τῆς ἀπελπισίας, καί, ὅταν ἐφτάσαμε στὸ κρίσιμο σημεῖο, μόνον ἕνας ἀπὸ τοὺς ἵθαγενεῖς μᾶς εἶχε προσπεράσει.

Αὐτὸς ἐπλήρωσε ἀιφιβὰ τὰ πρωτεῖα του στὸν ἄγῶνα τοῦ δρόμου, γιατὶ ὁ Πέτερος τοῦ ἐπέταξε τὰ μυαλά, τὴ στιγμὴ ποὺ ἄγγιζε τὸ σκάφος.

Ἡ πρωτοπορεία τῶν ἵθαγενῶν ἀπεῖχε περὶ τὰ εἴκοσι ἔως τριάντα βήματα, ὅταν ἐπήραμε τὸ μονόξυλο στὴν κατοχὴ μας.

Προσπαθήσαμε κατ’ ἀρχὰς νὰ τὸ σύρουμε στὰ ἀνοιχτά, μακρινὰ ἀπὸ τοὺς ἀγρίους, ἀλλ’ ὁ Πέτερος, βλέποντας ὅτι ἦταν ἀραιγμένο στερεά, καὶ ὅτι ὁ καιρὸς ἐβίαζε, ἔσπασε γρήγορα μὲ δυὸ ἰσχυρὰ κτυπήματα τῆς λαβῆς τοῦ πιστολιοῦ του τὸ μέγα μέρος τῆς πρώρας καὶ μιὰ ἀπὸ τὶς πλευρές.

Τσερα ἀνοιχτήκαμε στὸ πέλαγος. Δυὸ ἄγριοι μ’ ὅλο τοῦτο εἶχαν ἀρπάξει μὲ τὰ χέρια τους τὴ φελούκα μας καὶ δὲν τὴν ἄφηναν μὲ κανένα τρόπο. Ἀναγκαστήκαμε λοιπὸν νὰ τοὺς ἔκεκάνουμε μὲ μαχαιριές.

Αὐτὴ τὴ φορὰ σωθήκαμε πραγματικά. Τρέχαμε γρήγορα στὴ θάλασσα. Τὸ πλῆθος τῶν ἀγρίων, μόλις ἔφτασε στὸ καταστραμένο μονόξυλο, ἔρριξε φωνὲς λύτης καὶ ἀπελπισίας. Ἀλήθεια, ὅταν μπόρεσα νὰ καταλάβω, οἱ ἄγριοι αὐτοὶ ἦσαν ὡρισμένως ἡ πιὸ αἰσχρή, ἡ πιὸ πονηρή, ἡ πιὸ ἐκδικητική, ἡ πιὸ αἰμοδόρα κ’ ἡ πιὸ διαβολικὴ φυλὴ ἀπ’ ὅλες τὶς ἀπόψεις, ποὺ ὑπῆρξε ποτὲ στὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς.

Ἔταν πιὰ βέβαιο, ὅτι θὰ μᾶς εἶχαν ἔκεάνει χωρὶς οἶκο, ἀν ἐπέφταμε στὰ νύχια τους. Ἀγωνίστηκαν μὲ ἀπόγνωση νὰ μᾶς φτάσουν μὲ τὸ σπασμένο μονόξυλο, ἀλλ’ είδαν ὅτι ἦταν πιὰ ἐντελῶς ἀχρηστό, καί, ἀφοῦ ἐξέσπασαν καὶ πάλιν μὲ κοκία σὲ τρομακτικὲς κραυγές, ἐπέστρεψαν γρήγορα πρὸς τοὺς λόφους.

Κι ἔτσι, κάθε κίνδυνος πέρασε. Ἄλλ’ ἡ θέση μας δὲν ἦταν ως ἔκ τούτου λιγώτερο θλιβερή. Ἐγνωρίζαμε, ὅτι οἱ

ἄγριοι είχαν στὴν κατοχή τους τέσσερα μονόξυλα, ἵδια μὲ τὸ δικό μας, καὶ δὲν ξέραμε ὅτι τὰ δυὸ ἀπ' αὐτὰ (ὁ αἰχμάλωτός μας μᾶς τὸ ἐβεβαίωσε ἀργότερα) είχαν κομματιαστῇ κατὰ τὴν ἔκρηξη τῆς «Ιάνας». Τοπολογίσαμε λοιπὸν ὅτι θὰ καταδιωκώμεθα ἀπὸ τοὺς ἔχθρούς μας ἀμέσως μόλις ἔκαναν τὸ γῦρο τοῦ ὄφου, ἀπόστασῃ τριῶν μιλίων περίπου, ὅπου τὰ σκάφη ἦταν συνήθως δεμένα.

Γιὰ τὸ φόρο αὐτό, ἐβάλαμε ὅλες μας τὶς δυνάμεις, νὰ φύγουμε ὅσο τὸ δυνατὸν μακριὰ ἀπὸ τὸ νησί, καὶ γλιστρούσαμε μὲ μεγάλη ταχύτητα ἐπάνω στὰ κύματα, ἀφοῦ ἀναγκάσαμε πρῶτα τὸν αἰχμάλωτό μας νὰ πάρῃ κι αὐτὸς ἔνα κουπί.

Σὲ μισὴ ὥρα περίπου, ἀφοῦ ἐπλεύσαμε πρὸς νότον, σὲ ἀπόσταση πέντε ὥς ἔξη μιλίων τουλάχιστον, ἐφάνηρε πολυάριθμος στολίσκος ἀπὸ σκάφη χωρὶς τρόπιδες, καὶ σχεδίες, ποὺ ἔβγαινε ἀπὸ τὸν ὄφο, μὲ τὸ σκοτό, ἀσφαλῶς, νὰ μᾶς καταδιώξῃ. Αλλὰ ὕστερα ἀπὸ λίγο ἔστριψαν πρύμνη, ἀφοῦ εἶδαν ὅτι ἦταν ἀδύνατον νὰ μᾶς φτάσουν πιά.

‘Η χώρα τῶν παραδόξων.

Μὲ τὰ πολυάριθμα κουπιά, ποὺ δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ μᾶς χρησιμεύσουν ἀλλοιῶς, κατασκευαύσαμε ἔνας εἶδος σκαριού, γύρω ἀπὸ τὴν πλώρη, γιὰ νὰ ἐλαττώη τὴν ὄφη τῶν κυμάτων, ποὺ ἐκινδύνευαν νὰ μᾶς σκεπάσουν ἀπὸ τὸ μέρος αὐτό.

Ἐκτὸς τούτου, μεταχειριστήκαμε δυὸ κουπιὰ γιὰ κατάρτια, τὰ ἐτοποθετήσαμε στὴν καταπακτὴ κάθε πλευρᾶς, τὸ ἔνα ἀπέναντι στὸ ἄλλο, ἔτσι ὡστε δὲν εἴχαμε ἀνάγκη ἀπὸ ἄντενα, καὶ δέσαμε στοὺς ιστούς των ἔνα πανί, κατασκευασμένο ἀπὸ τὰ δυὸ πουκάμισά μας.

“Ολη αὐτὴ ἡ δουλειὰ μᾶς ἔκανε νὰ κουραστοῦμε πολύ, γιατὶ στάθηκε ἀδύνατο νὰ πείσουμε τὸν αἰχμάλωτό μας νὰ μᾶς βοηθήσῃ, ἃν καὶ θὰ παραδεχόταν νὰ τὸ κάμη

σὲ όποιαδήποτε ἄλλη ἀνάγκη. Τὸ μέαμα τοῦ πανιοῦ φαινόταν ὅτι τὸν ἐτάρασσε πολὺ παράδοξα.

“Αν δέ «Αλμπρανος» εἶχε καρδιά, ή καρδιὰ αὐτὴ ἔπαλλε στὰ στήθη τοῦ Τζέμ Βέστ.. (σελ. 27)

Δὲν ἦταν δυνατὸν μὲ κανένα τρόπο γὰ τὸν πείσουμε νὰ ἀγγίξῃ, οὔτε νὰ πλησιάσῃ κὰν πρὸς αὐτό, καὶ ὅταν ἐ-

δοκιμάζαμε νὰ τὸν ἀναγκάσουμε, ἄρχιζε νὰ τρέμη μουρμουρίζοντας:

— Τεκελὶ - λί.

’Αφοῦ τελειώσαμε τὴν ἐργασία αὐτῆ, τῆς ἐπιδιορθώσεως τοῦ μονόξυλου, διευθυνθήκαμε προσωρινὰ πρὸς τὰ νοτιοανατολικά, γιὰ νὰ ἔλθουμε κοντὰ στὸ μεσημβρινότερο ἀπὸ τὰ νησιὰ αὐτά. “Τοτερα προχωρήσαμε κατ’ εὐθείαν πρὸς νότον.

Ἡ θερμοκρασία δὲν ἦταν καθόλου δυσάρεστη. Ἐφυσοῦσε συνεχῶς ἔνας ἄνεμος ἀπὸ τὸ νότο ἐλαφρότατος, ἡ θάλασσα ἦταν γαλήνια καὶ τὸ φῶς τῆς ήμέρας ἀδιάκοπο. Δὲν φαινόντουσαν πουθενὰ παγετῶνες, μάλιστα δὲν εἶχαμε δεῖ οὕτε ἔναν ὁγκόπαγο, ἀφοῦ περάσαμε τὸν παράληλο τῆς νησίδας Μπέννετ. Εἶναι γερονός, ὅτι ἡ θερμοκρασία τοῦ νεροῦ ἦταν πάρια πολὺ ύψηλή, ὥστε νὰ μὴν μποροῦν νὰ ὑφίστανται πάγοι, ὃσονδήποτε μεγάλοι καὶ ἄνηταν.

Ἐσκοτώσαμε τὴ μεγαλύτερη ἀπὸ τὶς χελῶνες μας, ποὺ μᾶς προμήθευσε τροφὴ καὶ νερὸ σὲ ἀφθονία. Ἐπειτα ἔξακολουθήσαμε τὸ δρόμο μας, χωρὶς σημαντικὰ ἀτευκταῖα, ἐπὶ ἐπτὰ ἢ ὀκτὼ μέρες, κατὰ τὶς ὅποιες ὁ ἄνεμος ἦταν συνεχῶς εύνοϊκὸς καὶ τὸ ωρῆμα μᾶς ἔφερε ἔξακολουθητικὰ πρὸς τὴ διεύθυνση ποὺ εἶχαμε ἀκολουθήσει, ἔτσι ποὺ προχωρήσαμε σημαντικὰ πρὸς νότον.

Διάφορα ἀσυνήθη φαινόμενα μᾶς ἔκαναν νὰ φανταστοῦμε ὅτι μπαίναμε σ’ ἔναν τόπο ἀλλοιώτικο.

Ο ὁρίζοντας πρὸς νότον σκεπαζότανε συνεχῶς ἀπὸ ἀπέραντο παραπέτασμα σταχτιοῦ καὶ ἐλαφρότατου ἀτμοῦ, ποὺ καιγότανε κάποτε-κάποτε ἀπὸ μακρινὲς γλῶσσες φλογῶν, καὶ ποὺ πότε κυμαινότανε ἀπὸ τὴν δύση πρὸς τὴν ἀνατολή, καὶ πότε κατέπιπτε πάλι εὐθὺ καὶ ὅμαλό, μ’ ἓνα λόγο παρουσίαζε ὅλες τὶς περίεργες μαρμαρυγὲς τοῦ βορείου σέλαος.

Τὸ μέσον ὑψος τοῦ παραπετάσματος αὐτοῦ, ὅπως μᾶς παρουσιάζετο ἀπὸ τὸ μέρος ὃπου βρισκόμαστε, ἦταν 25 μοιρῶν περίπου. Ἡ μεριμωρασία τῆς θάλασσας φαινότανε ὅτι μεγάλωνε ἀπὸ στιγμῆς σὲ στιγμή, καὶ τὸ χρῶμα τῆς εἶχε ὑποστεῖ σπουδαία ἄλλοιώση.

Ἡ θάλασσα εἶχε χάσει ὅλη τὴ διαύγειά της, καὶ πῆρε τὸ χρῶμα καὶ τὰ συστατικὰ τοῦ γάλακτος. Γύρω μας, ὀλόγυρα, τὸ πέλαγος ἦταν συνήθως γαληνιαῖο, καὶ ποτὲ τόσο ταραγμένο, ὡστε νὰ βρεθῇ τὸ μονόξυλο σὲ κίνδυνο, ἀλλὰ συχνότατα παραξενεύμαστε ὅταν ἀνακαλύπταμε, δεξιὰ ἢ ἀριστερά μας, σὲ σχετικὰ μακρινὴ ἀπόσταση, αἰφνίδιες καὶ ἰσχυρὲς ὑπερφυσικὲς ἀνατλάσεις, καὶ παρατηρήσαμε τέλος ὅτι προηγοῦντο αὐτῶν παράδοξοι κυματισμοὶ στὴν ἀτμώδη ἔκταση τοῦ Νότου.

Τὴν ἄλλη μέρα, θέλοντας νὰ μεγαλώσω τὴν ἐπιφάνεια τοῦ πανιοῦ μας, ἐπειδὴ ὁ βόρειος ἄνεμος ἔπεφτε αἰσθητά, ἔβγαλα ἀπὸ τὴν τσέπη τοῦ φορέματός μου ἓνα ἀσπρό μαντήλι.

Ο Νοῦ - Νοῦ, ὁ μαῦρος αἰχμάλωτός μας, καθότανε κοντά μου, καί, καθὼς τὸ μαντήλι ἄγγιξε κατὰ τύχην τὸ πρόσωπό του, ἐπαύθε νευρικὴ κρίση, μὲ δινατιοὺς σπασμούς. Τὴν κρίση αὐτὴ διαδέχτηκε ἀτονία καὶ ἔπειτα νάρκη, καὶ πάντοτε τὸ αἰώνιο: «Τεκελί-λί... Τεκελί-λί», προφερόμενο μὲ ὑπόκωφη φωνή.

Ρωτήσαμε κάποτε τὸ Νοῦ-Νοῦ γιὰ τὰ ἐλατήρια, τὰ ὅποια ἐκίνησαν τὴ φυλή του νὰ κατασφάξῃ τοὺς συντρόφους μας, ἀλλ’ ἦταν τόσο ἀποχαινωμένος ἀπὸ τὸν τρόμο, ὡστε δὲν μποροῦσε νὰ μᾶς ἀταντήσῃ λογικά.

Ἐμενε ἐπίμονα μπροσύμετα στὸ βάθος τοῦ σκάφους, καί, ἐπειδὴ ἔμεῖς τοῦ ἀπειθύναμε συνεχῶς τὴν ἵδια ἐρώτηση περιωριζόταν σὲ ἡλίθια κινήματα, ὅπως π.χ. στὸ νὰ ἀνυψώνῃ μὲ τὸ δείκτη τὸ ἐπάνω χεῖλος του καὶ νὰ ἀποκαλύπτῃ τὰ δόντια του. Ἡταν κατάμαυρα. Πρώτη φορὰ ἐβλέπαμε τὰ δόντια ἐνὸς ἴθαγενοῦς τῆς νήσου Τσάλαλ.

Ἐνα ἀπὸ τὰ λευκὰ ἔκεινα ζῶα, τὸ θέαμα τῶν ὅποίων ἐπὶ τῆς παραλίας τῆς Τσάλαλ εἶχε προξενήσει τόση ζωη-
ρὴ συγκίνηση μεταξὺ τῶν ἀγρίων, ἐπέρασε τὴν ἡμέρα αὐ-
τὴ κοντὰ ἀπὸ τὸ μονόξυλο. Θέλησα νὰ τὸ πιάσω, ἀλλὰ
καταλήφθηκα ἀπὸ αἰφνίδια ἀδιαφορία, καὶ δὲν τὸ συλ-
λογίστηκα κὰν πλέον.

Ἡ θερμοκρασία τοῦ νεροῦ ἔξακιλουθοῦσε πάντοτε
νὰ αὐξάνεται, καὶ ἥταν ἀδύνατον νὰ βινθίσῃ κανένας τὸ
χέρι του μέσα. Ὁ Πέτερος δὲν ἔλεγε οὔτε λέξη, καὶ δὲν ἦ-
ξερα πῶς νὰ ἔξηγήσω τὴν ἀπάθειά του. Ὁ Νοῦ-Νοῦ μό-
λις ἀνέπνεε.

Ἡ στάχη ἔπεφτε σὰν συνεχῆς καὶ ραγδαία βροχὴ ὄ-
λογυρά μας. Ἡ ἀτμώδης ὄθόνη, στὸ βάθος, ὑψωνότανε
τώρα σὲ τρομακτικὸ ὑψός ἐπάνω ἀπὸ τὸν ὄριζοντα, καὶ ἀρ-
χισε νὰ παίρνη μιὰ πλέον καθωρισμένη μορφή.

Δὲν μπορῶ νὰ τὴν συγκρίνω παρὰ μόνον μὲ καταρ-
ράκτη ἀπέραντο, ποὺ ἔπεφτε σιωπηλὰ μέσα στὴ θάλασσα,
ἀπὸ κάποια πανύψηλη καὶ ἀτομακρυσμένη κορυφή, στὰ
βάθη τοῦ στερεώματος.

Ἡ γιγαντιαία ὄθόνη ἐκάλυπτε τώρα τὸ νότιο ὄριζον-
τα σὲ ὅλη του τὴν ἔκταση. Δὲν ἀκούντανε κανένας θό-
ρυβος.

Βαρειὰ ὀποτάδια περνοῦσαν ἀπὸ πάνω μας. Ἀλλά,
μέσα ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ γαλακτώδους ὥκεανοῦ ἔξεφευγε
ἀκτίνα φωτός, ποὺ ἔψαυε τὶς πλευρὲς τοῦ σκάφους. Εἴχα-
με σχεδὸν συντριβῆ ἀπὸ τὴν καταιγίδα ἔκεινη τῆς λευκῆς
στάχης, ποὺ ἔπεφτε πάνω μας καὶ πάνω στὸ μονόξυλο,
ἀλλὰ ποὺ ἔλιωνε μόλις ἐρχότανε σ' ἐπαφὴ μὲ τὸ νερό.

Ἡ κορυφὴ τοῦ καταρράκτου βινθίζότανε μέσα στὰ
σκότη καὶ στὰ βάθη. Μ' ὅλο τοῦτο, πλησιάζαμε πρὸς αὐ-
τόν, προφανῶς μὲ τρομακτικὴ ταχύτητα. Κατὰ διαστήμα-
τα, διέκρινε κανένας τεράστια χαίνοντα ἀνοίγματα, ἀλλὰ
στιγματικά, καὶ διὰ μέσου τῶν ἀνοιγμάτων αὐτῶν, ἔβλε-
πες νὰ κινοῦνται πλῆθος μορφὲς φευγαλέες καὶ νεφελώ-

δεις, καὶ αἰσθανόσουν μιὰ ἴσχυρὴ ἀλλὰ σιωπηλὴ πνοή, ποὺ περγοῦσε ἐπάνω ἀπὸ τὸν καιόμενο ώκεανό.

Τὰ σκότη ἔγιναν σιγὰ - σιγὰ ἀκόμη πικνότερα καὶ ἐμετριάζοντο μονάχα ἀπὸ τὴ λάμψη τοῦ νεροῦ, ποὺ ἀντανακλοῦσε τὴ λευκὴ ὄδύνη τοῦ βάθους. Τώρα, σμήνη γιγαντιαίων πτηνῶν, ὡχρῆς λευκότητας, ἔφευγαν συνεχῶς πίσω ἀπὸ τὸ παράξενο παραπέτασμα, καὶ ἡ κραυγὴ των, ἥταν τὸ αἰώνιο «Τεκελὶ-λί....»

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ὁ Νοῦ - Νοῦ ἔκαμε μιὰ κίνηση στὸ βάθος τοῦ σκάφους, καὶ μόλις τὸν ἀγγίσαμε εἴδαμε ὅτι ἥταν νεκρός. Καὶ τότε βινθιστήκαμε μέσα στὶς ἀγκάλες τοῦ καταρράκτου, ὅπου ἀνοίχτηκε ἔνα βάραθρο, σὰν νὰ ἥθελε νὰ μᾶς καταπιῇ.

Καί, νά, καθὼς περνούσαμε, ἐφάντηκε μιὰ ἀνθρώπηνη μορφή, σκεπασμένη μ' ἔνα σάβανο, καὶ μὲ διαστάσεις πολὺ μεγαλύτερες ἀπὸ τοὺς κοινοὺς ἀνθρώπους ἐδῶ κάτω.

Κοὶ τὸ χοῦμα τοῦ δέρματος τοῦ φάσματος ἥταν κάτασπρο, σὰν τὴν ἀσπρόδα τοῦ χιονιοῦ...

.....

Αὐτὸς εἶναι τὸ παράδοξο μυθιστόρημα, ποὺ — καθὼς ἐνόμιζα τότε τουλάχιστον — εἶχε πλάσει ἡ ἀχαλίνωτη φαντασία τοῦ μεγαλύτερου τῶν ἀμερικανῶν συγγραφέων.

Ἐτσι τελειώνει, ἡ μᾶλλον δὲν τελειώνει.... Κατὰ τὴ γνώμη μου, ὁ "Ἐντγκαρ Πόε, μὴ μπορώντας νὰ ἐπινοήσῃ λύση κατάλληλη σὲ τέτοιες θαυμάσιες περιπέτειες, διέκοψε ἀπότομα τὴ διήγησή του μὲ τὸν «Ξαφνικὸ καὶ οἰκτρὸ» θάνατο τοῦ ἥρωά του, ἀφήνοντας τὸν ἀναγνώστη του μὲ τὴν ἑλπίδα, ὅτι θὰ δημοσιεύονται ἀργότερα καὶ τὰ δυὸ ἥτριά κεφάλαια, ποὺ λείπουν, ἀν ποτὲ ἔαναβρίσκονταν.

Αλλὰ ὁ ἀναγνώστης θὰ ἀντιληφθῇ ἀμέσως πόσῳ εἶχα γελαστή καὶ πόσῳ οἱ καταπινές μου περιπέτειες, ποὺ θὰ διηγηθῶ ἀμέσως παρακάτω, μ' ἔκαναν ν' ἀλλάξω γνώμη....

Τὸ μυστηριῶδες πτῶμα.

‘Ο πλοῦς τοῦ «”Αλμπρανού» ἐξακολουθοῦσε κάτω ἀπὸ τὶς εὐνοϊκώτερες συνθῆκες.

Τὶς ἀκόλουθες μέρες ὁ πλοίαρχος Λάν Γκὺ δὲν μοῦ μίλησε καθόλου γιὰ τὸν Ἀρθοῦρο Πύμ. Φαινότανε μάλιστα, σὰ νὰ μὴ μοῦ εἶχε καμεὶ κανένα λόγο γιὰ τὶς περιπέτειες τοῦ ἥρωα αὐτοῦ.

‘Αλλ’ ὅ, τι δήποτε καὶ ἀν μοῦ ἔλεγε, βέβαια, δὲν θὰ ἡταν δινατὸν νὰ μὲ πείσῃ ποτὲ ὅτι ἡταν ἀληθινές. Τὸ ἐπαναλαμβάνω: κανεὶς λογικὸς ἄνθρωπος δὲν μποροῦσε νὰ πιστέψῃ ὅτι πρόκειται περὶ γεγονότος καὶ ὅχι περὶ μύθου.

Φαντασθήτε! Μιὰ γολέτα νὰ προχωρήσῃ ὡς τὸν ὁγδοηρωστὸ τέταρτο παράλληλο, καὶ τὸ ταξίδι αὐτὸν νὰ μὴ μεωρηθῇ μέγα γεωγραφικὸ γεγονός!...

‘Ο Ἀρθοῦρος Πύμι καὶ ὁ Ντίον Πέτερς νὰ ἐπιστρέψουν ἀπὸ τὶς ἐσχατιὲς τοῦ Ἀνταρκτικοῦ, καὶ νὰ μὴ δοξασθοῦν σὰν ἔξερευνητὲς ἀνώτεροι καὶ ἀπὸ τὸν Κούν, καὶ τὸν Μπέντελ καὶ τὸ Μπίσκοε!... Καὶ ἡ θάλαισσα ἔκεινη, ἡ χωρὶς πάγους, ἡ ἀνακαλυψθεῖσα ἀπὸ αὐτούς.... καὶ ἡ φοβερὴ ταχύτητα τῶν ρευμάτων, μὲ τὰ ὅποια ἐφέροντο πρὸς τὸν πόλο;... Καὶ ἡ μεγάλη θερμότητα τῆς θάλαισσας;... Καὶ ὁ ἀτμώδης πέπλος ποὺ ἔκάλυπτε τὸν δρῖζοντα καὶ ὁ καταρράκτης, πίσω ἀπὸ τὸν ὅποιο ἐμφανίζονται μισθός μεγέθους ὑπερφυσικοῦ;... Εἶναι δυνατὰ αὐτά;... Εἶναι πιστευτά;...

‘Αλλ’ ἔκτὸς τούτου, πῶς ὁ Ἀρθοῦρος Πύμι καὶ ὁ Ντίον Πέτερς ἐπέστρεψαν ἀπὸ τόσο μακρινά; Πῶς, μὲ τὴν τσαλαλικὴ ἔκεινη φελούκα, κατώρθωσαν νὰ διασχίσουν εἴκοσι μοῖρες, νὰ περάσουν τὸ παγόφραγμα καὶ νὰ φτάσουν στὶς πλησιέστερες ἀκτές; Καὶ γιατί ὁ Ἀρθοῦρος Πύμ δὲν ἔκθέτει τὶς λεπτομέρειες τῆς ἐπιστροφῆς αὐτῆς;

Θὰ πῆ κανεὶς ἵσως, ὅτι ὁ Πύμι πέθανε προτοῦ παραδώση καὶ τὰ τελευταῖα κεφάλαια τῆς διηγήσεώς του. ‘Εστω! ’Αλλὰ μποροῦμε νὰ πιστέψουμε ὅτι δὲν εἶτε λέξη γι’

αύτά στὸν ἐκδότη τοῦ «Μεσημβρινοῦ Φιλολογικοῦ 'Αγγελιαφόρου»;

Καὶ γιατί ὁ Ντίρκ Πέτερς, ποὺ ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἔμενε στὸ Ἰλλινόις, ἀπεσιώπησε τὴ λύση τῶν περιπτειῶν ἐκείνων; Τί συμφέρον εἶχε νὰ μὴ μιλήσῃ;

“Ολα μὲ ἔπειθαν ἀδίστακτα, ὅτι ἡ πίστις τοῦ πλοιάρχου Λάν Γκὺ γιὰ τὴν ἀλήθεια τοῦ μυθιστορήματος δὲν ἀπεδείκνυε ἄλλο, παρὰ τὴν ὑπεροχὴ τοῦ Ἀμερικανοῦ μυθιστοριογράφου, ποὺ εἶχε τὴ μαγικὴ δύναμη νὰ ἐπιβάλῃ, σὲ εὔπιστα καὶ ἀσθενικὰ πνεύματα, τὰ πλάσματα τῆς φαντασίας του, σὰν γεγονότα...

Ἐξ ἄλλου, τὸ καταλάβοινα ὅτι δὲν θὰ μέ ἀκούγε ἀν ἐπιχειρούσα νὰ συζητήσω γιὰ τὸ θέμα αὐτὸ μὲ τὸν πλοίαρχο, ποὺ ἥταν ἀμετάπειστος, ὅπως κάθε μονομανής.

Περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ μελαγχολικός, σιωπηλὸς καὶ ἀπρόσιτος, ποτὲ δὲν ἔμφαντιζότανε στὸ κατάστρωμα, παρὰ μόνον ὅταν ἥταν ἀνάγκη. Καὶ τότε τὰ βλέμματά του βυθίζονταν ἐπίμονα στὸ νότιο δρίζοντα, σὰν νὰ ἥθελαν νὰ τὸν διατρυπήσουν...

Ἴσως θὰ ἐνόμιζε ὅτι βλέπει τὸν ἀτμώδη ἐκεῖνο πέπλο μὲ τὶς πλατειὲς σχισμάδες, καὶ τὸ θόλο τοῦ οὐρανοῦ βυθισμένο στὰ ἀδιαπέραστα σκότη, καὶ τὶς ἀστραπὲς ποὺ ἔβγαιναν ἀπὸ τὰ ἰβάθη τῆς γαλακτώδους θάλασσας, καὶ τὸν ὄλόλευκο γίγαντα, ὃρθιον κοντὰ στὸ βάρανθρο τοῦ καταρράκτη...

Περίεργος μονομανής ὁ πλοίαρχός μας! —ἄλλ' εὐτυχῶς μόνο στὸ ζῆτημα αὐτό. Κατὰ τὰ ἄλλα, τὸ μναλό του φαινότανε ὑγιέστατο καὶ τὰ ναυτικά του προτερήματα ἀπαράμιλλα.

‘Αλλὰ γιατί — ἔλεγα — ὁ πλοίαρχος Λάν Γκὺ δείχνει τόσον ἐνδιαφέρον γιὰ τοὺς ναυαγοὺς τῆς «Ἰάνας»;

‘Ας ὑποθέσουμε ὅτι ὑπῆρξαν, ἃς παραδεχθοῦμε ὅτι ἡ ἀγγλικὴ γολέτα διέσχισε πράγματι τὰ ἀπρόσιτα ἐκεῖνα

πελάγη· γιατί ἡ τόση λύπη; γιατί ὁ τόσον ἀνωφελὴς οἰκτος;

“Αν μερικοὶ ναῦτες τῆς «Ιάνας» ἢ ὁ πλοίαρχός της ἐπέζησαν ἀπὸ τὴν καταστροφή, ἥταν λογικὸν νὰ ἐλπίζῃ κανεὶς ὅτι μποροῦσαν νὰ ζοῦν ἀκόμη;

Κατὰ τὶς χρονολογίες τοῦ Ἀρθούρου Πύμ, ἔντεκα ὄλοκληρα χρόνια εἶχαν περάσει ἀπὸ τότε, καὶ βέβαια, στὸ διάστημα αὐτό, ὅσοι ἐσώθηκαν ἀπὸ τὰ χέρια τῶν ἴθαγενῶν θὰ πέθαναν ἀπὸ τὶς κακουχίες καὶ ἀπὸ τὶς στερήσεις...

‘Αλλὰ νά, ποὺ κι ἐγὼ ἀρχισα νὰ συζητῶ αὐτὰ τὰ πράγματα, σὰν νὰ μὴν ἐπρόκειτο γιὰ μυθιστόρημα! Λίγο ἀκόμη καὶ θὰ πίστευα στὴν ὑπαρξῆ τοῦ Ἀρθούρου Πύμ καὶ τοῦ Ντίρκ Πέτερς! Τί; Μήπως θὰ ἐκολλοῦσα κι ἐγὼ ἀπὸ τὴν τρέλλα τοῦ πλοιάρχου μας; “Οχι δά!

“Ηταν ἡ 3η Σεπτεμβρίου. “Αν δὲν συνέβαινε τύποτε τὸ ἔκτακτο —καμμιὰ τρικυμία— μέσα σὲ τρεῖς μέρες, ἡ γολέτα μας θὰ ἔμπαινε στὸ λιμάνι τῆς Τριστὰν ντὰ Κούνα.

Τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ἀνάμεσα στὶς δέκα καὶ στὶς ἔντεκα τὸ πρωΐ, ἐβημάτιζα ἐπάνω στὸ κατάστρωμα.

‘Ο Τζέμ Βέστ, ὄφθιος κοντὰ στὸ μεγάλο βαροῦλκο, μὲ τὸ ναυτικὸ τηλεσκόπιο στὰ μάτια, κοιτοῦσε ἐνα ἀντικείμενο, ποὺ φαινότανε νὰ πλέη σὲ ἀπόσταση δύο ἢ τριῶν μιλίων. καὶ ποὺ πολλοὶ ναῦτες, σκύβοντας ἀπὸ τὴν κουποστή, τὸ ἔδειχναν μὲ τὸ δάχτυλο.

“Ηταν ὅγκος ἀκανονίστου σχήματος, ποὺ εἶχε στὸ κέντρον του ἓνα ὑψωμα, ποὺ ἔλαμπε ζωηρά. Καὶ ὁ ὅγκος αὐτὸς ὀνειροκατέβαινε, λικνιζόμενος ἀπὸ τὰ κύματα.

‘Ἐπλησίασα στὴν πρώρα καὶ κοίταξα μὲ προσοχὴ τὸ ἀντικείμενο αὐτό. “Ως ἐμένα ἔφταναν κουβέντες τῶν ναυτῶν, τῶν ὅποιών ἐκινοῦσε πάντοτε τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὸ παραμικρότερο φαινόμενο.

—“Οχι, δὲν είναι φάλαινα, ἔλεγε ὁ Χόλτ. Τόση ὥρα

τώρα ποὺ τὸν κοιτᾶμε, θὰ είχε ξεφυσήση μιὰ - δυὸ φορές... Δὲν εἶναι δυνατόν!

— Βέβαια, δὲν εἶναι φάλαινα! ἐπεθεβαίωσε καὶ ὁ Χάρης ὁ καλοφάτης. Ἐγὼ λέω νὰ μὴν εἶναι κανένα καράβι ναναγισμένο...

— Ποὺ νὰ τὸ πάρη ὁ διάβολος! ἀνέκραξε ὁ Ρόγερ. Γιά φαντάσου νὰ ἥταν καὶ νύχτα! Ποὺ νὰ τὸ δῆς ἔτσι, χωρὶς κατάρτια, χωρὶς πανιά, χωρὶς φῶτα; Θὰ πέφταιμε ἐπάνω του σίγουρα!

— Αὐτὸ λέω κι ἐγώ, πρόσθετε ὁ Ντράπ. Αὐτὰ τὰ συντρόμματα εἶναι πιὸ ἐπικίνδυνα καὶ ἀπὸ βράχους, γιατὶ σήμερα εἶναι ἐδῶ, αὐτῷ βρίσκονται ἐκεῖ... καὶ πῶς νὰ φυλαχτῆς;

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη μ' ἐπλησίασε ὁ Οὐρλιγκερλί.

— Τί νὰ εἶναι αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ναύληρε τὸν ρώτησα.

— Κατὰ τὴ γνώμη μου, κύριε Τζώρλιγκ, ἀπάντησε ὁ Οὐρλιγκερλί, ἀφοῦ ἐκοίταξε μὲ πρόσσοχὴ τὸν ἐπιτλέοντα δῆγκο, αὐτὸ τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι οὔτε φάλαινα, οὔτε νανάγιο... Εἶναι ἀπλούστατα... πάγος!

— Πάγος;!... ἐφώναξα κατάπληκτος.

— Ό Οὐρλιγκερλί ἔχει δίκιο, εἴπε τότε ὁ Τζέμ Βέστ. Εἶναι ἔνα κοιμάτι δύκαπταγου, ποὺ παρασύρθηκε ἀπὸ τὰ ρεύματα...

— Μὰ ὡς ἐδῶ κάτω; ὡς τὸν τεσσαρακοστὸ τέταρτο παράλληλο; ρώτησα μὲ ἀπορία.

— Αὐτὸ συμβαίνει κάποτε, κύριε ἀπάντησε ὁ ὑποπλοίαρχος. Οἱ πάγοι φτάνουν καὶ παρακάτω ἀκόμη.

— Τότε λοιπὸν αὐτὸς ἐδῶ θ' ἀναλυθῆ πολὺ γρήγορα... εἴπα, ἔκπληκτος γιατὶ ὁ ὑποπλοίαρχος Βέστ μοῦ μίλησε τόσο διεξοδικά.

— Βέβαια, ἀπάντησε ὁ ὑποπλοίαρχος· μάλιστα κατὰ μέγα μέρος θ' ἀναλύθηκε ἥδη, καὶ αὐτὸ ποὺ βλέπουμε τώρα εἶναι δ, τι ἀπόμεινε ἀπὸ ὀλόκληρο παγόβουνο, ποὺ θὰ ξύγιξε ἔκατομμάρια τόννους!

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκὺ βγῆκε ἀπὸ τὸ ὑπόστεγο. Βλέποντας τὸν ὄμιλο τῶν ναυτῶν διευθύνθηκε πρὸς τὴν πρώρα καὶ ὅλλαξε λίγες λέξεις μὲ χαμηλὴ φωνὴ μὲ τὸν ὑποπλοίαρχο, ποὺ τοῦ ἔδωσε τὸ τηλεσκόπιό του.

— Εἶναι πάγος, εἴτε, ἀφοῦ κοίταξε γιὰ λίγο τὸ ἀντικείμενο τῆς γενικῆς προσοχῆς· καὶ εἶναι εὐτύχημα ποὺ ἀναλύεται, γιατὶ ὁ «*Άλμπρανος*» μποροῦσε νὰ πάθῃ σημαντικὴ ζημία, ὅντες ἔτεφτε ἐπάνω του νύχτα.

Καὶ ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκὺ ἔξακολούθησε νὰ κοιτάξῃ μὲ τὸ τηλεσκόπιο.

Μοῦ ἔκανεν ἐντύπωση ἡ ἐπίμονη προσοχὴ του. Ἀκίνητος στὴ θέση του, κρατοῦσε τὸ τηλεσκόπιο καὶ τὸ διηρύθμινε διαρκῶς πρὸς τὸν ὄγκόπαγο, μὲ τόση σταθερότητα, ὥστε ἐνόμιζες ὅτι οἱ φακοὶ τοῦ ὀπτικοῦ ὀργάνου ἔγιναν ἔνα μὲ τὰ μάτια του. Τὸ πρόσωπό του εἶχε γίνει κάτωχρο, καὶ ἀπὸ τὰ χεῖλη του ἔφευγαν λέξεις ἀόριστες, σὰν παραληρήματα...

Ο «*Άλμπρανος*» πλέοντας ὀλοταχῶς, εἶχε τώρα πλησιάσει ἀρκετὰ τὸ κομμάτι τοῦ ὄγκοπαγού. Λίγο ἀκόμη καὶ τὸ πλοῖο μας θὰ τὸ ξεπερνοῦσε, ἀλλὰ σὲ ἀπόσταση.

Κατὰ διαταγὴν τοῦ πλοιάρχου, ὁ ναύκληρος ἐλασκάρισε λίγο τὶς ωκότες καὶ ἡ γολέτα, ποὺ λοξοδρόμησε, διευθύνθηκε πρὸς τὸν ὄγκόπαγο.

Ἐμάντενα τί συνέβαινε στὸ μναλὸ τοῦ πλοιάρχου μος. Τὸ κομμάτι ἐκεῖνο τοῦ πάγου προερχότανε ἀπὸ τὰ μυστηματικῶδη πελάγη, ὅπου μὲ τὴ φαντασία του ὁ Λὰν Γκὺ ἐφέρετο ἀκατάπαυστα. "Ηθελε, λοιπόν, νὰ τὸ ἴδῃ ἀπὸ κοντά, νὰ τὸ προσεγγίσῃ... ἵσως καὶ νὰ παραλάβῃ ἀπ' αὐτὸ κανένα σύντομο..."

Τώρα ἀπείχαμε μόλις μισὸ χιλιόμετρο ἀπὸ τὸν ὄγκόπαγο, καὶ μποροῦσα νὰ τὸν ἔξετάσω.

Καθὼς παρατηρήθηκε, τὸ κεντρικό του ὑψηλαμά ἀναλύτανε ἀπὸ παντοῦ καὶ ἔσταξε κατὰ μῆκος τῶν πλευρῶν.

‘Ο ήλιος τοῦ Σεπτέμβρη ἐκείνου εἶχε ἀκόμη ἀρκετὴ δύναμη, ὥστε νὰ ἐπιφέρῃ ἐντελῶς τὴν τήξη, καὶ ήταν βέβαιο, ὅτι προτοῦ βραδυάσῃ, τίποτα δὲν θ’ ἀπέμενε ἀπὸ τὸν ὅγκο ἐκεῖνο.

‘Ο πλοίαρχος Λὰν Γκὺ ἔξακολουθοῦσε νὰ τὸν παρατηρῇ, χωρὶς νὰ ἔχῃ πιὰ ἀνάγκη τηλεσκοπίου. “Αρχισε μάλιστα νὰ διακρίνεται ἐπάνω σ’ αὐτὸν ἓνα σῶμα ξένο, ποὺ ξεχώριζε ἐφ’ ὃσον προχωροῦσε ἡ τήξη —κάτι τὸ ἀόριστο καὶ ὑπόμαυρο, ποὺ ήταν ξαπλωμένο στὸ λευκὸ στρῶμα τοῦ πάγου...

Φαντασθῆτε τώρα τὴν ἔκπληξή μας καὶ τὴ φρίκη μας ὅταν διακρίναμε καθαρά, πρῶτα ἓνα χέρι, ἔπειτα ἓνα πόδι, ἔπειτα ἓνα κορμί, ἔπειτα ἓνα κεφάλι —ὅχι γυμνά, ἀλλὰ σκεπασμένα μὲ ροῦχα σκοτεινοῦ χρώματος...

Γιὰ μιὰ στιγμή, ἐνόμισα μάλιστα, ὅτι τὰ ἀνθρώπινα ἔκτινα μέλη ἔκινοῦντο... ὅτι τὰ χέρια ἐκεῖνα ἀπλώνονταν πρὸς ἐμᾶς...

Τὸ πλήρωμα δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ μιὰ κραυγὴ, ποὺ θὰ ἀκούστηρε βέβαια ὡς τὸν πάγο.

‘Αλλ’ ὅχι· τὸ σῶμα ἐκεῖνο δὲν ἔκαμπταν, δὲν ἐφαινόταν ζωντανό...

Ἐκοίταξα τὸν πλοίαρχο Λὰν Γκύ. Τὸ πρόσωπό του ήταν ὠχρότερο ἀπὸ τὸ πτῶμα ποὺ ἔβλεπε... ἀπὸ τὸ πτῶμα ποὺ μᾶς ἐρχότανε ἐπάνω στὸν πάγο ἐκεῖνο, ἀπὸ τὶς ἐσχατίες τοῦ ‘Ανταρκτικοῦ!

“Ο, τι ἔπρεπε νὰ κάνουμε, τὸ κάναμε ἀμέσως γιὰ νὰ παραλάβουμε τὸ δυστυχῆ ἐκεῖνον, ποὺ ποιός ξέρει μήπως ξοῦσε ἀκόμη...” Άλλως τε, οἱ τσέπες του πιθανὸν νὰ περιείχαν τεκμήρια, ίκανὰ νὰ μᾶς βεβαιώσουν τὴν ταυτότητά του, νὰ μᾶς ποῦν ποιός είναι... “Τστερα ἀπὸ αὐτό, μὲ μιὰ σύντομη προσευχή, τὸ ἀνθρώπινο ἐκεῖνο λείψανο θὰ οιχνώτανε στὰ βάθη τοῦ ‘Ωκεανοῦ, στὸ ἀπέραντο κοιμητήριο τῶν ναυτικῶν, ποὺ πεθαίνουν στὴ θάλασσα!...

‘Η γολέτα στάθμηρε σχεδὸν ἀκίνητη· ή βάρκα κατε-

βάστηκε καὶ ἐπέβησαν ὁ ναύληρος μὲν δυὸς κωπηλάτες.

Σὲ λίγο ἔφτασαν στὸν πάγο, ὅπου ἀποβιβάστηκαν ὁ Οὐρλιγκερλὶ μὲν τὸν ἔνα ναύτη· ἐπροχώρησαν πρὸς τὸ πτῶμα, τὸ ἐστήρωσαν, ὁ ἔνας ἀπὸ τὰ πόδια καὶ ὁ ἄλλος ἀπὸ τὰ χέρια, καὶ τὸ μετέφεραν μέσα στὴ βάρκα, ποὺ μὲ σύντομη κινητηλασίᾳ ἐπέστρεψε στὸ πλοῖο. Τὸ πτῶμα, παγωμένο ἐντελῶς, ἀποτέθηκε κοντὰ στὴ βάση τοῦ πρωριαίου καταρτιοῦ.

‘Ο πλοίαρχος Λὰν Γκὺ ἔσπευσε νὰ τὸ πλησιάσῃ, καὶ τὸ ἐκοίταξε ἐπὶ πολὺ, σὰ νὰ ἥθελε νὰ τὸ ἀναγνωρίσῃ...’

‘Ο δυστυχῆς ἔκεινος ἦταν ναυτικός. Ἡ ἐνδυμασία του, πάρα πολὺ τριμιένη, ἀποτελεῖτο ἀπὸ μάλλινο πανταλόνι, χιτώνιο μπαλωμένο, πουκάμισο χονδρὸς καὶ ζώνη.

Καμιαὶ ἀμφιβολίαι, ὅτι εἶχε πεθάνει πρὸ πολλῶν ἥδη μηνῶν —λίγες μέρες ἵσως ἀφ’ ὅτου παρασύρθηκε ἐπάνω στὸν πάγο ἔκεινο.

Δὲ φαινότανε περισσότερο ἀπὸ σαράντα ἔτῶν, μολονότι τὰ μαλλιά του ἦταν ἥδη ψαρά. Κάτισχνος, ἔμοιαζε μὲ σκελετό, σφιγμένο σὲ δέρμα διαφανές. Βέβαια, εἶχε ὑποφέρει τὸ φρικῶδες μαρτύριο τῆς πείνας, προτοῦ πεθάνη, κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἀταυτίου του ταξίδιου.

‘Ο πλοίαρχος Λὰν Γκὺ ἀνασήκωσε τὸ κεφάλι τοῦ πτώματος, ἀνασήκωσε τὰ μαλλιά του, καὶ προσπάθησε νὰ διακρίνῃ τὰ μάτια του, κάτω ἀπὸ τὰ παγωμένα βλέφαρα. “Επειτα ἀνέκραξε μὲ λυγμούς:

—‘Ο Πάτερσον! ‘Ο Πάτερσον!

—‘Ο Πάτερσον!... εἴπα ἔντληρτος.

Μοῦ φάνηκε ὅτι δὲν ἄκουγα γιὰ πρώτη φορὰ τὸ ὄνομα αὐτό. ’Άλλὰ δὲν θυμίζουν ποῦ τὸ εἶχα ξανακούσει ἢ ποῦ τὸ εἶχα διαβάσει.

Τότε ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ, ὅρθιος, διέτρεξε μὲ τὰ μάτια βραδέως τὸν ὄρbezοντα, σὰν νὰ ἐτοιμαζόταν νὰ δώσῃ διαταγὴ νὰ στρέψουμε τὴν πρώρα πρὸς νότον.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνη, κατὰ διαταγὴν τοῦ Τζέμ Βέστ, ὁ

ναύκληρος ἐβύθισε τὰ χέρια στὴν τοσέπη τοῦ νεκροῦ καὶ ἀνέσυρε ἀπὸ ἐκεῖ ἔνα μαχαίρι, μιὰ ταμπακιούθητη ἀδειανὴ καὶ ἔνα δερμάτινο σημειωματάριο, μὲ μετάλλινο μολύβι.

‘Ο πλοίαρχος Λάν Γκù γύρισε, καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ Οὐρλιγκερλὶ ἔδινε τὸ σημειωματάριο στὸν Τζέμ Βέστ:

— Φέρ· το δῶ! εἴπε.

Μερικὲς σελίδες ἡταν γεμάτες ἀπὸ σημειώσεις, τὶς ὅποιες ἡ ὑγρασία εἶχε ἔξαλείψει σχεδὸν ὀλότελα. ’Αλλὰ στὶς τελευταῖς, ὑπῆρχαν μερικὲς λέξεις εὐδιάκριτες ἀκόμη· φαντασθῆτε δὲ ἀπὸ ποιὰ συγκίνηση κατελήφθην, ὅταν ἀκουστα τὸν πλοίαρχο Λάν Γκù νὰ διαβάζῃ μὲ τρέμουσαν φωνήν:

‘Η «’Ιάνα»... νῆσος Τσάλαλ... ὄγδοηριοστὴ τρίτη... ’Εκεῖ... ἐδῶ καὶ ἔντεκα ὀλόκληρα χρόνια... Πλοίαρχος... πέντε ναῦτες ζοῦν ἀκόμη... Σπεύσατε πρὸς βοήθειάν των. ’

Καὶ κάτω ἀπὸ τὶς γραμμὲς αὐτὲς ἔνα ὄνομα, μιὰ ὑπογραφή: Πάτερσον.

Πάτερσον! Τότε τὸν ψυμήθηκα... ’Ηταν ὁ ὑποπλοίαρχος τῆς ἀγγλικῆς γολέτας, ποὺ εἶχε διασώσει τὸν ’Αρθούρο Πύμι καὶ τὸν Ντίκι Πέτερς, ὕστερα ἀπὸ τὸ ναυάγιο τοῦ «Κράμπου»... ἡ ὅποια εἶχε φτάσει ὡς τὴ νῆσο Τσάλαλ... ἡ ὅποια εἶχε προσβληθῆ ἀπὸ τοὺς Ἰδαγενεῖς... ἡ ὅποια εἶχε ἀναστιναχθῆ στὸν ἀέρα ἀπὸ τὴν ἔκρηξη τῆς πυριτιδαποθύρης...

‘Ηταν, λοιπόν, αὐτὰ ὅλα ἀληθινά...

‘Ο Ἐντγκαρ Πόε εἶχε γράψει, λοιπόν, σὰν ιστορικὸς καὶ ὅχι πιὰ σὰν μυθιστοριογράφος;

Πράγματι εἶχε ὑπ’ ὅψη του τὸ ἡμερολόγιο τοῦ ’Αρθούρου Γόρδωνος Πύμ;... Πράγματι εἶχαν γνωρισθῆ καὶ εἶχαν σχέσεις αὐτοὶ οἱ δύο; “Ωστε, λοιπόν, ὑπῆρξεν ὁ ’Αρθούρος Πύμ; Καὶ πράγματι εἶχε πεθάνει μὲ αἰφνίδιο καὶ οἰκτρὸ θάνατο κάτω ἀπὸ περιστάσεις ποὺ δὲν ἐγνώστηκαν ἀκόμη, προτοῦ προφτάσῃ νὰ ἀποτελειώσῃ τὴ διήγηση τοῦ παραδόξου ταξιδιοῦ του;

Καὶ μέχρι ποιᾶς μοίρας εἶχε προχωρήσει, φεύγοντας ἀπὸ τὴν νῆσο Τσάλαλ μᾶζη μὲ τὸν Ντίρχ Πέτερς;... Καὶ πῶς οἱ δυό τους κατώρθωσαν νὰ ἐπιστρέψουν στὴν Ἀμερική;...

Ἐνόμιζα ὅτι θὰ χάσω τὸ μυαλό μου, ὅτι λίγο ἀκόμη καὶ θὰ παραφρονοῦσα, ἐγώ, ποὺ ἐνόμιζα πρὸ ὀλίγους τρελλὸς τὸν πλοίαρχο Λάν Γκύ!... Ἄλλ' ὅχι! Δὲν εἶχα ὄχοιύσει καλά... Δὲν θὰ εἴχα καταλάβει... Αὐτὰ ὅλα θὰ ἥσαν γεωνήματα τῆς ἔξημμένης φαντασίας μου... μιὰ προαισθηση... μιὰ ὀπτικὴ ἀπάτη!...

Κι ἐν τούτοις, πῶς νὰ ἀμφισβητήσω, πῶς νὰ διαφεύσω τὴν μαρτυρία, ποὺ βρέθηκε ἐπάνω στὸ νεκρὸ τοῦ ὑποπλοιάρχου τῆς «Ιάνας», ποὺ μιλοῦσε τόσον σαφῶς καὶ κατηγορηματικῶς; Καὶ πῶς νὰ μοῦ μείνη πιὰ ἵχνος δισταγμοῦ καὶ ἀμφιβολίας, ὅταν ὁ ὑποπλοιάρχος Τζέμ Βέστ, ψυχρότερος καὶ ἡρεμώτερος, κατώρθωσε νὰ διαβάσῃ κατόπιν καὶ ἄλλες λέξεις ἀπὸ τὸ μισοσβητησμένο ἐκεῖνο χειρόγραφο!...

Ίδού οἱ φράσεις ποὺ διάβασε ὁ Τζέμ Βέστ:

«Ἀπὸ τὶς 3 Ἰουνίου παρασυρόμενος πρὸς βορρᾶν, ἀπὸ τὴν νῆσο Τσάλαλ... Ἐκεῖ ποὺ βρίσκονται ἀκόμ... ὁ πλοίαρχος Οὐΐλλιαμ Γκύ καὶ πέντε ἄνδρες ἀπὸ τὸ πλήρωμα τῆς «Ιάνας»... Ὁ ὁγκόπαγος ἐπάνω στὸν ὁποῖον βρίσκομαι, πλέει διὰ μέσου τοῦ προφοράγματος... Τὰ τρόφιμα θὰ μοῦ λείψουν... 13 Ἰουνίου... Δὲν ἔχω πιὰ τίποτα νὰ φάω... Σήμερα... 16 Ἰουνίου... θὰ πεθάνω...»

Ἄπὸ αὐτὸ συμπεράναμε, ὅτι πρὸ τριῶν μηνῶν καὶ πλέον τὸ πτῶμα τοῦ Πάτερον κατέκοιτο ἐπάνω στὸ κομμάτι ἐκεῖνο τοῦ ἐπιτλέοντος πάγου, ποὺ συναντήσαμε μεταξὺ τοῦ Πρίγκιπος Ἐδουάρδου καὶ τῆς Τριστὰν ντὰ Κούνα!

“Ω! Γιατί νὰ μὴ βροῦμε ζωντανὸ τὸν ὑποπλοιάρχο τῆς «Ιάνας»; Αὐτὸς θὰ μᾶς ἔλεγε ὅ,τι δὲν ξέραμε ὡς τότε, ὅ,τι δὲν θὰ μαθαίναμε ἵσως ποτέ!... Αὐτὸς θὰ μᾶς ἀποκάλυψτε τὰ μυστήρια τοῦ φοβεροῦ ἐκείνου ταξιδιοῦ!

Καμμιά πλέον ἀμφιβολία γιὰ τὴν ἀλήθεια τῶν γεγονότων, ποὺ διηγήθηκε ὁ Ἐντρυχαρ Πόε.

‘Ο πλοίαρχος Λὰν Γκύ, ποὺ ἤξερε τὸν Πάτερσον, τὸν ἀναγνώρισε στὸ παγωμένο ἐκεῖνο πτῶμα, τὸ ἄλυτο.

‘Ο Πάτερσον εἶχε συνοδέψει τὸν πλοίαρχο τῆς «Ιάνας», ὅταν κατέθεσε στὸ βράχο τῆς Κεργαυλάνης τὴ μποτίλια ἐκείνη μὲ τὴν ἐπιστολή, τὴν ὅποια βρῆκε ὁ πλοίαρχός μας —ῶ, τώρα πιὰ τὸ ἐπίστευα...

Κι ἔδω κι ἔντεκα χρόνια, ὅσοι ἐπέζησαν ἀπὸ τὸ πλήρωμα τῆς ἀγγλικῆς γολέτας, βρισκόντουσαν ἐκεῖ κάτω στοὺς ἀπόδσιτους ἐκείνους τόπους, χωρὶς ἐλπίδα βιοηθείας καὶ σωτηρίας...

Καὶ τότε στὴν ταραγμένη φαντασία μου, παρουσιάστηρε ἡ ὄμοιότητα τῶν δύο ὄνομάτων, ποὺ ἔξηγοῦσε ὅλο τὸ ἐνδιαφέρον, ποὺ ἔδειχνε ὁ πλοίαρχός μας γιὰ κάθε τι ποὺ τοῦ θύμιζε τὴν ἴστορία τοῦ Ἀρθούρου Πύμ.

‘Ο Λὰν Γκύ γύρισε σ’ ἐμένα, καὶ πρόφερε τὶς λέξεις αὐτές:

— Πιστεύετε, λοιπόν, τώρα;

— Ὡ, ναι... Ναι... ψιθύρισα. ’Αλλὰ ὁ πλοίαρχος Ούελλιαμ Γκύ τῆς «Ιάνας»;

— Καὶ ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ τοῦ «Ἀλμπρανου», εἶναι ἀδελφοί! ἀνέκραξε ὁ Λὰν μὲ φωνὴ ἰσχυρή, ποὺ ὀκιουστήρε ἀπ’ ὅλο τὸ πλήρωμα.

.....

‘Η διπλῆ ἐπίδραση τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων καὶ τῆς θερμοκρασίας τοῦ πελάγους ἐκείνου, ἐπέφερε γοήγορα τὸ προσδοκώμενο ἀποτέλεσμα. Καί, ὅταν ἐστρέψαμε πάλι τὰ βλέμματα πρὸς τὸ μέρος, ὅπου ἔπλεε πρὸ ὀλίγου ὁ ὄγκοπαγος, οὗτε ἵχνος δὲν εἴδαμε ἀπὸ τὸ κοιμάτι ἐκεῖνο ἐπάνω στὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας.

Η ΣΦΙΓΓΑ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

‘Ο ήγεμονίσκος.

Πολὺ παράδοξη στ' ἀλήθεια ἡ συνάντηση αὐτή, σὲ ἀπόσταση πεντακισίων καὶ πλέον λευγῶν ἀπὸ τὸ νότιο πολικὸ κύκλο, ἡ ἀνακάλυψη τοῦ νεκροῦ Πάτερον.

‘Ο πλοίαρχος τοῦ «Ἀλμπρανου» καὶ ὁ ἀδελφός του πλοίαρχος τῆς «Ιάνας» συνθεόνταν, ἐπικοινωνοῦσαν μεταξύ τους μὲ τὸ πτῶμα ἔκεινο!...

Ποτὲ δὲν θὰ τὸ ἐπίστενα, ἀν δὲν τὸ ἔβλεπα μὲ τὰ ἴδια μου τὰ μάτια! Καὶ τώρα, κάθε ἵχνος ἀμφιβολίας ἐσθήστηκε ἀπὸ τὸ πνεῦμα μου, καὶ τὰ λείφαντα τῶν δισταγμῶν μου θαβόνταν, μαζὶ μὲ τὸ λείφαντο τοῦ Πάτερον, στὰ βάθη τοῦ ὥκεανοῦ!...

Τὸ δὲ περίεργο εἶναι ὅτι συνεδέετο μὲ δεσμοὺς αἷματος, μὲ τὴ δραματικὴ καὶ ἀληθινὴ αὐτὴ ἱστορία, δχι μόνον ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ, ἀλλά, καθὼς ἔμαθα κατόπιν καὶ ὁ ἱστιοφράφος μας.

Πρόγυματι, ὁ Μαρτέν Χόλτ, ἥταν ἀδελφὸς ἑνὸς ναύτη, ἀπὸ τοὺς καλύτερους τοῦ «Κράμπου» ἑνὸς ἀπὸ ἔκεινους ποὺ ἔχαμηκαν ποὺν ἀπὸ τὴ διάσωση τοῦ Ἀρθούρου Πύμ καὶ τοῦ Ντίρκ Πέτερς ἀπὸ τὴν «Ιάνα».

“Ἐτσι, λοιπόν, μεταξὺ τοῦ ὄγδοηρχοστοῦ τρίτου καὶ ὄγδοηρχοστοῦ τετάρτου παραλλήλου, ἔξη ἐν ὅλῳ Ἀγγλοι ναῦτες ἔζησαν ἐπὶ ἔντεκα ὄλοκληρα χρόνια στὴ νῆσο Τσάλαλ... ‘Ο πλοίαρχος Ονίλλιαμ Γκύ, ὁ ὑποπλοίαρχος Πάτερον, ὁ πρὸ ὀλίγων μηνῶν ἀποθανῶν ἐπάνω στὸν πάγο,

καὶ ἄλλοι πέντε ναῦτες τῆς «'Ιάνας», ποὺ εἶχαν δυαφύγει — μὲ ποιό ἀραγε τρόπο; — τοὺς ἴθαγενεῖς τοῦ Κλὸν - Κλόκ!...

Τὸν εἶδα μὲ μεγάλη μου ἔκπληξη (σελ. 29)

Καὶ τώρα τί θὰ ἔχανε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ;...

Καμμιὰ ἀμφιβολία, ὅτι θὰ ἔχανε τὰ πάντα γιὰ νὰ σώσῃ τοὺς ἐπιζῶντες ἐκ τῶν ἀνδρῶν τῆς «'Ιάνας»... Θὰ

προχωροῦσε μὲ τὸν «”Αλμπρανο» ὡς τὴ νῆσο Τσάλαλ, κατὰ τὸ δρομολόγιο, ποὺ διαγράφεται ἀπὸ τὸ ‘Ημερολόγιο τοῦ ’Αρθούρου Πύμ.

‘Ο ύποπλοίαρχος Τζέμ Βὲστ θὰ ἥταν πρόθυμος νὰ ἐκτελέσῃ ὅλες τὶς διαταγές του... Οἱ ἄνδρες τοῦ πληρώματος δὲν θὰ ἔδισταζαν νὰ τὸν ἀκολουθήσουν, οὔτε ἥταν ίκανος νὰ τοὺς ἀναχαιτίσῃ ὁ φόβος τῶν κινδύνων καὶ τῶν κακουχιῶν. ‘Η ψυχὴ τοῦ πλοιάρχου των θὰ τοὺς ἐνεψύχωνε, καὶ τὸ χέρι τοῦ ύποπλοιάρχου θὰ διηγύθηνε τὰ χέρια τους!...

Νά, λοιπόν, γιατὶ ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκὺ δὲν ἥθελε νὰ δέχεται ἐπιβάτες στὸ πλοῖο του, καὶ γιατὶ μοῦ ἔλεγε ὅτι τὸ δρομολόγιό του δὲν ἥταν ποτὲ προδιαγεγραμμένο. ‘Απὸ στιγμὴ σὲ στιγμή, περίμενε νὰ τοῦ παρουσιαστῇ ἡ εὐκαιρία, γιὰ νὰ προχωρήσῃ ωιψοκίνδυνος πρὸς τὸ ἄγνωστον τοῦ Παγωμένου ’Ωκεανοῦ!

Εἶμαι βέβαιος μάλιστα, ὅτι ἀν ὁ «”Αλμπρανος» ἥταν ἐντελῶς ἔτοιμος, ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκὺ θὰ διέτασσε ἀμέσως νὰ στρέψουν τὴν πρώρα πρὸς νότον. Καί, ὕστερα ἀπὸ ὅσα εἶχα ὑποσχεθῆ κατὰ τὴν ἐπιβίβασή μου, θὰ μποροῦσα τότε νὰ τὸν ὑποχρεώσω νὰ ἔξακολουθήσῃ τὸν πλοῦν του, γιὰ νὰ μὲ ἀποβιβάσῃ στὶς Τριστὰν ντὰ Κούνα;

Εὐτυχῶς, ὁ «”Αλμπρανος» δὲν ἥταν ἔτοιμος: ἀλλωστε τοῦ ἐπεβάλλετο καὶ ἡ ἀνάγκη νὰ προμηθευτῇ νερὸ διὰ τὴ νῆσο ἐκείνη, ἀπὸ τὴν ὁποίᾳ μόνον τρεῖς μέρες μᾶς ἔχωριζαν. ‘Εκεὶ πιθανῶς ἡ γολέτα θὰ ἐπισκευαζότανε, σὲ τρόπο ὃστε νὰ μπορῇ ν’ ἀντιπαλαίσῃ κατὰ τῶν ὄγκόπαγων καὶ νὰ φτάσῃ στὴν χωρὶς πάγους θάλασσα.

‘Αποβιβαζόμενος στὶς Τριστὰν ντὰ Κούνα, θὰ περίμενα ἐκεῖ, ὕσπου νὰ περάσῃ κανένα ἄλλο πλοῖο νὰ μὲ παραλάβῃ.

Τέλος, στὶς 6 Σεπτεμβρίου, ἡ γολέτα ἀγκυροθόλησε στὸ μεγάλο νησί —ἀκριβῶς στὴ θέση ὅπου, κατὰ τὴ διή-

γηση τοῦ Ἀρθούρου Πύμ, εἶχε ἀγκυροβολήσει καὶ ἡ «Ιάνα».

Τὴν ἐποχὴ ποὺ εἶχε σταθμεύσει ἔδω ἡ «Ιάνα», ἕνας πρώην δεκανέας τοῦ ἀγγλικοῦ πυροβολικοῦ, ὀνομαζόμενος Γκλάς, ἦταν ἀρχηγὸς μιᾶς μικρῆς ἀτοικίας ἀπὸ εἰκοσιπέντε ψυχές, ποὺ ἐμπορευόταν μὲ τὸ Ἀκρωτήριο, γιὰ μόνο πλοῖο ἔχοντας μιὰ γολέτα μετρίας χωρητικότητας.

‘Αλλά, κατὰ τὴν ἄφιξή μας, οἱ ὑπέροιοι τοῦ Γκλάς ἔφταναν τοὺς πενήντα. ‘Ο πρώην δεκανέας ἐδέχτηκε πρόθυμα νὰ ἐφοδιάσῃ τὸν «Ἀλμυρανό» μὲ τὸ ἀπαιτούμενο νερό, μὲ νωπὰ κρέατα καὶ μὲ διάφορα λαχανικά, καί, μολονότι ἡ προσθυμία του θὰ πληρωνότανε καλά, ὁ Τζέμ Βὲστ —στὸν ὅποιον ὁ πλοίαρχος εἶχε ἀναθέσει τὴ φροντίδα τῶν προμηθειῶν— δὲν παράλειψε νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ καὶ νὰ τὸν ἐπαινέσῃ.

‘Αποβιβάστηκα στὸ νησί, ὅπου γνωρίστηκα μὲ τὸν Γκλάς.

— “Ἐρχονται πολλὰ πλοῖα στὶς Τριστὰν ντὰ Κούνα; τὸν ωτησα.

— ‘Αρκετά, δόξα σοι ὁ Θεός! ἀπάντησε ὁ Γκλάς.

— Τὸ καλοκαίρι;

— Βέβαια τὸ καλοκαίρι... ‘Αλλὰ μήπως ἔχουμε καὶ ποτὲ χειμώνα ἔδω;

— Σᾶς συγχαίρω, κύριε Γκλάς. Κρῆμα ὅμιως νὰ μὴν ἔχουνε οἱ Τριστὰν ντὰ Κούνα ἓνα λιμάνι τουλάχιστον...

— Λιμάνι; Καὶ τί τὸ νὰ κάνη; ‘Αφοῦ ἡ φύση ἐφρόντισε νὰ τῆς φτιάσῃ τὸν ὅμιορφο, τὸν ἀσφαλέστατο αὐτὸν ὄριο, τὸ τεχνητὸ λιμάνι θὰ τῆς ἥταν ὀλωσδιόλου περιπτό.

Γιατί νὰ δυσαρεστήσω τὸν καλὸ αὐτὸν ἄνθρωπο, ποὺ φαινόταν τόσο περήφανος γιὰ τὸ νησί του; Δὲν ἔφερα καμμιὰ ἀντίρρηση, καὶ μιλήσαμε φιλικώτατα γιὰ πολλὰ καὶ διάφορα.

Μου ἐπρότεινε νὰ κάνουμε μιὰ ἐκδρομὴ στὰ πυκνὰ

δάση ποὺ σκέπαζαν, σχεδὸν ὡς τὰ μισὰ τοῦ ὑψους του, τὸ κεντρικὸ βουνὸ τοῦ νησιοῦ.

Τὸν εὐχαρίστησα, ἀλλὰ δὲν δέχτηκα τὴν πρότασή του, γιατί, τὶς λίγες ὁρες τῆς ἐκεῖ διαμονῆς μου, θὰ τὶς χρησιμοποιοῦσα γιὰ μελέτες ὄρυκτολογικές· ἔπειτα ὁ «*Ἄλμπρανος*» θὰ ἔφευγε ἀμέσως, ἀφοῦ ἔπαιρνε ὅτι τοῦ χρειάζοτανε.

— Πάρα πολὺ βιάζεται ὁ πλοίαρχός σας! μοῦ εἶπε τότε ὁ Γκλάς. Καὶ ποῦ πηγαίνει, παρακαλῶ, ἢ γολέτα σας, φεύγοντας ἀπὸ δῶ;

— Στὶς Φάλκλαντ, ὅπου πρόκειται νὰ ἐπισκευασθῇ.

— Καὶ σεῖς, κύριε μου, εἴσθε ἀπλῶς ἐπιβάτης τοῦ «*Άλμπρανου*», φαντάζομαι;

— Μάλιστα, κύριε Γκλάς. Είχα μάλιστα σκοπὸ νὰ μείνω στὶς Τριστὰν ντὰ Κούνα λίγες βδομάδες, ἀλλ' ἀναγκάστηκα ν' ἀλλάξω σχέδιο.

— Λυποῦμαι πολύ, φώναξε ὁ διοικητὴς τῶν νησιῶν, λυποῦμαι πάρα πολύ! Θὰ εἴμαστε εύτυχεῖς νὰ σᾶς φιλοξενήσουμε.

— Κι ἐγὼ ἐπίσης, κύριε Γκλάς, λυποῦμαι πολὺ ποὺ δὲν μπορῶ νὰ ἐπωφεληθῶ μιᾶς τόσο καλῆς εὐκαιρίας...

Πράγματι, είχα ἀποφασίσει νὰ μὴν ἐγκαταλείψω ἀκόμη τὴ γολέτα. Στὶς Φάλκλαντ, ὅπου θὰ πήγαινε τώρα, θὰ εὔρισκα καλύτερα πλοϊο γιὰ νὰ φύγω κατ' εὐθεῖαν γιὰ τὴν 'Αμερική· βέβαια δέ, ὁ πλοίαρχος Λάν Γκάν δὲν μοῦ ἀρνιότανε νὰ μείνω στὸν «*Άλμπρανο*» ὥστις Φάλκλαντ.

— Ξέρετε, μοῦ εἶπε τότε ὁ Γκλάς, ὅτι ἀκόμα δὲν εἶδα τὸν πλοίαρχό σας!

— Οὔτε θὰ τὸν δῆτε, ἀπάντησα, γιατὶ μοῦ φαίνεται ὅτι δὲν ἔχει σκοπὸ νὰ βγῆ ἔξω.

— Μήπως εἶναι ἀρρωστος;

— Καθόλου. 'Αλλά, βλέπετε, τὸν ἀναπληρώνει σὲ δλα ὅ ύποπλοίαρχος...

— *Ώ*, τί λιγόλογος ποὺ εἶναι αὐτὸς ὁ κύριος Τζέμ Βέστ!

Κάπου - κάπου όμως πή και καφιμιά λέξη... Τὸ εὐτύχημα είναι, δτι τὰ χρήματα βγαίνουν εύκολότερα ἀπὸ τὴν τσέπη του, παρὰ τὰ λόγια ἀπὸ τὸ στόμα του... Αὔτὸ εἶναι τὸ σπουδαιότερο, κύριε... Πῶς σᾶς λένε, παρακαλῶ;

— Τζώρλιγκ, ἀπὸ τὸ Κοννέκτικουτ.

— Χαίρω πολύ. Καὶ νά ποὺ μαθαίνω τὸ ὄνομά σας, προτοῦ μάθω τὸ ὄνομα τοῦ πλοιάρχου σας.

— Ὁνομάζεται Γκύ... Λάν Γκύ.

— Ἀγγλος;

— Μάλιστα.

— Επρεπε, νοιμῖσ, νὰ κάνη τὸν κόπιο νὰ ἐπισκεφθῇ ἔνα συμετατοιότη του, κύριε Τζώρλιγκ!... Ἐλλὰ γιά σταθῆτε... Ἐγώ γνώρισα μιὰ φορά ἔναν πλοίαρχο, ποὺ ὠνομάζοταν Γκύ... Γκύ.

— Οὐίλιαμ Γκύ, μήπως; ράτησα μὲ ζωηρότητα.

— Αχριθῶς, Οὐίλιαμ Γκύ.

— Ο δοποῖος ἐκυβερνοῦσε τὴν «'Ιάνα»;

— Τὴν «'Ιάνα», ναί.

— Μιὰ ἀγγλικὴ γολέτα, ποὺ στάθμευσε στὶς Τριστὰν ντὰ Κούνα ἐδῶ καὶ ἔντεκα χρόνια;

— Μάλιστα, ἐδῶ καὶ ἔντεκα χρόνια! Τὸν υψηλοῦμα πολὺ καλὰ τὸν Οὐίλιαμ Γκύ... Μοῦ φαίνεται σὰν νὰ τὸν βλέπω ἀκόμα... Είχε ὑφος τζέντλεμαν... Περήφανος λιγάνι... ἀλλὰ πολὺ καλὸς ἀνθρωπος... Τιμιώτατος... Τοῦ είχα δώσει ἔνα φορτίο ἀπὸ δέρματα φώκιας.

— Καὶ ή «'Ιάνα»; ράτησα.

— Ἀ, πολὺ ώραιο καράβι... Ἐκατὸν ὄγδόντα τόννων... Ἀπὸ τὸ Λίβερπούλ... Ταξιδεύει ἀκόμα ἡ «'Ιάνα», κύριε Τζώρλιγκ;

— Οχι, κύριε Γκλάς.

— Εχάμηρε ἀραγε;

— Ναί, δυστυχῶς. Καὶ τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ πληρώματός της ἔχάμηρε μαζί της.

— Καὶ δὲν μοῦ κάνετε τὴ χάρη νὰ μοῦ πῆτε πῶς ἔγινε αὐτὸ τὸ δυστύχημα;

”Αρχίσα τότε νὰ διηγοῦμαι στὸν πρώην δεκανέα γιὰ τὸ ταξίδι τῆς «Ιάνας». Μόλις ἀκουσε τὰ ὄνόματα τοῦ ’Αρθούρου Πύμ καὶ τοῦ Ντίρκ Πέτερς, ὁ Γκλάς φώναξε μὲ ζωηρότητα:

— Τοὺς ἐγνώρισα! Τοὺς ἐγνώρισα καὶ τοὺς δυό! Τί παράξενος ἄνθρωπος αὐτὸς ὁ ’Αρθούρος Πύμ! Αἰωνίως ἀναζητοῦσε περιπέτειες. Τολμηρὸς ’Αμερικανός, ποὺ δὲν θὰ δίσταξε νὰ κάμη καὶ ταξίδι στὸ φεγγάρι! Μήπως τὸ ἔκανε;

— ”Οχι, κύριε Γκλάς. Φαίνεται ὅμως, ὅτι μὲ τὴ γολέτα τοῦ Οὐίλιαμι Γκὺ ἐπέρασε τὸν πολικὸ κύκλο, ἐδιάβηρε τὸ παγόφραγμα, καὶ προχώρησε πρὸς νότον περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο θαλασσοπόρο... Δυστυχῶς ὅμως, ἡ «Ιάνα» δὲν ἐπέστρεψε.

— ”Ωστε, λοιπόν, ὁ ’Αρθούρος Πύμ καὶ ὁ Ντίρκ Πέτερς, ἐκεῖνος ὁ πελώριος ’Ινδοαμερικανός, ποὺ εἶχε τόση δύναμη, ὥστε δέκα ἄντρες δὲν θὰ μποροῦσαν νὰ τὸν βάλουν κάτω, ὥστε, λοιπόν, ἔχαμπραν καὶ οἱ δυό;

— ”Οχι, κύριε Γκλάς. Κατώρθωσαν νὰ σωθοῦν, καὶ νὰ ἐπιστρέψουν στὴν ’Αμερική. Μὲ ποιό τρόπο, δὲν ξέρω. ’Ο ’Αρθούρος Πύμ, μετὰ τὴν ἐπιστροφὴ του ἐπέθανε, δὲν ξέρω πάλιν πῶς. ’Ο δὲ Ντίρκ Πέτερς —ποὺ εἶχε ἀποσυρθῆ στὸ ’Ιλλινόϊς— ἔφυγε μιὰ μέρα χωρὶς νὰ εἰδοποιήσῃ κονένα, καὶ ἀπὸ τότε τὰ ἵχνη του ἔχαμπραν.

— Καὶ ὁ Οὐίλιαμ Γκύ; δρώησε ὁ Γκλάς.

Τοῦ διηγήθηκα τότε πῶς βρήκαμε τὸ πτῶμα τοῦ Πάτερσον καὶ πρόσθεσα ὅτι, δπως φαίνεται, ὁ πλοίαρχος τῆς «Ιάνας» καὶ πέντε ἀπὸ τοὺς συντρόφους του ζοῦσαν ὀκόλιη σ' ἕνα νησὶ τοῦ Νότιου Παγωμένου ’Ωκεανοῦ, μόλις ὀκτὼ μοίρες μακρυὰ ἀπὸ τὸν Πόλο.

— ”Α, κύριε Τζώρλιγκ! φώναξε τότε ὁ Γκλάς συγκινημένος. ”Αμποτε νὰ βρεθοῦν καὶ νὰ σωθοῦν μιὰ μέρα ὁ Οὐ-

ίλλιαι Γκù καὶ οἱ ναῦτες του, ποὺ μοῦ ἐφάνηραν τόσο καλοὶ ἄνθρωποι!

— Αὐτὸ βέβαια θὰ προσπαθήσῃ τώρα νὰ κάμη ὁ «'Αλμπρανος», γιατὶ ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκù εἶναι, ξέρετε, ἀδελφὸς του Ούιλλιαι Γκù.

— Τί μοῦ λέτε, κύριε Τζώρλιγκ! Τότε, λοιπόν, σᾶς λέω κι ἐγώ, μολονότι δὲν γνωρίζω τὸν πλοίαρχο Λὰν Γκù, ὅτι οἱ δυὸ ἀδελφοὶ δὲν μοιάζουν καθόλου —τουλάχιστον ὡς πρὸς τὴ συμπεριφορά των ἀπέναντι τοῦ διοικητοῦ τῶν Τριστάν ντά Κούνα!

“Ἐβλεπα, ὅτι ὁ πρώην δεκανέας ἔφερε βαρέως τὴν πρὸς αὐτὸν ἀδιαφορίαν τοῦ πλοιάρχου Λὰν Γκù, ποὺ δὲν καταδέχτηκε οὕτε μιὰ ἐπίσκεψη νὰ τοῦ κάνῃ.

Φαντασθῆτε, νὰ περιφρονοῦν ἔτσι τὸν ἡγεμόνα τοῦ ἀνεξαρτήτου ἐκείνου νησιοῦ, ἡ ἴσχὺς τοῦ ὁποίου ἔξετείνετο καὶ ὡς τὰ δυὸ γειτονικὰ νησιά, τὴν 'Απρόσιτη καὶ τὴ Νικτενγκάλ! 'Αλλ' ἐκδικιότανε κι ἐκεῖνος καὶ παρηγοριόταν πουλώντας τὰ ἐμπορεύματά του εἰκοσιπέντε τοῖς ἑκατὸ ἀκριβώτερα ἀπ' ὃ, τι ἄξιζαν!

Τὸ βέβαιο εἶναι, ὅτι ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκù οὕτε γιὰ μιὰ στιγμὴ δὲν ἐφάνηρε διατεθειμένος ν' ἀποβιβαστῇ στὴν ξηρά. Αὐτὸ μοῦ φαινότανε πολὺ παράδοξο, γιατὶ ὁ πλοίαρχος δὲν ἀγνοοῦσε, ὅτι στὸ νησὶ αὐτὸ ἔζοῦσε ἀκόμη ὁ τελευταῖος Εύρωπαῖος, ποὺ εἶχε σφέξει τὸ χέρι τοῦ ἀδελφοῦ του!

'Ενω ὁ Τζέμ Βὲστ καὶ οἱ ἄνθρωποί του καταγινόντανε βιαστικὰ νὰ ξεφορτώσουν τὸν τοίγκο καὶ τὸ χαλκό, ποὺ ἀποτελοῦσε τὸ φροτίο τῆς γολέτας, κι ἔπειτα νὰ παραλάβουν τὶς προμήθειες, νὰ γεμίσουν τὰ ντεπόζιτα τοῦ νεροῦ κ.λ.π., ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκù ἔμενε κλεισμένος στὴν κάμαρά του, ὅπου, ἀπὸ τὴ Τζαμόφροακτη πορτίσα, τὸν ἔβλεπα διαρκῶς σκυμμένο μπροστὰ στὸ τραπέζι του.

Χάρτες καὶ βιβλία ἥσαν ἀνοιχτὰ ἐπάνω σ' αὐτό. Δὲν

ύπηρχε ἀμφιβολία, ὅτι οἱ χάρτες ἡσαν τῶν νοτίων πολικῶν χωρῶν, τὰ δὲ βιβλία περιγραφὲς ταξιδιῶν, προγενέστερων τοῦ ταξιδιοῦ τῆς «Ιάνας», στὶς χῶρες ἐκεῖνες.

Ἐπάνω στὸ ἕδιο τραπέζῃ ύπηρχε καὶ ἔνα βιβλίο, ποὺ διαβάστηκε ἑκατὸ φορές, οἱ περισσότερες σελίδες τοῦ ὅποιου εἶχαν τὶς γωνίες διπλωμένες καὶ τὰ περιθώρια ἡσαν γεμάτα πυκνὲς σημειώσεις, μὲ μολύβι γραμμένες.

Κι ἐπάνω στὸ ἔξωφυλλο, ἔλαμπε ὁ τίτλος αὐτός, σὰν νὰ ἦταν τυπωμένος μὲ πύρινα γράμματα: «Περιπέτειες τοῦ Ἀρθούρου Γόρδωνος Πύμ».

Ἡ μεγάλη ἀπόφαση.

Στὶς 8 Σεπτεμβρίου, τὸ βράδυ, ἀποχαιρέτησα τὴν Αὔτοῦ Ἐξοχότητα, τὸν Γενικὸν Διοικητὴν τοῦ Ἀρχιπελάγους Τριστὰν ντὰ Κούνα —ὅπως τοῦ ἄρεσε ν' αὐτοτιτλοφορῆται ὁ θαυμάσιος ἐκεῖνος Γκλάζ— καὶ τὴν ἄλλη μέρα, τὴν αὐγή, ὁ «Ἀλμπρανός» ἀπέτλευσε.

Εἶναι περιττὸν νὰ πῶ, ὅτι ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκὺ ἐδέχτηκε νὰ μείνω στὸ πλοϊο του μέχρι τῶν Φάλκλαντ —ταξίδι δύο χυλιάδων μιλίων καὶ δεκαπέντε περίπους ἡμερῶν. Ἡ πρότασή μου μάλιστα δὲν τὸν ἔξεπληξε καθόλου θὰ νόμιζε κανεὶς ὅτι τὴν περόμενη.

‘Ωραίος καιρὸς καὶ ἄνεμος οὐριος εύνόησε τὸ ταξίδι μας σὲ δὴ τὴν πρώτη ἑθδομάδα.

“Αν ἔξακολουθοῦσε ἔτσι, προτοῦ τελειώσῃ ὁ Σεπτέμβριος, θὰ βλέπαμε τὶς ψηλότερες κορυφὲς τοῦ ἀρχιπελάγους Φάλκλαντ.

Τώρα νοιμίζω ἀπαραίτητο —ἀφοῦ ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκὺ εἶχε σκοπὸν νὰ εἰσχωρήσῃ στὰ ἐνδότερα τοῦ Ἀνταρκτικοῦ καὶ νὰ φτάσῃ, ἀν μποροῦσε, μέχρι τοῦ Πόλου— ν' ἀναφέρω ἐδῶ, σύντομα καὶ περιληπτικά, ὅλες τὶς προγενέστερες ἀπόπτειψες.

Πολλὲς φορὲς ὡς τώρα μεταχειρίστηκα τὴ λέξη ‘Αν-

ταρκικός. Στὰ γεωγραφικὰ συγγράμματα, ἔτσι ὀνομάζεται περιληπτικὰ ὅλη ἡ νότια περιοχή, δηλαδὴ ὅλο ἐκεῖνο τὸ

Φοθερὴ ὑπῆρξε ἢ ἐντύπωση αὐτῆς τῆς ἐμφανίσεως (σελ. 48)

μέρος τῆς γῆινης σφαιραῖς, ποὺ περικλείεται ἀπὸ τὸν ἔξηκοστὸ νότιο παράλληλο κύκλῳ.

Στὰ 1772 ὁ Ἀγγλος πλοιάρχος Κοὺκ μὲ τὸν πλοίαρχο Φουρνώ, ἔφτασαν ὡς τὴν 67η μοίρα. Τὸν ἄλλο χοό-

νο, τὸ Νοέμβριο, δὲ τολμηρὸς Ἀγγλος ἐπανέλαβε τὴν ἀπόπειρα, καὶ ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς πάγους, κατώρθωσε νὰ φτάσῃ ὡς τὴν 71η μοίρα.

Τριάντα χρόνια ἀργότερα, στὰ 1893, ἡ ρωσικὴ ἀποστολὴ ὑπὸ τοὺς πλοιάρχους Κριουζένστερν καὶ Λιζιάνσκι, δὲν μπόρεσε νὰ φτάσῃ πέρων ἀπὸ τὴν 60η μοίρα, μολονότι τὸ ταξίδι ἔγινε τὸ Μάρτη, ὅταν κανεὶς πάγος δὲν ἀπέκλειε τὴ δίοδο.

Στὰ 1818, ὁ Οὐίλλιαμ Σμίθ, καὶ ἔπειτα ὁ Μπάρνερσφηλντ, ἀνεκάλυψαν τὴν Σούμθετλαντ· ὁ δὲ Πάλμερ καὶ ἄλλοι φαλαινομῆρες τὴ Γῆ τῆς Τριάδας· ἀλλὰ δὲν προχώρησαν περισσότερο.

Στὰ 1819, δυὸς πλοῖα τοῦ ρωσικοῦ ναυτικοῦ, ὑπὸ τὸν Βελλιγχάουεν καὶ τὸν Λαζαρέφ, ἔφτασαν ὡς τὰ νησιά Πέτρος Α' καὶ Ἀλέξανδρος Α'.

Στὰ 1882 ὁ Ἀγγλος πλοιάρχος Ἰάκωβος Βέντελ ἔφτασε ὡς τὴν $74^{\circ} 14'$, σὲ θάλασσα χωρὶς πάγους —καὶ αὐτὸ τὸν ἔκαμε ν' ἀρνηθῆ τὴν ὑπαρξῆ πολικῆ ἡπείρου. Σημειωτέον, ὅτι τὸ δρόμο τοῦ θαλασσοπόρου αὐτοῦ ἀκολούθησε, ἔξη χρόνια ἀργότερα, καὶ ἡ «Ιάνα» τοῦ Ἀρθούρου Πύμη.

Στὰ 1823, ὁ Ἀμερικανὸς Βενιαμίν Μῶρελλ συνήτησε στὴν 70η μοίρα, θάλασσα ἐπίσης χωρὶς πάγους, ἐβεβαίωσε δέ, ὅτι ἀν δὲν τοῦ τελείωναν τὰ τρόφιμα, θὰ μποροῦσε εὔκολα νὰ προχωρήσῃ, ἀν δχι ὡς τὸν Πόλο (90°), τουλάχιστον ὡς τὸν ὁγδοηκοστὸ πέμπτο παράλληλο. Ἐπανέλαβε τὴν ἀπόπειρα στὰ 1829-30 καὶ ἀνακάλυψε τὴ Νότια Γροιλλανδία ($70^{\circ} 30'$).

Στὰ 1831, ὁ Τζὼν Μπέσκος, ἀναλαβὼν τὴν ἐξερεύνηση τῶν νοτίων χωρῶν, ἔφτασε μόλις ὡς τὴν $65^{\circ} 51'$ καὶ ἀνακάλυψε διάφορα νησιά.

Τὴν ἐποχὴ λοιπὸν ἐκείνη, ὑπῆρχαν ἀκόμη στὸν Ἀνταρκτικὸ ἀνεξερεύνητα περισσότερα ἀπὸ δέκα ἑκατομμύρια τετραγωνικὰ χιλιόμετρα. Ἀπὸ τοὺς προηγουμένους

έξερευνητές —έκτὸς τῶν ναυγῶν τῆς «'Ιάνας»— κανεὶς δὲν εἶχε προχωρήσει πέρα αὐτὸς τὸν 74ο παράλληλο. Καὶ τώρα, ὁ «"Αλμπρανος» ἔπρεπε νὰ ὑπερβῇ καὶ τὸν 83ο, ὃν ἥθελε νὰ σώσῃ τὸν Οὐίλλιαμ Γκὺ καὶ τοὺς ἀνθρώπους του!

Πρέπει νὰ ὄμοιογήσω, ὅτι αὐτὸς τὴν στιγμὴν ποὺ βρήκαμε τὸ πτῶμα τοῦ Πάτερον, ἡ φαντασία μου διατελοῦσε σὲ διαρκῆ ἔξαψη. Ἐνόμιζα ὅτι ἔβλεπτα μπροστά μου τὶς μορφὲς τοῦ 'Αριθούσου Πὺν καὶ τῶν συντρόφων του, ἐγκαταλειμμένων στὴν ἐρημιὰ τοῦ 'Ανταρκτικοῦ.

Καὶ σιγὰ - σιγὰ ἀρχισε νὰ μὲ κυριεύῃ ἡ ἐπιθυμία νὰ λάβω μέρος στὴν ἐπιχείρηση, ποὺ σχεδίαζε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ. Ἐπὶ τέλους, τίποτα δὲν μὲ ἀνάγκαζε νὰ ἐπιστρέψω ἀμέσως στὴν 'Αμερική. "Αν ἡ ἀπουσία μου βαστοῦσε ἀκόμη ἔξη μῆνες, ἦ καὶ ἔνα χρόνο, λίγο μ' ἔμελλε.

'Εξ ἀλλού, ἐπίστευα ὅτι ὁ κυθερωνῆτης τοῦ «"Αλμπρανος» εὐχαρίστως θὰ ἐπεδοκίμαζε τὸ σχέδιό μου. Καὶ γιατί νὰ μὴ θελήσῃ νὰ μὲ παραλάβῃ; Γιατί νὰ μὴ θελήσῃ νὰ μὲ ἀποβιβάσῃ στὸ νησὶ Τσάλαλ, ποὺ εἶχα ἀρνηθῆ τὴν ὑπαρξῆ, νὰ μοῦ δεῖξῃ ἔκει τὰ συντρίμματα τῆς «'Ιάνας», νὰ μὲ βάλῃ μπροστά στὸν ἀδελφό του Οὐίλλιαμ, μπροστά στὴ χειροπιαστή, στὴν ἀναμφισβήτητη ἀλήθεια; Αὐτὸς δὲν θὰ ἔτοιν ἡ μεγαλύτερη ἱκανοποίηση γι' αὐτόν, ὃν ἐμάντεψε ὅτι, πρὸς στιγμήν, τὸν εἶχα νομίσει τρελλό;

'Οπωσδήποτε, δὲν ἥθελα νὰ πάρω ὀριστικὴ ἀπόφαση, προτοῦ νὰ μοῦ δοθῇ εὐκαιρία νὰ συνομιλήσω μὲ τὸν πλοίαρχο. "Αλλως τε, κανεὶς λόγος δὲν ὑπῆρχε νὰ βιαστῶ.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς 11 'Οκτωβρίου, μοῦ δόθηκε τέλος ἡ εὐκαιρία νὰ συνομιλήσω μὲ τὸν Λάν Γκύ.

'Εκαθόμισυν ἔξω στὸ ὑπόστεγο, σ' ἔνα ἀπάνεμο μέρος, κοντὰ στὸ διάδρομο, ὅταν ὁ πλούαρχος —ποὺ ὡς τότε ἔμενε κλεισμένος στὸ θαλαμύσκο του —ἔβγηκε, ἔστρεψε τὰ βλέμματά του πρὸς τὴν πρύινη, καὶ ἤρθε κοντά μου.

— Δὲν ἔλαβα τὴν εὐχαρίστησην νὰ συνομιλήσω μαζί σας, κύριε Τζώρλιγκ, ἀφότου φύγαμε ἀπὸ τὶς Τριστάν ντὰ Κούνα, μου ἐλέπε.

— Λυποῦμαι πολὺ, κύριε πλοίαρχε, ἀλλὰ δὲν φταίω ἐγώ, ἀπάντησα.

— Σᾶς παρακαλῶ πολὺ νὰ μὲ συγχωρήσετε! ἐπανέλαβε ὁ Λάν Γκύ. Φαντασθῆτε πόσες ἀσχολίες καὶ φροντίδες μὲ βασανίζουν!... Ἐχω νὰ διοργανώσω ὅλοκληρη ἐκστρατεία... νὰ προϋπολογίσω τὰ πάντα... νὰ μὴν ἀφήσω τίποτα στὴν τύχη... Ἀλήθεια, κύριε Τζώρλιγκ, ἔξακολουθεῖτε ἀκόμη νὰ νομίζετε φανταστικὸ τὸ ταξίδι τῆς «Ιάνας» καὶ τὸ βιβλίο τοῦ Πόσε ἀπλὸ μυθιστόρημα;

— "Οχι, πλοίαρχε...

— Δὲν ἀμφιβάλλετε πιὰ ὅτι ὑπῆρξαν ὁ Ἀρθοῦρος Πὺμ καὶ ὁ Ντίρκ Πέτερς, καὶ ὅτι ξῆ ἀκόμη ὁ ἀδελφός μου Οὐέλλιλιαμ Γκύ καὶ πέντε ἀπὸ τοὺς συντρόφους τους;...

— Τότε θὰ ἥμιον ὁ πιὸ δύστιστος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, πλοίαρχε! "Οχι, δὲν ἔχω πιὰ καμιαὶ ἀμφιβολία, καὶ ἡ μόνη μου εὐχὴ εἶναι νὰ σᾶς βοηθήσῃ ὁ Θεὸς νὰ σώσετε τοὺς ναυαγοὺς τῆς «Ιάνας»!

— Θὰ καταβάλω κάμιε προσπάθεια, κύριε Τζώρλιγκ, καί, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, θὰ ἐπιτύχω!

— Ἐλπίζω, πλοίαρχε... ἡ μᾶλλον εἰμαι βέβαιος... Καὶ ἂν θέλετε, μάλιστα, μπορῶ...

— Μήπως συνομιλήσατε γι' αὐτὰ μ' ἔναν κάπτοιον Γκλάς, "Αγγλον, πρώην δεκανέα, ὁ δόποιος αὐτοτιτλοφορεῖται δισικητής τῶν Τριστάν ντὰ Κούνα; μὲ ωρτησε ὁ πλοίαρχος, χωρὶς νὰ μὲ ἀφήσῃ νὰ τελειώσω τὴν πουσέντα μου.

— Μάλιστα, ἐμίλησα μαζί του, καί, ὅσα μου ἐλέπε ὁ ἄνθρωπος αὐτός, συνέτειναν στὸ νὰ μεταβάλλουν τὶς ἀμφιβολίες μου σὲ βεβαιότητες.

— "Ωστε, λοιπόν, σᾶς τὰ ἐπεβεβαίωσε;

— Μάλιστα... Θυμάται κάλλιστα τὴν «Ιάνα», ποὺ ἀγ-

κυριοβόλησε πρὸ ἐντεκα χρόνων στὸν ὄφιο τῆς Τριστὰν ντὰ Κούνα.

- Θυμᾶται καὶ τὸν ἀδελφό μου;...
- Βέβαια· μοῦ εἴπε ὅτι ἐγνώρισε προσωπικῶς τὸν πλοίαρχο Οὐίλλιαμ Γκύ...
- Καὶ ἔκομε συναλλαγὴς μὲ τὴν «'Ιάνα»;
- Ναί· ὅπως καὶ μὲ τὸν «'Αλμπραν».
- Σᾶς εἴπε γιὰ τὸν Ἀρθοῦρο Πύμ καὶ γιὰ τὸν Ντίρικ Πέτερς;
- Μοῦ εἴπε ὅτι τοὺς ἐγνώρισε πολύ.
- Σᾶς ρώτησε τί ἀπέγιναν;
- Ἐννοεῖται· τοῦ εἴπα ὅτι πέθανε ὁ Ἀρθοῦρος Πύμ, ποὺ τὸν θεωροῦσε σὰν ἕνα τολμηρότατο καὶ ωφοκίνδυνο ἄνθρωπο... ίσανὸ γιὰ τὶς πιὸ παράτολμες ἐπιχειρήσεις.
- Τρελλό... δὲν ἔλεγε καλύτερα, τρελλό, καὶ ἐπικίνδυνο μάλιστα; Μήτως αὐτὸς δὲν παρέσυρε τὸ δυστυχισμένο μου ἀδελφὸ στὸ ὄλεθρο ἐκεῖνο ταξίδι;
- Αὐτὸ συμπεραινεται τουλάχιστον ἀπὸ τὴ διήγηση του... 'Ο Γκλὰς ἐγνώρισε ἐπίσης καὶ τὸν ὑποπλοίαρχο τῆς «'Ιάνας»... τὸν Πάτερσον.
- Λαμπρὸς ναυτικός, κύριε Τζώρλιγκ, θαυμάσιος ἄνθρωπος... 'Ανοιχτόκαρδος καὶ πολὺ θαρραλέος... Μόνο φίλους εἶχε ὁ Πάτερσον· ήταν δὲ ἀφωτιωμένος μὲ ὅλη του τὴν καρδιὰ στὸν ἀδελφὸ μου...
- "Οπως καὶ ὁ Τζέμι Βέστ σὲ σᾶς, πλοίαρχε.
- "Αχ, γιατί νὰ μὴ βροῦμε τὸν Πάτερσον ζωντανὸ ἐπάνω σ' ἐκεῖνο τὸν πάγο; εἴτε ἀναστενάζοντας ὁ πλοίαρχος.
- 'Η παρουσία του θὰ σᾶς ήταν χρησιμωτάτη, γιὰ τὴν ἐπιχείρηση ποὺ σχεδιάζετε, παρετήρησα.
- Βέβαια, κύριε Τζώρλιγκ, ἀπάντησε ὁ Λάν Γκύ... 'Ο Γκλὰς ξέρει ποῦ βρύσκονται τώρα οἱ ναυαγοὶ τῆς «'Ιάνας»;
- Τοῦ τὸ εἴπα, κύριε πλοίαρχε, καθὼς καὶ ὅλα, ὅσα είσθιε ἀποφοιτισμένος νὰ κάμετε γιὰ νὰ τοὺς σώσετε.
- Τὸ ἐθεώρησα περιττὸ νὰ προσθέσω ὅτι ὁ Γκλὰς ἥ-

ταν δυσαρεστημένος, γιατί δὲν τὸν ἐπισκέφθηκε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ, καὶ ὅτι, ματαιόδοξος καθὼς ἦταν ὁ πρώην δεκανέας, τὴν περίμενε τὴν ἐπίσκεψην αὐτῆς, γιατί εἶχε τὴν ιδέα, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ κάμη τὴν ἀρχὴν αὐτός, ὁ διοικητὴς τῶν Τριστὰν ντὰ Κούνα! "Αλλως τε, τὴν στιγμὴν ἐκείνη, ὁ πλοίαρχος Λάν Γκὺ ἄλλαξε θέμα όμιλίας.

— Νομίζετε, κύριε Τζώρλιγκ, ὅτι εἶναι ἀκριβῆ ὅλα ὅσα ἀναφέρει τὸ ἡμερολόγιο τοῦ 'Αρθουρού Πύμ, ποὺ ἐδημοσίευσε ὁ "Ἐμπυραρ Πόε;

— "Εχω πολλὲς ἀμφιβολίες, πλοίαρχε, τουλάχιστον ὅσον ἀφορᾶ τὴν ἀκρίβεια μερικῶν παραδόξων φαινομένων... πού, ὅπως λέει, παρατήρησε στὰ πελάγη, ποὺ εἶναι πέρα απὸ τὴν νῆσο Τσάλαλ. 'Αλλὰ καὶ ὅσον ἀφορᾶ τὸν πλοίαρχο Οὐ-μίλιαμ Γκὺ καὶ πολλοὺς ἀπὸ τοὺς συντρόφους του, βλέπετε ὅτι δὲν 'Αρθουρος Πύμ πλανᾶται, λέγοντας μὲ βεβαιότητα ὅτι ἔσκοτώθηκαν, ὅταν κατέρρευσαν οἱ βράχοι τοῦ Κλόκ-Κλόκ...

— "Α, ὅχι, δὲν τὸ λέει μὲ βεβαιότητα, κύριε Τζώρλιγκ! ἀπάντησε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ. 'Απλῶς λέει μόνον ὅτι, μόλις ὁ Ντίρκ Πέτερς καὶ αὐτὸς κατώρθωσαν νὰ φτάσουν σ' ἕνα μέρος, ἀπὸ τὸ ὅποιο φαινότανε ὅλη ἡ γύρω περιοχὴ, τὸ μυστήριο τοῦ τεχνητοῦ ἐκείνου σεισμοῦ τοὺς ἀποκαλύφθηκε. 'Αφοῦ είδαν, ὅτι ὅλη ἡ πλευρὰ τοῦ βράχου εἶχε καταρρεύσει ἐπάνω στὸ δρόμο, δὲν μποροῦσαν πιὰ ν' ἀμφιβάλλουν γιὰ τὴν τύχη τοῦ ἀδελφοῦ μου καὶ τῶν εἰκοσιεννέα συντρόφων του. 'Απὸ αὐτὸ δὲν συμπέρανε ὅτι δὲν 'Αρθουρος Πέτερς καὶ αὐτὸς ἥσαν οἱ μόνοι λευκοί, ποὺ ἀπέμειναν στὸ νησί τῶν μαύρων. Αὐτὸ μόνον λέει... Τίποτε ἄλλο! Συμπέρασμα ἀρκετὰ βάσιμο, ἀλλὰ πάντοτε ἀπλὸ συμπέρασμα καὶ ὅχι βεβαιότητα.

— "Εχετε δίκιο, πλοίαρχε.

— Τώρα, ὅμως, χάρη στὸ σημειωματάριο τοῦ Πάτερ-σον, ἐμεῖς εἴμαστε βέβαιοι, ὅτι ὁ ἀδελφός μου καὶ πέντε σύντροφοί του διέφυγαν τὸ φαινώδη ἐκεῖνο θάνατο.

—'Ασφαλῶς, πλοίαρχε. 'Αλλὰ ὅσσο γιὰ τὴν τύχη τῶν διαισωθέντων, ἀν συνελήφθησαν καὶ πάλι ἀπὸ τοὺς ἴθαγενεῖς τῆς Τσάλαλ, ἢ ἀν κατώρθωσαν νὰ μείνουν ἐλεύθεροι, οἱ σημειώσεις τοῦ Πάτερος δὲν μᾶς λένε τίποτα, οὔτε γιὰ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὅποιο αὐτὸς τοὺς ἀποχωρίστηκε καὶ παρασύρθηκε μακρινά τους.

— Αὐτά... θὰ τὰ μάθουμε, κύριε Τζώρλιγκ. Ναί, θὰ τὰ μάθουμε... Τὸ οὖσιῶδες εἶναι αὐτό, ὅτι εἴμαστε βέβαιοι τώρα, πῶς ὁ ἀδελφός μου καὶ πέντε ἀπὸ τοὺς ναῦτες τῆς τῆς «'Ιάνας» ζοῦσαν, ἐδῶ καὶ τέσσερεις σχεδὸν μῆνες, σὲ κάποιο μέρος τῆς νήσου Τσάλαλ. "Ας ἐλπίσουμε ὅτι ζοῦνται ἀκόμη!"

— Πλοίαρχε, εἴπα τότε, θέλετε νὰ σᾶς συντροφέψω κι ἐγὼ στὸ ταξίδι, ποὺ πρόκειται νὰ ἐπιχειρήσῃ ὁ «'Αλμπρανός» ὡς τὶς ἔσχατιες τοῦ 'Ανταρκτικοῦ;

'Ο πλοίαρχος Λάν Γκὺ μὲ κοίταξε μ' ἔνα βλέμμα διαπεραστικὸ καὶ ὁξύ. Δὲν φάνηκε νὰ παραξενεύτηκε μὲ τὴν πρόταση ποὺ τοὺς ἔκανα, καὶ ποὺ ίσως νὰ τὴν περίμενε... καὶ δὲν ἐπρόφερε παρὰ μόνο τὴ λέξη αὐτῆς:

— Εὐχαρίστως.

Οι προετοιμασίες.

Σχηματίστε ἔνα τετράπλευρο ὁρθογώνιο, μήρους ἐξηνταπέντε λευγῶν ἀπὸ ἀνατολὰς πρὸς δυσμάς, καὶ πλάτους σαράντα ἀπὸ βιορᾶ πρὸς νότον, κλείστε μέσα σ' αὐτὸ δυὸ μεγάλα νησιὰ καὶ καφμιὰ ἑκατοστὴ νησάκια, μεταξὺ $60^{\circ} 10'$ - $64^{\circ} 37'$ δυτικοῦ μήρους, καὶ 51° - $52^{\circ} 45'$ νοτίου πλάτους —καὶ θὰ ἔχετε τὸ ἀρχιπέλαγος τῶν Μαλούνινων νήσων, ποὺ γεωγραφικὰ λέγεται Φάλκλοντ καὶ βρίσκεται τετρακόσια μίλια μακρινὰ ἀπὸ τὸ Μαγγελλάνειο Πορθμό.

Στὰ 1592 τὸ ἀνακάλυψε ὁ Τζάν Ντάβις, στὰ 1593 τὸ ἐπισκέφτηκε ὁ πειρατὴς Χάουκινς, καὶ στὰ 1869 τοῦ ἔδωσε ὄνομα ὁ Στρόγκ, ὅλοι "Αγγλοί." Τοτερα ἀπὸ ἔνα

περίπου αιώνα, οι Φάλκλαντ κατοικήθηκαν από Γάλλους, ἔπειτα ἔπεισαν στὴν κυριαρχία τῶν "Αγγλων. "Ωστε, στὶς 16 'Οκτωβρίου, ποὺ ὁ «"Αλμπρανός» ἀγκυροθοίλοῦσε στὸ Πòρτ - "Εγμοντ, τὴν πρωτεύοντα, τὸ 'Αρχιπέλαγος ἦταν κτῆση ἀγγλικῆ.

Τὰ δυὸ μεγάλα νησιά, ἀνάλογα μὲ τὴ θέση τους, ὄνομάζονται τὸ ἔνα 'Ανατολικὴ Φάλκλαντ καὶ τὸ ἄλλο Δυτικὴ Φάλκλαντ. Στὰ βόρεια τοῦ δευτέρου νησιοῦ ἀνοίγεται τὸ Πòρτ - "Εγμοντ.

"Οταν ὁ «"Αλμπρανός» ἀγκυροθόλησε στὸ λιμάνι, ὁ πλοίαρχος Λάν Γκù ἔδωσε δωδεκάρῳ ἄδεια σὲ ὅλο τὸ πλήρωμα. 'Αμέσως ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα ἀρχισε ἡ ἐργασία μὲ λεπτομερέστατη ἐπιθεώρηση τοῦ σκάφους καὶ τῆς ἐξαρτήσεως —ἐργασία ἀπαραίτητη προκειμένου γιὰ ταξίδι μεγάλο στὶς πολικὲς θάλασσες.

'Ο πλοίαρχος Λάն Γκù βγῆκε τὴν ἡμέρα ἐκείνη, γιὰ νὰ συνεννοηθῇ μὲ τὸ διοικητὴ τοῦ 'Αρχιπελάγους —διοικητὴ διωρισμένο ἀπὸ τὴ βασίλισσα τῆς 'Αγγλίας — γιὰ τὸ ζήτημα τῆς ἐπαρκοῦς τροφοδοτήσεως τοῦ «"Αλμπρανού».

'Ο πλοίαρχός μας δὲν ἐννοοῦσε νὰ λυτρῷ λεπτά, γιατὶ μιὰ τέτοια οἰκονομία μποροῦσε νὰ προκαλέσῃ τὴν ἀποτυχία τῆς δύσκολης ἐκείνης ἐπιχειρήσεως. "Άλλως τε, κι ἐγὼ ἥμιουν πρόδυνμος νὰ τὸν βοηθήσω χρηματικῶς —καὶ τοῦ τὸ εἴτα. Εἶχα ἐνθουσιασθῆ τόσο, ὥστε ἥθελα ν' ἀνολάβω καὶ μέρος τῶν δατανῶν, τὶς ὁποῖες ἀπαιτοῦσε τὸ μεγάλο ἐκεῖνο τόλμημα.

"Οπως ἔνας ἀπὸ τοὺς ἥρωες τοῦ "Ἐντγκαρ Πόε, ἐνόμιζα κι ἐγὼ ὅτι «ἔνα ταξίδι στὶς πολικὲς θάλασσες χοειάζεται γιὰ κάθε ἀνθρώπο, γιὰ τὸν ὅποιον ἡ τελεία ἀπομόνωση, ὁ ἀπόλυτος ἀποκλεισμός, ἡ δυσκολία τῆς εἰσόδου καὶ τῆς ἐξόδου, θ' ἀποτελοῦσαν τὸ μεγαλύτερο θέλγητρο».

Νά ποὺ εἶχα καταντήσει, διαβάζοντας τὰ φανταστικὰ ἔργα τοῦ Πόε!... 'Εξ ἄλλου ὅμως, ἐπρόκειτο νὰ δοθῇ βοήθεια σὲ δυστυχεῖς ἐγκαταλειψμένους καὶ ἥθελα, κινού-

μενος ἀπὸ αἰσθημα φιλανθρωπίας, νὰ συντελέσω κι ἐγὼ στὴ σωτηρία τους.

'Ἐπροχωρήσαμε κατ' εὐθείαν πρὸς νότον . (σελ. 66)

Τὴν ἡμέρα ἔκεινη, ποὺ ὁ πλούαρχος Λὰν Γκὺ βγῆκε, ὁ ὑποπλοίαρχος Τζέμ Βὲστ ἔμεινε, κατὰ τὴ συνήθειά του, στὸ πλοῖο, καὶ, ἐνῶ οἱ ἄντρες τοῦ πληρώματος ἀνα-

παυόντουσαν, ἐκεῖνος ἐργάστηκε ἐπιθεωρώντας τὸ κύτος ὃς τὴν νύχτα.

Κι ἐγὼ ἐπίσης τὴν πρώτη μέρα δὲν βγῆκα ἀπὸ τὸ πλοῖο. Στὶς Φάλαιλαντ ἐπρόκειτο νὰ μείνουμε ἀρκετὲς μέρες, ἐπομένως εἶχα καιρὸν ὅσο ἥμελα, γιὰ νὰ ἔξερευνήσω τὰ περίχωρα τοῦ Πόρτ - "Ἐγμοντ, καὶ νὰ μελετήσω τὸ νησὶ ὁριστολογικῶς καὶ γεωλογικῶς.

Τῆς εὐκαιρίας, λοιπόν, αὐτῆς ἔσπευσε νὰ ἐπιφεληθῇ ὁ φλύαρος Ούρλιγκερλί, γιὰ νὰ πιάσῃ μᾶζη μου κουβέντα.

— Τὰ θερμότατα συγχαρητήριά μου, κύριε Τζώρλιγκ! ἄρχισε.

— Καὶ γιατί πρᾶγμα, ναύληρε;

— Γι' αὐτὸ ποὺ ἔμαθα, ὅτι δηλαδὴ ἔχετε σκοπὸ νὰ μᾶς ἀκολουθήσετε ὡς τὴν ἄκρη τοῦ κόσμου!

— "Οχι δὰ καὶ τόσο μακρινά! Μοῦ φαίνεται ὅτι δὲν πρόκειται νὰ προχωρήσουμε περισσότερο ἀπὸ τὸν ὄγδοηκοστὸ τέταρτο παράλληλο...

— Κι αὐτό, λοιπόν, δὲν σᾶς φοβίζει;

— Καθόλου!

— Οὕτε ἐμένα, κύριε Τζώρλιγκ!... Εἴδατε, λοιπόν, τί καλὸς ποὺ εἶναι ὁ πλοιάρχος μας, καὶ ὃς μὴν μιλάῃ καὶ πολύ;... Φτάνει νὰ ξέρῃ κανεὶς νὰ τὸν μεταχειρίζεται!... Πρῶτα δὲν ἥμελε νὰ σᾶς πάρῃ οὔτε στὶς Τριστὸν ντὰ Κούνα, καὶ νά τώρα σᾶς παίρνει ὡς τὸ Νότιο Πόλο!

— Σᾶς είτα ὅτι δὲν πρόκειται γιὰ τὸν Πόλο, ναύληρε! Πρόκειται νὰ φτάσουμε μόνο ὡς τὴν νῆσο Τσάλαλ, ἐκεῖ είναι ἡ δουλειά μας!

— Ναί, ἔχετε δίκιο, ἐκεῖ εἶναι ἡ δουλειά μας! ἐπανέλαβε ὁ Ούρλιγκερλί· ἀλλὰ δὲν μοῦ ἀταντήσατε σ' ἐκεῖνο ποὺ σᾶς ρώτησα. Εἴδατε τί καλὸς ποὺ εἶναι ὁ πλοιάρχος μας; Εἴδατε τώρα πόσο σᾶς καλομεταχειρίζεται;

— Γι' αὐτὸ τὸν εὐγνωμονῶ πολύ, ναύληρε, καθὼς καὶ σᾶς, ἔσπευσα νὰ προσθέσω, γιατὶ στὴν ἐπιφροή σας βέβαια ὀφείλω τὸ ταξίδι ποὺ ἔκαμα...

— Καὶ τὸ ἄλλο ποὺ θὰ κάμετε..

— Δὲν ἀμφιβάλλω, ναιύμληρε!

Καθόλου δύσκολο νὰ κατάλαβε ὁ Οὐρλιγκερὸς τὴν εἰρωνεία τῆς ἀπαντήσεώς μου. 'Οπωσδήποτε, δὲν ἔδειξε τίποτα, καὶ φαινόταν ἀποφασισμένος νὰ ἔξακολουθήσῃ ὡς τὸ τέλος, παῖζοντας ἀπέναντί μου ρόλο προστάτου.

Τὸν ἄφησα, λοιπόν, μὲ τὴν ἴδεα του, καὶ ἔξακολούθησα τὴν κουβέντα, γιατὶ ὁ ναύληρος ἐγνώριζε κατὰ βάθος τὶς Φάλκλαντ, καθὼς καὶ ὅλα τὰ νησιά του νοτίου Ατλαντικοῦ, ποὺ τόσες φορὲς τὰ εἶχε ἐπισκεφθῆ. "Ετσι, λοιπόν, χάρις στὶς πληροφορίες του, βρέμηκε ἀρκετὰ προπαρασκευασμένος τὴν ἄλλη μέρα, ὅταν ἡ βάρκα του «Ἀλμπρανού» μὲ ἀποβίβασε στὴν ἀκτή.

"Αν ἐπὶ δυὸ μῆνες ταξίδευα μὲ κλειστὰ μάτια χωρὶς νὰ ξέρω ποῦ πηγαίνω, καὶ τὰ ἄνοιγα ἔξαφνα ἔκει, δὲν θὰ ἥξερα ἂν βρισκόμουν στὶς Φάλκλαντ ἢ στὴ Νορβηγία.

Πράγματι, ἡ θέα τῶν ἀκτῶν ἔκείνων, ποὺ κόβονται ἀπὸ ὄρμους βαθεῖς, τῶν ἀπόκρημνων βουνῶν μὲ τὶς κάθετες πλευρές των, τῶν γκρίζων βράχων ποὺ κατεβαίνουν ὡς τὴν παραλία, καὶ Νορβηγὸ ἀκόμη θὰ μποροῦσαν νὰ ξεγελάσουν!

'Ακόμη καὶ τὸ κλῖμα εἶναι τὸ ἵδιο· οἱ βροχὲς ἄφθονες, ἡ ὁμίχλη πυκνὴ τὴν ἄνοιξη καὶ τὸ φθινόπωρο, οἱ ἄνεμοι ὄρμητικοι, τόσο, ὥστε ξεριζώνουν καὶ τὰ λαχανικά...

'Αλλὰ θὰ ἔφταναν λίγοι περίπατοι γιὰ νὰ μὲ πείσουν, ὅτι μ' ἔχωριζε ἀκόμη ὁ Ἰσημερινὸς ἀπὸ τὶς βάρειες χῶρες τῆς Εὐρώπης!

Στὰ περίχωρα τοῦ Πόρτ-Ἐγμοντ, ποὺ τὰ ἔξερεύνησα τὶς πρῶτες μέρες, οὗτε ἵχνος δὲν συνήντησα ἀπὸ τὰ θαυμάσια ἔκεΐνα ἐλάτια, ποὺ σκεπάζουν τὰ νορβηγικὰ βουνά, ἀλλὰ μόνον μερικὰ καχεκτικὰ δενδρύλια, μικροὺς θάμνους, βρύα καὶ λειχῆνες. Ποὺ τὰ πυκνὰ δάση τῆς Νορβηγίας;

Στοὺς ὄρμους τοῦ ἀρχιπελάγους —ὅπου οἱ φάλαινες ἤταν σπάνιες— ἀφθονοῦσαν ἄλλα εῖδη θαλασσίων γιγαν-

τιαίων μαστοφόρων, φᾶκες, θαλάσσιοι ἐλέφαντες, θαλάσσιοι λύκοι καὶ λέοντες, ὅλα τεράστια. Εἶναι δύσκολο νὰ φανταστῇ κανεὶς πόσο δυνατὰ φωνάζουν τὰ ἀμφίβια σύτα — πρωτάντων, τὰ θηλυκὰ καὶ τὰ νεογνά. Νομίζει κανεὶς ὅτι ὁλόκληρες ἀγέλες βωδιῶν μουσικανίζουν στὶς ἀπέτες ἔκεινες. Μὲ τὰ θυρσιθώδη αὐτὰ μαστοφόρα, συναγωνίζονται, ἀπὸ τὰ διάφορα ἀπειράριθμα πουλιὰ τοῦ ἀρχιπελάγους, οἱ λιταρόχηνες, ἀφθονώτατες καὶ ἐδῶ.

Μιὰ μέρα, ἐνῶ τὰ ἡχηρὰ γκαρίσματα διεσταυρώνοντο ἀπὸ παντοῦ κι ἐγέμιζαν τὸν ἀέρα, ρώτησα ἔνα γέρο ναυτικὸ τοῦ Πόρτο-Ἐγμοντ:

— Μήπως ὑπάρχουν γαϊδούρια στὰ περίχωρα;

— "Οχι, κύριε, μοῦ ἀποκρίθηρε· αὐτὰ ποὺ ἀκοῦτε δὲν εἶναι γαϊδούρια... εἶναι λιταρόχηνες!"

— Μπά!

Κατὰ τὴν ἐποχὴ ἔκεινη, ὁ πληθυσμὸς τοῦ Ἀρχιπελάγους δὲν περνοῦσε τὶς τριακόσιες ψυχές. Οἱ περισσότεροι ἦταν Ἄγγλοι· ἀλλ' ὑπῆρχαν καὶ μερικοί Ἰνδοί, Πορτογάλοι, Ἰσπανοί, Γκωσίσοι ἀπὸ τὶς ἀργεντινὲς πάμπες καὶ Φουεγιανοί ἀπὸ τὴ Γῆ τοῦ Πυρός. Πολυάριθμα ὅμως ἦσαν τὰ ξῶα, ποὺ διετρέφοντο στὰ νησιά ἔκεινα — πρόβατα, βώδια, γουρούνια, κοινέλια καὶ ἄλλα. Γι' αὐτὸ οἱ Φάλκλαντ χαρακτηρίζονται σὰν ἔνα μεγάλο κτηνοτροφεῖο, καὶ συχνάζονται ἀπὸ τὰ πλοια, ποὺ μποροῦν ἔκει νὰ προμηθεύωνται ἀφθονώτατα τρόφιμα, γιὰ τὰ μακρινά τους ταξίδια.

Τρεῖς μέρες, στὶς 17, 18 καὶ 19 Ὁκτωβρίου, βάσταξε ἡ ἐπιμεώρηση καὶ ἡ ἐπισκευὴ τοῦ σκάφους, κάτω ἀπ' τὴν ἐπίβλεψη τοῦ Τζέμι Βὲστ καὶ τὶς ὁδηγίες τοῦ Χάρντυ. Ο «Ἀλμπραίνος» ἐρρίχτηκε στὰ πλάγια, πρῶτα δεξιὰ καὶ ἔπειτα ἀριστερά, καὶ ἐφράχτηκε μὲ ἐπιμέλεια καὶ ἡ παραμικρότερη χαραμάδα τοῦ σκάφους. Ἀντικαταστάθηκαν παντοῦ ὅσα ἀπὸ τὰ ξυλώματα είχαν κάπως φθαρῆ, καὶ συερεώθηκε ὁ μηχανισμὸς τοῦ πηδαλίου. Καί, ὑστερά

ἀπὸ τὸ σκάφος, ἥρθε ἡ σειρὰ τῆς ἐξαρτήσεως — τῶν κατριῶν, τῶν παιωνῶν, τῶν σχοινιῶν — ποὺ ἐπίσης ἐπιμέωρόθηκαν καὶ ἐπισκευάστηκαν μὲ δόηγίες τοῦ Μαρτὸν Χόλτ.

— Βλέπετε, κύριε Τζώρλιγκ, μοῦ εἴτε τὴν ἡμέρα ἐκείνη —21 Οκτωβρίου — ὁ πλούαρχος Λάν Γκύ βλέπετε, ὅτι τίποτα δὲν θὰ παραμελήσουμε ὥστε νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐπιχειρήσεώς μας. Γιὰ ὅλα, καὶ γιὰ τὰ παραμικρότερα θὰ προνοήσουμε. Καὶ ἂν ὁ «Ἀλμπρανς» εἶναι πεπορωμένον νὰ ύποστῃ καφιμιὰ καταστροφή, αὐτὸ σημαίνει ὅτι ὁ υπηρός τίποτε θὲν μπορεῖ νὰ κάνῃ ἐναντίον τῶν βουλῶν τοῦ Θεοῦ!

— Σᾶς ἐπαναλαμβάνω, πλοίαρχε, ὅτι ἔχω πολλὲς ἐλπίδες, ἀπάντησα. Ἡ γολέτα σας καὶ οἱ ἄνδρες σας εἶναι ἄξια κάθιε ἐμπιστοσύνης! Δύσκολα θὰ εὕρισκε κανεὶς σκάφος τόσο στερεὸ καὶ ἀγνόωπος τόσο ἴκανονς καὶ ἀφωσιωμένους. Μόνον, ἂν τὸ ταξίδι βαστάξῃ πολύ, ἵσως τὰ τρόφιμα.... μπορεῖ νὰ μᾶς λείψουν...

— Θὰ πάρουμε γιὰ δυὸ χρόνια, κύριε Τζώρλιγκ. Τὸ Πòρτ-Ἐγμοντ μπορεῖ νὰ μᾶς προμηθεύσῃ, ὅτι χρειαζόμαστε.

— Καὶ μιὰ ἄλλη ἐρώτηση, ἂν ἐπιτρέπετε...

— Εὐχαρίστως.

— Δὲν θὰ ισᾶς χρειαστῇ τώρα μεγαλύτερο πλήρωμα; Οἱ ἄντρες τοῦ «Ἀλμπρανς» εἶναι βέβαια ἀρκετοὶ γιὰ τοὺς χειρισμούς· ἄλλὰ ἂν ἐξαφνα παρουσιαστῇ ἀνάγκη προσβολῆς ἢ ἀμύνης;... Μὴν ξεχνᾶτε ὅτι, κατὰ τὴ διήγηση τοῦ Ἀρμούρου Πύμ, οἱ ἴδιαγενεῖς τῆς νήσου Τσάλαλ εἶναι πάρα πολλοί... Καὶ ἂν ὁ ἀδελφός σας, ἂν οἱ σύντροφοί του εἶναι ἀκόμη αἰχμάλωτοι;

— Ελπίζω, κύριε Τζώρλιγκ, ὅτι τὰ κανόνια μας θὰ ὑπερασπιστοῦν τὸν «Ἀλμπρανς» καλύτερα ἀπ' ὅτι ὑπερασπίστηκαν τὴν «Ιάνα» τὰ δικά της... Ἐπειτα ξέρω ὅτι τὸ σημερινὸ πλήρωμα δὲν εἶναι ἀρκετὸ γιὰ τὴν ἐπιχειρήσῃ μας, καὶ ἔχω σκοπὸ νὰ πάρω ἀκόμη πολλοὺς ναῦτες.

- Είναι δύσκολο μραγε;
- Ναί καὶ ὅχι. 'Ελπίζω δύμως νὰ μὴ βρῶ μεγάλες δυσκολίες, γιατὶ ὁ διοικητής μοῦ ὑποσχέθηκε νὰ μὲ βοηθήσῃ.
- Νομίζω, ὅτι μπορεῖ κανεὶς νὰ βρῇ ἀνθρώπους, δίνοντας μεγάλο μισθό.
- Μισθὸ διπλάσιο ἀπὸ τὸν κανονικό, κύριε Τζώρλιγκ, πού, ἄλλως τε, θὰ δοθῆ καὶ σὲ ὅλο τὸ πλήρωμα.
- Ξέρετε, πλούαρχε, ὅτι ἔχω τὴ διάνυση, τὴν ἐπιθυμία μάλιστα, νὰ συμμεριστῶ τὰ ἔξοδα τῆς ἐπιχείρησης... Σᾶς παρακαλῶ νὰ μὲ θεωρήτε ώς συνέταιρο...
- Σᾶς εὐγνωμονῶ πολὺ, κύριε Τζώρλιγκ... ἀργότερα θὰ τὰ κανονίσουμε αὐτά... Τὸ οὐσιῶδες είναι τώρα νὰ συμπληρωθῆ ὁ ἔξοπλισμὸς τοῦ «'Αλμπρανού» σύντομα. "Τστερα ἀπὸ ὄχτὼ μέρες πρέπει νὰ εἴμαστε ἔτοιμοι νὰ ἀποπλεύσουμε.
- 'Η εἰδηση ὅτι ὁ «'Αλμπρανος» ἐπρόκειτο νὰ φύγῃ γιὰ τὶς ἀνταρκτικὲς θάλασσες, ἔκαψε κάποια αἰσθήση στὸ Πòρτ-'Έγμοντ καὶ τὰ ἄλλα λιμάνια τοῦ Φάλκλαντ.
- Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ἔμεναν ἐκεῖ πολλοὶ ναυτικοὶ διαθέσιμοι, περιμένοντας νὰ ὅρθιον οἱ φαλαινοθηρίδες, γιὰ νὰ προσφέρουν τὶς ὑπηρεσίες των.
- "Αν ἐπρόκειτο γιὰ κοινὸ ταξίδι ψαρέματος, στὶς μεταξὺ τῶν νήσων Σάντουϊτς καὶ Νέας Γεωργίας θάλασσες, ὁ πλούαρχος Λάν Γκù δὲν θὰ είχε παρὰ νὰ διαλέξῃ.
- 'Αλλά, προκειμένου γιὰ ταξίδι πέρα ἀπὸ τὸν πολικὸ κύκλο καὶ τὸ παγόφραγμα, γιὰ νὰ διασωθοῦν ναυαγοί, οἱ περισσότεροι ἐδίσταζαν. "Επρέπε νὰ είναι κανεὶς παλιὸς ναύτης τοῦ «'Αλμπρανού», γιὰ νὰ μὴ δειλιάσῃ μπροστά στοὺς κινδύνους μιᾶς τέτοιας ἐπιχειρήσεως καὶ ν' ἀποφασίσῃ ν' ἀκολουθήσῃ τυφλὰ τοὺς ἀρχηγούς του!
- Κι ἐν τούτοις, ἥταν ἀνάγκη νὰ τριτλαισιαστῇ τουλάχιστον τὸ πλήρωμα τῆς γολέτας. Συμπεριλαμβανομένου τοῦ πλοιάρχου, τοῦ ὑποπλοιάρχου, τοῦ ναυπλήρου, τοῦ μαγείρου καὶ ἐμοῦ, μόλις εἴμαστε δεκατρεῖς δύντρες στὸ πλοῖο.

"Αν έγινομαστε λοιπὸν τριανταδύὸν ἢ τριαντατέσερεις, καὶ πάλι δὲν θὰ εἴμαστε πολλοί, ἀφοῦ ἡ «Ιάνα» εἶχε τριανταοχτὼ ἄντρες.

'Εκτὸς τούτου, ἢ μᾶλλον γι' αὐτὸ ὥκριθῶς, χρειαζότανε μεγάλη προσοχὴ στὴν ἐκλογὴ τῶν ἀντρῶν. Τὸ νὰ πάρῃ κανεὶς τρεῖς ἢ τέσσερεις νέους σὲ πλοϊο, τὸ πλήρωμα τοῦ ὅποίου εἶναι ἥδη πολυάριθμο, δὲν μποροῦσε νὰ ἔχῃ συνέπειες.

'Αλλ' οἱ ἄντρες, ποὺ ἐπρόκειτο τώρια νὰ προσλάβῃ ὁ «"Αλμπρανος», ἀποτελοῦσαν τὴν πλειοψηφία τοῦ πληρώματός του, ἐπομένως ἔπειτε νὰ εἶναι τέτοιοι, ὅστε νὰ ἐμπνέουν κάμη ἐμπιστοσύνη.

'Ωστόσο, ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκὺ ἔλπιζε ὅτι δὲν θὰ τοῦ ἀδίνετο ποτὲ ἀφορμὴ νὰ μετανοήσῃ γιὰ τὴν ἐκλογὴ του, ἀφοῦ οἱ ἀρχὲς τοῦ 'Αρχιπελάγους ἐπρόκειτο νὰ τὸν βοηθήσουν σ' αὐτό.

Πραγματικά, ὁ διοικητὴς ἔδειξε μεγάλο ζῆλο γιὰ τὴν ὑπόθεση αὐτή, καὶ, χάρις στὶς ἐνέργειές του καὶ στὸ διπλάσιο μισθό, ποὺ πρόσφερε ὁ Λὰν Γκύ, τὸ πλήρωμα τοῦ «"Αλμπρανος», ἀπὸ τὶς 27 'Οκτωβρίου, ἥταν ἥδη συμπληρωμένο.

'Απὸ τοὺς νεοσυλλέκτους αὐτούς, ἔξη ἥταν "Αγγλοι, μεταξὺ τῶν ὅποίων καὶ ὁ Χῆνρε, ὁ ὑποναύκληρος· πέντε ἥταν 'Αμερικανοί, ἀπὸ τὶς 'Ηνωμένες Πολιτείες· οἱ ἄλλοι δύχτῳ μᾶλλον ἀμφιβόλου ἐθνικότητας, μισοολλανδοί, μισο-ισπανοί καὶ μισοφρουγιανοί ἀπὸ τὴ Γῆ τοῦ Πυρός. 'Ο νεώτερος ἥταν δεκαεννέα ἑτῶν καὶ ὁ μεγαλύτερος σαράντα.

Οἱ περισσότεροι δὲν ἥταν ξένοι πρὸς τὸ ναυτικὸ ἐπάγγελμα, γιατὶ εἶχαν ὑπηρετήσει καὶ ὅλοτε εἴτε σὲ ἐμπορικὰ ἴστιοφόρα, εἴτε σὲ φαλαινομηρίδες. 'Η πρόσληψη τῶν μὴ ναυτικῶν εἶχε σκοπὸ μόνον νὰ ἐνισχυθῇ τὸ ἀμυντικὸ προσωπικὸ τῆς γολέτας.

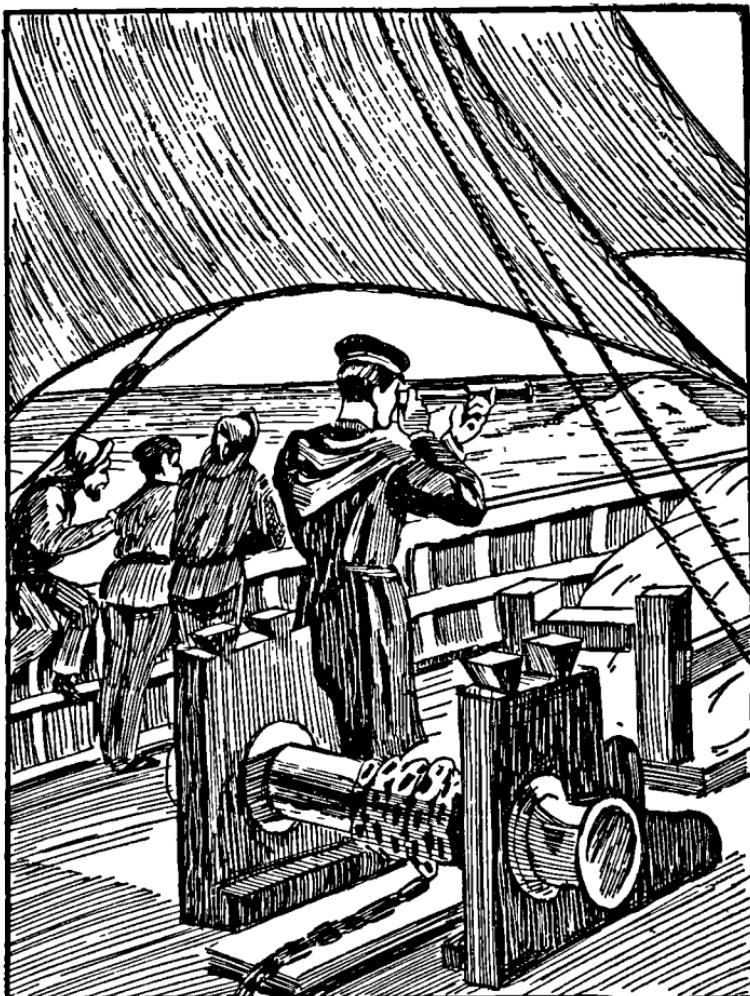
Τώρα οἱ ἄνδρες τοῦ «"Αλμπρανος», συμπεριλαμβανομένου καὶ ἐμοῦ, εἴμαστε τριανταδύο, ἀπὸ τοὺς ὅποίους οἱ

δεκαεννέα νεοσύλλεκτοι. 'Αλλὰ νά πῶς σὲ λίγο ἐγίναμε τριάντα τρεῖς.

Τὴν παραμονὴ τῆς ἀναχωρήσεώς μας, κάπους — ναυτικὸς βέβαια, ὅπως φαινότανε ἀπὸ τὴν ἐνδυμασία του, ἀπὸ τοὺς τρόπους καὶ τὴν ὄμιλία του — πλησίασε τὸν πλοίαρχο Λάν Γκύ, ποὺ περπατοῦσε στὸ λιμάνι καὶ τοῦ εἶπε:

- Πλοίαρχε... ἔχω νὰ σᾶς κάνω μιὰ πρόταση.
- Τί πρότασῃ;
- Δηλαδὴ θέλω νὰ πῶ... "Ἐχετε ἀκόμα καμιὰ θέση στὸ παράθι;
- Γιὰ ναύτη;
- Γιὰ ναύτη.
- Ναὶ καὶ ὅχι. Ναί, ἀν δ ἄνθρωπος ποὺ μοῦ τὴν ζητάει μοῦ κάνει...
- Μὲ θέλετε ἐμένανε;
- Εἴσαι ναυτικός;
- Ἐταξίδεψα εἰκοσιπέντε ὁλόκληρα χρόνια.
- Ποῦ;
- Κατὰ τὸ νότο...
- Κι ἐπῆγες μαρεμά;
- Ναί... δηλαδὴ θέλω νὰ πῶ... πολὺ μακριά.
- Πόσσο χρόνων είσαι;
- Σαραντατεσσάρων.
- Είσαι πολὺν καιρὸ στὸ Πόρτ-Ἐγμοντ;
- Τὰ Χριστούγεννα ποὺ μᾶς ἔρχονται, κλείνουν τρία χρόνια.
- Εἶχες σκοπὸ νὰ μπῆς σὲ κανένα ψαράδικο;
- Ὁχι.
- Τί ἔκανες λοιπὸν ἐδῶ;
- Τίποτα... δηλαδὴ θέλω νὰ πῶ... δὲν εἶχα σκοπὸ νὰ ταξιδέψω.
- Καὶ τώρα πῶς ἄλλαξες ἀπόφαση;
- Νά, ἀκουστα γιὰ τὸ μακρινὸ ταξίδι ποὺ θὰ κάνη ἡ γο-

λέτα σας, και μουνρύθε πάλι ή όοεξη... δηλαδή θέλω νὰ πῶ...
 — Καλά. Είσαι γνωστός στὸ Πòρτ-”Εγμοντ;

Ἐξακολούθησε νὰ κοιτάζη μὲ τὸ τηλεσκόπιο (σελ. 74)

— ”Ολοι μὲ ξέρουν... δηλαδὴ θέλω νὰ πῶ, πὼς δὲν ἔδωσα ποτὲ ἀφορμὴ γιὰ τὸ παραμικρό.

— Θὰ ζητήσω πλρηφορίες.

— Νὰ ζητήσετε, πλοίαρχέ μου, καὶ ἂν μοῦ πῆτε ναί, τὰ ροῦχα μου θὰ εἶναι ἀπόψε στὸ καφάβι.

— Πῶς σὲ λένε;

— Χούντ.

— Καὶ εἰσαι;

— Ἀμερικανός.

‘Ο Χούντ αὐτὸς ἦταν μᾶλλον κοντός, ἄλλ’ εὔρωστος καὶ ρωμαλέος. Ἐκαμιναν ἐντύπωση τὰ τεράστια χέρια του, τὸ δέν βλέμμα του, τὰ ἰσχυρά του σαγόνια καὶ τὰ πυκνότατα ψαρὰ μαλλιά του. Ἐξοῦσε ἐδῶ καὶ τρία χρόνια στὶς Φάλκλαντ, κάνοντας τὸν ψαρά.

‘Ακοινώνητος, εἰρηνικός, ὀλιγαρχής καὶ ἥρεμος, εἶχε δώσει πολλές φορὲς δείγματα τῆς φοβερῆς του δυνάμεως, βιοθώντας τοὺς ἑργάτες, ἄλλὰ ποτὲ καμιὰ ἀφορμὴ παραπόνου.

Γιὰ τὸ παρελθόν του κανεὶς δὲν ἤξερε περισσότερα ἀπὸ τὸν πλοίαρχο Λάν Γκύ, οὗτε σὲ ποιά οἰκογένεια ἀνῆκε. οὕτε ἀπὸ ποῦ κατήγετο ὡρισμένως. Ποτὲ δὲν εἶχε μιλήσει γι’ αὐτὰ σὲ κανένα. Ἅλλὰ καὶ νοιτικὸς ἂν δὲν ὑπῆρξε ποτέ, αὐτὸς λίγο μᾶς ἐνδιέφερε.

Τέλος, οἱ πληροφορίες ποὺ συνέλεξε γι’ αὐτὸν ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ, ἀν δὲν ἦταν ἀπολύτως καλές, δὲν ἦταν ὅμιλος χειρότερες ἀπὸ ἐκεῖνες, χάρις στὶς ὁποῖες εἶχαν προσληφθῆ ὅις ἄλλοι νεοσύλλεκτοι.

‘Ἐποιμένως, ὁ πλοίαρχος ἐδέχτηκε τὴν πρότασή του καὶ ἀπὸ τὸ ἴδιο βράδυ ὁ Χούντ ἤρθε στὸ πλοϊο.

‘Η ἐπισκευὴ καὶ ἡ προετοιμασία τοῦ «Ἀλμπρανού» εἶχε τελειώσει αἰσίως. Τρόφιμα γιὰ δυὸ χρόνια, πολεμοφόδια, τὰ πάντα εἶχαν φορτωθῆ καὶ ἀποθηκευθῆ. Δὲν ἔλειπε πιὰ τίποτα.

Τέλος, τὸ πρωΐ τῆς 27 Ὁκτωβρίου, ἔγιναν μὲ θαυμαστὴ ταχύτητα οἱ προετοιμασίες τοῦ ἀπότλου, καὶ μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴ τῶν τελευταίων ἀποχαιρετισμῶν καὶ τῶν εὐχῶν, ἡ ἄγκυρα στρώθηκε καὶ ὁ «Ἀλμπρανος» ἔκινησε.

Τὸ μεγάλο ταξίδι ἄρχιζε.

Καὶ μόνο ὁ Θεὸς ἐγνώριζε, ἂν ἔμελλε νὰ ἐπιτύχουν οἱ ἀγῶνες τῶν τολμηρῶν ἐκείνων ἀνδρῶν, τοὺς ὅποιους τὸ αἰσθῆμα τῆς φυλανθρωπίας τοὺς ἔσπερωχνε πρὸς τὶς φοβερώτερες χῶρες τοῦ Ἀνταρκτικοῦ!

Πρὸς τὸ ἄγνωστο !

Νά λοιπὸν ποὺ ταξίδευα πρὸς τὸ Νότιο Πόλο, παρασυρόμενος σὲ περιπέτειες, πού, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, θὰ ὑπερέβαιναν, ἀπὸ ἔποψη παραδοξότητας, ὅλες μου τὶς προηγούμενες. Ποιός θὰ τὸ περίμενε αὐτὸ ἀπὸ μένα;...

’Αλλὰ νά ποὺ ἐφερόμουν πρὸς τὸ ἄγνωστο, πρὸς τὸ ἄγνωστο ἐκεῖνο τῶν πολικῶν χωρῶν, ποὺ τόσοι καὶ τόσοι ἔξερευνητὲς ἐπεχειρησαν ὡς τώρα μάταια νὰ διευκρινήσουν τὸ μυστήριον. Καὶ ποιός ξέρει, μήπως αὐτὴ τὴ φορὰ ἡ Σφίγγα τῶν ἀνταρκτικῶν χωρῶν δὲν θὰ μιλούσε σὲ ἀνθρώπινα αὐτιά!

Κατὰ τὶς πρῶτες μέρες τοῦ ταξιδιοῦ, οἱ νεοσύλλεκτοι τοῦ πληρώματος, βιοηθούμενοι ἀπὸ τοὺς παλιοὺς —ποὺ πραγματικὰ ἥταν πρώτης τάξεως ἀνθρωποι— ἔμαθαν τὸν δργανισμὸ τῆς ὑπηρεσίας· φαίνεται δὲ ὅτι ἡ ἐκλογὴ τοῦ πλοιάρχου Λάὸν Γκὺν ὑπῆρξε καλή, γιατὶ ὅλοι, ἐκεῖνοι, οἱ κάθε ἐθνικότητας ναῦτες, ἔδειχναν τὸν ἴδιο ζῆλο καὶ τὴν ἴδια καλὴ θέληση.

”Αλλως τε, ὁ ναύληρος Ούρλιγκερλὶ εἶχε φροντίσει εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νὰ τοὺς δώσῃ νὰ καταλάβουν ὅτι ὁ ὑποπλοιάρχος τοῦ «”Αλμπρανού» δὲν ἔχωράτευε καὶ ὅτι, ἀν κανένας ἥθελε νὰ κάμη τοῦ κεφαλιοῦ του, τὸ κεφάλι αὐτὸ θὰ τὰ εὔρισκε πολὺ ἄσχημα...

’Ο δὲ παράδοξος καὶ αἰνιγματώδης Χούντ, μολονότι πειθήνιος καὶ πειθαρχικώτατος στὴ δουλειά του, ἔμενε πάντοτε χωριστὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους, μὴ μιλώντας σὲ κανένα καὶ κοιμώμενος σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ καταστρόματος, γιατὶ ἐξ ἀρ-

χῆς ἀρνήθηκε νὰ δεχτῇ θέση στὸ θάλαμο τοῦ πληρώματος.

‘Ο καιρὸς ἦταν ἀκόμη ψυχρός. Οἱ ἄνδρες, λοιπόν, δὲν εἶχαν ἀκόμη βγάλει τὰ βαρειά τους ροῦχα — πουκάμισο καὶ χιτώνιο μάλλινο, πανταλόνι ἀπὸ χοντρὴ τσόχα καὶ μανδύνα ἀδιάβροχο, μὲ κουκούλα ἀπὸ χοντρὸ χρωματιστὸ ὑφασμα, καταλληλότατο γιὰ νὰ τοὺς προφυλάῃ ἀπὸ τὸ χιόνι, τὴ βροχὴ καὶ τὸν ἄνεμο.

‘Ο σκοπὸς τοῦ πλοιάρχου Λάν Γκὺν ἦταν νὰ φτάσουμε στὶς νήσους Σάντουϊτς καὶ νὰ ξεκινήσουμε ἀπὸ κεῖ πρὸς νότον. Τότε ὁ «”Αλμπρανος»» θὰ βρισκότανε σὲ γεωγραφικὸ μῆκος στὸ δρόμο τῆς «’Ιάνας» καὶ θὰ ἔφτανε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ γιὰ νὰ φτάσῃ ὡς τὸν ὄγδοημοστὸ τέταρτο παράλληλο.

“Ετσι φτάσαμε στὶς 2 Νοεμβρίου στὴ θέση ἐκείνη. ὅπου μερικοὶ θαλασσοπόροι ἐσημείωσαν τὴ νῆσο Αύγη, ἡ μᾶλλον τὸ ὑπὸ τὸ ὄνομα αὐτὸ ’Αρχιτέλαγος, ποὺ ἀπετελεῖτο, κατὰ τοὺς θαλασσοπόρους αὐτοὺς, ἀπὸ τρία νησιά, καὶ βρισκότανε στὴν 53' μοίρα καὶ 15' πλάτους καὶ στὴν 46° καὶ 33' μῆκους δυτικοῦ. ’Αλλ’ ὅπως ὁ Βέντελ στὰ 1820 καὶ ὁ Οὐίλλιαμ Γκὺν στὰ 1827, ἔτσι κι ἔμεις σήμερα οὔτε ἔχνος γῆς δὲν εἴδαμε σὲ ὅλη ἐκείνη τὴν ἔκταση τῆς θάλασσας ποὺ ἔξερευνήσαμε.

“Ως τὶς 6 Νοεμβρίου, ὁ καιρὸς κρατοῦσε καλός. Τὸ ταξίδι μας γινότονε γρηγορώτερα ἀπ’ ὅσο γινότανε τῆς «’Ιάνας». ‘Τῆρχε λοιπὸν πιθανότητα, ὅτι θὰ φτάναμε μπροστὰ στὸ παγόφραγμα πρὸν ἀκόμη ἀνοιχτοῦν οἱ πόρτες του — πρᾶγμα ποὺ δὲν ἔπρεπε νὰ μᾶς κάνῃ νὰ βιαζόμαστε.

“Επειτα ἀπὸ δυὸ μέρες, ὁ «”Αλμπρανος»» χτυπήθηκε ἀπὸ πολλὰ ἀνεμόβροχα, ποὺ ἀνάγκαισαν τὸν Τζέμ Βέστ νὰ μαζέψῃ τὴ γάμπια, τὸν παπαφρίγκο, τὸ φλαίσι καὶ τὸ μεγάλο φλόκο.

“Ετσι ἡ γολέτα προχώρησε ἐλαφρῷ στὴν κορυφὴ τῶν κυμάτων.

Στὴν ἐκτέλεση τῶν χειρισμῶν αὐτῶν, τὸ νέο πλήρωμα
ἔδειξε μεγάλη ἵκανότητα, καὶ ἐπαινέθηκε ὑερμότατα ἀπὸ
τὸν ναύληρο. "Ἐχαμε ἐντύπωση πρὸ πάντων ἡ δεξιότητα

Τὸ πρόσωπό του ἦταν ὠχρόπερο ἀπὸ τὸ πτῶμα (σελ 75)

καὶ ἡ δύναμη τοῦ Χούντ, πού, καθὼς μ' ἔθεβαίωσε ὁ Οὔρ-
λιγκερλί, ἔχαμε μόνος αὐτὸς ὅ,τι ὑὰ ἔκαναν τρεῖς ἄλλοι
ἄντρες μαζί.

— Είδατε τί φοβερὸ κεφάλι ποὺ ἔχει, κύριε Τζώρλιγκ, πρόσθμεσε ό ναύκληρος.

— Συνάντησα πολλὲς φορὲς 'Αμερικανοὺς τέτοιου τύπου στὸ Φᾶρο - Οὐέστ, ἀποκρύμπτραι, καὶ δὲν θὰ ἐκπλαγῶ ἂν μάθω ὅτι ό Χούντ ἔχει ἵνδιάνικο αἷμα στὶς φλέβες του.

— "Ἄς εἶναι. 'Τπάρχουν ὅμως καὶ πολλοὶ "Αγγλοι ποὺ τοῦ μοιάζουν στὴ δύναμη, εἴτε ό ναύκληρος μὲ πατριωτικὴ ὑπεροχήφαννευα.

— Δὲν ἀμφιβάλλω, ναύκληρε!... Μιλᾶτε καμμιὰ φορὰ μὲ τὸν Χούντ;

— Πολὺ λίγο, κύριε Τζώρλιγκ! Καὶ τί νὰ πῆ κανεὶς μ' ἔναν ἄνθρωπο ποὺ μένει διαρκῶς παράμερα καὶ δὲν βγάζει ἀπὸ τὸ στόμα του οὔτε λέξη; Κρῆμα στὸ στόμα ποὺ ἔχει! Ποτέ μου δὲν είδα τόσο μεγάλο, κύριε Τζώρλιγκ!... 'Αμ' τὰ χέρια του; Είδατε τί πελώρια χέρια ποὺ ἔχει; Μὴ γελαστῆτε ποτὲ νὰ τοῦ δώσετε νὰ σᾶς σφίξῃ τὸ χέρι, κύριε Τζώρλιγκ, γιατὶ ἀλλοιώμονό σας!

— Τὸ εὔτύχημα εἶναι ὅτι ό Χούντ φαίνεται ἔνας πολὺ ἥσυχος ἄνθρωπος, ποὺ δὲν θέλει ποτὲ νὰ κάνῃ κατάχρηση τῆς δυνάμεώς του.

— Ποτέ... παρὰ μονάχα ὅταν τραβάῃ τὸ σχοινί. Χριστὲ καὶ Παναγιά, τί εἶναι ἐκεῖνο! Φοβᾶμαι μὴν ἔρθη κάτω καὶ καρφούλι καὶ ἀντένα!

Παράδοξος ἄνθρωπος αὐτὸς ό Χούντ καὶ ἀξιοπρόσεκτος. Τὸν ἔβλεπα συχνὰ ὄρθιο κοντὰ στὴν πρύμνη, μὲ τὰ χέρια στὶς λαβὲς τοῦ τρόχου τοῦ πηδαλίου, καὶ πάντοτε τὸν κοίταζα μὲ περιέργεια. 'Αλλὰ κι ἐκεῖνος μὲ κοιτοῦσε μὲ κάποια ἐπιμονή... Θὰ ἤξερε βέβαια ὅτι ἥμουν ἀπλὸς ἐπιβάτης καὶ θὰ ἔμαθε πῶς ἀτεφάσιστα νὰ συμφερισθῶ τοὺς κινδύνους τοῦ ταξιδιοῦ ἐκείνου. 'Αλλὰ τί νὰ σκεπτόταν ἀραγε;

Στὶς 10 Νοεμβρίου, ὥρα δύο τὸ ἀπόγευμα, ό σκοπιωρὸς ἐφώναξε:

— Γῆ ἐμπρὸς δεξιά!

‘Η γη ἔκεινη δὲν ἦταν ἄλλη, παρὰ ἡ νῆσος “Αγιος Πέτρος, ἡ Νοτία Γεωργία, ἡ Νέα Γεωργία, ἡ Νῆσος τοῦ Βασιλέως Γεωργίου —ἀνήκουντα, ἀπὸ τὴν θέση της, στὶς γύρω ἀπὸ τὸν Πόλο χῶρες.

‘Η γολέτα διευθύνθηκε πρὸς τὸ νησὶ αὐτό, ποὺ τὰ πανύφηλα καὶ χιονοσκεπῆ βουνά του διακρίνονται ἀπὸ μιὰ ὑποκύτρινη ὁμίχλη.

‘Ο πλοίαρχος ὅσκόπευε νὰ σταθῇ εἰκοσιτέσσερεις δύοες στὸ Βασιλικὸ “Ορμο τοῦ νησιοῦ γιὰ ν’ ἀνανεώσῃ τὴν προμήθεια τοῦ νεροῦ, γιατὶ εἴχαμε ἀκόμη ἀνάγκη. Μόνον ἀργότερα, ὅταν θὰ ἐπλέαμε ἀνάμεσα στοὺς πάγους, θὰ εἴχαμε πόσιμο νερὸ διαυγὲς καὶ δροσερὸ ὅσο θέλαμε!

Τὴν ἄλλη μέρα, ἐνῶ οἱ ἄντρες εἶχαν πάει γιὰ νερό, ἔγὼ περιπλανήθηκα μόνος στὰ περίχωρα τοῦ Βασιλικοῦ “Ορμού. ‘Ο γιαλὸς ἦταν ἐντελῶς ἔρημος, καὶ δὲν συνήρητησα παρὰ ἀγέλες ἀπὸ φώκιες καὶ ἄλλα θαλάσσια μαστοφόρα, καθὼς καὶ πουλιά, ἀνάμεσα στὰ διποῖα τὶς αἰώνιες λιπαρόχηνες.

Παραδόξως, ὅμως, εἴδα καὶ σμήνη κορυδαλλῶν, ποὺ τὸ γλυκὺ κελάδισμά τους ἔξωτησε μέσα μου τὴν ἀνάμνηση ἄλλων χωρῶν, περισσότερο ἀπὸ τὴν φύση εύνοουμένων!... Εύτυχως, τὰ πουλιὰ αὐτὰ δὲν ἔχουν ἀνάγκη κλαδιῶν γιὰ νὰ φτιάσουν τὶς φωλιές τους, γιατὶ τοῦ κάπου θ’ ἀναζητοῦσαν ἔνα δέντρο σὲ ὅλη τὴν Νέα Γεωργία, ὅπου μόνο χλόη, βρύα καὶ λειχῆνες φυτρώνουν!

Στὶς 12 Νοεμβρίου, ὁ «”Αλμπρανος» ἀπέπλευσε καὶ διευθύνθηκε νοτιοανατολικὰ πρὸς τὶς νῆσους Σάντουϊτς.

Τώρα, ψυχρὸς ἀνεμος μὲ βροχὴ καὶ χαλάζι ἔπνεε ἀρκετὰ δρμητικός· ἀλλ’ ἐπειδὴ ἦταν πρίμος δὲν παραπονιόμαστε.

Τὸ πρωὶ τῆς 16, ἡ βροχὴ ἔπαψε, καὶ τὴν ἄλλη μέρα, ἀπὸ τὶς δέκα τὸ πρωί, ἔφαντηκε μακρυὰ τὸ ἀρχιπέλαγος τῶν Νήσων Σάντουϊτς.

Κι ἐδῶ ὁ πλοίαρχος Λάν Γκù εἴχε σκοπὸ νὰ σταθμεύσῃ

δυὸ μέρες, γιατὶ ἥθελε νὰ ἔξερευνήσῃ ὅλες τὶς χώρες ποὺ
θὰ συναντοῦσε στὸ δρομολόγιό του, μήτως ἀνακαλύψῃ
καμμιὰ νέα ἔνδειξη ἢ πληροφορία γιὰ τοὺς ναυαγούς.

Τὴν ἴδια μέρα μπήκαμε στὸ μικρὸ φυσικὸ λιμάνι τῆς
νήσου Μπρίστολ καὶ ἀποβιβάστηκαμε.

‘Ο νικητὴς τῶν χυμάτων !

Στὶς 30 Νοεμβρίου τέλος, βρεθήκαμε σὲ πλάτος 66°
23' 3''. Ο «Ἀλμπρίανος» λουπὸν εἶχε περάσει τὸν Πολικὸ
κύκλο. Τὸ πλοϊό μας μπήκε σὲ μιὰ καινούργια χώρα —
χώρα ἔρημη, γεμάτη σιωπὴ καὶ μυστήριο — στὴ χώρα τοῦ
Ἀνταρκτικοῦ... Εἶναι μιὰ ἀπέραντη ἔκταση, ἀπὸ δεκαπέντε
τέκατομμιάρια τετραγωνικὰ χιλιόμετρα, ποὺ ἀπόμεινε
στὴν ἴδια κατάσταση, στὴν ὁποίᾳ βρισκότανε καὶ ὅλη ἡ γῆ
μας κατὰ τὴν περίοδο τῶν παγετώνων.

Τὸ καλοκαίρι, στὸν Ἀνταρκτικὸ βασιλεύει αἰώνια
ἡμέρα, γιατὶ ὁ ἥλιος διαγράφει μιὰ σπειροειδῆ καμπύλη
πάνω στὸν ὁρίζοντα, καὶ δὲν βασιλεύει ποτέ. ’Αλλ’ ὅταν
βασιλέψῃ, περνᾶνε ὄλοκληροι μῆνες χωρὶς νὰ φανῇ, κι ἔ-
τσι, τὸ χειμῶνα, ἡ νύχτα ἐκεῖ εἶναι διαρκής, ὅσο καὶ ἡ μέρα.

Εύτυχῶς, ὁ «Ἀλμπρίανος» θὰ διέσχιζε τὴ φοβερὴ
ἐκείνη χώρα ἡμέρα, καὶ τὸ φῶς τῆς θὰ μᾶς ἐφώτιζε διαρ-
κῶς ὡς τὴ νῆσο Τσάλαλ, ὅπου, χωρὶς ἀμφιθολία θὰ βρί-
σκαμε τοὺς ναυαγούς τῆς «Ιάνας».

“Αλλοι ἀνθρώποις, περισσότερο φαντασιόπληκτος, γιὰ
πρώτη φορὰ περνῶντας τὸ κατώφλι τοῦ Ἀνταρκτικοῦ καὶ
μπαίνοντας στὴ χώρα τῶν ψαυμάτων καὶ τῶν μυστηρίων,
θὰ βρισκότανε κάτω ἀπὸ σφοδρὴ συγκίνηση, φανταζόμε-
νος διάφορα παράδοξα, θὰ ἀνυπομονοῦσε νὰ μάθῃ τί κρύ-
βεται πίσω ἀπὸ τὸν νεφελώδη ἐκεῖνο πέπλο, ποὺ μᾶς ἐσκέ-
παῖς τὸν ὁρίζοντα. ’Αλλ’ ἐγώ, θετικώτερος πάντοτε, ὅσο
καὶ ἀν μὲ τραβοῦσε τὸ ἄγνωστο, εἶχα κατορθώσει νὰ μείνω
μέσα στὰ ὅρια τῆς πραγματικότητας καὶ ἡ μόνη μου εὐχὴ

ἡταν νὰ διατηρηθῇ ἐπίσης ὁ ἄνεμος καὶ πέρα ἀπὸ τὸν Πολικὸ κύκλο.

Μιλήσαμε φιλικώτατα γιὰ πολλὰ καὶ διάφορα (σελ. 83)

‘Ο πλοιάρχος Λάν Γκύ, ὁ ύποπλοίαρχος καὶ οἱ παλιοὶ ναῦτες τοῦ «”Αλμπρανου» εὐχαριστήμηκαν πολὺ ποὺ ἔμαθαν ὅτι περάσαμε τὸν ἔξηριστὸ ἔκτο παράλληλο.

— "Ε, πάει πιά! μου είπε ο Ούρλιγκερλί· τὸν ἀφήσαμε πίσω μας τὸν περίφημο αὐτὸν κύκλῳ!... "Ένα πρᾶγμα μόνο μου κακοφάντρε, κύριε Τζώρλιγκ! Που δὲν ἔκαναμε ὅ,τι κάνουν σ' ὅλα τὰ πλοῖα, ὅταν περνοῦντε τὸν κύκλο.

— Θέλετε, δηλαδή, νὰ τὸν βρέξουμε, καθὼς λένε;

— Μὰ ξέρω κι ἐγώ... Κάτι ἔπειτε νὰ γίνη... "Οχι βέβαια μεγάλα πράγματα, ἀλλὰ τέλος πάντων! Καὶ ὅχι γιὰ μᾶς, που τὸν περάσαμε τόσες φορές, ἀλλὰ γιὰ σᾶς, που τὸν περνᾶτε τώρα πρώτη φορά!

Πραγματικά, πρώτη φορὰ στὴ ζωή μου προχώρησα σὲ τέτοιο πλάτος καὶ ἀξίζει νὰ γίνη κάτι τι.

— 'Ορίστε, λοιπόν, εἴπα βάζοντας τὸ χέρι στὴν τσέπη, πᾶρτε δυὸ δολλάρια γιὰ νὰ βρέξετε τὸν Πολικὸ κύκλο καὶ νὰ πιῆτε στὴν ύγειά μου στὴν πλησιέστερη ταβέρνα.

— Τότε αὐτὸ θὰ γίνη στὴν Μπένετ ή στὴν Τσάλαλ, φτάνει πάντα νὰ υπάρχουν ταβέρνες καὶ "Ατκινς στὰ ἄγρια αὐτὰ νησιά..."

Τὴν νύχτα τῆς 4 πρὸς τὴν 5 Δεκεμβρίου, ὁ ἄνεμος ἐκόπασε ἐντελῶς.

Τὴν ἄλλη μέρα, τὰ πανιὰ κρεμόντουσαν ἀπὸ τὰ κατάρτια ξεφουσκωμένα. "Αν καὶ καμμιὰ πνοὴ δὲν ἔφτανε ὡς ἐμᾶς καὶ ή ἐπιφάνεια τοῦ 'Ωκεανοῦ ήταν ἐντελῶς ἀρυτίδωτη, ἐν τούτοις οἱ παιρατεταμένες κυριάνσεις τοῦ θαλασσίου σάλου ἐταλάντευναν φοβερὰ τὴ γολέτα.

— Αὐτὴ ή φουσκωθαλασσιὰ προμηνύει θύελλα, εἴπε ο πλοίαρχος Λάν Γκύ. Νά ἀπὸ κεῖ ἔρχεται! πρόσθεσε δείχνοντας μὲ τὸ χέρι πρὸς τὰ δυτικά.

— Πραγματικά, ὁ ὁρίζοντας εἶναι ἀνταριασμένος, ἀποκρύθηκα. "Ισως ὅμως ὁ ἥλιος, κατὰ τὸ μεσημέρι, θὰ διαλύσῃ τὴν ὁμίχλη.

— "Α, δὲν ἔχει ἐδῶ πέρα τόση φύναμη, οὕτε τὸ καλοκαίρι, κύριε Τζώρλιγκ! Γύρισε καὶ φάνιαξε τὸν ὑποπλοίαρχο.

'Ο Τζέμ Βὲστ μᾶς ἐπλησίασε:

- Πῶς σοῦ φαίνεται ὁ οὐρανός;
- Δὲν εἶναι ἥσυχος... Πρέπει νὰ εἴμαστε ἔτοιμοι γιὰ κάθιτε ἐνδεχόμενο, πλοίαρχε. Θὰ κατεβάσω τὰ ψηλὰ πανιά, γιατὶ μπορεῖ τὸ ἀπόγευμα νὰ ἔχουμε καταιγίδα.
- Πρόσεξε, Τζέμι, νὰ διατηρήσουμε τὴ διεύθυνση ποὺ ἔχουμε.
- Θὰ κάνουμε ὅ,τι μποροῦμε.
- 'Ο σκοπιωρὸς ἐστημείωσε τώρα τοὺς πρώτους πλωτοὺς πάγους; ρώτησα.
- Ναί, ἀποκρίθηκε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ, καὶ ἀπὸ μὰ σύγκρουση τοῦ πλοίου μας μὲ τοὺς ὄγκοπάγους, δὲν θὰ πάθαιναν βέβαια αὐτοί... "Αν, λοιπόν, χρειαστῇ νὰ παρεκκλίνουμε δεξιὰ ἢ ἀριστερά, θὰ τὸ κάνουμε, ἀλλὰ στὴ μεγαλύτερη ἀνάγκη.

'Ο σκοπιωρὸς δὲν εἶχε γελαστῇ. Τὸ ἀπόγευμα ἐφάνηκαν οἱ ὄγκοπάγοι, κινούμενοι ἀργὰ ἀπὸ τὸ νότο. Δὲν ἦταν ὀκόμη τόσο μεγάλοι, οὕτε τόσο ψηλοί, κοὶ ὁ «"Άλμπρανος» μποροῦσε νὰ τοὺς ἀποφύγῃ εὔκολα. "Αν ὁ ἄνεμος τοῦ ἐπέτρεψε ὡς τώρα νὰ διατηρήσῃ τὴ διεύθυνσή του, τώρα πιὰ δὲν ἐπροχωροῦσε σχεδὸν καθόλου, καί, μιὰ ποὺ δὲν εἶχε ταχύτητα, ἐκυβερνιόταν μὲ κόπο.

Στὶς δύο μετὰ τὸ μεσημέρι, ὁ ἄνεμος ἀρχισε νὰ πνέῃ ἀπὸ πάντοι. 'Η γολέτα ἐκλονιζόταν φοβερά, καὶ ὁ ναύκληρος ἀναγκάστηκε νὰ δέσῃ ἐπάνω στὸ κατάστρωμα ὃσα πράγματα ἐκινδύνευαν νὰ κατρακυλίσουν.

Στὶς τρεῖς, ἡ θύελλα ἔξεσπασε ἀπὸ τὴ δύση μὲ μανία. 'Ο ύποπλοίαρχος ἔθεσε τὴ μπούμα, τὴ γκλίτσα τοῦ τουρκέτου καὶ τὴν τουρκετίνα τοῦ στάνζου. "Ελπίζε ἔτσι ν' ἀνθέξῃ στὴν καταιγίδα καὶ νὰ μὴ φιχτῇ ἀνατολικά, ἔξω ἀπὸ τὸ δρομολόγιό του. 'Η ἀλήθεια εἶναι, ὅτι οἱ πλωτοὶ πάγοι πήγαιναν νὰ μαζευτοῦν πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο, καὶ δὲν ὑπάρχει πιὸ ἐπικίνδυνο πρᾶγμα γιὰ ἓνα πλοϊο παρὰ νὰ φιτῇ ἀνάμεσα στὸν κινούμενο ἐκεῖνο λαβύρινθο.

Πόσο όμως βασιοῦσε ή τρικυμία αύτή, οὕτε ό καλύτερος μετεωρολόγος δὲν θά μποροῦσε νὰ πη. Εἰκοσιτέσσερεις δῷρες; Δυὸς μέρες; Τρεῖς μέρες; ”Αγνωστον. Κανεὶς ποτὲ δὲν ξέρει, τί τοῦ ἐπιφυλάσσουν οἱ ἀνταρκτικὲς αὐτὲς θάλασσες.

”Τσερα ἀπὸ μιὰ δῷρα, ἄρχισαν ἀκατάπαυστα ἀνεμόθροχα μὲ χαλάζι, ἢ μᾶλλον χιονοστρόβιλοι. Αὔτὸς ἔφερε σημαντικὴ πτώση τῆς θερμοκρασίας. Τὸ θερμόμετρο ἔδειχνε τριανταέξη βαθμοὺς ἀνω τοῦ μηδενός, ἢ δὲ βαρομετρικὴ στήλη 721 χιλιοστά.

”Ήταν δέκα ή δῷρα τὸ βράδυ —καὶ λέω «βράδυ» ἀπὸ συνήθεια, γιατὶ ὁ ἥλιος ἐξαιολουμόντε νὰ λάμπῃ ἐπάνω στὸν δρῖζοντα.

Στὶς δέκα καὶ τριανταπέντε, ἡ δρμὴ τῆς καταιγίδας ἐδιπλασιάστηκε. Δὲν θέλησα νὰ πάω στὸν θαλαμύσκο μου, καὶ κατέφυγα πίσω ἀπὸ τὸ ὑπόστεγο. Λίγα βήματα μακρινά μου, ὁ πλοιάρχος Λάν Γκὺ καὶ ὁ ὑπαπλοίαρχος σύντοῦσαν. ’Ανάμεσα στὸ φοβερὸ ἐκεῖνο θόρυβο τῶν μαινομένων στοιχείων, ἡ φωνή τους μόλις ἀκονγότανε, ἀλλ’ οἱ ναυτικοὶ εἶναι συνηθισμένοι νὰ συνεννοοῦνται καὶ μὲ νεύματα.

”Ήταν φανερὸ ὅτι ἡ γολέτια ἔπλεε νοτιοανατολικά, πρὸς τὸ μέρος τῶν πάγων, καὶ ὅτι δὲν θά ἀργοῦσε νὰ τοὺς συναντήσῃ, γιατὶ οἱ ὅγκοι ἐκεῖνοι ἐκινοῦντο μὲ λιγώτερη ταχύτητα ἀπ’ αὐτήν. Διπλῆ κακοτυχία: ἐνῶ ἐβγαίναμε ἀπὸ τὸ δρόμο μας, μᾶς ἀπειλοῦσε σύγχρονα καὶ ὁ κίνδυνος τῆς συγκρούσεως. Καὶ ὁ σάλος τοῦ πλοίου ἦταν τώρα τόσο δυνατός, ὥστε ἀρχίσαμε νὰ φοβόμαστε γιὰ τὰ κατάρτια, ποὺ ἡ κορυφή τους διέγραψε εὐρύτατα τόξα. ’Ενόμιζες ὅτι ὁ »Αλμπρανος« εἶχε κοπῆ στὰ δύο.’ Απὸ τὴν πρώτην πρύμνη, ἦταν ἀδύνατον νὰ ἴδῃ ὁ ἔνας τὸν ἄλλον.

Στὸ πέλαγος, ὅταν ἔπεφτε τὸ κοντινό μας πελώριο κῦμα, ἀποκάλυπτε μακρινὰ μιὰ θάλασσα ταραγμένη, ποὺ χτυποῦσε κατὰ μῆκος τοῦ σωροῦ τῶν ὄγκοπάγων, σὰν σὲ

βράχους. 'Ωστόσο, ἐλπίζαμε ὅτι ἡ τρικυμία θὰ ἔλυωνε τοὺς πλωτοὺς πάγους, ποὺ ὁ ἀριθμός των εἰχε μεγαλώσει, καὶ θὰ ἔκανε ἔτσι εύκολώτερο τὸν πλοῦν ὥς τὸ παγόφραγμα.

'Οπωσδήποτε, ἔπρεπε ν' ἀντισταθοῦμε κατὰ τοῦ ἀνέμου. Ἡ γολέτα ἀγωνίζότανε φοβερά, προσθαλλομένη πλάγια ἀπὸ τὰ κύματα, βυθίζομένη στὰ διάφεσα χάσματα καὶ ἀνεγειρομένη ἔπειτα μὲ τρομεροὺς κλονισμούς.

'Ο ναύτης Ντράτ τοποθετήθηκε στὸ πηδάλιο. 'Ο πλοίαρχος Λάτη Γκύ ἐπέβλεπε τὶς κινήσεις.

Στὴν πρώρα, τὸ πλήρωμα ἑτοιμαζότανε νὰ ἔκτελέσῃ τὶς διαταγὲς τοῦ Τζέμ Βὲστ ἐνῷ ἔξη ἄνδρες, διευθυνόμενοι ἀπὸ τὸ ναύληρο, καταγινόντανε ν' ἀντιπαταστήσουν τὴν μπούμα μὲ μιὰ σταντζιέρα, τρίγωνο πανὶ ἀπὸ δινατὸ ὕφασμα, σὲ σχῆμα φλόκουν.

Γιὰ νὰ δεθοῦν οἱ μοῦδες τῆς γάμπιας, ἔπρεπε νὰ σκαρφαλώσῃ κάποιος στὸ κουρζέτο τοῦ πρωραίου καταρτιοῦ, καὶ γιὰ τὴ δουλειὰ αὐτὴ χρειαζόντουσαν τέσσερεις ἄνδρες.

Πρῶτος ἀνέβηρε ὁ Χούντ· δεύτερος ὁ Μαρτὲν Χόλι, ὁ ἴστιορράφος μαζ· τρίτος ὁ Μπούρς, καὶ τέταρτος ἔνας ἀπὸ τοὺς νεοσυλλέκτους.

Μ' ἔξεπληξε ἡ εὐκινησία καὶ ἡ ἐπιδεξιότητα τοῦ Χούντ. Τὰ πόδια του καὶ τὰ χέρια του μόλις ἄγγιζαν τὰ σχοινιά. Φτάνοντας στὸ κουρζέτο, προχώρησε ἀπὸ κεῖ ὥς τὴν ἄκρη τῆς κερδαίας.

'Ο Μαρτὲν Χόλτ προχώρησε στὴν ἄλλη ἄκρη, ἐνῷ οἱ δύο ἄλλοι ἄντρες ἔμειναν στὴ μέση. Κι ἐνῷ οἱ τέσσερεις αὐτοὶ ἐργαζόντουσαν ἔκει πάνω, ὁ ναύληρος, ποὺ εἰχε ἐτοιμάσει τὸ τρίγωνο πανί, περίμενε τὴ διαταγὴ τοῦ ὑποπλοιάρχου γιὰ νὰ τὸ σηκώσῃ.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ἡ καταιγίδα ἐμαίνετο κυριολεκτικά.

Τὰ σχοινιὰ τῆς ἔξαρτήσεως τεντωνόντανε νὰ σπάσουν καὶ ἐκραδαίνοντο βγάζοντας ἔναν ἥχο μετάλλινο. 'Απο-

ροῦσε κανεὶς πῶς δὲν ἐσχιζόντουσαν καὶ τὰ πανιά σὲ χίλια κομμάτια...

“Εξαφνα, ἔνας φοβερὸς κλυδωνισμὸς ἀνέτρεψε τὰ πάντα στὸ κατάστρωμα. Μερικὰ βαρέλια, σπάζοντας τὰ δεσμά τους, ἐκυλίστηκαν ὡς τὴν κουταστή. Καὶ ἡ γολέτο ἔκλινε στὰ πλάγια τόσο πολύ, ὥστε ἡ θάλασσα εἰσώρημησε. Ἐγὼ ωρίτηκα μὲ δόρμη κάτω, καὶ γιὰ πολλὴ ὡρα δὲν μπόρεσα νὰ στρωθῶ. Τόσο μεγάλη ἦταν ἡ κλίση τῆς γολέτας, ὥστε ἡ ἄκρη τῆς κεραίας τῆς γάμπιας ἐβυθίστηκε μισὸς ὡς ἔνα μέτρο στὴν κορυφὴ ἐνὸς κύματος...

“Οταν ἡ κεραία βγῆκε ἀπὸ τὸ νερό, ὁ Μαρτὲν Χόλτ, ποὺ βρισκότανε ἀκριβῶς σ’ ἐκείνη τὴν ὅκρη, ἐργαζόμενος, δὲν ἐφάνηκε.

Καὶ ὀπούντηκε μιὰ φωνή, ἡ φωνὴ τοῦ δυστυχοῦς ιστιορράφου, ποὺ παρασυρότανε ἀπὸ τὸ κῦμα, ἐνῶ τὰ χέρια του ἐκινοῦντο μὲ ἀπόγνωση ἀνάμεσα στοὺς ἀφρούς.

Οἱ ναῦτες ἔσπευσαν τότε νὰ φέξουν στὴ θάλασσα, ἄλλος ἔνα σχοινί, ἄλλος ἔνα βαρέλι, ἄλλος μιὰ σανίδα—κάτι τέλος πάντων ποὺ νὰ μπορῇ νὰ ἐπιπλεύσῃ, ὥστε νὰ πιαστῇ σ’ αὐτὸν ὁ Μαρτὲν Χόλτ.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, είδα ἔνα σῶμα νὰ διασχίζῃ τὸν ἀέρα, νὰ πέφτῃ, νὰ ἔξαφανίζεται στὰ κύματα.

“Ηταν δεύτερο δυστύχημα;” Οχι! “Ηταν πέσιμο ἑκούσιο...” Ηταν πράξη αὐταπαρνήσεως...

‘Αφοῦ ἔδεσσε καὶ τὸ τελευταῖο τῶν σχοινί, ὁ Χοὺντ ἐσύρθηκε κατὰ μῆκος τῆς κεραίας, καὶ ωρίτηκε νὰ βοηθήσῃ τὸν ιστιορράφο.

— Διὸ ἄνθρωποι στὴ θάλασσα! ἀνέκραξε τὸ πλήρωμα.

Ναί, δυό... ‘Ο ἔνας γιὰ νὰ σώσῃ τὸν ἄλλον...’ Άλλ’ ἀν ἐπινιγόντουσαν καὶ οἱ δύο;...

Μὲ μιὰ μικρὴ στροφὴ τοῦ πηδαλίου, καὶ μὲ τὴν κατάλληλη διάταξη τῶν πανιῶν της, ἡ γολέτα ἔμεινε σχεδὸν ἀκίνητη.

‘Ο Μαρτὲν Χόλτ καὶ ὁ Χοὺντ ἐφάνηκαν στὴν ἐπιφά-

νεια τῆς ἀφρισμένης θάλασσας. 'Ο Χούντ έκωλυμποῦσε γρήγορα, διευθυνόμενος πρὸς τὸν ίστιορράφο. Αὐτὸς ἀπεῖχε ἐκατὸ περίπου μέτρα, ἐμφανιζόμενος διαδοχικά —μαῦρο σημάδι δυσδιάκοιτο ἀνάμεσα στὰ λυσσαλέα κύματα.

Τὸ πλήρωμα, ἀφοῦ ἔρριξε τὰ σωσίβια ἐκεῖνα, περίμενε μὲ ἀγωνία τὸ ἀποτέλεσμα. "Ο, τι ἡταν δυνατὸν νὰ γίνη, ἔγινε. Γιὰ βάρκα οὗτε λόγος. Θὰ ἡταν τρέλλα νὰ κατεβαστῇ μὲ τέτοια τρικυμία, γιατὶ ἡ θ' ἀναποδογυριζότανε ἢ θὰ ἔσπαιε ἐπάνω στὰ πλευρὰ τοῦ πλοίου.

—'Εχάμηραν καὶ οἱ δυό... Καὶ οἱ δυό! ἐψιθύρισε ὁ πλοίαρχος Λάὸν Γκύ.

—Ἐπειτα πρὸς τὸν ὑποπλοίαρχο:

—Τζέμ!... Τὴ βάρκα!... φώναξε.

—"Αν διατάξετε νὰ κατεβαστῇ στὴ θάλασσα, ἀπήντησε ὁ ὑποπλοίαρχος, εἴμαι ἔτοιμος νὰ ἐπιβιβαστῶ πρῶτος, μολονότι θὰ διακινδυνέψω τὴ ζωὴ μου... 'Αλλὰ πρῶτα πρέπει νὰ διαταχθῶ.

Ακολούθησαν μερικὲς στιγμὲς ἀπεριγράπτου ἀγωνίας γιὰ τοὺς θεατὲς τῆς σκηνῆς αὐτῆς. Κανεὶς δὲν συλλογιζότανε πιὰ τὴ θέση τοῦ «Ἀλμπρ'ανου» δσο δύσκολη καὶ ἀνήταν.

Σὲ λίγο ἀντίχησαν κραυγές... 'Ο Χούντ ἐφάνηρε γιὰ τελευταία φορὰ ἀνάμεσα σὲ δυὸ κύματα. 'Εβιθίστηκε πάλι, ἔπειτα δέ, σὰν νὰ συνήντησε τὸ πόδι του κάτι στερεό, ἐφάνηκε πάλι κολυμπώντας μὲ ὑπεράνθρωπες προσπάθειες καὶ διευθυνόμενος πρὸς τὸν Μαρτὲν Χόλτ, ἡ μᾶλλον πρὸς τὸ μέρος, ὅπου ὁ δυστυχῆς ἐκεῖνος εἶχε βυθιστῇ...

Ἐν τῷ μεταξύ, ὁ Τζέμ Βὲστ ἔχαλάρωσε τὶς σκότες τῆς τουρκείνας καὶ ἡ γολέτα μπόρεσε νὰ πλησιάσῃ ὥς πενήντα μέτρα.

Νέες κραυγὲς ἐκάλυψαν τότε τὸ θόρυβο τῶν μαινομένων στοιχείων.

—Ούρρα!... Ούρρα!... Ούρρα! ἐκραύγαζε τὸ πλήρωμα ὀλόκληρο.

Μὲ τὸ ἀριστερό του χέρι ὁ Χοὺντ ἐβαστοῦσε τὸν Μαρτὶν Χόλτ —ἐντελῶς πλέον ἀκίνητον— ἐνῷ μὲ τὸ δεξὶ κολυμποῦσε μὲ δύναμη, πλησιάζοντας ὅλοένα τὴν γολέτα.

Ἐπὶ τέλους ἔφτασε καὶ ἀρπαξε ἕνα παλαιμάρι, ποὺ κρεμότανε ἀπὸ τὸ πλοῖο...

Σὲ λίγο, καὶ οἱ διὼ βρισκόντουσαν στὸ κατάστρωμα. Ὁ Μαρτὶν Χόλτ τοποθετήθηκε στὴ βάση τοῦ πρωραίου καταρτιοῦ, ὁ δὲ Χούντ, χωρὶς ἵχνος καπώσεως, φαινόταν ἔτοιμος νὰ ἔξακολουθήσῃ τὴ δουλειά του!

Ο ἴστιορράφος δέχτηκε τὶς περιποιήσεις, ποὺ ἀπατοῦσε ἡ κατάστασή του. Ἡταν ἀρχὴ ἀσφυξίας. Ἀλλὰ λίγο - λίγο ἐπανῆλθε ἡ ἀναπνοή· μερικὲς δυνατὲς ἐντριβὲς τὸν ἔκαναν νὰ συνέλθῃ καὶ ἐπὶ τέλους ἄνοιξε τὰ μάτια.

— Μαρτὶν Χόλτ, τοῦ εἴτε ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ, μᾶς ἐγύρισες, βλέπω, ἀπὸ πολὺ μαθρυνά...

— Ναί, πλοίαρχέ μου, πράγματι... ἀποκρίθηκε ὁ Μαρτὶν Χόλτ, κοιτάζοντας γύρω του... Ἀλλὰ ποιός ήρθε καὶ μὲ πῆρε;

— Ο Χούντ... ἀνέκραξε ὁ ναύληρος, ὁ Χούντ ἐκινδύνευσε τὴ ζωὴ του γιὰ νὰ σὲ φέρῃ ἀπὸ κεῖ πέρα...

Καὶ καθὼς ὁ Χούντ στεκότανε πύσω παράμερα, ὁ Ούρλιγκερλί ἐγύρισε καὶ τὸν ἔσπρωξε πρὸς τὸν Χόλτ, τὰ μάτια τοῦ ὅποιουν ἔξέφραζαν τὴ ζωηρότερη εὐγνωμοσύνη.

— Χούντ, εἴπε, μ' ἔσωσες!... Χωρὶς ἐσένα, τώρα θὰ ἥμουν πνιγμένος... Σ' εὐχαριστῶ...

Ο Χούնτ δὲν ἀποκρίθηκε τίποτα.

— Ε, Χούντ! φώναξε ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ δὲν ἀκοῦς λοιπόν;...

Ο Χούντ φαινότανε πράγματι σὰν νὰ μὴν ἀκουγε τίποτα.

— Χούντ! ἐπανέλαβε ὁ Χόλτ, πλησίασε... Θέλω νὰ σ' εὐχαριστήσω... Θέλω νὰ σου σφίξω τὸ χέρι.

Καὶ ἔδωσε τὸ χέρι στὸ σωτῆρα του.

Αλλ' ἐκεῖνος ὠπισθοχώρησε μερικὰ βήματα, κουνών-

τας τὸ κεφάλι, μὲ ὕφος ἀνθρώπου ποὺ δὲν ζητάει ἐπαίνους
καὶ εὐχαριστίες γιὰ πρᾶγμα τόσο ἀπλό...

Μήπως αὐτὸς δὲν παρέσυρε τὸν ἀδελφό μου, . (σελ. 93)

Κατόπιν ἐπῆγε στὴν πρώρα καὶ ἐπανέλαβε τὴ δουλειά του. Περίεργος ἀνθρώπως τέλος πάντων!

Ἐν τούτοις, ἡ τριχυμία ἔξακολουθησε μὲ τὴν ἴδια ἔν-

ταση καὶ πολλὲς φορὲς μᾶς ἐπιφογένησε σοθαρότατες ἀνησυχίες. Ἐκατὸ φορὲς φοβηθήκαμε μήτως σπάσουν τὰ κατάρτια καὶ ἐπὶ τέλους ἀναγκαστήκαμε νὰ μείνουμε τραβέρσο.

— Τζέμ, εἴπε ό πλοιάρχος Λάν Γκύ, κατὰ τὶς πέντε εἰναι ἀνάγκη νὰ ὀπισθοχωρήσουμε.

— Θὰ ὀπισθοχωρήσουμε, πλοιάρχε, ἀλλ’ εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνο...

Ἐπὶ τρεῖς μέρες, — 6, 7 καὶ 8 Δεκεμβρίου — ή θύελλα ἔξακολουθοῦσε στὰ πελάγη ἐκεῖνα, συνοδευομένη ἀπὸ χιονοστροβίλους ποὺ ἔφεραν σημαντικὴ πτώση τῆς θερμοκρασίας.

Εἶναι περιττὸ νὰ πῶ, ὅτι ό πλοιάρχος Λάν Γκύ ἐδείχτηρε τέλειος ναυτικός, ὅτι ό Τζέμ Βέστ ἐπέβλεψε σὲ δλα, ὅτι τὸ πλήρωμα ἔξετέλεσε τὶς διαταγές των θυμάσια, ὅτι ό Χούντ ήταν πάντοτε πρῶτος στὴ δουλειά.

‘Αλήθεια, θὰ ήταν δύσκολο νὰ σχηματίσῃ κανεὶς ἀκριβῇ ἴδεα γιὰ τὸν ἄνθρωπο αὐτό. Ποιά διαφορὰ μεταξὺ τοῦ Χούντ καὶ τῶν περισσοτέρων ἀνδρῶν, ποὺ ἐναυτολογήθηκαν στὶς Φάλκλαντ, πρὸ πάντων δὲ τοῦ ὑποναυλήρου Χῆνρε! Ναὶ μὲν ὑπάκουε, γιατὶ ἐκούσια ἡ ἀκούσια ὅλοι ὑπάκουουν σὲ ἀξιωματικὸ τόσο ἐπιβλητικὸ καὶ αὐστηρό, ὅπως ό Τζέμι Βέστ. ‘Αλλὰ πύσω του αἰώνια διαμαρτυρότανε, καὶ παραπονιότανε, κι ἐψιθύριζε... ‘Ω, βέβαια, τίποτα καλὸ δὲν ἐσήμαιναν αὐτὰ γιὰ τὸ μέλλον. Εἴλικρινά, ἀρχισα νὰ φοβοῦμαι αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο...

Ἐννοεῖται ὅτι ό Μαρτὲν Χόλτ δὲν ἄργησε ν’ ἀναλάβη τὴν τακτικὴ ὑπηρεσία του, καὶ ὅτι αὐτὸς δὲν παραπονιόταν διόλου. ‘Αφωσιωμένος στὸ πλοϊο του καὶ στὸ ἐπάγγελμά του, ήταν ό μόνος, πού, ὑπὸ ἔποψη ἵκανότητας καὶ ζήλου, μιποροῦσε νὰ συναγωνιστῇ μὲ τὸν Χούντ.

— Λοιπόν, Χόλτ, τὸν ρώτησα μὰ μέρα, ἐνῶ συνομιλοῦσε μὲ τὸ ναύληρο, σὲ ποιές σχέσεις βρίσκεσαι τώρα μ’

έκεινον τὸν παράξενο Χούντ;... 'Απὸ κείνη τὴν ἡμέρα ποὺ σ' ἔσωσε, σὲ πλησιάζει περισσότερο...

— "Οχι, κύριε Τζώρλιγκ, ἀπάντησε ὁ ίστιορράφος. 'Απεναντίας μοῦ φαίνεται ὅτι μ' ἀποφεύγει..."

— Σὲ ἀποφεύγει;... Περίεργο!

— Μὰ αὐτὸ ἔκανε καὶ πρίν!

— Πολὺ περίεργο!

— Εἶναι ὅμως ἀλήθεια, εἴπε ὁ Ούρλιγκεολί. Κι ἐγὼ τὸ παρατήρησα πολλὲς φορές.

— Σὲ ἀποφεύγει, λοιπόν, ὅπως καὶ τοὺς ἄλλους; ρώτησα πάλι τὸν Χόλτ.

— 'Εμένα... περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἄλλους!

— Καὶ γιατί αὐτό, δραγε;

— Δὲν ξέρω, κύριε Τζώρλιγκ!

— 'Η ἀλήθεια εἶναι πῶς τοῦ χρωστᾶς μιὰ μεγάλη λαμπάδα! εἴπε ὁ ναύληρος στὸν Χόλτ. Πρόσεξε ὅμως νὰ μὴν τοῦ τὴν ἀνάψης μπροστά του, γιατὶ ἐγὼ τὸν ξέρω, θὰ τὴν σβήσῃ ἀμέσως!

'Εξεπλάγην πολὺ μὲ δσα ἀκουσα καὶ σχεδὸν δὲν τὰ ἐπίστεψα. 'Ἐν τούτοις, ἐπρόσεξα καὶ εἶδα καὶ ὁ ἴδιος, ὅτι πράγματι ὁ Χούντ ἀπόφευγε σὲ κάθε περίσταση νὰ πλησιάσῃ τὸν ίστιορράφο μας.

Μετὰ τὰ μεσάνυχτα τῆς 8 πρὸς τὴν 9 Δεκεμβρίου, ὁ ἄνεμος ἔδειξε κάποια τάση νὰ γίνη ἀνατολικός. "Αν συνέβαινε αὐτό, ὁ «'Αλμπρανος» θὰ μποροῦσε νὰ κερδίση ὅτι είχε χάσει στὴν τρικυμία, καὶ νὰ συνεχίσῃ τὸν πλοῦν του στὸν τεσπαρακοστὸ τρίτο μεσημβρινό.

Τὴ δεύτερη πρωινὴ ὥρα, βρεθήκαμε σὲ θέση ν' ἀνοίξουμε περισσότερα πανιὰ χωρὶς κίνδυνο πιά.

Στὸ μέρος ἔκεινο τῆς ἀνταρκτικῆς θάλασσας, οἱ πλωτοὶ πάγοι ἦσαν πολυαριθμότεροι, ὑπῆρχε δὲ κάποια ἐλπίδα, ὅτι ἡ τρικυμία θὰ είχε ἵσως σπάσει ἀνατολικὰ τὸ παγόφραγμα.

Πίσω ἀπὸ τὸ παγόφραγμα.

‘Ο «”Αλμιτρανος» ἔξακολουθοῦσε νὰ πλέη ἀνάμεσα στοὺς πάγους. Τὸ πλήρωμα δὲν δυσκολεύεται πολὺ ν’ ἀποφεύγῃ τοὺς πλωτοὺς ἐκείνους ὅγκους, καὶ, μὲ ὅλες τὶς μικρὲς κακοτυχίες, ἡ γολέτα μας προχωροῦσε αἰσια. Σοβαρὲς δυσχέρειες θὰ παρουσιαζόντουσαν μόνον τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ «”Αλμιτρανος» θὰ ἐπιχειροῦσε νὰ περάσῃ τὸ παγόφραγμα. Ἀλλως τε, κανένα ἀπρόσπτο δὲν εἶχαμε νὰ φορθῆσμε. Ἡ παρουσία τῶν πάγων εἶχε τώρα φανερωθῆ μὲ τὸ ὑποκίτρινο ἐκεῖνο χρῶμα τῆς ἀτμοσφαίρας, ἀντανακλαστικὸ φαινόμενο παρουσιαζόμενο συχνὰ στὴν κατεψυγμένη ζώνη, ἀπὸ τὸ ὅποιο ποτὲ δὲν γελιέται ὁ παρατηρητής.

Ἐπὶ πέντε μέρες ὁ «”Αλμιτρανος» ἔπλευσε χωρὶς ἀβαρίες καὶ χωρὶς φόβο συγκρούσεως. Εἶναι ὅμως ἀλήθευτα ὅτι ἐφ’ ὅσον προχωροῦσε πρὸς νότον, ὁ ἀριθμὸς τῶν πάγων μεγάλων ὀλοένα καὶ τὰ περάσματα γινόντουσαν στενότερα.

Στὶς 14 Δεκεμβρίου, βρεθήκαμε σὲ πλάτος $72^{\circ} 37'$ καὶ στὸ ἔδιο μῆρος, δηλαδὴ μεταξὺ τοῦ τεσσαρακοστοῦ δευτέρου καὶ τεσσαρακοστοῦ τρίτου μεσημβρινοῦ.

Λίγοι θαλασσοπόδαι εἶχαν προχωρήσει σὲ τέτοιο σημεῖο πέρα ἀπὸ τὸν ἀνταρκτικὸ κύκλο.

Τὸ ταξίδι τῆς γολέτας ἔγινε, λοιπόν, δυσκολώτερο ἀνάμεσα στὰ θαμπτὰ ἐκεῖνα συντρίμματα, ποὺ ἥταν λερωμένα ἀπὸ κοπρόνηματα πουλιῶν, ὥστε μερικὰ ἀπὸ αὐτὰ εἶχαν ὅψη μαύρη. Καί, ἀπέναντι στὸν τεράστιο ὅγκο τους, πόσο μικρὸ φαινόταν τὸ πλοϊο μας, ἀφοῦ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς πάγους ἐκείνους ἥταν ψηλότεροι καὶ ἀπὸ τὰ κατάρτια.

Ἡ ποικιλία τῶν μεγεθῶν διπλασιαζόταν ἀπὸ τὴν ἄπειρη ποικιλία τῶν σχημάτων. Τὸ θέαμα ἥταν ὑπέροχο. ὅταν οἱ πάγοι, βγαίνοντας ἀπὸ τὴν ὁμίχλη, ἀντανακλοῦσαν, σὰν γιγαντιαῖα κρύσταλλα, τὶς ἡλιακὲς ἀκτῖνες.

Κάποτε παρουσίαζαν ἀνταύγειες ὑπέρυθρες και ἄλλοτε ἵωδεις ἢ γαλάζιες ὁφειλόμενες πιθανῶς στὴ διάθλαση τοῦ φωτός.

Δὲν ἀπέκαμνα θαυμάζοντας τὸ ἔξοχο αὐτὸ θέαμα—ποὺ ἄλλωστε, τόσο λαμπρὰ περιγράφεται στὴ διήγηση τοῦ 'Αριθμούρου Πύμ.

'Εδῶ πυραμίδες ὁξύκορφες, ἐκεῖ θόλοι σὰν βιζαντινῆς ἐκαλησίας, ἄλλοι ὁβελίσκοι ἰδιόρρυθμοι ἢ στῆλες μὲ δριζόντια ἐπιστεγάσματα, ἢ ἀγγεῖα σπασμένα, ἢ κρατῆρες ἀναποδογυρισμένοι— τέλος πάντων ὅτι τὸ μάτι, βοηθούμενο ἀπὸ τὴ φαντασία, θέλει κάποτε ν' ἀνακαλύπτῃ στὰ ἴδιότροπα σχήματα τῶν νεφῶν... 'Αλλὰ μήπως καὶ τὰ σύννεφα δὲν εἶναι οἱ πλωτοὶ πάγοι τῆς οὐρανίας θάλασσας;

Πρέπει νὰ διμολογήσω, ὅτι ὁ πλούροχος Λὰν Γκύ, ἐκτὸς ἀπὸ τόλμη, εἶχε συγχρόνως καὶ μεγάλη σύνεση. Ποτὲ δὲν περνοῦσε ἀπέναντι σὲ ὄγκοταγο, ἂν ἡ ἀπόσταση δὲν ἦταν τέτοια, ὥστε νὰ ἔξασφαλίζῃ τὴν ἐπιτυχία ἐνὸς ὅποιου δήποτε χειρισμοῦ, ὁ ὅποιος θὰ τοῦ ἐπεβάλλετο ξαφνικά. 'Αλλά, συνηθισμένος μὲ τὰ ἀπρόσοπτα τῆς θαλαισσοπορίας, δὲν ἐδίσταξε νὰ εἰσχωρῇ ἀνάμμεσα στοὺς πλωτοὺς ἐκείνους σκοπέλους, τοὺς ὅποίους ξεπερνοῦσε θαυμάσια.

'Απὸ τὶς 15 Δεκεμβρίου οἱ δυσχέρειες ἐμεγάλωσαν, δπως κι ὁ ἀριθμὸς τῶν ὄγκόπταγων.

'Οπωσδήποτε, ὁ ἄγνεμος ἔξωιολουθοῦσε νὰ πνέῃ οὐριος, πότε βιορειοσανατολικὸς καὶ πότε βιορειοδυτικός, χωρὶς καμμιὰ τάση νὰ μεταβληθῇ σὲ νότιο. Κάποτε μόνο δυνάμωνε, καὶ τότε ἀναγκαζόμαστε νὰ λιγοστεύουμε τὰ πανιά, ἐνῷ ἡ θάλασσα, ἀφρίζοντας κατὰ μῆκος τῶν πάγων, τοὺς περιέβρεχε μὲ ἕνα ὑγρὸ κονιορτό, σὰν βράχους μιᾶς πλωτῆς νήσου, ἄλλὰ χωρὶς νὰ κόβῃ τὴν πορεία τους.

'Η 16 Δεκεμβρίου πέρασε μὲ κινδύνους. 'Η ὁμίχλη, ποὺ ἀπλωνόταν πάνω στὴ θάλασσα ἐκείνη, ἔκαμνε δύσκολη τὴν ἀποφυγὴ τῶν συγκρούσεων. "Επρεπε πρὸ παντὸς νὰ ὑπάρχῃ διαρκῆς ἐπαγρύπνιση.

Γι' αύτὸν ὁ Τζέμι Βὲστ διέταξε ν' ἀνεβάσουν στὸ πρω-
ραιο κατάρτι ἔνα βαρέλι, μέσα στὸ ὅποιο ἔνας σκοπιωρὸς
ἔπρεπε νὰ φυλάῃ διαρκῶς. Ἡ σκοπιὰ αὐτὴ ὀνομάζεται ἀπὸ
τοὺς θαλασσινοὺς καρακαξοφωλιά.

Τὸ πλήρωμα, ὅλη ἐκείνη τὴν ἐπικίνδυνη μέρα, ἐργά-
στηκε μὲ παραδειγματικὴ πειθαρχία, εἶναι δὲ περιττὸ νὰ
πῶ ὅτι ὁ μυστηριώδης Χοὺντ εἴδωσε νέα δείγματα ζήλου
καὶ ἐπιδεξιότητας.

Τὸ πρωὶ τῆς 17 Δεκεμβρίου, ὁ σκοπιωρὸς ἀπὸ τὴν
καρακαξοφωλιὰ ἀνάγγειλε ἐπὶ τέλους τὴν ἐμφάνιση τοῦ
παγοφράγματος.

— Δεξιά! Ἀντικρύ! ἐφώναξε.

Σὲ ἀπόσταση πέντε ἡ ἔξη μιλίων πρὸς νότον, ὑψωνό-
τανε μιὰ ἀπέραντη ράχη σὰν βουνοῦ, μὲ ἀνώμαλη ὁδοντω-
τὴ κορυφογραμμή, διαγραφόμενη καθαρὰ στὸν ἀριστὰ αἰ-
θριο οὐρανό, ἐνῶ κατὰ μῆκος τῆς ἐπλεαν πολυάριθμοι πά-
γοι. Ὁ φραγμὸς αὐτὸς ἐντελῶς ἀκίνητος, ἐκτεινότανε ἀπὸ
τὰ βορειοδυτικὰ πρὸς τὰ νοτιοανατολικά, οὗτως ὥστε, πλέ-
οντας κατὰ μῆκος του, ὁ «Ἀλμπρανός» θὰ μποροῦσε νὰ
προχωρήσῃ μερικὲς μοίρες πρὸς νότον.

Πολλὲς φορὲς ὡς τώρα μεταχειρίστηκα τὴ λέξη «πα-
γόφραγμα» ἄλλ’ ἀκόμη δὲν σᾶς ἔξηγησα τί εἶναι καὶ τί
διαφέρει ἀπὸ τοὺς πλωτοὺς πάγους.

Οἱ πλωτοὶ πάγοι δὲν σχηματίζονται στὴ θάλασσα,
ἄλλὰ προέρχονται ἀπὸ τὴν ἔηρά. Οἱ ὄγκοπαγοι ἔχουν ἀνά-
γκη τοῦ στερεοῦ ἐδάφους τῶν ὀκτῶν γιὰ νὰ σχηματισθοῦν
καὶ ν' ἀναπτυχθοῦν. Οἱ ὀκτές, ποὺ ὑποβαστάζουν τὰ γι-
γαντιαῖα αὐτὰ ἀπὸ πάγο βουνά, ὑπόκεινται στὴν ἐπίδραση
τῶν ρευμάτων, ποὺ κατέρχονται ἀπὸ θάλασσες θερμότε-
ρες.

Στὶς παλίρροιες, ἡ βάση τῶν ὅγκων ἐκείνων ὑπονο-
μεύεται ἀπὸ τὸ νερό, περιτρώγεται, ἐλαττώνεται· ἡ ἴσορ-
ροπία τοῦ συνόλου χαλάει ξαφνικά, καὶ πελώρια συντρίμ-
ματα —έκατοντάδες ὀλόκληρες σὲ λίγες ὥρες— ἀποσπῶ-

ται μὲ τρομακτικὸ πάταγο, κατρακυλοῦνε στὴ θάλασσα, βυθίζονται μὲ δίνη φοβερὴ καὶ ἀνεβαίνουν πάλι στὴν ἐπιφάνεια.

Ἐτσι μεταβάλλονται σὲ πλωτοὺς ὄγκοπαγούς, ὅπως ἔκεινοι τοὺς ὁποίους συναντήσαμε κατὰ τὸ διάστημα τοῦ τοξιδιοῦ μας, καὶ ἔξακολουθοῦν νὰ πλέουν, μέχρις ὅτου κατέβουν σὲ χαμηλότερα πλάτη, ὅπου σιγὰ - σιγὰ λυώνουν καὶ ἔξαφανίζονται ἐντελῶς.

Ἄπεναντίας, τὸ παγόφραγμα σχηματίζεται μακρυὰ ἀπὸ κάθε ἡρά, ἐπάνω στὸν ὥκεανό, μὲ τὴ συνεχῆ συσσώρευση τῶν πλεόντων συντριψμάτων.

Εἰναι τεῖχος ἀκίνητο καὶ ἀνυπέρβλητο. 'Αλλ' ὑπόκειται καὶ αὐτὸ στὴ διαβρωτικὴ δύναμη τῆς θάλασσας, ποὺ εἶναι θερμότερη τὸ καλοκαιρί, διασπᾶται, φαγίζει καὶ ἀφήνει διόδους, ἔτσι, ὥστε πολλὰ πλοῖα ὡς τώρα κατώρθωσαν νὰ τὸ διαπεράσουν. Αὔτὸ ἐλτίζαμε νὰ κατορθώσουμε κι ἐμεῖς, ἀν εἴχε ἥδη σχηματισθῆ κανένα ρῆγμα, ἐπάνω στὸ φοβερὸ ἔκεινο τεῖχος.

— Σκέπτομαι νὰ πλησιάσουμε ὅσο τὸ δυνατὸν περισσότερο, μοῦ εἴτε ὁ πλοιάρχος Λάν Γκύ, κι ἔπειτα νὰ περάσουμε στὸ ἄλλο μέρος, ἀπὸ τὴν πρώτη δίοδο ποὺ θὰ βροῦμε. "Αν ὅμως δὲν ὑπάρχῃ ἀκόμη καμμιά, θὰ πλεύσουμε κατὰ μῆκος τοῦ παγοφράγματος, ὡς τὴν ἀνατολικὴ τοῦ ἀκρη, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ ρεύματος, ποὺ ἔχει τὴν ἴδια κατεύθυνση.

Σὲ λίγο ὁ «"Αλμυρανος» περικυκλώθηκε ἀπὸ γιγαντιαίους πλωτοὺς ὄγκοπαγούς· ἔπρεπε δὲ νὰ προχωρῇ σιγὰ-σιγὰ καὶ μὲ προσοχή, ἀν δὲν ἥθελε ν' ἀποκλειστῇ ἀνάμεσα σιùς στενὲς ἔκεινες διόδους, τὶς μεταξὺ τῶν πάγων, ἡ ἔξοδος τῶν ὁποίων δὲν ἐφαινότανε πάντοτε.

Ἐτσι, μὲ κόπο, ἔφταισε σὲ ἀπόσταση τριῶν μόλις μιλίων ἀπὸ τὸ παγόφραγμα, ἀνάμεσα σὲ μιὰ ἀνοιχτὴ κάτως θάλασσα, ποὺ τοῦ ἔξασφάλιζε κάθε ἐλευθερία κινήσεως, κι ἐκεῖ στάθμηρε στὰ πανιά.

Μιὰ βάρκα κατεβάστηκε τότε ἀπὸ τὸ πλοῖο καὶ μπῆκαν σ' αὐτὴν ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ, ὁ ναύληρος, τέσσερεις ναῦτες καὶ ὁ πηδαλιοῦχος.

'Η βάρκα διευθύνθηκε πρὸς τὸ παγόφραγμα καὶ ζήτησε ν' ἀνακαλύψῃ κανένα πέρασμα, ἀπὸ τὸ ὅποιο νὰ μπορῇ νὰ εἰσχωρήσῃ ἡ γολέτα· ἀλλὰ τοῦ κάκου! 'Η βάρκα ἐπέστρεψε ἀπρακτῇ.

'Επῆλθε τότε ραγδαία βροχὴ μὲ χιόνι, ἡ ὅποια κατέβαισε τὴν θερμοκρασία μέχρι 2 βαθμῶν ὑπεράνω τοῦ μηδενὸς καὶ μᾶς ἀπέκρυψε τὴν θέα τοῦ παγοφράγματος.

'Ηταν λοιπὸν ἀπαραίτητο νὰ διευθύνθοιμε νοτιοανατολικὰ καὶ νὰ πλεύσουμε κατὰ μῆρος τοῦ παγοφράγματος.

Τὸ ταξίδι ἦταν ἀρκετὰ δυσχερές, ἔνεκα τῶν ὄγκοπάγων, τοὺς ὄποιους συναντούσαμε πάλι μπροστά μας, καὶ τοὺς ὄποιους —τοὺς μεγαλύτερους τουλάχιστον— ἔπρεπε ν' ἀποφεύγουμε γιὰ νὰ μὴ συγκρουστοῦμε. Τὸ εὔτύχημα εἶναι, ὅτι ὁ ἄνεμος ἔξακολούθησε νὰ πνέῃ πρύμπος, κι ἔτσι ὁ «'Αλμπρανος» ἐπροχωροῦσε μὲ ταχύτητα ἐφτὰ ἔως ὀχτὼ μιλίων τὴν ὁρα, παράλληλα μὲ τὸ παγόφραγμα, σὲ ἀπόσταση τριῶν ὁρών πεσσάρων μιλίων.

'Ο πλοίαρχος Λάν Γκύ θὰ ἥθελε νὰ προσεγγίσῃ περισσότερο, μήτως ἀνακαλύψῃ καμμιὰ δίοδο. Δὲν τὸ ἔκαμε ὅμως, φοβούμενος νὰ ἔξωθήσῃ τὸν «'Αλμπρανο» πρὸς τοὺς ἔλιγμοὺς καὶ τὶς γωνιές τοῦ παγοφράγματος, ἀπὸ τὶς ὄποιες δὲν θὰ ἦταν εὔκολο νὰ βγῆ, ἀφοῦ καὶ τώρα, ἀνέξαφνα ὁ ἄνεμος ἄλλαζε, τὸ ναυάγιο τοῦ «'Αλμπρανού» θὰ ἦταν ἀναπόφευκτο.

"Ετοι ἐπλεύσομε ἐπὶ εἰκοσιτέσσερεις ὡρες. Εἴχαμε πιὰ παραιτηθῆ τῆς ἰδέας νὰ βροῦμε δίοδο.

'Επαναλαμβάνω ἐν τούτοις, ὅτι ποτὲ ἄλλοτε ἵσως δὲν ἔγινε θαλασσοπορία στὶς ἀνταρκτικὲς θάλασσες ὑπὸ εὐνοϊώτερες συνθῆκες. 'Η πρωιμότητα τῆς θερινῆς ἐποχῆς, ἡ σταθερότητα τῶν βιορείων ἀνέμων, ἡ θερμοκρασία (9° ὑπεράνω τοῦ μηδενὸς κατὰ μέσον ὁρον) καὶ ἡ διαρκής ἡ-

μέρα, όλα συνέτειναν ώστε νὰ ἔξασφαλιστῇ ἡ ἐπιτυχίᾳ τοῦ τολμηροῦ ταξιδιοῦ μας.

— "Εχετε ἀκόμα καμμιὰ θέση στὸ καράβι, (σελ 104)

'Επὶ τέλους, στὶς 19 Δεκεμβρίου, μεταξὺ τῆς δευτέρας καὶ τῆς τρίτης ὥρας, ἀντήχησεν ἀπὸ πάνω ἡ φωνὴ τοῦ σκοπιαροῦ.

— Τί συμβαίνει; ρώτησε ό Τζέμι Βέστ.

— Εγκεί κάτω, στὰ νοτιοανατολικά, τὸ παγόφραγμα τελειώνει.

— Καὶ ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα;

— Δὲν φαίνεται τίποτα!

‘Ο ύποπλοιάρχος ἀνέβηρε ἀμέσως στὴ σκοπιὰ τοῦ πρωραίου καταρτιοῦ. Κάτω στὸ κατάστρωμα, περίμεναν δῆλοι μὲ ἀπερίγραπτη ἀγωνία. “Ἄν ὁ σκοπιωρὸς γελάστηκε;... ἀν ἐπρόκειτο περὶ ὅπτικῆς ἀπάτης;... Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ό Τζέμι Βέστ δὲν ἥταν δυνατὸν νὰ κάνῃ λάθος...”

“Ἐπειτα ἀπὸ δέκα λεπτῶν ἐπισκόπηση — διάστημα ποὺ μᾶς ἐφάνηρε ἀτελείωτο — ἡ δυνατὴ φωνὴ τοῦ ύποπλοιάρχου ἀκούστηκε:

— Ανοιχτὴ θάλασσα!

‘Ενθουσιώδεις ἐπευφημίεις τοῦ ἀποκρίθηκαν ἀπὸ κάτω.

“Τστερα ἀπὸ δυὸς δρες, παρακάμψαμε τὴν ἄκρη τοῦ παγοφράγματος, καὶ μπροστὰ στὰ μάτια μας ἀποκαλύφθηκε θάλασσα ἀπέραντη καὶ σπινθηροβολοῦσα, ἀνοιχτή, ἐντελῶς ἔλεύθερη ἀπὸ πάγους.

Φωνὴ μέσα σὲ ὄνειρο.

‘Εντελῶς ἔλεύθερη ἀπὸ πάγους;...” Οχι· εἴτα ύπερβολή. Μερικοὶ πάγοι φαινόντουσαν ἀκόμη πλέοντας μαραριά, πρὸς ἀνατολάς. ‘Αλλ’ ὅπωσδήποτε, στὸ μέρος αὐτό, ἡ τήξη εἶχε προχωρήσει πολύ, καὶ ἡ θάλασσα ἥταν ἀρκετὰ ἐλεύθερη, ὥστε τὸ πλοϊο μας νὰ ταξιδέψῃ σ’ αὐτὴ ἀνενόχλητο.

Δὲν ύπῆρχε ἀμφιβολία ὅτι τὴ θάλασσα αὐτὴ — ἔνα εἴδος πλατιᾶς διώρυγας, ἀνάμεσα στὴν ‘Ανταρκτικὴ ἥπειρο — εἶχαν διαπλεύσει καὶ τὰ πλοῖα τοῦ Βέντελ, καὶ εἶχαν φτάσει μὲχοι τῆς ἔβδομηκοστῆς μοίρας νοτίου πλάτους,

τὴν ὅποια ἡ «'Ιάνα» εἶχε περάσει κατὰ ἔξαιρόσια μίλια περίπου.

— 'Ο Θεὸς μᾶς ἐθούμησε! μοῦ εἶπε ὁ πλούαρχος Λάν Γκύ, καὶ εἶθε νὰ μᾶς βοηθήσῃ ὥς τὸ τέλος καὶ νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ στὸ τέρμα.

— Σὲ όχτὼ μέρες, ἀπάντησα, ἐλπίζω νὰ φτάσουμε στὴν Τσάλαλ.

— Ναί· ἀρκεῖ μόνον νὰ βαστάξουν οἱ ἀνατολικοὶ ἄνεμοι. "Αλλως τε, μὴν ἔχεντες ὅτι, πλέοντας κατὰ μῆκος τοῦ παγοφράγματος ὥς τὴν ἀνατολική του ἄκρη, ὁ «'Αλμπρανιος» ἀπομακρύνθηκε πολὺ ἀπὸ τὸ δρόμο του, καὶ πρέπει νὰ τὸν ἐπαναφέρουμε πρὸς δυσμάς.

— 'Ο ἄνεμος εἶναι οὔριος, πλούαρχε...

— Καὶ θὰ τὸν ἐπωφεληθοῦμε, γιατὶ σκέπτομαι νὰ διευθυνθῶ πρὸς τὴ νῆσο Μπένεττ. Ἐκεῖ πρῶτα-πρῶτα ἐπιβιβάστηκε ὁ ἀδελφός μου Οὐέλλιαμ· ὥστε, ἂμα συναντήσουμε τὸ νησάκι αὐτό, θὰ εἴμαστε βέβαιοι ὅτι πηγαίνουμε καλά.

— Καὶ ποιός ξέρει, μήπως βροῦμε ἐκεῖ τίποτα νέα τεκμήρια, πλούαρχε...

— Πολὺ πιθανόν, κύριε Τζώρλιγκ. Σήμερα λοιπόν, ἂμα γίνει ἡ καταμέτρηση, καὶ μάθουμε ποῦ ὀκριβῶς βρισκόμαστε, θὰ στρέψουμε τὴν πρώρα πρὸς τὴν Μπένεττ.

Ἐννοεῖται, ὅτι ἔπρεπε νὰ συμβουλευθοῦμε τὸν ἀσφαλέστερο ὄδηγό, ποὺ εἰχαμε στὴ διάθεσή μας· ἐννοῶ τὸ βιβλίο τοῦ "Ἐντγκαρ Πόε — αὐτὴ τὴν ἀληθινή, τὴν αὐθεντικὴ διήγηση τοῦ 'Αριθούρου Γόρδωνος Πύμ. 'Αφοῦ διάβασα ἐπανειλημένως, καὶ μὲ κάθε δυνατὴ προσοχή, τὴ διήγηση αὐτή, συνεπέφανα τὰ ἔξῆς:

"Οτι ἡ «'Ιάνα» ἀνακάλυψε καὶ προσέγγισε τὴ νῆσο Τσάλαλ, δὲν ὑπῆρχε καφιμιὰ ἀμφιβολία: ἐπίσης καὶ τὸ ὅτι ἐπιζοῦσαν ἔξη ναυαγοί, τὴν ἐποχὴ ποὺ ὁ Πάττερσον εἶχε παρασυρθῆ ἀπὸ τὸν πλωτὸ πάγο. Αὐτὰ ἦταν τὸ πραγματικὸ μέρος τῆς διηγήσεως, τὸ βέβαιο τὸ ἀναμφισβήτητο.

'Αλλὰ δὲν ὑπῆρχε, ἀραγε, καὶ ἔνα ἄλλο μέρος, ἀμφί-

βολο καὶ φανταστικό, γέννημα καθαρὸ τῆς ἐξημμένης, τῆς ἀχαλίνωτης φαντασίας τοῦ μυθιστοριογράφου;

Καὶ πρῶτα - πρῶτα, ἔπειτε νὰ παραδεχθῇ κανεὶς σὰν ἀληθινὰ τὰ παράδοξα φαινόμενα, ποὺ ὁ Πύμ ισχυρίζεται ὅτι παρατήρησε στὰ βάθη τοῦ Ἀνταρκτικοῦ ἐκείνου;... Ἐπειτε νὰ παραδεχθῇ κανεὶς τὴν ὑπαρξῆ ἀνθρώπων καὶ ζώων ἴδιορρύθμων; Ἡταν ἀλήθεια ὅτι τὸ ἔδαφος τῆς νήσου ἐκείνης καθὼς καὶ τὰ νερά της, ἥσαν ἐντελῶς διαφορετικῆς συστάσεως;

Τπῆρχαν βάραθρα καὶ λαβύρινθοι μυστηριώδεις; Πραγματικὰ τὸ λευκὸ χρῶμα προξενοῦσε τρόμο στοὺς Ἰθαγενεῖς; Ἀλλὰ καὶ γιατί ὅχι, ἀφοῦ τὸ λευκό, ἡ στολὴ τοῦ χειμῶνος, τὸ χρῶμα τῶν χιονιῶν, τοὺς ἀνήγγελλε τὴν προσέγγιση τῆς ἐποχῆς, ποὺ ότι τοὺς ἀπέκλειε μέσα ἐσε μιὰ φυλακὴ ἀπὸ πάγο;

Ἀλλὰ τί νὰ παραδεχτῇ κανεὶς γιὰ τὰ φαινόμενα, τὰ τόσο παράδοξα, τὰ παρατηρηθέντα πέραν τῆς νήσου Τσάλαλ, γιὰ τοὺς γκρῖζους ἀτμοὺς τοῦ ὄρεωντα, γιὰ τὸ σκοτείνιασμα τῆς ἀτμόσφαιρας, γιὰ τὴ φωταύγεια, τὴν ἀναδιδόμενη ἀπὸ τὰ βάθη τῆς θάλασσας, γιὰ τὸν μυστηριώδη καταρράκτη, καὶ τέλος γιὰ τὸν λευκὸ γίγαντα, τὸν ὄρθιούμενο στὸ κατώφλι τοῦ Πόλου;

Γι' αὐτὰ ὅλα εἶχα μεγάλες ἀμφιβολίες καὶ ἐπιφυλάξεις, καὶ περίμενα... Ἐξ ἄλλου, ὁ πλοίαρχος Λάν Γκὺ φανόταν ἀδιάφορος πρὸς κάθε τι ἀπὸ τὴ διήγηση τοῦ Ἀρθούρου Πύμ, ποὺ δὲν ἐσχετίζετο ἀπ' εὐθείας μὲ τοὺς ναυαγούς, ἡ σωτηρία τῶν ὄποιων ἦταν ἡ μόνη καὶ διαρκῆς του φροντίδα.

‘Ωστόσο, ἔχοντας ὑπ’ ὄψη μου τὸ βιβλίο τοῦ Πόε, ἐσκόπευα νὰ τὸ ἐξελέγξω λέξη πρὸς λέξη, νὰ χωρύσω τὴν ἀλήθεια ἀπὸ τὸ ψέμα, τὸ πραγματικὸ ἀπὸ τὸ φανταστικό... Εἶχα δὲ τὴν πεποίθηση ὅτι δὲν θὰ συναντοῦσα οὕτε ἵχνος ἀπὸ τὶς τελευταῖς ἐκεῖνες παραδοξολογίες, πού, κατὰ τὴ γνώμη μου, ἐνέπνευσαν στὸν Πόε τὸ «Πνεῦμα τοῦ Παρα-

δόξου», ὅπως παρουσιάζεται σ' ἓνα ἀπὸ τὰ περιεργότερα ἔργα τοῦ Ἀμερικανοῦ συγγραφέως.

Στὶς 19 Δεκεμβρίου ἡ γολέτα μας βρισκόταν μιάμιση μοῖρα νοτιώτερα τοῦ σημείου στὸ ὅποιο εἶχε φτάσει ἄλλοτε ἡ «Ιάνα», δεκαπέντε μέρες ἀργότερα ἀπὸ τὴν ἡμερομηνία αὐτῆς. Τὸ ταξίδι λοιπὸν τοῦ «Ἀλμπρανου» γινόταν μὲ σύρους πολὺ εύνοϊκότερους.

Θάλασσα ἐλεύθερη ἀπλωνότανε μπροστὰ στὸν πλοίαρχο Λάν Γκὺ — ὅπως ἄλλοτε μπροστὰ στὸν πλοίαρχο Οὐΐλλιαμ Γκὺ — καί, πίσω του τὸ παγόφραγμα, ἐκτενόμενο ἀπὸ τὰ βορειοδυτικὰ πρὸς τὰ νοτιοανατολικά, ἀπέκρυψε, σὰν ἀδιαπέραστο τεῖχος, τὴν θέα.

Πρὸιν ἀπ' ὅλα, ὁ Τζέμ Βὲστ θέλησε νὰ βεβαιωθῇ ἂν τὸ θαλάσσιο ρεῦμα ἔφερον πρὸς τὸ νότο, ὅπως ἔγραφε ὁ Αρθούρος Πύμ. Κατὰ διαταγῆν του λοιπόν, ὁ ναύκληρος ἔρριξε στὴ θάλασσα ἓνα σχοινὶ μίριους διακοσίων ὀργυιῶν, μὲ τὸ ἀνάλογο βάρος δεμένο στὴν ἄκρη, καὶ βεβαιωθήκαμε ὅτι ἡ φορὰ τοῦ ρεύματος ἦταν ἡ ἴδια, καὶ κατὰ συνέπειαν, πολὺ εύνοϊκὴ γιὰ τὸν πλοῦν τῆς γολέτας.

Στὶς δέκα καθὼς καὶ τὸ μεσημέρι, ἔγιναν δυὸ καταμετρήσεις μὲ μεγάλη ἀκρίβεια, γιατὶ ὁ οὐρανὸς ἦταν ἔξαιρετικὰ αἰ̄θριος. Καὶ τὸ μὲν πλάτος βρέθηκε $74^{\circ} 45'$ τὸ δὲ μῆρος $39^{\circ} 15'$.

Εἶχαμε δηλαδὴ παρεκκλίνει ἀπὸ τὸ μεσημέρινό μας κατὰ τέσσερεις περίπου μοῖρες πρὸς ἀνατολάς· γι' αὐτό, ἀμέσως μετὰ τὴν καταμέτρηση, ὁ πλοίαρχος Λάν Γκὺ ἐστρεψε τὴν πρώτα νοτιοδυτικά, γιὰ νὰ ἐπανέλθουμε στὸν τεσσαρακοστὸ τρίτο μεσημέρινό, προχωροῦντες ὀλοένα πρὸς νότον.

Κατὰ τὴ διήγηση τοῦ Αρθούρου Πύμ, ἀπὸ τῆς 1 μέχρι τῆς 4 Ἰανουαρίου τοῦ 1828, τὸ ταξίδι τῆς «Ιάνας» ἐδυσκολεύτηκε πολὺ ἀπὸ τὴν κακοκαιρία. Δυνατὴ θύελλα ἔξεσφενδόνισε κατὰ τοῦ πλοίου συντρόμμιατα πάγων, ποὺ λίγο ἔλειψε νὰ σπάσουν τὸ πηδάλιο. Ἐπειτα ὁ δρόμος τῆς

έφραχτηκε ἀπὸ νέο παγόφραιγμα, ποὺ μὲ δυσκολία κατώρθωσε νὰ διαπεράσῃ τέλος, τὸ πρωὶ τῆς 5 Ἰανουαρίου, μπόρεσε νὰ ὑπερχάμψῃ καὶ τὰ τελευταῖα προσκόμιατα, σὲ πλάτος 73° 15'.

Ἡ θερμοκρασία τῆς ἀτμοσφαίρας ἦταν τότε 0° 50' Κελσίου ὑπεράνω τοῦ μηδενὸς ἐνῶ τὴν ἴδια ἐποχὴ ἐμεῖς εἶχαμε 9° 40' Κελσίου ὑπεράνω τοῦ μηδενός. Τέλος, ἐνῶ ἡ «Ἰάνα» χρειάστηκε 15 ἀκόμη μέρες (5—19 Ἰανουαρίου), γιὰ νὰ διατρέξῃ τὰ ἔξακόσια μίλια, ποὺ τὴν ἔχωνται ἀπὸ τὴν νῆσο Τσάλαλ, ὁ «Ἀλμπρανος» ἥδη ἀπὸ τὶς 19 Δεκεμβρίου, ἀπεῖχε ἀπὸ τὴν νῆσο αὐτὴν μόλις τετρακόσια μίλια, πρὸ τοῦ τέλους δὲ τῆς ἑβδομάδος, θὰ βλέπαμε τὴν Τσάλαλ, ἡ τουλάχιστον τὴν Μπένεττ, τριάντα μίλια πλησιέστερη, ὅπου ὁ πλοίαρχος Λάν Γκὺν ἐσκάπενε νὰ σταθμεύσῃ γιὰ εἰκοσιτέσσερεις ὥρες.

Ο πλοῦς ἔξακολουθοῦσε μὲ καλὲς συνθῆκες. Μολονότι ὁ ἄνεμος ἔτνεε ἀρκετὰ ἵσχυρός, ὁ Τζέμ Βὲστ εἶχε ἀνοίξει τὰ ψηλὰ πανιὰ καὶ ὁ «Ἀλμπρανος» ὠλίσθαινε ἐλαφρὰ σὲ θάλασσα μόλις κυματίζουσα.

Δὲν ἀπαντήσαμε παγόβουνα, ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ εἶδε πλέοντα ἔδω ὁ Αρθούρος Πύμ, καὶ μερικὰ ἀπὸ τὰ ὅποια εἶχαν ὑψος ἐκατὸ δρυγνιᾶν.

Τὸ πλήρωμα τοῦ «Ἀλμπρανονος» δὲν βρισκότανε στὴν ἀνάγκη νὰ ἐργάζεται μέσα σὲ διμίχλη, σὰν ἐκείνη ποὺ ἐδυσκόλευε τόσο τὴν πορεία τῆς «Ἰάνας». Δὲν βρήκαμε οὔτε χαλάζι, οὔτε χιόνια, οὔτε κρύο τσουχτερό. Μόνο μερικοὺς πλωτοὺς ὀγκόπαγονς συναντούσαμε κάποτε, ἐπάνω στοὺς ὅποιους καθόντουσαν λιπαρόχηνες καὶ φῶκες, σὰν περιηγητὲς ποὺ ταξιδεύουσε μὲ τὶς θαλαμηγούς των.

Κι ἐνῶ, ἐπάνω ἀπὸ τὸν ἰδιόρρυθμο αὐτὸ στολίσκο, ἐπετοῦσαν διαρκῶς γλάροι, φαλακρούρακες, κλυδωνομάντεις καὶ ἄλλα πουλιὰ τοῦ Ἀνταρκτικοῦ, στὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας, ἔδω κι' ἐκεῖ, ἔπλεαν μεγάλες μέδουσες. σὰν ἀνοιχτὲς ὄμπρέλλες, στολισμένες μὲ τὰ ὠραιότερα

χρώματα. Μεταξὺ δὲ τῶν ψαριῶν, ποὺ ἐψάρευε ἄφθονα τὸ πλήρωμα, εἴτε μὲ καλάμι εἴτε μὲ καμάκι, θὰ ὀνομάσω ἴδιαιτέρως ἔνα εἶδος γιγαντιαίων χρυσόψαρων, μῆριους τριῶν ποδῶν, τὸ κρέας τῶν ὅποίων ἦταν νοστιμώτατο.

Τὸ ἄλλο πρωΐ, ὕστερα ἀπὸ νύχτα ἥσυχη, κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὁποίας ὁ ἄνεμος εἶχε πέσει λίγο, ὁ ναύκληρος μὲ πλησίασε γελαστὸς καὶ πολυλογὰς ὅπως πάντοτε.

— Καλημέρα σας! Καλημέρα σας, κύριε Τζώρλιγκ! μοῦ εἴπε.

— Καλημέρα, Οὐρλιγκερλί! τοῦ ἀπάντησα, μὲ ὅλη τὴ διάθεση νὰ πιάσω κουβέντα μὲ τὸν εὔθυμο αὐτὸ σύντροφο.

— Λοιπόν, πῶς σᾶς φαίνεται αὕτη ἡ θάλασσα, ὕστερα ἀπὸ τὸ παγόφραγμα;

— Τὴν συγκρίνω μὲ τὶς μεγάλες λίμνες τῆς Σουηδίας καὶ τῆς Ἀμερικῆς, ἀπάντησα.

— Ναί... βέβαια... μόνον ὅτι, ἀντὶ γιὰ βουνά, περιτριγυρίζεται ἀπὸ παγόβουνα.

— Ἡ ἀλήθεια εἶναι, ὅτι πρέπει νὰ εἰμαστε πολὺ εὐχαριστημένοι, ναύκληρε, καὶ νὰ εὐχόμαστε νὰ ἔξωθλουνθήση ἔτσι τὸ ταξίδι μας ὡς τὴ νῆσο Γσάλαλ.

— Καὶ γιατί ὡς τὸν Πόλο, κύριε Τζώρλιγκ!

— ”Α, ὁ Πόλος εἶναι πολὺ μακρινά... πολὺ μακρινά.... κανεὶς δὲν ξέρει τί εἶναι ἐκεῖ πέρα.

— Θὰ τὸ μάθη κανεὶς ἀμα πάη, ἀπάντησε ὁ ναύκληρος· καὶ αὐτὸς μάλιστα εἶναι ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ τὸ μάθῃ.

— Είμαι σύμφωνος, Οὐρλιγκερλί! ‘Ο «”Αλμπρανος» δμως δὲν ταξιδεύει γιὰ ν’ ἀνακαλύψῃ τὸ Νότιο Πόλο. ”Αμα ὁ πλούαρχος Λάν Γκὺ κατορθώσῃ νὰ βρῇ τοὺς ναυαγοὺς τῆς «’Ιάνας» καὶ τοὺς ἐπιβιβάσῃ στὸν «”Αλμπρανο», είμαι βέβαιος ὅτι θὰ θεωρήσῃ τὸ ἔργο του τελειωμένο καὶ δὲν θὰ θελήσῃ νὰ κάμη τίποτα ἄλλο, δὲν θὰ προχωρήσῃ δηλαδὴ περιστότερο.

— Αύτὸ κοντὰ στὴ γνώση, κύριε Τζώρλιγκ! ”Οταν ὅ-

μως δὲν θ' ἀπέχη παρὰ μόλις τριακόσια ἢ τετρακόσια μύλια ἀπὸ τὸν Πόλο, δὲν νομίζετε ὅτι μπορεῖ θαυμάσια νὰ αἰσθανθῇ τὴν περιέργεια νὰ πλησιάσῃ, γιὰ νὰ ἴδῃ καὶ τὴν ἄκρη τοῦ ἄξονος, στὸν ὅποιο στραφογυρίζει ἡ γῆ μας σὰν ἀρνὶ στὴ σουύβλα; εἴτε γελώντας ὁ ναύληρος.

— "Εστω· ἀλλ' αὐτὸ ἀξίζει τὸν κόπο, γιὰ νὰ ἐκτεθοῦμε καὶ σὲ νέους κινδύνους; εἶναι σωστὸ νὰ φτάνῃ ὡς ἔκει τὸ πάθος τῶν γεωγραφικῶν ἀνακαλύψεων;

— Καὶ ναὶ καὶ ὅχι, κύριε Τζώρλιγκ! Τί νὰ σᾶς πῶ διμως! "Αν μποροῦσα νὰ προχωρήσω περισσότερο ἀπ' ὅσο προχώρησαν ὅλοι οἱ ἄλλοι ὡς τώρα, αὐτὸ ὑὰ ἐκολάσσευε πολὺ τὸ φιλότιμό μου ὡς ναυτικοῦ..."

— Μὲ τὸ δίκιο σου, Ούρλιγκερλί, ἀτάντησα. "Ολοι οἱ παλιοὶ ναῦτες τοῦ «Ἀλμπραντού», τὸ ξέρω, ὑὰ κολακευόντανε ἐπίσης καὶ ὑὰ ἥσαν ἔτοιμοι ν' ἀκολουθήσουν τὸν πλοιάρχο τους, ὁπουδήποτε κι ἀν τοὺς ἐπήγαινε. Ἀλλὰ δὲν σκεπτεσαι ὅτι οἱ νέοι ὑὰ ἀρνιόντουσαν; Αὐτοὶ δὲν ναυτολογήθηκαν μὲ τὴ συμφωνία νὰ προχωρήσουν ὡς τὸν Πόλο, δηλαδὴ νὰ ουφοκινδυνεύσουν τόσο πολύ.

— Τὸ ξέρω, κύριε Τζώρλιγκ: μοῦ φαίνεται διμως, ὅτι κι αὐτοὶ ὑὰ ἐδεχόντουσαν, ἀν πραδείγματος χάρη ὁ πλοιάρχος τοὺς ἔλεγε ὅτι ὁ μισθός τους ὑὰ μεγαλώνη ὅλοένα, γιὰ κάνθε παράλληλο ποὺ ὑὰ περνοῦμε, ὕστερα ἀπὸ τὴ νῆσο Τσάλαλ. Δὲν εἴμαι διμως καὶ τόσο βέβαιος...

— Οὔτε κι ἐγώ, ναύληρε.

— Καὶ δὲν εἴμαι βέβαιος, γιατὶ ξέρω καλά, ὅτι ὁ Χῆρνε καὶ οἱ ἄλλοι τῶν Φάλκλαντ — δηλαδὴ οἱ πιὸ πολλοὶ μέσα στὸ πλοῖο — εἶχαν ἐλπίδες ὅτι δὲν ὑὰ κατορθώνομε νὰ περάσουμε τὸ παγόφραγμα, καὶ ὅτι τὸ ταξίδι ὑὰ σταματοῦσε ὡς τὸν πολικὸ κύκλο... Φαντασμῆτε λοιπὸν τί λένε τώρα ἀπὸ μέσα τους, ποὺ βλέπουνε ὅτι προχωροῦμε τόσο πολύ. Δὲν ξέρω τί μπορεῖ νὰ συμβῇ ὡς τὸ τέλος· μοῦ φαίνεται διμως, ὅτι ὁ Χῆρνε εἶναι πολὺ ὕποπτο πρόσωπο, καὶ, νὰ σᾶς πῶ τὴν ἀλήθεια, τὸν ἐπιβλέπω πάντοτε.

‘Ο ναύκληρος δὲν εἶχε ἄδικο. ‘Ο Χῆρονε αὐτός, μὲ τὴν ἐπιφροὴ ποὺ ἔξασκοῦσε στοὺς νεοσυλλέκτους, δὲν ἦταν ἐντελῶς ἀκίνδυνος γιὰ τὸ μέλλον...

Κατὰ τὴν νύχτα τῆς 19 πρὸς τὴν 20 Δεκεμβρίου, ὁ ὑπνος μου γιὰ μιὰ στιγμὴ ταράχτηρε ἀπὸ κάποιο παράδοξο ὄνειρο. Ναί, ὄνειρο ότι ταῦτα βέβαια. ‘Ωστόσο, πρέπει νὰ τὸ διηγηθῶ ἐδῶ, γιατὶ ότι σᾶς δώσῃ μιὰ ἴδεα γιὰ τὴν ψυχική μου κατάσταση κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη.

“Ἐκανε ὀκόμη ἀρκετὸ κρύο, καὶ γ’ αὐτό, ἅμα ἔπιλωνόμουνα στὴν κουκέτα μου, τυλιγόμουνα καλὰ μὲ δῆλα τὰ σκεπάσματα. Συνήθως, ὁ ὑπνος ποὺ μ’ ἔπιανε ἀπὸ τὶς ἐννέα τὸ βράδυ, βαστοῦσε ἀδιάκοπα ὡς τὶς πέντε τὸ πρωΐ.

‘Ἐκοιμόμουνα λοιπὸν καὶ τὴ νύχτα ἐκείνη, ὅταν, κατὰ τὶς δυὸ μετὰ τὰ μεσάνυχτα, ἔξωτησα ἀπὸ ἔναν φύμυρο θρηνώδη καὶ παρατεταμένο.’ Ανοιξα τὰ μάτια — ἥ μᾶλλον μου φάνηκε ὅτι τὰ ἄνοιξα. Τὰ πορτόφυλλα ἦταν κλειστά· ὁ θαλαμίσκος μου ἦταν βινθισμένος σὲ βαθὺ σκοτάδι.

‘Ο φύμυρος ἔξακολουθοῦσε, καὶ μοῦ φάνηρε ὅτι μιὰ φωνὴ — φωνὴ τὴν ὅποια δὲν ἐγνώριζα — ἐψέλλιζε αὐτὲς τὶς λέξεις:

— Τὸν Πύμ!... Τὸν Πύμ!... Τὸν καημένο τὸν Πύμ!

‘Ηταν παραίσθηση βέβαια... ἐκτὸς ἀν εἶχε μπεῖ κάποιος στὸ δωμάτιό μου, ἀπὸ τὴν πόρτα ποὺ δὲν τὴν ἐκλείδωνα ποτέ...

— Τὸν Πύμ!... ἔξακολουθοῦσε ἡ ἄγνωστη φωνή... Δὲν πρέπει, δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶμε ποτὲ τὸν καημένο τὸν Πύμ!...

Αὐτὴ τὴ φορὰ ἀκούσα καθαρώτατα τὶς λέξεις, ἀπὸ πολὺ κοντά, σχεδὸν στὸ αὐτί μου... Τί ἐσήμαινε λοιπὸν αὐτὴ ἡ σύσταση, καὶ γιατὶ ἀπευθυνότανε πρὸς ἐμένα;... ’Αλλὰ μήπως δὲν εἶχε πεθάνει, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐπιστροφή του, στὴν Ἀμερική, ἀπὸ υάνατο αἰφνίδιο καὶ οἰκτρό, τοῦ ὅποιού κανεὶς δὲν ἤξερε τὶς λεπτομέρειες;...

Κατάλαβα τότε ὅτι παραλογιζόμουν καὶ ξώτησα ἐν-

τελῶς, μὲ τὴν ἐντύπωση ὅτι εἶχα δεῖ ἔνα ὄντειρο πολὺ χωη-
ρό, ὁφειλόμενο σὲ κάποια ἐγκεφαλική διέγερση.

Ἐστηκάθηκα διὰ μιᾶς ἀπὸ τὸ κρεβάτι μου, καὶ ἀνοί-
γοντας τὴν πόρτα κοίταξα ἔξω.

Κανεὶς δὲν βρισκόταν στὴν πρύμνη τῆς γολέτας,
παρὰ μόνος ὁ Χούντ, ὁρμιος κοντά στὸν τροχὸ τοῦ πηδα-
λίου, μὲ τὰ μάτια προσηλωμένα στὴν πυξίδα.

Δὲν εἶχα νὰ κάμω τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ πέσω πάλι.
Αὐτὸ ἔκαμα πράγματι, καί, μολονότι μοῦ φάνηκε πάλι,
ὅτι πολλὲς φορὲς ἄκουσα τὸ ὄνομα τοῦ Ἀρδούρου Πὺν
ν' ἀντηχῇ στὸ αὐτί μου, κοιψήθηκα ὡς τὸ πρωΐ.

“Οταν ἔξύντησα, ἀπὸ τὸ νυκτερινὸ αὐτὸ περιστατικὸ
δὲν μοῦ ἔμενε παρὰ μιὰ ἀόριστη καὶ ἀμυδρὴ ἐντύπωση,
ποὺ δὲν ἄργησε νὰ χαθῇ.

“Ο, τι ἔμεινε ἀπὸ τὴν ἔχρηξη...

Στὶς 10 'Ιανουαρίου, ἡ καταμέτρηση τοῦ πλοιάρχου
τῆς «'Ιάνας» εἶχε δώσει πλάτος μὲν $81^{\circ} 21'$ μῆκος δὲ 42°
 $5'$. Μ' ἐλάχιστη διαφορά, τέτοια βρέθηκε καὶ ἡ δική μας
θέση τὸ πρωΐ τῆς 20 Δεκεμβρίου. Προχωρήσαμε ἐπομέ-
νως κατ' εὔθειαν πρὸς τὴν νῆσο Μπένετ, ποὺ θὰ τὴν βλέ-
παμε σὲ εἰκοσιτέσσερεις ὥρες τὸ ἀργότερο.

Πράγματι, στὶς 21 Δεκεμβρίου, κατὰ τὶς ἔξη τὸ
ἀπόγευμα, ἡ φωνὴ τοῦ σκοπιωροῦ ἀνήγγειλε γῆ.

‘Ο «"Αλμπρανος», ἀφοῦ διέτρεξε περὶ τὰ ὄχτακόσια
μίλια ἀπὸ τὸν πολικὸ κύκλο, βρισκόταν τώρα ἀπέναντι
στὴ Μπένετ. Τὸ πλήρωμα εἶχε ἀπόλυτη ἀνάγκη ἀναπταύ-
σεως, γιατὶ εἶχε ἔξαντληθῆ κατὰ τὶς τελευταῖς ὥρες, ἀναγ-
κασμένο νὰ φυμουλκήσῃ τὸν «"Αλμπρανο» μὲ τὶς βάρκες
σὲ θάλασσα ἐντελῶς ἀκίνητη. Ή ἀποβίβαση λοιπὸν εἶχε ἀ-
ναβληθῆ γιὰ τὴν ἄλλη μέρα κι ἐγὼ ἐπέστρεψα στὸ θαλα-
μύσκο μου.

Τὴ νύχτα ἐκείνη, καμμιὰ φωνὴ δὲν ἐτάραξε τὸν ὕ-

πνο μου, και ἀπὸ τὶς πέντε βρέθηκα μὲ τοὺς πρώτους ἐπάνω στὸ κατάστρωμα.

Εἶναι περιττὸν νὰ πῶ ὅτι ὁ Τζέμ Βὲστ εἶχε λάβει ὅλα τὰ προφυλακτικὰ μέτρα, ποὺ ἦταν ἀναγκαῖα γιὰ τὴν προσέγγισή μας στὰ ὑποσττα ἐκεῖνα νερά. Ἡ αὐστηρότερη ἐπίβλεψη γινότανε στὸ πλοῖο. Τὰ κανόνια, οἱ ὀδίδες, τὰ τουφέκια, τὰ πιστόλια, τὰ προστατευτικὰ δίχτυα, τὰ πάντα ἦταν ἔτοιμα. Δὲν ξεχνούσαμε ὅτι ἡ «Ιάνα» εἶχεν ὑποστεῖ ἔφοδο ἀπὸ τοὺς ιδιαγενεῖς τῆς νήσου Τσάλαλ, ἡ δὲ γολέτα μας βρισκότανε τότε σὲ ἀπόσταση μόλις ἑξήντα μιλίων ἀπὸ τὸν τόπο τῆς καταστροφῆς ἐκείνης.

Ἡ νύχτα εἶχε περάσει ἥσυχη τὴν ἡμέρα κανένα σκάφος δὲν ἐφάνηρε στὴ γύρω μας θάλασσα, κανεὶς ἀνθρώπος στὴν ἀντικρυνή μας ὥκτη. Τὸ μέρος φαινόταν ἔρημο· ἄλλως τε ἐκεῖ οὔτε ὁ Οὐλλιαμ Γκὺ δὲν εἶχε ἀνακαλύψει ἵχνος ἀνθρώπου. Τὸ νησάκι Μπένεττ ἦταν ἐντελῶς ἀκατοίκητο.

Βράχος ἔροδος και ἄγονος, χωρὶς ἵχνος βλαστήσεως ἐπάνω του, μὲ περίμετρο μιᾶς λεύγας περίπου — τέτοια μοῦ ἐφάνηρε ἡ Μπένεττ και τέτοια τὴν περιγράφει ὁ Ἀρδοῦρος Πύμ.

Ἡ γολέτα μας ἀγκυροβόλησε σὲ ἀπόσταση ἑνὸς μιλίου, πρὸς βιορράν. Ἡταν ἡ θέση, στὴν δοπία εἶχε ἀγκυροβολήσει και ἡ «Ιάνα».

— Κύριε Τζώρλιγκ, μοῦ εἴπε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ, βλέπετε τὸ ἀκρωτήριο ἐκεῖνο, πρὸς τὸ βιορειοανατολικὸ μέρος τοῦ νησιοῦ;

— Τὸ βλέπω.

— Δὲν ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕνα σωρὸ βράχους ποὺ μοιάζουν μὲ μιτάλλες ἀπὸ μπαμπάκι ἡ μιὰ ἐπάνω στὴν ἄλλη;

— Πραγματικά· εἶναι ὅπως περιγράφεται στὴ διήγηση τοῦ Ἀρδούρου Πύμ.

— Δὲν μένει τώρα, παρὰ ν' ἀποβιβαστοῦμε σ' αὐτὸ τὸ ἀκρωτήριο, κύριε Τζώρλιγκ. Ποιός ξέρει μήπως δὲν βροῦ-

με ἔκει τίποτα λείψανα τῶν ἀνδρῶν τῆς «'Ιάνα», ἃν βέβαια κατώρθωσαν νὰ φύγουν ἀπὸ τὴν νῆσο Τσάλαλ.

Πρέπει νὰ περιγράψω ποιά ἦταν τότε ἡ ψυχική μας κατάσταση.

'Απέναντί μας, σὲ μικρὴ ἀπόσταση, βρισκόταν τὸ νησάκι, ἐπάνω στὸ ὄποιο ὁ Ἀρμοῦρος Πὺμ καὶ ὁ Οὐίλλιαμ Γκὺ εἶχαν ἀποβιθασθῆ ἐδῶ καὶ ἔντεκα χρόνια. "Οταν ἡ «'Ιάνα» ἔφτασε ἐδῶ, βρισκότανε ὑπὸ συνθῆκες κάθε ἄλλο παρὰ καλές, γιατὶ ἀρχισαν ἥδη νὰ τῆς λείπουν τὰ τρόφιμα καὶ οἱ ἄνδρες τῆς νὰ ὑποφέρουν. 'Απεναντίας, ἡ ὑγεία τῶν ἀνδρῶν τοῦ «'Αλμπρανού» διετηρεῖτο καλὴ καί, ἐκτὸς τῶν νεοσυλλέκτων, ποὺ ἐγκρίνιαζαν μεταξύ τους, δῆλοι οἱ παλιοὶ ναῦτες φαινόντουσαν γεμάτοι ἐλπίδες, κατευχαριστημένοι γιατὶ βρισκόμαστε τόσο κοντὰ στὸ τέρμα.

Τί σκεπτότανε, τί ἐποδοῦσε, πόσο ἀνυπομονοῦσε ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ, τὸ μαντεύει κανεὶς εὔκολα. Μπορῶ νὰ πῶ, ὅτι κατάτρωγε μὲ τὰ μάτια τὸ νησί.

'Αλλ' ὑπῆρχε κι ἔνας ἄλλος, τὰ βλέμματα τοῦ ὄποίου ἦσαν προσηλωμένα σ' αὐτὸ μὲ μεγαλύτερη ἐπιμονή. "Ηταν ὁ Χούντ.

'Απὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἀγκυροβολήσαμε, ὁ Χούντ δὲν εἶχε κοιμηθῆ διόλου στὸ κατάστρωμα —ὅπως συνήθιζε νὰ κάνῃ— ἔστω καὶ ἐπὶ δυὸ ἥ τρεις μόνον δρες. Στεκότανε διαρκῶς κοντὰ στὸ δρύφακτο τῆς πρώρας, μὲ τὸ μεγάλο του στόμα σφριγμένο, μὲ τὸ μέτωπο αὐλακωμένο ἀπὸ χίλιες ρυτίδες, καὶ κοίταζε διαρκῶς τὴν ἀντικρυνὴ ἀκτή, μὴ στρέφοντας ἀπ' αὐτὴ τὸ βλέμμα του οὕτε μιὰ στιγμή.

Προτοῦ φύγη μὲ τὸν «'Αλμπρανο», ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκὺ ἔσυντησε στὸν ὑποπλοίαρχο τὴ μεγαλύτερη προσυχὴ καὶ ἐπίβλεψη — μολονότι ὁ Τζέμ Βὲστ δὲν εἶχε ἀνάγκη τέτοιας συστάσεως. 'Η ἐξερεύνησή μας δὲν θὰ βαστοῦσε περισσότερο ἀπὸ πέντε ἥ ἕξη δρες· καὶ ἂν ἡ βάρκα μας δὲν ἐπέστρεφε τὸ ἀπόγευμα, ὁ ὑποπλοίαρχος ὀφειλε νὰ στείλῃ δεύτερη γιὰ νὰ μᾶς ἀναζητήσῃ.

— Πρόσεχε ἐπίσης τοὺς νεοσύλλεκτους, πρόσθεσε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ.

— Μείνετε ἡσυχος, πλοίαρχε, ἀποκρίθηκε ὁ Τζέμ Βέστ. Καὶ μάλιστα ἀφοῦ σᾶς χρειάζονται τέσσερεις κωπηλάτες, πάρτε ἀπὸ τοὺς νεοσύλλεκτους, γιὰ νὰ ἔλαττωθῇ ὁ ἀριθμός τους μέσα στὸ πλοῖο.

Ἡ συμβουλὴ ἦταν φρόνιμη, γιατί, κάτω ἀπὸ τὴν ἐπίδραση πάντοτε τοῦ Χῆρον, ἡ δυσαρέσκεια τῶν συντρόφων του τῶν Φάλελαντ μεγάλωνε ἀπὸ μέρα σὲ μέρα.

“Οταν ἡ βάρκα ἑτοιμάστηκε, τέσσερεις ἀπὸ τοὺς νεοσύλλεκτους τοποθετήθηκαν στὰ κουπιὰ ὁ δὲ Χούντ, ποὺ τὸ ζήτησε ὁ ἴδιος στὸ πηδάλιο. Ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ, ὁ ναύληρος κι ἔγω, ὅλοι καλὰ ὠπλισμένοι, καθήσαμε πίσω καὶ ἡ βάρκα ἔεκινησε γιὰ τὸ νησάκι.

“Τοτερα ἀπὸ μισὴ ὥρα, ἐστρίψαμε τὸ ἀκρωτήριο, ποὺ ἀπὸ κοντὰ δὲν ἔμοιαζε πιὰ μὲ σωρὸ δεμάτων μπαμπακιοῦ — καὶ τότε παρουσιάστηκε μπροστά μας ὁ μικρὸς ὄρμος, στὸν ὃποιο εἶχαν προσορμιστεῖ κοὶ οἱ βάρκες τῆς «Ιάνας».

Στὸν ὄρμο αὐτὸ μᾶς διεύθυνε ὁ Χούντ. Μποροῦσε κανεὶς νὰ ἔχῃ πειούμηση στὸ ναυτικό του ἔνστικτο. “Αλλως τε, ὡδηγοῦσε τὴ βάρκα μὲ τόση ἐπιδεξιότητα, ἀποφεύγοντας τοὺς σκοπέλους, ποὺ πρόβαλαν ἐδῶ κι ἔκει, ὥστε θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ἥξερε τελείως τὴν ἀκτὴ ἔκεινη...

‘Αποβιβαστήκαμε στὸ βάθος τοῦ ὄρμου, σὲ κάτι μεγάλες πέτρες, ποὺ τὶς ἐσκέπαζε ἵσχην βλάστηση λειχήνων. “Ἐνεκα τῆς ἀμπώτιδας, ἡ θάλασσα ἀποσυρότανε τώρα καὶ ἀποκάλυπτε ἓνα εἰδος ἀμμώδους γιαλοῦ, σπαρμένου μὲ μαῦρες πέτρες, ποὺ ἔμοιαζαν μὲ κεφάλια τεραστίων καρφιῶν.

‘Επάνω στὴν ἄμμο, εἴδαμε κάτι παράξενα μαλάκια ἐπιμήκη, πάχους ἐνὸς ὥς ὀκτὼ ἑκατόστον καὶ μήκους τριῶν μέχρι δεκαοκτώ. “Αλλα ἀπ’ αὐτὰ ἀναπαυόντουσαν ἡσυχα, καὶ ἄλλα σερνόντουσαν, ἀναζητώντας ἥλιο καὶ τρο-

φή· ἤταν δὲ ἡ τροφή τους ζωῦφια ἀπὸ κεῖνα στὰ ὅποια ὁφεῖλεται ἡ παραγωγὴ τοῦ κοραλλίου.

— Αὐτὰ εἶναι τὰ μαλάκια, μοῦ εἴτε τότε ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ, ποὺ τὰ ὑπεροχαποῦν καὶ τ' ἀκριβοτέληρώνουν οἱ Κινέζοι... Σᾶς τὸ ὑπενθυμίζω, κύριε Τζώρλιγκ, γιατὶ ἔξ αἰτίας τους ἡ «Ιάνα» παρέμεινε στὴ νῆσο Τσάλαλ. Θυμόσαστε βέβαια, ὅτι ὁ ἀδελφός μου εἶχε κάνει σύμβαση μὲ τὸν Τοὺ - Βίτ γιὰ τὸ φάρεμά τους, ὅτι εἶχε πάρει τὴν ἄδειά του νὰ φτιάσῃ παράγκες καὶ ν' ἀφήσῃ τρεῖς ἄντρες νὰ ἐτοιμάσουν τὸ φορτίο, ἐνῶ ἡ γολέτα θὰ ἔξακολουθοῦσε τὸ ἔξερευνητικό της ταξίδι. Θυμόσαστε ἐπίσης πῶς ὑπέστη ἔπειτα τὴν ἐπίθεση τῶν ἀγρίων καὶ πῶς καπαστράφησε.

Ναί· ὅλες αὐτὲς οἱ λεπτομέρειες ἥσαν πρόχειρες στὴ μνήμη μου, καθὼς κι ἐκεῖνες ποὺ δίνει ὁ Ἀριθοῦρος Πύμ, περιγράφοντας τὰ μαλάκια αὐτά. Μοιάζουν μὲ σκουλήκια ἢ μὲ κάμπτιες, γιατὶ οὔτε ὅστρακο ἔχουν, οὔτε πόδια, ἀλλὰ μόνον δαχτύλια ἐλαστικά. Τὰ μαζεύουν, τὰ σχῆμαν κατὰ μῆκος, βγάζουν τὸ ἐντόσθια τους, τὰ πλένουν, τὰ βράζουν, τὰ θάβουν γιὰ λίγες ώρες στὴν ἄμμο, κι ἔπειτα τ' ἀπλώνουν στὸν ἥλιο.

*Ετοι ἀποξηραμένα καὶ πακεταρισμένα, στέλνονται στὴν Κίνα, ἀπου οἱ Κινέζοι, ποὺ τ' ἀγαποῦν τρελλὰ ὅσο καὶ τὶς φωλιὲς τῶν χελιδονιῶν, τὰ πληρώνουν εἰκοσιπέντε δολλάρια τὸ ἑκατόλιτρο. Γίνεται δὲ μεγάλη ἕοδεψη ἀπὸ αὐτά, ὅχι μόνον στὴν Καντάνα, ἀλλὰ καὶ στὴν Σιγκαπούρη, στὴν Μπαταβία καὶ στὴ Μανίλα.

Δυὸς ἀπὸ τοὺς κωπηλάτες μας ἔμειναν νὰ φυλᾶνε τὴ βάρκα. Σινοδευόμενοι ἀπὸ τοὺς δυὸ ἄλλους, ὁ Λὰν Γκύ, ὁ ναύληρος, ὁ Χοὺντ κι ἐγώ, διευθυνθήκαμε πρὸς τὸ κέντρο τῆς Μπένεττ.

*Ο Χοὺντ ἔβαδιζε ἐπὶ κεφαλῆς, σιωπηλὸς ὅπως πάντοτε. Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι μᾶς ἔκανε τὸν ὅδηγό. Αὐτὸ παρετήρησα στὸν πλοίαρχο καὶ στὸ ναύληρο, οἱ ὅποιοι συμ-

φώνησαν ότι, πράγματι ό Χούντ φαινότανε σάν νὰ είχε
έπισκεψθή καὶ ἄλλοτε τὸ νησάκι...

Τὸ ἔδαφος ἦταν τραχύτατο καὶ ἄγονο, ἐντελῶς ἀνε-
πίδεκτο καλλιεργείας. Δὲν ἐφύτευαν σ' αὐτὸ παρὰ ἀγ-
καθεροὶ θάμνοι, ποὺ δὲν θὰ μποροῦσαν νὰ χρησιμεύσουν
σάν τροφὴ οὔτε σὲ ζῶα. "Αν ὁ Οὐίλλιαμ Γκὺ καὶ οἱ σύν-
τροφοί του, ὑστεροῦ ἀπὸ τὴν καταστροφὴ τῆς «'Ιάνας», δὲν
εὑρισκαν ἄλλο καταφύγιο ἔκτὸς ἀπὸ τὴν Μπένετ, ή πεῖνα
βέβαια θὰ τοὺς ἔξωντωνε ὅλους.

'Απὸ τὴν κορυφὴ τοῦ λόφου, ποὺ ὑψωνόταν στὸ κέν-
τρο τοῦ νησιοῦ, μπορέσαμε νὰ τὸ ἐπισκοπήσουμε σὲ ὅλη
του τὴν ἔκταση... Τίποτα... τίποτα πουθενά... 'Αλλ' ἀραγε
δὲν είχε διατηρήσει τίποτε ἵχνη ἀνθρώπινων ποδιῶν, ἢ
λείψανα φωτιᾶς, ἢ ἐρεύπια καλυβιῶν; 'Ενδείξεις τέλος
πάντων ότι οἱ ἄνδρες τῆς «'Ιάνας» τὴν είχαν κάποτε ἐπι-
σκεψθῆ;

Θέλοντας νὰ βεβαιωθοῦμε γι' αὐτό, ἀποφασίσαμε
ν' ἀκολουθήσουμε τὴν περίμετρο τῆς ἀκτῆς, ξεκινώντας
ἀπὸ τὸν δρόμο στὸν ὅποιον εἶχαμε ἀποβιβασθῆ, καὶ νὰ τοι-
γρίσουμε ἔτσι ὅλο τὸ νησάκι.

Κατεβήκαμε ἀπὸ τὸ λόφο, καὶ ἀκολουθήσαμε τὸ
Χούντ, ποὺ καὶ πάλι προηγήθηρε σάν ὁδηγός. "Οταν
φτάσαμε ἔτσι στὴ μεσημβρινὴ ἄκρη τῆς νήσου, ὁ Χούντ ἐ-
στάθηκε, κοίταξε γύρω του, ἔσκυψε καὶ μᾶς ἔδειξε μὲ τὸ
πελώριο χέρι του, ἀνάμεσα στὰ διεσπαρμένα λιθάρια, ἓνα
κομμάτι ξύλου, φθαρμένου καὶ σάπιου.

— "Α, τὸ θυμοῦμαι αὐτὸ τὸ ξύλο!... Κατὰ τὸν 'Αρθοῦ-
ρο Πύμ, είναι ἀπὸ πρώρα πλοίου... ἔχει μάλιστα ἐπάνω
καὶ κάτι σκαλίσματα, εἴτα.

— 'Ανάμεσα στὰ ὅποια ὁ ἀδελφός μου διέκρινε ἀμυδρῶς
καὶ τὰ ἵχνη μιᾶς χελώνας, πρόσθεσε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ.

— 'Ακριβῶς, ἀπάντησα, ἀλλ' αὐτὸ δὲν τὸ παραδέχτηκε
ὁ 'Αρθοῦρος Πύμ. 'Οπωσδήποτε, ἀφοῦ τὸ ξύλο αὐτὸ ἔξα-
κολουθεῖ νὰ βρύσκεται στὸ ἴδιο μέρος, στὸ ὅποιο ἀναφέρει

ἡ διήγηση, ότι πή ὅτι, ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῆς πρώτης ἐπισκέψεως τῆς «'Ιάνας», κανεὶς ἄλλος δὲν ἀποβιβάστηκε στὸ νησί. Νομίζω λοιπὸν ὅτι χάνουμε τὸν καιρό μας, ζητώντας ἔδω ἵχνη καὶ τεκμήρια. Μόνο στὴ νῆσο Τσάλαλ πρέπει νὰ περιοριστοῦμε.

— Ναί... στὴ νῆσο Τσάλαλ, ἀποκρίθηκε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ.

‘Ωστόσο, ἔξακολονθήσαμε τὴν περιοδεία μας. Βρισκόμαστε τώρα στὴν ἀνατολικὴ παραλία — βαδίζοντας πρὸς τὸν ὄρμο, γιὰ νὰ ἐπιβιβαστοῦμε καὶ νὰ ἐπανέλθουμε στὸν «'Αλμπρανο» — ὅταν ὁ Χούντ, ποὺ προηγεῖτο καμιαὶ δεκαριὰ βήματα περίπου, σταμάτησε ἀπότομα καὶ μᾶς ἐκάλεσε μ’ ἔνα νεῦμα ζωηρό.

Πλησιάσαμε τρέχοντας.

‘Ο Χούντ εἶχε γονατίσει μπροστά σ’ ἔνα ἄλλο κομμάτι ξύλο, σανίδας σάπιας, μισοχωμένης στὴν ἄμμο. Ἐν μπροστά στὴν πρώτη καμπιὰ ἔκπληξη δὲν εἶχε δείξει, τώρα δὲν οἶμος ἡ στάση του ἦταν ἐντελῶς διαφορετική. Τὴν ἐψηλαφοῦσε, τὴν ἔχαιδευε μὲ τὰ πελώρια χέρια του, σὰν νὰ ἥμελε νὰ αἰσθανθῇ μὲ τὴν ἀφὴ ὅλες της τὶς ἀνωμαλίες, σὰν νὰ ζητοῦσε στὴν ἐπιφάνειά της κανένα σχῆμα, καμπιὰ γραμμή, ποὺ νὰ μπορῇ νὰ ἔχῃ σημασία ιδιαίτερη.

· Ή σανίδα αὐτή, δρύινη, μήκους ἐνάμιση ὡς δύο μέτρων καὶ πλάτους 6 ἑκατοστῶν, φαίνεται ὅτι θὰ ἀνῆκε σὲ σκάφος ἀρκετὰ μεγάλων διαστάσεων — ἵσως σὲ κανένα ίστιοφόρο πολλῶν ἑκατοντάδων τόνων. Τὸ στρῶμα τῆς μαύρης μπογιᾶς, ποὺ τὴν ἐσκέπαξε ἄλλοτε, εἶχε χαθῆ ἀπὸ τὴν πολυκαιρία.

Καθὼς παρατήρησε ὁ ναύληρος — καὶ μὲ τὴν παρατήρησή του συμφώνησε καὶ ὁ πλοίαρχος, τὴν ἐπιδοκύμασε δὲ μ’ ἔνα νεῦμα καὶ ὁ Χούντ — ἡ σανίδα θ’ ἀποτελοῦσε μέρος τοῦ ἔξωτεροῦ περιβλήματος τῆς πρύμνης.

— Γιὰ νὰ βρίσκεται δὲν οἶμος ἔδω, εἴτα τότε ἐγώ, πρέπει νὰ ἔξεβράσθη ἀπὸ τὴν θάλασσα, ὕστερα ἀπὸ τὸ ναυάγιο.

— Μήπως είναι... άνεκραξε ό Λάν Γκύ.
‘Η ίδια σκέψη γεννήθηκε στό μυαλό μας συγχρόνως.

—Αύτή ή φουσκωθαλασσιά προμηνύει θύελλα (σελ 114)

Φαντασθήτε δὲ τὴν ἔκπληξή μας, τὴν ἔκστασή μας, τὴν ἀνέκφραστη συγκίνησή μας, ὅταν ὁ Χοὺντ μᾶς ἔδειξε ἐπτὰ ἡ ὄξτώ γράμματα, χαραγμένα στὴ σανίδα ἐκείνη—

όχι ἀπλῶς ζωγραφισμένα, ἀλλὰ σκαλιστά, ἀνάγλυφα, ἔτσι ώστε νὰ τὰ αἰσθάνεται κανεὶς μὲ τὴν ἀφή!...

* Ήταν εύκολώτατο νὰ διακρίνῃ κανεὶς τὰ γράμματα δυὸς λέξεων, σὲ δυὸς γραμμές γραμμένων:

ΑΝ ΛΙ Ε ΠΟ Λ

«Ιάνα» - Λίθερουλ!... Αὐτὴ ἡταν ἡ γολέτα, ἡ κυνερνώμενη ἀπὸ τὸν πλοίαρχο Οὐτίλιαμ Γκύ! 'Αδιάφορο ὅτι ὁ χρόνος ἔσβησε τὰ ἄλλα γράμματα. Μήπως ὅσα ἔμειναν δὲν ἡταν ἀρκετὰ νὰ μᾶς ποῦν τὸ ὄνομα τοῦ πλοίου καὶ τοῦ λιμανιοῦ ποὺ εἶχε καθελκυσθῆ;

'Ο πλοίαρχος Λὰν Γκὺ πήρε στὰ χέρια του τὴ σανίδα, καὶ κόλλησε σ' αὐτὴν τὰ χείλη του, ἐνῷ θερμὰ δάκρυα ἔτρεχαν ἀπὸ τὰ μάτια του.

* Ήταν κομμάτι, λείψανο τῆς «Ιάνας», ἀπὸ κεῖνα ποὺ εἶχαν ἔξακοντασθῆ ἐδῶ κι ἐκεῖ στὴν ἔκρηξη, καὶ ἔξεβράσθηκε κοντὰ στὴν ἀστὴ αὐτὴ ἀπὸ τὴ θάλασσα.

Χωρὶς νὰ προφέρω λέξη, περίμενα νὰ κατευνασθῇ ἡ τόσο δίκαιη συγκίνηση τοῦ πλοιάρχου Λὰν Γκύ. 'Αλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ Χούντ, τί κεραυνοβόλο βλέμμα ἔκτοξεύθηκε τότε πρὸς τὸν ὁρίζοντα, πρὸς νότον!

'Επὶ τέλους, ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκὺ σηρώθηκε. 'Ο Χούντ, ἀφωνος πάντοτε, φορτώθηκε τὴ σανίδα στοὺς ὤμους του, καὶ ἔξακολουθήσαμε τὸ δρόμο μας... Μετὰ μιὰ ὥρα, συμπληρώνοντας τὴν περιοδεία τοῦ νησιοῦ, βρισκόμαστε στὸν «'Αλμπρανο».

'Ο πλοίαρχος Λὰν Γκὺ θέλησε νὰ μείνουμε στὴν Μπένεττ ὡς τὴν ἄλλη μέρα, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι, ἐν τῷ μεταξὺ θὰ ἔτνεε ἄνεμος βόρειος ἢ ἀνατολικός. Αὐτὸς ἡταν ἀναγκαιότατο, γιατὶ πῶς ἡταν δυνατὸν νὰ ουμουλωθῇ ὁ «'Αλμπρανος» μὲ τὶς βάρκες του ὡς τὴ νῆσο Τσάλαλ, ἀπ' τὴν ὥποια μᾶς ἐχώριζαν ἀκόμη τριάντα μίλια; Μολονότι τὸ φεῦγα ἐφέρετο πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος, δὲν ἔφτιαναν οὔτε δυὸς μέρες γιὰ νὰ διανύσῃ τὸ διάστημα.

‘Ο ἀπόπλους, λοιπόν, ὀναβλήθηκε γιὰ τὴν ἄλλη μέρα. Κι ἐπειδὴ μιὰ ἐλαφρὰ αὔρα ἀρχισε νὰ πνέῃ κατὰ τὰ μεσάνυχτα, ὑπῆρχε ἐλπίδα ὅτι, χωρὶς πολλὴ ἀργοπορία, ἡ γολέτα μας ὑὰ ἔφτανε στὸ ἔσχατο ὄροι τοῦ ταξιδιοῦ της.

Τὸ πρωὶ τῆς 23 Δεκεμβρίου, κατὰ τὶς ἔξήμιση, ὁ «Ἀλμπρανος», μὲ τὴν πρώρα πρὸς νότον, ἀπέπλευσε ἀπ’ τὴν Μπένετ. Ἀσθενέστατος ἦταν ὁ ἄνεμος ποὺ μᾶς ἔσπρωχνε καὶ συχνὰ τὰ πανιὰ χτυποῦσαν χαλαρωμένα στὰ κατάρτια. Προχωρούσαμε ἀργά. Ἡ νῆσος Τσάλαλ δὲν θὰ φαινόταν πρὶν περνοῦσαν τουλάχιστον τριάντα ἔξη ὥρες.

Πέρασα σχεδὸν ὅλη τὴν ἡμέρα καθήμενος στὴν πρύμνη, μὲ τὸ βιβλίο τοῦ «Ἐντγκαρ Πόε στὰ χέρια. Μολονότι ἐδιάβαζα μὲ προσοχή, δὲν μοῦ διέφυγε ἡ ἐπιμονή, μὲ τὴν ὁποία μὲ κοιτοῦσε ὁ Χούντ, ὃσες φορὲς ἡ ὑπῆρχσία τὸν ἐκαλοῦσε κοντὰ στὸ ὑπόστεγο.

‘Ο ἄνεμος δὲν ἔδειχνε ὅτι θὰ δυνάμωνε. Ἡταν πέντε τὸ βράδυ, ὅταν οἱ τελευταῖς γραμμὲς τῆς Μπένετ ἔξαφανίσθηκαν. Πόσο λίγο διάστημα εἴχαμε διανύσει ἀπὸ τὸ πρωΐ.

‘Απὸ τὶς ἔξη ὁ ἥλιος ἐκαλύφθηκε ἀπὸ πυκνὸ πέπλο ὁμίχλης, πίσω ἀπὸ τὸν ὅποιο ἔξακολούθησε νὰ διαγράφῃ τὴν τροχιά του. Ἐν τούτοις, μετὰ τὰ μεσάνυχτα, ὁ ἄνεμος δυνάμωσε κάπως καὶ ὁ «Ἀλμπρανος» μπόρεσε νὰ προχωρήσῃ κάπου δώδεκα μίλια. Τὴν ἄλλη μέρα, 24 Δεκεμβρίου, ἡ καταμέτρηση ἔδωσε πλάτος μὲν $83^{\circ} 2'$, μῆκος δὲ $43^{\circ} 5'$. Ἄρα ὁ «Ἀλμπρανος» ἀπεῖχε μόλις ἔνα τρίτον τῆς μοίρας ἀπὸ τὴνήσος Τσάλαλ, δηλαδὴ εἴκοσι μίλια.

Δυστυχῶς, ἀπὸ τὸ μεσημέρι, ἡ ἔνταση τοῦ ἀνέμου ἐλαττώθηκε. Ὁπασδήποτε, χάρις στὸ εὐνοϊκὸ ρεῦμα, ἡ νῆσος Τσάλαλ ἀνηγγέλθη ἀπὸ τὸν σκοπιωρὸν τὸ ἵδιο ἔκεινο βράδυ στὶς 6 καὶ 45’.

Μόλις φίχτηρε ἡ ἄγκυρα, ἐπιθεωρήθηκαν μὲ τὴ μεγαλύτερη προσοχὴ τὰ ὅπλα καὶ τὰ πολεμοφόρδια. Ὅλα βρέθηκαν ἐν τάξει. ‘Ο «Ἀλμπρανος» δὲν διέτρεχε κίνδυνο νὰ

καταληφθῆ ἔαφνικά. Πολλὰ μάτια ἀγρυπνοῦσαν ἐπάνω στὸ πλοῖο, καὶ ήδιαιτέρως τὰ μάτια τοῦ Χούντ, ποὺ οὕτε γιὰ μιὰ στιγμὴ δὲν ἔπαιψαν νὰ κοιτᾶνε τὸν ἀπώτατο ἔκεινο ἀνταρκτικὸ δρίζοντα!

Στὸ νησὶ τῶν ἀγρίων.

‘Η νύχτα πέρασε μὲ ἡσυχία. Καμμιὰ βάρκα δὲν ἥρθε ἀπὸ τὸ νησί· κανεὶς ἴδιαγενῆς δὲν ἐφάνηρε στὴν ἀκρογιαλιά. Ἀσφαλῶς, οἱ κάτοικοι ἥσαν περιωρισμένοι στὸ ἐσωτερικὸ τῆς νήσου. ’Αλλωστε, ξέραμε ἀπὸ τὴ διήγηση τοῦ Πύμ, ὅτι ἔπειτε νὰ περπατήσῃ κανεὶς τρεῖς ἡ τέσσερεις ὥρες, γιὰ νὰ φτάσῃ στὴν πρωτεύουσα τῆς Τσάλαλ.

“Ἄρα δὲν εἶχαν δῆ τὸν «’Αλμπρανό», καὶ αὐτὸ ἦταν εὐχάριστο.

Εἶχαμε ἀγκυροβολήσει σὲ ἀπόσταση μισοῦ μιλίου, καὶ ἦταν εὔκολο νὰ παρατηρήσουμε τὸ νησί.

’Οχτὼ ὡς ἐννέα μιλίων περίμετρος, ἀκτὴ ἀνώμαλη καὶ δυσπρόσιτη, ἔκτεταμένες πεδιάδες ἄγονες, ὑπόμαυρες, πλαισιούμενες ἀπὸ λοφοσειρὰ μετρίου ὑψούς, αὐτὴ ἦταν ἡ θέα, ποὺ παρουσίαζε ἡ Τσάλαλ. ’Εσταναλαμβάνω, ὅτι ἡ παραλία ἦταν ἔρημη... ’Αραγε, τί εἶχε συμβῆ στὸ διάστημα τῶν ἔντεκα αὐτῶν χρόνων; Μήπως ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἴδιαγενῶν, ὁ Τοὺ Βίτ, δὲν ὑπῆρχε πιά;... ’Εστω· ἀλλ’ οἱ κάτοικοι, οἱ τόσο πολυάριθμοι;... Καὶ ὁ Οὐίλλιαμ Γκύ;... Καὶ οἱ ναναγοί;...

— Νὰ κατεβαστῇ ἡ μεγάλη βάρκα! διέταξε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ, ἀνυπόμονος.

‘Η διαταγὴ ἔκτελέστηρε.

— Τζέμ, εἴπε τότε ὁ πλοίαρχος· ἃς μποῦν μέσα ὄκτὼ ἄνδρες μὲ τὸν Μαρτὲν Χόλτ. ’Ο Χούντ στὸ πηδάλιο. Σὺ θὰ μείνης στὸ πλοῖο καὶ θὰ προσέχης καλὰ ἀπὸ τὸ μέρος τῆς ξηρᾶς καὶ ἀπὸ τὸ μέρος τῆς θάλασσας...

— Μείνετε ἡσυχος, πλοίαρχε.

— Θ' ἀποθίβαστοῦμε καὶ θὰ προσπαθήσουμε νὰ φτάσουμε στὸ χωριὸ Κλὸκ - Κλόκ. "Αν τυχὸν σᾶς συμβῇ τίποτε, εἰδοποιεῖς μὲ τρεῖς κανονιές.

— Αὐτό, λοιπόν, θὰ εἶναι τὸ σύνθημα, ἀποκρίθηκε ὁ ὑποπλοίαρχος. Τρεῖς κανονιὲς κατὰ διαλείμματα ἐνὸς λεπτοῦ τῆς ὥρας.

— "Αν δὲν ἐπιστρέψουμε ὡς τὸ βράδυ, ἔξακολούθησε ὁ πλοιάρχος, στεῖλε τότε τὴ δεύτερη βάρκα, καλὰ ἔξωπλισμένη μὲ δέκα ἄνδρες, ὑπὸ τὸν ναύληρο, γιὰ νὰ μᾶς παραδαλάθῃ.

— Μάλιστα.

— "Οἱιως σὲ ὅποιαδήποτε περίπτωση ἔσύ, Τζέμ, δὲν θ' ἀφήσης τὸ πλοῖο.

— "Οχι.

— Καὶ ἂν δὲν ἐπιστρέψουμε πιά, ἂν, καὶ ἀφοῦ κάνης πᾶν τὸ δυνατόν, δὲν βρεθῶμε, τότε θ' ἀναλάθης ἐσὺ τὴν κυβέρνηση τοῦ πλοίου, καὶ θὰ τὸ ἐπαναφέρῃς στὶς Φάλκλαντ.

— Εἶμαι σύμφωνος.

'Εκτὸς τοῦ Μαρτὲν Χὸλτ καὶ τοῦ Χούντ, ὁχτὼ ἄνδρες δῆλοι καλὰ ὠπλισμένοι, μὲ τουφέκια καὶ μὲ πιστόλια, μὲ φυσιγγιοθῆκες γεμάτες καὶ μὲ μαχαίρια στὴ ζώνη, μπήκαν στὴ βάρκα. Τὴ στιγμὴ ἔκείνη προχώρησα καὶ εἴπα:

— Κύριε πλοιάρχε, μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ σᾶς συνοδέψω στὴν ξηρά;

— "Οπως θέλετε, κύριε Τζώρλιγκ.

Μπήκα στὸ θαλαμίσκο μου, πήρα τὸ δίκαννο κυνηγετικό μου ντουφέκι κι ἐπέστρεψα κοντὰ στὸν πλοιάρχο, ποὺ μοῦ εἶχε φυλάξει μιὰ θέση στὴν πρύμνη τῆς βάρκας.

Μὲ ίσχυρὴ κωπηλασία διευθυνθήκαμε πρὸς τοὺς σκοπέλους, γιὰ ν' ἀνακαλύψουμε τὸ πέρασμα ἀπ' τὸ ὅποιο εἶχαν περάσει ὁ 'Αρθούρος Πὺμ καὶ ὁ Ντίρκ Πέτερς, μὲ τὴ βάρκα τῆς «Ιάνας», στὶς 19 Ιανουαρίου 1828.

Τὴ στιγμὴ ἔκείνη, οἱ ἄγριοι εἶχαν φανῆ μέσα στὰ μο-

νόξυλά τους, φωνάζοντας «άναμού - μου!» και «λάμα - λάμα», όταν ό Οὐίλλιαμ Γκύ, σηκώνοντας ένα ασπρό μαντήλι, σάν σημαία εἰρήνης, τους ἐπέτρεψε φιλικά νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸ πλοῖο μὲ τὸν ἀρχηγό τους Τοὺ - Βίτ, καθὼς θὰ υμφόσαστε, βέβαια, ἀπ' τὴ διήγηση τοῦ 'Αρθούρου Πύμ.

'Επὶ εἴκοσι λεπτὰ τῆς ὥρας, ή βάρκα μας ἔπλεε ἀκολουθώντας τὴ σειρὰ τῶν σκοπέλων ὡς ὅτου ὁ Χοὺντ ἀνακάλιψε τὸ πέρασμα, στὸ ὄποιο μπήκαμε. Σὲ λίγο, ή βάρκα μας στερεώθηκε μὲ τὴν ἄγκυρά της ἀπὸ τοὺς βράχους τῆς ἀκτῆς. 'Αφήσαμε ἑκεῖ δυὸ ἄνδρες νὰ τὴν φυλάνε, οἱ δὲ λοιποί, μὲ τὸν Χοὺντ ἐπὶ κεφαλῆς, διευθυνθήκαμε πρὸς τὸ κέντρον τῆς νήσου.

'Ο πλοίαρχος Λὰν Γκὺ κι ἐγώ, βαδίζοντας ὀλοένα, ἀνταλλάσσαμε τὶς σκέψεις μας καὶ τὶς ἐντυπώσεις μας γιὰ τὴ χώρα ἐκείνη, πού, κατὰ τὴν ἔκφραση τοῦ 'Αρθούρου Πύμ, «διέφερε ούσιωδῶς ἀπὸ κάθε ἄλλη χώρα, ποὺ ἔξερευνήθηκε ὡς τότε ἀπὸ ἀνθρώπους πολιτισμένους».

Λύτὸ φαινότανε ἐκ πρώτης ὅψεως. Τουλάχιστον τὸ χρῶμα τῶν πεδιάδων ἦταν μελανό, ὡσὰν τὸ χῶμα τους ν' ἀποτελεῖτο ἀπὸ σκόνη λάβας, καὶ σὲ κανένα μέρος δὲν φαινότανε τίποτε ἀσπρό.

Προπορευόμενος καμμιὰ ἐκατοστὴ βήματα, ὁ Χοὺντ ἔτρεξε σ' ἕνα μεγάλο βράχο, σκαρφάλωσε σ' αὐτὸν μ' εὔκινησία αἰγάργου, ἐστάθηκε στὴν κορυφή, κι ἀπὸ κεῖ ἐπεσκόπησε ὅλη τὴν περιοχή, σὲ ἀκτίνα πολλῶν μιλίων. Δὲν ἐφάνηκε ὅμιως εὐχαριστημένος. 'Ενόμιζε κανεὶς, ὅτι ἔθλεπε ἀνθρωπο ποὺ «εἶχε χάσει τὰ νερά του».

— Τί συμβαίνει; μὲ ρώτησε ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ, κοιτάζοντας τὸν Χοὺντ προσεκτικά.

— Δὲν ξέρω, πλοίαρχε, ἀπάντησα. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι οἱ τρόποι τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ εἶναι πολὺ παράδοξοι καὶ ἀνεξήγητοι... Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι εἶναι ἀπὸ τοὺς «νέου εἰδους ἀνθρώπους» ποὺ ὁ 'Αρθούρος Πύμ ισχυρίζεται ὅτι συνήντησε σ' αὐτὸ τὸ νησί... Καὶ ἵσως - ἵσως μάλιστα...

— Τί;

— Είσθε βέβαιος, ἀνέκραξα τότε χωρὶς ν' ἀποτελειώσω τὴ σκέψη μου, δτι ἡ χθεσινή σας καταμέτρηση ήταν ἀκριβής;

— Βέβαιότατος! Πλάτος $83^{\circ} 20'$, μῆκος $43^{\circ} 5'$...

— Ωστε δὲν ὑπάρχει καμιαὶ ἀμφιβολία, δτι αὐτὸ τὸ νησὶ εἶναι ἡ Τσάλαλ;

— Καμιαὶ. Εἶναι ἀκριβῶς ἡ θέση, ποὺ σημειώνει ὁ Ἀρθοῦρος Πύμ· καὶ πιστεύω δτι δὲν ἔκαμε λάθος.

Πρόγματι· καμιαὶ ἀμφιβολία γι' αὐτό. 'Αλλ' ἄν ὁ Πύμ δὲν εἶχε κάνει λάθος, ὡς πρὸς τὴ γεωγραφικὴ θέση τῆς νήσου, τί νὰ σκεφθῇ κανεὶς ὅμως γιὰ τὴν ἀκριβεια τῆς διηγήσεώς του, ὅσον ἀφορᾶ τὴ χώρα, ποὺ περιερχόμεθα τῷρα ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Χούντ;

Μιλάει γιὰ δέντρα πρωτοφανῆ, γιὰ βράχους παραδόξιους καὶ στὸ σχῆμα καὶ στὴ σύσταση, γιὰ ποτάμια καὶ ωάκια ἀποτελούμενα ἀπὸ νερό, ποὺ δὲν ήταν νερό, ἀλλὰ σὰν μιὰ διάλυσις ἀραβικοῦ κόμεως, μὲ φλέβες χρωματιστές, μὲ ἀποχρώσεις μετάξης — ἐνα δευτὸ ποὺ μποροῦσε κανεὶς νὰ τὸ κόψῃ μὲ τὸ μαχαίρι!...

Καὶ ὅμως δὲν ὑπῆρχε τίποτε — ἡ μᾶλλον δὲν ὑπῆρχε πιὰ τίποτε, ἀπὸ ὅλα αὐτά! Οὔτε ἔνα δέντρο, οὔτε ἔνα δενδρύλλιο, οὔτε ἔνας θάμνος σὲ ὅλη τὴν περιοχή... Λόφους δεντρόφυτους ἀνάμεσα στοὺς ὅποιους ἔπρεπε νὰ εἶναι τὸ χωρὶο Κλὸκ - Κλόκ, δὲν ἐβλέπαιμε πουθενά... 'Απὸ τὰ ωάκια ἔκεινα, ἀτ' τὰ ὅποια οἱ ἄντρες τῆς «Ιάνας» δὲν εἶχαν τολμήσει νὰ πιοῦν, δὲν ἐφαινότανε τώρα οὔτε ἔνα, οὔτε μιὰ σταγόνα νερό, εἴτε κοινοῦ, εἴτε παραδόξου... Παντοῦ ἔηρότητα ἀπόλυτη, ἀπελπιστική, ἀπαίσια!...

'Ἐν τούτοις, ὁ Χούντ ἐβάδιζε μπροστά μας γρήγορα, χωρὶς νὰ δείχνῃ κανένα δισταγμό. Θὰ ἔλεγε κανεὶς δτι τὸν ὥδηγοῦσε τὸ ἔνστικτο, ὅπως τὰ χελιδόνια, ὅπως τὰ ταχυδρομικὰ περιστέρια, ποὺ ξέρουν νὰ ἐπιστρέφουν στὶς φωλιές τους, ἀπὸ τὸ συντομώτερο δρόμο... 'Αλλὰ κι ἐμεῖς,

δὲν ξέρω ἀπὸ ποιὰ προαίσθηση, τὸν ἀκολουθούσαμε σὰν τὸν καλύτερο καὶ τὸν ἀσφαλέστερο ὄδηγό...

Τὸ ἐπαναλυμένω δῆμος καὶ τὸ τονῖζω, ὅτι δὲν εἶχαμε μπροστά μοις τὴ μυθικὴ ἔκείνη χώρα, ποὺ περιγράφει ὁ Ἀριθοῦρος Πύμ. Τὸ ἔδαφος, ποὺ πατοῦσαν τὰ πόδια μας, ἥταν καταστραφέμενο, σὰν νὰ εἶχε ὑποστῆ συγχλονισμούς. Μαῦρο καὶ καμμένο, θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι εἶχε ἐκβρασθῆ ἀπὸ αὐτὰ τὰ σπλάγχνα τῆς γῆς. Κάπτοις τρομερός καὶ ἀκαταγώνιστος κατακλυσμὸς τὰ εἶχε συνταράξει καὶ ἀλλοιώσει ἐντελῶς σὲ ὅλη τὴν ἔκταση.

’Αλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ ξῶα, ποὺ ἀναφέρονται καὶ περιγράφονται στὴ διήγηση, δὲν συναντήσαμε κανένα —οὔτε χελῶνες, οὔτε γουρούνια μὲ φουντωτὲς οὐρὲς καὶ μὲ πόδια ἀντιλόπης, οὔτε τὰ παράδοξα ἔκείνα μαυρότριχα πρόβατα, οὔτε τὰ μελανόπτερα καὶ γιγαντιαῖα ἔκείνα πουλιά... Καὶ αὐτὲς οἱ λιπαρόχηνες, οἱ τόσον ἄφθονες σὲ ὅλες τὶς ὀπτὲς τοῦ ἀνταρκτικοῦ, εἶχαν ἐγκαταλείψει, καθὼς φαίνεται, τὴν ἀκατοίκητη, τὴν ἔρημη, τὴ σιωπηλὴ καὶ πένθιμη αὐτὴ χώρα!

Καὶ πουθενὰ οὔτε ἔνας ἄνθρωπος!... Κανείς... Οὔτε στὴν παραλία, οὔτε στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ νησιοῦ!

’Ανάμεσα στὴν ἔρημιαση αὐτή, ὑπῆρχε ἀκόμη πιθανότητα νὰ βρεθοῦν ἔκει ὁ Οὐλλιαμ Γκὺν καὶ οἱ σύντροφοί του;...

’Εκοίταξα τὸν πλοίαρχο Λάν Γκύ. Τὸ ὡχρό του πρόσωπο, τὸ συνοφρυνμένο του μέτωπο, μαρτυροῦσαν καθαρὰ ὅτι ἡ ἐλπίδα ἀρχισε τώρα νὰ τὸν ἐγκαταλείπῃ...

’Εφτάσαμε τέλος στὴν κοιλάδα, ὅπου ὑπῆρχε ἄλλοτε τὸ χωριὸ Κλὸκ - Κλόκ. Κι ἐδῶ, ὅπως παντοῦ, τελεία ἔρημιαση καὶ καταστροφή. Οὔτε ἵχνος οἰκήματος, ἀπὸ τὰ περιγραφόμενα ἀπὸ τὸν Πύμ —καμμιὰ σκηνὴ, ἀπὸ κείνες ποὺ ἀποτελοῦντο ἀπὸ ἕνα μαῦρο δέρμα, ἀπλωμένο γύρω ἀπὸ κορμὸ δέντρου· καμμιὰ κυλύθα ἀπὸ κλαδιά· καμμιὰ ἀπὸ τὶς τρῶγλες ἔκεινες, τὶς σκαμμένες στὰ μαῦρα σπλάγχνα

τοῦ βράχου... Καὶ τὸ ρυάκι ἐκεῖνο, ποὺ διέρρεε τὸ χωριό, τί εἶχε γίνει; Ποῦ ἦταν; Ἐπὸ ποιό μέρος ἔφυγε, κυλώντας τὰ μαγικά του νερά, μέσα σὲ κοίτη ἀπὸ μελανὴ ἄμμο;

Καὶ οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι, οἱ σχεδὸν ἡμίγυμνοι, ποὺ φρούσαν δέρματα μαύρων ζώων, οἱ ὥπλισμένοι μὲ δόρατα καὶ ρόπαλα; Καὶ οἱ γυναικες ἐκεῖνες, οἱ ψηλὲς καὶ εὐλίγιστες, ποὺ εἶχαν μιὰ χάρο, ποὺ δὲν βρίσκεται σὲ χῶρες πολιτισμένες —κατὰ τὴν ἔναφραση τοῦ Πύρη— καὶ τὸ πλήθος τῶν ποιδιῶν, ποὺ τὶς περιεστοίχιζαν... “Ολος ἐκεῖνος ὁ πληθυσμὸς τῆς Τσάλαλ, τί εἶχε γίνει; Ποῦ ἦταν οἱ ίθαγενεῖς οἱ μελανόχρωμοι, μὲ τὰ μαῦρα μαλλιά καὶ τὰ μαῦρα δόντια, οἱ παράδοξοι αὐτοὶ ἄνθρωποι, τοὺς ὅποιους ἐτρόμιαζε τόσο ἡ θέα τοῦ λευκοῦ χρώματος;

Τοῦ κάκου ἐξήτησα τὴν καλύβα τοῦ Τού - Βίτ, τὴν κατασκευασμένη ἀπὸ τέσσερα μεγάλα δέρματα καὶ πασσάλους μπηγμένους στὴ γῆ. Δὲν ἀναγνώρισα οὔτε τὴ θέση, στὴν δόπια βρισκότανε ἄλλοτε... Καὶ ὅμως, στὴν καλύβα ἐκείνη εἶχαν φιλοξενηθῆ, μὲ ἐνδεῖξεις μεγάλου σεβασμοῦ, ὁ Οὐίλλιαμ Γκύ, ὁ Ἀρθούρος Πύρη, ὁ Ντίλοκ Πέτερς καὶ οἱ σύντροφοί τους, ἐνῶ τὸ πλήθος τῶν ίθαγενῶν σπρωχνόταν ἀπ' ἔξω μὲ περιέργεια...

Ἐκεῖ εἶχε δοθῆ τὸ ἄγριο ἐκεῖνο γεῦμα, μὲ ἀσπαίροντα ἐντόσθια ἑνὸς ζώου ἀγνώστου, ποὺ μὲ τόση λαμαργία τὰ κατεβρόχθισαν ὁ Τού - Βίτ καὶ οἱ ἄνθρωποί του...

‘Η μυστηριώδης φωνή.

Κι ἐνῶ συλλογιζόμουν ὅλα αὐτὰ καὶ ἔβλεπα γύρω μου τὴν ἐρημιὰ ἐκείνη, ἔαφνικὰ τὸ μυαλό μου φωτίστηκε σὰν ἀπὸ ἀστραπῆ, ἔγινε μέσα μου μιὰ ἀποκάλυψη, κι ἐμάντεψα, κατάλαβα διὰ μιᾶς τὴν αἰτία τῆς καταστροφῆς...

— Σεισμός! ἐφώναξα. Ναί! Γιὰ ν' ἀλλοιωθῆ ἡ ὄψη τοῦ νησιοῦ, ἐφτασαν δυὸ ή τρεῖς ἀπὸ τὶς τροφερὲς ἐκεῖνες δονήσεις, ποὺ εἶναι συνηθέστατες στὶς χῶρες αὐτές. ‘Η θά-

λασσα εἰσδύει κάτω ἀπὸ τὸ ἔδαφος. Οἱ ἀτμοὶ συσσωρεύονται ὑπογείως σὲ μεγάλη ποσότητα, συμπιέζονται, ζητᾶνε διέξοδο, καὶ διὰ μιᾶς καταστρέφουν τὰ πάντα ἐπάνω στὴν ἐπιφάνεια.

— Νομίζετε, λοιπόν, ὅτι ὁ σεισμὸς ἄλλοιώσε σὲ τόσο βαθὺ μὲν τὴν νῆσο Τσάλαλ; ψιλύρισε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ.

— Βέβαια, πλοίαρχε. "Ολα ἐκεῖνα τὰ παράδοξα, ποὺ εἶδεν ἐδῶ ὁ Ἀρθοῦρος Πύμ, κατεχώσθησαν καὶ ἔξαφανίστηκαν. Δὲν θὰ βροῦμε οὔτε ἵχνος!"

'Ο Χούντ, ποὺ εἶχε πλησιάσει, ἀκουγε καὶ κινοῦσε τὸ κεφάλι του, σὰν νὰ ἐπιδοκίμαζε.

— Μήπως δόλα αὐτὰ τὰ μέρη τοῦ ἀνταρκτικοῦ δὲν εἶναι ἡφαιστιογενῆ; ἔξακολούθησα. Μήπως, ἀν δὲ «Ἀλμπρανος» μᾶς μετέφερε στὴ Γῆ τῆς Βικτωρίας, δὲν θὰ βλέπαμε τὸν "Ερεβο καὶ τὸν Τρόμο, τὰ δυὸ αὐτὰ ἡφαίστεια ποὺ εἶναι διαρκῶς ἐν ἐκρήξει;

— "Ομως, παραπήρησε ὁ Μαρτὲν Χόλτ, ἀν δὲν εἶχε συμβῇ ἐδῶ ἔκρηξη, θὰ βλέπαμε λάβα...

— Δὲν εἴτα ὅτι συνέβη ἔκρηξη, ἀποκρίθηκα στὸν ιστιορράφο, ἀλλὰ σεισμός. "Αλλο τὸ ἔνα, ἀλλο τὸ ἄλλο.

'Ἐν τούτοις, όμηρήθηκα ὅτι, κατὰ τὴν διήγηση τοῦ 'Αρθούρου Πύμ, ἡ νῆσος Τσάλαλ ἀποτελοῦσε μέρος ὀλοκλήρου 'Αρχιτελάγους, ποὺ ἐκτεινότανε πρὸς δυσμάς.

"Αν δὲν εἶχε καταστραφῆ καὶ αὐτό, πολὺ πιθανὸν οἱ κάτοικοι τῆς Τσάλαλ νὰ κατέφυγαν σὲ κανένα ἀπὸ τὰ γειτονικὰ νησιά. "Επφεπε, λοιπόν, κατ' ἀνάγκην νὰ ἐπισκεψθυσμε τὸ 'Αρχιπέλαγος, στὸ ὅποιο καὶ οἱ ναυαγοὶ τῆς «Ιάνας» πιθανὸν νὰ ἔζητησαν καταφύγιο, μετὰ τὴν καταστροφὴ τῆς νῆσου Τσάλαλ, ὅπου θὰ ήταν ἀδύνατον πιὰ νὰ βροῦν τίποτα νὰ φᾶνε.

Μίλησα γι' αὐτὸ στὸν πλοίαρχο Λάν Γκύ.

— Ναι! ἐφώναξε, ἐνῶ δάκρυα κυλοῦσαν ἀπὸ τὰ μάτια του· ναι, πολὺ πιθανόν... 'Αλλὰ πῶς... Μὲ ποιὸ τρόπο ὁ ἀδελφός μου καὶ οἱ δυστυχισμένοι σύντροφοί του κατώρ-

θωσαν νὰ φύγουν;... Δὲν εἶναι πιθανότερο ὅτι ἔχάμηκαν στὸ σεισμό;...

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ὁ Χοὺντ μᾶς ἔνευσε νὰ τὸν ἀκολουθήσουμε.

Εἰσέδυσε στὴν κοιλάδα, προχώρησε ἀρκετὰ καὶ σταμάτησε.

Τί θέαμα παρουσιάστηκε τότε στὰ μάτια μας!

Μεγάλος σωρὸς ἀπὸ ἀνθρώπινα ὅστα βρισκότανε ἐκεῖ πέρα. Κριανία γυμνά, μὲ λίγες τρίχες μόνον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, στέρνα, πλευρές, περόνες, σπόνδυλοι —ὅλα τὰ τεμάχια τοῦ ἀνθρωπίνου σκελετοῦ— κατέκειντο ἀνάμικτα, ἀσφυσμένα ἀπὸ τὴν πολυταιρία, σ' ἐκείνη τὴ θέση... Μπροστὰ στὸ ἀπαίσιο αὐτὸ θέαμα, τρόμος καὶ φρίκη μᾶς ἔπιασε.

Αὐτά, λοιπόν, ἥσαν τὰ μόνα λείψοντα τῶν πολυπληθῶν κατοίκων τῆς νῆσου Τσάλαλ;... Ἐλλὰ καὶ ἀν ἐπέθαναν ὅλοι ἀπὸ σεισμό, πῶς τὰ ὅστα τους βρίσκονταν σπαρμένα ἐκεῖ, στὴν ἐπιφάνεια τοῦ ἐδάφους, καὶ ὅχι χωμένα στὰ σπλάχνα του;... Ἐπειτα, ἥταν λογικὸ νὰ παραδεχθῇ κανεὶς ὅτι οἱ ιδιαγενεῖς, ἄνδρες, γυναῖκες, παιδιά, γέροντες, ὅλοι κατελήφθησαν ἐκεῖ ιδιὰ μᾶς, ὡστε νὰ μὴ λάβουν καιρὸ νὰ σωθοῦν μὲ τὰ μονόξυλά τους, στὰ ἄλλα νησιὰ τοῦ Ἀρχιπελάγους;

΄Απομείναμε ἐκεῖ μπροστὰ στὸ σωρὸ ἐκστατικοί, ἄφωνοι, ἀκίνητοι, ἀπελπισμένοι!...

—΄Αδελφέ μου!... Δυστυχισμένε μου ἀδελφέ!... ψιθύριζε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ, γονατιστός.

Τὸ βέβαιο εἶναι ὅτι ὑπῆρχαν ἐδῶ πολλὰ πράγματα σκοτεινὰ καὶ ἀνεξήγητα. Πῶς, π. χ., μποροῦσα νὰ συνδυάσω τὴν καταστροφὴ ἐκείνη, τὴν μπροστὰ στὰ μάτια μας, μὲ τὶς σημειώσεις τοῦ Πάτερσον;

Οἱ σημειώσεις αὐτὲς ἔλεγαν ωρτῶς, ὅτι ὁ ὑποσλοίαρχος τῆς «Ιάνας», πρὸ ἐπτὰ μηνῶν, εἶχε ἀφῆσει τοὺς συντρόφους του στὴ νῆσο Τσάλαλ. Δὲν ἥταν, λοιπόν, δυνατὸν νὰ σκοτώθησαν στὸ σεισμό, ὁ ὅποιος, ὅπως φαίνοταν ἀπὸ

τὴν κατάσταση στὴν ὅποια βρέθησαν τὰ ὄστα τῶν θυμάτων του, θὰ συνέβῃ πρὸ πολλῶν ἐτῶν, καὶ βεβαίως μετὰ τὴν ἀναχώρηση τοῦ Ἀρθούρου Πύμη καὶ τοῦ Ντίρκ Πέτερς, ἀφοῦ ἡ διήγηση δὲν τὸν ἀναφέρει καθόλου.

“Ηταν πράγματι ἀκατανόητο. Ὁν ὁ σεισμὸς ἦταν πρόσφατος, τότε δὲν ἔπειρε ν' ἀποδώσουμε σ' αὐτὸν τὴν παρουσία τῶν σκελετῶν, ποὺ εἶχαν λευκανθῆ ἀπὸ τὴν πολικαιρία.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, οἱ ναυαγοὶ τῆς «Ιάνας» δὲν εὑρίσκοντο μεταξὺ τῶν θυμάτων τοῦ σεισμοῦ... Ἀλλὰ τότε... ποῦ βρισκόντουσαν;

“Οταν, ἔξερευνήσαντες τὴν θέση στὴν ὅποια ἦταν ἄλλοτε τὸ χωριὸ Κλὸκ - Κλόκ, ἐπιστρέψαμε ἀπὸ κεῖ, σὲ ἀπόσταση μισοῦ μιλίου περίπου, ὁ Χούντη ἐσταμάτησε καὶ πάλιν μπροστὰ σὲ ἄλλα ὄστα, τὰ ὅποια δὲν ἔφαίνοντο ἀνθρώπινα... Μήπως ἤσαν λείψανα κανενὸς τσαλαλικοῦ ζώου, ἀπὸ τὰ παράδοξα ἔκεινα, τὰ περιγραφόμενα ἀπὸ τὸν Ἀρθούρον Πύμη;

Κραυγή —ἢ μᾶλλον ἄγριος μυκηθμὸς— βγῆκε ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Χούντη.

Τὸ πελώριο χέρι του, τεντωμένο πρὸς ἐμᾶς, κρατοῦσε ἕνα μετάλλινο κλοιό... ἕνα περιλαίμιο.

Ναί... ἕνα περιλαίμιο χάλκινο... Ἐνα περιλαίμιο φαγωμένο ἀπὸ τὴν σκουριά... ἐπάνω στὸ ὅποιο ὑπῆρχαν χαραγμένα μερικὰ γράμμιατα, εὐανάγνωστα ἀκόμη.

Καὶ τὰ γράμματα σχημάτιζαν τὶς τρεῖς αὐτὲς λέξεις:

«Τίγρης. — Ἀρθούρος Πύμη.»

“Ηταν, λοιπόν, τὸ περιλαίμιο τοῦ τίγρη, τοῦ σκύλου τῆς Νέας Γῆς, ποὺ εἶχε σώσει τὴν ζωὴ τοῦ κυρίου του, ὅταν βρισκότανε στὸ κύτος τοῦ «Κράμπου»... Τοῦ Τίγρη, ποὺ εἶχε παρουσιάσει συμπτώματα λύσσας... Τοῦ Τίγρη, ποὺ ὅταν ἐστασίασε τὸ πλήρωμα, εἶχε ὀρμήσει ἐπάνω στὸ ναύ-

τη Τζών, ποὺ τὸν ἀποτελείωσε ἀμέσως σχεδὸν ὁ Ντίρκ Πέτερς.

“Ωστε, λοιπόν, τὸ πιστὸ αὐτὸ ζῶο δὲν εἶχε χαθῆ στὸ ναυάγιο τοῦ «Κράμπου»... Εἶχε σωθῆ καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὴν «Ιάνα», μαζὶ μὲ τὸν Ἀρθούρο Πὺμ καὶ τὸν Πέτερς. Ἐν τούτοις —περίεργον!— στὴ διήγηση καὶ πρὶν ἀπὸ τὸ ναυάγιο ἀκόμη, παύει πιὰ νὰ γίνεται λόγος γιὰ τὸν Τίγρη!

Παράδοξα!... “Ολα παράδοξα καὶ ἀνεξήγητα!... ‘Ο Τίγρης ἀσφαλῶς εἶχε ἀκολουθήσει τὸν κύριό του, ὡς τὴ νῆσο Τσάλαλ, εἶχε σωθῆ ἀπὸ τὴ δολοφονικὴ πτώση τῶν βράχων, καὶ τέλος εἶχε βρῆ τὸ θάνατο κατὰ τὸ σεισμό, μαζὶ μὲ τοὺς τερισσότερους κατοίκους τοῦ νησιοῦ; Αὔτα ἥσαν ἀναμφίβολα. Ἐπαναλαμβάνω, ὅμως, ὅτι ὁ Οὐίλλιαμ Γκὺ καὶ οἱ πέντε ναῦτες τῆς «Ιάνας» δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ βρίσκωνται μεταξὺ τῶν σκελετῶν ἐκείνων, γιατὶ ἔραμε καλά, ὅτι ἔζοῦσαν κατὰ τὴν ἀναχώρηση τοῦ Πάτερσον, δηλαδὴ πρὸ ἐπτὰ μηνῶν, ἐνῶ ὁ σεισμὸς εἶχε συμβῇ πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια!

Μετὰ τρεῖς ὥρες βρισκόμαστε στὸν «Αλμπανό».

‘Ο πλοίαρχος Λάν Γκὺ κλείστηκε στὸν θαλαμίσκο του καὶ δὲν ἐφάνηρε οὕτε κατὰ τὴν ὥρα τοῦ γεύματος. Ἐσυλλογίστηκα ὅτι ἦταν καλύτερα νὰ σεβασθῶ τὴ λύπη του, καὶ γι’ αὐτὸ δὲν ἔξήτησα νὰ τὸν ἴδω.

Τὴν ἄλλη μέρα, θέλησα νὰ ἔξερευνήσω καὶ πάλι τὸ νησί, καὶ παρακάλεσα τὸν ὑποπλοίαρχο νὰ θέσῃ στὴ διάθεσή μου τὴ βάρκα. ‘Ο Τζέμ Βὲστ συγκατατέθηρε, ἀφοῦ πῆρε τὴν ἀδεια τοῦ πλοιάρχου, ποὺ αὐτὸς ὅμως ἀρνήθηκε νὰ μὲ συνοδεύσῃ.

‘Ο Χούντ, ὁ ναύληρος, ὁ Μαρτὲν Χόλτ, τέσσερεις ναῦτες κι ἐγώ, μπήκαμε στὴ βάρκα, ἀστλοι, ἀφοῦ κανεὶς φόβος δὲν ὑπῆρχε πιά.

‘Αποβιβαστήκαμε στὸ ἴδιο μέρος, καὶ ὁ Χούντ διευθύνθηρε πάλι πρὸς τὸ λόφο τοῦ Κλὼν - Κλόν. Θέλαμε τώρα

νὰ ἔξερευνήσουμε τὸν τόπο, ὅπου συνέβη τὸ ἀπαίσιο ἐκεῖνο δρᾶμα, ἡ κατάρρευση τῶν βράχων.

’Αλλ’ οὔτε καὶ ἡ χαράδρα στὴν ὁποίᾳ εἶχε μπῆ ὁ ’Αρθοῦρος Πύμ μὲ τὸν Ντίρκ Πέτερς καὶ μὲ τὸν ”Αλλεν, γιὰ νὰ κόψουν φουντούκια, ὑπῆρχε πιά, οὔτε τὸ ὑψωμα, τὸ φυσικὸ ἐκεῖνο δῶμα, στὸ ὅποιο ἀνέβηρκαν κι ἐπεσκότησαν τὴν περιοχὴ καὶ εἴδαν στὸ πέλαγος τὴν ἔφοδο τῶν ὥμαγενῶν κατὰ τῆς «’Ιάνας». οὔτε ἡ σωτεινὴ ἐκείνη καὶ ἀδιέξοδος ἄβυσσος, ἡ γεμάτη ἀπὸ σπήλαια καὶ βάραυνος, μέσα στὴν ὁποίᾳ ἔζησαν μετὰ τὴν καταστροφή, ὡς ὅτου κατώρθωσαν νὰ βροῦν διέξοδο καὶ νὰ σωθοῦν.

— Τίποτε!

Τὰ πάντα εἶχε καταστρέψει καὶ ἀλλοιώσει ὁ τρομερὸς ἐκεῖνος σεισμός. Καὶ τὸ μυστήριο τῆς παραδόξου, τῆς σχεδὸν ὑπερφυσικῆς ἐκείνης χώρας, ὅπως τὴν περιγράφει ὁ ’Αρθοῦρος Πύμ, δὲν θ’ ἀτεκαλύπτετο ποτέ, σὲ κανένα!

’Επιστρέφοντας, περάσαμε ἀπὸ τὴν ἀνατολικὴ παραλία, ὅπου ὁ Χούντ μᾶς ἔδειξε τὴν θέση στὴν ὁποίᾳ εἶχαν χτιστῆ οἱ παράγκες γιὰ τὴν παρασκευὴ τοῦ φορτίου τῶν μαλακίων. ’Ερεύνια μόνον εἴδαμε. Εἶναι περιττὸν νὰ πῶ, ὅτι ἡ κραυγὴ τεκελὶ - λί! ποὺ ἔβγαζαν οἱ ὥμαγενεῖς τοῦ νησιοῦ, καθὼς καὶ κάτι μαῦρα πουλιά, δὲν ἀκούστηκε οὔτε μιὰ φορά. Παντοῦ σιωπὴ καὶ ἐρημιά!

’Εσταματήσαμε καὶ στὸ μέρος, ἀπὸ τὸ ὄποιο ὁ ’Αρθοῦρος Πύμ καὶ ὁ Ντίρκ Πέτερς εἶχαν ἐπιβιβασθῆ στὸ μονόξυλο, ποὺ τοὺς ἔφερε ὡς τὶς ἐσχατιὲς τοῦ ἀνταρκτικοῦ, ὡς τὸν ἀτμώδη ἐκεῖνο πέπλο, τὸ μυστηριώδη τοῦχο, πύσω ἀπὸ τὶς ωργμὲς τοῦ ὄποιου ἔφάνηκε ἡ πελωρία ἀνθρώπινῃ μορφῇ, ὁ λειωδὸς γίγας...

’Ο Χούντ, μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα, κατέτρωγε μὲ τὰ μάτια τὴν ἀπέφαντη ἔπαση τῆς θάλασσας.

— Λοιπόν, Χούντ; τοῦ εἴτα.

Δὲν μοῦ ἀπάντησε· δὲν ἔστρεψε καὶ τὸ κεφάλι.

— Τί θὰ κάνουμε ἐδῶ; τὸν δρώτησα, ἀγγίζοντάς τον.

Ἐστραφήκε τότε καὶ μοῦ ἔρωξε ἕνα βλέμμα, ποὺ εἰσέδυσε στὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου...

— "Ελα, λοιπόν, Χούντ, ἐφώναξε ὁ Οὐρλιγκερλί· τί διάβολο! Ἐρρίζωσες ἀπάνω σ' αὐτὸ τὸ βράχο; Δὲν βλέπεις τὸν «"Αλμπρανό» ποὺ μᾶς περιμένει;..." "Ελα, δρόμο!... Καὶ αὔριο θὰ ξεκινήσουμε... Τίποτε πιὰ δὲν ἔχουμε νὰ κάνουμε ἐδῶ!

Μοῦ ἐφάνηρκε ὅτι τὰ τρέμοντα χεῖλη τοῦ Χούντ ἐπανέλαβαν τὴ λέξη «τίποτα», ἐνῶ ἡ ὄψη του, ἡ στάση του ὅλη διεμαρτύρετο γιὰ τοὺς λόγους τοῦ ναυτλήρου.

Ἐπιστρέψαμε στὸ πλοῖο. Ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκὺ δὲν εἶχε βγῆ ἀπὸ τὸ θαλαμίσκο του· ὁ Τζέμ Βὲστ περίμενε τὶς διαταγές του, περπατώντας στὴν πρύμνη. Ἐκάθησα κοντὰ στὴ βάση τοῦ μεγάλου ίστοῦ, κοιτάζοντας τὴ θάλασσα.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκὺ βγῆκε ἀπὸ τὸ ὑπόστεγο, κάτωχρος καὶ μὲ τὴν ὄψη ἀλλοιωμένη.

— Κύριε Τζώρλιγκ, μοῦ εἴτε. "Ἐχω ἡσυχη τὴ συνείδησή μου, ὅτι ἔκαμα ὅ, τι ἦταν δυνατὸν νὰ κάμω! Ἄλλὰ γιὰ τὸν ἀδελφό μου καὶ τοὺς συντρόφους του δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἐλπίδα πιά. Τελείωσε! Θὰ ἐπιστρέψουμε ἀπρακτοι!"

Ὁ πλοίαρχος ἐστραφήκε καὶ ἔρωξε ἕνα τελευταῖο βλέμμα στὴ νῆσο Τσάλαλ.

— Πρέπει νὰ φύγουμε, πρὶν μᾶς βρῆ ἐδῶ ὁ χειμώνας... Τζέμ, αὔριο τὸ πρωὶ ό, τις ἀποτλεύσουμε.

— Καὶ τὸν Πύμ;... Τὸν καημένο τὸν Πύμ;... ἀντίχηρε τὴ στιγμὴ ἐκείνη μιὰ τραχειὰ φωνή.

— "Α, τὴν ἐγγνωριζα ἐγὼ αὐτὴ τὴ φωνή!"

— Ήταν ἡ φωνή, ποὺ τὴν είχα ἀκούσει στὸ ὄνειρό μου!

Ο σύντροφος τοῦ Πύμ.

Ἡ ἀπόφαση τοῦ πλοιάρχου Λὰν Γκὺ μ' ἔξέπληξε. Πῶς; 'Ο «"Αλμπρανός» θὰ ἐπέστρεφε πρὸς βιορρᾶν, ἀφῆ-

νοντας χωρίς βιοήθεια τους ἔξη ἄνδρες πού, κατά τις σημειώσεις τοῦ Πάτεροςν, ἐδῶ κι ἐφτὰ ἀκόμη μῆνες, ἔζουσαν ἐκεῖ;... Δὲν θὰ ἔκανε τ' ἀδύνατα δυνατὰ γιὰ ν' ἀναπαλύψῃ τὴν ἥπειρο ἢ τὴν νῆσο, στὴν ὅποια θὰ είχαν βέβαια καταφύγει οἱ δυστυχισμένοι ναυαγοί, μετὰ τὴν ἀπὸ τὸ σεισμὸ καταστροφὴ τῆς νήσου Τσάλαλ; Τὸ καθῆκον, ποὺ ἐπέβαλλε ἡ φιλανθρωπία, δὲν θὰ ἔξεπληροῦτο, λοιπόν, ἐξ ὀλοκλήρου;...

Καὶ ὅμως βρισκόμαστε μόλις στὰ τέλη τοῦ Δεκεμβρίου, δηλαδὴ στὶς ἀρχές τοῦ πολικοῦ καλοκαιριοῦ. Εἶχαμε ἐπομένως στὴ διάμεσή μας δυὸς ὀλόκληρους μῆνες, γιὰ νὰ ἔξερευνήσουμε τὶς θάλασσες ἐκείνες καὶ νὰ ἐπανέλθουμε ἐγκαίρως στὸν πολικὸ κώνο, προτοῦ μᾶς ἀποκλείσῃ ὁ τρομερὸς χειμώνας τοῦ 'Ανταρκτικοῦ... Καὶ μ' ὅλα αὐτά, ὁ «*Ἄλμπρανος*» ἐτοιμαζότανε νὰ στρέψῃ τὴν πρώρα πρὸς βιορᾶν!...

Αὐτὰ ἦταν τὰ «*ύπερ*» τοῦ ζητήματος. 'Αλλ' ὀφείλω νὰ διμοιλογήσω ὅτι *ύπηρχαν* καὶ «*κατὰ*» μεγάλης σημασίας.

Καί, πρῶτα - πρῶτα, ὡς τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ὁ «*Άλμπρανος*» δὲν είχε βαδίσει στὴν τύχη. 'Ακολουθώντας τὸ δρομολόγιο τοῦ 'Αριθμούρου Πύμ, διευθυνόταν πρὸς ὡρισμένο τέρμα —τὴν νῆσο Τσάλαλ. Κατὰ τὶς διαβεβαιώσεις τοῦ ἄτυχον Πάτεροςν, στὸ νησὶ αὐτὸ βρισκόντουσαν οἱ ναυαγοί, τοὺς ὅποιους ἐπιρόκειτο νὰ σώσουμε.

'Εν τούτοις, δὲν βρήκαμε ἐκεῖ οὔτε αὐτούς, οὔτε κανένα ἀπὸ τοὺς ἴδιαγενεῖς, ποὺ χάμηκαν κατὰ τρόπον ἄγνωστον σ' ἐμᾶς. Είχαν, ἀραγε, κατορθώσει νὰ δραπετεύσουν ἀπὸ κεῖ πρὶν ἀπὸ τὴν καταστροφή, ποὺ συνέβηρε μετὰ τὴν ἀναχώρηση τοῦ Πάτεροςν, δηλαδὴ πρὸ ἐφτὰ ἢ δύτῳ μηνῶν;

'Εν πάσῃ περιπτώσει, τὸ ζήτημα ἦταν τὸ ἔξῆς: "Η οἱ ἄνδρες τῆς «*Ιάνας*» είχαν πεθάνει, καὶ τότε ὁ «*Άλμπρα-*

νος» ἔπρεπε νὰ ἐπιστρέψῃ ἀμέσως, ἢ εἰχαν ἐπιζήσει, καὶ τότε ἔπρεπε νὰ ἔξακολουθήσῃ τὶς ἔρευνές του.

“Ἄς παραδεχθοῦμε τὸ δεύτερο. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώ-

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη εἶδα ἔνα σῶμα νὰ διασχίζῃ τὸν ἀέρα. (σελ. 118)

σει, τί ἄλλο εἶχαμε νὰ κάνουμε, παρὰ νὰ ἔξερευνήσουμε, νῆσον πρὸς νῆσον, τὸ Ἀρχιπέλαιγος, τὸ ἐκτεινόμενον πρὸς δυσμάς; ‘Αλλ’ ἐκτὸς τούτου, οἱ φυγάδες τῆς Τσάλαλ δὲν

ἥταν, ἄραγε, δυνατὸν νὰ κατέφυγαν καὶ σὲ κανένα ἄλλο μέρος τοῦ Ἀνταρκτικοῦ; Στὴν ἀνοικτὴ ἐκείνη θάλασσα, ποὺ τὴν διέσχισαν μὲ τὶς φελοῦκες τους ὁ Ἀρθούρος Πύνη καὶ ὁ Ντίρκ Πέτερς, δὲν ὑπῆρχαν ἄραγε καὶ ἄλλα νησιά;...

Εἶναι ἀλήθεια, ὅτι δὲν μᾶς λέει τίποτε γι' αὐτὸν ἡ διήγηση τοῦ Ἀρθούρου Πύνη, τῆς ὁποίας τὸ τέλος εἶναι τόσο ἀόριστο καὶ νεφελῶδες. Μόνον ὁ Ντίρκ Πέτερς θὰ μποροῦσε νὰ μᾶς φανῆ χοήσιμος στὴν περίσταση αὐτή, μόνον ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ μιγάδος ἐκείνου θὰ μπορούσαμε νὰ μάθουμε ὅλη τὴν ἀλήθεια. Τί ἀτυχία νὰ μὴν τὸν βρεῖ στὸ Ἰλλινόις, ὅταν ἐπῆγε ἐκεῖ ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ, καὶ νὰ μὴν τὸν ἔχουμε τώρα στὸν «Ἄλμπρανο»!

'Αλλ' ἐπανέρχομαι στὸ ζήτημα. "Αν ἀποφασίζότανε ἡ ἔξαιρολούμηση τοῦ ταξιδιοῦ, πρὸς ποιό μέρος τῆς ἀγνώστου καὶ μυστηριώδους ἐκείνης χώρας ἔπρεπε νὰ διευθυνθῇ ἡ γολέτα μας; Δὲν θὰ ἀναγκαζότανε τώρα νὰ πλεύση στὴν τύχη, πρὸς τὸ ἄγνωστο; Καὶ ὑπὸ τοιούτους ὅρους — ἄλλη σπουδαιότατη δυσκολία — τὸ πλήρωμα, καὶ μάλιστα τῶν ἀπὸ τὶς Φάλκλωντ νεοσυλλέκτων, θὰ συγκατετίθετο νὰ μείνῃ ἀκόμη στὸν Ἀνταρκτικό, νὰ προχωρήσῃ περισσότερο πρὸς τὸν Πόλο, ν' ἀποκλεισθῇ ἐκεῖ Ἰσως ἀπὸ κανένα ἀνυπέρβλητο παγόφραγμα, νὰ ὑποστῇ τὸν μακρὸν καὶ δριμύτατον καὶ σκοτεινὸν ἐκεῖνο χειμῶνα; 'Ο πλοίαρχος εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἐκθέσῃ σὲ κίνδυνο τὴν ζωὴ τόσων ἀνθρώπων, μὲ τὴν ἐλπίδα μόνον ὅτι θὰ διέσωζε τοὺς ναυαγοὺς τῆς «Ιάνας», ἐλπίδα ὅχι καὶ τόσο βάσιμη πιά, ἀφοῦ δὲν εὑρέθησαν στὴν νῆσο Τσάλαλ;

Αὐτὰ ὅλα βεβαίως τὰ εἶχε καλὰ συλλογιστῆ ἀπὸ τὴν προηγούμενη ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ. Καὶ μὲ καρδιὰ συντριμμένη, χωρὶς ἐλπίδα πιὰ νὰ ἐπανεύρῃ τὸν ἀδελφό του καὶ τοὺς συμπολίτες του, ἔδωσε κατόπιν μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε ἀπὸ τὴν συγκίνηση τὴν διαταγὴ τοῦ ἀπότλου... "Ω, πόση προσπάθεια κατέβαλλε γιὰ ν' ἀποκρύψῃ τὴν πάλη, ποὺ γινότανε μέσα του, ὡς ὅτου πάρη τὴν ἀπόφαση αὐτή — γιὰ νὰ

καταπνίξη τὴν ἀνέκφραστη θλίψη, ποὺ τοῦ προξενοῦσε ἡ ἀποτυχία τῆς ἐκστρατείας του!

’Οφείλω νὰ ὁμοιογήσω, ὅτι κι ἐγὼ αἰσθανόμουνα βαθύτατη λύπη καὶ ἀπογοήτευση. Θὰ ἐπιθυμοῦσα, καὶ θὰ ἐδεχόμουν εὐχαρίστως, νὰ ἔξακολουθήσουμε τὶς ἔρευνές μας γιὰ νὰ διασώσουμε τοὺς ναυαγούς, γιὰ τοὺς ὅποιους ἐνδιαφερόμουν τώρα πιὰ σὰν νὰ ἥσαν συγγενεῖς μου.

”Επειτα ὁ «”Αλμπρανος» ἀπεῖχε μόλις ἑπτὰ μοῖρες, δηλαδὴ τετρακόσια μίλια ἀπὸ τὸν Πόλο. Πόσοι στὴ θέση μας δὲν θὰ προσπαθοῦσαν νὰ λύσουν τὸ γεωγραφικὸ αὐτὸ αἰνιγμα, ν' ἀνακαλύψουν τὸ μυστήριο τοῦ Νοτίου Πόλου, νὰ φτάσουν στὴν ἄκρη αὐτοῦ τοῦ γηίνου ἀξιονος! Χάρις στὴν ἐποχή, στοὺς ἀνέμους καὶ στὰ ρεύματα, αὐτὸ θὰ μᾶς ἥταν εύκολώτατο. ”Αν ἡ ἐλεύθερη θάλασσα ἔφτανε ὡς ἐκεῖ, θὰ ἥταν ζήτημα λίγων ἡμερῶν· ἀν ὑπῆρχε καφιμὰ ἥπειρος, θὰ ἥταν ζήτημα λίγων ἑδομάδων...

”Ἐν τούτοις, κανένας ἐπάνω στὸ πλοῖο δὲν συλλογιζότανε τὸ Νότιο Πόλο· ἀν ὁ «”Αλμπρανος» ἀψήφησε τοὺς κινδύνους τοῦ Νοτίου Παγωμένου Ωκεανοῦ, δὲν τὸ ἔκαμε βέβαια γιὰ νὰ κατακτήσῃ ἔνα γεωγραφικὸ σημεῖο!...

— Καὶ τὸν Πύμ;... Τὸν καημένο τὸν Πύμ;...

Φαντάζεστε τὴν ἔκπιληξή μας, ὅταν ἀκούσαμε ξαφνικὰ τὴ φωνὴ αὐτή, ἀποκρινόμενη πρὸς τὸν πλοίαρχο Λάν Γκύ, τὴ στιγμὴ ποὺ διέταξε τὴν ἀναχώρηση.

”Εστράφηκα.

”Ήταν ὁ Χούντ. Αὐτὸς εἶχε μιλήσει.

”Ακίνητος κοντὰ στὸ ύπόστεγο, κατέτρωγε τὸν ὁρίζοντα μὲ τὰ μάτια.

Οἱ ἄνδρες τοῦ πληρώματος ἥσαν τόσο λίγο συνηθισμένοι ν' ἀκοῦνε τὴ φωνὴ τοῦ Χούντ — νομίζω μάλιστα ὅτι ἥσαν οἱ πρῶτες λέξεις, ποὺ ἐπιδόφερε μπροστά τους ἀπὸ τότε ποὺ ἐπιβιβάστηκε — ὅστε ὅλοι τὸν τριγύρισαν μὲ περιέργεια. Προαισθανόντουσαν ὅτι ἡ ἀπρόοπτη ἐκείνη ἐπέμβαση ἥταν τὸ προσόμιο κάποιας θαυμαστῆς ἀποκαλύψεως.

Μ' ἔνα νεῦμα ὁ Τζέμ Βὲστ διέταξε τοὺς ἄνδρες τοῦ πληρώματος ν' ἀπομακρυνθοῦν. Δὲν ἔμειναν ἐκεῖ, παρὰ μόνον ὁ ὑποπλοίαρχος, ὁ ναύληρος, ὁ Μαρτὶν Χὸλτ καὶ ὁ Χάροντος, ποὺ ἐνόμισαν ὅτι εἶχαν τὸ δικαίωμα νὰ μείνουν.

— Τί εἴτες; ωρτήσε ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ, πλησιάζοντας τὸν Χούντ.

— Εἴτα: Καὶ τὸν Πύμ;... Τὸν κατημένο τὸν Πύμ;

— Καὶ τί ἐννοεῖς μὲ αὐτό; Γιατί μᾶς ὑπενθυμίζεις τὸ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ὄποιου οἱ ὀλέθριες συμβουλὲς παρέσυραν τὸν ἀδελφό μου σ' αὐτὸ τὸ νησί, ὃπου καταστράφηκε ἡ «Ιάνα», ὃπου τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ πληρώματος ἔχασθηκε, ὃπου δὲν βρέθηκε οὔτε ἔνας, ἀπ' ὅσους ὑπῆρχαν ἀκόμη ἐδῶ κι ἐπτὰ μῆνες;

Καὶ ἐπειδὴ ὁ Χούντ ἔμενε ἀφωνος:

— Αποκρίσου, λοιπόν! ἀνέκραξε ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ ἔξαγρωμένος, ἀκράτητος.

‘Ο δισταγμὸς τοῦ Χούντ δὲν προήρχετο ἀπὸ τὸ ὅτι ἐφοβότανε, ἢ δὲν ἤξερε τί ν' ἀποκριθῇ, ἀλλά, καθὼς φάνηκε κατόπιν, ἀπὸ τὴ δυσκολία του νὰ ἐκφράζεται. Μολονότι οἱ ίδεες του ἥταν σαφεῖς, οἱ φράσεις του ἥσαν ἀσύνδετες, κομμένες. Μπορῶ νὰ πῶ ὅτι εἶχε δική του γλῶσσα, ἢ δὲ τραχεῖα του προφορὰ ὑπενθυμίζε τοὺς Ινδοὺς τοῦ Φάρ Οὐέστ.

— Μὰ νά, εἴτε, δὲν ξέρω νὰ τὰ πῶ καὶ καλά - καλά... Δηλαδὴ θέλω νὰ πῶ... ἡ γλῶσσα μου μπερδεύεται... Σᾶς εἴτα γιὰ τὸν Πύμ;... Δὲν είναι ἔτσι;

— Ναί, ἀποκρίθηκε ὁ πλοίαρχος. Τί ἔχεις νὰ μᾶς πῆς γιὰ τὸν Αρθούρο Πύμ;

— Δηλαδὴ θέλω νὰ πῶ... πὼς δὲν πρέπει νὰ τὸν ἀφήσουμε.

— Νὰ τὸν ἀφήσουμε; ἀνέκραξα.

— Οχι... Ποτέ! ἐπανέλαβεν ὁ Χούντ. Βάλτε μὲ τὸ νοῦ σας... Θὰ ἥτανε σκληρό... Πολὺ σκληρό... Πρέπει νὰ πᾶμε νὰ τὸν βροῦμε...

— Νὰ τὸν βροῦμε; ἐπανέλαβε ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ.

— Δηλαδὴ θέλω νὰ πῶ... πῶς γι' αὐτὸ μόνον μπαρκαρίστηκα στὸν «"Αλμπρανο»... Γιὰ νὰ βρῶ τὸν Πύμ... Τὸν καημένο τὸν Πύμ!

— Καὶ ποὺ εἶναι, λοιπόν; ρώτησα. 'Ο Πύμ δὲν πέθανε;

— "Οχι! Εἶναι ἐκεὶ πέρα ποὺ ἔμεινε μονάχος... 'Ολομόναχος, ἀποκρίθηκε ὁ Χούντ, ἀπλώνοντας τὸ χέρι πρὸς νότον. 'Απὸ τότε ὡς τώρα, δώδεκα φορὲς ὁ ἥλιος ἀνέβηρκε σ' αὐτὸ τὸν οὐρανό!

Μὲ αὐτὰ ὁ Χούντ ἥθελε νὰ πῆ, ὅτι ὁ Πύμ βρισκόταν στὶς χῶρες τοῦ 'Ανταρκτικοῦ ἔντεκα χρόνια, γιατὶ ἐδῶ μιὰ φορὰ τὸ χρόνο ἀνατέλλει ὁ ἥλιος γιὰ νὰ βασιλέψῃ μετὰ ἔξη μῆνες. 'Αλλὰ τί παράδοξος ἰσχυρισμός!

— Δὲν ξέρεις, λοιπόν, ὅτι ὁ 'Αρθοῦρος Πύμ πέθανε; ρώτησε ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ.

— Πέθανε; ἐπανέλαβε ὁ Χούντ, συνοδεύοντας τὴ λέξη μὲ μιὰ ἐκφραστικὴ χειρονομία. "Οχι... 'Ακοῦστε με... 'Εγὼ ξέρω καλὰ τὴν ὑπόθεση... Θέλω δηλαδὴ νὰ πῶ... ὁ Πύμ δὲν πέθανε!

— "Ακούσε, Χούντ, εἴτα τότε ἐγώ. 'Ο "Ἐντγκαρ Πόε, στὸ τελευταῖο κεφάλαιο τοῦ βιβλίου του, λέει ὅτι ὁ 'Αρθοῦρος Πύμ, πέθανε «ἀπὸ ἓνα θάνατο αἰφνίδιο καὶ οἰκτρό». Πῶς, λοιπόν, σὺ μᾶς λές ὅτι ζῇ, καὶ ὅτι ἀκόμα δὲν ἐπέστρεψε ἀπὸ τὶς πολικὲς χῶρες;

— "Ελα, Χούντ, ἔξηγήσου, διέταξε ὁ πλοίαρχος, συμμεριζόμενος τὴν ἔστληξή μου. Συλλογίσου μὲ τὴν ἡσυχία σου, καὶ πές μας. ὅτι ἔχεις νὰ πῆς.

Καὶ ἐνῶ ὁ Χούντ ἔφερνε τὸ χέρι στὸ κεφάλι, σὰν νὰ ἥθελε νὰ περισυλλέξῃ παλιὲς ἀναμνήσεις, ἐψιθύρισα στὸν πλοίαρχο:

— Πολὺ παράδοξη ἡ ἐπέμβαση αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν δὲν εἶναι κανένας τρελλός...

'Ακούοντας τὶς λέξεις αὐτὲς ὁ ναύκληρος, ἐκίνησε ἐκ-

φραστικὰ τὸ κεφάλι, γιατί, κατὰ τὴ γνώμη του, ὁ Χοὺντ
«δὲν τὰ εἶχε σωστά».

‘Άλλ’ ἐκεῖνος τὸ κατάλαβε ἀμέσως καὶ μὲ τραχειὰ
φωνῆ:

— “Οχι!... Δὲν εἴμαι τρελλός! ἀνέκραξε. Πρέπει νὰ μὲ
πιστέψετε. Δηλαδὴ θέλω νὰ πῶ, όχι! ‘Ο Πὺμ δὲν πέθανε!

— ‘Ο ‘Εντγκαρ Πόε, ὅμως...

— ‘Ο ‘Εντγκαρ Πόε ἀπὸ τὴ Βαλτιμόρη;... Ναί, τὸν ξέ-
ρω... Αὐτὸς ὅμως δὲν εἶδε ποτέ του τὸν Πύμ... Ποτέ...

— Τί λές;! ἀνέκραξε ὁ πλοίαρχος· δὲν ἐγνωρίστηκαν,
λοιπόν, αὐτοὶ οἱ δυὸι ἄνθρωποι;

— Ποτέ.

— “Ωστε δὲν διηγήθηκε ὁ ἕδιος ὁ Ἀρθοῦρος Πὺμ τὶς πε-
ριπέτειές του στὸν ‘Εντγκαρ Πόε;

— “Οχι, πλοίαρχε, όχι! ἀποκρίθηκε ὁ Χούντ. ‘Ο Πόε...
αὐτὸς ἀπὸ τὴ Βαλτιμόρη... πῆρε μονάχα κάτι σημειώσεις
τοῦ Πύμ, γραφμένες μὲ τὸ χέρι του, ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ
κρύφτηκε στὸ ἀμπάρι τοῦ «Κράμπου»... ὡς τὴν τελευταία
ῶρα... τὴν ύστερηνή... δηλαδὴ θέλω νὰ πῶ... Θέλω νὰ πῶ!...

— Καὶ ποιός τοῦ πῆγε αὐτὰ τὰ χειρόγραφα; φάτησε ὁ
πλοίαρχος, ἀρπάζοντας τὸ χέρι τοῦ Χούντ.

— ‘Ο σύντροφος τοῦ Πύμ... ‘Εκεῖνος ποὺ τὸν ἀγαποῦσε
σὰν παιδί του, τὸν καημένο τὸν Πύμ... ‘Ο Ντίρκ Πέτερς...
ποὺ ἐπέστρεψε μόνος του ἀπὸ ἐκεῖ πέρα.

— ‘Ο μιγάς Ντίρκ Πέτερς; ἀνέκριαξα.

— Ναί.

— Καὶ αὐτὸς ἐπέστρεψε μόνος;

— Μονάχος.

— “Ωστε ὁ Ἀρθοῦρος Πύμ;

— Είναι ἀκόμα εἶχε! ἀποκρίθηκε ὁ Χούντ μὲ ἵσχυρὴ φω-
νή, δεύχνοντας τὸ νότιο ὁρίζοντα, ποὺ τὸν ἀτένιζε πάντοτε
μὲ ἐπιμονή.

‘Ο Χούντ, λοιπόν, ἤταν τρελλός;

Αὐτὸ φαίνεται ὅτι ἐνόμιζαν οἱ ἀκροσατές του, ὁ Χόλτ,

ό Ούρλιγκερλί, ο Τζέμ Βέστ, καὶ αὐτὸς ἀκόμη ο πλοίαρχος Λάν Γκύ.

‘Αλλ’ ἐγὼ ἐδίστασα νὰ τὸ παραδεχθῶ. Οἱ ἴσχυρισμοὶ τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ ἦσαν πολὺ παράδοξοι, πράγματι ἀλλ’ ἂν δὲν ἦταν τρελλός; “Αν τουναντίον ἀποκάλυψε μιὰν ἀλήθεια, ποὺ ὡς τώρα δὲν ἔγνωρίζαμε;... Καὶ γιὰ νὰ βεβαιωθῶ γι’ αὐτό, σκέφθηκα νὰ τὸν ὑποθάλλω σὲ ἀνάκριση.

Παρατήρησα δέ —καθὼς βλέπετε παρακάτω— ὅτι σ’ δλες μους τὶς ἐρωτήσεις ἀπάντησε μὲ σταθερότητα καὶ σαφήνεια, χωρὶς νὰ ὑποπέσῃ σὲ καφμιὰ ἀντίφαση.

—“Ακουσε, τοῦ εἴπα. ‘Ο Αρδούρος Πὺμ καὶ ο Ντίρκ Πέτερς, ἀφοῦ τοὺς ἐπῆρε ή «’Ιάνα», ποὺ πήγαν;

—Στὴ νῆσο Τσάλαλ.

—Πολὺ καλά. ’Εκεῖ, ἐνῶ πήγαιναν μαζὶ μὲ τὸν Ούλλιαμ Γκὺ νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸ χωρίο Κλόκ-Κλόκ, ο Αρδούρος Πὺμ ἔχωρίστηκε ἀπὸ τὴ συντροφιὰ καὶ ἀπομακρύνθηκε μαζὶ μὲ τὸν Πέτερς κι ἔνα ναύτη ἀκόμη;

—Ναί, ἀπήντησε ο Χούντ, μὲ τὸ ναύτη “Αλλεν, ποὺ ἐπλακώθηκε ἀπὸ τὰ χώματα καὶ πέθανε ἀμέσως.

—Τοτερά, ὅταν ἔμειναν οἱ δυό τους, ἀπ’ τὴν κορυφὴ τοῦ λόφου εἶδαν μαζὶ τὴν καταστροφὴ τῆς γολέτας;

—Ναί.

—Καὶ ὕστερα ἀπὸ εἴκοσι μέρες, ὅταν ἔφτασαν μπροστὰ στὸν ἀτιώδη ἔκεινο πέπλο, παρασύρθηκαν καὶ οἱ δυὸ μαζὶ στὸν καταρράκτη;

‘Ο Χούντ αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν ἀπάντησε ἀμέσως. ’Εδίστασε, ἐμουσιμούρισε μερικές λέξεις ἀσυνάρτητες, καὶ ἐπὶ τέλους, κοιτάζοντάς με καὶ κινώντας τὸ κεφάλι του εἶπε:

—“Οχι καὶ οἱ δυό... Θέλω δηλαδὴ νὰ πῶ... ο Ντίρκ Πέτερς δὲν μοῦ εἴπε ποτέ...

—‘Ο Ντίρκ Πέτερς! ἀνέκραξε μὲ ζωηρότητα ο πλοίαρχος Λάν Γκύ. ’Έγνωρισες ἐσύ τὸν Ντίρκ Πέτερς;

—Ναί.

- Ποῦ;
- Στή Βανταλία... τοῦ Ἰλλινόις.
- Καὶ αὐτὸς σοῦ ἔδωσε ὅλες αὐτὲς τὶς πληροφορίες;
- Ναί.
- Καὶ ἐπέστρεψε ἀπὸ κεῖ μονάχος ὁ Ντίρκ Πέτερς, χωρὶς τὸν Ἀρθούρο Πύμ;
- Ὁλομόναχος.
- Μίλα, λοιπόν! Μίλα! ἐφώναξα.

“Ω, δὲν εἶχα ἄδικο ν’ ἀνυπομονῶ! ‘Ο Χούντ, λοιπόν, ἐγγάρισε πράγματι τὸν Ντίρκ Πέτερς; ‘Απὸ αὐτὸν εἶχε μάθει πράγματα, ποὺ τὰ ἐνόμιζα καταδικασμένα σ’ αἰώνιο σκοτάδι, δηλαδὴ τὸ μυστηριῶδες τέλος τῶν παραδόξων ἐκείνων περιπτειῶν;

Καὶ τότε ὁ Χούντ, μὲ φράσεις κοιμένες ἀλλὰ καταληπτές, ἀποκρίθηκε:

— Ναί... Ἐκεῖ... Ἐνας πέπλος ἀπὸ ἀτμούς... Δηλαδὴ θέλω νὰ πῶ... Ἐτσι μοῦ ἔλεγε συχνὰ ὁ Ντίρκ Πέτερς... Οἱ δυό τους, ὁ Ἀρθούρος Πύμ καὶ αὐτός, ἥσαν μέσα στὴ φελούκα ποὺ εἶχανε πάρει ἀπὸ τὴν Τσάλαλ... Ἐπειτα ἔνας πάγος... Ἐνα πελώριο παγόβουνο... ἔπεσε ἀπάνω τους καὶ τράνταξε τὴ φελούκα... Ὁ Ντίρκ Πέτερς ἔπεσε στὴ θάλασσα... Κατώρθωσε δῆμος νὰ πιαστῇ ἀπάνω στὸ παγόβουνο καί... δηλαδὴ θέλω νὰ πῶ... εἶδε ἀπὸ κεῖ τὴ φελούκα ποὺ τὴν παρέσυρε τὸ δυνατὸ ρεῦμα, μακρυά... πολὺ μακρυά... Ὁ Πύμ ἔδοκύμασε τὰ πάντα γιὰ νὰ πλησιάσῃ τὸ σύντροφό του... μὰ τίποτα! Ἡ φελούκα ἔφευγε... ἔφευγε... καὶ μαζί της ἔφευγε καὶ ὁ καημένος ὁ Πύμ... Γι’ αὐτὸ δὲν ξαναγάρισε... Δηλαδὴ θέλω νὰ πῶ... μένει ἀκόμα ἐκεῖ πέρα!

“Ωστε, λοιπόν, μπροστὰ στὸν ἀτμώδη ἐκεῖνο πέπλο, ὁ Ἀρθούρος Πύμ καὶ ὁ Ντίρκ Πέτερς εἶχαν χωριστῇ; ”Εστω. ‘Αλλὰ τότε, ἂν πράγματι ὁ Πύμ ἔμεινε ἐκεῖ, πῶς ὁ σύντροφός του κατώρθωσε νὰ ἐπιστρέψῃ πρὸς τὰ βόρεια, νὰ περάσῃ τὸ παγόφραγμα, νὰ ὑπερβῇ τὸν πολικὸ κύκλο

καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ στὴν Ἀμερική, φέροντας τὰ χειρόγραφα ἔκεινα, ποὺ τὰ παρέδωσε ἔπειτα στὸν Πόε;

Γιὰ δὲ αὐτὰ ωτήσαμε τὸν Χούντ καὶ μᾶς ἀπῆντησε —σύμφωνα πάντοτε μὲ ὅσα τοῦ εἶχε πῆ ὁ Ντίρκ Πέτερς— ὅτι ὁ Πύμ εἶχε δώσει προηγουμένως νὰ τοῦ φυλάξῃ τὸ σημειωματάριό του, ποὺ τὸ εἶχε ἥδη στὴν τούτη του, ὅταν εὔρεθηκε πάνω στὸν ὄγκοπαγο· καὶ ἔτσι διασώθηκε τὸ περίφημο ἡμερολόγιο, ποὺ δημοσιεύτηκε ἀπὸ τὸν Ἀμερικανὸ συγγραφέα.

— Θέλω δηλαδὴ νὰ πῶ, ἔξακολούθησε ὁ Χούντ, ὅτι σᾶς λέω τὰ πράγματα, ὅπως μοῦ τὰ εἴπε ὁ Ντίρκ Πέτερς... Τὴν ὥρα ποὺ ἀποικιωνότανε ἀπάνω στὸ παγόβουνο, φώναξε μὲ δὲ ὅλη του τὴ δύναμη: Πύμ, Πύμ!... ‘Ο Πύμ, ὅμως, ὁ καπηλένος ὁ Πύμ, εἶχε χαθῆ πιὰ μέσα στοὺς ἀτμούς... ‘Ο ἄλλος, ἀπάνω στὸν πάγο, ἔτρωγε ὡμὰ ψάρια... κι ἔτσι κατώρθωσε νὰ ψευτοξήσῃ, ὥσπου τὸν ἔβγαλε ὁ πάγος μισοπεθαμένο στὴ νῆσο Τσάλαλ.

— Εγύρισε, λοιπόν, στὴν νῆσο Τσάλαλ; ωτησε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ. Καὶ ὑστερα ἀπὸ πόσον καιρό;

— “Τσερα ἀπὸ τρεῖς ἑβδομάδες, ἀπῆντησε ὁ Χούντ. Τρεῖς ἑβδομάδες καὶ πιὸ πολὺ εἶχαν περάσει, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἔφυγαν ἀπὸ κεῖ οἱ δυό τους...

— Τότε, λοιπόν, θὰ βρῆκε ἔκει τὸν ἀδελφό μου Οὐέλλιαμ καὶ τοὺς συντρόφους του, εἴπε ὁ πλοίαρχος.

— Οχι, ἀποκρίθηκε ὁ Χούντ. Δὲν βρῆκε κανένα. Οὕτε ψυχὴ δὲν ἦταν πιὰ σ' ἔκεινο τὸ νησί!

— Δὲν βρῆκε κανένα! ἐπανέλαβε κατάπληκτος ὁ Λάν Γκύ.

— Κανένα, σᾶς λέω... Τὸ νησὶ ἦταν ἔρημο ὄλωσδιόλου.

— Καὶ οἱ ιδιαγενεῖς τί ἔγιναν;

— Δὲν ξεύρω... Δηλαδὴ θέλω νὰ πῶ ὅτι ὁ Ντίρκ Πέτερς δὲν εἶδε κανένα... Μιὰ βάρκα ἦταν παρατημένη ἔκει κάτω, στὸ λιμάνι... μὲ παστὰ κρέατα μέσα καὶ μὲ δυὸ - τρία βαρέλια νερό... ‘Ο Ντίρκ Πέτερς μπῆκε μέσα... καὶ ἡ νοτιὰ τὸν

έβγαλε ίσια στὸ παγόφραγμα... Ἡταν ἀνοιχτὸ σ' ἔνα μέρος, καὶ κατώρθωσε νὰ περάσῃ... Ἀπὸ κεῖ πάλι ίσια στὸν πολικὸ κώλο...

— Καὶ ἀπὸ κεῖ;

— Ἀπὸ κεῖ... τὸν πῆρε ἔνα ψαράδικο ἀμερικανικὸ καὶ τὸν ἐπῆγε στὴν Ἀμερική. Δηλαδὴ θέλω νὰ πῶ... ἔτσι μοῦ τὰ ἔλεγε ὁ Ντίρκ Πέτερς!

“Οταν ἡ ἀνάκριση τοῦ Χούντ έτελείωσε, ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ, βαθύτατα συγκινημένος ἀπὸ τὶς ἀπρόοπτες καὶ σπουδαιότατες αὐτὲς ἀποκαλύψεις, συνῆλθε διὰ μιᾶς ἀπὸ τὸ θλιβερὸ ρεμβασμό του —πόσα θὰ συλλογίζοτανε τὴ στιγμὴ ἐκείνη;— καὶ μὲ φωνὴ ἔντονη καὶ σταθερὴ διέταξε:

— “Ολο τὸ πλήρωμα στὴν πρύμνη!

Καὶ ἀφοῦ οἱ ἄνδρες τοῦ πλοίου ἔμαζεύτηκαν ὅλοι γύρω του, εἶπε:

— “Ἀκουσε, Χούντ, καὶ συλλογύσου καλὰ τὴ σπουδαιότητα τῶν ἐρωτήσεων ποὺ θὰ σου κάνω.

‘Ο Χούντ ἐσήκωσε τὸ κεφάλι κι ἐκοίταξε διαδοχικῶς ὅλους τοὺς ναῦτες τοῦ «”Αλμπραντού».

— Είναι ἀληθινὰ ὅσα μᾶς εἴπες πρὸ δὲ λίγου γιὰ τὸν Ἀρθούρο Πύμ; ζωτησε δὲ πλοίαρχος.

— Ναί, ἀπήγνησε ὁ Χούντ.

— Έγνώρισες τὸν Ντίρκ Πέτερς;

— Ναί.

— “Εξησες πολλὰ χρόνια μαζί του στὸ Ιλλινόις;

— Εννέα χρόνια.

— Σου διηγήθηκε πολλὲς φορὲς αὐτὰ τὰ πράγματα;

— Ναί.

— “Εχεις καμιαὶ ἀμφιβολία ὅτι σου εἶπε ὅλη τὴν ἀλήθεια;

— “Οχι.

— Δὲν τοῦ ἥρθε ποτὲ ἡ σκέψη, ὅτι πιθανὸν μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἄνδρες τῆς «Ιάνας» νὰ ἔμειναν στὴ νῆσο Τσάλαλ;

— “Οχι.

—'Επίστευε ότι ό Ουγλιάμι Γκύ και οι σύντροφοί του ἐσκοτώθηκαν όλοι, όταν κατέπεσαν οι βράχοι του Κλόκ - Κλόκ;

— Ναι, και... καθώς μου ἔλεγε συχνά... και ό Πήλη τὸ ἐνόμιζε αὐτό...

— Πού είδες τὸν Ντίρκ Πέτερς γιὰ τελευταία φορά;

— Στὴ Βανταλία.

— Είναι πολὺς καιρός;

— Δυὸς χρόνια.

— Άπο τοὺς δυό σας, ποιός ἔφυγε πρῶτος ἀπὸ τὴ Βανταλία, ἐσὺ ἢ ἔκεινος;

'Ο Χούντ εδίστασε λίγο κι ἔπειτα ἀπήντησε:

— Εφύγαμε μαζὶ και οι δυό μας.

— Και σὺ ποῦ πῆγες;

— Στὶς Φάλκλαντ.

— Κι ἔκεινος;...

— Έκεινος;... ἐπανέλαβε ό Χούντ.

Καὶ τὸ βλέμμα του σταμάτησε μηχανικῶς ἐπάνω στὸν Μορτεν Χόλτ, τὸν ιστιοδράφο, τοῦ ὅποιου εἶχε σώσει τὴ ζωὴ, μὲ κίνδυνο τῆς δικῆς του, στὴν τρικυμία.

— Λοιπόν; ἐπανέλαβε ό πλοιάρχος Λάν Γκύ, κατάλαβες τί σὲ ρώτησα;

— Ναι.

— Αποκρίσου, λοιπόν! "Οταν ό Ντίρκ Πέτερς ἔφυγε ἀπὸ τὸ Ιλλινόις ἄφησε και τὴν Αμερική;

— Ναι.

— Και πῆγε ποῦ; λέγε!

— Στὶς Φάλκλαντ.

— Και τώρα ποῦ είναι;

— Μπροστά σας!

— Α, ό Ντίρκ Πέτερς, λοιπόν;

— Είμαι ἐγώ!

Η ΣΦΙΓΓΑ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

‘Η ἀπόφαση.

‘Ο Ντίρκ Πέτερς!... ‘Ο Χούντη ήταν ό μιγάς Ντίρκ Πέτερς, ό πιστός και ἀφωσιωμένος σύντροφος του ’Αρθούρου Πύμ!...

“Αν οι ἀναγνῶστες μου τὸ εἶχαν καταλάβει ἥδη και πρὶν ἀπὸ τὴν ἐπίσημη ἀποκάλυψη, καμμιὰ ἔκπληξη γιὰ μένα· μόνον τὸ ἐναντίον θὰ μ’ ἔξεπληγῃ.

Τηνέτω μάλιστα, ὅτι πολλὲς φορὲς θὰ ἐκάματε τὴ σκέψη αὐτή: Πῶς ό πλοιάρχος Λάν Γκὺ κι ἐγώ, ἀφοῦ τόσες φορὲς εἴχαμε διαβάσει τὸ βιβλίο του ”Ἐντγκαρ Πόε, δπου μὲ τόση ἀκρίβεια περιγράφονται τὰ χαρακτηριστικὰ του Ντίρκ Πέτερς, πῶς δὲν εἴχαμε καταλάβει ὡς τότε, ὅτι ό ἄνθρωπος ποὺ ἐπιβιβάστηκε στὶς Φάλκλαντ και ό μιγάς ήταν ἔνα και τὸ αὐτὸ πρόσωπο; Αὐτὸ δὲν ἐφανέρωνε ἔλλειψη ὁξυδερκείας; Τὸ όμολογῷ, μολονότι μπορῶ νὰ τὸ δικαιολογήσω κάπως.

Πρῶτα - πρῶτα, οἱ περιστάσεις, ύπὸ τὶς ὁποῖες μᾶς ἥρθε ό Χούντη, δὲν ἐπέτρεπαν ἀμφιβολία γιὰ τὴν ταυτότητά του. Βούσκοταν στὶς Φάλκλαντ, μακρυὰ ἀπὸ τὸ ’Ιλλινόις, μεταξὺ τῶν ναυτῶν, ποὺ περίμεναν ἐκεῖ τὴν ἐποχὴ του ψαρέματος, γιὰ νὰ προσληφθοῦν σὲ φαλαινοθρόιδες. Καί, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἐπιβιβάστηκε στὸ πλοϊο μας ὡς τὰ σήμερα, εἶχε φανεῖ πολὺ ἐπιφυλακτικὸς ἀπένοιτι μας. Γιὰ πρῶτη φορὰ τὸν ἀκούσαμε νὰ μιλεῖ πρὸ ὅληγου τίποτα δὲν μᾶς εἶχε κάνει νὰ πιεστέψουμε, μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης, ὅτι ἔκρυβε τὸ ἀληθινό του ὄνομα.

Καὶ ναὶ μὲν οἱ τρόποι του, προπάντων ἀπὸ τὴ στιγμὴν ποὺ περάσαμε τὸν πολικὸ κύκλο, — ἡ ἐπιμονὴ μὲ τὴν ὁποία ἔκοιταζε τὸ νότιο ὁρίζοντα, οἱ γνώσεις ποὺ ἐφαίνετο ὅτι εἶχε γιὰ τὴ νῆσο Μπένεττ καὶ τὴν Τσάλαλ, ὅπου σιωπηλὸς μᾶς εἶχε χρησιμεύσει γιὰ ὄδηγός, ἡ φανερὴ συγκίνησή του μπροστά στὰ μέρη ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ἐπισκέψθηκε δὲ Ἀρθοῦρος Γόρδων Πύμ, — ὅλα αὐτὰ εἶχαν κινήσει ἀρκετὰ τὴν προσοχή μας γιὰ τὸν παράδοξο αὐτὸν ἀνθρωπο, καὶ ἵσως ἐπρεπε νὰ μᾶς κάνουν νὰ ὑποπτευθοῦμε τὴν ἀλήθεια.

Καὶ ὅμως! Τόσον ὁ πλοίαρχος, ὅσον κι ἐγώ, στὴν περίσταση αὐτὴ ἐδειχτήριαμε τυφλοί!

‘Ωστόσο, καμμιὰ ἀμφιβολία τώρα, ὅτι ὁ Χοὺντ ἥταν πραγματικὰ ὁ Ντίρκ Πέτερς. Μολονότι κατὰ ἐντεκα χρόνια μεγαλύτερος, ἥταν ὀλόμην ὅπως περιγράφεται ἀπὸ τὸν Ἀρθοῦρο Πύμ. Χαμηλὸς τὸ ἀνάστημα, μὲ ἰσχυροὺς μῆν, μὲ «ἡράκλεια μέλη», μὲ χέρια «τόσο μεγάλα καὶ ὀγκώδη, ὥστε μετὰ βίας διατηροῦσαν τὸ σχῆμα τοῦ ἀνθρώπινου χεριοῦ», μὲ κεφάλι πελώριο, μὲ πόδια τοξοειδῆ, μὲ στόμα ἀνοιγόμενο σὲ ὅλο τὸ πλάτος τοῦ προσώπου, καὶ μὲ δόντια τόσο μεγάλα, ὥστε τὰ χείλη δὲν τὰ σκέπαζαν καθόλου.

Μόνον ἡ ἀγρία ἔκφραση τῆς φυσιογνωμίας τοῦ εἶχε λείψει, καὶ προπαντὸς ἡ εὔθυμιά ἐλείνη, ποὺ ἔξεδηλωνε καποτε καὶ τὴν ὁποία ὁ συγγραφεὺς τὴν ὀνόμαζε «εὔθυμιά δαίμονος». Ἡ ἡλικία, καὶ προπάντων οἱ φοβερὲς περιπέτειες τῆς ζωῆς του, εἶχαν μεταβάλει τὸ ἡθικὸ τοῦ Ντίρκ Πέτερς. Καὶ νά κυρίως γιατὶ δὲν τὸν ἀναγνωρίσαμε!

Καὶ τώρα, γιατὶ νὰ κρύβεται στὶς Φάλκουλαντ μὲ ψευδώνυμο; Γιατὶ νὰ μὴ μᾶς πεῖ ἀμέσως ποιός ἥταν καὶ τί σκοπὸ εἶχε ἐπιβιβαζόμενος στὸν «Ἀλμπρανό»;

Βέβαια, γιατὶ τὸ ὄνομά του προξενοῦσε φρίκη! Μήπως δὲν ἥταν τὸ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου ποὺ εἶχε λάβει μέρος στὶς τρομερὲς ἐκεῖνες σκηνὲς τοῦ «Κράμπου»... ποὺ εἶχε σκοτώσει τὸ ναύτη Πάρκερ... καὶ εἶχε χορτάσει τὴν

πεῖνα του μὲ τὶς σάρκες τοῦ δυστυχισμένου ἐκείνου καὶ τὴ δίψα του μὲ τὸ αἷμα του;...

Καὶ μόνο μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι ὁ «*Ἄλμπρανος*» μποροῦσε νὰ ἔξακολουθήσῃ τὸ ταξίδι του γιὰ νὰ βρῇ τὸν Ἀρθούρο Πύρη, ἀποφάσισε τέλος ν' ἀποκαλύψῃ τὸ ὄνομά του.

'Αφοῦ ἔζησε λίγα χρόνια στὸ Ἰλλινόις, ὁ Ντίρκ Πέτερς ἐπῆγε στὶς Φάλκλαντ μὲ σκοπὸ νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς πρώτης εὐκαιρίας ποὺ θὰ τοῦ παρουσιαζότανε γιὰ νὰ ἔκανατάη στὶς ἀνταρκτικὲς θάλασσες.

Ἐλπίζε, ἀραγε, νὰ πείσῃ τὸν πλοίαρχο Λάν Γκύ, ἀν εὔρισκε τὸν ἀδελφό του στὴ νῆσο Τσάλαλ, νὰ ἔξακολουθήσῃ τὴν ἔξερεύνηση γιὰ νὰ σώσῃ καὶ τὸν Ἀρθούρο Πύρη; 'Αλλ' ἀνθρωπὸς φρόνιμος θὰ παραδεχότανε ποτὲ ὅτι μετὰ ἔντεκα χρόνια ὁ δυστυχισμένος ἐκεῖνος θὰ ζοῦσε ἀκόμη; Τουλάχιστον ἡ ὑπαρξὴ τοῦ Οὐλλιαμ Γκύ καὶ τῶν συντρόφων του εἶχε πιστοποιηθῆ μὲ τὴ μαρτυρία τοῦ Πάτερον. 'Αλλὰ γιὰ τὴν ὑπαρξὴ τοῦ Ἀρθούρου Πύρη ποιός ἔγγυῶταν;

Καὶ ὅμως! 'Ο ισχυρισμὸς τοῦ Ντίρκ Πέτερς δὲν μοῦ ἐφαίνετο τῷδε ὅλως διόλου ὀπαράδεκτος.

Δὲν ξέρω γιατί, ἀλλ' ὅταν τὸν ἀκούγα νὰ ἐπαναλαμβάνῃ μὲ τόση πεπούμηση: «'Ο Ἀρθούρος Πύρη δὲν πέθανε! 'Ο Πύρη βρίσκεται ἐκεῖ πέρα... δὲν πρέπει ν' ἀφήσουμε τὸν καημένο τὸν Πύρη!...» οἱ λόγοι του εὔρισκαν ἀπήχηση στὴν καρδιά μου. "Αρχισα μάλιστα νὰ φαντάζωμαι τὴν ἔκπληξη καὶ τὴν ἀμηχανία τοῦ Πόε, ἀν ποτὲ ὁ «*Άλμπρανος*» ἐπανέφερε ζῶντα, ἐκεῖνον τοῦ ὅποίου εἶχε ἀναγγείλει τὸν οἰκτρὸ καὶ αἰφνίδιο θάνατο! "Επειτα τὸ αἰσθάνομουν. 'Ο Ντίρκ Πέτερς ἐβασίζετο σὲ μένα... ἔλπιζε ὅτι ἐγὼ θ' ἀνελάμβανα νὰ πείσω τὸν πλοίαρχο.

Σιωπὴ εἶχε διαδεχθῆ τὴν ἀποκάλυψη τοῦ μιγάδα. Κανεὶς δὲν ἐσκέφθηκε νὰ τὴν ἀμφισβητήσῃ. Εἶπεν «ἴμια ὁ Ντίρκ Πέτερς». "Ηταν ὁ Ντίρκ Πέτερς. 'Επίσης καὶ

δσα εἶπε γιὰ τὸν Ἀρθοῦρο Πὺμ σὲ κανένα δὲν ἐφάνηκαν ἀπίστευτα. 'Αλλ' ὅτι ὁ Πὺμ ἔζουσε ἀκόμη, ὅτι τὸ καυτῆκον ἐπέβαλε ν' ἀψηφήσουμε νέους κινδύνους καὶ νὰ σπεύσουμε πρὸς αὐτὸν, ἄ, αὐτὸ ἦταν ἄλλο ζήτημα!

'Οπωσδήποτε, ἀποφασισμένος νὰ υποστηρίξω τὸν Ντίοχ Πέτρερς, ἀλλὰ φοβούμενος νὰ προχωρήσω, γιατὶ ἐκινδύνευα ν' ἀποκρουσθῶ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ἐσκέφτηκα ν' ἀνακανήσω τὸ ζήτημα τοῦ Οὐίλλιαμ Γκὺ καὶ τῶν συντρόφων του, ποὺ βέβαια θ' ἀκουγότανε πολὺ εύμενέστερα.

— Φίλοι μου —εἶτα— πρὸν πάρουμε μιὰν ἀπόφαση ὁριστική, ὁφείλουμε νὰ ἔξετάσουμε τὰ πράγματα μὲ ἀπάνθεια. Δὲν θὰ μᾶς ἔτυπτεν αἰωνίως ἡ συνείδηση, ἀν ἐγκαταλείπαμε τὴν ἐπιχείρηση μας, τὴν στιγμὴ ποὺ ἵσως παρουσιάζει τὶς μεγαλύτερες πιθανότητες ἐπιτυχίας; Σκεφθῆτε! Πρὸ δὲ πτὰ μηνῶν ὁ Πάτερσον ἀφῆσε ζωντανοὺς τοὺς συμπολῖτες σας στὴ νῆσο Τσάλαλ. Ἐπὶ ἐντεκα χρόνια δηλαδὴ κατώρθωσαν νὰ ζήσουν ἐκεῖ, τρεφόμενοι ἀρκετὰ καὶ μὴ ἔχοντας πιὰ νὰ φοβηθῶν ἀπὸ τοὺς ἴθιαγενεῖς, ἐκ τῶν ὅποιων ἄλλοι ἐχάμηκαν ὑπὸ περιστάσεις ἀγνώστους σ' ἐμᾶς, ἄλλοι δὲ μετανάστευσαν πιθανὸν σὲ κανένα γειτονικὸν νησί. Αὐτὸ εἶναι τόσο φανερό, ὥστε νομίζω ὅτι καφιμιὰ ἀντίρρηση δὲν ὑπάρχει.

Καὶ πράγματι κανεὶς δὲν ἐμίλησε, καφιμιὰ φωνὴ ἀντιλογίας δὲν ἀκούστηκε.

— "Αν δὲν βρέριαμε ἐκεῖ —ἔξακολονθησα μὲ περισσότερο θάρρος— τὸν πλοιάρχο Οὐίλλιαμ καὶ τοὺς συντρόφους του, αὐτὸ σημαίνει ὅτι, μετὰ τὴν ἀναχώρηση τοῦ Πάτερσον, ἀναγκάστηκαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν νῆσο Τσάλαλ. Γιατί ἀραγε; Κατὰ τὴ γνώμη μου, γιατὶ ὁ σεισμὸς τὴν εἰχε κάμει ὀκατοίκητη. Ὁποδέτω λοιπόν, ὅτι θὰ ἐπιβιβάστηκαν σὲ κανένα μονόξυλο τσαλαλικὸ καὶ θὰ ἐφτασαν εἴτε σὲ καφιμιὰ ἄλλη νῆσο, εἴτε σὲ κάποιο μέρος τῆς ἀνταρκτικῆς ἥπειρου. "Οτι ἔγινε, δὲν μπορῶ νὰ τὸ ἐπιβεβαιώσω. "Ενα μόνον ξέρω καὶ τὸ ἐπαναλαμβάνω: "Οτι δὲν θὰ

κάνουμε τώποτε, ἀν δὲν ἔξακολουθήσουμε τὶς ἔρευνές μας, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἔξαρτάται ἡ σωτηρία τῶν συμπολιτῶν σας!

Ρώτησα μὲ τὸ βλέμμα τὸ ἀκροατήριό μου· ἀλλὰ καμμιὰ ἀπάντηση δὲν ἔλαβα. 'Ο Λάν Γκύ, κατεχόμενος ἀπὸ μεγάλη συγκίνηση, ἔκλινε σιωπηλὸς τὸ κεφάλι, γιατὶ ἀναγνώριζε ὅτι εἶχα δίκιο, ὅτι ὑποδείκνυα τὸ μόνο δρόμο ποὺ ἄρμοζε σὲ ἀνθρώπους συναισθανόμενους τὸ καθῆκον τῆς φιλανθρωπίας!

— Καὶ περὶ τίνος πρόκειται; — ἔξακολούθησα ὕστερα ἀπὸ μικρὴ σιωπή· — πρόκειται νὰ διασχίσουμε λίγες ἀκόμη μοῖρες, καὶ αὐτὸ ἐνῶ ἡ θάλασσα εἶναι ἐλεύθερη, ἐνῶ ἔχουμε ἀκόμη μπροστά μας δυὸ μῆνες καλοκαίρι, ἐνῶ ὁ «Ἀλμπρανός» εἶναι τόσον καλὰ ἐφαδριασμένος, ἐνῶ τὸ πλήρωμά του εἶναι ὑγιέστατο!... "Οχι, δὲν πρέπει νὰ μᾶς φοβίσῃ ἡ ἴδεα φανταστικῶν κινδύνων, ὥστε νὰ μὴν προχωρήσουμε περισσότερο μὲ θάρρος καὶ μ' ἐλπίδα... ἔκει... ἔκει..."

Καὶ ἔδειξα τὸ νότιο ὁρίζοντα, ἐνῶ μαζί μου τὸν ἔδειξε καὶ ὁ Ντίρκ Πέτερς, σιωπηλὸς μὲ μιὰ μεγαλοπρεπὴ καὶ ἐπιβλητικὴ χειρονομία.

Τὰ μάτια ἔξακολούθησαν νὰ μένουν προσηλωμένα ἐπάνω μου, ἀλλὰ καμμιὰ ἀκόμη ἀπάντηση!

Βέβαια ἡ γολέτα μας μποροῦσε νὰ ταξιδέψῃ ἀκόμη στὴ θάλασσα ἐκείνη χωρὶς κίνδυνο, ἐπὶ ὅχτὼ ἡ ἐννέα ἑβδομάδες. Εἴχαμε μόλις 26 Δεκεμβρίου, ἐνῶ τὸν Ἰανουάριο, τὸ Φεβρουάριο καὶ τὸ Μάρτη ἀκόμα, εἰχαν ἀρχίσει τὰ ταξίδια ἀλλων προγενεστέρων ἔξερευνητῶν — Βελλιγξάουζεν, Μπίσκοε, Βέντελ, Κένταλ — οἱ ὅποιοι, ἐν τούτοις, εἰχαν προφτάσει νὰ ἐπιστρέψουν πρὸν ἀπὸ τὸν πολικὸ χειμῶνα. Καὶ ναὶ μὲν τὰ πλοῖα τους δὲν ἐπροχώρησαν πρὸς νότον, ὅσο ἐπρόκειτο νὰ προχωρήσῃ ὁ «Ἀλμπρανός» ἀλλὰ μὴν ξεχνᾶμε καὶ τὶς εύνοϊκὲς συνθῆκες ὑπὸ τὶς ὁποῖες θὰ ταξίδευε ἡ γολέτα μας.

Καὶ ἀνέπτυξα ὅλα αὐτά, περιμένοντας μιὰν ἐπιδοκι-

μασία, τῆς δόποίας κανεὶς ἐν τούτοις δὲν ἥθελε ν' ἀναλάβη τὴν εὐθύνη.

‘Ο πλοιάρχος Λάν Γκù πήρε στὰ χέρια του τὴ σανίδα . (σελ 146)

Σιγὴ ἀπόλυτη, ὅλα τὰ μάτια χαμηλωμένα...

Ἐν τούτοις, οῦτε μιὰ φορὰ δὲν εἶχα προφέρει τὸ ὄνομα τοῦ Ἀριθούρου Πύμ, οὗτε φάνηκα καθόλου ὅτι ὑποστή-

ριζα τὴν πρόταση τοῦ Ντίρκ Πέτερς. Ὡ, τότε θὰ ἔπαιρνα πολὺ διαφορετική ἀπάντηση ἀπὸ ἐκείνη ποὺ περίμενα, καὶ θὰ ὅπουσα ἵσως καὶ ἀτειλὲς ἐναντίον μου.

Τότε ἔλαβε τὸν λόγον ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ.

— Ντίρκ Πέτερς, εἴπε, μᾶς βεβαιώνεις ὅτι, ἀφοῦ ἐφύγατε ἀπὸ τὴν Τσάλαλ, ὁ Ἀρδυούρος Πύρι μαὶ σύ, εἰδατε μακριὰ ἔηρὰ πρὸς νότον;

— Ναί, εἰδαμε ἀπὸ μακριὰ κάτι χῶρες, ἀπάντησε ὁ μιγάς. Νησιὰ ὄμως ἡταν, ἥπειρος ἡταν, δὲν ἔρω.... Δηλαδὴ θέλω νὰ πῶ... μοῦ φαίνεται... εἶμαι βέβαιος... ὁ Πύρι, ὁ καημένος ὁ Πύρι εἶναι ἐκεῖ... καὶ περιμένει νὰ πάη κανένας νὰ τὸν σώσῃ....

— Ἐκεῖ περιμένει ἵσως καὶ ὁ Οὐτῆλλιαμ Γκύ μὲ τοὺς συντρόφους του! ἐφώναξα ἀμέσως, γιὰ νὰ ἐπαναφέρω τὴ συζήτηση σὲ εὐνοϊκότερο ἐπίπεδο.

Καὶ πράγματι, ἡ ἔηρὰ ἐκείνη θὰ μᾶς ἔχρησμενε ὡς τέρμα, ποὺ ἡταν εὔκολο νὰ τὸ φτάσουμε, καὶ ὁ «Ἀλμπρανος» δὲν θὰ ἔπλεε τῷσα, ὅπως εἶχαμε φοβηθῆ, στὴν τύχη. Θὰ διηυθύνετο ὡρισμένως ἐκεῖ, ὅπου ὑπῆρχε μιὰ πιθανότητα ὅτι κατέφυγαν οἱ ναυαγοὶ τῆς «Ιάνας»!

‘Ο πλοίαρχος Λάν Γκύ ἐσκέφτησε γιὰ λίγες στιγμὲς καὶ ἔπειτα στράφηκε πρὸς τὸν Ντίρκ Πέτερς καὶ τὸν ρώτησε:

— Εἶναι ἀλήθεια ὅτι, πέρα ἀπὸ τὸν ὄγδοηριστὸ τέταρτο παράλληλο, ὁ δρῖζοντας κλεινότανε ἀπὸ τὸν ἀτμώδη ἐκεῖνο πέπλο, ποὺ περιγράφεται στὸ βιβλίο;... Τὸν εἶδες;... Τὸ εἶδες μὲ τὰ μάτια σου αὐτὸ τὸ μυστηριῶδες παραπέτασμα; Καὶ τὸν καταρράκτη;... Καὶ τὸ βάραμφο, μέσα στὸ ὅποιο χάθηκε τὸ μονόξυλο τοῦ Ἀρδυούρου Πύρι;

Μᾶς ἐκούταξε τὸν ἔνα ὕστερα ἀπὸ τὸν ἄλλον ὁ μιγάς καὶ κίνησε τὸ ὄγκωδες του κεφάλι.

— Δὲν ἔρω... εἶπε. Τί μ' ἐρωτήσατε πλοίαρχε;... “Ενας πέπλος ἀπὸ ἀτμούς;... ᾧ, ναί!.., μπορεῖ... μοῦ φαίνεται...

’Ασφαλῶς ὁ Ντίρον Πέτερς ποτὲ δὲν εἶχε διαβάσει τὸ βιβλίο τοῦ Ἐντγκαρ Πόε, πιθανὸν μάλιστα καὶ νὰ μὴν ἥξερε γράμματα. ’Αφοῦ παρέδωσε τὸ χειρόγραφο τοῦ Ἀρθούρου Πύμ, δὲν εἶχε φροντίσει, φαίνεται, γιὰ τὰ παρακάτω.

’Απομονωμένος, πρῶτα στὸ Ἰλλινόις καὶ ἔπειτα στὶς Φάλκλαντ, δὲν εἶχε μάθει οὔτε τὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ βιβλίου οὔτε τὴν ἐντύπωση ποὺ εἶχε κάνει, οὔτε τὴν φανταστικὴ καὶ ἀπύθανη λύση, ποὺ εἶχε ἐπινοήσει ὁ Ἀμερικανὸς συγγραφεὺς, γιὰ νὰ τελειώσῃ ὅπωσδήποτε τὴ διήγηση τῶν παραδόξων ἐκείνων περιπτειῶν.

”Αλλως τε, ὅλα ἐκεῖνα τὰ ὑπερφυσικὰ καὶ τὰ θαυμάσια, ποὺ περιγράφονται στὸ τέλος τοῦ βιβλίου, δὲν μποροῦσαν νὰ είναι ἀπλῶς μιὰ ὄπτικη ἀπάτη, γεννήματα τῆς ἔξημμένης φαντασίας τοῦ Ἀρθούρου Πύμ;

Τότε, γιὰ πρώτη φορά, ἀφότου ἀρχισε ἡ συζήτηση αὐτῇ, ἀκούστηκε καὶ ἡ φωνὴ τοῦ Τζέμι Βέστ. ”Αν ὁ ὑποπλοίαρχος ἦταν μὲ τὴ γνώμη μου, ἀν ἐκηρύσσετο ὑπὲρ τῆς ἔξαιρουλουθήσεως τοῦ ταξιδιοῦ — δὲν ἥξερα τίποτα. ”Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὁ Τζέμι Βέστ περιωρίστηκε νὰ ρωτήσῃ:

— Πλοίαρχε, οἱ θιαταγές σας;

’Ο πλοίαρχος Λάν Γκὺν ἐστράφηκε πρὸς τοὺς ἀνδρες τοῦ πληρώματος. Παλιοὶ καὶ νέοι τὸν περιτριγύριζαν, ἐνῷ ὁ Χῆρονε στεκόταν λίγο παράμερα, ἔτοιμος νὰ ἐπέμβῃ, ὅταν θὰ ἔχρινε τὴν εὐκαιρία κατάλληλη.

’Ο πλοίαρχος Λάն Γκὺν ρώτησε μὲ τὸ βλέμμα τὸ ναύκληρο καὶ τοὺς συντρόφους του, γιὰ τοὺς ὅποίους ἥξερε καλά, ὅτι ἡ ἀφοσίωσή τους ἦταν ἀνεπιφύλακτη. Τί ἀπάντηση ἔλαβε, τί ἐδιάβασε στὴ φυσιογνωμία τῶν ἀνδρῶν του δὲν ξέρω. Τὸν ἀκούσα μόνον νὰ ψιθυρίζῃ αὐτὲς τὶς λέξεις:

— ”Ω, ἀν ἔξηρτατο μόνον ἀπὸ μένα... ἀν ὅλοι μ' ἐθεβαίωναν γιὰ τὴ συνδρομή τους!...

Πράγματι, χωρὶς τὴν ἐπιδοκιμασία τοῦ πληρώματος,

χωρὶς τὴν εἰλικρινὴ συνδρομὴ ὅλων, δὲν μποροῦσε νὰ ἐπιχειρήσῃ νέες ἔρευνες.

Τότε ὁ Χῆρνε ἔλαβε τὸ λόγο ἀποτόμως:

— Πλοίαρχε, εἴπε, δυὸς μῆνες ἐπέριασαν ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ φύγαμε ἀπὸ τὶς Φάλκλαντ. Μᾶς ἐπήρατε ἀπὸ κεῖ μὲ τὴ συμφωνία, δτὶ δὲν θὰ μᾶς πηγαίνατε μωκούτερα ἀπὸ τὸ παγόφραγμα καὶ ἀπὸ τὴ νῆσο Τσάλαλ....

— Δὲν εἶναι ἔτσι! ἀνέκραξε ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ, διακόπτοντας μὲ ἀγανάκτηση τὸ Χῆρνε. "Οχι! δὲν εἶναι ἔτσι! Σᾶς ἐπῆρα γιὰ ταξίδι, ποὺ ἔχω δικαίωμα νὰ τὸ παρατείνω ὅσο θέλω καὶ ὅσο μου ἀρέσει!"

— Μὲ συγχωρεῖτε, πλοίαρχε, ἐπανέλαβε ὁ Χῆρνε, μὲ τὸ ἕδιο ἀπότομο ὑφος. 'Εφτάσαμε ὡς ἐδῶ, ὅπου κανένα πλοϊο δὲν ἔφτασε ποτέ, δηλαδὴ δὲν ἐτόλμησε ποτὲ νὰ φτάσῃ, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν «'Ιάνα». "Έχουμε τὴν ἴδεα λοιπόν, ἐγὼ κ' οἱ σύντροφοί μου, δτὶ εἶναι καιρὸς νὰ γυρίσουμε στὶς Φάλκλαντ, προτοῦ μᾶς βρῇ ἐδῶ πέρα ὁ χειμώνας..." 'Απὸ κεῖ, θσεῖς πάλι μπορεῖτε νὰ γυρίσετε στὴ νῆσο Τσάλαλ, καὶ μάλιστα νὰ προχωρήσετε ὡς τὸν Πόλο, ἂν αὐτὸ σᾶς ἀρέσῃ.

Ψίμυρος ἐπιδοκιμασίας ἀκούστηρε. "Ηταν φανερὸ δτὶ ὁ ὑποναύληρος διερμήνευε τὰ αἰσθήματα τῆς πλειοψηφίας, ποὺ τὴν ἀποτελοῦσαν ἀκριβῶς οἱ νεοσύλλεκτοι τοῦ πληρώματος. Τὸ ν' ἀντιταχθῆ κανεὶς στὴ γνώμη τους, τὸ νὰ ξητήσῃ ὑπακοὴ ἀπὸ ἀνθρώπους τόσο λίγο διατεθειμένους νὰ ὑπακούσουν, καί, μὲ τέτοιους ὅρους νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὶς ἐσχατιὲς τοῦ 'Ανταρκτικοῦ, θὰ ήταν κίνημα ὅχι ἀπλῶς παράτολμο, ἀλλὰ καθαρὴ τρέλλα, ποὺ ἀσφαλῶς θὰ κατέληγε σὲ συμφροδά.

'Ἐν τούτοις, ὁ Τζέμ Βὲστ ἐπενέθη καὶ προχωρώντας πρὸς τὸν Χῆρνε, τοῦ εἴπε μὲ φωνὴ ἀπειλητική:

— Ποιός σου ἔδωσε τὸ δικαίωμα νὰ μιλήσης;...

— 'Ο πλοίαρχος μᾶς φώτησε, ἀποκρίθηκε ὁ Χῆρνε. Είχα λοιπὸν τὸ δικαίωμα ν' ἀπαντήσω.

Οι λόγοι αύτοί ἐλέχθησαν μὲ τόση αὐθάδεια, ὥστε ὁ ὑποπλοίαρχος ποὺ συνήθως συνεκρατεῖτο, θὰ παρεκτρεπόταν χωρὶς ἄλλο, ἢν ὁ Λὰν Γκὺ δὲν ἐπενέβαινε λέγοντας:

— Ήσύχασε, Τζέμ... Τίποτα δὲν μπορούμε νὰ κάνουμε
ἄν δὲν συμφωνήσουν δλοι!

"Επειτα ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν ναύκληον εἶπε:

— Ποιά είναι ή γνώμη σου, Ούρλιγκερλί;

— Είμαι έτοιμος, πλοιάρχε, νὰ υπακούσω στὶς διαταγές σας, ὅποιεσδήποτε καὶ ἀν εἶναι! ἀπάντησε ὁ ναύληρος. Μοῦ φαίνεται ὅμως, δτὶ τὸ καθῆκον μας εἶναι νὰ μὴν ἐγκαταλείψουμε τὸν Οὐίλιαμ Γκὺ καὶ τοὺς ἄλλους, ὅσο ὑπάρχει ἀκόμα κάποια ἐλπίδα νὰ τοὺς βροῦμε καὶ νὰ τοὺς σώσουμε.

‘Ο ναύκληρος ἐσταμάτησε πρὸς στιγμήν, ἐνῶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ναῦτες, — ὁ Ντράπ, ὁ Ρόγερ, ὁ Γρατιάν, ὁ Στέρν, ὁ Μπούρου — ἔνευαν ἐπιδοκιμαστικῶς. Ἐπειτα ἔξακολούθησε:

— "Οσο γιὰ τὸν Ἀρθοῦρο Πύμ...

— Δὲν πρόκειται γιὰ τὸν Ἀρθοῦρο Πύμ! διέκοψε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκὺ μὲ ζωηρότητα, ἀλλὰ γιὰ τὸν ἀδελφό μου Οὐῆλιαμ καὶ τοὺς συντρόφους του...

Καὶ καθὼς εἶδα ὅτι ὁ Ντίον Πέτερος ἐτοιμαζότανε νὰ διαμαρτυρηθῇ, τὸν ἄρσταξα ἀπὸ τὸ χέρι, καί, μολονότι λυσσώντας ἀπὸ θυμό, τὸν ἀνάγκασα νὰ σιωπήσῃ.

"Οχι, δὲν ήταν ἡ στιγμὴ κατάλληλη γιὰ νὰ ἐπανέλθουμε στὸ ξήτημα τοῦ Ἀρθούρου Πύμ.

‘Ο πλοιάρχος ἔξακολουθησε νὰ ρωτάῃ τοὺς ἄνδρες τοῦ πληρώματος. Θέλησε νὰ ξέρῃ μὲ τ’ ὄνομα ὅλους ἐκείνους, στοὺς δόποιόν τους μποροῦσε νὰ βιασίζεται. “Ἐτσι εἰδε, ὅτι ὅλοι οἱ παλιοὶ ναῦτες τοῦ »Ἀλμπραντού« ἦσαν πρόδυμοι νὰ ὑπακούσουν στὶς διαταγές του καὶ νὰ τὸν ἀκολουθήσουν πιστά, ὅσο μακριὰ καὶ ἀνὴρθελε νὰ τοὺς ὁδηγήσῃ.

Τοὺς τίμιους αὐτοὺς ἄνδρες ἔσπευσαν νὰ μητηθοῦν καὶ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς νεοσυλλέκτους — τοεῖς μόνον, οἱ ὁ-

ποῖοι ἦσαν Ὅμηροι. 'Οπωσδήποτε, ἡ πλειοψηφία ἐφαίνετο ὅτι ἥταν μὲ τὴ γνώμη τοῦ Χῆρονε. Γι' αὐτούς, τὸ ταξίδι τοῦ «Ἀλμυρανου» ἐτελείωνε στὴ νῆσο Τσάλαλ. Ἀρνιόντουσαν νὰ μᾶς ἀκολουθήσουν παρακάτω καὶ ἀπαιτούσαν νὰ ἐπιστρέψουμε πρὸς βιορρᾶν. Ἡσαν εἴκοσι. Ἄν τους ἔξηνάγκαζε κανεὶς νὰ βιοηθήσουν στοὺς χειρισμοὺς καὶ νὰ διευθύνουν τὸ πλοϊο πρὸς νότον, ἐνῶ ἔκεινοι ἥθελαν νὰ τὸ διευθύνουν πρὸς βιορρᾶν, θὰ τους ἔξωθισσε ἀσφαλῶς σὲ στάση.

‘Ωστόσο, ἔμενε ἀκόμα ἕνα μέσον γιὰ νὰ μεταπεισθοῦν — τὸ τελευταῖο, ἀλλὰ καὶ τὸ ἰσχυρότερο.

“Ελαβα πάλι τὸ λόγο, καὶ μὲ φωνὴ σταθερή, ποὺ σὲ κανένα δὲν ἐπέτρεπε ν' ἀμφιβάλῃ γιὰ τὴ σοθαρότητα τῆς προτάσεώς μουν, εἴτα:

— Ναῦτες τοῦ «Ἀλμυρανου», ἀκοῦστε με!... “Οπως ἔκαμαν διάφορες Κυθερνήσεις, προκειμένου γιὰ ἔξερευνητικὰ ταξίδια στὶς πολικὲς χῶρες, θὰ κάμω κι ἐγὼ μιὰ δωρεὰ ὑπὲρ τοῦ πληρώματος τῆς γολέτας! Λοιπόν, προσφέρω χίλια δολλάρια γιὰ κάθε μοῖρα ποὺ θὰ διασχίζουμε, πέρα ἀπὸ τὸν ὄγδοηριστὸ τέταρτο παράλληλο.

Μιὰ ἀναλογία ἀπὸ ἔθδομήντα σχεδὸν δολλάρια γιὰ κάθε ἄνδρα καὶ γιὰ κάθε μοῖρα· ὁ πειρασμὸς τοῦ συμφέροντος δὲν ἥταν μικρός.

Κατάλαβα ὅτι οἱ λόγοι μου ἔκαναν ἐντύπωση καὶ ἔξακολούθησα:

— Τὴν ὑπόσχεση αὐτὴ θὰ τὴν δώσω ἔγγραφως καὶ μὲ τὴν ὑπογραφή μου στὸν πλοίαρχο Λάν Γκά, καὶ τὰ χρήματα ποὺ θὰ κερδίσετε θὰ σᾶς μετοχθοῦν κατὰ τὴν ἐπιστροφή σας, μὲ ὅποιουςδήποτε δρους καὶ ἀν γίνη αὐτή.

— Ούρρα!... ούρρα!... ἀνέκραξε ὁ ναύληρος, δίνοντας τὸ σύνθημα καὶ τὸ παράδειγμα στοὺς συντρόφους του, τῶν ὅποιων οἱ ἐπευφημίες ἀντήχησαν συγχρόνως μὲ τὴ δική του.

‘Ο Χῆρονε δὲν εἶχε πιὰ τὸ θάρρος ν' ἀντιταχθῆ.

Κι ἔτσι ἡ συμφωνία ἐκλεύστρηξε. Γιὰ νὰ ἐπιτύχω τὸ σκοπό μου, ἐθυσίαζα ἔνα χρηματικὸ ποσό, δχι εὐκαταφρόνητο. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἀπείχαμε ἀπὸ τὸ Νότιο Πόλο παρὰ ἐπτά μοῖρας, καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ἀκόμη ὅτι ὁ «Ἀλμυριανός» θὰ ἔφτανε ἔως ἐκεῖ, πάλι δὲν θὰ ἔξοδευα περισσότερες ἀπὸ δεκατέσσερεις χιλιάδες δολλάρια.

Τὸ χαμένο ἀρχιπέλαγος.

Τὸ πρῶτης Παρασκευῆς, 27 Δεκεμβρίου, ὁ «Ἀλμυριανός» ἀπέπλευσε ἀπ’ τὴν νῆσο Τσάλαλ, στρέφοντας τὴν πρώρα πρὸς τὰ νοτιοδυτικά.

Ἡ ὑπηρεσία τοῦ πλοίου ἐγίνετο μὲ τὴν ἴδια πειθαρχίσι καὶ τάξη. Ἀλλως τε, οὔτε κίνδυνοι ἀκόμη ὑπῆρχαν, οὔτε κόποι ἔξαιρετικοὶ χρειαζόντουσαν. Ὁ καιρὸς βαστοῦσε καλός, ἡ θάλασσα γαλήνια. Καὶ ἐφ’ ὅσον οἱ συνθῆκες αὐτὲς δὲν ἄλλαζαν, τὸ σπέρμα τῆς ἀνυποταξίας — ἔτσι ἥλιπιζα τουλάχιστον — δὲν θὰ εὑρισκε κατάλληλο ἔδαφος γιὰ ν’ ἀναπτυχθῆ, καὶ οἱ δυσχέρειες δὲν θὰ μᾶς ἐρχόντουσαν ἀπὸ τὸ σημεῖο αὐτό.

‘Ο Ντίρκ Πέτερς, καὶ μετὰ τὴν ἀποκάλυψη τῆς ταυτότητός του, δὲν ἄλλαξε συνήθειες καὶ ἔξακολουθοῦσε νὰ εἶναι δπως καὶ πρὸν ἀκοινώνητος. Ἐν τούτοις τὸ πλήρωμα, καὶ ἀφοῦ ἔμαθε ποιός εἶναι, δὲν ἔδειξε σ’ αὐτὸν καμιμιὰ ἀντιτάθμεια γιὰ τὶς φρικαλέες σκηνὲς τοῦ «Κράμπου», ποὺ μποροῦσε κανεὶς νὰ τὶς συγχωρέσῃ, ἔχοντας ὑπ’ ὅψη του τὶς πεφιστάσεις...’ Ἐπειτα, πῶς νὰ ξεχάσῃ κανεὶς ὅτι ὁ μιγὰς εἶχε ἐκθέσει τὴν ζωὴ του σὲ κίνδυνο. γιὰ νὰ σώσῃ τὴν ζωὴ τοῦ Μαρτὲν Χόλτ;

‘Οπωσδήποτε, ὁ Ντίρκ Πέτερς ἔξακολουθοῦσε νὰ μένῃ πάντοτε χωριστὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους, νὰ τρώῃ μονάχος σὲ μιὰν ἄκρη, νὰ κοιμᾶται σὲ μιὰν ἄλλη, ν’ ἀποφεύγῃ συστηματικὰ ὅλο τὸ πλήρωμα... Μήπως εἶχε κανένα ἄλλο

λόγο νὰ φέρεται ἔτσι, ποὺ θὰ μᾶς τὸν ἀποκάλυπτε τὸ μέλλον; "Ισως.

Οἱ βόρειοι σταθμοὶ ἐκεῖνοι ὄνειροι, μὲ τοὺς ὄποιους, ἥ μὲν «'Ιάνα» εἶχε φτάσει ὡς τὴν νῆσο Τσάλαλ, τὸ δὲ μονόξυλο τοῦ 'Αρδούρου Πὺν μερικὲς μοῖρες πέρα ἀπ' αὐτή, ἔπνεαν καὶ τώρα εὔνοϊκῶτατοι γιὰ τὸ ταξίδι μας. Πλησίστιος ὁ «'Αλμπρανός» διέσχιζε τὰ διαφανῆ καὶ ὅχι γαλακτώδη ἐκεῖνα νερά, ἀφίγνοντας πίσω του αὐλάκι μακρὺ καὶ κάτασπρο.

"Τστερα ἀπὸ τὶς σκηνὲς τῆς προηγουμένης, ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκὺ εἶχε ἀποσυρθῆ γιὰ ν' ἀναπτυθῆ λίγες δῆρες. "Οταν, τὴν ἄλλη μέρα, ὁ ύποπλοίαρχος κι ἐγὼ τὸν συναντήσαμε στὸ κατάστρωμα, μᾶς ἐκάλεσε κοντά του.

— Κύριε Τζώρλιγκ, μοῦ εἴπε, μὲ μεγάλη λόητη εἶχα ἀποφασίσει νὰ ἐπιστρέψω. Συναυτσθανόμοιψν πῶς δὲν εἶχα κάμει ὅ, τι ἔπρεπε γιὰ τὸ δυστυχισμένο ἀδελφό μου καὶ τοὺς συντρόφους του! 'Άλλὰ καταλάβαινα καλά, ὅτι ἡ πλειοψηφία τοῦ πληρώματος θὰ ἐκηρύσσετο ἐναντίον μου, ἀν διέτασσα τὴν ἔξακολούθηση τοῦ ταξιδιοῦ!

— Πράγματι, πλοίαρχε. Τὰ πρῶτα συμπτιώματα τῆς ἀνυποταξίας ἔξεδηλώθηκαν στὸ πλοῖο, καὶ δὲν ἦταν δύσκολο νὰ καταλήξουν σὲ στάση.

— Τότε θὰ σκότωνα τὸν Χῆρνε, εἴπε ψυχρὰ ὁ Τζέμ Βέστ, γιατὶ εἶναι ὅλη ἡ ἀφορμὴ τοῦ κακοῦ.

— Θὰ ἔκανες καλά, ἀποκρίθηκε ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ. 'Άλλ' ἡ δικαία τιμωρία τοῦ ἐνόχου θὰ ἔφερνε καὶ τὴ σύμπτωια ποὺ μᾶς χρειάζεται;

— Πράγματι, πλοίαρχε, εἴπε ὁ Τζέμ Βέστ· καὶ εἶναι εὐτύχημα ὅτι διωρθώθηκαν τὰ πράγματα, χωρὶς νὰ καταφύγουμε σὲ βίαια μέτρα. "Αν ὅμως ἀρχίσῃ πάλι τὰ ἴδια ὁ Χῆρνε, ὡς, τότε ἀλλούμονό του!

— Τώρα οἱ σύντροφοί του γλυκάθηκαν, παρατήρησε ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ, μὲ τὰ χοήματα, ποὺ τοὺς ύποσχεθῆναμε. Τὸ πάμος τοῦ κέρδους θὰ τοὺς κάμη πιὸ εύπειθεῖς

καὶ πιὸ ὑπομονετικούς. Ἡ γενναιοδωρία τοῦ κ. Τζώρλιγκ κατώρθωσε νὰ κάνῃ ὅ,τι δὲν θὰ ἔκαναν ποτὲ αἱ παρακλήσεις μας. Τὸν εὐγνωμονῶ...

— Πλοίαρχε, ἀπάντησα, ὅταν εἴμαστε ἀκόμα στὶς Φάλκλαντ, σᾶς εἴπα ὅτι ἐπιθυμοῦσα πολὺ νὰ βοηθοῦσα καὶ χρηματικῶς τὴν ἐπιχείρησή σας. Ἐπωφελήθηκα λοιπὸν τῆς πρώτης εὔκαιρίας, ποὺ παρουσιάστηκε, γιὰ νὰ τὸ κάμιω· δὲν εἶμαι ἄξιος εὐχαριστιῶν... "Ἄς φτάσουμε στὸ τέρμα... ἂς σώσουμε τὸν ἀδελφό σας Οὐίλλιαμ καὶ τοὺς πέντε ναῦτες τῆς «'Ιάνας», καὶ τίποτε δὲν ζητῶ..."

'Ο πλοίαρχος Λάν Γκὺν μοῦ ἔδωσε τὸ χέρι του, ποὺ τὸ ἔσφιξα μὲ ἐγκαρδιότητα.

— Κύριε Τζώρλιγκ, πρόσθεσε, παρατηρήσατε ὅτι ὁ «"Αλμπρανός» δὲν διευθύνεται ἀκριβῶς πρὸς τὸ νότο, μολονότι τὰ νησιὰ ἡ ἡ ἥπειρος ποὺ διέκρινε, ἡ τουλάχιστον ἐνόμισε ὅτι διέκρινε ὁ Ντίρκ Πέτερς, ἥσαν στὰ νότια;

— Τὸ παρατήρησα πλοίαρχε.

— Μὴν ξεχνᾶμε, εἴπε ὁ Τζέμ Βέστ, ὅτι γιὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ τύποτε ἀπολύτως δὲν ἀναφέρεται στὴ διήγηση τοῦ 'Αρδούρου Πύμ, καὶ ὅτι ἐπιστέψαμε πῶς ὑπάρχει ξηρὰ πρὸς νότον, βασιζόμενοι μόνο καὶ μόνο στὴ διαβεβαίωση τοῦ μιγάδος.

— Είναι ἀλλήθεια, ὑποστλοίαρχε, ἀπάντησε. 'Αλλὰ νομίζω ὅτι ὁ Ντίρκ Πέτερς είναι ἀνώτερος κάθε ὑποψίας. Μήπως ἡ διαγωγή, ποὺ ἔδειξε ὡς τώρα, δὲν είναι ίσαστη νὰ μᾶς ἐμπνεύσῃ κάθε ἐμπιστοσύνη;

— Πραγματικά, ἡ ὑπηρεσία κανένα παράπονο δὲν ἔχει ἐναντίον του ἀπάντησε, ὁ Τζέμ Βέστ.

— Δὲν ἀμφιβάλλουμε οὕτε γιὰ τὴν παλληκαριά του, οὕτε γιὰ τὴν τιμιότητά του, πρόσθεσε ὁ πλοίαρχος. Ἡ συμπεριφορά του, ὅχι μόνον στὸν «"Αλμπρανό», ἀλλὰ καὶ στὸν «Κράμπο», καὶ στὴν «'Ιάνα», δικαιολογεῖ πληρόστατα τὴν καλὴ ἴδεα...

— Τῆς ὁποίας είναι ἄξιος! συμπλήρωσα ἐγώ.

Δὲν ξέρω γιατί ἥθελα πάντοτε ν' ἀναλαμβάνω τὴν ὑπεράσπιση τοῦ μιγάδα. Μήπως γιατί προαισθανόμουν, ὅτι ἔμελλε νὰ παιᾶνη σπουδαῖο ὁρόσην ἐπιχειρησή μας; Μήπως γιατί ἡταν βέβαιος ὅτι θὰ ξαναδῷ τὸν Ἀρθοῦρο Πύμ, γιὰ τὸν ὅποιο, χωρὶς νὰ θέλω, ἀρχισα νὰ ἐνδιαφέρωμαι πάρα πολὺ;

'Ομοιογῶ ἐν τούτοις, ὅτι οἱ ἐλπίδες τοῦ Ντίρκ Πέτερς γιὰ τὸν ἀγαπημένο του σύντροφο πιθανὸν νὰ ἥσαν παράτολμες καὶ ἀστήρικτες. 'Ο πλοίαρχος Λὰν Γκὺ δὲν παρέλειψε νὰ τὸ δηλώσῃ.

— Δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶμε, κύριε Τζώρλιγκ, μοῦ εἴτε, ὅτι ὁ μιγάς ἔχει τὴν ἐλπίδα, ὅτι ὁ Ἀρθοῦρος Πύμ κατώρθωσε ν' ἀποβιθαστῇ σὲ καμμιὰ ξηρά, ὅπου πιθανὸν ἀκόμη νὰ ξῆ...

— Νὰ ξῆ!... ὕστερα ἀπὸ ἔντεκα χρόνια.. καὶ σὲ τέτοιες χῶρες!... ἀνέκραξε ὁ Τζέμ Βέστ.

. — Δύσκολο, πολὺ δύσκολο! Τὸ ὄμοιογῶ, πλοίαρχε, ἀπάντησα. Καὶ δικαίως, ἀν τὸ συλλογιστῇ κανείς, γιατί ἀραγε εἶναι ἀδύνατο νὰ βρῆρε καὶ ὁ Ἀρθοῦρος Πύμ, ἀκόμα νοτιώτερα κανένα νησί, σὰν τὴν Τσάλαλ, ὅπου ὁ Οὐίλλιαμ Γκὺ καὶ οἱ σύντροφοί του κατώρθωσαν νὰ ξήσουν τόσον καιρό;

— Αδύνατον, δχι, κύριε Τζώρλιγκ.

— Καὶ μάλιστα —ἀφοῦ τώρα κάνουμε ὑποθέσεις— γιατί νὰ μὴν πραδεχθοῦμε ὅτι οἱ συμπολίτες σας, ποὺ ἔφυγαν ἀπὸ τὴν νῆστο Τσάλαλ καὶ παρασύρθηκαν, βέβαια, ἀπὸ τὸ ἴδιο ρεῦμα, δὲν μπορεῖ νὰ βρῆκαν τὸν Ἀρθοῦρο Πύμ, ἐκεὶ ὅπου ἵσως...

Καὶ δὲν ἐτελείωσα, γιατὶ ἡ ὑπόθεσή μου αὐτὴ θὰ φαινότανε πολὺ τολμηρή· οὔτε ὑπῆρχε ἄλλως τε ἀνάγκη νὰ συνηγορήσω ἀπὸ τώρα ὑπὲρ τοῦ σχεδίου τῆς ἀναζητήσεως τοῦ Ἀρθούρου Πύμ, μετὰ τὴν ἀνεύρεση τῶν ναυαγῶν τῆς «Ἰάνας».

Τότε ό πλοιαρχος Λάν Γκύ ἐπανῆλθε στὸ κύριο θέμα τῆς συνομιλίας μας.

— Σᾶς ἔλεγα λοιπὸν ὅτι ὁ «Ἀλμπρανος» δὲν διευθύνεται ἀκριβῶς πρὸς τὸ νότο. Αὐτὸ τὸ ἔκαμα, γιατὶ θέλησα νὰ ἴδω πρῶτα τὰ νησιά, ποὺ βρίσκονται κοντὰ στὴν Τσάλαλ, δηλαδὴ τὸ ἀρχιπέλαγος, ποὺ ἔκτείνεται πρὸς δυσμάς.

— Πολὺ καλὰ σκεφτήκατε, ἀτάντησα· ἵσως μάλιστα, ἐπισκεπτόμενοι τὰ νησιὰ αὐτά, νὰ βεβαιωθοῦμε καλύτερα ὅτι ὁ σεισμὸς ἔγινε ἐσχάτως.

— Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολίᾳ, εἶτε ὁ πλοιάρχος. Ὁ σεισμὸς εἶναι μεταγενέστερος ἀπὸ τὴν ἀναχώρηση τοῦ Πάτερον, ἀφοῦ ὁ δυστυχὴς αὐτὸς εἶχε ἀφῆσει ἀκόμη τοὺς συντρόφους του στὴ νῆσο Τσάλαλ.

— Στὴ διήγηση τοῦ Ἀριθούρου Πὺμ δὲν γίνεται λόγος γιὰ ἀρχιπέλαγος ἀποτελούμενο ἀπὸ ὀκτὼ νησιά; ρώτησε ὁ Τζέμ Βέστ.

— Ναί, ὀκτώ, ἀτάντησα. Αὐτὸ τουλάχιστον ἄκουσε ὁ Ντίρκ Πέτερος νὰ τὸ λέῃ ὁ ἄγριος ἐκεῖνος, ποὺ τὸν εἴχαν πάρει μοζί τους στὴ φελούνα. Ὁ Νοὺ-Νοὺ μάλιστα ἔλεγε, ὅτι τὸ ἀρχιπέλαγος αὐτὸς εἶχε καὶ ἕνα βασιλιά, ποὺ λεγότανε Τσαλομὶὸν καὶ ἔμενε στὸ μικρότερο νησί. Τὴ λεπτομέρεια αὐτὴ μπορεῖ νὰ μᾶς τὴν ἐπιβεβαίωση καὶ ὁ Ντίρκ Πέτερος.

— Ἄρα, συνεπέρανε ὁ πλοιάρχος Λάν Γκύ, ἐπειδὴ πιθανὸν ὁ σεισμὸς νὰ μὴν κατέστρεψε ὅλο τὸ ἀρχιπέλαγος, καὶ ἐπειδὴ πιθανὸν ἀκόμη τὰ νησιὰ νὰ κατακούνται, πρέπει νὰ προσέχουμε καλὰ ὅταν θὰ πλησιάσουμε...

— Καὶ μοῦ φαίνεται ὅτι δὲν εἴμαστε πολὺ μακρινά, εἴπα ἔγώ. Ἐπειτα, πλοιάρχε, ποιός ξέρει μήπως ὁ ἀδελφός σας καὶ οἱ ναῦτες του δὲν βρῆκαν καταφύγιο σὲ κανένα ἀπὸ τὰ νησιὰ αὐτά;...

— Τπόθεσθ ὅχι ἀπαράδεκτη, ἀλλὰ καὶ πολὺ λίγο καθησυχαστική, γιατὶ οἱ δυστυχισμένοι ἐκεῖνοι ἀνθρώποι θὰ εἰχαν πέσει καὶ πάλι στὰ χέρια τῶν ἀγρίων, ἀπὸ τοὺς ὅποι-

ους είχαν γλυτώσει δύον καιρό δύμεναν στήν Τσάλαλ.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ό «”Αλμπρανος» θὰ ἀναγκάζοτανε νὰ μεταχειρισθῇ βίᾳ γιὰ νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ. Καὶ θὰ ἐπετύγχανε, ἀραγε, μιὰ τέτοια ἀπόπειρα;

— Τζέμ, εἶπε ὁ πλοιάρχος Λάν Γκύ, πλέουμε μὲ ταχύτητα ὀκτὼ ὥς ἐννέα μιλίων, καὶ σὲ λίγες ὡρες ἡ ξηρὰ θὰ φανῇ. Δῶσε διαταγές νὰ προσέχουν καλά.

— Ἐδωσα, πλοιάρχε.

— Τπάρχει κανεὶς στὴ σκοτιά;

— Ο Ντίρκ Πέτερς... τὸ ζήτησε ὁ ίδιος.

— Καλά, Τζέμ. Μποροῦμε νὰ ἔχουμε πεποίθηση στήν προσοχή του...

— Καὶ στὰ μάτια του πρόσθεσα.

Ἐν τούτοις, ἡ γολέτα ἔξακολούθησε νὰ πλέη πρὸς δυσμὰς ὡς τὶς δέκα, χωρὶς ν' ἀκουστῇ ἡ φωνὴ τοῦ μιγάδος ἀπὸ τὴν καρακαξιοφωλιά. ”Αρχισα γι' αὐτὸ νὰ φοβᾶμαι μήπως θὰ συνέβαινε καὶ μὲ τὰ νησιὰ αὐτὰ δ,τι καὶ μὲ τὸ ’Αρχιπέλαγος τῆς Αύγης, ποὺ τοῦ κάνουν, καθὼς θυμᾶστε, ἀναζητήσαμε μεταξὺ Φάλκλαντ καὶ Νέας Γεωργίας. Καμμιὰ κορυφὴ δὲν ἐπρόβαλλε στὴ θάλασσα, καμμιὰ ὄκτῃ δὲν διαγραφότανε στὸν δρῖζοντα. Μήπως τὰ νησιὰ τοῦ ’Αρχιπελάγους είχαν τέτοια θέση, ὥστε δὲν θὰ ἤταν δυνατὸν νὰ τὰ διακρίνουμε πορὰ σὲ ἀπόσταση ἐνὸς ὥς δύο μιλίων;

Ἐκτὸς αὐτοῦ, καὶ ὁ ἀνεμος ἔξασθενησε ἀρκετά, κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας, ἡ δὲ γολέτα μιας ἀρχισε νὰ παρεκκλίνῃ, παρασυρομένη ἀπὸ τὸ νότιο ρεῦμα. Εύτυχῶς ὁ ἀνεμος ἐδινάμωσε πάλι ἀπὸ τὶς δύο μετὰ τὸ μεσημέρι καὶ ὁ Τζέμ Βὲστ μπόρεσε νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ πλοϊο στὸ δρόμο του.

Ἐπὶ δύο ὡρες ὁ «”Αλμπρανος» διατήρησε τὴ διεύθυνση αὐτὴ μὲ ταχύτητα ἑπτὰ ὥς ὀκτὼ μιλίων ἀλλὰ καμμιὰ γῇ δὲν φαινότανε πουθενά.

— Δὲν πιστεύω νὰ χάσαμε τὸ δρόμο, μιοῦ εἶπε ὁ πλοί-

αρχος Λάν Γκύ γιατί, κατὰ τὸν Ἀρθοῦρο Πύμ, ἡ νῆσος Τσάλαλ ἀνήκει σὲ μεγάλο Ἀρχιπέλαγος.

— Δὲν λέει ὅμως ὅτι τὸ ἔβλεπε, ὅταν ἡ «Ιάνα» βρισκόταν ἀγυροβολημένη στὴν Τσάλαλ, παρατήρησα.

— Ἐχετε δίκιο, κύριε Τζώρλιγκ. Ἄλλ’ ἀφοῦ ὁ «Ἀλμπρανος» διέτρεξε σήμερα τουλάχιστον πενήντα μίλια, καὶ ἀφοῦ πρόκειται γιὰ νησιὰ ποὺ βρίσκονται κοντὰ-κοντά...

— Συμπεραιώνετε λοιπόν, πλοίαρχε, καὶ δὲν μου φαίνεται ἀπύθανο, ὅτι τὸ Ἀρχιπέλαγος στὸ ὅποιο ἀνήκε ἡ νῆσος Τσάλαλ, ἐξαφανίστηκε ἐντελῶς ἀπὸ τὸ σεισμό...

— Γῆ ἐμπρός, δεξιά! φώναξε ὁ Ντίλοκ Πέτερς ἀπὸ τὴν καρακαξιφωλιά.

“Ολα τὰ μάτια ἔστραφησαν πρὸς τὴν διεύθυνση αὐτῆς, ἀλλὰ τίποτα δὲν φαινότανε στὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας. Ἀπὸ τὴν ψῆλη σκοπιά του ὁ μιγάς θὰ εἶχε ἴδη βέβαια κάτι.

Πρόγιματι, μετὰ ἓνα τέταρτο τῆς ὥρας, τὰ ναυτικά μας κυάλια μᾶς ἐπέτρεψαν νὰ διακρίνουμε μερικὰ νησάκια σπαρμένα στὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας, φωτιζομένης ἀπ’ ἄκρους εἰς ἄκρους ἀπὸ τὶς πλάγιες ἀκτίνες τοῦ ἥλιου, καὶ σὲ ἀπόσταση δύο ὥς τριῶν μιλίων πρὸς δυσμάς.

‘Ο ύποπλοίαρχος ἐμάζεψε τὰ ψηλὰ πανιά, καὶ ὁ «Ἀλμπρανος» ἀπόμεινε μὲ τὴν μπούμα, τὴν γκλίτσα τοῦ τουρκέτου καὶ τὸ φλόκο.

Δὲν ἔπρεπε τώρα νὰ ληφθοῦν τὰ κατάλληλα ἀμυντικὰ μέτρα, καὶ ν’ ἀνεβασθοῦν τὰ ὄπλα στὸ κατάστρωμα, καὶ νὰ γεμιστοῦν τὰ κανόνια, καὶ ν’ ἀπλωθοῦν τὰ προστατευτικὰ δίχτυα;... Ἐν τούτοις, ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ ἐνόμισε ὅτι, χωρὶς μεγάλο κίνδυνο, μποροῦσε νὰ πλησιάσῃ ἀκόμη περιουσότερο στὴν ξηρά.

Ποιά μεταβολὴ εἶχε ἀραγε ἐπέλθει;... Ἐκεῖ ὅπου, κατὰ τὸν Ἀρθοῦρο Πύμ, ὑπῆρχαν πολλὰ καὶ μεγάλα νησιά, δὲν ἔβλεπες τώρα παρὰ νησάκια μικρὰ καὶ λίγα — ἔξη μόλις, ποὺ τὸ ὑψος τους, ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θά-

λασσας, δὲν ύπερέβαινε τὶς ὥκτῳ ἡ δέκα ὁργιές...

Τὴ στιγμὴ ἔκεινη ὁ μιγάς ἐγκατέλειψε τὴ σκοπιά, γλίστρησε κατὰ μῆκος τοῦ καταρτιοῦ καὶ πήδησε στὴν κουβέρτα.

— Λοιπόν, Ντίρκ Πέτερς, τὸν φώτησε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ, εἰδὲς τὸ Ἀρχιπέλαγος;

— Τὸ Ἀρχιπέλαγος; ἐπανέλαβε ὁ μιγάς, κουνώντας τὸ κεφάλι. Χμ! καὶ τί Ἀρχιπέλαγος εἶναι αὐτό; Πέντε ἕξη βράχια μονάχα, καὶ οὕτε ἔνα νησί!

Πράγματι, τίποτα δὲν ἀπόμεινε πιὰ ἀπὸ τὸ Ἀρχιπέλαγος, ἡ τουλάχιστον ἀπὸ τὸ δυτικό του μέρος. Οἱ χαμηλὲς καὶ ἀσήμιαντες ἔκεινες κορυφές, ποὺ ἐπιδόβαλλαν ἐδῶ κι ἔκει, οὕτε νησιὰ ἥταν, οὕτε ἀρχιπέλαγος ἐσχημάτιζαν, ἀλλὰ μᾶλλον ἔνα σύνολο σκοπέλων.

Ἐν τούτοις, ἂν τὸ Ἀρχιπέλαγος εἴχε μεγάλη ἔκταση, πιθανὸν ὁ σεισμὸς νὰ μὴν κατέστρεψε παρὰ μόνον τὰ δυτικὰ νησιά. Καὶ γι' αὐτὸ θὰ βεβαιωνόμαστε, ἀφοῦ πρῶτα ἐπισκεπτόμαστε ἔχωριστὰ κάμες νησάκι ἀπ' ἔκεινα, γιὰ νὰ ἔξαριθώσουμε σὲ ποιὰ ἐποχὴ εἴχε συμβεῖ ὁ μεγάλος σεισμός.

Ἐφ' ὅσον προχωροῦσε ἡ γολέτα μας, φαίνονταν καθαρώτερα τὰ λείψανα τοῦ Ἀρχιπελάγους. Ἡ ἐπιφάνεια τῶν μεγαλυτέρων νησιῶν δὲν ύπερέβαινε τὰ ἑκατὸν ἡ ἑκατὸν εἴκοσι τετραγωνικὰ μέτρα, ἐνῶ τῶν μικροτέρων ἥταν μόλις τριῶν ἡ τεσσάρων τετραγωνικῶν μέτρων.

Ἐννοεῖται ὅτι ὁ «Ἀλμπρανός» δὲν μποροῦσε νὰ εἰσχωρήσῃ χωρὶς κίνδυνο ἀνάμεσα στοὺς σκοπέλους αὐτούς. Ὁπωσδήποτε, θὰ ἥταν ἀνάγκη ν' ἀποβιβαστοῦμε μὲ μιὰ βάρκα σὲ μερικὰ σημεῖα, γιὰ νὰ ίδοιμε τί εἴχε συμβεῖ.

“Οταν ἐφτάσαμε σὲ ἀπόσταση χλιών ὁργιῶν περίπου ἀπὸ τὸ μεγαλύτερο νησάκι, ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ θέλησε νὰ μετρήσῃ τὸ βάθος τῆς θάλασσας, τὸ βρῆκε δὲ εἴκοσι ὁργιές. Ὁ βυθὸς ἔκεινος θὰ ἥταν πιθανῶς τὸ ἔδαφος τοῦ νησιοῦ ποὺ καταποντίσθησε, τὸ κέντρο τοῦ ὁποίου φαινό-

τανε ἀκόμη πέντε ἡ ἔξη ὁργιὲς ψηλότερα ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας. Ἐπλησιάσαιε ἀκόμη λίγο καὶ ἀγκυροθολήσαιε.

Ἡ θάλασσα κυμάτιζε ἐλαφριὰ καὶ ἡ ἀτμοσφαιρικὴ κατάσταση ἔξακολουθοῦσε ἡ ἴδια.

Ἀμέσως μιὰ βάρκα κατεβάστηκε ἀπὸ τὸν «Ἀλμπρανό» καὶ μπῆκαν σ' αὐτὴ ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ, ὁ ναύληρος, ὁ Ντίρκ Πέτερς, ὁ Μαρτὲν Χόλτ, δυὸς ναῦτες κι ἐγώ.

Ἐνα τέταρτο τοῦ μιλίου μᾶς ἔχωριζε ἀπὸ τὸ μεγαλύτερο νησάκι. Οἱ χαμηλοὶ ἐκεῖνοι βράχοι, οἱ διαρκῶς πληττόμενοι ἀπὸ τὰ κύματα, δὲν ἥταν δυνατὸν νὰ εἴχαν διατηρήσει κανένα τεκμήριο, ποὺ νὰ μᾶς διαφωτίσῃ γιὰ τὴν χρονολογία τοῦ σεισμοῦ; Ἄλλως τε, τὸ ἐπαναλαμβάνω, ὅσον ἀφορᾶ τὸ ζήτημα αὐτό, δὲν εἴχαμε καμιαὶ ἀμφιβολία.

Ἡ βάρκα μας προχωροῦσε ἀνάμεσα στοὺς ὑφάλους καὶ τοὺς σκιοπέλους. Ὁρθιος στὴν πρύμνη ὁ Ντίρκ Πέτερς, μὲ τὸ τιμόνι ἀνάμεσα στὰ γόνατα, ἐπρόσεχε νὰ τοὺς ἀποφεύγει.

Ἡ θάλασσα, διάφανη καὶ γαλήνια, ἀποκάλυπτε στὸ βάθος της ὅχι πυθμένα ἄμμου σπαρμένου μὲ κοχύλια, ἀλλὰ σωροὺς ὑπόμαυρους, ὥστε πασμένους μὲ φυτὰ χερσαῖα, ἀπὸ τὰ ὅποια μερικὰ ἀνέβαιναν ὡς τὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας. Αὐτὸς ἥταν μιὰ ἀπόδειξη, ὅτι τὸ ἔδαφος, ἐπάνω στὸ ὅποιο ἐφύτευναν, εἶχε ὑποστεῖ τελευταῖα τὴν καθίξηση.

Ἄμα φτάσαιμε στὸ νησάκι ἔνας ναύτης ἀπόλυτε τὴν μικρὴ ἀγκυρα, ποὺ σκάλωσε σὲ μιὰ σχισμάδα τοῦ βράχου, κι ἔτσι μπορέσαιε ν' ἀποβιβαστοῦμε εὔκολα.

Στὸ μέρος λοιπὸν αὐτὸς ἥταν ἄλλοτε ἔνα ἀπὸ τὰ μεγάλα νησιὰ τοῦ Ἀρχιπελάγους, ποὺ σήμερα εἶχε κατατῆσει ἔνας μικρὸς καὶ ὀκανόνιστος βράχος, μὲ περίμετρο ἑκατὸν πενήντα περίπου ὁργιές, καὶ μὲ ὕψος ἔξη ἡ ἐπτὰ μέτρα ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας!

— Ή θάλασσα φτάνει ποτὲ σὲ τόσο ύψος; ρώτησα τὸν πλοίαρχο Λάν Γκύ.

— Ποτέ, μοῦ ἀποκρύψῃς, καὶ γι' αὐτὸ ἐλπίζω ν' ἀνακαλύψουμε στὸ κέντρο τοῦ νησιοῦ αὐτοῦ τίποτα λείψανα σπιτιῶν ἢ σκηνῶν, ἀν ύπῆρξαν, ἀν εἶχε ποτὲ κατοικηθῆ...

— Τὸ καλύτερο εἶναι, εἴπε ό ναύληρος, ν' ἀκολουθήσουμε τὸν Ντίρχ Πέτερς, ποὺ ἄρχισε, κατὰ τὴ συνήθειά του, νὰ προσπρεύται. Αὐτὸς ὁ διαβολάνθρωπος βλέπει πάντοτε ὅ,τι δὲν μποροῦμε ἔμεις νὰ ἴδοῦμε!

Σὲ λίγο βρισκόμαστε ὅλοι στὸ ψηλότερο μέρος τοῦ νησιοῦ. Τὴν προσοχή μας ἔκινησαν ἀριστὰ λείψανα ζώων — ἵσως ἀπὸ τὰ κατοικίδια ἔκεινα ποὺ ἀναφέρονται στὸ Ἡμερολόγιο τοῦ Ἀρθούρου Πύρ — πουλιῶν διαφόρων εἰδῶν, ἀγριόπατων καὶ γουρουνιῶν, στὸ ξεραμένο δέρμα τῶν ὅποιων ὑπῆρχαν ἀκόμη ἔχην μαύρου τριχώματος.

‘Η κατάσταση, στὴν ὅποια βρήκαμε τὰ ὄστα αὐτὰ ἔδειχνε ὅτι δὲν ἦσαν ἔκει ἀπὸ πολὺν καιρό, αὐτὸ δὲ ἐπιβεβαίωνε τὴν ἀρχική μας γνώμη, ὅτι ὁ σεισμὸς ἤταν πρόσφατος. Ἐκτὸς αὐτοῦ, ἔδω κι ἔκει ἄνθιζαν μερικοὶ θάμνοι, ποὺ ἤταν ἀκόμη χλωροί. Τπῆρχαν ἐπίσης καὶ δενδρύλλια, ἄγριες φουντουκιές ποὺ τὰ κλωνάρια τους είχαν ἀκόμη φουντουκια, ὅμοια μ' ἔκεινα ποὺ ὁ Ντίρχ Πέτερς καὶ ὁ σύντροφός του είχαν τραφεῖ ὅλον τὸν καιρὸ ποὺ μείνανε στὴν σπηλιά.

‘Ο καταποντισμὸς θὰ συνέβηρε μετὰ τὴν ἀναχώρηση τοῦ Πάτερσον, πρὸ ἐπτὰ ἡ ὀκτὼ μηνῶν τὸ πολύ. Συνεπῶς δὲν ὠφείλετο στὸ σεισμὸν ὁ θάνατος τῶν ιθαγενῶν ἔκεινων τῆς Τσάλαλ, τῶν ὅποιων εἴδαμε τὰ ὄστα στὰ περίχωρα τοῦ Κλόκ-Κλόκ, κάτιασπρα πιὰ ἀπὸ τὴν πολυκαιρία. Ως πρὸς τὸν πλοίαρχο Ούιλλιαμ Γκύ καὶ τοὺς πέντε ναῦτες τῆς «Ιάνας», ἀσφαλῶς θὰ είχαν κατορθώση νὰ φύγουν, γιατὶ κανενὸς ἀπὸ αὐτοὺς δὲν βρήκαμε τὸ πτῶμα στὴ νῆσο Τσάλαλ.

‘Αλλὰ ποῦ κατέφυγαν; “Α γνωστον!

‘Ο ἔξερευνητικὸς περίπλους τοῦ «”Αλμπρανού» βάσταξε τριανταέξη ώρες. Εἶναι περιττὸ νὰ τὸν περιγράψω

‘Ο καπηλένος δ Πύμ εἶχε χαθῆ μέσα στοὺς ὀπτούς. (σελ. 169)

λεπτομερῶς, γιατὶ σ' ὅλα τὰ νησάκια τὰ ἴδια πράγματα βοήκαμε — λείψανα ζώων καὶ φυτὰ — καὶ ἀπ' ὅλα τὰ ἴδια συμπτεράσματα βγάλαμε. Ή τελεία ἔξαφάνιση τῶν

άγριων ίθαγενῶν, συνεπεία τῶν σεισμῶν, τῶν ὅποίων θέ-
ατρον ὑπῆρξεν ὀλόκληρο τὸ Ἀρχιεπέλαγος, ἥταν πιὰ βέ-
βαιη. Ἐπομένως, ὁ «Ἄλμπρανος» καμμιὰ ἐπίθεση δὲν
εἶχε νὰ φοβηθῇ.

Τέλος, στίς, 29 Δεκεμβρίου, κατὰ τὶς ἔξη τὸ πρωΐ,
μὲ ἐλαφρὸ βιορειοανατολικὸ ἄνεμο, ἔκεινήσαμε, στρέφον-
τας αὐτὴ τὴ φορὰ τὴν πρώρα μας ἀκριβῶς πρὸς νότον.

Ἡ πίστη τοῦ Ντίρκ Πέτερς.

Ἐσεῖνο τὸ πρωΐ διάβασα καὶ πάλι μὲ προσοχὴ τὸ εἰ-
κοστὸν πέμπτον κεφάλαιον τοῦ βιβλίου τοῦ Ἐντγκαρ Πόε.
Ἐκεῖ ὁ Ἀρθούρος Πύμ διηγεῖται ὅτι ὁ Πέτερς καὶ
ὁ Νοῦ-Νοῦ βρισκόντουσαν ἥδη πέντε ἡ ἔξη μῆλα μακρὺν
ἀπὸ τὴν ἀκτὴν, ἐπάνω στὸ τσαλαλικὸ πλοιάριο.

Ἄπο τὸ κεφάλαιο αὐτὸ ἀντιγράφω τὴν ἔξῆς ἐνδια-
φέρουσα περικοπῆ:

«Ἐρχόμενοι ἀπὸ τὰ βόρεια μὲ τὴν «Ιάνα», ὥσπου
νὰ φτάσουμε στὴ νῆσο Τσάλαλ, ἀφῆσαμε διαδοχικῶς πί-
σω μας τὰ δυσβατότερα, τὰ πιὸ παγωμένα μέρη τῆς κατε-
ψυγμένης ζώνης. Αὐτό, μολονότι ἀντίκειται στὰ ὅσα εἶναι
γνωστὰ περὶ τοῦ Νοτίου Παγωμένου Ωκεανοῦ, ἥταν ἔνα
γεγονός, ποὺ ἡ πείρα δὲν μᾶς ἐπέτρεπε ἥδη ν' ἀρνηθοῦμε.
Γι' αὐτό, τὸ νὰ ἐπιστρέψουμε πρὸς βιορρᾶν, τώρα πρὸ
πάντων, ποὺ ὁ χειμώνας πλησίαζε, θὰ ἥταν τρέλλα. Ἐνας
μόνον δρόμος μᾶς ἔμεινε ὀικόμα ἀνοιχτός. Καὶ ἀτοφασί-
σαμε μὲ θάρρος νὰ διευθυνθοῦμε πρὸς νότον, ὅπου ἐλπίζα-
με ν' ἀνακαλύψουμε καὶ ἄλλα νησιά, καὶ ὅπου ἥταν πιθα-
νὸν νὰ βροῦμε κλῖμα ἡπιώτερο».

Ἐτσι εἶχε σκεφτεῖ ὁ Ἀρθούρος Πύμ, ἔτσι ἐπρεπε νὰ
σκεφτοῦμε καὶ μεῖς. Στίς 29 Φεβρουαρίου — τὸ ἔτος
1828 ἥταν δίσεκτον — οἱ φυγάδες βρέθηκαν «ἐπάνω στὸν
ἀπέραντο καὶ ἕρημο ὥκεανὸ» πέρα ἀπὸ τὸν ὄγδοηκοστὸ τέ-
ταρτο παράλληλο, ἐνῶ ἐμεῖς μόλις εἶχαμε τώρα 29 Δε-

κεμβρίου. Έπομένως ό «*Άλμπρανος*» ἐπροπορεύετο δυὸ μῆνες ἀπὸ τὸ πλοιάριο ποὺ ἔφυγε ὅπ' τῇ νῆσο Τσάλαλ, ἀπειλούμενο ἥδη ἀπὸ τὴν προσέγγιση τοῦ μακροῦ πολικοῦ χειμῶνα. Ἐκτὸς αὐτοῦ ἡ γολέτα μας, στερεὴ καὶ καλὰ ἐφωδιασμένη, ἐνέπνεε πολὺ μεγαλύτερη ἐμπιστοσύνη ἀπὸ τὸ μονόξυλο τοῦ *'Αρθούρου* Πύμ, ποὺ εἶχε μῆκος δεκαπέντε μέτρων καὶ πλάτος ἑνὸς καὶ εἴκοσι, καὶ περιεῖχε τρεῖς χελῶνες γιὰ νὰ τραιφοῦν τρεῖς ἄνθρωποι.

Εἶχα λοιπὸν δίκιο νὰ ἐλπίζω, ὅτι θὰ ἐπιτύχαινε καὶ τὸ δεύτερο αὐτὸ μέρος τῆς ἐκστρατείας μας.

Τὸ ίδιο τὸ πρώτη, καὶ τὰ τελευταῖα νησάκια τοῦ *'Αρχιπελάγους* ἔξαφανίστηραν στὸν ὁρίζοντα. Οὕτε ἔνα κομμάτι πάγου δὲν ἐφαινότανε σὲ δλη τὴν ἔκταση τῆς θάλασσας — καὶ ἥταν φυσικό, ἀφοῦ ἡ θερμοκρασία τοῦ νεροῦ δὲν ἦταν ποτὲ χαμηλότερη τῶν 43° τὸ δὲ δεῦμα, ἀρκετὰ ἵσχυρό, ἔξακολονθοῦσε νὰ διευθύνεται μὲ σταθερότητα ἀπὸ τὰ βόρεια πρὸς τὰ νότια.

Σμήνη ἀναρριμμῆτα πουλιῶν ἔσχιζαν τὸν ἀέρα, ἀλκυόνες, πελεκάνοι, κλυδωνομάντεις. Ὁφείλω ὅμιως νὰ παρατηρήσω ὅτι οἱ τελευταῖοι αὐτοὶ δὲν εἶχαν τὶς γιγάντιες ἐκείνες διαστάσεις, ποὺ ἀναιφέρει ὁ *'Αρθούρος* Πύμ, καὶ κανένας ἀπὸ αὐτοὺς δὲν ἐπρόφερε τὸ αἰώνιο ἐκεῖνο *«τεκελὶ-λὶ»* — ποὺ φαίνεται ὅτι ἥταν ἡ συνηθέστερη λέξη τῆς τσαλαλικῆς γλώσσας.

Κανένα ἀξιομνησόνευτο γεγονὸς δὲν συνέβηκε τὶς δυὸ ἀκόλουθες μέρες, οὔτε ἵχνος γῆς δὲν ἐφάνηρε, οὔτε ἀπὸ κοντὰ οὔτε ἀπὸ μακρινά. Οἱ ἄνδρες τοῦ πληρώματος ἔκαμψαν πρώτης τάξεως ψάρεμα στὰ νερὰ ἐκεῖνα, ὅπου ἀφθονοῦσαν οἱ σκάροι, οἱ γάδοι οἱ γόγγοι, καὶ ἄλλα εἰδῆ ψαριῶν.

Τὴν ἄλλη μέρα, 1 Ιανουαρίου 1840 — καὶ πάλιν χρόνος δίσεκτος — μιὰ ἐλαφριὰ ὄμιχλη ἐσκέπασε κατὰ τὶς πρωΐνες δύρες τὸν ἥλιο, σημειεῖον ποὺ προανήγγειλε ἀσφαλῶς τὴν ἀλλαγὴ τοῦ καιροῦ.

Είχαν περάσει ώς τώρα τέσσερεις μήνες και δεκαεπτά μέρες άφ' ὅτου ἔφυγα ἀπὸ τὴν Κεργασιλάνη μὲ τὸν «Ἀλμπρανό». Πόσο ἀκόμη θὰ διαφούσε τὸ ταξίδι αὐτό; Καὶ ἴσαμε ποιό σημεῖο τοῦ Ἀνταρκτικοῦ, ἀραγε, θὰ προχωροῦσα;

Ἡ ἀπέναντί μου συμπεριφορὰ τοῦ Ντίρκ Πέτερς εἶχε πιὰ ἄλλαξει ἀρκετά. Ἐπειδὴ κατάλαβε ὅτι ἐνδιαφέρομαι πολὺ γιὰ τὴν τύχη τοῦ Ἀρθούρου Πύμ, μὲ ἐπιζητοῦσε καὶ μολονότι στὴν ἀρχὴ δὲν ἀνταλλάξαμε οὔτε λέξη συνεννοούμενα θαυμάσια. Ἐπειτα ἀρχισε νὰ δείχνῃ καὶ διάθεση γιὰ συνομιλία. «Οσες φορὲς ἡ ὑπηρεσία δὲν τὸν κρατοῦσε ἄλλου, πλησίαζε μὲ δειλία στὸν πάγκο ὅπου καθόμουνα συνήθως, πίσω ἀπ' τὸ ὑπόστεγο, καὶ ἐκεī γινόταν πάντοτε μιὰ προσπάθεια συνομιλίας μεταξύ μας. 'Ἄλλ' ἄμα ἔβλεπε τὸν πλοίαρχο ἢ τὸν ὑποτλοίαρχο νὰ πλησιάζουν, ὁ μιγάς ἀπομαρτυροῦταν ἀμέσως.

Τὴν ἡμέρα ἐκείνη, κατὰ τὶς δέκα ἡ ὥρα, ὁ μιγάς μ' ἐπλησίασε πάλι μὲ τὴν ἀπόφοση νὰ λύσῃ τὴ σιωπή του. Καί, γιὰ νὰ τὸν διευκολύνω, τὸν ρώτησα ἀμέσως:

— Ντίρκ Πέτερς, θέλεις νὰ μιλήσουμε γιὰ κεῖνον...

Τὰ μάτια τοῦ μιγάδος ἀστραψαν. «Ναί... γιὰ κεῖνον...» ψιθύρισε.

— Βλέπω ὅτι τὸν θυμᾶσαι πάντα, Ντίρκ Πέτερς!

— Ἔγὼ νὰ τὸν ἔχασω, κύριε μου;... Ποτέ!

— Καὶ εἶναι ἀκόμα ἐκεī πέρα... μπροστά μας;

— Ἀκόμια!... Θέλω δηλαδὴ νὰ πῶ, ὅτι τὸν ἀγάπησα σὰν ἀδελφό μου, σὰν παιδί μου... Φαντασθῆτε πόσους κινδύνους τεράσσαμε μαζί... πόσον καιρὸς ζήσαμε μαζί, μακριὰ ἀπ' τὸν κόσμο, μέσα σ' ἐκείνη τὴν ἐρημιά... Ἔγὼ ἐγύρισα πάλι στὴν Ἀμερική... ἀλλ' ὁ Πύμ... ὁ καημένος μου ὁ Πύμ... εἶναι ἀκόμα ἐκεī πέρα.

Καὶ τὰ μάτια τοῦ μιγάδος γέμισαν δάκρυα, ἐνῶ ἐγὼ ἀποφούσα πῶς δὲν ἔξατμιζόντουσαν ἀμέσως ἀπ' τὴ φλόγα τῆς ματιᾶς του.

— Ντίρκ Πέτερος, ρώτησα, ξέρεις καλά τί δρόμο πήρα-
τε με τὸ μονόξυλο, δταν φύγατε ἀπ' τὴ νῆσο Τσάλαλ;

— Δὲν ξέρω κύριε. 'Ο Πὺμ δὲν εἶχε πιὰ μαζί του κανέ-
να ἐργαλεῖο. Πηγαίναμε ὅλως διόλου στὰ τυφλά. Τις
πρῶτες ὄχτὼ μέρες, δ ἀέρας καὶ τὸ ψεῦμα μᾶς ἔσπρωχναν
ἀδιάκοπα κατὰ τὸ νοτιά. Εἶχαμε στήσει κουπιὰ γιὰ κατάρ-
τια, καὶ τὰ πουκάμισά μας γιὰ πανιά.

— Ναί κάτι πουκάμισα ἀσπρα, ποὺ τὰ φοβότανε τόσο
πολὺ γιὰ τὸ χρῶμα τους ὁ αἰχμάλωτός σας Νοῦ-Νοῦ.

— Μπορεῖ... ἐγὼ ὅμιως δὲν τὸ ψυμοῦμαι... δὲν πρόσε-
χα... 'Αφοῦ τὸ λέει ὁ Πύμ, θά 'ναι ἀληθινό!

— Καὶ τί τρώγατε ὅλες ἐκεῖνες τὶς μέρες; ρώτησα πάλι
τὸν μιγάδα.

— Τὶς χελῶνες, ποὺ εἶχαμε βρεῖ στὴ φελούκα. 'Ηταν
τρεῖς, ξέρετε. 'Επειτα αὐτὰ τὰ ζωντανὰ ἔχουν μέσα τους
γλυκὸ νερό, καὶ τὸ κρέας τους εἶναι καλό... καὶ ώμὸ ἀκό-
μα... 'Ω, τὸ ώμὸ τὸ κρέας, κύριε!

Καὶ λέγοντας τὰ τελευταῖα αὐτὰ λόγια ὁ Ντίρκ Πέ-
τερος, ἔχαμήλωσε τὴ φωνὴ του σὰν νὰ φοβότανε μήπως
τὸν ἀκούσει κανένας, κι ἔρριξε γύρω του μιὰ γρήγορη μα-
τιά. 'Ηταν φανερὸ πῶς ἡ Ψυχή του ἔφοιττε ἀκόμη, στὴν
ἀνάμνηση τῶν φοβερῶν σκηνῶν τοῦ «Κράμπου»!... 'Εξ
αἰτίας αὐτοῦ εἶχε πάρει μιὰ τρομερὴ ἔκφραση τὸ πρόσωπο
τοῦ μιγάδα, τὴ στιγμὴ ποὺ μιλοῦσε γιὰ τὸ ώμὸ κρέας —
μιὰ ἔκφραση ὅχι κανενὸς καννιβάλου τῆς Αὔστραλίας,
ἀλλὰ ἀνθρωποφάγου παρὰ τὴ θέλησή του, ποὺ ἀποτροπι-
άζεται τὸ παρελθόν... "Τστερα ἀπὸ μικρὴ σιωπή, ρώτησα
πάλι τὸν μιγάδα:

— Λοιπόν, κατὰ τὰ λεγόμενα τοῦ συντρόφου σου, τὴν
1 Μαρτίου είδατε γιὰ πρώτη φορὰ μπροστά σας ἓνα με-
γάλο πέπλο ἀπὸ ἀτμούς, μὲ κάτι ἀχτίνες φωτεινές;

— Δὲν ψυμοῦμε, κύριε!... 'Αλλ' ἀφοῦ τὸ λέει ὁ Πύμ,
εἶναι ἀλήθεια.

— Παρατήρησες τουλάχιστον ἄν τὸ χρῶμα τῆς θάλασ-

σας είχε ἀλλάξει; "Αν είχε χάσει τὴν διαιφάνειά της καὶ γίνηται ἄσπορη σὰν τὸ γάλα;

— Οὕτε αὐτό, κύριε! Θέλω δηλαδὴ νὰ πῶ, ἀφοῦ τὸ λέει ὁ Πύμ, ἔτσι ότι εἶναι... 'Αλλ' ἐγὼ είχα χάσει τὸν κόσμο. 'Η φελούκα ἔτρεχε... ἔφευγε... καὶ μαζί της τὸ μναλό μου.

— Μὰ οὔτε τὴ βροχὴ τῆς λεπτῆς σκόνης, τῆς ἄσπορης στάχτης δὲν εἴδες;

— Δὲν θυμοῦμαι...

— Μήπως ἡταν χιόνι;

— Χιόνι;... ναι... ὅχι... ἔκανε ζέστη... Τί λέει ὁ Πύμ; Πρέπει νὰ πιστεύετε ἔκεινο ποὺ λέει ὁ Πύμ!

Κατάλαβα ὅτι ἡταν περιττὸ νὰ ἔξακολουθήσω τὴν ἐξέταση γιὰ τὰ ὑπερφυσικὰ φαινόμενα, ποὺ περιγράφονται στὰ τελευταῖα κεφάλαια τοῦ βιβλίου. 'Ο μιγὰς δὲν ἡταν σὲ θέση νὰ μὲ διαφωτίσῃ. Καὶ ἂν πράγματι παρουσιάστηκαν, καὶ ἂν πράγματι τὰ εἶδε, τώρα πιὰ δὲν θυμότανε τίποτα.

— 'Ο Πύμ όταν σᾶς τὰ πῆ ὅλα, κύριε! εἶπε πάλι μὲ χαμηλὴ φωνὴ ό μιγάς. Αὐτὸς ξέρει... ἐγὼ δὲν ξέρω τίποτα. Καὶ ὅτι σᾶς πῆ νὰ τὸ πιστέψετε...

— Θὰ τὸ πιστέψω...

— Λοιπόν... όταν πάμε νὰ τὸν βροῦμε;...

— Ἐλπίζω...

— Αφοῦ βροῦμε πρῶτα τὸν Οὐίλλιαμ Γκὺ καὶ τοὺς ναῦτες τῆς «'Ιάνας»;

— Ναι.

— Καὶ ἂν ἀκόμα δὲν τοὺς βροῦμε;

— Καὶ τότε... ἐλπίζω νὰ καταφέρω τὸν πλοίαρχο...,

— Καὶ δὲν ό' ἀρνηθῆ βέβαια νὰ δώσῃ βοήθεια σ' ἓνα δυστυχισμένο ἀνθρώπο... σ' ἓνα ὅμοιό του!...

— "Οχι, δὲν ό' ἀρνηθῆ... "Επειτα, ἂν βροῦμε ζωντανοὺς τὸν Οὐίλλιαμ Γκὺ καὶ τοὺς συντρόφους του, όταν παραδεχτοῦμε ὅτι ό 'Αρθοῦρος Πύμ...

— Εἶναι ζωντανός... Ναι! Εἶναι ζωντανός! φώναξε ό μι-

γάς. Μά τὸ Μέγα Πνεῦμα τῶν πατέρων μου, ζεῖ καὶ μὲ περιψένει... ὁ καημένος μου ὁ Πύμ!... Ὡ, τί χαρὰ ποὺ θὰ τὴν πάρη τὸ παιδί μου, τὴν ὥρα ποὺ θὰ βρεθῆ στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ γέρου του Ντίρκ... κι ἐγὼ πάλι, τὴν ὥρα ποὺ θὰ τὸν αἰσθανθῶ ἔδω... ἔδω...

Καὶ τὸ πλατὺ στῆθος τοῦ Ντίρκ Πέτερς ἐφούσκωνε σᾶν θάλασσα τριανταφύλλη.

Ἐπειτα ἔφυγε, ἀφήνοντάς με σὲ μιὰ ἀπερίγραπτη συγκίνηση. Μὲ συγκινοῦσε τὸ αἴσθημα, ποὺ ἡταν κρυμμένο στὴν καρδιὰ τοῦ ἡμιαγρίου αὐτοῦ, ἡ περιπάθεια μὲ τὴν ὅποια ἀγαποῦσε τὸ δυστυχισμένο του σύντροφο, ἐκεῖνο ποὺ ἀποκαλοῦσε παιδί του.

Στὶς 2, 3 καὶ 4 Ἰανουαρίου, ἡ γολέτα μας ἔξακιλούθησε νὰ προχωρῇ κατὰ τὸ νότο. Μ' ὅλα ταῦτα, στὸν ὁρίζοντα βλέπαμε πάντοτε μιὰ διαφορῇ καὶ ἀδιάκοπῃ γραμμὴ ποὺ σχηματιζότανε ἀπ' τὴν ἔνωση τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς θάλασσας. Ο σκοπιωρὸς δὲν ἀνάγγειλε οὔτε ἡτειρό οὔτε νησὶ στὸ μέρος αὐτὸ τοῦ Ἀνταρκτικοῦ. Μήπως ὁ Ντίρκ Πέτερς ἔκαμε λάθος ὅταν μᾶς ἐβεβαίωνε ὅτι εἶχε δεῖ ἀπὸ μιαρυὰ ξηρά; Οἱ ὄπτικὲς ἀπάτες εἶναι τόσο συχνὲς στὰ ὑπερπόντια αὐτὰ πελάγη!

— Τὸ βέβαιον εἶναι, είτα στὸν πλοίαρχο Λάν Γκύ, ὅτι ἀφ' ὅτου ἔφυγε ἀπὸ τὴν ηῆσο Τσάλαλ, ὁ Ἀρθοῦρος Πύμ δὲν εἶχε πιὰ ἐργαλεῖα, γιὰ νὰ ἔξακριβώσῃ τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος.

— Τὸ ξέρω, κύριε Τζώρλιγκ, καὶ πολὺ πιθανὸν ἡ ξηρὰ νὰ βρίσκεται πρὸς ἀνατολὰς ἡ καὶ πρὸς δυσμάς. Τὸ λυπηρὸν εἶναι ὅτι ὁ Ἀρθοῦρος Πύμ καὶ ὁ Ντίρκ Πέτερς δὲν ἀποβιβάστηκαν πουθενά. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, θὰ εἴμαστε βέβαιοι γιὰ τὴν ὑπαρξη τῆς ξηρᾶς — ποὺ τώρα εἶναι ἀρκετὰ ἀμφίβολη — καὶ ἐπὶ τέλους θὰ τὴν βρίσκαμε.

— Θὰ τὴν βροῦμε, πλοίαρχε, ἀν προχωρήσουμε ὀκόμη λίγες μοῖρες πρὸς νότον.

— Μπορεῖ· ἀλλὰ θὰ ἡταν προτιμότερο νὰ ἔξερευνήσουμε τὰ μεταξὺ τοῦ τεσσαρακοστοῦ πέμπτου μεσημβρινοῦ...

— Ο καιρός μας εἶναι μετρημένος, ἀπάντησα μὲ ζωηρότητα, καὶ θὰ χάναμε πολλές μέρες, χωρὶς νὰ φτάσουμε πρῶτα τουλάχιστον στὸ σημεῖον, ποὺ ὁ Πύμη καὶ ὁ Ντίρκ ἔχωρίστηκαν.

— Καὶ μήπως τὸ ξέρουμε αὐτὸ τὸ σημεῖο; Στὴ διήγηση δὲν ὁρίζεται καθόλου, καὶ θὰ μᾶς ἡταν ἀδύνατο νὰ τὸ βροῦμε... Ὁ Πύμη λέγει ὅτι τὸ οεῦμα ἔσπρωχνε τὴ φελούχα του μὲ φοβερὴ ταχύτητα. Ἀπ’ αὐτὸ μποροῦμε νὰ συμπεράνουμε, ὅτι μπορεῖ νὰ ἔφτασε καὶ μέχρι τοῦ Πόλου, ἀφοῦ ἀπὸ τὴ νῆσο Τσάλαλ ἀκόμη, δὲν ἀπεῖχε παρὰ μόλις τετρακόσια μύλια. Ἀλλὰ τί μᾶς ἐνδιαφέρει; Ὁ «Ἀλμπρανός» δὲν ταξιδεύει γιὰ νὰ βρῷ τὸν Ἀρθοῦρο Πύμη, ἀλλὰ τὸν ἀδελφό μου καὶ τοὺς συντρόφους του. Μπορέσανε νὰ πλησιάσουν αὐτοὶ στὴν ξηρά, ποὺ εἶδε ἀπὸ μακριὰ ὁ Ντίρκ Πέτερς; Νά τὸ μόνο ζήτημα.

‘Ως πρὸς αὐτό, ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκὺ εἶχε δύνιο, καὶ ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ φοβόμουνα μήπως ἔδινε διαταγὴ νὰ γυρίσουμε πρὸς ἀνατολάς ἢ πρὸς δυτικάς. Δὲν ἥθελα ν’ ἀφήσουμε τὸ δρομολόγιο τοῦ Ἀρθοῦρου Πύμη ἐξ ἄλλου εἶχα μιὰ πεποιθηση ὅτι, ἀν ύπηρχε πράγματι ξηρά, θὰ βρισκόταν πρὸς νότον.

Τίς ἄλλες μέρες, 5 καὶ 6 Ἰανουαρίου, τύποτε τὸ περίεργο δὲν ἔγινε. ‘Ως πρὸς τὰ παραδίξα φαινόμενα, ποὺ παρετήρησε στὴ θάλασσα αὐτὴ ὁ Ἀρθοῦρος Πύμη, τύποτε δὲν παρατηρήσαμε ἐμεῖς. Οὔτε πέπλο ἀτμῶν, οὔτε βροχὴ ἀσπρης στάχτης, οὔτε ἄξια λόγου ὑψωση τῆς θερμικρασίας, οὔτε ἄλλαγὴ τοῦ χρώματος τῆς θάλασσας. Ἐπίσης κανένα ζῶο ἀσπρο, οὔτε κανένα μεγάλο πουλὶ συναντήσαμε ὡς τὴν ὁρα.

Στὶς 7 Ἰανουαρίου, ὅπως μπόρεσε νὰ καταλάβῃ ὁ Ντίρκ Πέτερς μόνον ἐκ τοῦ παρελθόντος χρονικοῦ διαστήματος, φτάσαμε στὸ μέρος ὃπου ὁ ἄγριος Νοῦ-Νοῦ, ξαπλω-

μένος στὸ βάθος τῆς φελούκας, ἅφησε τὴν τελευταία του πνοή. Στὶς 22 Μαρτίου — δηλαδὴ δυόμισυ μῆνες ἀργότερα ἀπὸ τὴ σημερινὴ μαζὶ ἡμερομηνίᾳ — τελειώνει τὸ ἡμερολόγιο τοῦ παραδόξου ἔκείνου ταξιδιοῦ, μέσα σὲ σκοτάδι πυκνό, ποὺ μόλις διακόπτεται ἀπὸ τὸ φωσφορισμὸν τῆς θάλασσας... Τίποτε τέτοιο δὲν συνέβητε ἀκόμη τ' ἐμᾶς. 'Ο ἥλιος ἔξακολουθοῦσε νὰ φωτίζῃ καὶ διαρκῶς ἐγύριζε πάνω ἀπὸ τὸν ὄρβοντα.

Στὶς 9 Ἰανουαρίου, ἀφοῦ ἔγινε μιὰ ἀκριβέστατη καταμέτρηση, τὸ πλάτος βρέθηκε $86^{\circ} 33'$. Στὸ μέρος αὐτό, καθὼς θυμότονε ὁ μιγάς, ἔγινε ὁ χωρισμὸς τῶν συντρόφων, ἔξ αἰτίας τῆς συγκρούσεως τῆς φελούκας καὶ τοῦ ὄγκοπαγοῦ.

Ρεῦμα ἀντίθετο, ὅπως θυμᾶστε, ἐσπρωξε τὸν ὄγκοπαγο ἐπάνω στὸν ὅποιον βρέθηκε ὁ Ντίρκ Πέτερς, πίσω πρὸς βιοδρᾶν. Τέτοιο ρεῦμα συναντήσαμε τώρα ἐμεῖς· γι' αὐτό, ἀπὸ δυὸ μέρες τώρα, ὁ «'Αλμπρανίος» δὲν αἰσθανότανε πιὰ τὴν ἐπίδραση τοῦ ἄλλου ρεύματος, ποὺ ἀπὸ τὴν νῆσο Τσάλαλ τὸν ἐσπρωχνε πρὸς νότον. Εὔτυχῶς, ὁ ἀνεμος ἀπὸ τὰ βόρεια ἔξακολουθοῦσε νὰ φυσᾶ σταθερὸς καὶ ἀρκετὰ δυνατός, φρουσκώνοντας τὰ πανιὰ τῆς γολέτας, ποὺ προχωροῦσε γρήγορα.

'Αλλ' ἡ ἡρῷα δὲν φαινότανε καθόλου. 'Ο πλοίαρχος Λάν Γκὺν ἔχανε πιὰ κάθε ἑλπίδα· τὸ πλήρωμα ἀρχισε πάλι τὰ παράπονα, γιὰ τὴν ἀτέλειωτη καὶ ἄγονη αὐτὴ θαλασσοπορία. 'Ωστερά ἀπὸ παρακλήσεις μου, ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ, γιὰ νὰ καταπραῦνῃ τὰ πνεύματα καὶ νὰ καταπνίξῃ τὰ νέα σπέρματα τῆς ἀπειθίας καὶ τῆς ἀπογοητεύσεως, μάζεψε τοὺς ἄνδρες τοῦ πληρώματος κοντὰ στὴ βάση τοῦ πρωριού καταρτιοῦ, καὶ τοὺς εἶπε:

— Ναῦτες τοῦ «'Αλμπρανού»! ἀπ' τὴ νῆσο Τσάλαλ ἡ γολέτα μιας ἔκαμε δυὸ μοῖρες ἀκόμη πρὸς νότον σᾶς ἀναγγέλλω δέ, ὅτι, σύμφωνα μὲ τὴν ὑπόσχεση τοῦ κυρίου Τζώρλιγκ, κερδίσατε τέσσερες χιλιάδες δολλάρια —δύο

χιλιάδες σὲ κάθε μοῖρα — ποὺ θὰ σᾶς πληρώσει ἄμα τελειώσῃ τὸ ταξίδι.

Τὸ πλήρωμα περιωρίστηρε σὲ ψύμνυρο εὐχαριστήσεως. Μόνον ὁ Οὐρλιγκερλὶ καὶ ὁ "Ἐντικοτ φώναξαν: «Ζήτω! Μὰ δὲν βρῆκαν ἀπήχηση.

Τὸ μυστικὸ τοῦ θανάτου!

Καὶ ὅταν ἀκόμη οἱ παλιοὶ ναῦτες τοῦ «Ἀλμπρανού» θὰ ἥταν μὲ τὴ γνώμη τοῦ ναυαλήρου καὶ τοῦ ἀρχιμαγείρου νὰ ἔξακολουθήσῃ τὸ ταξίδι, ἂν ξαφνικὰ οἱ νέοι ἀποφάσιζαν νὰ ἐπιστρέψουν, ἡ ἀντίσταση θὰ ἥταν ἀδύνατη. Δεκατέσσερεις ἄνδρες, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Ντίρκ Πέτερς, τί μποροῦσαν νὰ κάνουν ἐναντίον δεκαεννέα; "Αλλωστε, ἔπρεπε νὰ ἔχουμε πεπούληση σὲ ὅλους τοὺς ναῦτες; Δὲν θὰ τοὺς ἐκνοίευε, ἀραγε, ὁ τρόμος, προκειμένου νὰ προχωρήσουν στὶς χῶρες ἐκεῖνες ποὺ φαινόντουσαν σὰν νὰ ἥταν ἔξω ἀπὸ τὸ γήινο πλανήτη; Θ' ἀντεχαν ὡς τὸ τέλος στὶς ἀκατάπαυστες παρορμήσεις τοῦ Χῆρνε καὶ τῶν ὀπαδῶν του; Καὶ δὲν θὰ πήγαιναν μὲ τὸ μέρος τους, ἀπαιτοῦντες νὰ ἐπιστρέψουμε;

Καὶ γιὰ νὰ πῶ ὅλόκληρη τὴν ἰδέα μου, ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ, καὶ αὐτὸς ἀκόμη, δὲν θ' ἀπέναμνε παρατείνοντας τὸ ἄγονο ταξίδι, καὶ δὲν θὰ ἐγκατέλειπε τὴν ἐλπίδα νὰ σύση τὸν ναῦτες τῆς «Ιάνας»; Ἀπειλούμενος ἀπὸ τὸν πολικὸ χειμώνα, τὸ ἀφόρητο ψύχος καὶ τὶς φοβερὲς καταιγίδες κατὰ τῶν ὅποιων δὲν θὰ μποροῦσε ν' ἀντιπαλαίσῃ ἡ γολέντα του, δὲν θὰ διέτασσε ἐπὶ τέλους τὴν ἐπιστροφή; Καὶ τί σημασία θὰ είχαν οἱ διαμαρτυρίες μου καὶ τὰ ἐπιχειρήματά μου, ὅταν πιὰ θὰ ἔμενα μόνος;

Μόνος;... "Οχι! 'Ο Ντίρκ Πέτερς θὰ μὲ ὑποστήριξε. 'Αλλὰ καὶ πάλι ποιός θὰ ἥθελε νὰ μᾶς ἀκούσῃ;

"Αν καὶ ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ ἐπέμενε ἀκόμη, καταλάβαινα ὅμως ὅτι βρισκότανε στὰ πρόθυρα τῆς τελείας

ἀπογοητεύσεως. 'Οπωσδήποτε, ή γολέτα δὲν ἔβγαινε ἀπὸ τὸ δρόμο τῆς «'Ιάνας» καὶ δόξα τῷ Θεῷ οὔτε ἄνεμος, οὔτε ρεύματα ἥρθαν γιὰ νὰ τὴν ἀπομακρύνουν.

'Ἐν τῷ μεταξύ, συνέβηρε καὶ κάτι ἄλλο, ποὺ θιηκάλιννε τὴν πρὸς τὰ νότια πορεία μας. Τὸ ρεῦμα, ποὺ γιὰ λίγες μέρες εἶχε ἀδυνατίσει, ἀρχισε ν' ἀναφαίνεται μὲ ταχύτητα τριῶν ὡς τεσσάρων μιλίων τὴν ὥρα.

'Ασφαλῶς, καθὼς μοῦ παρατήρησε ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ, τὸ ρεῦμα αὐτὸ ἐπικρατοῦσε στὶς θάλασσες ἐκεῖνες, μιλονότι κάποτε καὶ πότε ἐκμηδενίζότανε ἀπὸ ἀντίθετα ρεύματα, ποὺ μὲ δυσκολίᾳ θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ τὰ σημειώσῃ ἀκριβῶς στὸ χάρτη. Δυστυχῶς δὲν μπορούσαμε νὰ ξέρουμε, ἀν καὶ πολὺ τὸ ἐπιτυμούσαμε, ἀν τὸ μονόξυλο, ἐπάνω στὸ ὅποιο εἶχαν ἐπιβιβαστῇ ἀπὸ τὴν νῆσο Τσάλαλ ὁ Οὐίλλιαμ καὶ οἱ σύντροφοί του, ὑπέστη τὴν ἐπίδραση ἀυτοῦ τοῦ ρεύματος ἢ ἄλλου ἀντιθέτουν. Δὲν ἔπρεπε δὲ νὰ ξεχνᾶμε, ὅτι ἡ ἐπίδραση τῶν ρευμάτων θὰ ἦταν ἴσχυρότερη τοῦ ἀνέμου, σὲ πλοιάριο μικρὸ καὶ χωρὶς πανιά, κινούμενο μόνον μὲ κουπιά, ὅπως ὅλα τὰ μονόξυλα τῶν ἴδιαγενῶν.

'Οπωσδήποτε, καὶ ὅσο γιὰ μᾶς, οἱ δυὸ αὐτὲς φυσικὲς δυνάμεις — τὸ ρεῦμα καὶ ὁ ἄνεμος — συνεργαζόντουσαν γιὰ νὰ σπρώχνουν διαρκῶς τὸν «'Αλμπρανό» πρὸς τὶς ἐσχατιὲς τῆς πολικῆς ζώνης.

'Η ψευδοκρασία τῆς ἀτμοσφαίρας ἦταν ἥδη ὀκτὼ βαθμῶν ὑπεράνω τοῦ μηδενὸς ἢ δὲ τῆς θαλάσσης τριάντα τριῶν.

'Ἐν τούτοις, βρισκόμαστε ἀκόμη στὸ δεύτερο δεκαήμερο τοῦ 'Ιανουαρίου θὰ περνοῦσαν δυὸ μῆνες ὥσπου νὰ φτάσῃ ὁ χειμώνας, νὰ κυνήσῃ τοὺς ὄγκοπάγους, νὰ μαζέψῃ τοὺς πελώριους ὄγκους τοῦ παγοφράγματος, νὰ στερεοποιήσῃ τοὺς ὑγροὺς κάμπους τοῦ 'Ατλαντικοῦ.

'Ἐν πάσῃ περιπτώσει, μποροῦσε νὰ θεωρηθῇ βεβαία ἡ ὑπαρξη θάλασσας ἀπαγοῦς κατὰ τὸ καλοκαίρι, μεταξὺ

τοῦ ἑβδομηκοστοῦ δευτέρου καὶ τοῦ ὀγδοηκοστοῦ ἑβδόμου παραλλήλου.

Τὴν θάλασσαν αὐτὴν διέπλευσαν σὲ διάφορα σημεῖα τὰ πλοῖα τοῦ Βέντελ, ἡ «Ιάνα» καὶ ὁ «Ἀλμπρανος». Τέτοια θάλασσα οὐπάρχει καὶ στὶς χῶρες τοῦ βιορείου πάγου· γιὰ ποιό λόγο λοιπὸν ὁ νότιος δὲν θὰ τὴν εἴχε;

Στὶς 13 Ιανουαρίου, ἔκανα μὲ τὸ ναύληρο μιὰ κουβέντα, ποὺ ἐδικαιολόγησε τοὺς φόβους μου, ὡς πρὸς τὶς δυσμενεῖς διαθέσεις τοῦ πληρώματος.

Οἱ ἄνδρες προγευμάτιζαν κάτω, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Ντράπ καὶ τὸν Στήρον, ποὺ τὴν στιγμὴν ἔκεινη ἦταν σὲ ὑπηρεσία. Πλησίστιος ἡ γολέτα διέσχιζε τὴν γαλήνια θάλασσα. Ὁ Φράνση στεκότανε στὸν τροχὸ τοῦ πηδαλίου.

Περπατοῦσα μεταξὺ τῶν δύο καταρριῶν, κοιτώντας τὰ σμήνη τῶν θαλασσινῶν πουλιῶν, ποὺ ἐπετοῦσαν πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι μου, βγάζοντας στριγγὲς κραυγές. Μερικὰ ἀπὸ αὐτὰ στεκόντιουσαν καὶ στὴν ἄκρη τῆς κεραίας. Τ' ἀφήνωμε ὅμως ἐντελῶς ἀνενόχλητα. Τὸ κυνήγι τους δὲν τρώγεται μὲ κανένα τρόπο.

Τὴν στιγμὴν ἔκεινη μ' ἐπληρίσασε ὁ Οὐρλιγκερλί, ἐκοίταξε τὰ πουλιὰ καὶ μοῦ εἶπε:

— Βλέπω ἔνα πρᾶγμα, κύριε Τζώρλιγκ. Τὰ πουλιὰ δὲν πηγαίνουν πιὰ κατ' εὐθείαν πρὸς τὴν νοτιά, ὅπως ἔκαναν ὡς τώρα. Μερικὰ φαίνονται ἔτοιμα νὰ γυρίσουν πρὸς τὰ βόρεια.

— Τὸ παρετήρησα κι ἐγώ, Οὐρλιγκερλί!

— Προσθέτω μάλιστα, κύριε Τζώρλιγκ, ὅτι κι ἔκεινα ποὺ ἔχουνε πάει ἔκει κάτω, γρήγορα θὰ γυρίσουν.

— Καὶ τί συμπεραινεῖς ἀπὸ αὐτό;

— Συμπεραίνω ὅτι ἐμυρίστηκαν τὸ χειμώνα...

— Δὲν τὸ πιστεύω, ναύληρε. Εἶναι νωρὶς ὥκομη γιὰ νὰ συλλογιστοῦν τὰ πουλιὰ νὰ ἐπιστρέψουν σὲ θερμότερα μέρη. Μήπως ὡς τὸ Μάρτη τὰ πλοῖα δὲν μποροῦν νὰ ταξιδεύουν στὶς ἀνταρκτικὲς θάλασσες;

— "Οχι τόσο ψηλά! άποκρίθηκε ο Ούρλιγκερλί, όχι ώς έδω κάτω! "Επειτα ύπαρχουν και πρώημοι χειμώνες, καθώς ύπαρχουν και πρώημα καλοκαίρια. Τὸ καλοκαίρι φέτος μᾶς ἥρθε δυὸ μῆνες γρηγορώτερα ἀπὸ τὸ συνηθισμένο· γι' αὐτὸ φοβοῦμαι μήπως καὶ ὁ χειμώνας μᾶς ἔρθει πρώημα.

— Πολὺ πιθανόν, άποκρίθηκα. 'Αλλὰ τί μᾶς μέλλει, ἀφοῦ τὸ ταξίδι μας θὰ τελείωσῃ μετὰ τρεῖς ἑβδομάδες τὸ πόλυ...

— "Αν δὲν μᾶς τύχη ἐν τῷ μεταξὺ κανένα ἐμπόδιο, κύριε Τζώρλιγκ.

— Καὶ σὰν τί ἐμπόδιο;

— Παραδείγματος χάριν, καμμιὰ μεγάλη στεριά, πρὸς τὰ νότια, ποὺ νὰ μᾶς κλεύσῃ τὸ δρόμο...

— Καὶ αὐτὸ εἶναι πιθανόν.

— "Οσο γιὰ κείνες τὶς χῶρες, ποὺ εἶδε ἀπὸ μακρυά ὁ Ντίρκ Πέτερς, δὲν πιστεύω πῶς μπορεῖ νὰ κατέφυγαν ἔκει οἱ ἄνδρες τῆς «Ιάνας»...

— Γιατί;

— Γιατὶ ὁ Ούρλιλιαμ Γκύ, ποὺ δὲν θὰ εἴχε στὴ διάθεσή του παρὰ μιὰ φελούκα πολὺ μικρή, δὲν θὰ μποροῦσε ποτὲ νὰ προχωρήσῃ τόσο μακρυά σὲ τέτοια πελάγη...

— Αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ τὸ παραδεχθῶ, ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ τὸ ἀρνηθῶ. 'Αλλὰ καὶ τί παράδοξο νὰ ύποθέσῃ κανεὶς ὅτι ὁ Ούρλιλιαμ Γκύ μπόρεσε νὰ φτάσῃ σὲ κανένα μέρος, μὲ τὴ βούθμεια τοῦ ρεύματος; Δὲν πιστεύω δὰ νὰ ἔμεινε ὅχτὼ μῆνες μέσα στὸ μονόξυλό του! Κάπου θ' ἄραξε, εἴτε σὲ κανένα νησί, εἴτε σὲ καμμιὰ ἥπειρο. Καὶ νά γιατὶ πρέπει νὰ ἔξακολουθήσουμε τὶς ἔρευνές μας.

— Βέβαια... ἀλλ' ὅλοι δὲν ἔχουν τὴν ἴδια γνώμη, ἀπάντησε ὁ Ούρλιγκερλί, κουνώντας τὸ κεφάλι.

— Τὸ ξέρω, νούκληρε, καὶ ἀνησυχῶ. 'Η δυσαρέσκεια αὐξάνει;

— "Ετσι φοβοῦμαι, κύριε Τζώρλιγκ! 'Η ίδεα ὅτι ἔκέρ-

δισαν μερικὰ δολλάρια, καὶ ἡ ἐλπίδα ὅτι θὰ κερδίσουν τὰ διπλά, δὲν φτάνει νὰ ἐμποδίσῃ τὰ παράπονα τῶν ναυτῶν. Καὶ ὅμως ἡ δωρεά σας ἥταν τόσο μεγάλη, ὥστε ἐπρεπε νὰ τοὺς δέσῃ ὅλους. 'Απὸ τὴν ηῆσο Τσάλαλ ὡς τὸν Πόλο — ἀν̄ ὑποθέσουμε ὅτι φτάνουμε ὡς ἐκεῖ — εἶναι ἔξη μοῖρες. Λοιπόν, ἔξη μοῖρες, ἀπὸ δυὸ χιλιάδες δολλάρια ἡ μιά, μᾶς κάνουν δώδεκα χιλιάδες δολλάρια γιὰ τριάντα ἀνθρώπους, μὲ ἄλλα λόγια τετρακόσια δολλάρια γιὰ τὸν καθένα. Δὲν εἶναι μικρὸ πράμα! Καὶ ὅμως ἐκεῖνος ὁ καταραμένος ὁ Χῆροντας γυρίζει τὰ μυαλά, ἔτσι ποὺ θὰ ἴδουμε καφιμὰ μέρια ἐκεῖνο ποὺ δὲν θέλουμε!

— 'Ο Χῆροντας μπορεῖ νὰ γυρίσῃ τὰ μυαλὰ τῶν νεοσυλλέκτων. Οἱ παλιοὶ ὅμως ναῦτες...

— Χμ! εἶναι καὶ ἀπ' αὐτοὺς τρεῖς - τέσσερεις, ποὺ ἀρχισαν νὰ τὸ καλοσυλλογίζωνται... καὶ νὰ μὴ βλέπουν μὲ τόσο καλὸ μάτι τὴν ἔξακολούθηση τοῦ ταξιδιοῦ.

— Μοῦ φαίνεται ὅμως, ὅτι ὁ πλοίαρχος Λάν Γκὺ καὶ ὁ ὑποπλοίαρχος μποροῦν νὰ τοὺς ἐπιβληθοῦν...

— Θὰ τὸ ἴδουμε, κύριε Τζωρλιγκ! "Επειτα, δὲν μπορεῖ νὰ βαρεθῇ στὸ τέλος καὶ ὁ ἴδιος ὁ πλοίαρχος, νὰ τὸν φοβίσῃ ἡ εὐθύνη ποὺ ἔχει πάρει ἀπάνω στοὺς ὄμοιούς του, καὶ ν' ἀφήσῃ στὴ μέση τὸ ταξίδι;

Ναί· αὐτὸ ὀψιεύδως φοβόμοινα κι ἔγώ...

— "Οσο γιὰ τὸ φύλο μου τὸν "Ἐντικοτ, ἔξακολούθησε ὁ Ούρολιγκερλί, μπορῶ νὰ ἐγγυηθῶ γι' αὐτόν, δύος καὶ γιὰ μένα τὸν ἴδιο. Εἴμαστε ἔτοιμοι νὰ πᾶμε καὶ στὴν ἄκρη τοῦ κόσμου — ἀν̄ ὁ κόσμος ἔχει ἄκρη — φτάνει νὰ τὸ θέλη ὁ πλοίαρχος. 'Αλλ' ἐμεῖς οἱ δύο καὶ ὁ Ντίρκ Πέτερς μποροῦμε νὰ κάνουμε καλὰ τοὺς ἄλλους;

— Γιὰ τὸν Ντίρκ Πέτερς τί λένε; ρώτησα.

— Μοῦ φαίνεται ὅτι ἀπάνω του ρίχνουν ὅλα τὰ βάρη. Αὐτός, λένε, εἶναι ἡ αἰτία ποὺ βασανίζονται τώρα. "Αν δὲν βρισκότανε νὰ πῆ πώς ὁ 'Αρθοῦρος Πὺμ ζεῖ ἀκόμα, θὰ εἶχαμε πιὰ γυρίσῃ... Στὴν ἀρχή, καθὼς ξέρετε, τὸν

κοιτοῦσαν δὲ μὲ περιέργεια. 'Απὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἔσωσε τὴν ζωὴν τοῦ Μαρτὶν Χόλτ, ἀρχισαν νὰ τὸν βλέπουνε μὲ συμπάθεια. 'Αλλὰ τώρα... ἄ, τώρα εἶναι τὰ πράγματα διαφορετικά. Σᾶς τὸ εἴπα, νομίζουνε πὼς αὐτὸς τὰ φταίει δῆλα... Καί, νὰ πῶ τὴν ἀλήθεια, κύριε Τζώρλιγκ; Φοβᾶμαι μήπως τοῦ σκαρώσουν καμιαὶ μέρα κανένα ἀσχημό παιχνίδιο...

— 'Ο Ντὶρκ Πέτερς θὰ ὑπερασπίσῃ καλὰ τὸν ἑαυτό του. 'Αλλοίμονο σ' ἐκεῖνον ποὺ θὰ τολμήσῃ νὰ τὸν ἀγγίξῃ!...

— Βέβαια! Νὰ πέσῃ κανένας σ' ἐκεῖνα τὰ χέρια, δὲν εἶναι καὶ τόσο εὐχάριστο πρᾶγμα... 'Αλλ' ἂν τοῦ φιχτοῦ δῆλοι μαζί, τί θὰ κάνῃ; Τὸν πιάνουν καὶ τὸν φίχνουν μέσα στὸ ἀμπάρι μιὰ χαρά!

— Τέλος πάντων, ἐλπίζω νὰ μὴ φτάσουν ὡς ἐκεῖ τὰ πράγματα, ναύληρε! "Επειτα ἔχω πεποίθησῃ ὅτι σὺ θὰ προλάβης κάθε ἀπότελος ἐναντίον τοῦ Ντὶρκ Πέτερς. Νὰ κατηχῆς συχνὰ τοὺς ἀνθρώπους σου. Δῶσε τους νὰ καταλάβουν ὅτι ἔχουμε ἀκόμη καιρὸν νὰ ἐπιστρέψουμε στὶς Φάλκλαντ πρωτοῦ τελειώσῃ τὸ καλοκαίρι. 'Η δυσαρέσκεια τοῦ πληρώματος δὲν πρέπει νὰ χορηγεύσῃ στὸν πλοίαρχο σὰν ἀφορμὴ γιὰ νὰ διατάξῃ τὴν ὑποχώρηση!

— "Εχετε πεποίθηση σ' ἐμένα, κύριε Τζώρλιγκ! Θὰ σᾶς ὑπηρετήσω ὅσο μπορῶ καλύτερα.

— Καὶ δὲν θὰ μετανοήσης γι' αὐτό, Ούρλιγκερλ! εἴπα στὸ ναύληρο. Τὸ εὔκολώτερο πρᾶγμα τοῦ κόσμου εἶναι νὰ προσθέσῃ κανεὶς ἔνα μηδενικὸ στὰ τετρακόσια δολλάρια, ποὺ θὰ ἔχῃ νὰ πάρῃ ὑστερα κάποιος, ὅταν ὁ κάποιος αὐτὸς δὲν εἶναι ἀπλὸς ναύτης... ἀλλὰ ναύληρος τοῦ «Ἀλμπρανου».

— Αγγιζά, βλέπετε, τὴν εὐαίσθητη χορδὴ τοῦ ναυλήρου κι ἔτσι ἥμουνα βέβαιος γιὰ τὴ βοήθειά του. Θὰ ἔκανε ὅ,τι περνοῦσε γιὰ νὰ διαλύσῃ τὶς μηχανορραφίες τῶν μέν, νὰ ἔξυψώσῃ τὸ θάρρος τῶν ἄλλων, νὰ προστατέψῃ

τὸν Ντίρκ Πέτερς. 'Αλλὰ θὰ κατώρθωνε ὡς τὸ τέλος νὰ προιλάβῃ τὴν ἔκρηξη τῆς στάσεως;...

Κατὰ τὶς 13 καὶ 14 Ἱανουαρίου, τίποτε τὸ ἀξιομνημόνευτο. 'Οπωσδήποτε, παρατηρήθηκε νέα πτώση τῆς θερμοφρασίας, ἐνῶ τὰ σημήνη τῶν πουλιῶν ἔξακιλονθυσαν νὰ ἐπιστρέψουν πρὸς βιορρᾶμ.

'Ο πλοίαρχος Λάὸν Γκύ, μὲ τὸν ὁποῖο μίλησα καὶ πάλιν, φαινότανε ἐντελῶς ἀπογοητευμένος. Καὶ δὲν εἶχε πολὺ ἄδικο. 'Απὸ τὴν ξηρά, ποὺ ἴσχυριζότανε ὅτι εἶχε ἵδει ὁ Ντίρκ Πέτερς, οὔτε ἵχνος δὲν φαινότανε ἀκόμη, μολονότι εἴχαμε ἥδη προχωρήσει περίπου ἑκατὸν ὄγδόντα μίλια πέρα ἀπὸ τὴν νῆσο Τσάλαλ. Θάλασσα ἀπὸ παντοῦ μᾶς περιέβαλλε μὲ τὸν ἔρημο ὁρίζοντά της, πρὸς τὸν ὁποῖον, ἀπὸ τὶς 21 Δεκεμβρίου, ὁ δίσκος τοῦ ἥλιου ἐπλησίαζε διαρκῶς, καὶ τὸν ὁποῖον ὅταν ἄγγιζε στὶς 21 Μαρτίου, ὅποτε καὶ ὅταν ἔξαφανιζότανε, κατὰ τοὺς ἔξη μῆνες τῆς πολικῆς νύχτας. Καὶ πῶς νὰ πιστεύῃ κανεὶς πιὰ ὅτι ὁ Οὐαλλιάμ Γκύ μπόρεσε νὰ διασχίσῃ τὴν ἀπέραντη αὐτὴ θάλασσα, ἐπάνω στὸ μικρὸ καὶ εὐθραυστὸ μονόξυλό του;

Στὶς 15 Ἱανουαρίου, βρευθήκαμε σὲ μῆκος $43^{\circ} 13'$ καὶ σὲ πλάτος $88^{\circ} 17'$. 'Απείχαμε θηλαδὴ ἀπὸ τὸν Πόλο δυὸ μόνον μοῖρες, παρὰ ἑκατὸν εἴκοσι ναυτικὰ μίλια.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς καταμετρήσεως αὐτῆς ἀναγγέλθηκε στοὺς ἄνδρες τοῦ πληρώματος. 'Αλλ' ὁ Χῆρονε δὲν ἔπαινε νὰ τοὺς ἔξερεθῆζῃ. 'Εκαθόντουσαν στὴ βάση τοῦ πρωφραίου καταρτιοῦ καὶ συνομιλοῦσαν μὲ χαμηλὴ φωνῇ, ρίχνοντας ἐναντίον μας βλέμματα βλοσυρά. Κάποτε ἕφταναν καὶ σὲ ἀπειλητικὲς χειρονομίες. Σὲ λίγο δὲ ἀρχισαν γκρίνεις καὶ παράπονα τόσο ζωηρά, ὥστε ὁ Τζέμι Βὲστ ἀναγκάστηκε νὰ παρέμβῃ.

— Σιωπή, ἀνέκραξε.

Καὶ προχωρώντας πρὸς τὸν ὅμιλο:

— 'Ο πρῶτος ποὺ θ' ἀνοίξῃ τὸ στόμα του, εἶπε, θὰ ἔχῃ νὰ κάνῃ μαζί μου!

‘Ο πλοιάρχος ἔμεινε κλεισμένος στὸ θαλαμίσκο του.
‘Άλλ’ ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ περίμενα νὰ βγῆ, καὶ, φίχνον-

— Ποιός σου ἔδωσε τὸ δικαίωμα νὰ μιλήσης,... (σελ. 180)

τας ἔνα τελευταῖο βλέμμα πρὸς τὸ πέλαγος, νὰ διατάξῃ
τὴν ἐπιστροφή...

‘Ἐν τούτοις, καὶ τὴν ὄλλη μέρα ἡ γολέτα ἔξακολου-

θοῦσε ἀκόμη τὴν ἴδια διεύθυνση. Δυστυχῶς, ὁμίχλη ἀρχισε νὰ καλύπτῃ τὴν θάλασσα... Πολὺ δυσάρεστο· δὲν εἶχα πιὰ ἡσυχία· οἱ φόβοι μου ἐδιπλασιάσθησαν. 'Ασφαλῶς ὁ ὑποπλοίαρχος δὲν ἐπερόμενε παρὰ τὴν διαταγὴν γιὰ νὰ στρέψῃ τὸ πηδάλιο· καί, μὲ δῆλη τὴν θανάσιμη λύτη, ποὺ θὰ τοῦ προξενοῦσε, ὁ πλοίαρχος Λάν Γκὺ δὲν θ' ἀργοῦσε νὰ δώσῃ τὴν διαταγὴν αὐτῆ.

Εἶχα πολλὲς μέρες νὰ ἴδω τὸν μιγάδα, ἥ μᾶλλον νὰ μιλήσω μαζί του. Σὰ νὰ βρισκότανε σὲ καραντίνα, μόλις παρουσιαζότανε στὸ κατάστρωμα, ἔσπευδαν ν' ἀπομακρυνθοῦν δλοι. Μόνο ὁ πλοίαρχος τὸν ἐπλησίαζε καὶ τοῦ μιλοῦσε· ἄλλ' οἱ ἐρωτήσεις του ἔμεναν γενικῶς χωρὶς ἀπάντηση.

Πρέπει νὰ πῶ ἀλλωστε, ὅτι ἡ συμπεριφορὰ τῶν συντρόφων του δὲν ἀνήσυχοῦσε καθόλου τὸν Ντίρκ Πέτερς. "Ισως νὰ μὴν τὴν ἀντιλαμβανότανε, κατεχόμενος διαφορῶς καὶ ἐπιμόνως ἀπὸ τὴν ἰδέα του. Καὶ ποιός ξέρει τί κακὸ θὰ ἥταν ἵκανός νὰ κάνῃ, ἀν ἀκουγε ἔαφνικὰ τὸν Τζέμ Βέστ νὰ διατάσσῃ: «Πρώρα πρὸς βορρᾶ!»

Στὶς 17 'Ιανουαρίου, τὸ ἀπόγευμα, μόλις εἶχα ἀποσυρθῆ, λίγο ἀδιάθετος, στὸ θαλαμίσκο μου, ἡ πόρτα χτύπησε.

- Ποιός εἶναι; ρώτησα.
- 'Εγώ... ὁ Ντίρκ Πέτερς.
- Θέλεις νὰ μου μιλήσῃς;
- Ναι.
- Τώρα ἔρχομαι.
- "Οχι... θὰ προτιμοῦσα... Μπορῶ νὰ μπῶ;
- 'Εμπρός!

'Ο μιγάς ἔσπρωξε τὴν πόρτα καὶ τὴν ξανάκλεισε. Χωρὶς νὰ σηκωθῶ ἀπὸ τὸ κρεβάτι μου, τοῦ ἔκανα νεῦμα νὰ καθήσῃ στὴν πολυθρόνα. 'Αλλὰ ὁ Ντίρκ Πέτερς ἔμεινε ὅρθιος.

'Απὸ τὰ δυὸ παράθυρα τοῦ θαλαμίσκου μου, τὸ ἔνα,

τὸ πρὸς τὸ διάδοφο, ἥταν ἀνοιχτό. Νὰ τὸ θυμόσσαστε.

— Τί μὲ θέλεις, Ντίρκ Πέτερς; τὸν ρώτησα.

— Σᾶς θέλω... Θέλω δηλαδὴ νὰ πῶ, κύριε... Σεῖς πρέπει νὰ τὸ μάθετε... ἄλλὰ μονάχα σεῖς... Κανένας ἄλλος μέσα στὸ καράβι δὲν πρέπει νὰ τὸ μάθῃ...

— 'Αν αὐτὸ ποὺ θὰ μοῦ πῆς εἶναι σοθιαρό, καὶ ἀν φοβᾶσαι μήπως τὸ μάθῃ κι ἄλλος γιατί νὰ μοῦ τὸ πῆς;

— "Οχι! πρέπει... πρέπει νὰ σᾶς τὸ πῶ! Δὲν μπορῶ νὰ τὸ βαστάξω πιὰ μέσα μου! Μὲ βαραίνει σὰν βράχος.

— Λέγε το λοιπόν.

— Φοβοῦμαι πάντα μὴ μοῦ ξεφύγη ἀπὸ τὸ στόμα τὴν ὡρα ποὺ κοιμᾶμαι... καὶ τὸ ἀκούσουνε οἱ ἄλλοι... θέλω δηλαδὴ νὰ πῶ... ὅλο στὸν ὕπνο μου τὸν βλέπω, κι ἔκει ποὺ τὸν βλέπω...

— Ποιόν βλέπεις στὸν ὕπνο σου;

— 'Εκεῖνον... ἔκεῖνον ἔκει... Γι' αὐτὸ κοιμᾶμαι πάντα μονάχος μου σὲ μιὰ γωνιά... ἀπὸ φόρο μὴν τύχη καὶ μάθουν τὸ ἀληθινό του ὄνομα...

'Τπέθεσα τότε, ὅτι ὁ μιγὰς ἔμελλε ν' ἀπαντήσῃ σὲ μιὰν ἐρώτηση ποὺ δὲν τοῦ είχα κάνει ὀσύρη — ἐρώτηση σχετικὴ πρὸς τὸ σκοτεινὸ αὐτὸ ζήτημα: γιατί, φεύγοντας ἀπὸ τὸ 'Ιλλινόις, ἐπῆγε κι ἔγκαταστάθηκε στὶς Φάλκλαντ μὲ τὸ ψευδώνυμον Χούντ;

— Άλλὰ μόλις τοῦ ἔκαμα τὴν ἐρώτηση αὐτή.

— "Οχι, ἀνέκραιξε δὲν εἶναι αὐτό... δὲν θὰ σᾶς πῶ γι' αὐτό.

— Επιμένω, Ντίρκ Πέτερς, καὶ θέλω νὰ μάθω πρῶτα γιὰ ποιό λόγο δὲν ἔμεινε στὴν 'Αμερική, καὶ γιὰ ποιό λόγο προτίμησες τὶς Φάλκλαντ.

— Μὰ δὲν σᾶς τὸ εἴσα κύριε;... "Ηθελα νὰ εἴμαι πιὸ κοντὰ στὸν Πύμ, ἥθελα νὰ ξαναϊδῶ τὸν Πύμ, καὶ γι' αὐτὸ πῆγα στὶς Φάλκλαντ, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ μπῶ ἀπὸ κεῖ σὲ κανένα καράβι, ποὺ θὰ ἔκαινε πονιὰ γι' αὐτὰ τὰ νερά...

— Καὶ γιατί ἄλλαξες τὸ ὄνομά σου;

— Γιατί δὲν ἥθελα πιὰ τὸ δικό μου... δὲν τὸ ἥθελα... ἐξ αἰτίας τοῦ περιστατικοῦ τοῦ «Κράμπου»...

‘Ο μιγάς ἐννοοῦσε τὴ σκηνὴ τοῦ κλήρου, ποὺ ἔγινε στὸ ἀμερικανικὸ μπρίκι, ὅταν εἶχε ἀποφασισθῆ μεταξὺ τοῦ Αὐγούστου Βαρνάροντ, τοῦ Ἀρθούρου Πύμ, τοῦ Ντίρκ Πέτερς καὶ τοῦ Ριχάρδου Πάρκερ, ὅτι ἔνας ἀπὸ τοὺς τέσσερεις ἔπρεπε νὰ θανατωθῇ, γιὰ νὰ θρέψῃ μὲ τὸ κρέας του τοὺς τρεῖς ἄλλους... Ή κλήρωση τοῦ θύματος ἔγινε καὶ ἔχασε ὁ Πάρκερ.

Τότε ὁ Ντίρκ Πέτερς ἐπέπεσε ἐναντίον του καὶ τὸν ἐσκότωσε μ’ ἔνα χτύπημα στὴ ράχη. Ἀμέσως κατόπιν ἔγινε ἡ ἀνθρωποφαγία, καὶ, καθὼς λέει ὁ Πύμ, «οἱ λέξεις δὲν ἔχουν πιὰ ἀρκετὴ δύναμη γιὰ νὰ παραστήσουν ὅλη τὴ φρίκη τῆς πραγματικότητας».

Ναὶ... ἐγνώριζα, θυμόμοιν ὅλες τὶς λεπτομέρειες τῆς σκηνῆς αὐτῆς, ποὺ γιὰ πολὺν καιδὸ τὴν ἐπίστευα σὰν φαντασιακή. Εἶχε συμβεῖ στὸν «Κράμπο», στὶς 16 Ιουλίου 1827 καὶ τοῦ κάκου προσπαθοῦσα νὰ μαντέψω γιὰ ποιό λόγο ὁ Ντίρκ Πέτερς θέλησε νὰ μοῦ τὴν ὑπενθυμίση.

‘Αλλὰ δὲν ἄργησα νὰ τὸ μάθω.

— Θέλω δηλαδὴ νὰ πῶ, ἐξαιλούμησε ὁ Ντίρκ Πέτερς, τότε ποὺ δὲν ἥθελαν νὰ προχωρήσουμε... τότε ποὺ ἐπέμεναν νὰ γυρίσουμε πίσω... καὶ ποὺ τὸ εἶχανε πιὰ ἀποφασισμένο, εἴτα μὲ τὸ μναλό μου: “Αν τοὺς πῶ ποιός εἶμαι, ἀν τοὺς πῶ ὅτι εἶμαι ὁ Ντίρκ Πέτερς, ὁ παλιὸς ναύτης τοῦ «Κράμπου», ὁ σύντροφος τοῦ καημένου τοῦ Πύμ... ἵσως μ’ ἀκούσουνε.. ἵσως πιστέψουνε ὅτι ζεῖ ἀκόμα... καὶ ἵσως πᾶνε νὰ τὸν βροῦν...” Ομως τί βαρὺ ποὺ μοῦ ἤγαν!... νὰ διμολογήσω πῶς εἶμαι ὁ Ντίρκ Πέτερς!... ἐκεῖνος ποὺ ἐσκότωσε τὸν Πάρκερ... Θέλω δηλαδὴ νὰ πῶ... πῶς ἡ πεῖνα... ἡ ἄτιμη πεῖνα...

— Μοῦ φαίνεται, Ντίρκ Πέτερς, ὅτι εἰσαι πολὺ ὑπερβολικός, εἴτα γιὰ νὰ τὸν παρηγορήσω. “Αν ὁ κλῆρος ἔπε-

φτε σ' ἐσένα, μήπως δὲν θὰ είχες ἐσύ τὴν τύχη τοῦ Πάρκερ; Δὲν ἔκανες κανένα ἔκλημα...

—'Αλλά... θέλω δηλαδὴ νὰ πῶ... ἔτσι λέει, νομίζετε, καὶ ἡ οἰκογένεια τοῦ Πάρκερ;

—'Η οἰκογένεια; "Εχει λοιπὸν συγγενεῖς;

— Ναί... καὶ γι' αὐτό... στὸ βιβλίο... ὁ Πύμ ἀλλαξε τὸ ὄνομά του. 'Ο Πάρκερ δὲν ὄνομάζεται Πάρκερ. Λεγότανε...

— Καλὰ ἔκαμε ὁ 'Αρθοῦρος Πύμ, εἴτα διακόπτων τὸν μιγάδα. 'Εγὼ τουλάχιστον δὲν θέλω νὰ μάθω τὸ ἀληθινὸ δόνομα τοῦ Πάρκερ. Κράτησέ το μυστικό.

— "Οχι... θὰ σᾶς τὸ πῶ... Μὲ βαραίνει σὰν βράχος, κύριε Τζώρλιγκ... καὶ ἂμα σᾶς τὸ πῶ, μου φαίνεται πῶς θὰ ξαλαφρώσω λιγάνι.

—"Οχι... Ντίροκ Πέτερς! ὅχι!

— Λεγότανε Χόλτ... Ντὲντ Χόλτ!

— Χόλτ! ἀνέκραξα. Χόλτ; Εἶχε λοιπὸν τὸ ἴδιο δόνομα μὲ τὸν ίστιορράφο μας;

— Ναί... καὶ ἥταν... ἀδελφός του!

—'Αδελφός του! 'Ο Μαρτὲν Χόλτ είναι ἀδελφός τοῦ Νὲντ Χόλτ;

— Ναί... δηλαδὴ θέλω νὰ πῶ...

—'Αλλ' αὐτὸς νομίζει ὅτι ὁ Νὲντ Χόλτ χάμηκε ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι, ὅπαν ἐναυάγησε ὁ «Κράμπος»...

—"Α, μπά! δὲν είναι ἔτσι... καὶ ὃν ἐμάθαινε πῶς ἐγώ...

Τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ἐκείνη, ἔνα ίσχυρὸ τίναγμα μ' ἔρριξε ἀπὸ τὸ κρεββάτι μου.

'Η γολέτα ἔγειρε πρὸς τὸ δεξιὸ μέρος τόσο πολύ, ὅτε λίγο ἔλειψε ν' ἀναποδογυριστῇ.

"Ακουσα μιὰ φωνὴ θυμωμένη νὰ κράζῃ:

— Ποιός παλιάνθρωπος είναι στὸ τιμόνι;

—"Ήταν ἡ φωνὴ τοῦ Τζέμι Βέστ, ἐκεῖνος δὲ ποὺ τὸν ὠνόμαζε ἔτσι ἥταν ὁ Χῆρνε.

"Ωρηησα ἔξω ἀπὸ τὸ θαλαμίσκο μου.

—'Απόλυσες τὸν τροχό; ρωτοῦσε ἄγριος ὁ Τζέμ Βέστ, κρατώντας καὶ σείοντας τὸν Χῆρονε ἀπὸ τὸ περιλαίμιο τῆς μπλούζας του.

— Κύριε ὑπαπλοίαρχε... κι ἐγὼ δὲν ξέρω...

— Ναί! αὐτὸ ποὺ σου λέω... ἀπόλυσες τὸν τροχό... Λίγο ἀκόμα καὶ ή γολέτα φ' ἀναποδογυριζότανε!

“Ηταν φανερὸ ὅτι — ποιός ξέρει γιὰ ποιό λόγο — ὁ Χῆρονε εἶχε ἐγκαταλείψει γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ τιμόνι.

— Γρατιάν, ἀνέκραξε ὁ Τζέμ Βέστ, φωνάζοντας τὸ ναύτη, πιάσε τὸ τιμόνι. 'Εσύ, Χῆρονε, πήγαινε στὸ ἀμπάρι!

“Εξαφνα ἀντίχησε ή κραυγὴ «Στεριά!» καὶ ὅλων τὰ βλέμματα ἐστράφησαν πρὸς νότον.

‘Η Στεριά!

‘Η λέξη στεριά, ποὺ ἀντίχησε ἀπὸ τὸ ὑψος τῆς σκοπιᾶς μας, ἐσήμαινε δραγε νησὶ ἡ ἥπειρο; Καί, εἴτε νησὶ εἴτε ἥπειρος, δὲν μᾶς ἐπεφύλασσε, δραγε, καμμιὰ μεγάλη ἀπογοήτευση; Θὰ βρίσκαμε ἐπὶ τέλους ἐδῶ ἐκείνους, τοὺς ὅποιους ἥρθαμε νὰ ζητήσουμε τόσο μακρινά; ‘Ο Οὐελλιάμ Γκὺ καὶ ὁ Λάν Γκὺ θὰ ἔπεφταν ὁ ἔνας στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἄλλου; Ζωντανὸ ἡ νεκρὸ θὰ βρίσκαμε ἐδῶ καὶ τὸν ’Αρθούρο Πύμ; ‘Η γῆ ποὺ διεφαίνετο ἀπὸ μακρινά, σὰν γραμμὴ ἀόριστη, μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ θαλάσσης, θὰ ἦταν τὸ τέρμα τοῦ ταξιδιοῦ τοῦ «’Αλμπραντού», ποὺ θὰ ἐπετύχαινε νὰ σώσῃ τοὺς ναυαγοὺς τῆς «’Ιάνας»;

‘Η κραυγὴ τοῦ σκοπιαροῦ ἐπέφερε ἀμέσως ἔνα ἀντιπερισπασμό. Δὲν συλλογιζόμουνα πιὰ τὴν ἐκμυστήρευση τοῦ Ντίκ Πέτερος ἵσως μάλιστα νὰ τὴν ξέχασε κι ὁ ἴδιος, γιατὶ ὥρμησε ἀμέσως στὴν πρώρα καὶ τὰ μάτια του δὲν ξεκόλλησαν πιὰ ἀπὸ τὸν ὄρμζοντα.

‘Ο Τζέμ Βέστ, ποὺ τίποτα δὲν ἤταν ίκανὸ νὰ τὸν ταράξῃ, ἐπανέλαβε τὶς διαταγές του. ‘Ο Γρατιάν τοποθετήθηκε στὸ πηδάλιο, καὶ ὁ Χῆρονε κλείστηκε στὸ ἀμπάρι. Δι-

καία τιμωρία, ἐναντίον τῆς ὅποίας κανεὶς δὲν ἔπρεπε νὰ διαμαρτυρηθῇ, γιατὶ ἡ ἀποσεξία ἢ ἡ ἀδεξιότητα τοῦ Χῆροντος εἶχε ἐκθέσει σὲ μεγάλο κίνδυνο τὸ πλοῖο. Ἐν τούτοις, πέντε ἢ ἕξη ναῦτες ἀπὸ τὶς Φάλκλαντ ἀρχισαν νὰ ψιλυρφίζουν ἀποδοκιμαστικά. Ἀλλὰ μ' ἔνα νεῦμα ὁ ὑποπλοίαρχος τοὺς ἐπέβαλε σιγὴ καὶ τοὺς ὑποχρέωσε νὰ ἐπιστρέψουν ἀμέσως στὶς θέσεις των.

Ἐννοεῖται, ὅτι μόλις ἀκουσε τὴ φωνὴ τοῦ σκοτιωδοῦ, ὁ πλοίαρχος Λάν Γκὺ βγῆκε ἀπὸ τὸ θαλαμίσκο του, καὶ μὲ φλογερὸ βλέμμα κοίταζε τὴ γῆ ποὺ ἀπεῖχε τώρα περίπου δέκα ἢ δώδεκα μίλια.

Εἴπα ὅτι δὲν συλλογιζόμουνα πιὰ τὸ μυστικό, ποὺ μοῦ ἐμπιστεύθηρε ὁ Ντίρκ Πέτερς. Ἀλλωστε, ἐφ' ὅσον τὸ μυστικὸ αὐτὸ ἔμενε μεταξύ μας, δὲν ὑπῆρχε κανένας φόβος καὶ κανένας κίνδυνος.

Ἄλλ' ἄν, κατὰ κακὴ τύχη, ὁ Μαρτὲν Χὸλτ ἐμάθαινε ὅτι ὁ λεγόμενος Πάρκερ ἦταν ὁ ἀδελφός του Νέντ, ὅτι δὲν εἶχε πνιγεῖ, οὔτε πεθάνει ἀπὸ τὴν πεῖνα, ἀλλ' ὅτι εἶχε σκοτωθῆ γιὰ νὰ θρέψῃ τοὺς πεινασμένους συντρόφους του;... Ὁτι τὸν εἶχε σκοτώσει ὁ ίδιος ὁ Ντίρκ Πέτερς, στὸν ὅποιο ὁ Μαρτὲν Χὸλτ χρωστοῦσε τὴ ζωή;...

Καὶ νά γιὰ ποιὸ λόγῳ ὁ μιγὰς ἀπέκρουνε τὶς ἐκδηλώσεις εὐγνωμοσύνης τοῦ ίστιορράφου... Νά γιατὶ ἀπέφευγε τὸν Μαρτὲν Χόλτ, τὸν ἀδελφὸ ἐκείνου ποὺ τὸν εἶχε σκοτώσει καὶ τὸν εἶχε φάει...

Ἐν τῷ μεταξύ, ἡ γολέτα προχωροῦσε μὲ ὄλες τὶς προφυλάξεις, ποὺ ἀπαιτοῦνται στὰ ἀγνωστα ἐκεῖνα πελάγη, ὅπου πιθανὸν νὰ ὑπῆρχαν ὑφαλοὶ μεγάλοι καὶ ἐπικίνδυνοι. Κατὰ διαταγὴν τοῦ Τζὲμ Βέστ, ἀπέμεινε ὁ «Ἀλμπρανος» μὲ τὰ μικρὰ πανιά, ἀρκετὰ γιὰ νὰ διανύσῃ σὲ λίγες ὁρες τὴν ἀπόσταση ποὺ τὸν ἔχωριζε ἀπὸ τὴν ξηρά.

Ο πλοίαρχος Λάν Γκὺ ἐβυθομέτρησε τὴ θάλασσα καὶ βρῆκε βάθος ἑκατὸν εἴκοσι ὁργιές. Διάφορες ἄλλες

βυθομετρήσεις ἔδειξαν ὅτι ὁ βυθὸς τῆς θάλασσας ἔπαιρνε μιὰ ὄμαλὴ κλίση πρὸς τὴν ἔηρά. Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ σὲ κανένα μέρος ὁ βυθὸς μποροῦσε νὰ ὑψώνεται ἀπότομα, καὶ ἐπομένως ἡ θάλασσα νὰ μὴν εἴναι ὅσο θέλαμε βαθιά, ἐπροχωρούσαμε μὲ τὴ βολίδα στὰ χέρια.

‘Ο καιρὸς ἔξακολουθοῦσε νὰ εἴναι καλός, μολονότι ὁ οὐρανὸς σκεπαζότανε ἀπὸ ἐλαφρὴ ὄμιχλη πρὸς τὰ νοτιοανατολικά. ‘Απ’ αὐτὸ δυσκολεύομαστε ἀκόμα νὰ ὑπολογίσουμε μὲ ἀκρίβεια τὸ ὑψός τῆς ἔηρᾶς, ποὺ μόλις διεφαίνετο κάτω ἀπὸ τὸν ἀτμώδη πέπλο· ὅπωσδήποτε, συμπεράναμε ὅτι τὸ ὑψός αὐτὸ δὲν ὑπερέβαινε τὶς τριάντα ὁργιές.

‘Οφείλω νὰ πῶ, ὅτι ἀπὸ τὴν ἡμέρα αὐτὴ παρατηρήθηκε διαφορῆς πτώση τῆς θερμοκρασίας. Τὸ θερμόμετρο, ὑπὸ σκιάν, δὲν ἔδειχνε παρὰ 0° , βιθυζόμενο δὲ στὸ νερό, ἔδειχνε μόνον $3^{\circ} 38'$ ὑπὸ τὸ μηδέν. ‘Απὸ ποῦ προήρχετο ἡ πτώση αὐτὴ μέσα στὸ πολικὸ καλοκαίρι!...

‘Οπωσδήποτε, οἱ ἄνδρες τοῦ πληρώματος ἀναγκάστηραν νὰ φορέσουν πάλι τὰ μάλλινα ροῦχα τους ποὺ τὰ εἶχαν βγάλει ἐδῶ καὶ ἔνα μήνα, ἀφ’ ὅτου δηλαδὴ περάσαμε τὸ παγόφραγμα. Ἡ ἀλήθεια εἴναι ὅτι, ἐπειδὴ ἡ γολέτα ἀκολουθοῦσε τὴ διεύθυνση τοῦ ἀνέμου, τὸ πρῶτο αὐτὸ κρύο γινότανε λιγώτερο αἰσθητό. Πάντως ὅμιως καταλαβαίναμε ὅτι ἔπειτε νὰ σπεύσουμε τὸ γρηγορώτερο πρὸς τὸ τέρμα. ‘Αλλοιῶς μᾶς ἀπειλοῦσε ὁ μεγάλος κίνδυνος τοῦ ἀποκλεισμοῦ στὶς χῶρες αὐτές, ὅπου τὸ ἔχειμώνιασμα ἦταν κάτι φρικῶδες καὶ νὰ τὸ συλλογίζεται κανεῖς.

Πολλὲς φορὲς ὁ πλοίαρχος Λάν Γκὺ ἔξήτασε τὴ διεύθυνση τοῦ ρεύματος καὶ βεβαιώθηκε ὅτι εἶχε μεταβληθῆ.

—‘Η ἔηρά, ποὺ ἀπλώνεται μπροστά μας, εἶναι ἀραγε νησὶ ἡ ἥπειρος; μοῦ εἴτε δὲν μποροῦμε ἀκόμη νὰ καταλάβουμε. ‘Αλλ’ ἀν εἴναι ἥπειρος, μποροῦμε νὰ συμπεράνουμε ὅτι τὸ ρεῦμα θὰ βρίσκη διέξοδο πρὸς τὰ νοτιοανατολικά.

— Πολὺ πιθανόν, ἀπάντησα. Καὶ τότε ἡ ἥπειρος αὐτὴ θὰ ἔχῃ σχῆμα μικροῦ σκούφου, ἐπάνω στὴν πολικὴ φαλάκρα τῆς Γῆς μας — σκούφου, ποὺ θὰ μπορέσουμε νὰ τὸν περιπλεύσουμε.

—Ἐν πάσῃ περιπτώσει, κύριε Τζώρλιγκ, σᾶς ὅμοιογῶ δτι ἄρχισα πάλι νὰ ἐλπίζω. "Αν ὁ καιρὸς βαστάξῃ καλός, γιατί νὰ μὴν ὑποθέσω δτι ὁ ἀδελφός μου καὶ οἱ σύντροφοί του κατώρθωσαν νὰ φτάσουν στὶς ἀκτὲς αὐτές, ὅπου τὸν ἔσπρωχνε ὁ ἀνεμος καὶ τὸ ψεῦμα; "Ο, τι κάνει ἡ γολέτα μας, θὰ τὸ ἔκαμε καὶ τὸ μονόξυλό τους. Καὶ θὰ εἶχαν φύγει βέβαια ἐφωδιασμένοι μὲ προμήθειες γιὰ μακρινὸ ταξίδι. "Επειτα, δὲν μπορεῖ νὰ βρῆκαν κι ἐδῶ ἀφθονα τὰ τρόφιμα, ὅπως ἐπὶ τόσαι χρόνια στὴ νῆσο Τσάλαλ; Θὰ εἶχαν μαζί τους ἐργαλεῖα καὶ ὅπλα. Τὰ φάρια ἐδῶ εἶναι ἀφθονα, τὰ πουλιά ἐπίσης... "Ω, ναί, ἡ καρδιά μου εἶναι γεμάτη ἐλπίδα καὶ θὰ ἥθελα νὰ ἥμουν μεγαλύτερος γιὰ μερικὲς ὅρες.

Χωρὶς νὰ συμμερίζωμαι ὅλες τὶς ἐλπίδες τοῦ πλοιάρχου, ἐν τούτοις χάρηκα πολύ, γιατὶ τὸν εἶδα πάλι αἰσιόδοξο. "Αν οἱ ἔρευνές του ἐπιτύχαιναν, τότε ἵσως κατώρθωνα νὰ τὸν πείσω νὰ τὶς ἐξακολουθήσῃ καὶ γιὰ τὸν Ἀρθοῦρο Πύμ — ἔστω καὶ στὰ ἐνδότερα τῆς ξηρᾶς ἐκείνης, ἀπὸ τὴν ὁποία δὲν ἀπείχαμε καὶ πολύ.

Ο «"Αλμπρανος» προχωροῦσε ἀργὰ ἐπάνω στὰ διαυγῆ ἐκείνα νερά, ὅπου ὑπῆρχαν πλήθη ψαριῶν ἀπ' τὰ γνωστά. Κι ἐνῶ ἀπὸ πάνω μας πετοῦσαν πουλιά, ἀπὸ αὐτὰ ποὺ εἶχαμε συναντήσει ὡς τώρα, μὲ τὴν ἴδια ἀφθονία καὶ ἀφοβία, στὸ πέλαγος φαινόντουσαν κάποτε καὶ πότε φάλαινες, διευθυνόμενες ὅλες πρὸς τὰ νότια. Ἀπὸ αὐτὰ συμπεράνωμε δτι ἡ θάλασσα θὰ ἀπλωνότανε ἀκόμη πρὸς τὴ διεύθυνση αὐτή, πολὺ μακριά.

Εἶχαμε προχωρήσει περίπου τρία μίλια ἀκόμη. Ἐν τούτοις ἡ ξηρὰ δὲν διακρινόταν ἀκόμη καθαρά. Ὁ Τζέμ Βὲστ ἀνέβηκε στὸ δίζυγο τοῦ πρωραίου καταρτιοῦ καὶ ἔ-

μεινε ἔκει ἐπὶ δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας κοιτάζοντας· ἀλλὰ κατέβηρε χωρὶς νὰ μᾶς φέρῃ τίποτα τὸ ὄρισμένο καὶ βέβαιο.

Στεκόμοινα στὸ ἀριστερὸ πλευρὸ τοῦ πλοίου, στηρίζοντας τοὺς ἀγκῶνες μου στὸ δρύφακτο, καὶ παρακολουθώντας μὲ τὸ βλέμμα τὴ γραμμὴ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς θάλασσας, τῆς ὁποίας μόνον πρὸς τὰ ἀνατολικὰ κοβότανε ἡ συνέχεια, ὅταν μ' ἐπλησίασε ὁ ναύληρος καὶ μοῦ εἴπε:

— Θέλετε νὰ σᾶς πῶ τὴ γνώμη μου, κύριε Τζώρλιγκ;

— Εὐχαρίστως, ναύληρε, μάποκράνηρα· θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃς μόνον νὰ μὴν τὴν παραδεχθῶ δὲν μοῦ φανῇ σωστή.

— 'Αλλ' εἶναι σωστή, κύριε Τζώρλιγκ, καὶ στοιχηματίζω! 'Αφῆστε νὰ πλησιάσουμε καὶ θὰ ίδητε!

— Μὰ ποιά εἶναι ἡ γνώμη σου λοιπόν;

— Ή γνώμη μου εἶναι ὅτι αὐτὸ ποὺ φαίνεται μπροστά μας, δὲν εἶναι γῆ!

— Πῶς;... τί εἶναι λοιπόν;

— Σταθῆτε... κοιτάχτε μὲ προσοχή... βάλτε ὅμιως τὸ δάκτυλό σας ὅρθι μπροστὰ στὸ μάτι σας... ἔτσι...

— Έκαμα ὅ,τι μοῦ εἴπε ὁ Ούρλιγκερλί.

— Ε, βλέπετε τώρα;... βλέπετε ἔκείνους τοὺς δγκους ἔκει κάτω;... Στοιχηματίζω ὅτι κουνιοῦνται... ἀλλάζουνε θέση... ὅχι ἐπειδὴ κουνιέται ἡ γολέτα μας... κουνιοῦνται μόνοι τους!

— Καὶ τί συμπεραίνεις ἀπὸ αὐτό;

— Συμπεραίνω ὅτι εἶναι βουνὰ ἀπὸ πάγο, ποὺ βρίσκονται σὲ κίνηση.

— Βουνὰ ἀπὸ πάγο;

— Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, κύριε Τζώρλιγκ!

Δὲν γελιότανε λοιπὸν ὁ ναύληρος;... Πράγματι, αὐτὴ ἡ ἀπογοήτευσῃ μᾶς ἐπερίμενε;... 'Εγίναμε ἀραγε θύματα ὀπτικῆς ἀπάτης;... 'Αντὶ τῆς πονητῆς ξηρᾶς, ἀντὶ τῆς γῆς ποὺ περιμέναμε, δὲν ὑπῆρχαν ἔκει παρὰ παγόβουνα ἐπιτλέοντα;

Σὲ λίγο δὲν ὑπῆρχε δισταγμὸς γι' αὐτό, καὶ ἥδη τὸ πλήρωμα δὲν ἐπίστενε πιὰ στὴν ὑπαρξὴν ἔνορᾶς πρὸς τὴν διεύθυνσην ἐκείνη.

Σὲ δέκα λεπτά, ὁ σκοπιωρὸς ἀνήγγειλε ὅτι πολλοὶ ὄγκόπαγοι ἔρχονται πλέοντας ἀπὸ τὸ βιορειοδυτικὸ μέρος, πλάγια, πρὸς τὴν διεύθυνσην ποὺ ἀκολουθοῦσε ὁ «Ἀλμπρανος».

Τί θλίβερὴ ἐντύπωση προϊένησε ἡ εἰδηση αὐτὴ στὸ πλοῖο! Καὶ ἡ τελευταία μας ἐλπίδα χανότανε διὰ μιᾶς. Τί θανάσιμο πλῆγμα γιὰ τὸν πλοίαρχο Λάν Γκύ! Ἔπρεπε νὰ ζητήσῃ ἀκόμη πιὸ μακριὰ τὴ γῆ, ποὺ δὲν εἶχε καμμιὰ βεβαιότητα ὅτι θὰ βρῇ ποτέ...

Καὶ τότε μιὰ κραυγὴ, σχεδὸν ὁμαδική, ἀντήχησε πάνω στὸν «Ἀλμπρανο»:

— Πίσω!... Πίσω!...

Οἱ νεοσύλλεκτοι τῶν Φάλκλαντ ἔξεδήλωσαν ἔτσι τὴ θέλησή τους, — μολονότι ὁ Χῆρον δὲν ἦταν παρὼν γιὰ νὰ τοὺς ὑποκινήσῃ· ὄφείλω δὲ νὰ ὀμολογήσω ὅτι καὶ οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς παλιοὺς ναῦτες φαινόντουσαν σύμφωνοι μὲ τοὺς νέους.

‘Ο Τζέμ Βέστ, μὴν τολμώντας πιὰ νὰ ἐπιβάλῃ σιγή, περίμενε τὶς διαταγὲς τοῦ προϊσταμένου του.

‘Ο Γρατιάν, κοντὰ στὸ πηδάλιο, ἦταν ἔτοιμος νὰ στρέψῃ τὸν τροχό, ἐνῷ οἱ σύντροφοι του, μὲ τὰ χέρια στοὺς σκαρφούς, ἦταν ἔτοιμοι ν' ἀπολύσουν τὶς σκότες.

‘Ο Ντίρκ Πέτερς, στηριζόμενος στὸ πρωραῖο κατάρτι, μὲ ἄλλοιωμένο πρόσωπο καὶ μὲ σῶμα καμπουριασμένο, ἔμενε ὀλύμπιος, χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξη.

Δύναμη μυστηριώδης καὶ ὀκαταγώνιστη μ' ἔσπρωξε νὰ ἐπέμβω, νὰ διαμαρτυρηθῶ καὶ πάλι... Νέο ἐπιχείρημα παρουσιάστηκε στὸ μναλό μου — ἐπιχείρημα στὸ ὅποιο μποροῦσα νὰ βασιστῶ. Ἐμύλησα, μὲ τὴν ἀπόφαση νὰ τὰ ὑποστηρίξω ἐνώπιον καὶ ἐναντίον πάντων, καὶ εἴτα περίπου τὰ ἔξης:

— "Οχι! Δὲν πρέπει νὰ χάσουμε κάθε έλπιδα! 'Η γῆ δὲν θ' ἀπέχη ἀκύρα πολύ. Δὲν ἔχουμε μπροστά μας παγόφραγμα, ἀπὸ κεῖνα ποὺ σχηματίζονται ἀνάμεσα στὸ πέλαγος ἀπ' τὴ συσσώρευση τῶν πάγων. Πρόκειται, καθὼς βλέπετε, γιὰ πλωτοὺς ὄγκοπαγους, ποὺ θ' ἀπεσπάσμησαν ἀσφαλῶς ἀπὸ βάση στερεή, ἀπὸ κανένα νησὶ ἢ ἀπὸ καιμιὰ ἥπειρο. Καὶ ἐπειδὴ τῷρα εἶναι ἡ ἐποχή, κατὰ τὴν ὅποια συντρίβονται οἱ πάγοι καὶ πέφτοιν στὴ θάλασσα, πρέπει νὰ συμπεράνουμε ὅτι αὐτοί, ποὺ βλέπουμε, δὲν ἄρχισαν νὰ πλέουν πρὸ πολλοῦ. Ἐπομένως, πίσω τους θὰ συναντήσουμε τὴν ἀκτή, ἐπάνω στὴν ὅποια σχηματίστηκαν. "Ας ἐξακολουθήσουμε ἀκόμη τὸ δρόμο μας, καὶ ἂν σὲ εἰκοστέσσερεις ἢ τὸ πολὺ σὲ σαρανταοκτὼ ὥρες δὲν φανῇ γῆ, τότε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκù ἀς στρέψῃ τὴν πρώρα πρὸς βιορρᾶν!"

Πρῶτος ἤρθε νὰ μὲ βιοηθήσῃ ὁ ναύκληρος Ούρλιγκερλί:

— Πολὺ σωστὴ σκέψη! εἴπε· ἐγὼ τουλάχιστον είμαι μὲ τὴ γνώμη τοῦ κυρίου Τζώρλιγκ. Χωρὶς ἄλλο, ἡ γῆ θὰ εἶναι ἐδῶ κοντὰ καὶ θὰ τὴν ἀνακαλύψουμε πίσω ἀπὸ αὐτὰ τὰ παγόβουνα, χωρὶς κόπους καὶ χωρὶς μεγάλους κινδύνους. "Ἐπειτα, τί εἶναι μιὰ μοῖρα παραπάνω, ἀφοῦ πρόκειται νὰ μποῦνε στὴν τσέπη μας μερικὰ δολλάρια ἀκόμη;

— 'Ακοῦς ἔκει! ἀνέκριαξε τότε ὁ μάγειρος "Εντικοτ, γιὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τοὺς λόγους τοῦ φίλου του ναυκλήρου. "Ασχημα εἶναι τὰ δολλάρια;..."

Είχε, ἀραγε, πεισθῆ ἀπὸ τὰ λόγια αὐτὰ τὸ πλήρωμα τοῦ «"Αλμπρανού»; "Η μήπως θ' ἀντιστεκότανε, ἀν ἐδίδετο διαταγὴ νὰ πλεύσουμε πρὸς τοὺς ὄγκοπαγους;

'Ο πλοίαρχος Λάν Γκù πήρε τὰ κυάλια του, τὰ διηγύμνης πρὸς τοὺς κινούμενους ἔκείνους ὅγκους, τοὺς ἐκοίτεξε μὲ μεγάλη προσοχή, καὶ ἐπειτα μὲ φωνὴ ἴσχυρὴ φώναξε:

— Στρέψατε νότιοανατολικά!

‘Ο Τζέμ Βέστ διέταξε νὰ ἐκτελεσθῇ ὁ ἀπαιτούμενος χειρισμός.

Οἱ ναῦτες γιὰ μιὰ στιγμὴ ἔδίστασαν. ’Αλλ’ ἔπειτα, ὑπακούοντας στὴ διαταγὴ — μὴν ἔχεντε, ἄλλωστε, ὅτι ὁ Χῆρνε δὲν ἦταν παρὼν — ἀρχισαν νὰ μετακινοῦν ἐλαφρὰ τὶς κεραῖες καὶ νὰ μαζεύουν τὶς σκότες.

“Οταν ἡ δουλειὰ ἐτελείωσε, πλησίασα τὸν Ούρλιγκερλί, τὸν πῆρα κατὰ μέρος καὶ τοῦ εἶπα:

— Εὐχαριστῶ, ναύληρε!

— “Ε, καλὰ τὰ καταφέραμε κι αὐτὴ τὴ φορά, κύριε Τζώρλιγκ! ἀποκρίθηκε. ’Αλλὰ γιὰ δεύτερη... ὥ, δὲν ἀνακατεύομαι!

— Έλπιζω νὰ μὴ χρειαστῇ, ναύληρε. “Ο, τι εἶπα, τὸ εἶπα μὲ πεποίθηση.

— Μακάρι, κύριε Τζώρλιγκ, μακάρι! Γιατί, ἂν δὲν φανῇ σὲ δυὸ μέρες στεριά, τελείωσε! Θὰ γυρίσουμε πίσω θέλοντας καὶ μή!

Νυκτερινὴ σύγχρουση.

Τὶς ἀκόλουθες εἰκοσιτέσσερεις ὥρες, ὁ «Ἀλμπρανός» ἔπλευσε νοτιοανατολικά. ’Ανάμεσα στοὺς πάγους, ἀναγκάστηκε πολλὲς φορὲς ν’ ἄλλαξῃ διεύθυνση καὶ νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ταχύτητά του ὁ δὲ πλοῦς ἔγινε δυσκολώτερος, ὅταν ἡ γολέτα μπῆκε στὴ γραμμὴ τῶν ὄγκων, ποὺ ἔπρεπε νὰ τὴν διασχίσῃ λοξά. ’Ηταν ἀνάγκη μεγάλης προφυλάξεως γιὰ ν’ ἀποφύγουμε τὴ σύγχρουση καὶ σ’ αὐτὸ πρόσθεχε τώρα ὁ Τζέμ Βέστ.

Ἐν τούτοις οὔτε ἵχνος γῆς δὲν φαινότανε ἀνάμεσα στὰ κενά, ποὺ ἄφηναν μεταξύ τους οἱ ὄγκοπαγοι. Οἱ ὥρες περνοῦσαν καὶ ἡ ἀπελπισία ἀρχισε νὰ μᾶς κυριεύῃ. ’Επλησίαζε νὰ τελειώσῃ ἡ προθεσμία, ποὺ εἶχα ἐπιτύχει, καὶ ἀν σὲ μιὰ μέρα ἀκόμη ἡ γῆ δὲν φαινότανε, τίποτα δὲν

θὰ ἦταν ίκανὸν νὰ συγκρατήσῃ τὸ πλήρωμα, ὁ δὲ «”Αλμπρανος» θὰ στρεφότανε ὄριστικῶς πρὸς βιορρᾶν.

Μὲ δὲς τὶς προσπάθειες τοῦ Τζέμ Βέστ, πολλὲς φορὲς οἱ ὀγκόπαγοι τριβόντουσαν στὰ πλευρὰ τοῦ πλοίου ἐπικινδύνα. Καὶ ἦσαν τόσον ἀπότομα, τόσον κάθετα στὶς βάσεις τὰ πλωτὰ αὐτὰ παγόδουνα, ὥστε ἡ ἐπιβίβαση, στὴν περίπτωση δυστυχήματος, θὰ ἦταν ἀδύνατη. Γι’ αὐτὸ δὲν βλέπαμε σ’ αὐτὰ οὔτε φώκιες — ἀφθονες συνήθως στὰ πελάγη ὅπου πλέουν οἱ ὀγκόπαγοι — οὔτε λιταρόχηνες, ἀπὸ κεῖνες τὶς ὁποῖες ἄλλοτε ὁ «”Αλμπρανος» συναντοῦσε κατὰ χιλιάδες. Καὶ τὰ πουλιὰ ἔφαινοντο τώρα πιὸ σπάνια καὶ πιὸ βιαστικά.

’Απὸ τὶς ἔρημες καὶ ἀπώτατες αὐτὲς θάλασσες, γεννιότανε μιὰ ἐντύπωση φοβερή, ἔνα αἴσθημα τρόμου καὶ φρίκης, ποὺ κανείς μας δὲν εἶχε τὴ δύναμη νὰ τὸ διώξῃ... Καὶ ἀν ὁ «”Αλμπρανος» νιαναγοῦσε καὶ αὐτός, θὰ βρισκότανε τουλάχιστον ἔνας μάρτυς τοῦ ναυαγίου του;...

’Απὸ τὴν προηγούμενη μέρᾳ, ἀπὸ τὴ στιγμὴ δηλαδὴ ποὺ ἀφήσαμε τὴν πρὸς τὰ νότια διεύθυνση, γιὰ νὰ διασχίσουμε τὴ γραμμὴ τῶν ὀγκοπάγων, παρατηρήθησε μεγάλη μεταβολὴ στοὺς τρόπους τοῦ μιγάδος.

Καθισμένος στὴ βάση τοῦ πρωραίου καταρτιοῦ, χωρὶς νὰ κοιτάξῃ καθόλου πρὸς τὴ θάλασσα, μόλις σηκωνότανε ἀπ’ ἐκεῖ ὅταν ἐπρόκειτο νὰ βιοηθήσῃ σὲ κανένα χειρισμό, ἀλλὰ χωρὶς ζῆτο, χωρὶς ὅρεξη πιά. ’Ασφαλῶς ἦταν ἀπελπισμένος, ἀπογοητευμένος. ”Οχι βέβαια γιατὶ ἔπαιψε νὰ πιστεύῃ ὅτι ὁ ἀγαπημένος του σύντροφος ὑπῆρχε ἀκόμη μεταξὺ τῶν ζώντων, ἀλλὰ γιατὶ αἰσθανότανε, ώς ἐξ ἐνστίκτου, ὅτι, ἀκολουθώντας τὴ διεύθυνση ἐκείνη, δὲν βρισκότανε πιὰ στὰ ἵχνη τοῦ δύστυχου Πύμ...

«Κύριε..., θὰ μοῦ ἔλεγε ἀν μιλοῦσε· δηλαδὴ θέλω νὰ πῶ... δὲν εἶναι ἀπὸ δῶ!... ὅχι, δὲν εἶναι ἀπὸ δῶ!...»

Καὶ τί θὰ εἶχα νὰ τοῦ ἀπαντήσω;

’Απὸ τὶς ἑφτὰ τὸ βράδυ, στρκώθηκε μιὰ ὀμίχλη ἀρκετὰ πικνή, ποὺ ἔκανε πιὸ δύσκολο καὶ ἐπικίνδυνο τὸν πλοῦν τῆς γολέτας.

’Η ἡμέρα ἔκεινη, ἡ γεμάτη ἀπὸ συγκινήσεις καὶ συναισθήματα ἀντίθετα, μὲ εἶχε κουράσει... Γι’ αὐτὸ ἀποσύρθηκε ἐνωρὶς στὸ θαλαμίσκο μου, καὶ καθὼς ἥμιουν ντυμένος, ἔπιλώθηκε στὸ κρεβάτι μου.’ Άλλ’ ὁ ὄντος δὲν ἐρχόταν μὲ τὴν πρώτη εὐκολία...’Η φαντασία μου, ἡ ἄλλοτε τόσο γαλήνια, τώρα ἡταν ὑπεροβολικὰ ἔξημμένη. ’Ισως συνέτεινε σ’ αὐτὸ ἡ διαρκῆς ἀνάγνωση τῶν ἔργων τοῦ ’Ἐνγγκαρ Πόε, καὶ μάλιστα σ’ αὐτὲς τὶς μυστηριώδεις χῶρες, ὅπου είχαν δράσει οἱ ἥρωές του.

Αὔριο, ἡ προθυμοσύνα, ποὺ σὰν τελευταία ἐλεημοσύνη μοῦ είχε δώσει τὸ πλήρωμα θὰ ἔληγε...

»Δὲν πιστεύω νὰ είστε πολὺ εύχαριστημένος! μοῦ είχε πεῖ ὁ ναύληρος, τὴ στιγμὴ ποὺ ἤπταινα στὸ ὑπόστεγο».

”Οχι βέβαια, ἀφοῦ ἡ γῆ δὲν είχε φανεῖ ἀκόμα πίσω ἀπὸ τοὺς πλωτοὺς ὄγκοπαγους...

Χίλιες σκέψεις, χίλιοι πόδοι, χίλια ὅνειρα μ’ ἐπολιορκοῦσαν. ”Ηθέλα νὰ στρκωθῶ, ἄλλὰ σὰν ἔναι κέρι μ’ ἐκρατοῦσε καρφωμένο στὸ κρεβάτι μου... Μοῦ ἐρχότανε νὰ ὀρμήσω ἔξω ἀπὸ τὸ θαλαμίσκο ἔκεινο, ὅπου, μεταξὺ ὑπνου καὶ ἐγρηγόρσεως, ἐπάλαια μὲ τὸν ἐφιάλτη..., νὰ οἰξω στὴ θάλασσα μιὰ βάρκα τοῦ «’Αλμπρανου...», νὰ οιχτῷ μέσα σ’ αὐτὴν μὲ τὸν Ντίρκ Πέτερς, ποὺ δὲν θὰ ἐδίσταζε βέβαια νὰ μὲ ἀκολουθήσῃ... καὶ ν’ ἀφεθοῦμε οἱ δυό μας στὸ ρεῦμα, ποὺ διευθυνότανε πρὸς νότον.

Καὶ τὸ ἔκανα ἥδη... ναί, τὸ ἔκανα μέσα στ’ ὅνειρο... Μοῦ φάνηρε ὅτι ἡταν ἄλλη μέρα... ’Ο πλοίαρχος Λάν Γκὺ διατάσσει τὴν ἐπιστροφή... Μιὰ βάρκα είναι κατεβασμένη... Εἰδοποιῶ τὸν μιγάδα καὶ μπαίνουμε χωρὶς νὰ μᾶς ἴδῃ κανέις... Κόβουμε τὰ σχοινιά... Κι ἐνῶ ἡ γολέτα φεύγει, ἐμεῖς μένουμε πίσω, καὶ τὸ ρεῦμα μᾶς παρασύρει.

Πλέονμε ἔτσι σὲ θάλασσα ἐλεύθερη ἀπὸ πάγους... ’Η

βάρκα επί τέλους σταματάει... Νά ή γη!... Διωρίνω κάτι, μιὰ μορφὴ σὰν τῆς Σφίγγας..., τῆς Σφίγγας τῶν Πάγων... Τὴν πλησιάζω καὶ τὴν ρωτῶ.... Μοῦ ἀποκαλύπτει τὸ μυστήριο τῶν χωρῶν ἐκείνων...

Καὶ τότε, γύρω ἀπὸ τὸ μυθολογικὸ τέρας, παρουσιάζονται τὰ φαινόμενα, ποὺ περιγράφει ὁ Ἀρθούρος Πύμ... 'Ο ἀτμώδης πέπλος μὲ τὶς φωτεινὲς ἀκτίνες διασχίζεται καὶ πύσω του βλέπω κατάπληκτος..., βλέπω τὸν Ἀρθούρο Πύμ, ἄγριο καὶ ἀπόσιτο φύλακα τοῦ Νοτίου Πόλου, ἀνυψώνοντα θριαμβευτικὰ τὴν ἀστερόεσσα σημαία τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν!...

Τὸ ὅνειρο αὐτὸ διακόπηκε ἀπότομα, ἢ ἀπλῶς μεταβλήθηκε σὲ ἄλλο; Δὲν ξέρω· ἀλλὰ μοῦ φάνηρε σὰ νὰ ξυπνοῦσα ξαφνικά...

'Η γολέτα, γέροντας ἐλαφρὰ πρὸς τὸ δεξὶ μέρος, ἐνόμιζα ὅτι ἔξακολουθοῦσε νὰ πλέῃ ἥρεμα ἐπάνω στὴν ἀκύμαντη ἐκείνη θάλασσα... Κανεὶς σάλος, κανεὶς κλονισμός...

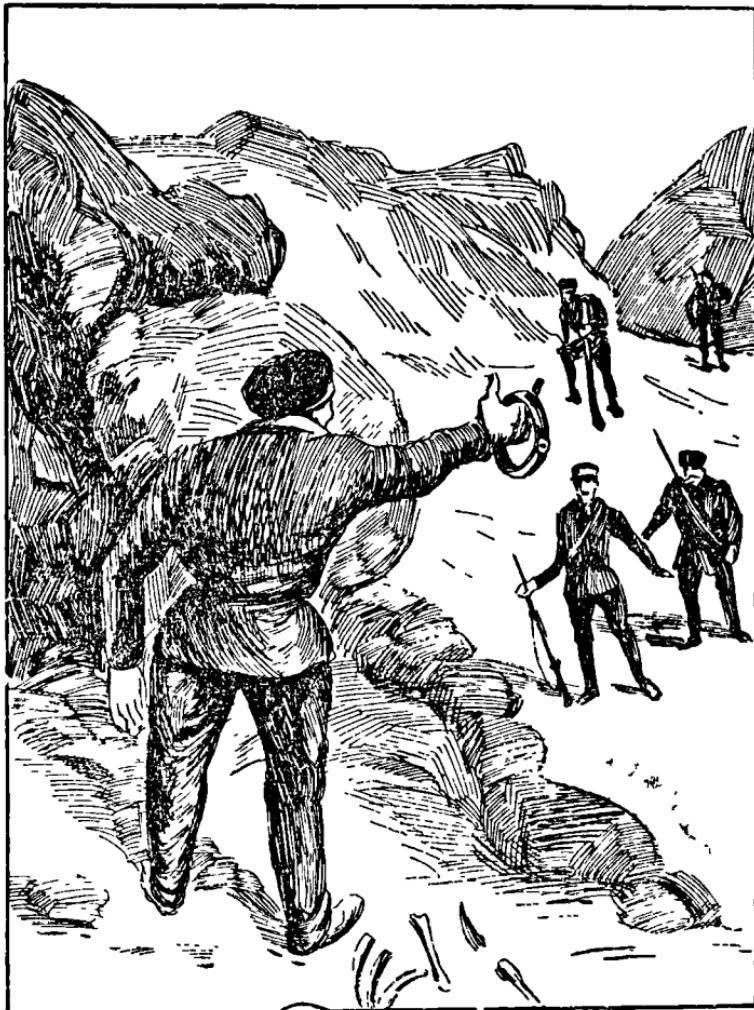
'Αλλὰ τώρα μοῦ φαίνεται ὅτι ὑψώνομαι..., ὑψώνομαι, σὰν νὰ μεταβλήθηκε τὸ κρεβάτι μου ξαφνικὰ σὲ σκαφίδιο ἀεροστάτου..., σὰν νὰ ἔπαιψε πιὰ νὰ ἐπενεργῇ ἐπάνω μου ἡ ἔλξη τῆς γῆς... 'Αλλὰ δὲν γελιόμουν..., ἀπὸ τὸ ὅνειρο μετέπεσα στὴν πραγματικότητα.

Κρότοι, τῶν ὅποιων δὲν καταλάβαινα ἀκόμη τὴν αἰτία, ἀντίχησαν ἀπὸ πάνω μου. Στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ θαλαμίσκου μου, οἱ ξυλότοιχοι δὲν ἥσαν πιὰ κάμητοι, οὕτως ὥστε θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ὁ «'Αλμπορανος» ἀναποδογυρίζόταν. Σχεδὸν ἀμέσως ἐτινάχτηκα ἀπὸ τὸ κρεβάτι μου, καὶ ἡ γωνιὰ τοῦ τραπεζιοῦ λίγο ἔλειψε νὰ μοῦ σχίση τὸ κεφάλι.

'Επὶ τέλους σηκώθηκα, κατώρθωσα νὰ πιαστῶ καὶ νὰ στηριχθῶ στὴν πόρτα τοῦ θαλαμίσκου μου, ποὺ ὑπεχώρησε κάτω ἀπὸ τὰ πόδια μου.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀντίχησαν νέοι κρότοι, σὰν νὰ

συνετρίβετο, νὰ ἔσχιζότανε τὸ δεξιὸ πλευρὸ τοῦ πλοίου.
Τί συνέβη; Μήπως ἀνάμεσα στὴν ὁμίχλη, ὁ Τζὲμ

Τὸ πελώριο χέρι του τεντωμένο πρὸς ἐμάς.

Βὲστ δὲν κατώρθωσε ν' ἀποφύγῃ τὴ σύγκρουση τῆς γολέτας, μὲ κανένα ἀπὸ τοὺς πλωτοὺς ἐκείνους κολοσσούς;

* Ακουσα τότε πάνω στὸ ὑπόστεγο, στὴν πρύμνη, φω-

νὲς ζωηρές, βλαστήμιες, κραυγὴς τρόμου, ἀπαίσιο ὀλαλαγμό.

Μιὰ πρόσκρουση ἀκόμη μᾶς συνεκλόνισε καὶ ὁ «[”]Αλμπρανος» ἔμεινε ἀκίνητος.

‘Η τραγικὴ περιπέτεια.

Σερνόμενος στὸ πάτωμα τοῦ ὑποστέγου, κατώρθωσα νὰ φτάσω ὡς τὴν πόρτα καὶ νὰ βγῶ στὸ κατάστρωμα.

‘Ο πλοίαρχος Λὰν Γκὺ εἶχε ἥδη βγεῖ ἀπὸ τὸ θαλαμίσκο του, καὶ ἀφοῦ σύρθηκε μὲ τὰ γόνατα, πιάστηκε δυνατὰ ἀπὸ μιὰ σιδερένια ράβδο.

Κοντὰ στὸ πρωδαῖο κατάρτι, μερικὰ κεφάλια πρόβαλαν ἀπὸ τὶς πτυχὲς τοῦ ἴστοῦ, ποὺ εἶχε πέσει, σὰν ἀπὸ σκηνὴ τῆς ὄποιας ἔλυσαν τὰ σχοινιά. Καὶ ἀπὸ τὰ κατάρτια κρεμόντουσαν ὁ Ντίρκ Πέτερς, ὁ Χάροντος, ὁ Μαρτὲν Χὸλτ καὶ ὁ [”]Εντικοτ, μὲ τὸ μαῦρο πρόσωπό του φοβερὰ ἀλλοιωμένο ἀπὸ τὸν τρόμο...

“Ημούνα ξαπλωμένος μὲ ὅλο μου τὸ σῶμα, στηρίζοντας τὰ πόδια στὸ κατώφλι τῆς πόρτας, γιὰ νὰ μὴ γλιστρήσω ὡς τὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ διαδόμου, δταν ὁ Ούρλιγκερλί, σερνόμενος ἐπιπόνως — γιατὶ ἡ κλίση ἡταν τέτοια, ὡστε κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ σταθῇ ὅρθιος — κατώρθωσε νὰ φτάσῃ κοντά μου.

— Τί συνέβη, ναύληρε; τὸν φώτησα.

— Επέσαμε ἔξω κύριε Τζώρλιγκ, καὶ πολὺ ἄσχημα! Σύγκρουση, μὰ τί σύγκρουση!... Μέσα στὴν ὄμιχλη, ἔνα παγάνθινο πέρασε ἀπὸ κοντά μας!... Δὲν τὸ εἰδάμε καὶ δὲν ἐφυλαχτήκαμε... [”]Ισα - Ἰσα τὴ στιγμὴ ἐκείνη διάλεξε τὸ ἄτιμο γιὰ νὰ κάνῃ τὴν τούμπα του... Καθὼς ξαναστρώθηκε, βρῆκε τὸν [”]Αλμπρανο», τὸν ἐπῆρε καὶ τὸν ἐσήκωσε ἀπάνω, σὰν μιὰ κοντάλα ποὺ θὰ σίρωνε ἔνα αὐγὸ ἀπὸ τὴ χύτρα. Καὶ τώρα, κύριε Τζώρλιγκ, τὸ πλοϊο μας βρίσκεται ἀπάνω στὴ φάχη τοῦ πάγου, πολλὲς ἐκατοσταριὲς πόδια

ψηλότερα ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς ἀνταρκτικῆς θάλασσας.
Πῶς σᾶς φαίνεται;

Ἔταν πράγματι δύος ἔλεγε ὁ ναύληρος. Τί λύση
τρομερὴ καὶ ἀποσθόκητη!

‘Ο «”Αλμπρανος» δὲν ἐναυάγησε χτυπημένος ἀπὸ φο-
βερὲς τρικυμίες· δὲν καταστράφηκε ἀπὸ ἐπίθεση ἀγρίων
ἴδαιγενῶν· δὲν συνετρίβηκε μεταξὺ τῶν ὄγκοπάγων —
κίνδυνοι τοὺς ὅποιους φοβόμαστε καὶ προβλέπαμε.

’Αλλὰ τὸ νὰ παρασυρθῇ ψῆλα ἀπὸ πλεούμενο βουνό,
τὴ στιγμὴ ποὺ τὸ βουνὸ αὐτὸ ἀναποδογυριζότανε καὶ, βυ-
θιζόμενο, ἀνέβαινε πάλι στὴν ἐπιφάνεια· τὸ νὰ βρεθῇ ἔα-
φνικὰ ἔξω ἀπὸ τὸ ὑγρὸ στοιχεῖο του, σχεδὸν στὴν κορυφὴ
τοῦ ὄγκοπάγου — νὰ μιὰ λύση ποὺ κανεὶς δὲν ἐφανταζό-
τανε, κανεὶς δὲν πρόβλεπε!

Καὶ τώρα τί θὰ γινότανε; Πῶς, μὲ τὰ μέσα ποὺ εἰ-
χαμε στὴ διάθεσή μας, θὰ κατεβαίναμε ἀπὸ τὸ ὑψος ἐκεῖ-
νο στὴ θάλασσα; Τί μέτρα θὰ ἔλαμβάνοντο;

Πρὸς τὸ παρόν, κανεὶς μας δὲν μποροῦσε νὰ πῇ. Μιὰ
ὅμιχλη, σὰν λευκόφαιος πέπλος, ἐκάλυπτε ἀκόμη τὸν πά-
γο. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴ στενὴ χαράδρα, στὴν ὅποια εἶχε σφη-
νωθῆ ἡ γολέτα, τίποτε ἄλλο δὲν διακρινότανε ἀπὸ τὸν
πελώριο ἐκεῖνο ὄγκο, οὔτε φαινότανε ἡ θέση ποὺ κατεῖχε
ἀνάμεσα στὸ στόλο τῶν ὄγκοπάγων, ποὺ ἔτλεε ὄλοενα πρὸς
τὰ νοτιοανατολικά.

Ἡ στοιχειωδέστερη φρόνηση μᾶς ἐπέβαλε νὰ ἀδειά-
σουμε τὸν «”Αλμπρανο», γιατὶ δὲν εἴμαστε βέβαιοι ἂν
ἥταν ἀσφαλής ἡ θέση του. Μιὰ ἀπότομη κίνηση τοῦ ὄγκο-
πάγου μποροῦσε νὰ τὸν ἐκτοπίσῃ καὶ νὰ τὸν παρασύρῃ ὡς
κάτω... Καὶ ἂν τὸ βουνό μας ἀναποδογυριζότανε καὶ πάλι
καὶ ἐκσφενδόνιζε τὴ γολέτα στὸ κενό, ποιός ἀπὸ μᾶς θὰ
σιωνότανε ἀπὸ ἕνα τέτοιο γκρέμισμα;

Μέσα σὲ λίγα λεπτὰ τῆς ὥρας, τὸ πλήρωμα ἐγκα-
τέλειψε τὸν «”Αλμπρανο» καὶ διεσπάρη στὴν ἐπιφάνεια

τοῦ ὁγκόπαγου, ὅπου καθένας προσπαθοῦσε νὰ εῦρῃ καταφύγιο, περιμένοντας νὰ διαλυθῇ ἡ ὄμιχλη.

Οἱ ἀσθενικὲς ἀκτίνες τοῦ ἥλιου δὲν τὴν διαπερνοῦσαν ἀκόμη, καὶ μόλις βλέπαμε ὁ ἔνας τὸν ἄλλον σὲ ἀπόσταση δώδεκα βημάτων.

Ἄραγε ὅλοι οἱ ἀνδρες ἡσαν παρόντες; "Ολοι εἶχαν σωθῆ; Μήπως, ἀπὸ τοὺς εὐρισκομένους ἐπάνω στὸ κατάστρωμα, τὴ στιγμὴ τῆς καταστροφῆς, παρασύρθηκε κανεὶς καὶ ἔπεισε στὴ θάλασσα;

Κατὰ διαταγὴν τοῦ πλοιάρχου, ὁ Τζέμ Βὲστ ἐδιάβασε τὸν κατάλογο. Πέντε ἀπὸ τοὺς ἀνδρες μας δὲν εἴται παρών. 'Ο ναύτης Νιράπ καὶ τέσσερεις ἀπὸ τοὺς νεοσυλλέκτους τῶν Φάλιλαντ, δηλαδὴ δυὸς "Αγγλοι, ἔνας Ἀμερικανὸς καὶ δυὸς Φουεγιανοί.

"Ἡσαν λοιπὸν τὰ πρῶτα θύματα τῆς ἐκστρατείας μας; "Ἐτσι φαινότανε πράγματι, γιατὶ τοῦ κάκου τοὺς φώναξαν, τοῦ κάκου τοὺς ἔζητησαν παντοῦ... Καὶ ὅταν διαλύθηκε ἡ ὄμιχλη, οἱ ἔρευνές μας ὑπῆρξαν ἐπίσης μάταιες. "Ω, βέβαια εἶχανε πέσει στὴ θάλασσα! Καὶ ἵσως οὕτε τὰ πτώματά τους δὲν θὰ βρισκόντουσαν ποτέ, γιατὶ τὸ ρεῦμα θὰ τὰ παρέσυρε ἥδη μακριά!

Καὶ ἐνῶ τὶς καρδιές μας πλημμύριζε θανάσιμη λύτη, ἀντίχησε ἔμφνικὰ μιὰ φωνὴ — ἡ φωνὴ τοῦ Μαρτὸν Χόλτ:

—'Ο Χῆρνε;

Ναί..., τί εἶχε ἀπογίνει ὁ Χῆρνε, ποὺ τὸν εἶχαμε ἔχασει φυλακισμένον στὸ στενὸ κελλὶ τοῦ κύτους;...

‘Ο Τζέμ Βὲστ ὠρμῆσε στὴ γολέτα, ἀναρριχήθηκε σ' αὐτὴν καὶ κατέβηκε στὸ ἀμπάρι...

Μολονότι ὁ κακὸς δαίμων τοῦ πλοίου πολὺ λίγο ἦταν ἄξιος συμπαθείας, περιμέναμε ὅλοι μὲ ἀγωνία...

Ἐπιτέλους ὁ ὑποτλοίαρχος φάνηκε στὸ κατάστρωμα, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὸν Χῆρνε. Εὔτυχῶς, τὸ μέρος ὃπου βρισκόταν ὁ ὑποναύκληρος εἶχε μείνει ἀπρόσβλητο. Καὶ

κατεβαίνοντας ἀπὸ τὸ πλοῖο, σῶος καὶ ἀκέραιος, ἐνώθηκε μὲ τοὺς συντρόφους του, χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξη. Σὲ λίγες στιγμὲς ἐπάψαμε νὰ τὸν προσέχουμε.

Σὲ λίγο, ἀφοῦ διαλύθηκε ἡ ὁμίχλη, μπορέσαμε νὰ ἐκτιμήσουμε τὸ μέγεθος τοῦ ὄγκοταγού, ἐπάνω στὸν ὅποιο καθόμαστε, σὰν μύγες ἀπάνω σὲ τούρτα, ἐνῷ ἡ γολέτα μας δὲν φαινότανε ἀπὸ κάτω μεγαλύτερη ἀπὸ βάρκα!

‘Ο ὄγκόπαγος αὐτός, ἡ περίμετρος τοῦ ὅποίου θὰ ξεπερνοῦσε βέβαια τὶς τριακόσιες ὀργιές, εἶχε ὑφος σαράντα μέτρα. Ἐπομένως, τὸ κάτω ἀπὸ τὴν θάλαισσα μέρος του θὰ εἶχε βάθος τετραπλάσιο ἥ καὶ πενταπλάσιο, διλόκληρος δὲ θὰ ἔξυγιζε ἐκατομμύρια τόννους.

Σιγὰ - σιγὰ εἶχε φαγωθῆ ἡ πρώτη βάση του, ἀπὸ τὴν ἐπήρεια μεριμοτέρων ὕδατων, ἀλλοιώθηκε τὸ σχῆμα του καὶ μεταποίησθηκε τὸ κέντρον τῆς βαρύτητός του· ἐπομένως ἡ ἴσυρροπία ἔπρεπε ν' ἀποκατασταθῇ μὲ μιὰν ἀπότομη ἀνατροπή, ποὺ ἔφερε ἀπάνω στὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλαισσας ὅ, τι πρὸν βρυσκόταν κάτω ἀπὸ αὐτήν.

Στὴν τούμπα αὐτὴ βρέθηκε ἵσα - ἵσα ὁ «”Αλμπρανος», καί, — κατὰ τὴν φρασεολογία τοῦ Οὐρλιγκερλί, — στηρώθηκε ἀπάνω, ὅπως θὰ στηρωνότανε ἔνα αὐγὸ μὲ τὴν κουτάλα. Ἀπειράριθμοι ὄγκόπαγοι ἀναποδογυρίζονται ἔτσι ἐπάνω στὴν ἐπιφάνεια τῶν πολικῶν θαλασσῶν, ἀποτελοῦντες ἔνα ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους κινδύνους ἀπὸ ὅσους ἀπειλοῦν τὰ πλοῖα.

Ἡ γολέτα μας εἶχε καθίσει στὴ δυτικὴ πλευρὰ τοῦ ὄγκόπαγου γερμένη δεξιά, μὲ στηρωμένη τὴν πρύμνη καὶ μὲ χαμηλωμένη τὴν πρώρα.

Φοβόμαστε, καθὼς εἴπα, μήπως μὲ τὴν παραμικρότερη δόνηση γλιστροῦσε στὰ πλευρὰ τοῦ ὄγκοπάγου ὡς τὴ θάλαισσα. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι εἶχε ὑποστεῖ ἀρκετὰ μεγάλες ζημιές. Ἔσπασαν κατάρτια καὶ κεραίες, παρασύρθηκαν πανιά, συντρίβηκε τὸ δρύφακτο τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς, τὸ δὲ

μαγειρεῖο, ποὺ ἥταν κοντὰ στὴ βάση τοῦ πρωδαίου καταρτιοῦ, κυλίστηρες ὡς τὴν πόρτα τοῦ ὑπόστεγου.

’Αλλὰ τὸ μεγαλύτερο δυστύχημα εἶναι ὅτι, ἀπὸ τὶς δυὸς βάροκες τοῦ «”Αλμπρανού» ἀπόμενε τώρα μία, γιατὶ ἡ πρὸς τὰ δεξιά εἶχε στάσει στὴ σύγκρουση. Τουλάχιστον ἐκείνη ποὺ σώθηκε ἥταν ἡ μεγαλύτερη καὶ ἔπειτε πρὸ παντὸς νὰ τὴν ἀσφαλίσουμε, γιατὶ αὐτὴ ἵσως θὰ ἥταν τὸ μόνο μέσον τῆς σωτηρίας μας...

Γιατὶ τί ἄλλο εἴχαμε νὰ κάνουμε; Νὰ φέξουμε τὸν «”Αλμπρανο» στὴ θάλασσα; Πρῶτα ἡ καθέλκυση αὐτὴ χρειαζότανε ἐπίμονη καὶ πολυχρόνιο ἐργασία· γιατὶ ἐπρόκειτο νὰ σκαφτῇ ἔνα εἰδος κοίτης, ἀπὸ τὸ μέρος ὃπου βρισκότανε ἡ γολέτα ὡς τὴ βάση τοῦ ὁγκοπάγου. ”Ἐπειτα, πῶς ἥταν δυνατὸν νὰ ἐπιχειρήσουμε τὴ δουλειὰ αὐτῆς, ἂν δὲν εἴμαστε πρῶτα βέβαιοι ὅτι οἱ ζημιές τοῦ σκάφους ἥταν εὔκολοδιόρθωτες καὶ ὅτι δὲν ἔμελλε νὰ βινθιστῇ πάλι μόλις φιχνότανε στὴ θάλασσα;

’Οπωσδήποτε, ἔπειτε νὰ μείνουμε ἀκόμη ἐπάνω στὸν ὁγκόπαγο. Εύτυχῶς ἡ ἀνατολική του πλευρᾶ, πολὺ πιὸ ὁμαλὴ ἀπὸ τὴ δυτική, σχημάτιζε ἐδῶ κι ἐκεῖ μερικὰ μικρὰ ὁροπέδια, ἐπάνω στὰ οποῖα θὰ ἥταν εύκολη μιὰ πρόχειρη κατασκήνωση. ”Αλλως τε, ὁ ὁγκόπαγος φαινόταν ἀσφαλῆς στὴ νέα του βάση.

’Αμέσως κάναμε λεπτομερὴ ἐπιθεώρηση τοῦ σκάφους, ποὺ βάσταξε δυὸς ὀρεξ. ’Απὸ αὐτὴν προέκαψε ὅτι οἱ ζημιές μας δὲν ἦσαν σημαντικὲς καὶ ὅτι εύκολα διορθωνόντουσαν. Πρῶτα - πρῶτα, τὰ κάτω μέρη τῶν καταρτιῶν διατηρούντουσαν καὶ μπορούσαμε νὰ τὰ μεταχειριστοῦμε. ’Η δὲ βλάβη τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς, ποὺ τὴν φανταζόμαστε μεγάλη, ἀποδείχτηκε ἔξωτερη. ’Απὸ μέσα ὁ σκελετὸς δὲν ἐπειράχτηκε καθόλου· δοκοὶ καὶ ξυλώματα είχαν μείνει ἀνέπιαφα. Τὸ πλοϊο μας, ἐπίτηδες θαυμηγημένο γιὰ νὰ ταξιδεύῃ στὶς πολικὲς θάλασσες, βάσταξε στὴ σύγκρουση ποὺ θὰ θρυμμάτιζε ἄλλο πλοϊο, λιγότερο στερεό.

”Ετσι ἀποφασίστηκε ἡ καιθέλκυση τοῦ «”Αλμπρανου». Μετὰ τὸ πρόγευμα, οἱ ἄνδρες θὰ ἀρχικαν τὶς προκαταρκτικὲς ἐργασίες. Πρὸν ἀπὸ αὐτὸ ὅμως παρατηρήθηκε ἔνα φαινόμενο περίεργο καὶ ἀνεξήγητο. Ὁ ὁγκόπαγος, ἐπάνω στὸν ὅποιο βρισκόμαστε, δὲν ἔπλεε... Τὸ παρετήρησε ὁ Ντίρκ Πέτερς· τὸ ἐπεκύρωσαν ὁ ναύκληρος καὶ ὁ ὑποπλοίαρχος.

— Τὸ παγόβονυ δὲν κουνιέται πιά, εἴπε ὁ Ούρλιγκερλί· καὶ ἵσως νὰ μὴν κουνήθηκε καθόλου ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἔκανε τὴν τούμπα...

— Ναί, εἴπε ὁ Τζέμ Βέστ· καὶ ἀπόδειξῃ ὅτι τὰ ἄλλα ποὺ περνοῦν τὸ ἀφήνουν πίσω.

‘Η ἀπλούστερη ἐξήγηση τοῦ φαινομένου εἶναι ὅτι ἡ νέα βάση τοῦ ὁγκόπαγου συνάντησε ἀπὸ κάτω βυθό, ἐπάνω στὸν ὅποιον ἐκόλλησε, ἡ δὲ προσκόλληση αὐτὴ πιθανὸν νὰ ἐξακολουθοῦσε, ἐφ’ ὅσον τὸ ἔξω τοῦ νεροῦ μέρος δὲν ἀλλοιωνότανε μὲν κίνδυνο νέας ἀνατροπῆς.

‘Οπωσδήποτε, ἡ περίσταση ἥταν σοβαρώτατη. Νέοι καὶ ἀνυπολόγιστοι κίνδυνοι μᾶς ἀπειλοῦσαν ἀπὸ τὴν ἀκινησία ἐκείνη...

Καὶ νά πῶς βρεθήκαμε ξαφνικὰ ὕστερα ἀπὸ τρίμηνο περιπτειώδη πλοῦν! Γιὰ Ούρλιαμ Γκὺ καὶ Ἀρθοῦρο Πίλυμ οὔτε λόγος· τώρα πιὰ μόνο γιὰ τὴ δικῇ μας σωτηρία ἐπρεπε νὰ συλλογιζόμαστε... Καί, ὑπὸ τοιούτους ὅρους, θὰ ἥταν παράδοξο ἀν ἐπιτέλους τὸ πλήρωμα ἐστασίαζε, ἀν ὑπέκυπτε στὶς παροδομήσεις τοῦ Χῆρονε, ἀν ἐξητοῦσε εὐθύνες ἀπὸ τοὺς ἀρχηγούς του — καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ μένα — γιὰ τὶς συμφορὲς καὶ γιὰ τὶς ἀπώλειες;

Περὶ αὐτοῦ συσκεπτότανε τώρα ὁ Λάν Γκὺ καὶ ὁ Τζέμ Βέστ. Οἱ ἀπὸ τὶς Φάλκλαντ νεοσύλλεκτοι ἥταν τώρα, (μετὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν τεσσάρων συντρόφων τους), δεκαπέντε ἐν ὅλῳ· ἐμεῖς εἴμοιστε δεκατρεῖς, συμπτεριλαμβανομένους καὶ τοῦ μιγάδος. Ἐπομένως ἐκεῖνοι ἀποτελοῦσαν καὶ πάλι τὴν πλειοψηφία, ἐκτὸς δὲ αὐτοῦ καὶ ἀρκετοὶ ἀπὸ

τοὺς παλιοὺς πιθανόν, σὲ περίπτωση στάσεως, νὰ πήγαιναν μὲ τὸ μέρος τῶν νεοσυλλέκτων. Καὶ ποιός ξέρει, ἂν δὲν εἶχαν σκοπό, σπρωγμένοι ἀπὸ τὴν ἀπελπισία, νὰ καταλάβουν διὰ τῆς βίας τὴ μοναδικὴ βάρκα ποὺ μᾶς ἔμεινε, καὶ νὰ φύγουν μὲ αὐτὴ πρὸς βιορρᾶν, ἀφήνοντάς μας ἐπάνω στὸν ὄγκοσταγο; Χρειαζότανε λοιπὸν ἐξασφάλιση καὶ συνεχῆς ἐπιτήρηση τῆς βάρκας.

‘Ο πλοίαρχος Λάν Γκύ — πού, ἐνῶ ποὺν ἐμπιστεύοτανε τὰ πάντα στὸν Τζέμ Βέστ, τώρα εἶχε ἀναλάβει ὅλη τὴ διεύθυνση αὐτὸς προσωπικὰ — ἐμάζεψε τοὺς ἄνδρες τοῦ «Ἀλμπρανού» καὶ τοὺς εἶπε:

—Πρῶτα - πρῶτα θὰ σᾶς μιλήσω γιὰ κείνους ποὺ χάθηκαν. Ναί, πέντε ἀπὸ τοὺς συντρόφους σας ἔχαθηκαν τὴ στιγμὴ τῆς καταστροφῆς...

—“Οπως θὰ χαθοῦμε καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι, ἐδῶ ποὺ μᾶς τραβήξατε μὲ τὸ στανιό! Εἶπε ὁ Χῆρονε, ποὺ στεκότανε ἐπὶ κεφαλῆς τῶν συντρόφων του.

—Σιωπή, Χῆρονε ἀνέκραξε ὁ Τζέμ Βέστ κάτωχρος ἀπὸ θυμό. Σιωπή... εἰδεμή...

—Ο Χῆρονε εἶπε ὅ,τι εἶχε νὰ πῇ, εἶπε ψυχρὰ ὁ Λάν Γκύ· τὸν παραπαλῶ λοιπὸν νὰ μὴ μὲ διακόψῃ πιά.

Κατόπιν, βγάζοντας τὸ καπέλλο του, μὲ μιὰ συγκίνηση ποὺ ὅλοι αἰσθανθήκαμε βαθύτατα ἡμίλησε ἔτσι:

—“Ἄς προσευχηθοῦμε γιὰ κείνους ποὺ πέθαναν στὴν ἐπικίνδυνη αὐτὴ ἐκστρατεία, ποὺ ἐπιχειρήσαμε ἐν ὀνόματι τῆς φιλανθρωπίας.” Άς παρακαλέσουμε τὸ Θεὸν νὰ εἰσακούσῃ τὴν προσευχή μας καὶ νὰ τοὺς ἀνταμείψῃ ἐπάξια, γιὰ ὅ,τι ἔκαμαν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν των! Ναῦτες τοῦ «Ἀλμπρανού», γονατίστε!

“Ολοι ἐγονατίσαμε πάνω στὸν πάγο καὶ ψύμνυος προσευχῆς ἀνέβηρε στὸν οὐρανό. “Τσερα, ὁ πλοίαρχος ἔδωσε τὸ σύνθημα καὶ σηκωθήκαμε.

—Καὶ τώρα ἀς φροντίσουμε γιὰ τοὺς ζωντανούς! εἶπε ὁ Λάν Γκύ. ‘Αναλαμβάνω ὑπ’ εὐθύνη μου τὴ γενικὴ σω-

τηρία, ἀλλὰ γι' αὐτὸν ὀψιθῶς ἀπαιτῶ νὰ μὲ νπακούσετε δῆλοι ὅποιεσδήποτε καὶ ἀν δώσω δυαταγές. Προσέξετε, γιατὶ δὲν θὰ ὑποκύψω μπροστά σὲ καμένα, δὲν δ' ἀνεχθῶ τὴν ἐλάχιστη ἀπείθεια, τὸν ἐλάχιστο δισταγμό... Νά τὸ πλοϊο μας! Θὰ τὸ ρίξουμε πάλι στὴ θάλασσα. Εἴμαι καὶ θὰ εἴμαι ὁ πλοίαρχος! 'Αλλούμονο σὲ ὅποιον τὸ λησμονήσει!

Τὴν ἡμέρα ἔκεινη, ἔγινε καταμέτρηση μὲ τὰ ἐργαλεῖα, ποὺ εύτυχῶς δὲν ἐβλάβησαν καὶ βρεθήκαμε ως ἔξης: Νότιο πλάτος $88^{\circ} 55'$ — Δυτικὸ μῆκος $39^{\circ} 12'$.

'Ο «"Αλμιτρανος» ἀπεῖχε μόλις μιὰ μοίρα καὶ πέντε πρῶτα λεπτὰ — δηλαδὴ ἔξηνταπέντε μίλια — ἀπὸ τὸ Νότιο Πόλο.

Ἡ καταστροφή.

Δουλειά! είχε πεῖ ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ καί, ἀπὸ τὴν ἴδια ἔκεινη στιγμή, οἱ ἄνδρες ἀρχισαν νὰ ἐργάζωνται μὲ ζῆλο.

Δὲν εἶχαμε νὰ χάσουμε οὔτε ὥρα. Τὸ ζήτημα τοῦ χρόνου ἦταν τὸ σπουδαιότερο δῆλων. "Οσο γιὰ τὶς ζωτροφίες, ἡ γολέτα μας είχε ἀρκετὲς γιὰ δεκαπέντε ἀκόμη μῆνες. 'Επομένως οὔτε πεῖνα μᾶς ἀπειλοῦσε, οὔτε, πολὺ λιγώτερο δύψα. Τὰ βαρέλια τοῦ κρασιοῦ, τοῦ ούζου, τῆς μπύρας καὶ τοῦ ρακιοῦ, δὲν ἐπειράχτηκαν σχεδὸν καθόλου καὶ τὸ πόσιμο νερὸ δῆλο μᾶς ἔλειπε, μπορούσαμε νὰ προμηθευτοῦμε ἀπὸ τὸν ὄγκοπαγο, στὸν ὅποιο βρισκόμαστε. Γιατὶ, ως γνωστόν, ὁ πάγος, εἴτε ἀπὸ θαλασσινὸ νερὸ σχηματίστηκε, εἴτε ἀπὸ ποταμίσιο, ποτὲ δὲν εἶναι ἀλμυρός· κατὰ τὴ μετάβαση ἀπὸ τὴ φευστὴ στὴ στερεὰ κατάσταση, τὸ ἀλάτι χάνεται ἐξ ὀλοκλήρου.

'Ο Λάν Γκύ καὶ ὁ Τζέμ Βέστ ἀποφάσισαν πρῶτα - πρῶτα, γιὰ νὰ ἐλαφρωθῇ ἡ γολέτα, νὰ ξεφορτώσουν ὅ, τι βρισκότανε σ' αὐτή. "Ἐπειτα τὰ κατάρτια καὶ τὰ ἄλλα ἐξαρτήματά της θὰ λιωνόντουσαν καὶ θὰ μεταφερόντουσαν

στὸ ὄροπέδιο. "Ἐπρεπε νὰ εἶναι ὅσσο τὸ δινατὸν ἐλαφρότερη, ν' ἀπαλλαχθῆ καὶ ἀπὸ τὸ ἔρμα ἀκόμη, γιὰ τὴ δύσκολη καὶ ἐπικίνδυνη καμέλκυση.

Αὐτὸν ὑὰ ἔφερνε μιὰ βραδύτητα λίγων ἡμερῶν ἀλλ' ἡ δουλειὰ ὑὰ γινότανε μὲ καλύτερους δρους, κι ἔπειτα ἡ φόρτωση καὶ ἡ ἔξαρτηση δὲν ὑὰ παρουσίαζε μεγάλες δυσκολίες.

'Εκτὸς ἀπὸ τὸν σπουδαιότατο αὐτὸν λόγο, ὑπῆρχε καὶ ἔνας ἄλλος, ὅχι λιγώτερο σπουδαῖος. Εἴπα ὅτι ἡ θέση τοῦ «"Ἀλμπρανού» μέσα στὴ χαράδρα τοῦ ὁγκόπαγου, ἥταν ἐπικίνδυνη. 'Απὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ διέτρεχε τὸν κίνδυνο νὰ μεταποιηθῇ καὶ νὰ κατρακυλήσῃ στὴ θάλασσα. "Αν δὲ κατεποντίζετο ἔτσι, μὲ δλες τὶς ζωοτροφίες, τί ὑὰ γινόμαστε ἐμεῖς;

Τὴν ἡμέρα λοιπὸν ἐκείνη ξεφορτώθηκαν τὰ κιβώτια τῶν παστῶν κρεάτων, τῶν ἔηρῶν ὀστρίων, τῶν ἀλεύρων, τῶν γαλετῶν, τοῦ τσαγιοῦ, τοῦ καφὲ κ.τ.λ. καθὼς καὶ τὰ βαρέλια τῶν διαφόρων ποτῶν, καὶ τοποθετήθηκαν σὲ κοιλάρια, κοντὰ στὸν «"Ἀλμπρανο».

'Επίσης πάρθηκε φροντίδα γιὰ τὴ βάρκα καὶ τὰ ἔξαρτήματά της, ἡ ὅποια ἔξασφαλίσθηκε μέσα σ' ἓνα κοίλωμα. δέκα μέτρα μακρὺν ἀπὸ τὴν ἀριστερὴν πλευρὰ τοῦ «"Ἀλμπρανού», ὅπου ἡ φρυνόηση ὑὰ ἥταν διαφορῆς νίχτα καὶ μέρα, ἐπειδὴ φοβόμαστε τὸ Χῆρονε καὶ τοὺς ὄπαδούς του.

Καὶ ὕστερα ἀπὸ τὸ φορτίο, τὸ σκάφος ἀπαλλάχθηκε ἀπὸ τὰ κατάρτια καὶ τὰ λοιπὰ ἔξαρτήματα, ποὺ ἐλύθηκαν καὶ μετακομίσθηκαν. Οἱ ἄλλες τρεῖς μέρες, 19, 20 καὶ 21 'Ιανουαρίου, πέρασαν μὲ τὶς ἐργασίες αὐτὲς.

'Επάνω στὸ ὄροπέδιο, ὅχι μακρὺν ἀπὸ τὸν «"Ἀλμπρανο»», ἐστήθηκαν ἀρκετὲς σκηνὲς αὐτοσχέδιες, μέσα στὶς ὅποιες ἐτοποθετήθηκαν τὰ κρεβάτια τῶν θαλαμίσκων μας καὶ τοῦ θαλάμου τοῦ πληρώματος. Στὸ βάθος, κάτω ἀπὸ μιὰ ἐπικλινὴ πλευρά, ἀπὸ τὴν ὅποια μποροῦσε κανεὶς ν'

ἀναρριχηθῆ ὡς τὴν ψηλότερη κορυφὴ τοῦ ὄγκοπαγου, τοποθετήθηκε τὸ μαγειρεῖο τοῦ φίλου μας "Ἐντικοτ.

'Οφείλω νὰ διμολογήσω ὅτι, τὶς τρεῖς αὐτὲς μέρες τῆς κοπιαστικῆς ἐργασίας, ὁ Χῆρον επέδειξε ξῆλο ἄμεμπτο καὶ δραστηριότητα πολύτιμη. Μήπως εἶχε μετανοήσει γιὰ τὴν προηγούμενη διαγωγή του; Μήπως εἶχε καταλάβει ὅτι ή κοινὴ σωτηρία ἔξηρτάτο ἀπὸ τὴν ὁμόνοια καὶ ἀπὸ τὴν πειθαρχία;...

Δὲν μποροῦσα νὰ μαντέψω τί συνέβαινε στὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ! 'Αλλ' εἶναι περιττὸ νὰ πῶ, ὅτι ἀπὸ ὅλους τοὺς δύνδρες τοῦ «Ἀλμπρανού», ὁ πρῶτος ἀπὸ ἔποψη ἀντοχῆς καὶ ξήλου καὶ τυφλῆς ἀφοσιώσεως, ήταν πάντοτε ὁ Ντίοκ Πέτερος. Καὶ ὅταν τὸν ἔβλεπα νὰ δουλεύῃ κάποτε κοντὰ στὸν Μαρτέν Χόλτ, ποὺ δὲν ἄφηνε εὐκαιρία γιὰ νὰ τὸν πλησιάσῃ, μὲ δῆλη τὴν ἐπίμονη ἐπιφυλακτικότητα τοῦ μιγάδος, συλλογιζόμουνα μὲ φρίκη πόσο θὰ ἄλλαξαν τὰ αἰσθήματα τοῦ εὐγνώμονος ἴστιορράφου, ἂν ἔξαφνα τοῦ ἀποκαλυπτότανε τὸ τρομερὸ ἔκεινο μυστικὸ γιὰ τὸν ἀδελφό του — μυστικὸ ποὺ εὐτυχῶς κανεὶς ἄλλος δὲν ηὔξερε, ἐκτὸς ἀπὸ μένα καὶ τὸν Ντίοκ Πέτερος.

'Ενῶ γινότανε ἡ ἐκφόρτωση, ὁ πλοιάρχος Λάν Γκὺ καὶ ὁ ὑποπλοίαρχος μελετοῦσαν τὸ δύσκολο ξήτημα τῆς καθελκύσεως. 'Ο «Ἀλμπρανος» βρισκόταν ἥδη σὲ ὑψος τριάντα μέτρων ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας· καὶ γιὰ νὰ καθελκυσθῇ, ἐπρεπε νὰ γλιστρήσῃ μέσα σὲ μιὰ κοίτη, ποὺ θὰ σκαβότανε στὴ δυτικὴ πλευρὰ τοῦ ὄγκοπαγου, σὲ μιὰ γραμμὴ πλάγια, μήρους τριακοσίων περίπου ὁργιῶν. Γι' αὐτό, ἐνῶ μιὰ διμάδα ὑπὸ τὶς διαταγὲς τοῦ ναυκλήρου καταγινότανε στὴν ἐκφόρτωση τῆς γολέτας, δεύτερη διμάδα ὑπὸ τὶς διαταγὲς τοῦ Τζέμ Βέστ, ἀρχισε νὰ σκάβῃ τὴν κοίτη ἐπάνω στὴν ἀνώμαλη πλευρὰ τοῦ πλωτοῦ ὄγκοπαγου.

Πλωτῷ;... "Οχι· τὸ λέω ἀπὸ συνήθεια, γιατί, καθὼς ξέρετε ἥδη, ὁ ὄγκοπαγός μας δὲν ἔπλεε. Αὐτὸ θὰ ἔξακολουθοῦσε, ἀραγε, γιὰ πολύ; 'Η βάση του δὲν θὰ τρωγά-

τανε λίγο κατ' όλιγο καὶ δὲν θὰ ἔκειλλοῦσε ἀπὸ τὸ βυθό; "Άλλος ὁγκάπαγος δὲν θὰ φιχνότανε ἐπάνω του, καὶ μὲ τὴ σύγκρουση δὲν θὰ τὸν ἔκειλλοῦσε; "Αγνωστον.

Μὲ τὶς διάφορες ἐργασίες φτάσαμε στὶς 24 Ιανουαρίου. Ἡ ἀτμόσφαιρα ἔξακολουθοῦσε νὰ εἶναι μᾶλλον γλυκειά, ή θερμοκρασία διετηρεῖτο ἀμετάβλητη (7° ύπεράνω τοῦ μηδενός), καὶ τὸ πλήθος τῶν πλωτῶν ὁγκοπάγων τριγύρω μας μεγάλωνε δλοένα.

'Ο Χάροντυ ἄρχισε τώρα νὰ ἐπισκευάζῃ τὸ σκάφος τοῦ «"Αλμπρανου», καί, μέσα στὴ σιωπηλὴ ἔκείνη ἐρημιά, ἀντηχοῦσαν τὰ χτυπήματα τῶν σφυριῶν καὶ σὶ κρωγμοὶ τῶν θαλασσινῶν πουλιῶν, ποὺ πετοῦσαν γύρω ἀπὸ τὴν κορυφὴ τοῦ παγόβουνου...

Συχνὰ συνομιλοῦσα μὲ τὸν πλοίαρχο Λάὸν Γκὺ γιὰ τὴν ἀξιοθήτη κατάστασή μας καὶ γιὰ τὴν προβληματικὴ σωτηρία μας...

'Επίσης καὶ ὁ Οὐρλιγκερλί, ὃσες φορὲς δὲν εἶχε δουλειά, μ' ἐπλησίαζε καὶ ἄρχιζε τὴ φλυαρία. 'Ο ναύκληρος στενοχωριώτανε γιὰ τὴν ἀποτυχία τῆς ἐπιχειρήσεώς μας, καὶ φοβότανε πολὺ γιὰ τὸ μέλλον. Τὸν ἀπέλπιζε προπάντων ἡ ἴδεα, ὅτι μποροῦσε νὰ μὴν ἐπιστρέψῃ ποτὲ στὴν Κεργαλάνη, καὶ νὰ μὴν ἔαναδῃ πιὰ τὸ ἔνοδοχεῖο τοῦ φίλου του "Ατκινς, τὴν καλοπέραση τοῦ ὄποίου ὀνειροπολοῦσε μὲ μελαγχολία, συγκρίνοντάς το μὲ τὸν πάγο ποὺ μᾶς φιλοξενοῦσε τώρα...

'Αλλὰ μιὰ φορὰ ἡ συνομιλία του μοῦ ἐφάνηρε πολὺ περισσότερο ἐνδιαφέρουσα. 'Ἐπρόκειτο γιὰ τὸν Χῆρνε, καὶ ἴδιαιτέρως γιὰ τὶς σχέσεις του μὲ τὸν Μαρτὲν Χόλτ, ὁ ὄποιος, κατὰ τὸ ναυάγιο, τοῦ ἔδειχνε περισσότερη τοῦ δέοντος ἐμπιστοσύνη.

— Μιὰ μέρα, μοῦ εἶπε, τοὺς ἄκουσα ποὺ μιλούσανε μαζί... Καὶ ἀν ἔρωτε τί λέγανε, κύριε Τζώρλιγκ!...

— Καὶ ποὺ νὰ τὸ ξέρω;

— Μιλοῦσαν γιὰ τὸν Ντίρκ Πέτερς, καὶ ὁ Χῆρνε τοῦ

έλεγε: «Δεν πρέπει νὰ σου κακιοφαίνεται, μαστρο - Χόλτ, ἀν δὲ Πέτερς δὲν σὲ πλησιάζῃ πολὺ καὶ ἀν δὲν δέχεται τὴ φιλία σου καὶ τὴν εύγνωμοσύνη σου... Καθόλου παράξενο! Συλλογίσου ὅτι ύπηρέτησε στὸν «Κράμπο», μαζὶ μὲ τὸν ἀδελφό σου τὸν Νέντ, ἀν δὲν γελιέμαι...»

— Πῶς; τὸ εἴπε αὐτό, ναύκληρε! ἀνέκραξα. 'Ανέφερε τὸν «Κράμπο»;

— Ναί... τὸν «Κράμπο».

— Καὶ τὸν Νέντ Χόλτ;

— Μάλιστα.

— Καὶ τί εἴπε ὁ Μαρτὲν Χόλτ;

— Εἶπε: «'Ο δυστυχισμένος μου ἀδελφός!... κι ἐγὼ δὲν ξέρω πῶς χάμηρε!... "Ισως σὲ καφιμιὰ στάση, μέσα στὸ πλοῖο, θὰ τὸν ἐσφάξανε".

— Καὶ τί εἴπε τότε ὁ Χῆρονε; ρώτησα.

— Εἶπε: «Δὲν ρωτᾶς τὸν Ντίρκ Πέτερς νὰ σου τὰ πῆ; Έκεῖνος βέβαια κάτι θὰ ξέρη... Ναί, ἀποκρίθηκε ὁ Μαρτὲν Χόλτ: τὸ συλλογίστηκα καὶ τὸν ρώτησα μιὰ φορά· ἀλλὰ μοῦ εἴπε: Δὲν ξέρω! Δὲν ξέρω! καὶ σκέπαισε τὸ πρόσωπό μου μὲ τὰ χέρια, κι ἔφυγε ἀπὸ κοντά μου ἀμέσως».

— "Αλλο τίποτα δὲν ἀκούσες, ναύκληρε;

— "Οχι, κύριε Τζώρλιγκ. 'Αλλ' αὐτὰ ποὺ ἀκούσα μοῦ φάνηκαν πολὺ παράξενα καὶ θέλησα νὰ σᾶς τὰ πῶ.

— Καὶ τί συμπεραινέις;

— Συμπεραινώ ὅτι ὁ Χῆρονε εἶναι ἔνας παλιάνθρωπος πρώτης τάξεως, καὶ ποιός ξέρει σὲ τί καταχθόνιο σχέδιο θέλει νὰ παρασύρῃ καὶ τὸν Μαρτὲν Χόλτ!

Πράγματι, τί σημασία είχε ἡ νέα συμπεριφορὰ τοῦ Χῆρονε; Γιατί νὰ θέλη νὰ συνδεθῇ μὲ τὸν Μαρτὲν Χόλτ, ἔναν ἀπὸ τοὺς πιστότερους ἄνδρες τοῦ πληρώματος; Γιατί νὰ τοῦ ὑπενθυμίσῃ τὶς σκηνὲς τοῦ «Κράμπου»; Μήπως ἔγνωριζε τὸ τρομερὸ μυστικό, ποὺ μᾶς ἀποκάλυψε ὁ μιγάς;

'Ανησύχησα πολύ, ἀλλὰ δὲν εἴπα τίποτα στὸν Ντίρκ Πέτερς, φοβούμενος τὶς συνέπειες...

“Τστερα ἀπὸ δυὸ μέρες, οἱ ἐργασίες εἶχαν τελειώσει. Ἐπιδιωρύθηκε τὸ σκάφος καὶ στράφηκε ἡ κοίτη στὸ πλατύ αὐλάκι ποὺ θὰ ὠδηγοῦσε τὸν «Ἀλμυρανό» ὥς τὴ θάλασσα.

Στὶς 28 Ιανουαρίου, ἀπὸ τὶς τέσσερεις τὸ ἀπόγευμα, ὁ πλοίαρχος Λάν Γκὺ διέταξε γενικὴ ἀνάπταυση, καὶ μοίρασε σὲ καθένα διπλὴ μερίδα φαγητοῦ καὶ ποτοῦ.

Ἐπαγαλαμβάνω, ὅτι κάμε ἔχνος ἀνυποταξίας ἐφαίνετο ὅτι ἔσθησε, ἀφότου ὁ Χῆρων ἔπαιψε νὰ ὑποκυνῇ τοὺς συντρόφους του. Τὸ πλήρωμα, ὀλόκληρο μπορῶ νὰ πῶ, ἀπασχολοῦσε ἡ καθέλκυση. Ὁ «Ἀλμυρανός» στὴ θάλασσα ἐσήμαινε ἀναχώρηση, ἐπιστροφή, σωτηρία... Μόνο γιὰ τὸν Ντίρκ Πέτερς καὶ γιὰ μένα σήμαινε ὁριστικὴ ἐγκατάλειψη τοῦ 'Αργούρου Πύμ...

Ἡ θερμοκρασία τῆς νύχτας ἐκείνης ἦτανε μιὰ ἀπὸ τὶς ψηλότερες, ἀπ' ὃσες εἶχαμε αἰσθανθῆ ὥς τότε. Τὸ θερμόμετρο ἔδειξε $11^{\circ} 67$ ὑπεράνω τοῦ μηδενός. Καί, μολονότι ὁ ἥλιος ἄρχισε νὰ πλησιάζῃ τὸν ὁρίζοντα, ὁ πάγος ἀνελύετο καὶ πλήθος ρυακίων σχηματιζότανε, φέοντα ἀπὸ παντοῦ.

Εὔπνηστα ἀπὸ τὶς τέσσερεις τὸ πρωΐ, μὲ τοὺς πρώτους.

Στὶς δέκα θὰ ἄρχιζε ἡ ἐργασία τῆς καθέλκυσεως πού, καθὼς ὑπολόγιζε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ, θὰ τελείωνε πρὸν ἀπὸ τὸ βράδυ.

Ἐννοεῖται, ὅτι ὅλοι θὰ βοηθούσαμε στὸ δύσκολο αὐτὸ χειρισμό. Γιὰ καθένα εἶχε ὁρισθῆ ἡ θέση, στὴν ὁποίᾳ θὰ ἔμενε. Καὶ ἄλλοι μὲν θὰ διευκόλυναν τὴν καθέλκυση μὲ ξύλινους κυλίνδρους, ἀν χρειαζότανε νὰ διευκολυνθῇ· ἄλλοι δὲ ἀπεναντίας θὰ τὴν ἐμπόδιζαν, ἀν ξάφνου γινότανε γρηγοριώτερη ἀπὸ ὅ,τι ἔπρεπε, μὲ σχοινιὰ ἐπίτηδες τόποθετημένα.

Τὸ πρόγευμα τελείωσε στὶς ἐννέα, κάτω ἀπὸ τὶς σκηνές. Οἱ ναῦτες μας ἤπιαν ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχίας τῆς ἐπιχειρήσεως, καὶ στὶς ξωηρὲς ἀπευφημίες των — ἀν καὶ κά-

πως πρόωρες — ἀνταποκριθήσαμε εὐχαρίστως... Ἐπιτέλους ἀφήσαμε τὶς σκηνὲς γιὰ νὰ πᾶμε στὶς θέσεις μας — δύπου μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ναῦτες βρισκόντανε τώρα — ὅταν ἀντίχησαν ξαφνικὰ νέες κραυγές, ἀπαίσιες κραυγὲς τρόμου καὶ φρίκης...

Τί θέαμα! Καὶ ὅσο βραχὺ καὶ ἀν ὑπῆρξε, ποιά ἀνεξάλειπτη ἐντύπωση ἀφησε στὶς ψυχές μας!

Μεγάλο κομμάτι τοῦ ὁγκόπαγου, ἀπὸ τοὺς πελώριους ἔκείνους βράχους ποὺ σχημάτιζαν τὴ χαράδρα, μέσα στὴν ὁποίᾳ βρισκόταν ὁ «Ἀλμπρανος», ἔχασε τὴν ἴσορροπία, γιατὶ ἔλιωσε ἡ βάση του, καὶ ἐκτοπισθέν, ἐκυλιώτανε καὶ ἀναπηδοῦσε, φερόμενο πρὸς τὰ κάτω, ἀπὸ βράχο σὲ βράχο...

Σὲ μιὰ στιγμή, ἡ γολέτα, μὴ συγκρατουμένη πιά, ἐγλίστρησε στὴν κατωφέρεια.

Ἐπάνω στὸ κατάστρωμα, στὴν πρώρα, ὑπῆρχαν δυὸ ἄνθρωποι: ὁ Ρογῆρος καὶ ὁ Γρατιάν. Τοῦ κάκου οἱ δυστυχεῖς αὐτοὶ θέλησαν νὰ πηδήσουν ἔξω· δὲν πρόφτασαν, καὶ ἡ φρικώδης ἔκείνη ὁρμή τοὺς παρέσυρε...

Ναί, τὸ εἶδα..., εἶδα τὴ γολέτα ν' ἀναποδογυρίζεται, συρόμενη πρῶτα μὲ τὸ ἀριστερὸ πλευρό, νὰ συντρίβῃ ἐναν ἀπὸ τοὺς νεοσυλλέκτους, ποὺ δὲν ἐπρόλαβε ν' ἀποσυρθῇ ἀπὸ ἔκει, ἔπειτα ν' ἀναπηδᾶ φρενητωδῶς ἀπὸ βράχο σὲ βράχο, καὶ τέλος νὰ γκρεμίζεται στὸ κενό.

Σὲ ἔνα δευτερόλεπτο, ἔξαρθρωμένος, συντριψμένος, ἀποσυντεθειμένος, ὁ «Ἀλμπρανος» κυλοῦσε πρὸς τὰ κάτω καὶ κατεποντίζετο, ἐνῶ ἀπὸ τὸ μέρος ὃπου βυθίστηκε, πελώριος πίδακας ἀνέβλυσε, κοντὰ στοὺς πρόποδες τοῦ παγόβοινου.

Tί νὰ κάνουμε;

Καὶ τώρα ἀπὸ τὸν «Ἀλμπρανο» δὲν ἀπόμενε τίποτα, οὔτε μιὰ σανίδα!... Ἐνῶ πρὸ μιᾶς στιγμῆς βρισκότανε τριάντα μέτρα ψηλότερα ἀπὸ τὴ θάλασσα, ξαφνικὰ βρέ-

θηκε σὲ βάθος ἑκατὸν πενήντα μέτρων κάτω ἀπὸ αὐτῆν.

Μπροστὰ στὴν καταστροφὴν ἐκείνη, ἀπομείναμε κατάπληκτοι... Δὲν μπορούσαμε νὰ πιστέψουμε ἀκόμη στὰ ἴδια μας τὰ μάτια... Οὕτε μιὰ κραυγὴ, οὕτε ἓνα κίνημα!... Μᾶς κατέλαβε μιὰ ἔκλυση κι ἐμείναμε στὶς θέσεις μας ἀκίνητοι καρφωμένοι στὸ παγωμένοι ἔδαφος...

Μόνο ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ Τζέμ Βὲστ εἶδα νὰ κυλοῦν δυὸ δάκρυα. Ναί, ὁ τόσο ψυχρὸς καὶ ἀπαθῆς αὐτὸς ἄνθρωπος ἔκλαψε! 'Ο «'Αλμπρανος», ποὺ τὸν ἀγαποῦσε τόσο, ἔχαμηκε. Καὶ μαζί του ἔχαμηκαν δυὸ ἀπὸ τοὺς πιστοτέρους ἄνδρες μας, ὁ Ρογῆρος καὶ ὁ Γρατιάν, ποὺ παρασύρμηκαν στὴν ἄβυσσο. Τρῆρε καὶ τρίτο θῦμα, ὁ 'Αμερικανὸς ἔκεινος, ἕνας ἀπὸ τὶς Φάλκλαντ, ποὺ τὸν συνέτριψε καθὼς κυλοῦσε ἡ γολέτα, καὶ ἀπὸ τὸν ὅποιον δὲν ἀπομεινε πιὰ παρὰ μιὰ ἄμορφη μάζα μέσα σὲ λίμνη αἴματος.

'Αλλοίμονι! 'Η τύχη ποὺ είχε δειχθῆ σὲ μᾶς τόσον εύνοική ὡς τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ «'Αλμπρανος» ἀποσπάσθηκε ἀπὸ τὸ στοιχεῖο του, μᾶς ἔπληξε τώρα μὲ φοβερὰ καὶ ἀλλεπάλληλα πλήγματα. Καὶ ἀπ' ὅλα, τὸ τελευταῖο αὐτὸ δὲν ἤταν τὸ φοβερότερο, δὲν ἤταν πλήγμα θανάσιμο;

Τὴν πρώτη σιγὴ διαδέχθηκε σὲ λίγο θιρυθώδης συναυλία φωνῶν, κραυγῶν ἀπελπισίας, ποὺ τὴν δικαιολογοῦσε ἡ ἀνεπανόρθωτη συμφορά. Καθένας βέβαια θὰ προτιμοῦσε νὰ βρισκότανε ἐπάνω στὸν «'Αλμπρανο» τὴ στιγμὴ ποὺ καταρρημνίζότανε. 'Ετσι τουλάχιστον τὰ βάσανα ὅλων θὰ ἐτελείωναν διὰ μιᾶς, δπως τοῦ Ρογῆρου καὶ τοῦ Γρατιάν. Καὶ αὐτὴ θὰ ἤταν ἡ μόνη λύση, ἡ ὅποια θὰ ἥρμοζε σὲ μιὰ τόσο τρελλή, σὲ μιὰ τόσο παράτολμη ἐπιχείρηση!

'Επὶ τέλους, τὸ ἔνοτικτο τῆς αὐτοσυντηρήσεως ὑπερίσχυσε. Κι ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Χῆρνε, πού, στεκόμενος παράμερα, ἔξακολουθοῦσε νὰ σιωπᾶ, οἱ σύντροφοί του ἀνέκραξαν:

— Στὴ βάρκα!... Στὴ βάρκα!...

Δὲν συνεχιάστοντο πιά· ἡ ἀπόγνωση τοὺς παρέσυρε.

Καὶ ὥρμησαν σὰν τρελλοὶ πρὸς τὸ μέρος ὅπου εἶχε φυλαχτῆ ἡ μόνη μας βάρκα, ποὺ δὲν ἔχωροῦσε τόσους πολλούς.

*Έφυγε ἀφήνοντάς με σὲ μιὰ ἀπερίγραπτη συγκίνηση. (σελ 199)

‘Ο πλοίαρχος Λάν Γκù καὶ ὁ Τζèμ Βèστ ἔτρεξαν νὰ τοὺς ἀναχαιτίσουν. Μαζί τους ἔτρεξα κι ἐγώ, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὸν ναύληρο. Εἴμαστε ώπλισμένοι καὶ ἀπο-

φασισμένοι νὰ κάνουμε χρήση τῶν ὅπλων μας. "Επρεπε, μὲ κάθε θυσία, νὰ σώσουμε τὴ βάρκα ἀπὸ τὰ χέρια τῶν τρελλῶν ἐκείνων. Δὲν ἀνῆκε σὲ μερικοὺς μόνον· ἦταν κτῆμα καὶ σωτηρία ὅλων μας!"

— Ναῦτες, πίσω!.., ἀνέκραξε ὁ πλοίαρχος.

— Πίσω, εἰδεμὴ πυροβολοῦμε τὸν πρῶτο ποὺ θὰ προχωρήσῃ ἀκόμη ἐνα βῆμα!... εἴπε ὁ Τζέμ Βέστ.

Καὶ οἱ δυὸς τοὺς ἀπειλοῦσαν προτείνοντας τὰ πιστόλια τους. 'Ο ναύληρος διηρύθυνε κατ' ἐπάνω τους τὸ τουφέκι του. 'Εγὼ κρατοῦσα τὴν καριαμπίνα μου, ἔτοιμος νὰ σκοτεινύσω...»

'Αλλὰ τοῦ κάκου! Τίποτε δὲν ἄκουγαν οἱ παράφρονες ἐκεῖνοι· καί, τὴ στιγμὴ ποὺ ἔνας ἀπὸ αὐτοὺς δρασκέλιζε τὸν τελευταῖο βράχο, ἔπεισε χτυπημένος ἀπὸ τὴ σφαῖρα τοῦ ὑποπλοιάρχου. Δὲν ἐπορόφτασε νὰ κρατηθῇ, καί, γλιστρώντας στὴν πλαγιά, χάμηκε στὴν ἄβυσσο.

Τὸ παράδειγμα τῆς γρήγορης καὶ δικαίας αὐτῆς τιμωρίας δὲν ἐσωφρόνισε τοὺς ἄλλους.

'Επέμεναν νὰ πραγματοποιήσουν τὴν ἀπόφασή τους καί, μιλονότι ὁ Χῆρον, ἀκίνητος σὲ ἀπόσταση λίγων βημάτων, ἐφαίνετο ἐντελῶς ἀμέτοχος τῆς στάσεως, οἱ ὀπαδοί του προχωροῦσαν... Παρατήρησα μάλιστα ὅτι καὶ οἱ παλιοὶ ναῦτες, ὁ Χάροντος, ὁ Μαρτὲν Χόλτ, ὁ Φράνσης, ὁ Μπούρρον, καὶ ὁ Στέργον, ἐδίσταζαν ἀκόμη νὰ ταχθοῦν μὲ τὸ μέρος μας.

'Αλλ' ὥχι, δὲν ἔπρεπε νὰ τοὺς ἀφήσουμε νὰ καταλάβουν τὴ βάρκα, νὰ τὴν καθελκύσουν, νὰ ἐπιβιβαστοῦν αὐτοί, δέκα ἢ δώδεκα, καὶ νὰ μᾶς ἀφήσουν τοὺς ἄλλους ἐπάνω στὸν ὄγκόπαγο. Καὶ ἐνῶ, στὸ ἔσχατον ὄριον τῆς ἀπογνώσεως, ὀναίσθητοι πρὸς τὸν κίνδυνο καὶ τὶς ἀπειλές, οἱ στασιαστὲς πλησίαζαν νὰ φτάσουν τὴ βάρκα, δεύτερος πυροβολισμός, ωφελεῖς ἀπὸ τὸ ναύληρο, ἔργοιξε ἐνα νεκρόν.

Τότε, μπροστὰ στὴ βάρκα, φάνηκε ἔνας ἄνθρωπος.

‘Ηταν ό Ντίροκ Πέτερς, ποὺ εἶχε φτάσει ἀπὸ τὴν ἀντίθετη πλευρά. ‘Ἐβαλε τὸ ἔνα ἀπὸ τὰ μεγάλα χέρια του στὴν πρώδα, καὶ μὲ τὸ ἄλλο ἔνευσε στοὺς ναῦτες ν’ ἀπομακρυνθοῦν.

Δὲν ἦταν πιὰ ἀνάγκη νὰ κάνουμε χρήση τῶν ὅπλων μας. Μόνος ό Ντίροκ Πέτερς ἦταν ἀρκετὸς νὰ ὑπεραισπίσῃ τὴ βάρκα.

Καὶ πράγματι, ἐνῶ πέντε ἡ ἔξη ναῦτες προχωροῦσαν, ό μιγάς ὥρμησε ἐναντίον τους, ἀρπαξε τὸν αὐθαδέστερο ἀπὸ τὴ μέση, τὸν ἐστήρωσε καὶ τὸν ἐτίναξε δέκα βήματα μακρυά! Δὲν εύρηκε μέρος νὰ κρατηθῆ, καὶ ό δυντυχισμένος ἔκεινος θὰ κατραυλοῦσε ὡς τὴ θάλασσα, ἀν ό Χῆρνε δὲν ἐπρόφταινε νὰ τὸν σταματήσῃ.

Μὲ τὴν ἐπέμβαση τοῦ μιγάδος ἡ στάση κατεστάλη διὰ μᾶς. ‘Άλωστε, εῖχαμε φτάσει καὶ μεῖς κοντὰ στὴ βάρκα μαζὶ μὲ τοὺς παλιοὺς ναῦτες, ό δισταγμὸς τῶν ὅποίων δὲν διήρκεσε γιὰ πολύ.

‘Ο πλοίαρχος Λὰν Γκύ, φοβερὰ ἔξωργισμένος, ἐπροχώρησε ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὸν Τζέμ Βέστ, τὸν πάντοτε ἀπαδή. Γιὰ μιὰ στιγμὴ ἡ γλῶσσα του δεσμεύθηκε· ἀλλὰ τὰ μάτια του ἔξεφραζαν ὅ, τι τὸ στόμα του δὲν μποροῦσε νῆ πῆ. Τέλος μὲ φωνὴ τρομερὴ εἴπε:

— ‘Επρεπε νὰ σᾶς μεταχειριστῶ σὰν κακούργους, ἀλλὰ σᾶς τὸ συγχωρῶ σὰν τρελλούς!... Αὐτὴ ἡ βάρκα δὲν ἀνήκει σὲ κανέναν, ἀνήκει σὲ ὅλους. Εἶναι τώρα τὸ μόνο μέσον σωτηρίας καὶ σεῖς θελήσατε νὰ τὸ ἀρπάξετε. Καὶ μὲ τί δικαίωμα;... Σᾶς τὸ λέγω γιὰ τελευταία φορὰ καὶ συλογιστῆτε το καλά: ‘Η βάρκα τοῦ «Αλμπρανού» εἶναι ό ἴδιος ό «Αλμπρανος»! Εἶμαι ό πλοίαρχός του, καὶ δυντυχία σὲ κεῖνον ποὺ δὲν θὰ μὲ ὑπακούσῃ!... Τώρα γυρίστε ὅλοι στὶς σκηνές σας! Σύ, Ντίροκ Πέτερς, μεῖνε ἔδω!

‘Αντὶ ἀπαντήσεως, ό μιγάς ἔκινησε τὸ πελώριο κεφάλι του καὶ στάθηκε στὴ θέση του.

Χωρὶς τὴν ἐλαχίστη ἀντίσταση, τὸ πλήρωμα ξαναγύρισε στὸ ὄροπέδιο. Ἀλλοι ξαπλώθηκαν στὶς στρωμένες τους, κι ἄλλοι διεσπάρησαν στὰ γύρω. Ὁ Χῆρων δὲν ἔσπευσε νὰ ἐνωθῇ μὲ αὐτούς, οὕτε νὰ πλησιάσῃ τὸν Μαρτὸν Χόλτ. Ἐπέμενε νὰ φαίνεται ξένος πρὸς ὅσα ἐγίνοντο.

“Οταν ἀποκαταστάμηκε ἡ τάξη, συγκροτήθηκε συμβούλιο μεταξὺ τοῦ πλοιάρχου, τοῦ ὑποπλοιάρχου, τοῦ ναυκλήρου καὶ ἐμοῦ.

—Τπερασπίσαμε τὴ βάρκα μας, ἀρχισε ὁ Λὰν Γκύ, καὶ θὰ ἔξαστοισούμε νὰ τὴν ὑπερασπίζονται...

—Μέχρι όποια!

—Καὶ ποιός ξέρει ἂν δὲν ἀναγκαστοῦμε νὰ τὴν χοησιμοποιήσονται γρήγορα! εἴπα ἐγώ.

—Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἐπανέλαβεν ὁ πλοίαρχος, ἐπειδὴ ἡ βάρκα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μᾶς χωρέσῃ ὅλους, θὰ ὁριστοῦν μὲ κλῆρο ἐκεῖνοι ποὺ θὰ ἐπιβιβαστοῦν καὶ θὰ σωθοῦν. Κι ἐγὼ ἐπίσης, γιὰ τὸν ἑαυτόν μου, θὰ τραβήξω κλῆρο.

—Δὲν ἐφτάσαμε ὥιόμη σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο, εἴπεν ὁ ναύκληρος. Τί διάβολο! Ὁ πάγος μας εἶναι στερεός καὶ δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ λιώσῃ ποὺν ἔρθη ὁ χειμώνας.

—Οχι βέβαια! ἀπάντησε ὁ Τζέμι Βέστ. Τώρα δόμως δὲν πρέπει νὰ προσέχουμε μόνο τὴ βάρκα, ἀλλὰ καὶ τὰ τρόφιμα.

—Τὸ εὐτύχημα εἶναι, ἐπρόσθεσε ὁ Ούρλιγκερλί, ὅτι φροντίσαμε νὰ ἔξασφαλίσουμε τὸ φορτίο τοῦ «Ἀλμπρανού»... Ἄ, δυστυχισμένε «Ἀλμπρανε», τί σου ἔμελλε! Νὰ μείνης γιὰ πάντα σ' αὐτὰ τὰ νερά, ὅπως καὶ ἡ «Ιάνα», ἡ μεγάλη σου ἀδελφή.

—Εχεις δίκιο, Τζέμι Βέστ, εἴπε ὁ πλοίαρχος, πρέπει νὰ ἐμποδίσουμε κάθε διαρταγή... Εχουμε τροφὲς γιὰ ἀρκετὰ χρόνια ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ψάρεμα. Ἀλλά...

—Πρέπει νὰ προσέχουμε πολύ, γιατὶ εἶδα μερικοὺς νὰ

τριγυρίζουν προπάντων τὰ βαρέλια τῆς ρακῆς καὶ τοῦ οὐτεσκου! εἴτεν ὁ ναύκληρος.

— Καὶ ἀλλούμονο ἄν μεθύσουν, τί εἶναι ἵκανοι νὰ κάμουν! ἀνέκραξα ἐγώ.

— 'Εγὼ ἀναλαμβάνω νὰ τοὺς δαμάσω! εἴτε ὁ ὑπολοίαρχος.

— 'Αραγε, ρώτησα τότε, δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ξεχειμωνιάσουμε πάνω σ' αὐτὸ τὸν πάγο;

— 'Ο Θεὸς νὰ μᾶς φυλάξῃ! ἀπάντησε ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ.

— Τότε θὰ σκάψουμε σπηλιὲς μέσα στὸν πάγο, εἴτε ὁ Ούρλιγκερλί κι ἔτσι θὰ μπορέσουμε ν' ἀνθέξουμε στὸ κρύο... Τί νὰ γίνη, κύριε Τζώρλιγκ!

— Ισως ὁ ναύκληρος εἶχε δίκιο. Ἀλλά, πρὶν σκεφτοῦμε γιὰ μιὰ τέτοια διαχείμαση δὲν θὰ ἥταν καλύτερα ν' ἀφήσουμε τὸν ὄγκόπαγο, ἄν αὐτὸ ἥταν δυνατόν; Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐπέστησα τὴν προσοχὴν τοῦ πλοιάρχου Λὰν Γκύ καὶ τοῦ Τζέμ Βέστ. Ἡ ἀπάντηση ὅμως ἥταν δύσκολη...

— Επὶ τέλους ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ εἶπε:

— Ναί... αὐτὸ θὰ ἥταν τὸ καλύτερο· καὶ ἄν ἡ βάρκα μποροῦσε νὰ μᾶς χωρέσῃ ὅλους, μὲ τὶς ἀναγκαῖες προμήθειες, γιὰ ταξίδι τριῶν ἡ τεσσάρων τουλάχιστον ἑδδομάδων δὲν θὰ ἐδίσταζα νὰ τὸ κάμιο ἀμέσως, καὶ νὰ ἐπιστρέψω πρὸς βιοράν.

— Αλλὰ τότε, παρατήρησα, θὰ εἴμαστε ἀναγκασμένοι νὰ πλεύσουμε ἐναντίον τοῦ ἀνέμου καὶ τοῦ ρεύματος, πρᾶγμα δύσκολο καὶ γιὰ μιὰ γολέτα ἀκόμη ἐνῶ, ἄν προχωρούσαμε πρὸς νότον...

— Πρὸς νότον; ἐπανέλαβε ὁ πλοίαρχος κοιτάζοντάς με.

— Καὶ γιατί ὅχι; ἀπάντησα. "Αν ὁ ὄγκόπαγος δὲν σταματοῦσε, θὰ ἔφτανε βέβαια σὲ κάποια γῆ, πρὸς νότον, καί, αὐτὸ ποὺ θὰ ἔκανε ὁ ὄγκόπαγος, γιατί νὰ μὴν τὸ κάνη καὶ ἡ βάρκα μας;

'Ο πλοίαρχος Λάν Γκύ έκίνησε τὸ κεφάλι χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ. 'Ο Τζέμ Βὲστ σιωποῦσε.

— Επὶ τέλους καὶ ὁ πάγος μας θὰ σπρώσῃ ἄγκυρα! ἀνέκριαξε ὁ Οὐρλιγκερλί. Δὲν γίνεται! Δὲν εἶναι, βλέπετε, κανένα νησί, σὰν τὶς Φάλκλαντ ἢ τὴν Κεργαϊλάνη! Λοιπόν, τὸ καλύτερο εἶναι νὰ περιμένουμε ἐδῶ, μιὰ ποὺ ἡ βάρκα δὲν φτάνει καὶ γιὰ τοὺς εἰκοσιτρεῖς!

— Δὲν εἶναι ὅμως ἀνάγκη νὰ ἐπιβιβαστοῦν καὶ οἱ εἰκοσιτρεῖς, ἐπέμεινα ἑγώ. Μποροῦσαν πέντε ἢ καὶ ἕξη μόνον νὰ πάνε ν' ἀνιχνεύσουν τὸ πέλαγος, καμμιὰ δεκαπενταριὰ μίλια πρός νότον...

— Πρὸς νότον; ἐπανέλαβε ὁ πλοίαρχος.

— Βέβαια· καθὼς ἔρετε, οἱ γεωγράφοι παραδέχονται ὅτι ὑπάρχει μιὰ ἥπειρος στὸν Πόλο.

— Οἱ γεωγράφοι δὲν ἔρουν τίποτα, ἀποκρίθηκε μὲ ἀπάθεια, ὁ ὑποτλοίαρχος.

— Δὲν εἶναι κρῆμα λοιπόν, εἴτα, νὰ μὴν ἐπιχειρήσουμε νὰ λύσουμε τὸ γεωγραφικὸ αὐτὸ πρόβλημα, ἀφοῦ βρισκόμαστε τόσο κοντά;

Δὲν ἐθεώρησα καλὸ νὰ ἐπιμείνω περισσότερο, τουλάχιστον τὴ στιγμὴ ἔκεινη. Ἐπειτα ἡ ἀποστολὴ τῆς βάρκας μας πρὸς ἔξερεύηση, παρουσίαζε τὸν κίνδυνο ἢ νὰ παρασυρθῇ ἀπὸ τὸ φεῦγμα πολὺ μακρινά, ἢ, ἐπιστρέφουσα νὰ μὴ μᾶς βρῇ πιὰ στὴν ἴδια θέση. Πράγματι, ἀν ὁ ὄγκοπαγος ἔκολλουσε ξαφνικὰ ἀπὸ τὸ βυθὸ καὶ ἔξακολουθοῦσε τὸ δρόμο του, τί θὰ ἐγίνοντο οἱ μέσα στὴ βάρκα ἄνδρες;

Τὸ δυστύχημα ἦταν ὅτι ἡ βάρκα δὲν ἔφτανε νὰ μᾶς περιλάβῃ ὅλους μὲ τὰ ἀναγκαῖα τρόφιμα. Ἀπὸ τοὺς εἰκοσιτρεῖς —τόσοι εἶχαμε ἀπομείνει— μόνον ἐντεκα, ἢ τὸ πολὺ δώδεκα, μποροῦσαν νὰ ἐπιβιβαστοῦν. Οἱ ἄλλοι ἐντεκα, δύονυς θὰ ἔδειχνε ὁ κλῆρος, θ' ἀναγκαῖόντουσαν νὰ μείνουν ἐπάνω στὸν πάγο.

‘Αλλὰ καὶ πάλι, καθὼς παρατήρησε σωστὰ ὁ Οὐρλιγκερλί, ποιός μποροῦσε νὰ πῆ ποιῶν ἢ τύχη θὰ ἦταν ἀ-

σφαλέστερη; 'Εκείνων ποὺ θὰ ἔφευγαν μὲ τὴ βάρκα, ἢ ἐκείνων ποὺ θὰ ἔμεναν στὸ παγόβουνο; 'Αμφίβολη καὶ τῶν μὲν καὶ τῶν δέ, καὶ τόσο πολύ, ὥστε εὐχαρίστως ὁ ναύληρος θὰ παραχωροῦσε τὴ θέση του σ' ὅποιον τοῦ τὴν ξητοῦσε.

'Επὶ τέλους, ὕστερα ἀπὸ πολύωρη σύσκεψη, ἀποφασίστηκε νὰ ληφθοῦν τὰ ἀναγκαῖα μέτρα γιὰ ἔχειμώνιασμα, καὶ ἀν ἀκόμη ὁ ὄγκόπαγος ἔμελλε νὰ γίνη πάλιν πλωτός.

— Δύσκολα θὰ τὸ παραδεχθοῦν αὐτὸ οἱ ναῦτες! εἴπεν ὁ Οὐρλιγκερλί.

— Πρέπει ὅμως, καὶ θὰ γίνη! ἀπάντησε ὁ Τζέμ Βὲστ καὶ ἀπὸ σήμερα θ' ἀρχίσουμε τὴ δουλειά.

Τί μελαγχολικὴ μέραι ἐκείνη, ποὺ ἀρχισαν οἱ πρωταρασκευαστικὲς ἐργασίες! Μπορῶ νὰ πῶ, ὅτι μόνον ὁ μάγειρος Ἐντικοτ φαινότανε νὰ ὑποκύπτῃ στὸ πεπρωμένο καὶ νὰ ἐγκαρφερῇ, χωρὶς τὸ ἐλάχιστο παράπονο. Δὲν σκεπτότανε ποτὲ τὸ μέλλον ὁ μαῦρος αὐτὸς φιλόσοφος, καὶ ἦταν εὐτυχὴς παντοῦ ὅπου μποροῦσε νὰ ἔχῃ τὸ μαγειρείο του.

*Ηρόε ή ὡρα τῆς ἐπιστροφῆς στὶς σκηνές. Μόνο ὁ Ντίρκ Πέτερς, ἀκούραστος, θέλησε νὰ μείνῃ ἀκόμη φρουρὸς τῆς βάρκας, καὶ κανεὶς δὲν ἐσκέφτηκε νὰ τοῦ διαμφισθητήσῃ τὴ θέση.

'Ο πλοιάρχος Λάν Γκὺ καὶ ὁ Τζέμ Βὲστ μπήκαν στὴ σκηνή, ἀφοῦ βεβαιώθηκαν πρῶτα ὅτι ὁ Χῆρονε καὶ οἱ ὄπαδοί του εἶχαν πάει στὶς συνηθισμένες τους θέσεις. Μπήκα κι ἐγὼ καὶ ἔπεσα νὰ κοιμηθῶ.

Δὲν θὰ ἤξερα νὰ πῶ πόση ὡρα κοιμήθηκα, οὕτε τί ὥρα ἦταν, ὅταν μιὰ ἰσχυρὴ δόνηση μὲ ἔρριξε ἀπ' τὸ κρεβάτι μου.

Τί συνέβη; Μήπως κανένα ἄλλο ἀναποδογύρισμα τοῦ ὄγκόπαγου;

Βρεμήκαμε ὅλοι ὁρθοὶ στὴ στιγμὴ καὶ ἔξωφυήσαμε ὑπὸ τὸ φῶς τῆς πολικῆς νύχτας...

“Αλλος πλωτὸς ὄγκόπαγος, πελωρίων διαστάσεων, εἶχε συγκρουσθῆ μὲ τὸ δικό μας, ποὺ «έστριωσε τὴν ἄγκυρα» καὶ ἔπλεε τώρα πρὸς νότον.

Πάλιν ὁ Νέυτ Χόλτ.

Τί ἀνέλπιστη ἀλλαγὴ τῆς καταστάσεως! Καὶ ποιές συνέπειες θὰ εἶχε; ’Αφοῦ γιὰ πολὺ ἐμείναμε ἀκίνητοι, τώρα τὸ ρεῦμα μᾶς ἔσυρε πρὸς τὸν Πόλο... Καὶ τὸ πρῶτο αἰσθημα τῆς χαρᾶς, διεδέχθη τώρα ὁ φόβος τοῦ ἀγνώστου — καὶ ποιοῦ ἀγνώστου!

Μόνον ίσως ὁ Ντίρκ Πέτερς ήταν ἐντελῶς εὐχαριστημένος, γιατὶ μπήκαμε καὶ πάλι στὸ δρόμο, ὅπου ἔλαπτε νὰ βρῇ τὰ ἔχνη τοῦ Πύρου... ’Αλλὰ πόσο διαφορετικὰ ἐσκεπτόντουσαν οἱ ἄλλοι!

‘Ο πλοίαρχος Λάν Γκύ, πράγματι, καμμιὰ δὲν εἶχε πιὰ ἐλπίδα ὅτι θὰ σώσῃ τοὺς συμπολίτες του. Σὲ διάστημα τριανταπέντε ήμερῶν, διασχίσαμε περίπου τετρακόσια μίλια, χωρὶς νὰ συναντήσουμε οὔτε ἔχνος γῆς. Κι ἀν ὑποθέσουμε ὅτι ὁ Οὐίλλιαμ Γκύ καὶ οἱ σύντροφοί του ἀπὸ τὴν νῆσο Τσάλαλ, ἀπ’ ὅπου ἔφυγαν πρὸ δικτὸ μηνῶν, κατώρθωσαν νὰ φτάσουν μέχρι τῆς πολικῆς ἡπείρου, σὲ ποιό μέρος της ἀποβιβάστηκαν καὶ ποῦ ἔπρεπε νὰ τοὺς ἀναζητήσουμε; Καὶ ἀν δὲν ὑπῆρχε ἔκει ἡπειρος, ἄλλὰ μόνον θάλασσα, δὲν θὰ βρήκαν ἥδη τὸ θάνατο στὶς ἀβύσσους της, τὶς ὁποῖες θὰ ἐκάλυψαν σὲ λίγο καὶ πάλι παχὺ στρῶμα πάγου;

“Ωστε, ἀφοῦ δὲν ὑπῆρχε πιὰ ἐλπίδα, ἐπεβάλλετο στὸν πλοίαρχο Λάν Γκύ νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ πλήρωμα πρὸς βιορῶν καὶ νὰ περάσῃ τὸν πολικὸ κύκλο, ἐφ’ ὅσον τὸ ἐπέτρεπε ἡ ἐποχὴ, γιὰ νὰ συναντήσῃ καμμιὰ ἀπὸ τὶς φαλαινοθρόιδες ποὺ ψαρεύουν μεταξὺ Νέας Γεωργίας καὶ τῶν νήσων Σάντουϊτς!...

‘Απὸ τὴν σύγκρουση μὲ τὸν ὄγκόπαγο, ποὺ μᾶς ἔβα-

λε σὲ κίνηση διάφορα πράγματα τοῦ «”Αλμπρανου», ἄγκυρες, ἀλυσίδες, σχοινιά, ἔύλα κ.τ.λ. γκρεμίστηκαν στὴ θάλασσα. 'Αλλ' ἀπὸ τὸ φορτίο, ποὺ ἀκριβῶς τὴν προηγούμενη μέρα εἶχαμε ἀποθηρεύσει, ἐλάχιστα παρασύρθησαν, ὥστε οἱ ζημιές μας μποροῦσαν νὰ θεωρηθοῦν ἀσήμιαντες. Εὔτυχῶς!

'Επὶ τῇ βάσει τῶν πρωϊνῶν παρατηρήσεων, ὁ πλοίαρχος Λάν Γκு ἔβγαλε τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ ὀγκόπαγος ἐπλεε πρὸς τὰ νοτιοανατολικά. Ἐπομένως, καμμιὰ μεταβολὴ δὲν εἶχεν ἐπέλθει ὡς πρὸς τὴ διεύθυνση τοῦ φεύγατος. "Ολοὶ οἱ πλωτοὶ ὀγκόπαγοι δὲν ἔπαιναν νὰ φέρωνται πρὸς τὴ διεύθυνση αὐτῆς, καὶ ἔνας ἀπ' αὐτοὺς συγκρούσθηκε πρὸς τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰ μὲ τὸ δικό μας. "Ηδη τὰ δυὸ παγόβουνα ἀποτελοῦσαν ἔνα μόνον, κινούμενο μὲ ταχύτητα δυὸ μιλίων τὴν ὥρα.

'Αξιοσημείωτη μοῦ φαίνεται ἡ σταθερότητα τοῦ ρεύματος αὐτοῦ, πού, ἀπὸ τὸ παγόφραγμα, ἔσπρωχνε διαρκῶς τὰ νερὰ τῆς ἀπαγούς θαλάσσης πρὸς τὸ Νότιο Πόλο. Καὶ ἂν στὸν Πόλο ύπηρχε καμμιὰ μεγάλη ἡπειρος, ἀραγε τὸ ρεῦμα τὴν περιτιγύριζε, ἦ μήπως, διασχιζομένη σὲ δυὸ ἀπὸ κανένα πλατὺ πορθμό, ἔδινε ἔτσι διέξοδο στὰ νερὰ ἐκεῖνα καὶ στοὺς πλωτοὺς ὅγκους ποὺ παρέσυραν μαζί τους;

Λύτὸ θὰ τὸ μαθαίναμε σὲ λίγο. 'Εκινούμεθα μὲ ταχύτητα δυὸ μιλίων, ἐπομένως σὲ τριάντα δρες θὰ φτάναμε τέλος στὸ σημεῖο, στὸ ὅποιον ἐνώνονται οἱ γήινοι μεσημβρινοί. 'Αλλ' ἂν τὸ ρεῦμα περνοῦσε ἀκριβῶς ἀπὸ τὸν Πόλο, ἦ ἂν ύπηρχε ἐκεῖ γῆ, στὴν ὃποια θὰ μᾶς ἀράξε, αὐτὸ ἥταν ἄλλο ζήτημα.

— Τί τὰ θέλετε, κύριε Τζώρλιγκ! μοῦ εἴπε ὁ ναύληρος μὲ τὸν ὅποιον συνωμιλοῦσα γι' αὐτό. "Αν τὸ ρεῦμα περνάῃ ἀπὸ τὸν Πόλο, θὰ τὸν περάσουμε· ἂν δὲν περνάῃ δὲν θὰ περάσουμε! Δὲν εἴναι πιὰ στὸ χέρι μας, βλέπετε, νὰ πάμε ὅπου θέλουμε! 'Ο πάγος δὲν εἴναι καράβι, καὶ ἀφοῦ

δὲν ἔχει οὔτε πανιὰ οὔτε τιμόνι, φυσικὰ πάει ὅπου θέλει τὸ ρεῦμα.

— Συμφωνῶ, Οὐρλιγκερλί, καὶ γυ' αὐτὸ ἔλεγα ὅτι θὰ ἥταν καλὰ νὰ μποῦν δυὸ - τρεῖς στὴ βάρκα...

— Επιμένετε στὴν πρώτη ίδέα σας;

— Βέβαια· γιατί, ἀν ύπαρχη πουθενὰ γῆ, δὲν εἶναι δύσκολο νὰ τὴν ἔφτασαν καί...

— Οἱ ναυαγοὶ τῆς «Ιάνας», κύριε Τζώρλιγκ; Τετρακόσια μίλια μακρυὰ ἀπὸ τὴν νῆσο Τσάλαλ; Νομίζετε;

— Καὶ γιατί ὅχι, ναύληρε;

— Επιτρέψατέ μου νὰ σᾶς πῶ, κύριε Τζώρλιγκ, ὅτι ὅλες αὐτὲς οἱ υποθέσεις θὰ ἔχουν τὸ λόγο τους, ἀμα φανῆ, καὶ ἀν θὰ φανῆ, ξηρά. Τότε ὁ πλοιάρχος μας θὰ ίδῃ τί πρέπει νὰ κάνῃ. Τὸ ξήτημα εἶναι ὅτι δὲν ἔχουμε πολὺν καιρὸ στὴ διάθεσή μας καὶ ὅτι πρέπει νὰ περάσουμε τὸν πολικὸ κύκλο, προτοῦ μᾶς ἀποκλείσῃ ὁ χειμώνας!

‘Ωστόσο, ἡ γῆ δὲν φαινότανε ἀκόμη. Συχνὰ ἀνέβαινα στὴν κορυφὴ τοῦ ὄγκοπαγου, καί, στὸ ψηλότερο σημεῖο, μὲ τὸ τηλεσκόπιο στὰ χέρια, διερευνοῦσα τὰ γύρω, σὲ ἀκτίνα δώδεκα μιλίων. ’Αλλ’ ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς πλωτοὺς ὄγκοπάγους, τίποτε ἄλλο δὲν διεκρίνετο, ὅσο ἔφτανε τὸ βλέμμα.

Στὶς 30 'Ιανουαρίου, τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ φορτίου ἐστιβάχτηκε μέσα σ' ἓνα μεγάλο κοῦλωμα, ποὺ τὸ ἀνακάλυψε ὁ ναύληρος στὴν ἀνατολικὴ πλευρὰ τοῦ ὄγκοπαγου, ὅπου καὶ ἐν περιπτώσει νέας συρράξεως, κιβώτια καὶ βαρέλια θὰ ἥσαν ἐν ἀσφαλείᾳ. ’Αφ' ἑτέρου, τὸ μαγειρεὶο τοῦ "Εντικοτ τοποθετήθηρε μεταξὺ δυὸ βράχων.

Τὸ πλήρωμα ἐργάστηκε χωρὶς παράπονο, χωρὶς γκρίνιες, μὲ ξῆλο καὶ πειθαρχύα. ’Αραγε, ὁ κίνδυνος τῆς στάσεως είχε ἀποσοβηθῆ, ἡ μήτως μᾶς ἀπειλοῦσε ἰσχυρότερος, μὲ ὅλη τὴν φαινομενικὴ γαλήνη; Καί, ἐφ' ὅσον ἐπλεεν ὁ πάγος δὲν ἐφοδιούμεθα βέβαια ν' ἀρπάξουν τὴ βάρκα καὶ νὰ φύγουν, γιατὶ ἡ παχύτητα τῆς βάρκας θὰ

ήταν πολὺ μικρότερη ἀπὸ τὴ δικῆ μας. 'Αλλ' ὅμιλοι εἶχαναν
ὅ πάγος ἄριαζε στὴν ἀκτὴ καμπιᾶς ἡπείρου ἥ νήσου, τί δὲν
θὰ ἤσαν ίκανοι νὰ διαπράξουν οἱ δυστυχισμένοι ἐκεῖνοι,
γιατὶ ν' ἀποφύγουν τὸν κίνδυνο τῆς φρικαλέας διαχειμά-
σεως; Τῆς γνώμης αὐτῆς ἤταν καὶ ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ,
ὅ όποιος δὲν ἔπαινε νὰ ἐπιβλέπῃ τὸν Χῆρον.

Τὸ ἀπόγευμα, τὴν ὥρα τῆς ἀναπαύσεως, ἐμύλησα καὶ
πάλι μὲ τὸν Ντίλον Πέτερο.

Καθόμουνα στὴ συνηθισμένη μου θέση στὴν κορυφῆ,
ὅταν εἴδα τὸν μιγάδα ν' ἀνεβαίνη ἀπὸ τὴν πλαγιὰ μὲ βῆμα
ταχύ. 'Ερχότανε, ἀραιγε, νὰ ἐπισκοπήσῃ τὸν ὁρίζοντα, μὲ
τὴν ἐλπίδα νὰ διακρίνῃ γῆ, ἥ — πρᾶγμα ποὺ ἤταν καὶ πι-
θανώτερο — ἐπιυμψοῦσε νὰ μοῦ ἀνακοινώσῃ κανένα σχέ-
διό του γιὰ τὸν 'Αρθοῦρο Πύμ; Τρεῖς ἥ τέσσερεις λέξεις
μόλις εἶχαμε ἀνταλλάξει, ἀφ' ὅτου εἶχε κινηθῆ ὁ ὁγκό-
παγος.

"Οταν δι μιγάδας ἔφταισε κοντά μου, σταμάτησε, κοίταξε
τὴ θάλασσα ἀναζήτησε ὅτι ἀναζητοῦσα κι ἐγώ, καὶ βέ-
βαια δὲν τὸ βρῆκε, ὅπως δὲν τὸ εἶχα βρεῖ κι ἐγώ...

Πέρασταν δυὸς - τρία λεπτὰ τῆς ὥρας χωρὶς νὰ μοῦ
μιλήσῃ, καὶ τόσο φαινόταν ἀφηρημένος, ὥστε ἀμφέβαλλα
καὶ ἀν μὲ εἰδε.

'Επὶ τέλους στηρίχτηκε σ' ἔνα βράχο, καὶ νόμισα ὅτι
θὰ μοῦ μιλοῦσε πάλι γιὰ τὸν Πύμ. 'Αλλὰ γελάστηκα.

— Κύριε Τζώρλιγκ, ἄρχισε· θυμόσαστε ἐκείνη τὴν ἡμέ-
ρα ...στὸν «'Αλμπραν»... μέσα στὴν καμπίνα σας... τί σᾶς
εἴπα γιὰ κείνη τὴ δουλειά... Δηλαδὴ θέλω νὰ πῶ, γιὰ τὴ
σκηνὴ τοῦ «Κράμπου»...

— Βέβαια τὸ θυμόμουνα! Καὶ ἤταν ποτὲ δυνατὸν νὰ
ξεχάσω μιὰ τέτοια φοβερὴ ἀποκάλυψη;

— Σᾶς εἴπα, ἔξηκολούθησε ὁ μιγάδας, ὅτι ὁ Πάρκερ δὲν
ἤταν ὁ Πάρκερ... ἤταν ὁ Νέντ Χόλτ, ὁ ἀδελφὸς τοῦ Μαρ-
τεν Χόλτ.

— Τὸ ξέρω, Ντίρκ Πέτερς. Ἐλλὰ γιατί μοῦ λὲς πάλι τὰ ἴδια;

— Νά γιατί, κύριε Τζώρλιγκ... Δηλαδὴ θέλω νὰ πῶ..., μήπως σᾶς ξέφυγε κανένας λόγος;... Μήπως εἴπατε σὲ κανένα τίποτα;...

— Σὲ κανένα! ἀπάντησα... Πῶς σου πέρασε αὐτὴ ἡ ἴδεα; Μ' ἐνόμισες γιὰ τόσο ἀσυλλόγιστο, ὥστε νὰ φανερώσω τὸ μυστικό σου, ἵνα τέτοιο μυστικό, ποὺ ποτὲ δὲν πρέπει νὰ βγῆ ἀπὸ τὸ στόμα μας; .

— Ποτέ... ναι, ποτέ... ψιθύρισε ὁ μιγάς. Καὶ ὅμως τὸ πλήρωμα... Δηλαδὴ θέλω νὰ πῶ..., κάποιος πρέπει νὰ ξέρῃ κάτι τι... δὲν είναι δυνατόν!...

Συλλογίστηκα ἀμέσως τὴ συνομιλία ποὺ εἶχε ἀκούσει ὁ Ούρλιγκερλί μεταξὺ τοῦ Χῆροντος καὶ Μαρτὲν Χόλτ, καὶ ἡ ὑπόνοιά μου, ὅτι πιθανὸν ὁ πρῶτος νὰ εἶχε μάθη τὸ μυστικό, ἄρχισε νὰ γίνεται ἰσχυρότερη.

— Εξηγήσου λοιπόν, είπα στὸ μιγάδα.

— Θέλω δηλαδὴ νὰ πῶ, κύριε Τζώρλιγκ... δὲν μπορῶ νὰ τὰ πῶ καὶ καλὰ - καλά... Νά χτές... ὁ Μαρτὲν Χόλτ... ναι αὐτός... μ' ἐπῆρε ἴδιαιτέρως... μακριὰ ἀλ' τοὺς ἄλλους... καὶ μοῦ εἴπε πῶς ήθελε νὰ μοῦ μιλήσῃ...

— Γιὰ τὸν «Κράμπο»;

— Ναι, γιὰ τὸν «Κράμπο»... καὶ γιὰ τὸν ἀδερφό του Νέντ Χόλτ!... Πρώτη φορὰ ποὺ τὸν ἀκούσα νὰ λέη μπροστά μου αὐτὸ τὸ ὄνομα... τὸ ὄνομα αὐτοῦ ποὺ τὸν... πρώτη φορά, ἀν καὶ τρεῖς μῆνες ταξιδεύουμε ὀλοένα μαζί...

Καὶ ἡ φωνὴ τοῦ μιγάδος ήταν τόσο ἀλλοιωμένη, τόσο ἀδύνατη ὥστε μόλις τὸν ἀκούγα.

— Θέλω δηλαδὴ νὰ πῶ..., ἐξακολούθησε, μοῦ φάνηκε ὅτι κάποια ὑποψία θὰ ἔβαλε στὸ νοῦ του ὁ Μαρτὲν Χόλτ... καὶ μά την ἀλήθευτα δὲν λαθεύτηρε.

— Λέγε λοιπόν, Ντίρκ Πέτερς! ἀνέκραξα. Τί σ' ἐρώτησε ὁ Μαρτὲν Χόλτ;

— Μὲ φώτησε... ναι, μὲ φώτησε γιὰ τὸν «Κράμπο»... ἀν

θυμόμουνα τὸν Νὲντ Χόλτ... ἀν μπορισσα νὰ τοῦ πῶ ἀν σκοτώθηκε στὸν καυγᾶ, ἡ ἀν χάθηκε στὸ ναυάγιο... ἀν ἥτανε ἔνας ἀπὸ κεύιους, ποὺ τοὺς ἀφήσαμε στὴ βάρκα μὲ τὸν πλοίαρχο Βαρνάροντ... τέλος πάντων ἀν ἥξερα νὰ τοῦ πῶ μὲ τὶ τρόπο πέθανε... "Αχ! μὲ τὶ τρόπο!... μὲ τὶ!..."

Καὶ ὁ μιγὰς ἐσιώπησε, ὑπὸ τὸ κράτος πάλιν τῆς φρικώδους ἀναμνήσεως... "Ηέρα, ὅτι ἡ ἐρώτηση αὐτὴ εἰχε ὑποβληθῆ στὸν Μαρτὲν Χόλτ ἀπὸ τὸν Χῆρον· ἀλλὰ συλλογίστηκα ὅτι ὁ μιγὰς ἀγνοοῦσε τὴν ἀνησυχαστικὴ ὅσο καὶ ἀνεξήγητη αὐτὴ ἐπέμβαση τοῦ ὑποναυκλήρου, καὶ ἔκρινα καλὸ νὰ μὴν τοῦ τὴν ἀποκαλύψω.

— Καὶ τὶ ἀπάντησες στὸν Μαρτὲν Χόλτ, Ντίρκ Πέτερς; ρώτησα.

— Τίποτα..., τίποτα!...

— Πῶς τίποτα;... "Ἐπρεπε νὰ τὸ βιεβαιώσῃς ὅτι ὁ Νὲντ Χόλτ ἔχαμηκε στὸ ναυάγιο....

— Δὲν μπόρεσα... θέλω δηλαδὴ νὰ πῶ... δὲν μπόρεσα!... Μοιάζουνε τόσο πολύ, μὰ τόσο πολὺ αὐτὰ τὰ δυὸ ἀδέρφια!... 'Ενω εἶχα μπροστά μου τὸν Μαρτὲν Χόλτ... μοῦ φάνηκε πῶς εἶδα τὸν Νὲντ Χόλτ... φοβήθηκα καὶ ἔφυγα....

'Ο μιγὰς ἀνωρθόθηκε μὲ κίνημα ἀπότομο, κι ἐγὼ ἄρχισα νὰ σκέπτωμαι... Πρόγματι λοιπὸν ὁ Χῆρον εἶγνώσιμε τὸ μυστικὸ τοῦ Ντίρκ Πέτερς; 'Αλλ' ἀφοῦ ἐγὼ δὲν εἶχα πεῖ λέξη σὲ κανένα, ποὺ καὶ πῶς τὸ εἶχε μάθει; Μήπως ὅταν ἥταν ἀκόμη στὶς Φάλκλαντ; Καί, σπρώχνοντας τώρα σὲ τέτοιες ἐρωτήσεις τὸν Μαρτὲν Χόλτ, τὶ σκοπὸ εἶχε δὲν ποναύκληρος; Νὰ ἐκδικηθῆ τὸν Ντίρκ Πέτερς, γιατὶ μόνος αὐτὸς ἀπὸ τοὺς ναῦτες τῶν Φάλκλαντ δὲν τὸν ἀκολουθοῦσε, ἡ μᾶλλον γιὰ νὰ παρασύρῃ μὲ τὸ μέρος του τὸν ιστιορράφο μας, ἔναν ἀπὸ τοὺς καλύτερους ἄνδρες τοῦ «'Αλμπρανού», ή πεῖρα τοῦ ὄποιου βέβαια θὰ τοῦ ἔχρησί-μευε πολύ, ἀν κάποτε ἔφευγαν μὲ τὴ βάρκα;

"Εμεινα βιθυισμένος στὶς σκέψεις αὐτὲς ὥρα πολύ. "Οταν ἐσήκωσα τὰ μάτια, ὁ Ντίρκ Πέτερς δὲν ἥταν κον-

τά μου. Είπε, φαίνεται, όσα είχε νὰ μοῦ πῆ, καὶ βεβαιώθηκε ὅτι ἐγὼ δὲν ἐφανέρωσα τὸ μυστικό του.

Ήταν ἀργά, ἐκοίταξα γιὰ τελευταία φορὰ τὸν καθαρὸ δρῦζοντα, καὶ κατέβηκα ἀπὸ τὴν κορυφὴ ἐκείνη, βαθύτατα συγκινημένος, καὶ ἀνυπομονώντας ν' ἀνατείλῃ ἡ ἐπομένη...

Καὶ ἀνέτειλε ἡ 31 'Ιανουαρίου...

'Αλλὰ ποιά ἀπογοήτευση μᾶς ἐπεφυλάσσετο!

Παντοῦ ἀτμοί, παντοῦ ὁμίχλη συκνή! "Οχι ἀπὸ ἐκείνη ποὺ διαλύουν οἱ πρῶτες ἀκτίνες τοῦ ἥλιου καὶ διώχνουν οἱ πρῶτες πνοές τοῦ ἀνέμου. 'Αλλ' ὁμίχλη διαρκής, ὑποκίτρινη, ποὺ ἐμύριζε μούχλα καὶ ἐκάλυπτε τὸν δρῦζοντα ὀλόκληρο. 'Αδύνατον νὰ τὴν διασχίσῃ, νὰ τὴν διαπεράσῃ τὸ βλέμμα! "Οταν ἀνέβηρα στὴν κορυφὴ τοῦ ὄγκοπαγου, δὲν διέκρινα τίποτε, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀπελπιστικὴν αὐτὴ ὁμίχλην. 'Ο βορειοανατολικὸς ἀνεμος μ' ἐμαστίγωνε, καὶ ἡ ταχύτητα τοῦ πλοῦ είχε αὐξηθῆ σὲ τρία ἢ τέσσερα μῆλα τὴν ὥρα. Καὶ νέοι ἀτμοὶ ἀνέβαιναν καὶ συντεσωρεύοντο ἀκατάπταντα... 'Ο πέτλος γινόταν ὀλοένα πυκνότερος, καὶ σὲ ὅλη ἐκείνη τὴν ἥμέρα οὔτε μιὰ σχισμάδα δὲν ἐσχηματίστηρε σ' αὐτόν, γιὰ νὰ μᾶς φωτίσῃ. 'Επλέαμε στὰ σκοτεινά, στὰ τυφλά... Καὶ ὃν δὲ ὁ ὄγκοπαγός μας, ποὺ διήνυσε περίπου σαράντα μῆλα ἀπὸ τὴν προηγουμένη, είχε ἥδη περάσει ἀπὸ τὴν ἄκρη τοῦ γηίνου ἄξονος, ἀπὸ τὸ Νότιο Πόλο, ἀλλοίμονο! Οὐδέποτε ἐπέπρωτο νὰ τὸ μάθουμε!

Μέσα στὴν ὁμίχλη.

— "Ασχημη δουλειά, κύριε Τζώρλιγκ! μοῦ εἴπε ὁ ναύακληρος Ούρλιγκερλί. Τώρα, καὶ ἀπὸ ξηρὰ νὰ περάσουμε, δὲν θὰ μπορέσουμε νὰ τὴν δοῦμε!

— Προχωροῦμε τουλάχιστον;

— Μὲ τὴν ἴδια γρηγοράδα, καὶ μεγαλύτερη ὀχόμη!

Γιὰ νὰ ἔχῃ ὅμως τόση δύναμη τὸ ρεῦμα, πάει νὰ πῆ ὅτι βρισκόμαστε μέσα σὲ κλειστή, σὲ στενή θάλασσα.

— Μὲ ἄλλους λόγους μέσα σὲ πορθμό.

— Ἀκριβῶς. Ὁ πλοίαρχος Λάὸν Γκὺ τουλάχιστον νομίζει ὅτι ὑπάρχει γῇ δεξιὰ καὶ ἀριστερά, σὲ ἀπόσταση δέκα ἥ δεκαπέντε μόνον μιλίων.

— Τότε λοιπὸν γιατί δὲν δοκιμάζουμε νὰ φτάσουμε, εἴτε στὴ μιὰ εἴτε στὴν ἄλλη ὅχθη τοῦ πορθμοῦ;

— Καὶ μὲ τί τρόπο;

— Μὲ τὴ βάρκα!

— Τί λέτε; Νὰ βγάλουμε τὴ βάρκα μὲ τέτοια ὁμίχλη; Τὸ συλλογιστήκατε, κύριε Τζώρλιγκ; "Ἡ μήτως νομίζετε, ὅτι μποροῦμε ν' ἀγκυροθολήσουμε καὶ νὰ τὴν περιμένουμε! "Α, νὰ εἴχαμε τὸν «"Αλμπρανο»... μάλιστα!

— Δυστυχῶς δὲν ἔχουμε πιὰ τὸν «"Αλμπρανο»!

— Καὶ τὸ χειρότερο δὲν τὸ λογαριάζετε, κύριε Τζώρλιγκ!

— Δηλαδή;

— "Οτι μπορεῖ ν' ἀφῆσουμε πίσω μας τὸν Πόλο εἴκοσι μίλια!... Πάει πιά! 'Αντίο μαστρο-Πόλο!.. 'Εφύσηξε ὁ ἀέρας καὶ μᾶς ἔσβησε τὸ φανάρι. Σκωτάδι! 'Ακριβῶς τὴν ὡρα που τὸν περνούσαμε! Τώρα πιὰ δὲν θὰ νοιώσουμε ποτὲ τὴν ἄκρη τῆς σουύβλας, που ἔχει σουβλισμένη τὴ γῇ, νὰ γυρίζῃ μέσα στὰ χέρια μας!"

— Βλέπω ὅτι εἴσαι πολὺ ἐπιτυχῆς στὶς παρομοιώσεις σου, ναύκληρε!

— Καὶ τί μὲ αὐτό; 'Ἐγὼ θὰ προτιμοῦσα νὰ ἥμουν ἐπιτυχῆς στὸ ταξίδι μας· ὅχι τέτοια ἀποτυχία καὶ καταστροφή! Οὔτε ὁ πλοίαρχος θὰ βρῇ τὸν ἀδερφό του, οὔτε ὁ Ντίρκ Πέτερς τὸν 'Αρθοῦρο του... Κι ἀν δὲν μπορέσουμε νὰ γυρίσουμε γρήγορα, προτοῦ μᾶς πιάσῃ ὁ χειμώνας, ἀλλοίμονό μας. Δὲν ξαναβλέπουμε πιὰ οὔτε τὴν Κεργαλάνη, οὔτε τὸ φύλο μας τὸν "Ατκαν!"

— Ο ναύκληρος εἶχε δίκιο. Πλήρης ἀποτυχία! 'Επτὸς

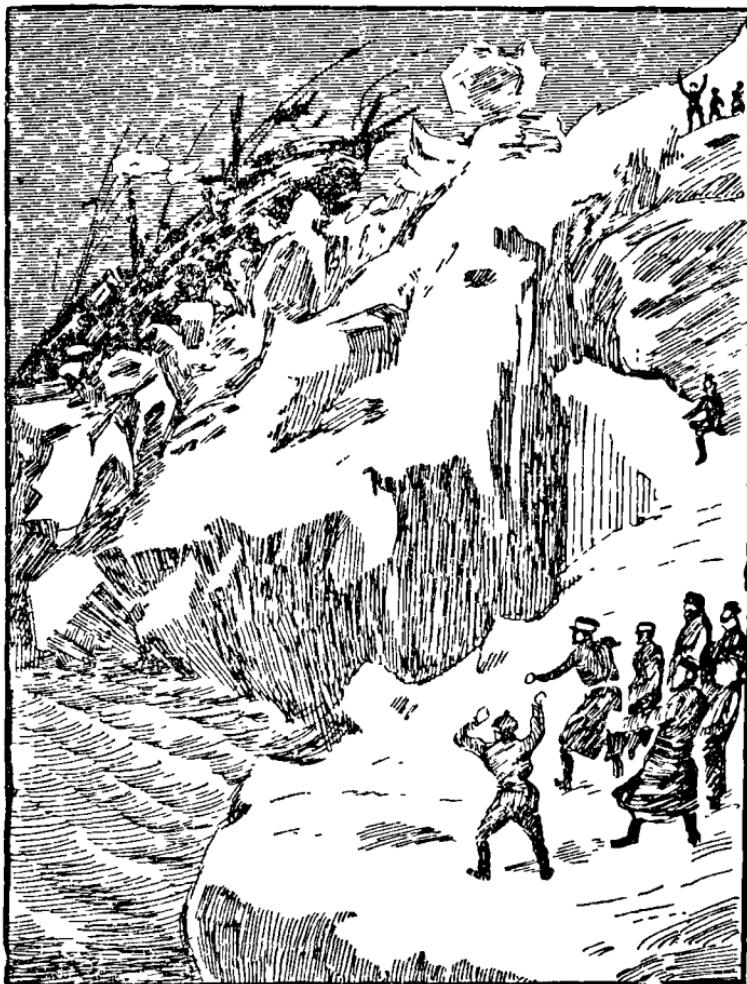
ἀπὸ τὸν καταποντισθέντα «Ἄλμπρανο», τὸ ταξίδι μας ἀριθμεῖ ὡς τώρα ἐννέα μύματα. Ἀπὸ τοὺς τριανταδυὸ ποὺ εἶχαν ἐπιβιβαστεῖ στὴν γολέτα, ἀπέμειναν εἰκοσιτρεῖς, καὶ ποιός ξέρει ἂν δὲν θὰ μίκραινε ἀκόμη ὁ ἀριθμός μας!... Ἀπὸ τὸ Νότιο Πόλο ὡς τὸν πολικὸ κύκλο, τὸ διάστημα εἶναι εἴκοσι μοῖρες, δηλαδὴ χίλια διακόσια ναυτικὰ μίλια· ἔπειτε δὲ νὰ τὰ διανύσουμε μέσα σ' ἓνα μήνα, ή ἔξι ἑβδομάδες τὸ πολύ, ἀλλοιῶς θὰ βρίσκαμε τὸ παγόφραγμα κλειστό. Καὶ ἂν ἀναγκαζόμαστε νὰ ξεχειμωνιάσουμε στὸ μέρος αὐτὸ τοῦ Ἀνταρκτικοῦ, ἵσως κανεὶς ἀπὸ μᾶς δὲν θὰ ἐπιζύσσε. Γι' αὐτό, ἀφοῦ χάμηκε πιὰ κάθε ἐλπίδα γιὰ τὴ διάσωση τῶν ναυαγῶν, ἡ ὁμόδυμη εὐχὴ τοῦ πληρώματος ἥταν νὰ περάσουμε, ὅσο τὸ δυνατὸν γρηγορώτερα, τὶς φρικώδεις αὐτές ἐρημέες.

'Αφ' ὅτου ὑπερέβηρε τὸ Νότιο Πόλο, ὁ ὄγκοπαγός μας, ποὺ ὡς τότε ἔπλεε πρὸς νότον, τώρα ἔπλεε, φυσικά, πρὸς βιοδρᾶν. "Αν ὁ πλοῦς αὐτὸς διαρκοῦσε, δὲν ἥταν ἀπίθανο νὰ συναντούσαμε καμμιὰ καλὴ τύχη, ἵσανὴ ν' ἀντισταθμίσῃ ὅλες τὶς ὡς τότε κακοτυχίες. Πρὸς βιοδρᾶν ἥταν ἡ γενικὴ ἐπιθυμία νὰ διευθυνθοῦμε, πρὸς βιοδρᾶν διευθυνόμαστε. Καὶ τί ἄλλο εἴχαμε νὰ κάνουμε, παρὰ ν' ἀφεθοῦμε στὴν τύχη μας καὶ στὸ ρεῦμα; "Αλλωστε, τί ἐπειραζε, ἂν ἡ θάλασσα, πρὸς τὴν ὄποια ἔπλεεν ἥδη ὁ ὄγκοπαγός, δὲν ἥταν πιὰ ὁ νότιος Ἀτλαντικός, ἀλλ' ὁ Εἰρηνικὸς Ὡκεανός, καὶ ἂν, ἀντὶ τῶν νήσων Σάντουϊτς, τῶν Φάλκλαντ, τοῦ Ἀκρωτηρίου Χὸρον καὶ τῆς Κεργαμιλάνης, οἱ πλησιέστερες πρὸς ἐμάς χῶρες ἥταν τώρα ἡ Νέα Ζηλανδία καὶ ἡ Αὔστραλία;

— Τώρα βέβαια μοῦ ἔλεγε ὁ ναύληρος Οὐρλιγκερλί, δὲν θὰ πιοῦμε τὸ ποτήρι τοῦ γυρισμοῦ στὸ ξενοδοχεῖο τοῦ Ἀτκινς. 'Αλλὰ τί πειράζει; Μήτως καὶ στὸ Μέλμπουρν, καὶ στὸ Χόβαρτ-Τάουν δὲν ἔχει τόσα καλὰ ξενοδοχεῖα; Φτάνει μονάχα νὰ φτάσουμε!

Τὶς ἀκόλουθες μέρες, ὡς τὶς 4 Φεβρουαρίου, ἐπειδὴ

ἡ διμίχλη δὲν εἶχε διαλυθῆ, ἥταν δύσκολο νὰ ὑπολογιστῇ ἀκριβῶς τὸ διάστημα, ποὺ διήνυσε ὁ ὄγκος παγος ἀφ' ὃτου πέρασε τὸν Πόλο. Ἐν τούτοις, δὲν θὰ ἥταν μικρότερο τῶν

‘Ο «Ἀλμπρανος» κυλοῦσε πρὸς τὰ κάτω καὶ κατεποντίζετο .. (σελ. 239)

διακοσίων πενήντα μιλίων, γιατὶ οὔτε ἡ ταχύτητα, οὔτε ἡ διεύθυνση τοῦ ρεύματος εἶχε ἄλλάξει. Δὲν ὑπῆρχε ἀμφιβολίο, ὅτι διεσχίζαμε πορθμό, ποὺ χώριζε στὰ δύο κάποια πο-

λική ἡπειρο. Λυπόμουνα δὲ πολύ, γιατὶ δὲν ἥταν δυνατὸν νὰ προσεγγίσουμε, εἴτε στὴ μιὰ ὅχθη, εἴτε στὴν ἄλλη.

— Τὸ μεγαλύτερό μας δυστύχημα, μοῦ ἔλεγε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ, εἶναι ἡ ἐπιμονὴ αὐτῆς τῆς ὁμίχλης. Δὲν ξέρω πιὰ ποὺ βρισκόμαστε. Ἀδύνατον νὰ κάνω καταμέτρηση μήρους καὶ πλάτους, καὶ αὐτὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ ἥλιος ἐτοιμάζεται νὰ μᾶς ἀφήσῃ γιὰ πολλοὺς μῆνες.

— Δὲν δοκιμάζετε καμμιὰ ἔξερεύνηση μὲ τὴ βάρκα; ἐτόλμησα νὰ πῶ πάλι.

— "Οχι! Θὰ ἥταν παραφροσύνη, ποὺ δὲν θὰ τὴν ἔκανα ποτέ. Ἀλλωστε, οὔτε τὸ πλήρωμα θὰ μοῦ ἐπέτρεψε νὰ τὴν κάμω.

Λίγο ἔλειψε νὰ φωνάξω:

— Καὶ ἂν ὁ ἀδελφός σας Οὐίλλιαμ μὲ τοὺς συντρόφους του κατέφυγαν σὲ καμμιὰ γωνία αὐτῆς τῆς ἡπείρου;

‘Αλλὰ κρατήθηκα. Γιατὶ ν’ ἀναξέσω τὴν πληγὴ τοῦ δύστυχου πλοιάρχου μας; Γιὰ νὰ ἐγκαταλείπῃ ἔτσι κάθε ἔρευνα, δὲν σημαίνει ὅτι ἔχει πεισθῆ πιὰ πῶς ἡ τελευταία ἐκείνη ἀπότειρα θὰ ἥταν, ὅχι μόνον ἐπικίνδυνη, ἄλλὰ καὶ ἀνωφελής;

‘Ἐν τούτοις, ὑπῆρχε ἀκόμη μιὰ τελευταία καὶ ἀμυδρὰ ἐλπίδα. Πιθανὸν ὁ πλοίαρχος γὰ εἶχε κάμει τὸν συλλογισμὸν αὐτό: “Οταν ὁ Οὐίλλιαμ Γκὺ καὶ οἱ σύντροφοί του είχαν φύγει ἀπὸ τὴ νῆσο Τσάλαλ, ἀρχιζε πιὰ τὸ καλοκαίρι. Μπροστά τους ἀπλωνότανε ἀπαγῆς θάλασσα, διασχιζομένη ἀπὸ τὰ ἴδια νοτιοανατολικὰ ρεύματα, τῶν ὅποιων τὴν ἐπίδραση εἰχαμε ὑποστεῖ καὶ μεῖς, πρῶτα μὲν ἐπὶ τοῦ «Ἀλμπρανου», ἔπειτα δὲ ἐπὶ τοῦ ὁγκόπαγου.

“Αν λοιπὸν ἡ βάρκα τους δὲν ἐναυάγησε, ἥταν παράλιογο νὰ ὑποθέσουμε ὅτι ἀκολούθησε διεύθυνση ἀνάλογη μὲ τὴ δικῇ μας, ὅτι πέρασε κι ἐκείνη τὸν πλατὺ πορθμό, ποὺ περνούσαμε κι ἐμεῖς, ὅτι προχώρησε πρὸς βορρᾶν, καί, ἔπειρνώντας τὸ παγόφραγμα, κατώρθωσε νὰ βγῆ ἀπὸ τὸν πολικὸ κύκλο — ὅτι τέλος πάντων ὁ Οὐίλλιαμ Γκὺ καὶ οἱ

άνθρωποι του εύτυχησαν νὰ συναντήσουν κανένα πλοϊο, ποὺ τοὺς ἐπαινέφερε στὴν πατρίδα;

Καθόλου δύσκολο νὰ υπέθετε καὶ γὰ ἔλπιζε κάτι τέτοιο ὁ πλοίαρχός μας· καὶ ἀν δὲν εἴτε τίποτα ὡς τώρα, ἵσως νὰ φοβότανε μὴν τὸν ἀπογοητεύσουν. Καὶ αὐτὸς ὁ αἰσιόδοξος ναύκληρός μας, στὸν ὥποιον ἐμίλησα γι' αὐτό, μοῦ εἶπε:

— "Ολα συμβαίνουν σ' αὐτὸν τὸν κόσμο, κύριε Τζώρλιγκ! 'Αλλ' αὐτὸν ποὺ μοῦ λέτε... τί νὰ σᾶς πῶ! μοῦ φαίνεται τόσο δύσκολο!... Θέλετε δηλαδὴ νὰ παραδεχτῷ πῶς ὁ Οὐλλιαμ Γκὺν καὶ οἱ ἄλλοι μποροῦν νὰ πίνουν αὐτὴ τῇ στιγμῇ οὐτόσκου σὲ καμμιὰ ταβέρνα τοῦ Χόβαρτ - Τάουν! Είναι τὸ ἴδιο σὰν νὰ μοῦ λέτε ὅτι αὔριο τὸ μεσημέρι θὰ φῆμε κι ἐμεῖς στὸ ξενοδοχεῖο τοῦ "Ατκινς!"

Τις τρεῖς αὐτὲς ὁμιχλώδεις μέρες δὲν είδα καθόλου τὸν Ντίρκ Πέτερς. Δὲν εἶχε ἐπιζητήσει νὰ μὲ πλησιάσῃ, καὶ ἔμενε διαρκῶς κοντά στὴ βάσκα φρουρός. Εἶχε πεισθῆ ὅτι τὸ μυστικό του, ἐν μέρει τουλάχιστον, ἦταν γνωστὸ στὸ πλήρωμα, καὶ περισσότερο παρὰ ἄλλοτε ἀπέφευγε τοὺς συντρόφους του κοιμούμενος ὅταν αὐτοὶ ἤταν ξύντιοι, καὶ φυλάγοντας ὅταν κοιμόντουσαν. "Ισως μάλιστα καὶ νὰ μετανοοῦφε γιατί μοῦ εἶχε ἐξομοιογηθῆ, φανταζόμενος ὅτι μὲ αὐτὸν μοῦ ἐκίνησε τὴν περιφρόνηση. 'Αλλ' ὅχι! Μόνον βαθύτατο οἶκτο αἰσθανόμουνα γιὰ τὸ δύστυχο μιγάδα.

Είναι περιττὸ νὰ πῶ πόσο μᾶς ἐφάνηραν μεγάλες, μονότονες καὶ μελαγχολικὲς οἱ ὁρες, ποὺ πέρασαν μέσα στὴν ὁμιχλη, ποὺ τὸν πυκνό της πέπλο δὲν εἶχε τὴ δύναμη νὰ σχίσῃ ὁ ἄνεμος.

"Οτι ὁ ὁγκόπαγος ἐξακολουθοῦσε νὰ πλέη πρὸς τὰ νοτιοανατολικὰ — ἡ μᾶλλον πρὸς τὰ βιορειοδυτικά, ἀφ' ὅτου πέρασε τὸν Πόλο — ἤταν πιθανόν, ἀλλ' ὅχι καὶ βέβαιο. Δὲν ἐβλέπαμε γύρω μᾶς, ἐπομένως δὲν εἴχαμε σημεῖον συγκρίσεως, γιὰ νὰ ἀντιληφθοῦμε τὴν κίνησή του. Καὶ ἀκίνητος ἦταν, δὲν θὰ τὸ αἰσθανόμαστε περισσότερο.

"Αλλωστε, ὁ ἄνεμος εἶχε πέσει ἐντελῶς, καὶ φλόγα φαναριοῦ, ἐκτεθειμένη στὸ ὑπαιθρό, οὔτε κὰν ταλαντεύότανε. Κρωγμοί πουλιῶν ἀδύνατοι, διασχίζοντας τὴν ὄμιχλῳδη ἀτμόσφαιρα, μόλις διέκοπταν τὴν σιγή. Συμήνη γλάρων καὶ κλυδωνιομάντεων, ἔψαυναν πετώντας, τὴν κορυφὴ τοῦ ὄγκοπαγού, ἐπάνω στὸν ὅποιον καθόμουντα. Πρὸς ποιά διεύθυνση ἔφευγαν, ἀραγε, τὰ γρήγορα αὐτὰ πουλιά, ποὺ ἡ προσέγγιση τοῦ χειμώνα τὰ ἔδιωχνε πρὸς τὰ ὄρια τοῦ Ἀνταρκτικοῦ;

Μιὰ μέρα, ὁ ναύληρος πού, γιὰ νὰ τὸ ἔξιχνιάσῃ, εἶχε ἀνεβεῖ στὴν κορυφὴ, χτυπήθηκε στὸ στῆθος ἀπὸ ἕνα γιγαντιαῖο γλάρο, καὶ χτυπήθηκε μὲ τόση δύναμη, ὥστε ἔαπλωθηκε ἀνάσκελα.

— Νὰ χαθῇ τὸ βρωμοπούλι, μοῦ ἔλεγε ἔπειτα, ὅταν κατέβαινε στὸ ὄροπέδιο. Φτηνὰ τὴ γλύτωσα!... Μοῦ δίνει μιά... καὶ κάτω, μὲ τὰ τέσσερι ἐπάνω, σὰν ἄλογο ποὺ ξύνει τὴ φάχη του... Κι ἐγὼ δὲν ξέρω πῶς κατώρθωσα νὰ πιαστῶ καὶ νὰ μὴν κατρακυλήσω... εἰ δὲ μὴ πήγαινα!... «Ἐ! δὲν βλέπεις μπροστά σου; Πῶς πέφτεις ἔτσι ἀπάνω στὸν κόσμο!»; φώναξα στὸ πουλί. Καὶ οὔτε ἔνα «παρντὸν» δὲν μοῦ εἶπε τὸ ἄτυμο!

Τὸ βέβαιο εἶναι ὅτι ὁ ναύληρος κινδύνευσε νὰ γκρεμιστῇ, ἀπὸ βράχο, σὲ βράχο, ὡς κάτω τὴ θάλασσα.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἵδιας ἐκείνης μέρας, τὰ αὐτιά μας ἔεισουνφαθήριανε ἀπὸ δυνατὰ γκαρίσματα ἀντηχοῦντα ἀπὸ κάτω. Καθὼς παρατήρησε ὁ Οὐόλιγκερλί, ἀφοῦ τὰ γκαρίσματα αὐτὰ δὲν προήρχοντο ἀπὸ γαϊδάρους, προήρχοντο χωρὶς ἄλλο λιπαρόχηνες. "Ως τὴ στιγμὴ ἐκείνη, οἱ πολυάριθμοι αὐτοὶ κάτοικοι τῶν πολικῶν χωρῶν δὲν εἶχαν κρίνει καλὸ νὰ μᾶς ἀκολουθήσουν ἐπάνω στὸ πλωτό μας νησί, ὅσο μακριὰ ἔφτανε τὸ βλέμμα, δὲν εἶχαμε ἴδει οὔτε ἔνα, εἴτε στοὺς πρόποδες τοῦ παγόβουνου, εἴτε ἐπάνω στοὺς ἄλλους ὄγκοπάγους. Τώρα, καμιὰ ἀμφιβολία ὅτι βρισκόντουσαν σ' αὐτὰ ἐκαποντάδες καὶ χιλιάδες, γιατὶ ἡ

συναυλία ἀκουγότανε όλοένα μὲ μεγαλύτερη ἔνταση, σὰν νὰ προερχότανε ἀπὸ πλῆθος μουσικῶν... Καὶ ἡ παρουσία τῶν πουλιῶν αὐτῶν δὲν ἀποδείκνυε τὴ γειτνίαση τῆς ξηρᾶς; "Οταν ἐζήτησα τὴ γνώμη τοῦ πλοιάρχου Λάν Γκύ, μοῦ εἴπε:

— Κι ἐγὼ αὐτὸν νομίζω, κύριε Τζώρλιγκ. Ἀπὸ ποῦ ἀλλοῦ μπορεῖ νὰ ἔρχονται, παρὰ ἀπὸ καμιαὶ ξηρά, ποὺ θὰ εἶναι ἐδῶ κοντά;... Αὕτη εἶναι καὶ ἡ γνώμη τοῦ ὑποπλοιάρχου, ὁ δποῖος, καθὼς ξέρετε, δὲν τρέφεται μὲ χίμαιρες... Επειτα εἶναι καὶ κάτι ἄλλο, πού, φαίνεται, δὲν προσέξατε...

— Τί εἶναι;

— "Οτι ἀκούνονται καὶ μυκηθμοί, μαζὶ μὲ τὰ γκαρίσματα τῶν λιταρόχηρων. Προσέχετε λίγο καὶ θὰ τοὺς ἀκούσετε.

'Ανεγνώρισα πράγματι, ὅτι ἡ δροχήστρα ἥταν πολὺ τελειότερα καταρτισμένη, ἀπ' ὅτι ὑπέθετα.

— Ναί, εἴπα, τοὺς ἀκούνω... εἶναι μυκηθμοὶ θρηνώδεις. Τότε λουτὸν ὑπάρχουν καὶ φῶκες, ἡ θαλάσσιοι ἐλέφαντες...

— Εἶναι βεβαιότατο!

— "Ἄρα, ἡ γῆ εἶναι κοντά μας. Τί δυστύχημα νὰ μᾶς τυλίγῃ αὐτὴ ἡ ἀδιαπέραστη ὁμίχλη, καὶ νὰ μὴν μᾶς ἐπιτρέπῃ νὰ τὴν ἴδούμε!

— Καὶ τὸ χειρότερο εἶναι ποὺ δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ κατέβουμε στὴ βάση τοῦ ὁγκόπαγου, πρόσθεσε ὁ πλοιάρχος. 'Εκεῖ θὰ βλέπαμε ἂν ἡ θάλασσα παρασύρῃ φύκια, καὶ αὐτὸν θὰ ἥταν νέο τεκτήριο γιὰ μᾶς.

— Γιατί δὲν δοκιμάζετε, πλοίαρχε;

— Θὰ ἥταν πολὺ ἐπικίνδυνο μὲ αὐτὴ τὴν ὁμίχλη, κύριε Τζώρλιγκ, καὶ δὲν θὰ ἐπιτρέψω σὲ κανένα ν' ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὸ ὁροπέδιο. 'Οπωσδήποτε, ἂν πράγματι ὑπάρχῃ κοντά μας γῆ, ἐλπίζω ὅτι ὁ ὁγκόπαγός μας θὰ προσεγγίση...

'Ο πλοιάρχος Λάν Γκύ εἶχε δίκιο. Θὰ ἥταν πολὺ ἐπι-

κίνδυνο νὰ ἐπιχειρήσῃ κανεὶς νὰ κατεβῇ στὰ τυφλὰ στὶς πλαγιὲς ἐκείνες, τὶς τόσο ὄλισθηρές. Καὶ οἱ ἐπιδεξιότεροι, καὶ οἱ δυνατότεροι ἀπὸ τοὺς ἄνδρες μας, κι αὐτὸς ὁ Ντίλκ Πέτερς ἀκόμη, δὲν μποροῦσαν νὰ κατεβοῦν ὡς τὴ βάση χωρὶς νὰ κινδυνέψουν. Καὶ ἦταν ἀρκετὰ ὡς τώρα τὰ θύματα τῆς ἔκστρατείας μας, ὥστε νὰ μὴ θέλουμε ν' αὐξήσουμε τὸν ἀριθμὸ τους.

Θὰ ἦταν δύσκολο νὰ σᾶς παραστήσω τὴν πυκνότητα τῶν ἀτμῶν ἐκείνων, ποὺ ἐπικινώνοντο ὀπιόμη περισσότερο πρὸς τὸ βράδυ. 'Απὸ τὶς πέντε, ἦταν ἀδύνατον νὰ διακρίνῃ κανεὶς ἔνα ἀντικείμενο καὶ σὲ ἀπόσταση λίγων μόνον βημάτων. "Επρεπε νὰ πιάνης τὸ σύντροφό σου, γιὰ νὰ καταλάβης ὅτι βρίσκεται κοντά σου. Τὰ δὲ φανάρια ἔρριχναν ἔνα φῶς ὀχρό, χωρὶς ἀκτίνες, ὑποκίτρινο, ἀσθενέστατο, ἀνίκανο ἐντελῶς νὰ φωτίσῃ.

'Απὸ τὶς ὀκτὼ τὸ βράδυ, ἡ ὁμίχλη γινότανε τόσο πυκνή, ὥστε νοιώθαμε μιὰ ἀντίσταση στὸ βάδισμα. 'Ἐνδιμίζεις, ὅτι ἡ σύσταση τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος ἀλλοιωνόταν, σὰν νὰ μετέβαινε ἀπὸ τὴ ρευστὴ στὴ στερεὰ κατάσταση. Καί, χωρὶς νὰ θέλω συλλογιζόμουνα τὰ θαυμάσια τῆς νήσου Τσάλαλ, τὸ παράξενο ἐκεῖνο νερό, τὰ μόρια τοῦ ὅποιου εἶχαν τόσα ἴδιόρρυθμη τὴ συνοχή...

'Ως πρὸς τὴν ἐπίδραση ποὺ εἶχε ἡ ὁμίχλη στὴ ναυτικὴ πυξίδα, μᾶς ἦταν ἀδύνατον νὰ τὴν καθορίσουμε. 'Αφ' ὅτου ἀφήσαμε πίσω τὸν Νότιο Πόλο, καμμιὰ ἐμπιστοσύνη δὲν ἔπρεπε νὰ ἔχουμε στὶς ἐνδείξεις τῆς μαγνητικῆς βελόνας, ποὺ ἐκινιόταν ἀτακτα καὶ ἀνώμαλα ὑπὸ τὴν ἐπίδραση τοῦ μαγνητικοῦ πόλου, πρὸς τὸν ὅποιον ἐφερόμεθα χωρὶς ἄλλο. 'Εποιμένως, μὲ κανένα τρόπο δὲν μποροῦσαμε νὰ προσδιορίσουμε τὴ διεύθυνση τοῦ ὁγκόποιογου.

Στὶς ἔξη τὸ βράδυ, μᾶς ἐκάλιψε σκότος βαθύ, μολονότι τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὁ ἥλιος δὲν εἶχε ὀπιόμη ἔξαφανισμῆ. 'Ο πλοίαρχος Λάν Γκύ, θέλοντας νὰ βεβαιωθῇ ὅτι ὅλοι οἱ ἄνδρες εἶχαν ἐπιστρέψει στὸν τόπο τῆς κατασκηνώσεως

καὶ γιὰ νὰ προλάβῃ κάμε ἀπρονοησία ἐκ μέρους των, ἐδιάθασε μεγαλοφώνως τὸν κατάλογο. Καθένα ὀκούνοντας τὸ ὄνομά του, ἔλεγε «παρὸν» καὶ πήγαινε στὶς σκηνές, τὶς φωτιζόμενες ἐλάχιστα ἡ καθόλου.

Μόνον ἡ φωνὴ τοῦ Ντίρκ Πέτερς δὲν ὀκούστηκε, μολονότι τὸ ὄνομά του ἐπαναλήφθηρε πολλὲς φορές.

Ποῦ ἦταν; Μήπως εἶχε μείνει κοντὰ στὴ βάρκα; "Αν καὶ ἦταν ὅλως διόλου περιττό, γιατὶ δὲν διέτρεχε κανένα κίνδυνο ἀρπαγῆς τώρα, μὲ τὴν πυκνὴν αὐτὴν ὁμίχλην.

— Εἶδε κανένας σήμερα τὸν Ντίρκ Πέτερς; ρώτησε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ.

— Κανένας, ἀποκρίθηκε ὁ ναύκληρος.

— Οὔτε στὸ γεῦμα;

— Οὔτε.

— Μήπως τοῦ συνέθηκε κανένα δυστύχημα;

— Δὲν τὸ πιστεύω! εἴπε ὁ ναύκληρος. 'Εδῶ ὁ Ντίρκ Πέτερς βρίσκεται, καθὼς λένε, στὸ στοιχεῖο τους καὶ μέσα στὴν ὁμίχλη, δὲν πιστεύω νὰ στενοχωριέται πιὸ πολὺ ἀπὸ μιὰν ἀρκούδα τοῦ Πόλου!... Αὐτὸς ποὺ τὰ κατάφερε τὴν πρώτη φορά, θὰ τὰ καταφέρῃ καὶ τὴν δεύτερη!

"Αφησα τὸν Οὐρλιγκερλὶ νὰ λέη, ξέροντας καλὰ τὸ λόγο γιὰ τὸν ὅποιον κρυβότανε ὁ μιγάς... 'Οπωσδήποτε, ἀν καὶ ἐπέμενε νὰ μὴν ἀταντᾶ στὸ ὄνομά του, ὅσο καὶ ἀν τὸν καλοῦσαν, κανεὶς δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ πάη νὰ τὸν ἀναζητήσῃ.

Τὴν νύχτα ἐκείνη ἡ ἀτμόσφαιρα ἦταν τόσο ἀσφυκτική, ὥστε, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν "Ἐντικοτ ὑποδέτω, κανεὶς ἄλλος δὲν μπόρεσε νὰ κοιμηθῇ. "Ετσι ἐμείναμε ἄγρυπνοι ὡς τὶς ἔξη τὸ πωοῦ, ὅταν ἀφήσαμε τὶς σκηνές, γιὰ ν' ἀνατνεύσουμε ἔξω ἀέρα ζωτικώτερο.

Ἡ ἴδια κατάσταση τῆς προηγούμενης, ἡ ἴδια ὁμίχλη, πυκνὴ καὶ ἀδιαπέραστη. Μόνον ὁ ἀνεμος — νότιος ἀπὸ τὴν στιγμὴν ποὺ εἶχαμε περάσει τὸν Πόλο, — ἔπνεε δλοίνα μὲ μεγαλύτερη ἔνταση. Καὶ οἱ ἥχοι ἤσαν τώρα εὐχρινέστε-

ροι μέσα στὸ διάστημα, ποὺ τὸ ἐσάρωναγ τὰ ἀτμοσφαιρικὰ ρεύματα.

Στὶς ἐννέα, ὁ ὄγκόπαγος ἀπηλλάγη διὰ μᾶς ἀπὸ τὸν ὄμιχλώδη του πέπλο. Μαγικὴ φάρδος δὲν θὰ ἔξαμνε γρηγορώτερα καὶ ἐπιτυχέστερα τὴν ἀλλαγὴ τῆς σκηνογραφίας, ποὺ παρουσιάστηκε τότε μπροστὰ στὰ μάτια μας. Διὰ μᾶς οὐρανὸς ἀποκαλύφθηκε ὡς τὶς ἐσχατιὲς τοῦ ὁρίζοντα, καὶ ἡ θάλασσα φάνηκε καὶ ἀνέλαμψε κάτω ἀπὸ τὶς πλάγιες ἀκτίνες τοῦ ἥλιου...

— Γῆ!...

Ἡ κραυγὴ αὐτὴ ἀντήχησε ἀπὸ τὴν κορυφὴ τοῦ ὄγκόπαγου, ποὺ ἔπλεε ὄλοντα, καὶ εἴδαμε τὸν Ντίρκ Πέτερς, ὅρθιον ἐπάνω στὸν ψηλότερο βράχο, μὲ τὸ χέρι τεντωμένο πρὸς βορρᾶν.

Ο μιγάς δὲν γελιότανε. Ἡ γῇ ἦταν πραγματική. Σὲ ἀπόστασι τριῶν ἥ τεσσάρων μιλίων, διαγραφότανε καθαρώτατα μιὰ βουνοσειρά, χρώματος σκοτεινοῦ.

Ἡ ἀρπαγὴ τῆς βάρκας.

Γενομένης καταμετρήσεως, ἡ θέση μας βρέθηκε αὐτή:

Νότιο Πλάτος: $86^{\circ} 12'$.

Ανατολικὸ Μῆκος: $114^{\circ} 17'$.

Ο ὄγκόπαγός μας βρισκότανε τέσσερεις σχεδὸν μοιρες πέρα ἀπὸ τὸν Ἀνταρκτικὸ Πόλο, καὶ ἀπὸ τὰ δυτικὰ μῆκη, ὅπου εἶχε ἀκολουθήσει ἡ γολέτα μας τὸ δρομολόγιο τῆς «Ιάνας», ἐπήγαμε τώρα στὰ ἀνατολικά.

Λίγο μετά τὸ μεσημέρι, ἡ γῇ ἐκείνη μόλις ἀπεῖχε ἔνα μίλι. Τὸ ξήτημα ἦταν τώρα ἀν τὸ ρεῦμα θὰ μᾶς ἔφερονε ὡς ἐκεῖ. Ἐν τούτοις πρέπει νὰ ὄμοιλογήσω ὅτι ἀν ἐπρόσειτο νὰ διαλέξουμε μεταξὺ τῆς προσεγγίσεως στὴν ἀκτὴ ἐκείνη καὶ τῆς ἔξακολουθήσεως τοῦ πλοῦ, θὰ βρισκόμαστε σὲ μεγάλη ἀμιχανία ἐκλογῆς. Ο Τζέμ Βέστ, παραδείγματος

χάρη, νόμιζε ότι, ἐν πάσῃ περιπτώσει, θὰ ἦταν προτιμότερο νὰ μείνουμε ἐπάνω στὸν ὄγκόπαγο, καὶ πρὸς τὴ γνώμη αὐτῆ ἔκλινε καὶ ὁ πλοίαρχος.

Πράγματι, ἂν ἡ βάρκα ἦταν ἀρκετὴ νὰ μᾶς χωρέσῃ ὅλους μὲ τὶς ἀναγκαῖες προμήθειες γιὰ ταξίδι πέντε ἡ ἔξη ἐνδομάδων, δὲν θὰ δυστάζαμε ν' ἀφήσουμε τὸν ὄγκόπαγο καὶ ν' ἀποβιβαστοῦμε στὴν ξηρά, βέβαιοι τότε ότι θὰ εἴχαμε τὸ μέσον νὰ φύγουμε ἀπ' ἐκεῖ, εὐθὺς μετὰ τὴν ἔξερεύνηση. 'Αλλ' ἀφοῦ ἡ βάρκα δὲν μποροῦσε νὰ περιλάβῃ περισσότερους ἀπὸ ἐντεκα ἡ δώδεκα ἄνδρες, θὰ ἀναγκάζομαστε νὰ τοὺς διαλέξουμε μὲ κλῆρο. Καὶ ὅσοι δὲν θὰ ἐπιβιβάζοντο στὴ βάρκα, καὶ θὰ ἔμεναν ἐκεῖ, δὲν θὰ ἥσαν καταδικασμένοι νὰ πεθάνουν ἀπὸ τὸ κρύο, ἂν ὅχι ἀπὸ τὴν πεῖνα, ἐπάνω στὴν πολικὴ ἐκείνη γῇ, τὴν δοπιά ὁ χειμῶνας θὰ σκέπαζε σὲ λίγο μὲ παγετῶνες καὶ σκοτάδι;

"Αν ὅμως ὁ ὄγκόπαγός μας ἔξακολουθοῦσε νὰ πλέῃ πρὸς τὴν ἴδια διεύθυνση, νά ποὺ θὰ περνούσαμε μ' αὐτὸν μεγάλο μέρος τοῦ δρόμου μας, ὑπὸ ὅρους ὁπωσδήποτε ὑποφερούς. Καὶ ναί μὲν τὸ παγονήσι ἔκινδύνευε ν' ἀνατραπῆ καὶ πάλι, ἡ νὰ πέσῃ σὲ ἄλλο ρεῦμα, ποὺ θὰ τὸ παρέσυρε ἔξω ἀπὸ τὸ δρομολόγιό μας — ἐνῷ ἀπεναντίας ἡ βάρκα μποροῦσε νὰ διευθυνθῇ ἀσφαλέστερα καὶ νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ ὡς τὸ παγόφραγμα, ἂν ἐν τῷ μεταξὺ δὲν συνέβαινε καμμιὰ τρικυμία· ἀλλ' ἀφοῦ μὲ τὴ βάρκα δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ σωθοῦν ὅλοι, πῶς νὰ τὴν χρησιμοποιήσουμε;

Μετὰ τὸ γεῦμα, ἀνεβήκαμε ὅλοι στὸν ψηλότερο βράχο, ὅπου στεκότανε ὁ Ντίκ Πέτερς. "Οταν μᾶς εἶδε, ὁ μιγάς κατέβηρε ἀπὸ τὴν ἀντίμετη πλαγιά, οὕτως ὥστε, ὅταν ἔφτασα στὴν κορυφή, δὲν ἦταν πιὰ ἐκεῖ.

"Ολοι βρισκόμαστε λοιπὸν ἐκεῖ πάνω — ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Ἔντικοτ, ποὺ δὲν ἄφηνε ποτὲ τὸ μαγειρεύον του.

'Η γῇ, ποὺ φαινότανε πρὸς βιορρᾶν, διέγραψε σὲ μεγάλο μέρος τοῦ ὁρίζοντος τὴν ἀκανόνιστη γραμμὴ τῆς ἀκτῆς της καὶ τῶν ψηλῶν της βουνῶν. Πρέπει νὰ ἦταν

ῆπειρος, ἡ τουλάχιστον νησὶ μεγάλης ἐκτάσεως. Πρὸς ἀνατολὰς ἔκτεινότανε ὅσο ἔφτανε τὸ βλέμμα, ἔχαντο, χωρὶς νὰ διακρίνεται τὸ τέλος της. Πρὸς δυσμάς, ἵνα ἀκρωτήριο καὶ ἔνα βουνό, ποὺ σχημάτιζε ἀπὸ μασκούλα σὰν μιὰ πελώρια κεφαλὴ φώκιας, ἀποτελοῦσαν σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος τὸ ὅριο τῆς ἔηρᾶς, πέρα ἀπὸ τὴν ὁποία ἡ θάλασσα ἀπλωνότανε πάλι πλατιά.

“Ολοὶ καταλάβαιναν ὅτι τὸ νὰ προσεγγίσουμε τὴ γῆ ἐκείνη ἔξηρτάτο ἀπὸ τὸ θεῦμα καὶ μόνον. Οἱ ἄνδρες τοῦ πληρώματος ἄλλαζον τὶς γνῶμες των, ἐνῶ ἐγὼ συζητοῦσα ἴδιαιτέρως μὲ τὸν πλοίαρχο, τὸν ὑποπλοίαρχο καὶ τὸν ναύληρο.

—‘Οπωσδήποτε, μᾶς ἔλεγε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ, ἂν ἡ γῆ αὐτὴ εἶναι κατοικίσιμη στοὺς μῆνες τοῦ κολοκαιριοῦ, δὲν διακρίνουμε τίποτα στὴν παραλία ποὺ νὰ μοιάζῃ μιᾶς ἀνθρώπῳ.

— Λάβετε ὑπ’ ὄψη σας, πλοίαρχε —εἴπα ἐγὼ— ὅτι ἔνας ὁγκόπαγος δὲν κινεῖ τὴν προσοχή, ὅπως θὰ τὴν ἔκινουσε ἡ γολέτα μας!

— Βεβαιότατα, κύριε Τζώρλιγκ! ‘Ο «*Άλμπρανός*» μας θὰ είχε προελκύσει τώρα τοὺς ίθαγενεῖς... ἂν ωπῆρχαν.

— ‘Επειδὴ δὲν φαίνονται, πρέπει, ἀραγε, νὰ συμπεράνουμε ὅτι δὲν ὑπάρχουν;

— ‘Οχι βέβαια, κύριε Τζώρλιγκ! ἀπάντησε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ. Πρέπει ὅμως νὰ διμολογήσετε, ὅτι ἡ ὄψη τῆς γῆς αὐτῆς δὲν ἔμοιαζε καθόλου μὲ τὴν ὄψη τῆς νήσου Τσόλαλ, στὴν ἐποχὴ ποὺ τὴν ἐπισκέφτηκε ἡ *‘Ιάνα*.’ Έκει φαινόντουσαν τότε λόφοι κατάφυτοι, δάση πυκνά, δέντροι ἀνθισμένα, λιβάδια χλοερά... ἐνῶ ἐδῶ, ἐκ πρώτης ὄψεως, δὲν φαίνεται παρὰ ἕνας τόπος ἔρημος καὶ ἄγονος.

— ‘Έχετε δίκιο, πλοίαρχε. ’Εν τούτοις ἥθελα νὰ σᾶς ρωτήσω ἂν δὲν σκοπεύετε ν’ ἀποβιβαστῆτε.

— Μὲ τὴ βάρκα;

— Καὶ μὲ τὴ βάρκα, στὴν περίπτωση ποὺ τὸ ρεῦμα θὰ ἀπομάκρυνε τὸν ὄγκόπαγό μας.

— Δὲν ἔχουμε νὰ χάσουμε οὔτε μιὰ ὥρα, κύριε Τζώρλιγκ! Λίγες μέρες διαιμονῆς μποροῦν νὰ μᾶς καταδικάσουν σὲ σκληρότατη διαχείμαση, γιατὶ τότε θὰ φτάσουμε πολὺ ἀργά στὸ παγόφραγμα καὶ δὲν θὰ βροῦμε δίοδο.

— "Ισως... ἔχετε δίκιο, πλοίαρχε. 'Αλλὰ πάλι... νὰ περάσουμε τόσο κοντὰ ἀπὸ αὐτὴ τὴ γῆ, χωρὶς ν' ἀποβιβαστοῦμε... χωρὶς νὰ βεβαιωθοῦμε ἂν διατηρῇ πουθενὰ ἵχνη διαιμονῆς ἀνθρώπινης... ἂν ὁ ἀδερφός σας, πλοίαρχε, καὶ οἱ σύντροφοί του...

‘Ακούοντάς με ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ, ἐκοινοῦσε τὸ κεφάλι. "Οχι, δὲν μποροῦσε νὰ τοῦ ἐμπνεύσῃ ἐλπίδες ἡ θέα τῆς ἀγονῆς ἐκείνης γῆς, οἱ ἐκτεταμένοι καὶ γυμνοὶ κάμποι τῆς, τὰ κατάξερα βουνά τῆς, ἡ παραλία τῆς, ποὺ τριγυριζόταν ἀπὸ σειρὰ βράχων μελανῶν... Πῶς θὰ εὑρισκαν ἔκει τὰ πρὸς τὸ ζεῖν οἱ νοσυαγοί, ἐπὶ τόσους μῆνες;

"Αλλωστε, εἶχαμε ἀναπτεάσει τὴν ἀγγλικὴ σημαία, ποὺ ἐκυμάτιζε στὴν κορυφὴ τοῦ ὄγκόπαγου. Δὲν θὰ τὴν ἔβλεπε ὁ Οὐδίλιος Γκύ καὶ δὲν θὰ ἔτρεχε στὴν παραλία;

Κανείς!... Κανείς!...

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ὁ Τζὲμ Βέστ, ποὺ μελετοῦσε τὴν κίνηση τοῦ ὄγκόπαγου, μᾶς εἴπε:

— "Ας περιμένουμε ἀκόμη, προτοῦ πάρουμε μιὰ ὁριστικὴ ἀπόφαση. Μέσα σὲ μιὰ ὥρα τὸ ζήτημα θὰ ἔχῃ λυθῆ. Νομίζω ὅτι ἡ ταχύτητα τοῦ ὄγκόπαγου ἐλαττώμηκε. Καθόλου ἀπίθανο νὰ τὸν παραλάβῃ κανένα ἄλλο ρεῦμα καὶ νὰ τὸν φέρῃ λοξὰ πρὸς τὴν ἀκτή.

— Εἴμαι μὲ τὴ γνώμη σας! ἀνέκραξε ὁ Ούδλιγκερλί. Δὲν ξέρω ἂν ἐστάθηκε ὅλως διόλου ὁ ὄγκόπαγός μας, ἀλλὰ θὰ κοντεύῃ... Τώρα μοῦ φαίνεται σὰν νὰ φέρνη βόλτες.

‘Ο Τζὲμ Βέστ καὶ ὁ Ούδλιγκερλί δὲν γελιόντουσαν. Εἴτε γιὰ τὴ μιὰ αἰτία, εἴτε γιὰ τὴν ἄλλη, ὁ ὄγκόπαγος πή-

γαινε νὰ βγῆ ἀπὸ τὸ φεῦμα, ποὺ εἶχε ἀκολουθήσει ὡς τώρα μὲ σταθερότητα. Μιὰ περιστροφικὴ κίνηση διαδέχθηκε τὸν κατ' εὐθεῖαν πλοῦν, κάτω ἀπὸ τὴν ἐπίδραση ἀντιθέτου φεύματος, ποὺ διευθυνόταν πρὸς τὴν ξηράν. Ἐκτὸς αὐτοῦ, καὶ μερικοὶ ἄλλοι ὄγκοπαγοι, ποὺ προηγοῦντο τοῦ δικοῦ μας, εἶχαν ἥδη φτάσει στὴν παραλία, καὶ ἄραξαν ἐκεῖ.

Ἡταν λοιπὸν περιττὸν νὰ συζητοῦμε ἀν ἔπειτε ἢ ὅχι νὰ φέξουμε τὴν βάρκα στὴν θάλασσα.

Ἐφ' ὅσον πλησιάζαμε, ἡ γυμνότητα καὶ ἡ ἐρημία τῆς χώρας ἐκείνης παρουσιάζοτανε μεγαλύτερη, καὶ ἡ σκέψη ὅτι κινδυνεύαμε ν' ἀποκλειστοῦμε ἐκεῖ γιὰ ἕξη χειμωνιάτικους μῆνες, ἐγέμιζε ἀπὸ τρόμο καὶ τὶς γενναιότερες ψυχές.

Ἐπὶ τέλους, κατὰ τὶς πέντε τὸ ἀπόγευμα, ὁ ὄγκοπαγος ἐμπῆκε σ' ἓνα κόλπο στενό, προχώρησε ἥρεμα, καὶ, συναντώντας μιὰν ἄκοη γῆς, ἐσταμάτησε.

— "Εξο!... Στὴν ξηρά!..."

Ἡ κραυγὴ αὐτὴ βγῆκε ἀπ' ὅλα τὰ στόματα.

Τὸ πλήρωμα κατέβαινε ἥδη τρέχοντας ἀπὸ τὴν πλαγιὰ τοῦ ὄγκοπάγου, ὅταν ὁ Τζέμι Βὲστ διέταξε:

— Περιμένετε τὴ διοταγή!

Ἐκδηλώθηκε κάποιος δισταγμὸς — προπάντων ἐκ μέρους τοῦ Χῆρων καὶ πολλῶν ἀπὸ τοὺς συντρόφους του. Ἐπειτα τὸ ἔνστικτον τῆς πειθαρχίας ἐπεκράτησε, κι ἐπὶ τέλους ἐπέστρεψαν καὶ περικύλωσαν τὸν πλοίαρχο Λὰν Γκύ.

Δὲν ἦταν ἀνάγκη νὰ φιχτῇ ἡ βάρκα στὴν θάλασσα, γιατὶ ὁ ὄγκοπαγος βρισκότανε σ' ἐπαφὴ μὲ τὴν ξηρά.

Ο πλοίαρχος Λὰν Γκύ, ὁ ναύληρος κι ἐγώ, προπορευόμενοι τῶν ἄλλων, ἀφῆσαμε πρῶτοι τὸ ὁροπέδιο, καὶ σὲ λίγο τὰ πόδια μας ἐπάτησαν τὴ νέα γῆ, πάνω στὴν ὁποία οὐδέποτε ἵσως ἀποτυπώθηκε ἵχνος ἀνθρώπινου ποδιοῦ.

Εὔθὺς μετὰ τὴν ἀμμώδη παραλία, ἄρχιζαν οἱ πρόποδες λόφων ψηλῶν καὶ ἀπόκρημνων, ποὺ ἐσχημάτιζαν

μιὰ σειρὰ σὲ ἀπόσταση ἐνὸς μιλίου ἀπὸ τὴν ἀκτήν. 'Εθεωρήσαμε ἀναγκαῖον ν' ἀνεβοῦμε σ' ἔναν ἀπὸ τοὺς λόφους αὐτούς, ὃψους τριακοσίων πενήντα περίπου μέτρων, γιὰ νὰ ἐπισκοπήσουμε ἀπὸ τὴν κορυφὴ του τὴν περιοχὴν. 'Εβαδίσαμε λοιπὸν ἐπὶ εἴκοσι λεπτὰ τῆς ὥρας ἐπάνω σὲ ἕδαψος ἡφαιστειογενές, ἀνώμαλο, σκληρό, στερημένο κάθε βλαστήσεως καὶ σπαρμένο μὲ τεμάχια λάβας, σκουριᾶς καὶ τέφρας σταχτιᾶς.

Σὲ μιὰ ὥρα, ὅχι χωρὶς δυσχέρειες καὶ κινδύνους, ὁ πλοίαρχος, ὁ ναύκληρος κι ἐγὼ κατωρθώσαμε στὴν κορυφὴ, ὃπου ἡ θάση ἦταν ἐλεύθερη γύρω, σὲ ἀκτίνα τριάντα ἔως τριανταπέντε μιλίων. Νά τί εἶδαμε:

Πίσω, ἀπλωνότανε ἡ θάλασσα, ποὺ παρέσυρε πολυαρύθμους πλωτοὺς ὄγκωνταγονούς, ἀπὸ τοὺς ὅποιους μερικοὶ εἶχαν συσσωρευθῆ ἐσχάτως στὴν ἀκτή, κάνοντάς την σχεδὸν ἀπρόσιτη. Πρὸς δυσμὰς ἀπλωνότανε γῇ πολύμορφη, τῆς ὅποιας δὲν φαινότανε τὸ τέλος, καὶ τὴν ὅποιαν, πρὸς ἀνατολάς, ἔτρεχε μιὰ ἀπέραντη θάλασσα.

Βρισκόμαστε ἐπάνω σὲ μεγαλόνησο, ἡ στὴν 'Ανταρκτικὴ ἥπειρο; Τὸ ζήτημα ἦταν ἀδύνατον νὰ λυθῇ ἀμέσως. 'Εν τούτοις, κοιτώντας προσεκτικῶτερα μὲ τὰ κυάλια, μπορέσαμε νὰ διακρίνουμε πρὸς ἀνατολὰς μιὰ γραμμή, συγχέομενη μὲ τὴν ἐλαφρὴ ὅμιχλη τοῦ πελάγους.

— Τὴν βλέπετε; εἴπε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ.

— Ναί, διακρίνω κάτι ποὺ μοιάζει μὲ παραλία, εἴπε ὁ Ούρλιγκερλί.

— Κι ἐγὼ τὸ ἴδιο...

— Τότε θὰ εἶναι πορθμός, καὶ αὐτὸν διαπλεύσαμε μὲ τὸν ὄγκοπαγο, ισυνεπαίρανε ὁ πλοίαρχος.

— Πορθμός, ποὺ τὸ ρεῦμα τὸν διασχίζει ἀπὸ βιορρᾶ πρὸς νότον, κι ἔπειτα ἀπὸ νότου πρὸς βιορρᾶν...

— Νομίζετε λοιπόν, ὅτι ὁ πορθμὸς αὐτὸς κόβει σὲ δυὸ μέρη τὴν πολικὴ ἥπειρο; ρώτησα.

— Καμμιὰ ἀμφιβολία γι' αὐτό, ἀπάντησε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ.

— "Αχ, καὶ νὰ εἴχαμε τὸν «"Αλμπρανο»! φώναξε ὁ Ούρλιγκερλί.

Ναί, μὲ τὴ γολέτα, ἡ καὶ μὲ τὸν ὄγκοπαγο ἀκόμη, ἂν δὲν ἄραιε, θὰ μπορούσαμε νὰ προχωρήσουμε μερικὲς ἑκατοντάδες μίλια ἀκόμη... ἵσως ὥς τὸ παγόφραγμα... ἵσως ὥς τὸν πολικὸ κύκλο... ἵσως ὥς τὰ πλησιέστερα νῆσιά!... 'Αλλὰ δὲν εἴχαμε παρὰ μιὰ βάρκα, ποὺ χωροῦσε μόνο δώδεκα — καὶ εἴμαστε εἰκοσιτρεῖς.

"Επιφερε πὰ κατέβουμε στὴν ἀστή, νὰ ἐπιστρέψουμε στὸν ὄγκοπαγο, νὰ μετακομίσουμε τὶς σκηνὲς καὶ τὰ τρόφιμα στὴν ἔηρά, νὰ λάβουμε ὅλα τὰ ἀναγκαῖα μέτρα γιὰ τὴ διαχείμαση, τὴν ὅποιαν θὰ μᾶς ἐπέβαλλαν οἱ περιστάσεις..."

Εἶναι περιττὸν νὰ πῶ, ὅτι τὸ ἔδαφος δὲν ἔφερε κανένα ἵχνος ἀνθρώπινου ποδαριοῦ, κανένα λείψανο κατοικίας, κανένα τεκμήριο διαμονῆς ἀνθρώπων. Βέβαια, οὕτε οἱ ναυαγοὶ τῆς «Ιάνας», οὕτε κανεὶς ἄλλος εἶχε πατήσει ποτὲ στὴν ἐρημὴ αὐτὴ γῇ τοῦ Πόλουν, «τὴν ἀνεξερεύνητη χώρα», ὅπως τὴν λένε μερικοὶ νεώτεροι γεωγράφοι. "Ηταν φοβερό! 'Ο Ντίκη Πέτερς βέβαια δὲν θὰ εὔρισκε ἐδῶ τὰ ἵχνη τοῦ 'Αρθούρου Πύμ!

Αὐτὸς ἀπέδειχνε ἐπίσης καὶ ἡ ἔκτακτη ἀταραξία τῶν μόνων ἐμψυχῶν ὄντων, ποὺ ζοῦσαν στὴ χώρα ἔκεινη. 'Η παρουσία μας δὲν τὰ ἐφόβιζε· οὕτε οἱ φάκιες, οὕτε οἱ θαλασσινοὶ ἐλέφαντες βιοτιζόντανε στὸ νερό· οἱ γλάροι δὲν ἐπετούσαν μακρινά μας· οἱ δὲ λιπαρόχηνες ἐξαιλουμένσαιν νὰ μένουν ἀκίνητες στὴ γραμμή, παίρνοντάς μας ἵσως γιὰ πουλιά ἄλλου εἴδους. Βέβαια, ἥταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἔβλεπαν ἀνθρώπους;

"Οταν ἐπιστρέψαμε στὴν ἀστή, ὁ ναύκληρος ἀνακάλυψε μὲ μεγάλη του χαρά πολλὰ εύρυχωρα σπήλαια, μέσα στοὺς γιγαντιαίους βράχους, κατάλληλα νὰ μᾶς χρησι-

μεύσουν, ἄλλα μὲν σὰν κατοικία, ἄλλα δὲ σὰν ἀποθήρη. 'Οποιαδήποτε καὶ ἀν ἦταν ἡ ἀπόφαση, ποὺ θὰ παίρναμε ἀργότερα, πρὸς τὸ παρὸν δὲν εἰχαμε νὰ κάνουμε τύποτε ἄλλο καλύτερο, παρὰ νὰ ἀποθηρεύσουμε ἀσφαλῶς τὸ φροτίο τοῦ « Ἀλμυροῖνού » καὶ νὰ κάνουμε μιὰ πρόχειρη ἐγκατάσταση.

'Απὸ τὶς πλαγιὲς τοῦ ὄγκοπαγου ἐπανήλθαμε στὸ ὁροπέδιο, καὶ ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκὺ ἐμάζεψε τοὺς ἄνδρες γύρω του. Κανεὶς δὲν ἔλειψε, παρὰ μόνον ὁ Ντίρκ Πέτερς, ποὺ εἶχε διακόψει ὁριστικῶς κάθιση σχέση μὲ τὸ πλήρωμα.

'Ο πλοίαρχος τότε ἔξεδεσε τὴν κατάσταση μὲ ἀκρίβεια ἄλλὰ καὶ μὲ θάρρος. Πρῶτα - πρῶτα μίλησε γιὰ τὴν ἀνάγκη, ποὺ ἐπεβάλλετο, νὰ μετακομισθῇ ἀμέσως τὸ φροτίο στὴν ξηρὰ καὶ νὰ ἀσφαλισθῇ σ' ἕνα ἀπὸ τὰ σπήλαια τῆς ἀκτῆς. 'Ως πρὸς τὴ διατροφή, ἔβεβαίωσε ὅτι τὰ τρόφιμα, ποὺ εἶχαμε, θὰ ἦταν ἀρκετὰ γιὰ ὅλη τὴν διάρκεια τοῦ χειμῶνος, ὅσον μαχρύς, ὅσον δριμὺς καὶ ἀν ἦταν. 'Ως πρὸς τὸ ζήτημα τῆς καύσιμης ὕλης, ἐδήλωσεν ὅτι τὰ κάρβουνα δὲν θὰ μᾶς ἔλειπαν, φτάνει μόνον νὰ μὴν τὰ σπαταλούσαμε — καὶ ἦταν εὔκολο αὐτό, γιατί, κάτω ἀπὸ τοὺς πάγους, οἱ διαχειμάζοντες ἀψηφοῦν καὶ τὰ μεγαλύτερα ψύχη τῆς πολικῆς ζώνης.

"Εμενε ἀκόριη ἔνα ζήτημα δυσκολόλυτο, αὐτὸ δὲ ἀνεκινήθη ἀπὸ τὸν ὑπονομαύεληρο. 'Ἐπρόκειτο ν' ἀποφασισθῇ μὲ ποιό τρόπο θὰ ἔχοιςιμοποιεῖτο ἡ βάρκα, ἡ μόνη ποὺ εἶχαμε στὴ διάθεσή μας. "Ἐπρεπε νὰ τὴν κρατήσουμε γιὰ τὶς ἀνάγκες τῆς διαχειμάσεως, ἡ νὰ τὴν μεταχειριστοῦμε γιὰ νὰ ἐπιστρέψουμε στὸ παγόφραγμα!

'Ο πλοίαρχος Λὰν Γκὺ δὲν θέλησε ν' ἀποφασίσῃ. 'Ἐζήτησε μόνο ν' ἀναβληθῇ ἡ λύση τοῦ ζητήματος γιὰ μιὰ ἡ δυὸ μέρες. 'Οπωσδήποτε, εἴπε, δὲν ἔπρεπε νὰ λησμονηθῇ ὅτι ἡ βάρκα μόνον δέκα ἡ δώδεκα ἄνδρες μποροῦσε νὰ χωρέση. 'Ἐπομένως, πρῶτα ἔπρεπε νὰ ἐργαστοῦν ὅλοι γιὰ

τὴν ἐγκατάσταση ἐκείνων ποὺ θὰ ἔμεναν, ἀν ἀποφασιζόταν ἡ ἀναχώρηση τῆς βάρκας, ὅπότε καὶ θὰ ὠρίζοντο μὲ κλῆρο οἱ ἐπιβάτες της. Συγχρόνως, ὁ πλοίαρχος ἐδήλωσε ὅτι οὔτε ὁ Τζέμ Βέστ, οὔτε ὁ ναύληρος, οὔτε ἐγώ, οὔτε αὐτός, εἶχαμε τὴν ἀξίωση νὰ ἔξαιρεθοῦμε ἀπὸ τὴν κλήρωση, ἀλλ᾽ ὅτι ὅλοι θὰ υπακούαμε στὴν ἀπόφαση τῆς τύχης. Πρόσθεσε δὲ ὅτι, ὅσοι θὰ ἐκληρώνοντο καὶ θὰ ἔφευγαν, δὲν ἔπρεπε νὰ λησμονήσουν ἐκείνους, ποὺ θ' ἄφηναν στοὺς πάγους τοῦ Πόλου, καὶ ὅτι τὴν προσεχὴ ἄνοιξη ὕφειλαν νὰ στείλουν ἔνα πλοῖο νὰ παραλάβῃ τοὺς συντρόφους των.

“Ολα αὐτὰ ἐλέχθησαν μὲ πολλὴ ἥρθιμία καὶ σταυρεράτητα. ’Οφείλω νὰ ὁμολογήσω, ὅτι ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ εὗρισκε πάντοτε τὸν τόνο, ποὺ ἥρμοζε στὴν περίσταση. Γι' αὐτὸ καὶ κανεὶς δὲν τὸν διέκοψε — οὔτε ὁ ἴδιος ὁ Χῆρον — κανεὶς δὲν ἔφερε ἀντίρρηση. ”Αλλως τε, τί μποροῦσε νὰ κάνῃ;

“Οταν ἦλθε ἡ ὥρα τῆς ἀναπούσεως, οἱ ἄνδρες ὅλοι ἐπέστρεψαν στὸ ὁροπέδιο, ἐδεώπινησαν κι ἔπεσαν νὰ κομηθοῦν γιὰ τελευταῖα φορὰ κάτω ἀπὸ τὶς σκηνές. Μόνον ὁ Ντίρκ Πέτερς δὲν ἔφανηκε πάλι.

Τὴν ἄλλη μέρα — 7 Φεβρουαρίου — ἀρχισε ἡ δουλειά. ’Ο καιρὸς ἦταν ὠραῖος, ὁ ἄνεμος ἀσθενής, ὁ οὐρανὸς ἐλαφρῶς ὄμιχλώδης καὶ ἡ θερμοκρασία μᾶλλον ἡπία (7° 78' ὑπεράνω τοῦ μηδενός).

Πρῶτα κατεβάστηκε ἡ βάρκα, μὲ ὅλες τὶς ἀναγκαῖες προφυλάξεις, ὡς τὸν ὄγκοπαγο. ’Εκεῖ οἱ ἄνδρες τὴν ἔσυραν στὴν ξηρά, ὅπου τοποθετήθηκε σὲ ἀσφαλὲς μέρος, ἐπάνω στὴν ἀμουδερὴ παραλία.

‘Ο ναύληρος ἔπειτα φρόντισε γιὰ τὴ μεταφορὰ τοῦ φορτίου καὶ τοῦ ὑλικοῦ τοῦ «Αλμπρανού», τροφύμων, ἐπίπλων, κρεβατιῶν, ὑφασμάτων, σχοινιῶν, φούχων, ὁργάνων καὶ ἐργαλείων. Σὲ λίγο ὅλα αὐτὰ βρισκόντουσαν στὴν ἀκτή, ἀπ' ὅπου θὰ μετεφέροντο στὸ σπήλαιο. Είχα βοηθήσει κι ἐγὼ στὴν ἐπείγουσα αὐτὴ ἐργασία, δπως ὁ πλοί-

αρχος και ὁ ὑποπλοίαρχος. Και αὐτὸς ὁ Ντίρκ Πέτερς φανερώθηκε τὴν ἡμέρα ἐκείνη και βοήθησε, ἀλλὰ χωρὶς νὰ πῇ λέξη σὲ κανένα...⁷ Αριαγε, εἶχε παρατήσει τὴν ἐλπίδα

Χτυπήθηκε στὸ στῆθος ἀπὸ δύναν γιγαντιαῖο γλάρο . (σελ 260)

νὰ ξαναβρῷ τὸν Ἀρμοῦρο Πύμ, ή ὅχι; Κι ἐγὼ δὲν ἥξευρα τί νὰ ὑποθέσω...

‘Η 8, 9 και 10 Φεβρουαρίου πέρασαν μὲ τὶς ἐργα-

σίες τῆς ἐγκαταστάσεως, ποὺ τελείωσε τὸ ἀπόγευμα τῆς τελευταίας μέρας. Τὸ φορτίο τοποθετήθηκε σ' ἕνα εύρυχωρο σπήλαιο ὃπου ἔμπαινε κανεὶς ἀπὸ μιὰ στενὴ εἰσόδο, καὶ ποὺ συνόρευε μὲ τὸ ἄλλο, ὃπου θὰ μέναμε ἐμεῖς. Σ' αὐτό, κατὰ συμβιούλη τοῦ ναυκλήρου, ὁ Ἐντικοτ ἔστησε τὸ μαγειρεῖο του· ἔτοι θὰ ἔχρησιμο ποιούσαμε διπλὰ τὴ φωτιὰ τοῦ τζακιοῦ ποὺ θὰ ἔψηνε τὰ φαγητά, ἄλλὰ καὶ θὰ ζέσται-νε συγχρόνως τὸ σπήλαιο, τίς μακρὺνες μέρες, ἥ μᾶλλον κατὰ τὴ μακρινὴ νύχτα τοῦ πολικοῦ χειμώνα!

“Ηδη, ἀπὸ τὸ βράδυ τῆς 8 Φεβρουαρίου, εἶχαμε ἐγκατασταθῆ στὸ σπήλαιο αὐτό, μὲ τὰ στεγνὰ τοιχώματα καὶ μὲ τὸ ἀπὸ λεπτὴ ἄμμο πάτωμά του. Ἐφωτίζετο ἀρκετὰ ἀπὸ τὴν τρύπα, ἀπὸ τὴν ὁποίᾳ μπαίναμε· ἥ θέση του στὴν ἀκτὴ ήταν τέτοια, ὡστε τὸ προφύλαγε κατὰ τῶν φοβερῶν καταιγίδων καὶ τῶν χιουνοστροβίλων τοῦ πολικοῦ χειμῶνος, ήταν δὲ εύρυχωρότερο ἀπὸ τὰ ὑπόστεγα καὶ τοὺς θαλάμους τῆς γολέτας, ὡστε, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ κρεβάτια, μποροῦσε νὰ περιλάβῃ καὶ πολλὰ ἄλλα ἔπιπλα καὶ σκεύη, χρήσιμα γιὰ τὴν πολύμηνη διαχείμαση.

Ἐφ' ὅσον καταγινόντανε στὴν ἐγκατάσταση αὐτή, τίποτε τὸ ὑποπτὸ δὲν παρατήρησα στὴ συμπεριφορὰ τοῦ Χῆρονε καὶ τῶν ὀπαδῶν του. Ὅλοι φαινόντουσαν πειθαρχικοὶ καὶ ἔδειχναν ξῆλο ἀξιέπαινο. Ὁπωσδήποτε, ὁ μιγὰς ἐφρουροῦσε καὶ τώρα τὴ βάρκα, γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο.

Τὸ ἵδιο βράδυ, ὁ πλοίαρχος Λάν Γκὺ διέταξε σύναξη καὶ ἐδήλωσε στὸ πλήρωμα ὅτι τὸ ζήτημα τῆς ἀναχωρήσεως θὰ συνεζητεῖτο τὴν ἄλλη μέρα. πρόσθεσε δὲ ὅτι, ἀν ἐλύετο ὁριστικὰ ἡ κλήρωση τῶν ἐπιβατῶν τῆς βάρκας θὰ γινότανε ἀμέσως.

Καμμιὰ ἀντίρρηση δὲν ἀκούστηκε. “Ολοι φαινόντουσαν σύμφωνοι.

“Ηταν ἀργά. Ἡμέρως ἐπιφρατοῦσε ἔξω, γιατί, τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ὁ ἥλιος βρισκότανε κάτω - κάτω στὸν ὁρίζοντα, κάτω ἀπὸ τὸν ὁποῖον σὲ λίγο θὰ ἔξαφανιζόταν. Εἴ-

χα πέσει στὸ κρεβάτι μου ντυμένος κι ἐκουψόμονυν ἐκεῖ κοντά.

Σηκώθηκα ἀμέσως καὶ βγῆκα ἀπὸ τὸ σπίλαιο συγχρόνως μὲ τὸν πλοίαρχο, τὸν ὑποπλοίαρχο, καὶ τὸν ναύληφο, ποὺ ἐπίσης εἶχαν ἔυπνήσει.

— 'Η βάρκα!... ἡ βάρκα!... ἀνέκριαξε ξαφνικὰ ὁ Τζέμ Βέστ.

'Η βάρκα δὲν βρισκότανε στὴ θέση της, στὸ μέρος ὃπου τὴν ἐφύλαγε ὁ Ντίρκ Πέτερς.

Τρεῖς ἄνδρες τὴν εἶχαν φίξει στὴ θάλασσα καὶ ἐπιβάσθηκαν σ' αὐτή, ἀφοῦ πρῶτα φόρτωσαν ἀρκετὰ βαρέλια καὶ κιβώτια, ἐνῶ δέκα ἄλλοι προσπαθοῦσαν νὰ καταβάλουν τὸν μιγάδα. Μαζί τους ἦταν ὁ Χῆρονε καὶ ὁ Μαρτὲν Χόλτ, φαινότανε πρόδυμος νὰ ἐπέμβῃ. Καὶ ὅμως οἱ ἄθλιοι ἐκεῖνοι ποὺ δὲν ἥθελαν ν' ἀρπάξουν τὴ βάρκα καὶ νὰ φύγουν, νὰ μᾶς ἐγκαταλείψουν!... Εἶχαν ἐπιτέσει κατὰ τοῦ μιγάδος, καὶ βέβαια θὰ τὸν ἐσκότωναν, ἀν ἐκεῖνος δὲν ἀμύνετο ὑπερόμηφαπα.

'Ο Λὰν Γκὺ καὶ ὁ Τζέμ Βέστ ἐπέστρεψαν ἀμέσως στὸ σπίλαιο γιὰ νὰ πάρουν τὰ ὄπλα τους. Ἡμουν ἔτουμος νὰ τοὺς ἀκολουθήσω, ὅταν οἱ λέξεις αὐτὲς μ' ἐκάρφωσαν ἀκίνητο:

— "Αφησέ τον καὶ ἔλα μαζί μας!... "Αφησέ τον, σου λέω! Είναι ὁ φονιὰς τοῦ ἀδελφοῦ σου Νέντ!

Τις λέξεις αὐτὲς ἐπρόφερε ὁ Χῆρονε, ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Μαρτὲν Χόλτ, ὁ ὄποιος ἐπλησίαζε ἥδη νὰ βοηθήσῃ τὸ μιγάδα, ποὺ ἔκινδύνευε νὰ καταβληθῇ ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀντιπάλων του.

— 'Ο φονιὰς τοῦ ἀδελφοῦ μου!... φώναξε ὁ Μαρτὲν Χόλτ, ὀπισθοχωρώντας μὲ φρόντη.

— 'Ο ἀδερφός σου σκοτώθηκε μέσα στὸν «Κράμπο»!

— Καὶ τὸν ἐσκότωσε ὁ Ντίρκ Πέτερς;

— Ναί, αὐτός! τὸν ἐσκότωσε καὶ τὸν ἔφαγε... τὸν ἔφαγε... τὸν ἔφαγε!... ἐπανελάμβανε ὁ Χῆρονε.

Καὶ σ' ἔνα νεῦμα του, δύν ἀπὸ τοὺς στασιαστὲς ἀρπαξαν τὸν Μαρτὲν Χόλτ καὶ τὸν μετέφεραν στὴ βάρκα ποὺ ἥταν ἔτοιμη νὰ ἀποπλεύσῃ. Κατόπιν του ἔτρεξε νὰ ἐπιβιβαστῇ ὁ Χῆρωνε μὲ δῶλους τοὺς ὄπαδούς του.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ὁ Ντίοχ Πέτερος σηκώθηκε, ὕδρυται πάλι κατὰ τοῦ ὄμιλου καί, ἀρπάζοντας ἔναν ἀπὸ τοὺς στασιαστές, ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ ποὺ ἔτοιμαζότανε νὰ μπῇ στὴ βάρκα, τὸν ἐσήρωσε ψηλά, τὸν ἐτίναξε καὶ τοῦ ἔσπασε τὸ κεφάλι ἐπάνω σ' ἔνα βράχο.

Τότε ἀντίχησε πυροβολισμός. 'Ο μιγάς, πληγώθηκε στὸν ὕμιο ἀπὸ τὸ πιστόλι του Χῆρωνε καὶ ἔπεσε στὴν ἄμμο τῆς ἀκτῆς, τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ βάρκα ἀπέπλεε...

"Οταν ἔφτασαν ὁ Λὰν Γκὺ καὶ ὁ Τζὲμ Βὲστ — δῆλη αὐτὴ ἡ σκηνὴ μόλις βάσταξε σαράντα δευτερόλεπτα — ἀκολουθούμενοι ἀπὸ τὸ ναύληρο, τὸν Χάροντυ, τὸν Φράνσις καὶ τὸν Στέρων, ἡ βάρκα, ποὺ τὴν παρέσυρε τὸ ταχὺ φεῦμα τῆς ἀμπάτιδας, βρισκότανε ἥδη μακρυά. 'Ο Τζὲμ Βὲστ ἐσκόπευσε καὶ ἐπυροβόλησε ἀλλὰ χωρὶς ἀποτέλεσμα. 'Ετοιμαζότανε νὰ πυροβολήσῃ καὶ ὁ πλοίαρχος, ὅταν ἡ βάρκα ἔκαμψε τὴν ἄκρη τοῦ ὄγκοπαγού καὶ ἐξαφανίστηκε πίσω του.

'Εσπεύσαμε νὰ τοποθετηθοῦμε στὸ ἄλλο μέρος τοῦ ἀκρωτηρίου, ἀπ' ὅπου βέβαια μὰ περνοῦσαν οἱ κακούνδογοι, προτοῦ διευθυνθοῦν πρὸς βιρρᾶν. "Αν τὸ φεῦμα τοὺς ἐπλησίαζε πολύ, ὑπῆρχε ἐλπίδα νὰ σκοτώσουμε ἡ ἡ νὰ πληγώσουμε τὸ Χῆρωνε, καὶ ἵσως τότε οἱ ὄπαδοί του ὁ' ἀποφάσιζαν νὰ ἐπιστρέψουν...

Πέρασε ἔνα τέταρτο τῆς ὥρας, ἡ βάρκα φάνηκε καὶ πάλιν... ἀλλὰ σὲ τέτοια ἀπόσταση ὥστε τὰ ὅπλα μας δὲν ἥταν δυνατὸν νὰ τὴν φτάσουν!

Τώρα ὁ Χῆρωνε εἶχε σηκώσει τὸ πανί, καί, σπρωχνόμενη ἀπὸ τὸ φεῦμα συγχρόνως καὶ ἀπὸ τὸν ἄνεμο, ἡ βάρκα ἀπομακρυνότανε γρήγορα. Καὶ σὲ λίγο δὲν φαινότανε παρὰ ἔνα στῆγμα ἄσπρο, ποὺ δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐξαφανιστῇ.

Οι ναυαγοί της «Ιάνας».

Δεκατρεῖς ἀπὸ τοὺς ἄνδρες τοῦ πληρώματος εἶχαν φύγει μὲ τὴ βάρκα... Τὸ δυστύχημα εἶναι ὅτι ὁ Χῆρων δὲν παρέσυρε μόνο τοὺς ὄπαδούς του. Τὸν ἀνθρακούμησαν καὶ δυὸ ἀπὸ τοὺς δικούς μας — ὁ ναύτης Μπούρον καὶ ὁ ιστιοφράφος Μαρτὲν Χόλτ, ὁ τελευταῖος αὐτὸς μᾶλλον ἀκούσιως καὶ διὰ τῆς βίας ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἐντυπώσεως, ποὺ τοῦ προξένησε ἡ τρομερὴ ἔκείνη ἀποκάλυψῃ. "Ετσι ἀπομείναμε ἐννέα: ὁ πλοαίροχος, ὁ ὑποπλαιάρχος, ὁ Ούρλιγκερλί, ὁ Χάροντ, ὁ Ἐντικότ, ὁ Φράνσις, ὁ Στέρν, ὁ Ντίρκ Πέτερς κι ἔγώ.

Τί δοκιμασίες μᾶς ἐπεφύλασσε ἡ διαχείμαση ἔκείνη! Ποιά τρομερὰ κρύα ἔμελλε νὰ ὑποστοῦμε κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πολικοῦ χειμῶνα! Καὶ τί θάρρος, τί δύναμη ἥθικὴ καὶ σωματικὴ χρειαζότανε γιὰ ν' ἀνθέξῃ κανεὶς καὶ νὰ ξήσῃ ὑπὸ τοιούτους ὅρους!

'Αλλὰ μήπως καὶ οἱ φυγάδες ἦσαν σὲ καλύτερη θέση ἀπὸ τὴ δικῇ μας; 'Αραγε θὰ εῦρισκαν τὴ θάλασσα ἀπαγὴ ὡς τὸ παγόφραγμα; Θὰ κατώρθωναν νὰ φτάσουν ὡς τὸν πολικὸ κύκλο; 'Εκεῖ θὰ εὗρισκαν πλοῖο γιὰ νὰ τοὺς παραλάβῃ;... Καὶ ἀν ἐν τῷ μεταξὺ τελείωναν τὰ τρόφιμά τους; Ποιοί θὰ ἦσαν εὐτυχέστεροι, ἔκεινοι ἢ ἔμεις! Νά μιὰ ἐρώτηση, στὴν ὁποίᾳ μόνον τὸ μέλλον θὰ μποροῦσε ν' ἀπαντήσῃ.

"Οταν ἡ βάρκα χάθηκε πιὰ ἀπὸ τὰ μάτια μας, ἐπιστρέψαμε ὅλοι στὸ σπήλαιο. Τότε συλλογίστηκα τὸν Ντίρκ Πέτερς, ποὺ εἶχε μείνει πίσω, μετὰ τὸν πυροβολισμό, ἐνῶ ἔμεις τρέχαμε νὰ φτάσουμε στὸ ὄλλο μέρος τοῦ ἀκρωτηρίου. 'Ο μιγάς δὲν βρισκότανε στὸ σπήλαιο. Μήπως εἶχε πληγωθῆ βαρειά;

— Πρέπει νὰ πᾶμε νὰ τὸν βροῦμε! φώναξε ὁ Ούρλιγκερλί.

— Ναί, ἀς πᾶμε! εἴπα.

— Ηηγαίνουμε δύοι μαζί, είπε ό πλοιάρχος Λάν Γκύ. Ό Ντίρκ Πέτερς ήταν πιστός και άφωσιωμένος. Ποτέ δὲν μᾶς έγκατέλειψε, και δὲν θά τὸν έγκαταλείψουμε!

— Άλλα θά θελήσῃ νὰ ἐπιστρέψῃ ό δυστυχής, παρατήρησα ἐγώ, τώρα ποὺ ἔμαθαν δύοι τὸ μυστικό του;

Είπα τότε στοὺς συντρόφους μου, γιατὶ στὴ διήγηση τοῦ Ἀρθούρου Πύρ τὸ ὄνομα τοῦ Νέντ Χόλτ είχε γίνει Πάρκερ, και ὑπὸ ποιές περιστάσεις ό μιγάς μοῦ ἀποκάλιψε τὸ μυστικὸ αὐτό.

— Μόνο σὲ σᾶς, κύριε Τζώρλιγκ, τὸ είχε ἐμπιστευθῆ ό Ντίρκ Πέτερς; ρώτησε ό πλοιάρχος Λάν Γκύ.

— Μόνο σ' ἐμένα πλοιάρχε.

— Και δὲν τὸ εἴπατε ποτὲ σὲ κανένα;

— Ἀπολύτως.

— Τότε δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω πῶς τὸ ἔμαθε ό Χῆρνε!

— Στὴν ἀρχή, σκέφτηκα δύτι ό Ντίρκ Πέτερς μπορεῖ νὰ προδόθηκε μόνος του, παραληρώντας στὸν ὑπνό του. "Επειτα ὅμως θυμήθηκα ἔνα περιστατικὸ πολὺ σπουδαῖο. "Οταν ό μιγάς μοῦ διηγήθηκε τὴ σκηνὴ τοῦ «Κράμπου» και μοῦ ἀποκάλιψε δύτι ό Πάρκερ δὲν ήταν παρὰ ό Νέντ Χόλτ, βρισκόταν στὸ θαλαμίσκο μου, τοῦ ὄποιους ἔνα παράθυρο, τὸ πρὸς τὴν πρύμνη, ήταν ἀνοιχτό. Δὲν εἶναι ἀτίθανον λοιπὸν νὰ ἀκούσε τὴ συνοικιλία μας ό πηδαλιοῦχος... ἀκριβῶς δὲ ό Χῆρνε βρισκόταν στὸ πηδάλιο τὴν ὁρα ἐκείνη, και μάλιστα, γιὰ ν' ἀκούσῃ καλύτερα βέβαια, είχε ἀφήσει τὸν τροχὸ και λίγο ἔλειψε ν' ἀναποδογυριστῇ ό «Ἀλμπρανς»...

— Τὸ θυμοῦμαι πολὺ καλά, είπε ό Τζέμι Βέστ. Τὸν μάλιστα τότε, και τὸν ἐφυλάκισα στὸ ἀμπάρι.

— "Ισα - ίσα ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, πρόσθεσα, ό Χῆρνε συνδέθηκε περισσότερο μὲ τὸν Μαρτὲν Χόλτ, καθὼς τὸ παρατήρησε ό Ούρλιγκερλί. Δὲν ἔπαιψε νὰ τὸν προτρέπῃ νὰ ρωτήσῃ τὸν Ντίρκ Πέτερς γιὰ τὴν τύχη τοῦ ἀδελφοῦ

του, καὶ ξέρετε ύπὸ ποιές περιστάσεις τοῦ ἀποκάλυψε τὸ φοβερὸ μυστικό. 'Ο Μαρτὲν Χὸλτ ἔγινε ἔξω φρενῶν... οἱ ἄλλοι τὸν παρέσυραν... καὶ τώρα εἶναι μαζί τους... Τοὺς ἔχοιειάζετο ἕνας ἔμπειρος ναύτης γιὰ νὰ κυβερνήσῃ τὴ βάρκα, καὶ νά ποὺ τὸν ἀπόκτησαν!

"Ολοὶ συμφώνησαν ὅτι ἔτσι συνέβηρε τὸ πρᾶγμα, καὶ βγῆκαν μαζί μου γιὰ νὰ βροῦμε τὸν μιγάδα.

Τὸν βρήκαμε σὲ μιὰ ὁρα. Μόλις μᾶς εἶδε θέλησε νὰ κρυφτῇ. 'Άλλ' ἐδίστασε, καὶ μᾶς ἄφησε νὰ τὸν πλησιάσουμε. Τοῦ μίλησα..., ὁ πλοιάρχος Λάν Γκὺν τοῦ ἔδωσε τὸ χέρι... Τὸ πῆρε, καὶ χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξη ἐπέστρεψε στὸ σπήλαιο. "Εκτοτε ποτὲ δὲν ἔγινε λόγος μεταξύ μας γιὰ τὰ συμβάντα τοῦ «Κράμπου».

'Ως πρὸς τὴν πληγή του, δὲν ἦταν καθόλου βαριά. Ή σφαῖρα εἶχε χτυπήσει ἐλαφρὰ τὸν ἀριστερό του ὕμιο, καὶ μὲ τὸ χέρι του κατώρθωσε νὰ τὴν βγάλῃ. "Ετσι, εὐθὺς ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα, μπόρεσε νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασία του.

Τις ἀκόλουθες μέρες, 14, 15, 16 καὶ 17 Φεβρουαρίου, τελείωσε ἡ ἐγκατάσταση τοῦ προσωπικοῦ καὶ τοῦ ὑλικοῦ. "Εγιναν καὶ μερικὲς ἐκδρομὲς στὸ ἐσωτερικὸ τῆς χώρας. Παντοῦ τὸ ἔδαφος παρουσίαζε τὴν ἴδια γυμνότητα. 'Ανεβήκαμε καὶ σ' ἔνα βουνό, ἀπὸ τὴν κορυφὴ τοῦ ὅποιου μπορέσαμε νὰ διακρίνουμε ἀρκετὰ καθαρὰ τὴν πρὸς ἀνατολὰς μακρυνὴ ἐκείνη ἀκτῆ, ποὺ παρατηρήσαμε ἀμυδρῶς, καθὼς θυμόσσαστε, κατὰ τὴν πρώτη μας ἐπισκόπηση. Νησί, ἄραιας, ἡ ἥπειρος ἐκτεινότανε πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ πορθμοῦ; 'Οπωσδήποτε, καὶ ἡ πρὸς ἀνατολὰς γῆ φαινότανε ὅσο καὶ ἡ πρὸς θυσμάς ἄγονη καὶ ξερή, καὶ ὅπως ἐκείνη ἀκατάλληλη γιὰ διαμονὴ καὶ βέβαια ἀκατοίκητη.

Τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ὁ πλοιάρχος Λάν Γκὺν ἐπρότεινε νὰ βαφτίσουμε γεωγραφικῶς τὴ χώρα, στὴν ὅποια μᾶς ἔρριξε ὁ ὄγκόπαγος. 'Ωνομάστηρε «Χώρα τοῦ 'Αλμιπρανού» εἰς ἀνάμνηση τῆς γολέτιας μας. Συγχρόνως, καὶ γιὰ

τὸν ἕδιο λόγο, ὡνομάστηρε «Πορθμὸς τῆς Ἰάνας» τὸ στενὸ ποὺ χώριζε τὰ δυὸ μεγάλα τμήματα τῆς πολιωτῆς ἡπείρου.

’Ασχοληθήκαμε ἔπειτα στὸ νὰ διώξουμε τὶς λιπαρόχηνες, ποὺ πλημμύριζαν τοὺς βράχους, καὶ νὰ πιάσουμε ἀρκετὰ ἀπὸ τὰ ἀμφίβια, ποὺ ἔβριμαν στὶς ἀκτές. Ἡ ἀνάγκη τοῦ νωποῦ κρέατος ἀρχισε νὰ γίνεται αἰσθητή. Μαγειρεύμενο ἀπὸ τὸν Ἐκτικότ, τὸ κρέας τῆς φώκιας καὶ τοῦ θαλασσινοῦ ἐλέφαντα μᾶς φαινότανε ἀρκετὰ νόστιμο. Ἐκτὸς αὐτοῦ, τὸ λίπος τῶν ζώων ἐκείνων μποροῦσε νὰ μᾶς χρησιμεύσῃ στὴν ἀνάγκη καὶ γιὰ θέρμανση τοῦ σπηλαίου καὶ γιὰ μαγείρεμα. Ἐπειτα ὑπῆρχαν καὶ ἄφθονες χελώνες, ἀπὸ τὸ εῖδος τῶν γκαλατάγκων, ποὺ μποροῦσαν νὰ μᾶς ἐξασφαλίσουν ἀρκετὸ φαι. Τὰ βραδυκίητα αὐτὰ ζῶα, μὲ τὸ τριγωνικὸ σὰν φύδιον κεφάλι, μποροῦσαν νὰ ξήσουν χρόνια ὀλόκληρα χωρὶς τροφή, καὶ τὸ σπουδαιότερο, στὴν ἀρχὴ τοῦ λαιμοῦ εἶχαν ἔνα εὐρύχωρο θύλακα, στὸν ὁποῖον ὑπάρχει νερὸ γλυκό, ποὺ μπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθῇ στὴν ἀνάγκη. Ὁ Ἀρθοῦρος Πὺμ διηγεῖται ὅτι, πρὸ τῆς ἀνθρωποφαγίας, μιὰ τέτοια χελώνα εἶχε σώσει τοὺς ναυαγοὺς τοῦ «Κράμπου» ἀπὸ τὴν πεῖνα καὶ ἀπὸ τὴν δίψα.

’Απὸ αὐτὰ βλέπετε ὅτι ἡ θέση μας ἥταν μὲν σοβαρή, ἀλλ’ ὅχι καὶ μέχρις ἀπελπισίας δεινή. Ἐλπίζαμε νὰ περάσουμε ὄπωσδήποτε τὸ χειμώνα μας. Ἄλλὰ τί θὰ γινόμαστε ἔπειτα, πῶς θὰ ἐπιστρέφαμε, πῶς θὰ σωζόμαστε, σ’ αὐτὸ κανεὶς δὲν μποροῦσε ν’ ἀπαντήσῃ. Τὸ ξήτημα θὰ λινότανε μόνον ἂν οἱ σύντροφοί μας ἔφταναν αἰσιώς στὴν πατρίδα καὶ ἂν θὰ ἐπροθυμοποιοῦντο νὰ στείλουν ἀπὸ ἐκεῖ ἔνα πλοϊο γιὰ νὰ μᾶς παραλάβῃ. Οἱ ἄλλοι ίσως δὲν θὰ ἐφρόντιζαν καὶ τόσο πολύ ἀλλ’ ὁ Μαρτὲν Χὸλτ δὲν ἥταν δυνατὸν νὰ μᾶς ξεχάσῃ. Καὶ γ’ αὐτὸ ἐλπίζαμε...

’Ισως ὑπῆρχε καὶ ἄλλος τρόπος σωτηρίας. Νὰ περιμένουμε νὰ παγώσῃ ἡ θάλασσα καὶ τότε νὰ ἐπιχειρήσουμε

ταξίδι πεζοί μέχρι του πολικού κύκλου. 'Αλλὰ αύτὸ δὲ
ήταν τόσο τολμηρό, τόσο ριψοκίνδυνο, ώστε μόνον σὲ ἔ-
σχατη ἀνάγκη δὲ τὸ ἀποφασίζαμε.

Στὶς 29 Φεβρουαρίου ὅμως συνέβηκε ἔνα γεγονός,
ποὺ ἄλλαξε ἐντελῶς τὴν κατάστασή μας:

⁷Ηταν ὀκτὼ τὸ πρωΐ, ὁ καιρὸς ἥσυχος, ὁ οὐρανὸς κα-
θαρός, ἡ θερμοκρασία μηδέν.

'Εκτὸς ἀπὸ τὸ ναύκληρο, βρισκόμαστε δὲ στὸ σπῆ-
λαιο, περιμένοντας τὸ πρόγευμα, ποὺ ἐτοίμαζε ὁ Ἐντικοτ.
⁸Ἐξαφνα μᾶς ἔκραξε μιὰ φωνὴ ἔξω. ⁹Ηταν ἡ φωνὴ τοῦ
Οὐρλιγκερλί. Βγήκαμε γρήγορα, καὶ μόλις μᾶς εἶδε:

—'Ελατε!... ἐλατε γρήγορα! μᾶς ἐφώναξε.

"Ορθιὸς ἐπάνω σ' ἔνα βράχο, στοὺς πρόποδες τοῦ
βιουνοῦ, στὸν ὅποιο κατέληγε ἡ Χώρα τοῦ ¹⁰Αλμπρανού,
μπροστὰ στὸ ἀκρωτήριο, μᾶς ἔδειχνε τὴ θάλασσα.

—Τί τρέχει; ρώτησε ὁ πλοιάρχος Λάν Γκύ.

—Μιὰ βάρκα.

—Μιὰ βάρκα;... φώναξα.

—Γυρίζει λοιπὸν ἡ βάρκα τοῦ ¹¹Αλμπρανού; ρώτη-
σε ὁ πλοιάρχος.

—"Οχι!... ὅχι! δὲν εἶναι ἡ βάρκα τοῦ ¹²Αλμπρανού,
εἴπε ἀμέσως ὁ Τζέμ Βέστ.

Μιὰ βάρκα πού, πράγματι, καὶ ἀπὸ τὸ σχῆμα καὶ ἀπὸ
τὶς διαστάσεις τῆς, δὲν μποροῦσε κανεὶς νὰ τὴν πάρῃ γιὰ
τὴ βάρκα τοῦ ¹³Αλμπρανού, ἔπλεε, ἡ μᾶλλον παρεσύρετο,
χωρὶς κουπιά, χωρὶς πανιά.

Συλλογιστήκαμε τὴ βάρκα αὐτή, ποὺ δὲ ἔξαισφάλι-
ζε ἵσως τὴν σωτηρία μας. 'Αλλὰ πῶς δὲ τὴν φτάσουμε,
πῶς νὰ τὴν ὁδηγήσουμε ὡς τὴν ἀκτή;

"Ηδη ἀπεῖχε μόλις ἔνα μίλι· μετὰ εἴκοσι λεπτὰ τῆς
ώρας δὲ τὸ περνοῦσε μπροστὰ στὸ ἀκρωτήριο, χωρὶς νὰ
προσεγγίσῃ, δὲ τὸ ἄφηνε πύσω, καὶ μετὰ εἴκοσι ἄλλα λε-
πτά, δὲ χανότανε ἀπὸ τὰ μάτια μας...

'Εμέναμε ἐκεῖ βλέποντας μὲ ἀπελπισία τὴ βάρκα, πα-

ρασυρόμενη ἀπὸ τὸ ρεῦμα, ποὺ μᾶλλον τὴν ἀπομάκρυνε παρὰ τὴν ἐπλησίας στὴν ἀκτή...

“Εξαφνα τὸ νερὸ διατήσθησε κοντὰ στους πρόποδες τοῦ ἀκρωτηρίου, σὰν νὰ φίχηται κάποιος στὴ θάλασσα.

“Ηταν ὁ Ντίρος Πέτερος, ποὺ εἶχε γδυθῆ καὶ πέσει στὴ θάλασσα, ἀπὸ τὸ ὑψος ἐνὸς βράχου. “Οταν τὸν ξαναείδαμε, σὲ ἀπόσταση δέκα δρυγιῶν, ἐκολυμποῦσε διευθυνόμενος πρὸς τὴν βάρκα...

Θὰ τὴν ἔφτανε; Θὰ κατώρθωνε νὰ τὴν σύρῃ στὴν ἀκτή, ἀπὸ τὴν ὅποια ὄλοενα ἀπομακρυνότανε;...

Ἐσιωπούσαμε, περιμένοντας μὲ ἀγωνία. Μόνον ὁ ναύληρος ἔκραζε ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν:

—'Εμπρός, Ντίρο!... 'Εμπρός!

Σὲ λίγα λεπτά, ὁ μιγάς εἶχε ἀπομακρυνθῆ πολύ. Δὲν φαινότανε παρὰ τὸ κεφάλι του, σὰν μαῦρο σημεῖο στὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας. ‘Αλλὰ τίποτε δὲν ἐφανέρωνε ὅτι ὁ Ντίρος κουράστηκε. Απεναντίας προχωροῦσε μὲ γρηγοράδα. Καὶ ὄλοενα ἡ ἀπόσταση, ποὺ τὸν ἔχωριζε ἀπὸ τὴ βάρκα, γινότανε μικρότερη... Θὰ τὴν ἔφτανε; Καὶ τότε τί θὰ ἐγινότανε; Θὰ τὴν παρέσυρεν αὐτός, ή μήπως θὰ τὸν παρέσυρε ἔκείνη;...

— Τὴν ἔφτασε! τὴν ἔπιασε!... Ούρρα! ζήτω ὁ Ντίρο! ἀνέκρουξε ὁ Ούρλιγκερλί ἀκράτητος.

Πράγματι, ὁ μιγάς εἶχε φτάσει στὸ πλευρὸ τῆς βάρκας, καὶ, ἀρπάζοντάς την μὲ τὸ πελώριο χέρι του, μὲ κίνδυνο νὰ τὴν ἀνατρέψῃ, ἀναφριχήθηκε, δρασκέλησε τὴν κουπαστὴ καὶ κάθησε, γιὰ ν' ἀναπνεύσῃ λίγο...

Σχεδὸν ἀμέσως, μιὰ ισχυρὴ κραυγὴ, ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Ντίρο Πέτερος, ἔφτασε ὡς ἐμᾶς...

Τί εἶδε λοιπὸν στὸ βάθος τῆς βάρκας ἔκείνης;... Κουτιὰ καὶ ἔξαρτήματα βέβαια, γιατὶ ἀμέσως ἐκάθησε στὴν πρώρα καὶ διευθυνόμενος πρὸς τὴν ἀκτή, ἀρχισε νὰ κωπηλατῇ μὲ δύναμη, γιὰ νὰ βγῆ ἀπὸ τὸ ρεῦμα.

—'Ελάτε! μᾶς εἴτε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ.

’Απομακρυνθήκαμε από τὸ ἀκρωτήριο τρέχοντας καὶ διευθυνθήκαμε πρὸς τὴν ἀκρογιαλιά, τὴ σπασμένη μὲ μελανὰ χαλίκια... ’Εβαδίσαμε ἔνα διάστημα ὡς τετρακοσίων μέτρων, ὅταν ὁ ὑποπλοίαρχος μᾶς ἐσταμάτησε. ’Η βάρκα εἶχε μπῆ στὸν κολπίσκο, ποὺ ἐσχημάτιζε σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος μιὰ γλώσσα γῆς, καὶ ἐκεὶ θὰ ἄφαζε μόνη της.

Μόλις ἀπεῖχε πέντε ἡ ἔξη ὁργιές, ὅταν ὁ Ντίρκ Πέτερς ἀφῆσε τὰ κουπιά καὶ ἐσκυψε στὴν πρώρα, κρατώντας ἔνα σῶμα ἀναίσθητο.

Μιὰ σπαρακτικὴ κραυγὴ ἀντίχιθε τότε!

— ’Ο ἀδελφός μου!... ὁ ἀδελφός μου!...

’Ο Λάν Γκὺ ἀνεγνώρισε τὸν Οὐίλλιαμ Γκύ.

— Ζῆ!... Ζῆ, φώναξε ὁ Ντίρκ Πέτερς.

Τρεῖς ἀπὸ τοὺς συντρόφους του κατέκειντο ἀναίσθητοι στὸ βάθος τῆς βάρκας.

Καὶ οἱ τέσσερεις αὐτοὶ ἄνδρες ἤσαν ὅ,τι ἀπέμενε ἀπὸ τὸ πλήρωμα τῆς «Ιάνας»!

”Εντεκα χρόνια σὲ λίγες γραμμές.

’Ο Οὐίλλιαμ Γκὺ καὶ οἱ τρεῖς ἄλλοι ναῦτες, ὁ Τρίνκλ, ὁ Ροβέρτος καὶ ὁ Κομπέν, μετεκομίσθηκαν ἀμέσως στὸ σπῆλαιο κι ἐκεὶ μπόρεσαν νὰ συνέλθουν γρήγορα. ’Η πεντα, καὶ μόνον ἡ πεντα, τοὺς εἶχεν ἐξασθενήσει σὲ τέτοιο βαθμιό, ὥστε νὰ τοὺς νομίζῃ κανεὶς γιὰ νεκρούς. ”Εφτασε λίγη τροφὴ καὶ μερικὰ φλυτζάνια θερμοῦ τσαγιοῦ, μὲ οὐίσκου μέσα, γιὰ ν' ἀναστήσουν τὶς δυνάμεις των καὶ νὰ ἐπανέλθουν στὴ ζωὴ σχεδὸν ἀμέσως.

Δὲν θὰ περιγράψω τὴ συγκινητικώτατη σκηνή, ὅταν ὁ Οὐίλλιαμ ἀνεγνώρισε τὸν ἀδελφό του Λάν. Φτάνει μόνον νὰ πῶ ὅτι τὴν αἰσθανθήκαμε στὰ βάθη τῆς Ψυχῆς μας, ὅτι ἐκλάψαμε ὅλοι, καὶ συγχρόνως ἀναπέμψαμε πρὸς τὸν ”Τψιστον” θερμότατη προσευχὴ εὐχαριστίας. Τόση ἦταν ἡ χαρὰ τοῦ παρόντος, ὥστε δὲν ἐσυλλογιζόμαστε πιὰ

τοὺς ἀγνώστους κινδύνους τοῦ μέλλοντος... "Αλλωστε, ἡ θέση μας δὲν ἄλλαξε διὰ μιᾶς, μὲ τὴν παρουσία τῆς βάρκας ἐκείνης, ποὺ τὴν εἴχαμε τώρα στὴ διάθεσή μας;

'Οφείλω νὰ πῶ, ὅτι ὁ Οὐττλιαμ Γκύ, πρωτοῦ ἀρχίση τὴν ιστορία του, θέλησε ν' ἀκούσῃ πρῶτα τὶς δικές μιας περιπέτειες.

"Ετσι, μὲ λίγες λέξεις, ἔμαθε τὴ συνάντηση τοῦ νεκροῦ τοῦ Πάτερσον, τὸ ταξίδι μας ὡς τὴ νῆσο Τσάλαλ, τὸ ναυάγιο τοῦ «Ἀλμπρανου», καὶ τέλος τὴν προδοσία καὶ τὴν ἐγκατάλειψη. Ἐμαθε ἐπίσης ὅτι ἐγνώριζε ὁ Ντίρκ Πέτερς γιὰ τὸν Ἀρθούρο Πύμ, ποὺ ὁ Οὐττλιαμ Γκύ ὡς τὴ στιγμὴ ἐκείνη τὸν ἐνόμιζε πεθαμένο, γιατὶ εἶχε τὴν ἰδέα ὅτι τάφηρε κάτω ἀπὸ τοὺς βράχους τοῦ Κλὸκ-Κλόκ, μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους ναῦτες τῆς «Ιάνας», μ' ἔσπληξή του δὲ καὶ χαρὰ ἄκουγε τώρα ὅτι εἶχε σωθῆ ἀπὸ τὴν καταστροφὴ ἐκείνη.

Στὶς διηγήσεις αὐτές, ὁ Οὐττλιαμ Γκύ ἀποκρίθηκε, συγκεφαλαιώσας τὴν ἐντεκάχρονη διαμονή του στὴ νῆσο Τσάλαλ.

Καθὼς θυμόμαστε, στὶς 8 Φεβρουαρίου 1828, ὅλο τὸ πλήρωμα τῆς «Ιάνας» — ἐκτὸς ἀπὸ ἕξη ἄνδρες, ποὺ εἶχαν μείνει γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο ἐπάνω στὸ πλοῖο — ἀποβιβάστηκε γιὰ νὰ μεταβῇ στὸ χωριὸ Κλὸκ-Κλόκ. Συμπεριλυμβανομένων τοῦ πλοιάρχου Οὐττλιαμ Γκύ, τοῦ ὑποπλοιάρχου Πάτερσον, τοῦ Ἀρθούρου Πύμ καὶ τοῦ Ντίρκ, ήσαν τριανταδύο ἄνδρες ὥπλισμένοι μὲ τουφέκια, πιστόλια καὶ μαχαίρια. 'Ο Τίγρης, ὁ σκύλος τοῦ Πύμ, τοὺς συνώδευε.

"Οταν ἔφτασαν στὴ στενὴ φάραγγα, τὴν ἀνάμεσα στοὺς βράχους, ποὺ ὠδηγοῦσε πρὸς τὸ χωριό, ὁ ὅμιλος διαιρέθηκε. 'Ο Ἀρθούρος Πύμ, ὁ Ντίρκ Πέτερς καὶ ὁ ναύτης Ἀλλεν μπήκαν σὲ μιὰ χαράδρα, στὴν πλαγιὰ τοῦ βράχου. 'Απὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη, οἱ σύντροφοί τους δὲν τοὺς ξαναείδαν πιά.

Σὲ λίγο, πράγματι, συνέβηρε ἡ καταστωιοῦ. ποὺ γνωρίζετε. 'Ο βράχος κατέρρευσε ξαφνικὰ όλόκληρος, καὶ ἔμειψε ύπὸ τὰ συντρίμματά του τὸν Οὐίλλιαμ Γκύ καὶ τοὺς συντρόφους του. 'Απὸ αὐτούς, οἱ εἰκοσιδύο συνετρίβησαν ἀμέσως· οἱ ἄλλοι ἐφτὰ σώμηραν ὡς ἐκ θαύματος, προφυλαχθέντες ἀπὸ τὴν σκέπη ἐνὸς μεγάλου κοιλώματος, ποὺ σχηματίστηκε κατὰ τὴν κατάρρευση. 'Ησαν δὲ αὐτοὶ ὁ Οὐίλλιαμ Γκύ, ὁ Πάτερσον, ὁ Ροθέρτος, ποὺ πέθαναν ἀργότερα. 'Ως πρὸς τὸν Τίγρη, κανεὶς δὲν ἦξερε ἂν εἶχε σωθῆ ἢ ὅχι.

Οἱ ἐπιζήσαντες ἐνόμισαν στὴν ἀρχὴ ὅτι ἐπρόκειτο περὶ σεισμοῦ. "Ἐπειτα διώρεις ἐπείσθησαν, διπος καὶ ὁ Ἀρθούρος Πύμ, ὅτι ἡ κατάρρευση ἦταν δουλειὰ τοῦ ἀπίστου Τοὺ-Βίτ καὶ τῶν ὑπηρόων του.

"Ἐσπευσαν πρῶτα νὰ βγοῦν ἀπὸ τὸ κοίλωμα, ὅπου τοὺς ἔλειπε καὶ τὸ φῶς καὶ ὁ ἀέρας. "Οπως ἵστον πρὸς τ' ἀριστερὰ βράχο, ἔτσι καὶ στὸν πρὸς τὰ δεξιά, ὑπῆρχε λαβύρινθος, καὶ ἀπὸ τοὺς σκοτεινούς του διαδρόμους, ἐρποντες, ὁ Οὐίλλιαμ Γκύ καὶ οἱ σύντροφοί του κατώρθωσαν νὰ φτάσουν σ' ἕνα ἄλλο σπίλαιο, ὅπου τὸ φῶς καὶ ὁ ἀέρας ἐμπιπλιναν μὲ ἀφθονία.

'Απὸ κεῖ εἶδαν καὶ αὐτοὶ τὴν ἐπιδρομὴ τῶν ἴθαγενῶν κατὰ τῆς «Ιάνας», καὶ τὴν ἔκρηξη, ποὺ ἔφερε τὸ θάνατο σὲ χίλιους περίπου ἀπὸ αὐτούς, ἄλλὰ καὶ τὴν καταστροφὴ τῆς γολέτας.

'Ο Τοὺ-Βίτ καὶ οἱ ἐπιζήσαντες ἀπὸ τοὺς ὑπηρόους του δὲν ἤταν δυνατὸν νὰ φαντασθοῦν ὅτι ἐσώμηρε κανένας ἀπὸ τὸ πλήρωμα τῆς «Ιάνας».

"Ἔτσι, ἀφ' ἐνὸς μὲν ὁ Ἀρθούρος Πύμ καὶ ὁ Ντίρκ Πέτερς, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ Οὐίλλιαμ Γκύ καὶ οἱ δικοί του, μπόρεσαν νὰ ξήσουν ἀνενόχλητοι στοὺς λαβυρίνθους τοῦ Κλόκ-Κλόκ, ὅπου ἐτρέφοντο μὲ τὸ κρέας κάτι πουλιῶν, ποὺ τὰ ἐπισαναν εὔκολα μὲ τὸ χέρι, καὶ μὲ φουντούκια. "Αναβαν δὲ φωτιὰ τρίβοντας κομμάτια ξερῶν ξύλων...

’Αλλὰ σὲ λίγες μέρες εἶδαν ὅτι δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ ἔξασθοι οὐσίαν ἀκόμη γιὰ πολὺ τὴ ζωὴ αὐτῆ. Σὲ λίγο τὰ πουλιὰ θὰ ἐπειλείωναν, ἔπειτα δὲ καὶ τὰ φουντούκια.

Καὶ ἂν δὲν ἥθελαν νὰ πεθάνουν ἐκεῖ μέσα ἀπὸ τὴν πεῖνα, ἀν δχι ἀπὸ τὴ δίψα — γιατὶ μιὰ πηγὴ τοὺς ἐπομήθευε ἀρκετὸ καὶ διαιυγὲς νερὸ — ἔπειτε μὲ κάθε θυσία νὰ βγοῦν ἀπὸ τὸ λαβύρινθο, νὰ φτάσουν στὴν παραλία καὶ νὰ φύγουν, καταλαμβάνοντες διὰ τῆς βίας κανένα τσαλαλικὸ πλοιάριο.

Ἐρέουμε ἥδη ύπὸ ποιές περιστάσεις κατώρθωσαν αὐτὸ ὁ Ἀρθοῦρος Πὺμ καὶ ὁ Ντίρκ Πέτερς, ὑστερα ἀπὸ ὀκταήμερη μόνο διαμονὴ στὸ λαβύρινθο.

’Αλλὰ νά ποὺ είχαν περάσει δεκαπέντε μέρες, καὶ ὁ Οὐίλλιαμ Γκὺ μὲ τοὺς συντρόφους του δὲν είχαν βρεῖ ἀκόμη τὴν εύκαιρία νὰ κάνουν τὸ ἴδιο. Καὶ ἵσως θὰ εὔρισκαν στὸ κρησφύγετο ἐκεῖνο τὸ θάνατο, ἀν διάφορον, στὶς .22 Φεβρουαρίου, δὲν συνέβαινε κάποιο σημαντικὸ γεγονός, ποὺ μετέβαλλε διὰ μιᾶς τὴ θέση τους.

Τὸ πρωὶ ἐκεῖνο, ὁ Οὐίλλιαμ Γκὺ καὶ ὁ Πάτερσον καθόντουσαν στὴν είσοδο τοῦ σπηλαίου των ἀνήσυχοι. Ἔξω ἔβλεπαν μερικὲς μεγάλες χελῶνες ποὺ σεργνόντουσαν στὴν παραλία. Θὰ ἤταν εὐτύχημα ἀν μποροῦσαν νὰ τὶς πιάσουν, γιατὶ τὶς τελευταῖς μέρες τρεφόντουσαν ἀποκλειστικὰ μὲ φουντούκια. ’Αλλὰ πῶς νὰ βγοῦν, ἀφοῦ ἐκαποντάδες ίθαγενῶν βρισκόντουσαν ἐκεῖ, πηγαινοερχόμενοι, ἐργαζόμενοι, φωνάζοντες τὸ αἰώνιό των ἐκεῖνο «Τεκελί-λί»;

”Εξαφνα, τὸ πλῆθος ἐκεῖνο συνταράχθηκε... ”Ανδρες γυναικες καὶ παιδιὰ ἔφευγαν τρέχοντας πρὸς ὅλες τὶς διευθύνσεις. Μερικοὶ μάλιστα ἔσπευσαν νὰ μποῦν στὶς φελούκες τους, σὰν νὰ τοὺς ἀπειλοῦσε φοβερὸς κίνδυνος ἀπὸ τὴν ξηρά.

Τί συνέβηρε;

’Ο Οὐίλλιαμ Γκὺ καὶ οἱ σύντροφοί του κατάλαβαν σὲ λίγο τὴν αἰτία τῆς ταραχῆς τοῦ φόβου ἐκείνου. ”Ἐνα ζῶο,

ένα τετράποδο ἄσπρο — τὸ χρῶμα ποὺ φοβοῦνται οἱ Ἰθαγενεῖς τῆς νήσου Τσάλαλ — φύχτηκε μαινόμενο ἀνάμεσά τους, καὶ ἄρχισε νὰ δαγκάνη δεξιὰ καὶ ἀριστερά, βγάζοντας ἀπὸ τὸ στόμα του λευκὸ ἀφρὸ καὶ φρικώδη οὐρλιάσματα... Καὶ οἱ Ἰθαγενεῖς, ἀνίσχυροι ἀπὸ τὸν τρόμο ν' ἀμυνθοῦν ἐναντίον τοῦ λευκοῦ ζώου, ἐτράπησαν εἰς φυγὴν φρωνάζοντας: «ἀναμού-μού!» καὶ «λάμα-λάμα!»

Τὸ λευκὸ ζῶο ἦταν ὁ Τίγρης!... Εἶχε σωθῆ ἀπὸ τὴν καταστροφὴν καὶ κατέφυγε στὸ ἑσωτερικὸ τῆς νήσου καὶ ἀφοῦ γιὰ λίγες μέρες περιπλανήθηκε στὰ περίχωρα τοῦ Κλόκ-Κκόκη, ἐπανήρχετο ἥδη, σπέρνοντας τὸν τρόμο μεταξὺ τῶν ἀγρίων... Θυμόσαστε ὅτι μιὰ φορὰ εἶχε παρουσιάσει συμπτώματα ὑδροφοβίας, στὸ ἀμπάρι τοῦ «Κράμπου»; Αὐτὴ τὴ φορὰ ἦταν πράγματι λυσσασμένος καὶ ἀπειλοῦσε μὲν ὑανατηφόρα δαγκάματα δῆλο τὸν πληθυσμὸ τοῦ νησιοῦ.

Κανεὶς δὲν ἔτολμησε νὰ τὸν σκοτώσῃ, ὅλοι εἶγιν παραλύσει ἀπὸ τὸν τρόμο καὶ ξητοῦσαν τὴ σωτηρία στὴ φυγὴν. «Ἐτσι ἔγκαττέλειψαν, ὅχι μόνον τὸ χωριό, ἀλλὰ καὶ τὸ νησί, γιὰ πάντα. Ό Τοὺ-Bīt καὶ ὁ Βάμπος, οἱ μεγιστάνες, νὰ ποῦμε, τοῦ Κλόκ-Κλόκη, καθὼς καὶ πλῆθος λαοῦ, εἶχαν ἥδη καταφύγει μὲ τὰ πλοιάριά τους στὰ γειτονικὰ νησιά. Λίγες ἐκαποντάδες Ἰθαγενῶν εἶχαν μείνει κατ' ἀνάγκην στὴ νήσο Τσάλαλ, γιατὶ δὲν εἶχαν τὰ μέσα νὰ φύγουν. Όσοι ἀπὸ αὐτοὺς εἶχαν δαγκωθῆ ἀπὸ τὸν Τίγρη, προσβλήθηκαν σὲ λίγες μέρες ἀπὸ λύσσα· καὶ τότε — θέαμα ἀποτρόπαιο — φύχτηκαν ἐπάνω στοὺς ἄλλους καὶ τοὺς ξέσχισαν μὲ τὰ δόντια. Οἱ σωροὶ τῶν ὄστρων, ποὺ εἴδαμε στὰ περίχωρα τοῦ Κλόκ-Κλόκη, ἦταν τὰ λείψανα τῶν ἀγρίων αὐτῶν, ποὺ ἔμεναν ἐκεῖ πρὸ ἐντεκα χρόνων! Όσο γιὰ τὸ σκύλο, καὶ αὐτὸς εἶχε ψοφήσει σὲ μιὰ γωνιὰ τῆς ἀκτῆς ἐκείνης, ὅπου ὁ Ντίρκ Πέτερς βρῆκε, καθὼς θυμόσαστε, τὸ περιλαίμιο, στὸ ὅποιο ἦταν χαριαγμένο τὸ ὄνομα τοῦ 'Αρθουρού Πύρ.

Τότε μόνον δ Οὐιλλιαμ Γκù και οί σύντροφοί του ἐ-
τόλμησαν νὰ βγοῦν ἀπὸ τὸ κρησφύγετο τους. "Όλο τὸ
νησὶ ἦταν πιὰ στὴ διάθεσή τους, και μποροῦσαν νὰ ξήσουν
ἐκεῖ ἄνετα, περιμένοντες μόνο τὴν εὔκαιρία γιὰ νὰ φύγουν.
Ἐγκατεστάθησαν στὴ βιορειοδυτικὴ ἀκτὴ — σ' ἔνα σπῆ-
λαιο ὅμοιο μὲ τὸ δικό μας — γιατὶ ἀπὸ τὸ χωριὸ δὲν φαι-
νότανε ἡ θάλασσα, και ἥθελαν πάντοτε νὰ τὴν βλέπουν,
μὲ τὴν ἐλπίδα — τὴν ἀμυδρότατη δυστυχῶς — ὅτι κανέ-
να πλοϊο μποροῦσε νὰ προσεγγίσῃ τὴν νῆσο Τσάλαλ και νὰ
τοὺς παραλάβῃ. "Αλλωστε, ἦταν ὀδύνατον νὰ φτιάσουν
μόνοι τους μιὰ βάρκα, γιατὶ δὲν είχαν τὰ ἀπαιτούμενά ἐρ-
γαλεῖα.

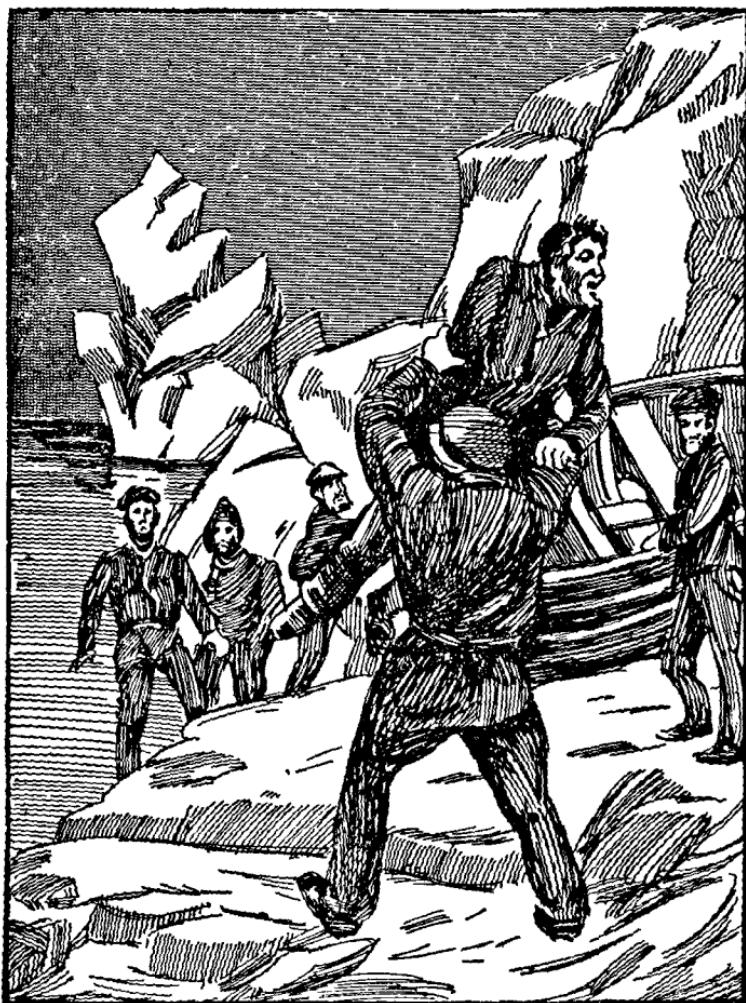
'Εκεῖ λοιπόν, στὸ σπήλαιο τῆς βιορειοδυτικῆς ἀκτῆς, οἱ
έπτα ναυαγοὶ τῆς «Ιάνας» ἔζησαν ὀλόκληρα χρόνια. Τί-
ποτε ἄλλο δὲν είχαν νὰ κάνουν παρὰ νὰ περιμένουν... και
περίμεναν. Δὲν είχαν φόβο νὰ τοὺς λείψουν οἱ ζωτροφίες.
Τὸ ἔδαφος τῆς νήσου Τσάλαλ τότε ἀκόμα ἦταν εὐφορώτα-
το, κι ἐκτὸς αὐτοῦ είχαν μείνει πολλὰ και ἀπὸ τὰ κατοικί-
δια ζῶα, ποὺ ἔτρεφαν οἱ ιδιαγενεῖς. Καὶ τὴ μονοτονία τῆς
ζωῆς αὐτῆς, ἐπὶ ἔντεκα χρόνια, τίποτα δὲν ἤλθε νὰ δια-
ταράξῃ. Κανεὶς κίνδυνος δὲν τοὺς ἀπείλησε ποτέ. Μό-
νον, ἐφ' ὅσον περνοῦσαν τὰ χρόνια, ἔχαναν σιγὰ - σιγὰ τὴν
ἐλπίδα ὅτι μποροῦσε νὰ 'ρθῃ πλοϊο γιὰ νὰ τοὺς παραλάβῃ.
Κι ἐπὶ τέλους ἀπελπίστηκαν ἐντελῶς.

Τὸ Μάϊο τοῦ 1839 — ὅπως κάμε χρόνο τὴν ἴδια ἐ-
ποχὴ — ἄρχισαν νὰ φαίνωνται οἱ πλωτοὶ πάγοι τοὺς ὁ-
ποίους τὸ ρεῦμα παρέσυρε πρὸς βιορρᾶν.

Μιὰ μέρα, ἔνας ἀπὸ τοὺς ἑφτὰ δὲν ἐπέστρεψε στὸ
σπήλαιο. Τὸν ἐκάλεσαν, τὸν περίμεναν, τὸν ἔζήτησαν... Τί-
ποτε! Δὲν ἐφάνησε, δὲν ἔμελλε νὰ φανῇ ποτέ. Τπέθεσαν
ὅτι θὰ τοῦ συνέβηρε κανένα δυστύχημα, ὅτι, τὸ πιθανότε-
ρο, θὰ τνίγηρε.

"Ηταν ὁ Πάτερσον ὁ ὑποπλοίαρχος τῆς «Ιάνας» ὁ

πιστὸς σύντροφος τοῦ Οὐίλλιαμ Γκύ... Τί λύτη γιὰ τοὺς ναυαγοὺς ἡ ἐξαφάνιση αὐτῆ!

‘Αρπάζοντας ἔνων ἀπὸ τοὺς στασιαστὲς τὸν ἐσήκωσε ψηλὰ καὶ... (σ. 276)

Καὶ τώρα μόλις ἐμάθαινε ὁ Οὐίλλιαμ Γκύ ὅτι ὁ Πάτερσον — ὑπὸ ποιές περιστάσεις κανεὶς ποτὲ δὲν ἔμαθε — εἶχε παρασυρθῆ στὴ θάλασσα σ' ἔναν ὄγκοπαγο,

ἐπάνω στὸν ὅποιο καὶ πέμπαινε ἀπὸ τὴν πεῖνα. Τὰ ἄλλα εἶναι γνωστά.

Τὸ πρῶτο αὐτὸ δυστύχημα ἀκολούθησαν καὶ ἄλλα. Πέντε μῆνες μετὰ τὴν ἔξαφάνιση τοῦ Πάτερος, σεισμὸς φοβερὸς ἀναστάτωσε τὸ ἔδαφος τῆς νήσου Τσάλαλ καὶ οἰκατέστρεψε ἐντελῶς τὸ πρὸς τὰ δυτικὰ ἀρχιτέλαιγος. Ὁ Οὔτιλλιαμ Γκὺ καὶ οἱ πέντε σύντροφοί του θάτεροι πέμπαινα ἀπὸ τὴν πεῖνα, ὅταν δὲν εὑρισκαν τὸ μέσον νὰ φύγουν ἀπὸ τὸ νησί ἐκεῖνο, ποὺ δὲν ἦσαν σὲ θέση πιὰ νὰ τοὺς θρέψῃ.

“Τσερα ἀπὸ δυὸ μέρες, ἡ θεία Πρόνοια τοὺς ἔστειλε μιὰ βάρκα. Προήρχετο βέβαια ἀπὸ κανένα γειτονικὸ νησί, καὶ τὸ ρεῦμα τὴν ἔφερε σχεδὸν ὡς τὴ στηλιά τους.

Ἐφόρτωσαν ἀμέσως στὴ βάρκα αὐτὴ ὅσα τρόφιμα μποροῦσε νὰ χωρέσῃ, μπῆκαν κι αὐτοί, καὶ ἐγκατέλειψαν γιὰ πάντα τὴ νῆσο Τσάλαλ.

Δυστυχῶς ἔπιε τότε ἀνεμοκαὶ σφροδρότατος, ὁ φρειλάμενος στὸν πρόσφατο σεισμό, ποὺ εἶχε συνταράξει, ὅχι μόνον τὸ ἔδαφος, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀσμόσφαιρα. Καὶ ὁ ἀνεμος αὐτός, κατὰ τοῦ ὅποιου δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ παλαίσουν, παρέσυρε τὴ βάρκα πρὸς νότον, παραδίνοντάς την στὸ ρεῦμα, ποὺ ὥδηγησε καὶ τὸν ὄγκόπαγό μας ὡς τὴν ἀκτὴ τῆς Χώρας τοῦ “Αλμπρανού.

Ἐπὶ τρεῖς σχεδὸν μῆνες, οἱ δυστυχισμένοι ἐκεῖνοι προχωροῦσαν στὴν ἀνοιχτὴ θάλασσα, χωρὶς νὰ μποροῦν ν' ἄλλαξιν διεύθυνση. Μόλις στὶς 2 Ιανουαρίου, παρετήρησαν μιὰ στεριὰ—ἐκείνη ἀκριβῶς ποὺ τὴν ἔβρεχε πρὸς ἀνατολὰς ὁ Πορθμὸς τῆς «Ιάνας». Καὶ ἀπὸ τὴ Χώρα τοῦ “Αλμπρανού ἀπεῖχε μόλις πενήντα μίλια. Ναί, τόση μόνον ἀπόσταση μᾶς ἔχωριζε ἀπὸ ἐκείνους, ποὺ ἥρθαμε νὰ τοὺς ξητήσουμε τόσο μακριά, καὶ τοὺς ὅποιους δὲν ἐλπίζαμε νὰ βροῦμε πιά!

Ἐκεῖ ἄραξαν ἐπὶ τέλους καὶ ἀποβιβάστηκαν. Ἀλλὰ ποιά διαφορὰ ἀπὸ τὴ νῆσο Τσάλαλ — τὴν πρὶν τοῦ σει-

σμοῦ — ἡ μᾶλλον ποιά ὁμοιότητα μὲ τὴ Χώρα τοῦ "Αλμπρανου! "Εδαφος ἄγονο, ἄμυος καὶ βράχοι, καὶ οὔτε δέντρα, οὔτε θάμνοι, οὔτε χλόη! Τὰ τρόφιμα τῶν ναυαγῶν είχαν τελειώσει, καὶ τρεφόντουσαν τόσο λίγο, ὥστε δυὸς ἀπ' αὐτοὺς δὲν μπόρεσαν ν' ἀνθέξουν περισσότερο. 'Ο Φόρψ καὶ ὁ Λέξτον πέθαναν ἀπὸ ἀσιτία.

Οἱ τέσσερεις ἄλλοι δὲν θέλησαν νὰ μείνουν οὔτε στιγμὴ στὴ γῆ ἐκείνη τὴν ἀφιλόξενη. Μὲ τὶς λίγες τρισφές, ποὺ τοὺς ἔμειναν, ἐπειβιβάσθησαν πάλι στὴ βάρκα, καὶ γιὰ δεύτερη φορὰ ἀφένθηκαν στὸ ρεῦμα...

"Ἐτσι ἐταξίδευσαν εἰκοσιπέντε ὀκόμη μέρες. Οἱ τροφές των ἔξαντλήθηκαν ἐντελῶς· καὶ βέβαια θὰ πέθαιναν, γιατὶ είχαν νὰ φάνε σαραγγαϊκῶς ὕδρες... ὅταν ἡ βάρκα τους, στὸ βάθος τῆς ὁποίας κατέκειντο ἀναίσθητοι, ἐφάνησε ἔξω ἀπὸ τὴ Χώρα τοῦ "Αλμπρανου.

Πρῶτος τὴν είδε ὁ Ούρλιγκερλί, καὶ ὁ Ντίρκ Πέτερς οίχτηκε στὴ θάλασσα, καὶ κατώρθωσε νὰ τὴν φτάσῃ καὶ νὰ τὴν ὁδηγήσῃ στὴν ἀστή.

Τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ μιγὰς ἔβαζε τὸ πόδι στὴ βάρκα, ἀνεγνώρισε τὸν πλοίαρχο τῆς «Ιάνας» καὶ τοὺς ναῦτες Ροβέρτο, Τρίνκλ καὶ Κομπέν. 'Αφοῦ βεβαιώθηρε ὅτι ἀνέπνεαν ὀκόμη, ἐπῆρε τὰ κουπιά, διευθύνθηρε πρὸς τὴν ξηρὰ, καὶ ὅταν δὲν ἀπεῖχε πορὰ λίγο, ἐσήκωσε τὸ κεφάλι τοῦ Ούρλιαμ Γκὺ καὶ μᾶς ἐφάναξε:

— Zή!... Zή!...

Καὶ τώρα οἱ δυὸς ἀδελφοὶ βρισκόντουσαν ἐνωμένοι στὴν ἔρημη, τὴν ἀπόσιτη ἐκείνη γωνιὰ τῆς Χώρας τοῦ "Αλμπρανου!

'Ο ἀπόπλους.

Μετὰ δυὸς μέρες, δηλαδὴ στὶς 21 Φεβρουαρίου, κατὰ τὶς ἔξη τὸ πρωΐ, ἡ βάρκα τῶν ναυαγῶν τῆς «Ιάνας» στὴν ὁποία ἐπιβιβαστήκαμε δύοι — δεκατρεῖς τὸν ἀριθμὸν — ἀπέπλεε ἀπὸ τὴ Χώρα τοῦ "Αλμπρανου.

Τὴν προηγούμενη μέρα είχε συζητηθῆ ἐν ἐκτάσει τὸ ξήτημα τῆς ἀναχωρήσεως. Ἐπὶ ἔνα μήνα ἀκόμη, ὅχι περισσότερο, θὰ ἥταν δυνατὸς ὁ πλοῦς στὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς πολικῆς θαλάσσης, ποὺ περιλαμβάνεται μεταξὺ τοῦ ὄγδοης στοῦ ἔκτου καὶ ἑβδομητριοῦ παραλλήλου καὶ περικλείεται ἀπὸ τὸ παγόφραγμα. Ἀπὸ κεī, ἀν κατωρθώναμε νὰ περάσουμε, θὰ εἴχαμε ἵσως τὴν καλοτυχία νὰ συναντήσουμε καφμιὰ φαλαινούμηρίδα, περὶ τὰ τέλη τῆς ἀλιευτικῆς περιόδου, ἡ — ποιός ξέρει! — κανένα πλοϊο ἀγγλικὸ ἢ ἀμερικανικό, ἀπὸ τὰ πλέοντα ὡς ἐκεῖ χάρη γεωγραφικῶν ἀνακαλύψεων. Ὅταν περνοῦσε ὅμως τὸ πρῶτο δεκαπενθήμερο τοῦ Μαρτίου, ψαράδες καὶ ἐξερευνητὲς θὰ ἐγκατέλειπτον τὰ πελάγη ἐκεῖνα, καὶ τότε πιὰ καφμιὰ ἐλπίδα σωτηρίας δὲν θὰ εἴχαμε.

Στὴν ἀρχή, ἐξετάσαμε ἀν θὰ ἥταν προτιμότερο νὰ ἔχειμωνιάσουμε στὴ Χώρα τοῦ Ἀλμπρανου, καὶ μόνον τὴν προσεχὴ ἄνοιξη, ὅταν θὰ ἔλινωνον οἱ πάγοι, ν' ἀνοιχτοῦμε μὲ τὴ βάρκα μας στὸ πέλαγος, ὅπότε θὰ εἴχαμε περισσότερο καιρὸ στὴ διάθεσή μας, γιὰ νὰ διασχίσουμε τὰ χίλια μίλια, ποὺ μᾶς ἔχωριζαν ἀπὸ τὸν Εἰρηνικὸ Ὁκεανό. Ἰσως αὐτὸ θὰ ἥταν ἀσφαλέστερο, φρονιμώτερο. Ἀλλὰ πῶς ν' ἀποφασίσουμε νὰ περάσουμε ὅλοκληρο πολικὸ χειμώνα στὴ χώρα ἐκείνη τοῦ σκότους καὶ τοῦ ψύχους, ἀφοῦ μᾶς παρουσιαζότανε ἥδη μὰ εύκαιρία νὰ φύγουμε, νὰ ἐπιστρέψουμε τὸ γρηγορώτερο στὴν πατρίδα, νὰ κάνουμε δὲ τι ἔκαμαν ἥδη ὁ Χῆρνε καὶ οἱ ὄπαδοί του, καὶ ὑπὸ συνθῆκες ἀπείρως εὔνοϊκώτερες; Ἐπὶ τέλους, καὶ ἀν παρουσιαζότανε κανένα ἐμπόδιο, ἡ βάρκα, μας μποροῦσε νὰ ἐπιστρέψῃ στὴν ἀκτὴ ἐκείνη, τῆς διοίας ξέρωμε ἀκριβῶς τὴ γεωγραφικὴ θέση.

Ἐτσι, ἀφοῦ συζητήθηκαν καὶ ζυγίστηκαν ὅλα τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατά, ἡ ἀναχώρηση ἀποφασίσθηκε, οἱ προπαρασκευὲς ἔγινον σύντομα, καὶ τὸ πρῶτη τῆς 21, καθὼς εἶπα, ἀποπλεύσαμε. Ἡδη, στὶς ἑφτά, ἡ βάρκα, κάτω ἀπ' τὴ

διπλὴ ἐπίδραση τοῦ φεύγατος καὶ τοῦ δινέμου, εἶχε ἀπομακρυνθῆ πέντε μίλια ἀπὸ τὸ ὄχωρατήριο τῆς Χώρας τοῦ "Αλμπρανου" καὶ τὸ ἀπόγευμα εἶχαν ἐξαφανισθῆ σιγὰ - σιγὰ ὅλα ἔκεινα τὰ βουνά.

'Η βάροκα μας ἦταν ἀπὸ τὰ πλοιάρια ἔκεινα, ποὺ συνηθίζονται στὸ τσαλαλικὸ 'Αρχιπέλαιγος γιὰ τὴν μεταξὺ τῶν νησιῶν συγκοινωνία. Εἶχε μῆκος δώδεκα μέτρων καὶ πλάτος ἓνα καὶ ὅγδοντα, εἶχε τὴν πρύμνη καθὼς καὶ τὴν πρώρα ἀνυψωμένες, καὶ ἐκινεῖτο μὲ πολλὰ κουπιά. Οὐσιώδες χαρακτηριστικὸ τοῦ σκάφους αὐτοῦ ἦταν ὅτι, κατὰ τὴν κατασκευή του, δὲν εἶχε γίνει χρήση οὐδὲ τοῦ ἐλαχίστου κομματιοῦ σιδήρου — οὔτε καρφιοῦ, οὔτε σφήνας, οὔτε πλάκας — τόσο στὸ σκελετό, ὅσον καὶ στὰ ἐξαρτήματα, γιατὶ τὸ μέταλλο αὐτὸ ἦταν ἐντελῶς ἄγνωστο στὴ νῆσο Τσάλαλ. "Ολοὶ οἱ σύνδεσμοι εἶχαν γίνει στερεώτατα μ' ἓνα εἰδός κισσοῦ, τὸ στέλεχος τοῦ ὁποίου ἦταν σκληρὸ σὰν μετάλλινο σύρμα· τοῦ ἐδώσαμε δὲ τὸ ὄνομα «Παράκητος» — ὄνομα ἐνὸς ψαριοῦ τῶν θαλασσῶν ἔκεινων, χονδροειδῶς σκαλισμένου στὴν πρύμνη.

'Ἐμνοεῖται, ὅτι πήραμε μαζί μας ὅσα ἦταν δυνατὸν νὰ χωρέσουν στὸν «Παράκητο», χωρὶς νὰ στενοχωρηθοῦν οἱ δεκατρεῖς ἐπιβάτες του — ροῦχα, σκεπάσματα, ἀδιάβροχα, πανιά, κουπιά, ἄγκυρες, ἀρπάγια, ὅπλα καὶ πολεμοφόδια. Τὸ φορτίο μας ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἀρκετὰ βαρέλια νεροῦ, φακῆς καὶ οὐσίσκυ, καὶ ἀπὸ ἀρκετὰ κιβώτια παστοῦ κρέατος, ἀλεύρου, ὀσπρίων, καφὲ καὶ τσαγιοῦ. Πήραμε ἐπίσης καὶ μιὰ μικρὴ φουφοῦ καὶ κάρβουνα σὲ σακιά, ἀφῆσαμε δὲ ὅλα τὰ ἄλλα στὸ σπήλαιο τῆς Χώρας τοῦ "Αλμπρανου", προφυλαγμένα, γιὰ νὰ χρησιμεύσουν σ' ἐμᾶς, σὲ περίπτωση ἀποτυχίας καὶ ἐπιστροφῆς, ἥ καὶ σ' ὅλλους ναυαγούς, ἃν φτάνανε ποτὲ στὶς ἀκτὲς ἔκεινες.

'Επάνω στὸν «Παράκητο» στήσαμε κι ἓνα κατάρτι, στὸ ὁποῖο ἀνεπετάσαμε ἓνα μικρὸ πανί. Μὲ τὸν ὀπλισμὸ αὐτὸ ἐλπίζαμε νὰ ἔχουμε ταχύτητα τριάντα μιλίων τὸ ἡμερο-

νύχτιο, οὗτως ὥστε, μέσα σὲ πέντε ἔβδομάδες, νὰ διατίσουμε τὰ χίλια μίλια ποὺ μᾶς ἔχωριζαν ἀπὸ τὸ παγόφραγμα. "Αν τὸ φεῦμα καὶ ὁ ἄνεμος ἐξακολουθοῦσαν νὰ σπρώχνουν τὸν «Παράκητο» πρὸς βιρρᾶν, ἡ ἐλπιζομένη αὐτὴ ταχύτητα δὲν ἦταν ὑπερβολική. "Αλλωστε θὰ χρησιμοποιούσαμε τὰ κουπιά, ἂν τυχὸν ὁ ἄνεμος μᾶς ἔλειπε.

Τίποτε τὸ ἀξιομημόνευτο δὲν ἔχω νὰ σημειώσω κατὰ τὴν πρώτη ἔβδομάδα τοῦ ταξιδίου μας. 'Ο ἄνεμος δὲν ἔπαινε νὰ πνέῃ ἀπὸ τὰ νότια, καὶ κανένα ἀντίθετο φεῦμα δὲν παρουσιάστηκε. Μόλις ἐκόπαζε ὁ ἄνεμος, πιάναιμε τὰ κουπιά.

'Εφ' ὅσον τοῦτο ἦταν δυνατόν, καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ἀκτὴ τῆς Χώρας τοῦ "Αλμυρανού δὲν ἔστριψε πολὺ πρὸς δυσμάς, εἴχαμε σκοπὸν νὰ τὴν παρατλεύσουμε, σὲ ἀπόστιαση ἐκατὸ ὅς διακοσίων ὁργιῶν.

'Η ὄψη τῆς Ἑηρᾶς ἐξακολούθησε νὰ εἶναι ἡ ἵδια, ἔδαφος ἄγονο, βράχοι ὑπόμαυροι, ὀπτὲς ἀμμουδερές, καὶ πίσω βιουνὰ ἀπότομα καὶ γυμνά. 'Ο δὲ πορθμὸς παρέσυρε ἥδη ἀρκετοὺς ὄγκοπαγους, ποὺ ἐφέροντο πρὸς τὸ παγόφραγμα. Καὶ ἡ μὲν βάρονα μας εὔκολα τοὺς παρέκαμπτε· ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχε φόβος νὰ κλείσουν τὰ τελευταῖα περάσματα τοῦ παγοφράγματος, ποὺ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἔμεναν ἀκόμη ὀνοιχτά, καὶ νὰ κλείσουν προτοῦ προφτάσουμε νὰ περάσουμε;

Εἶναι περιττὸ νὰ πῶ, ὅτι ἡ συνεννόηση καὶ ἡ συμφωνία ἦταν πλήρης μεταξὺ τῶν δεκατριῶν ἐπιβατῶν τοῦ «Παράκητου». Δὲν φοβόμαστε πιὰ κανένα Χῆρον. "Ολοι ἦταν δικοί μας, πιστοί καὶ ἀφωσιωμένοι μέχρι θανάτου.

"Οσο γιὰ τὸν Ντίλοκ Πέτερς, ἐφ' ὅσον ἀπομακρυνότανε ἀπὸ τὴν χώρα ἐκείνη, ὅπου κανένα ἵχνος τοῦ ἀγαπημένου του Πύμ δὲν μπόρεσε νὰ βρῇ, γινόταν ὄλοένα μελαγχολικώτερος, σιωπηλότερος, ὥστε κατάντησε νὰ τοῦ μιλάω καὶ νὰ μὴ μοῦ ἀποκρίνεται.

Τὸ ἔτος 1840 ἦταν δίσεκτο, ἐπομένως ἔχω νὰ σημει-

ώσω καὶ τὴν 29 Φεβρουαρίου. Ἡταν μάλιστα καὶ ἡ ἐπέτειος τῶν γενεθλίων τοῦ Οὐρλιγκερλί, καὶ ὁ ναύληρος θέλησε νὰ γιορταστῇ μὲ κάποια ἐπισημότητα.

— Τί τὰ θέλετε! μᾶς εἴτε γελόντας, μὰ φορὰ στὰ τέσσερα χρόνια γιορτάζω κι ἔγῳ ὁ καημένος! Ἄς μὴ χάσουμε λοιπὸν τὴ σπάνια εύκαιρία.

Καὶ ἥπιαμε ὅλοι στὴν ὑγειὰ τοῦ ναυκλήρου, ποὺ δὲν ἦταν μόνον ὁ πιὸ φλύαρος ἀπὸ ὅλους μας, ἀλλὰ καὶ ὁ πιὸ ἀνοιχτόκαιρος, ὁ πιὸ ὑπομονητικός, ποὺ ἐγκαρδίωνε καὶ τοὺς πιὸ ἀπελπισμένους μὲ τὴ φαιδρότητα καὶ τὴν αἰσιοδοξία του.

Τὴν ἡμέρα ἐκείνη βρευθῆκαμε σὲ πλάτος $79^{\circ} 17'$ καὶ σὲ μῆκος $118^{\circ} 38'$. Ἡταν φανερὸ δτὶ οἱ ὅχθες τοῦ Πορθμοῦ τῆς Ἰάνας βαστοῦσαν ἀπὸ τοῦ 118ου μέχρι τοῦ 119ου μεσημβρινοῦ, καὶ ὅτι ὁ «Παράκητος» εἶχε νὰ διανύσῃ μόνο δώδεκα μοῖρες ὡς τὸν πολικὸ κύκλο.

Μετὰ τὴν καταμέτρηση αὐτῆ, οἱ δυὸ ἀδελφοὶ ἄνωιξαν τὸ χάρτη — τὸν τόσο ἀτελῆ τότε ἀκόμη — τῶν πολικῶν χωρῶν. Ἔσκυψα μαζί τους, καὶ προσπαθήσαμε καὶ οἱ τρεῖς νὰ καθορίσουμε κατὰ προσέγγιση ποιές χῶρες, γνωστὲς ἡδη, βρισκόντουσαν πρὸς τὴ διεύθυνση ἐκείνη.

Εἴπαμε δτὶ, ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ ὄγκοπαγός μας πέρασε τὸ Νότιο Πόλο, μπήκαμε στὴ ζώνη τῶν ἀνατολικῶν μηκῶν ἐπομένως δὲν εἴχαμε πιὰ τὴν ἐλπίδα νὰ ἐπιστρέψουμε πρὸς τὶς Φάλκλαντ, ἢ νὰ βροῦμε φαλαινοθηρίδες κοντὰ στὶς Νήσους Σάντουιτς ἢ στὴ Νότια Γεωργία. Ἀκολουθώντας τὴν πρὸς τὰ βόρεια διεύθυνση, ἀλλοῦ θὰ ἀράζαμε, ἀλλοῦ θὰ σωζόμαστε.

Ἐν τούτοις, ὁ πλοιάρχος Λάν Γκὺ συνεπέρανε δτὶ, ἀφοῦ ὁ Πορθμὸς τῆς Ἰάνας, ποὺ διαχωρίζει σὲ δυὸ τὴν πολικὴ ἥπειρο, ἔφτανε μέχρι τοῦ 119ου μεσημβρινοῦ, ὁ «Παράκητος» θὰ περνοῦσε κοντὰ στὸ μέρος, ὃπου οἱ γεωγράφοι τοποθετοῦν τὸ Μαγνητικὸ Πόλο.

Εἶναι τὸ σημεῖο τῆς γῆς, στὸ ὅποιο ἐνώνονται ὅλοι οἱ

μαγνητικοὶ μεσημβρινοί, καὶ ἐπάνω στὸ ὅποιο ἡ μαγνητικὴ βελόνη παίρνει ψέση κάθετη.

Τὴν ἐποχὴν ἀκόμη, ὁ Πόλος αὐτὸς δὲν εἶχε ὁρισθῆ μὲ τὴν ἀκρίβεια, μὲ τὴν ὅποια ὠρίσθησε ἀργότερα. 'Άλλ' αὐτὸς καφαία δὲν εἶχε γιὰ μᾶς σημασία.

"Ο, τι μᾶς ἐνδιέφερε περισσότερο ἥταν ὅτι, ἐφ' ὅσον προχωρούσαμε, ὁ Πορθμὸς τῆς Ἰάνας ἐστένευε ἀρκετά, οὕτως ὥστε σὲ λίγο δὲν εἶχε πλάτος μεγαλύτερο τῶν δέκα ἡ δώδεκα μιλίων.

'Ο σχηματισμὸς αὐτὸς μᾶς ἐπέτρεπε νὰ διακρίνουμε καθαρὰ τὴν ξηρὰ καὶ ἀπὸ τὰ δυὸ τὰ μέρη.

— Φτάνει νὰ μὴν κλείσῃ ὅλως διόλου τὸ στενὸ καὶ νὰ μὴν καταντήσῃ ἀδιέξοδο! εἴπε ὁ ναύληρος Οὔρλιγκερλί.

— Δὲν ὑπάρχει τέτοιος φόβος! ἀπάντησε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ. 'Αφοῦ τὸ ρεῦμα διευθύνεται πρὸς βορρᾶν, θὰ πῆ ὅτι βρίσκει διέξοδο πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος, καὶ κατὰ τὴ γνώμη μου, τὸ καλύτερο ποὺ ἔχουμε νὰ κάνουμε είναι νὰ τὸ ἀκολουθήσουμε.

"Ήταν πιὰ φανερό. 'Ο «Παράκτηος» δὲν μποροῦσε νὰ βρῇ καλύτερο ὄδηγὸ ἀπὸ αὐτὸ τὸ ρεῦμα. 'Ο μόνος κίνδυνος ἥταν μήπως, ὕστερα ἀπὸ λίγες μοίρες ἀκόμη, τὸ ρεῦμα ἔξεκλινε πρὸς ἀνατολὰς ἢ πρὸς δυσμάς. 'Οπωσδήποτε, τὰ πάντα μᾶς ἐπέτρεπαν νὰ ἥμαστε βέβαιοι ὅτι, στὰ βόρεια τοῦ παγοφράγματος, τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ Εἰρηνικοῦ ἔβρεχε τὶς χῶρες τῆς Αὔστραλίας, τῆς Τασμανίας ἢ τῆς Νέας Ζηλανδίας. 'Επρόκειτο νὰ ἐπιστρέψουμε στὴν πατούδα: ἀλλὰ ἀπὸ ποιό μέρος μᾶς ἥταν ἀδιάφορο.

'Τπὸ τοιούτους ὄρους τὸ ταξίδι μας παρετάθη ἐπὶ δέκα μέρες. 'Η βάρκα μας ἔπλεε στὸ ἀνοιχτὸ πέλαγος· καὶ οἱ δυὸ πλοίαρχοι δὲν φοβόντουσαν γιὰ τὴ στερεότητά της, μολονότι, τὸ ἐπαναλαμβάνω, κανενὸς κοιματιοῦ σιδήρου δὲν εἶχε γίνει χρήση κατὰ τὴ ναυτήγησή της. Είναι ὅμως ἀλήθεια ὅτι καὶ ἡ θάλασσα ἥταν ἔξαιρετικὰ γαλήνια.

Στὶς 10 Μαρτίου βρεθήκαμε σὲ πλάτος $70^{\circ} 13'$. 'Ο

«Παράκητος» ἀπὸ τὴ Χώρα τοῦ Ἀλμυρωνού καὶ σὲ εἴκοσι μέρες εἶχε διανύσει ἔξακόσια περίπου μίλια· ὅρα εἶχε ταχύτητα τριάντα μιλίων τὸ ἡμερογύχτιο — δηλαδὴ ὅ,τι θέλαμε. "Αν ἡ ταχύτητα αὐτὴ δὲν λιγόστενε ἀργότερα, υπῆρχε ἐπιτίθεμα νὰ φτάσουμε προτοῦ κλειστοῦν οἱ πόρτες καὶ προτοῦ ἐπιστρέψουν τὰ ψαροκάϊκα.

"Ηδη ὁ ἥλιος διέγραφε τὴν τροχιά του στὸ ἔσχατο ἄκρο τοῦ ὁρίζοντα καὶ πλησίαζε ἡ ἐποχὴ ποὺ τὰ σκοτάδια τῆς πολικῆς νύχτα θὰ ἐκάλυπταιν ὅλο τὸν Ἀνταρκτικό. Τὸ εὐτύχημα εἶναι ὅτι, προχωρώντας πρὸς βορρᾶν, ἐφτάσαμε σὲ πελάγη, ἀπὸ τὰ ὅποια τὸ φῶς δὲν εἶχε λείψει ἀκόμη.

Τότε παρατηρήσαμε ἔνα φαινόμενο παράδοξο, ἀπὸ ἐκεῖνα ἀπὸ τὰ ὅποια εἶναι γεμάτη ἡ διήγηση τοῦ Ἀρθούρου Πύμ. 'Επὶ τρεῖς ἦ τέσσερεις ὥρες, ἀπὸ τὰ δάχτυλά μας, ἀπὸ τὶς τρίχες τῶν μαλλιῶν καὶ τῶν γενειῶν μας, ἔβγαιναν μικροὶ σπινθῆρες συνοδευόμενοι ἀπὸ κρότο τριγμώδη: «τσράκ»: Ἡταν χιόνι ἥλεκτρικό, τοῦ ὅποιου οἱ παχειές ἄλλ' ὅχι πυκνὲς νιφάδες, πέφτοντας, παρήγαγαν τὰ φωτεινὰ καὶ ἡχητικὰ ἐκεῖνα φαινόμενα. Συνεπεία τοῦ χιονοστροβίλου, ἡ θάλασσα ἀγρίεψε καὶ πολλὲς φορὲς ὁ «Παράκητος» ἐκινδύνευσε νὰ βυθισθῇ. Εύτυχῶς ὅμως, βάρκα καὶ ἐπιβάτες βγήκαμε ἀπὸ τὴ δοκιμασία αὐτὴ σῶι καὶ ἀβλαβεῖς.

'Ἐν τούτοις ἡ ἀτμόσφαιρα φωτιζότανε τώρα ἀνεπαρκέστατα, ἡ δὲ ὁμίχλῃ συχνὰ μᾶς ἐμπόδιζε νὰ διακρίνουμε τὰ γύρω ἀντικείμενα: χρειαζότανε λοιπὸν αὐστηροτάτη προσοχὴ γιὰ ν' ἀποφύγουμε τὶς συγκρούσεις μὲ τοὺς πλωτοὺς πάγους, τῶν ὅποιων ἡ ταχύτητα ἦσαν μικρότερη ἀπ' τὴν τοῦ «Παρακήτου». Πρέπει νὰ σημειώσω ἐπίσης ὅτι, πρὸς τὰ νότια, ὁ οὐρανὸς κατηγγάζετο συχνὰ ἀπὸ πλατειὲς λάμψεις ὀφειλόμενες στὴν ἀκτινοβολία τοῦ πολικοῦ σέλαος.

'Ἡ θερμοκρασία ἔπεφτε. Τὸ θερμόμετρο ἔδειχνε τώρα μόνο 5° ὑπὲρ τὸ μηδέν. Καὶ ἡ πτώση αὐτὴ μᾶς προξενοῦσε ζωηρὲς ἀνησυχίες. "Αν δὲν θὰ εἶχε ἐπιρροὴ στὰ φεύ-

ματα, ή διεύθυνση τῶν ὁποίων ἔξακολουθοῦσε νὰ μᾶς εἰναι εὔνοϊκή, θὰ μετέβαλλε ὅμως τὴν ἀτμοσφαιρικὴ κατάσταση καὶ ἂν ὁ ἄνεμος ἔξασθενοῦσε μὲ τὴν αὐξηση τοῦ ψύχους, ή ταχύτητα τῆς λέμβου θὰ λιγόστενε κατὰ τὸ ἥμισυ. Δυὸς μόνον ἑδομάδων καθυστέρηση θὰ ἔφτανε γιὰ νὰ κάνῃ προβληματικὴ τὴ σωτηρία μας καὶ νὰ μᾶς ἔξαναγκάσῃ ἵσως νὰ ἔχειμωνιάσουμε πρὸ τοῦ παγοφράγματος, ἢ μᾶλλον νὰ ἐπιστρέψουμε στὴ Χώρα τοῦ "Αλμπρανου." Άλλὰ τότε θὰ ἡταν ἐλεύθερος ὁ Πορθμὸς τῆς Ἰάνας ὥστε νὰ ἀναπλεύσουμε; 'Ο Χῆρων καὶ οἱ ὄπαδοί του, προιηγηθέντες κατὰ δεκαπέντε μέρες, βέβαια θὰ ὑπῆρξαν εὐτυχέστεροι καὶ θὰ εἶχον ἥδη κατορθώσει νὰ περάσουν τὸ παγόφραγμα!

Μετὰ σαρωντακτὸ δρες, γενομένης νέας καταμετρήσεως, τὸ μὲν πλάτος βρέθηκε $75^{\circ} 17'$ τὸ δὲ μῆκος $18^{\circ} 3'$. "Ωστε τὴν ἡμέρα ἐκείνη, 12 Μαρτίου, ὁ «Παράκητος» μόλις ἀπεῖχε τετρακόσια μίλια ἀπὸ τὸ νότιο πολικὸ κύκλο.

'Αξιοσημείωτο εἶναι ὅτι ὁ πορθμός, ποὺ ἐστένευε μέχρι τοῦδε, ἀρχισε τώρα νὰ εὐρύνεται. Οὔτε μὲ κυάλια δὲν μποροῦσε κανεὶς νὰ διακρίνῃ τὴν πρὸς ἀνατολὰς ἤηρά. Δυσάρεστο αὐτὸς γιατὶ τὸ ρεῦμα, μὴ περιωριζόμενο πιὰ μεταξὺ τῶν δύο ὄχθων, δὲν θὰ ἀργοῦσε νὰ ἔξασθενήσῃ καὶ νὰ χάσῃ ὅλη του τὴν ταχύτητα.

Τὴν νύχτα τῆς 12 πρὸς τὴν 13 Μαρτίου, ὁμίχλη ἀρκετὰ πυκνὴ ἦρθε νὰ μεγαλώσῃ τὸν κίνδυνο. 'Η παρουσία τῆς ὁμίχλης στὶς θάλασσες ἐκείνες δὲν μᾶς ἔξεπληγτε βέβαια· μᾶς ἔξεπληξε ὅμως ἕνα ἄλλο ποὺ παρατηρήσαμε, δηλαδὴ ὅτι ἡ ταχύτητα τῆς βάρκας μας ἀντὶ νὰ ἐλαττώνεται ἀπεναντίας μεγάλωνε σιγά - σιγά, μιλονότι ὁ ἄνεμος εἶχε πέσει. 'Η αὐξηση αὐτὴ τῆς ταχύτητας δὲν ὠφεύλετο βέβαια στὸ ρεῦμα, γιατὶ ὁ παφλασμὸς τοῦ νεροῦ στὴν πρώρα μας μαρτυροῦσε ὅτι ἐκινούμεθα ταχύτερα τοῦ ρεύματος.

Αὐτὸς βάσταξε ὡς τὸ πρωΐ, χωρὶς νὰ μπορέσουμε νὰ

καταλάβουμε τί συμβαίνει, δταν κατὰ τὶς δέκα, ἡ ὁμίχλη ἀρχισε νὰ διαλύεται καὶ φάνηρε πάλι ἡ πρὸς δυσμὰς ἀκτή, βραχώδης ἀκτή, χωρὶς βουνὰ στὸ βάθος, ποὺ τὴν παρέπλεε ἥδη ὁ «Παράκητος».

Καὶ τότε, σὲ ἀπόσταση ἐνὸς τετάρτου μιλίου, διαγράφηκε ἔνας ὅγκος παραδόξος, βράχος ὕψους πενήντα περίπου ὁριῶν, καὶ περιμέτρου διακοσίων ὡς τριακοσίων. Καὶ ὁ βράχος αὐτὸς ἔμιαζε καταπληρτικὰ μὲ Σφίγγα πελώρια, μὲ τὸν κορμὸν ἀνορθωμένο, μὲ τὰ πόδια τεντωμένα, μὲ τὴ στάση ἐν γένει τοῦ πτερωτοῦ τέρατος, ποὺ ἡ Ἑλληνικὴ μυθολογία μᾶς παρουσιάζει στὸ δρόμο τῶν Θηβῶν.

Μήπως δὲν ἦταν βράχος; Μήπως ἦταν ζῶο, μεγαθήριο, τέρας γιγαντιαῖο, μαστόδονς, διαστάσεων χίλιες φορὲς μεγαλυτέρων ἀπὸ τὶς τῶν ἐλεφάντων ἐκείνων τῶν πολικῶν χωρῶν, τῶν ὅποιων λείφανα ἀνευρίσκονται ἀκόμη; Γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ πιστέψαμε, καὶ μάλιστα τὸ φοβηθῆκαμε... 'Αλλ' ἔπειτα ἐπεισθήκαμε, ὅτι τὸ τέρας ἐκεῖνο δὲν ἦταν παρὰ βράχος παραδόξου μορφῆς, ἡ κορυφὴ τοῦ ὅποιου — ἡ κεφαλὴ τῆς Σφίγγας — τώρα μόλις εἶχε προβάλλει ἀπὸ τὴν ὁμίχλη.

Καὶ τότε θυμήθηκα ὅτι, τὴ νύχτα ἀκριβῶς ποὺ ἀναποδογυρίστηκε ὁ ὅγκόπαγος καὶ ἀνύψωνε τὸν «Ἀλμπραν», εἶχα ὀνειρευτῆ ἔνα τέτοιο μυθολογικὸ ζῶο, μιὰ Σφίγγα, καθήμενη στὸν Πόλο, ποὺ μιλοῦσε καὶ ἀποκάλυπτε τὰ μυστήρια τῶν ἀπροσίτων ἐκείνων χωρῶν...

'Αλλὰ φαινόμενα ἀκόμη παραδοξότερα ἔμελλε νὰ κινήσουν περισσότερο τὴν προσοχὴ μας, τὴν ἔκπληξή μας, τὸ φόβο μας...

Εἴτα ὅτι ἡ ταχύτητα τοῦ «Παράκητου» μεγάλωνε διαρκῶς. "Ηδη ἡ ταχύτητά του ἦταν ὑπερβολική, πολὺ ἀνώτερη τοῦ ρεύματος. Καὶ ἄξαφνα, ἡ σιδερένια ἄγκυρα τοῦ «Ἀλμπραν», ποὺ βρισκότανε στὴν πρώρα τῆς βάρκας μας, ἔφευγει βγαίνει ἀπὸ τὸ σκάφος, σὰν νὰ τὴν ἔσυρε κάπουα δύναμη ἴσχυρὴ καὶ ἀκατανίκητη, τὸ δὲ σχοινί,

ποὺ τὴν συγκρατεῖ, τεντώνεται, κινδυνεύει νὰ σπάσῃ... Νομίζεις πιὰ ὅτι αὐτὴ ἡ ἄγκυρα μᾶς ωμουσλκεῖ ἵσια πρὸς τὴν ἀκτή, σχίζοντας δρμητικὰ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλλάσσης!

— Τί συμβαίνει λοιπόν; ἀνέκραξε ὁ Οὐίλλιαμ Γκύ.

— Κόψε, ναύληρε, τὸ σχοινί, διέταξε ὁ Τζέμ Βέστ, εἰδεμὴ θὰ πέσουμε καὶ θὰ κομματιαστοῦμε πάνω στοὺς βράχους!

‘Ο Ούρλιγκερλὶ δρμᾶ στὴν πρώρα τοῦ «Παράκητου» γιὰ νὰ κόψῃ τὸ σχοινί. Ἐξαφνα, τὸ μαχαίρι ποὺ κρατοῦσε ἀποσπάται ἀπὸ τὸ χέρι του, τὸ σχοινὶ κόβεται μόνο του, καὶ ἡ ἄγκυρα, σὰν νὰ ἥταν βλῆμα, ὀδίς, φεύγει, πετάει, πρὸς τὸ βράχο...

Καὶ συγχρόνως, νά, ὅλα τὰ σιδερένια ἀντικείμενα, ὅσα ὑπῆρχαν στὴ βάρκα, τὰ μαγειρικὰ σκεύη, τὰ ὄπλα, τὸ μαγκάλι τοῦ Ἐντικοτ, οἱ σουγιάδες, τὰ μαχαίρια, ἀποστώμενα ἀπὸ τὶς τσέπες μας, ἀκολουθοῦν τὴν ἄγκυρα καὶ φεύγονταν ἐναέρια πρὸς τὸ βράχο, ἐνῶ ἡ βάρκα, μὲ τὴν κεκιτημένη ταχύτητα, φέρεται ὁλοένα πρὸς τὴν ἀκτή.

Τί συνέβαινε; Γιὰ νὰ ἔξηγήσουμε τὰ ἀνεξήγητα αὐτά, ἔφερε πάραδεχτοῦμε ὅτι μπήκαμε πράγματι στὴ σφαίρα τῶν θαυμασίων, τὰ ὅποια ἀπέδιδα ἄλλοτε στὶς παραισθήσεις τοῦ Ἀρθούρου Πύμ;

“Οχι! Τὰ φαινόμενα τῶν ὅποιων εἴμεθα μάρτυρες, τίποτε τὸ ὑπερφυσικὸ καὶ θαυμάσιο δὲν είχαν ἀπεναντίας ἥσαν φυσικά, φυσικώτατα!

“Αλλωστε, δὲν μᾶς ἔμεινε καιρὸς νὰ σκεφτοῦμε, γιατὶ σὲ λίγο βρεθήκαμε στὴν ἔηρά, ἀπέναντι τῆς Σφίγγας, καὶ ἡ προσοχὴ μας ἐτράπη σὲ ἄλλα, στὴ θέα μᾶς βάρκας, ποὺ κατέκειτο συντριψμένη ἐπάνω στὴν ἄμμο.

— Η βάρκα τοῦ «Ἀλμπρανού»! ἀνέκραξε ὁ Ούρλιγκερλί.

Τῇταν πράγματι ἡ βάρκα ποὺ ἀρπαξε ὁ Χῆρονε. Καὶ βρισκόταν ἐκεῖ ἀποσυντεθειμένη, ἐλεσεινή, ἄμιορφο λείψανο σκάφους ναυαγήσαντος καὶ συντριβέντος ἐπὶ τῶν βράχων.

’Αλλὰ τὸ περίεργο εἶναι — καὶ τὸ παραπηρήσαμε ἀμέσως — ὅτι ὅλα τὰ σιδερικὰ τῆς βάρκας, καρφιά, πλάκες, ἐπιστρώματα, στρόφιγγες, ὅλα εἶχαν ἐξαφανισθῆ. Τί ἐσήμαινε αὐτό;...

Σὲ μικρὴ ἀπόσταση ἀπὸ τὴν βάρκα, δεξιά, εἴδαμε τρία πτώματα — τοῦ Χῆρονε, τοῦ Μαρτὶν Χὸλτ καὶ ἐνὸς ναύτη ἀπὸ τῆς Φάλκλαντ. ’Εφαίνοντο ὅτι εἶχαν πεθάνει πρὸ ἀρκετῶν ἡμερῶν. ’Αλλὰ οἱ ἄλλοι δέκα τί εἶχαν γίνει; Μῆπως παρασύρθηκαν στὴν θάλασσα;

’Εφάξαμε στὴν ἀκτὴν ἐκείνη, ἀνάμεσα στοὺς βράχους, ἀλλὰ κανένα ἄλλο πτῶμα δὲν ἀνακαλύψαμε.

— Φαίνεται, εἰπε ὁ Οὐίλλιαμ Γκύ, ὅτι ἡ βάρκα τους θὰ συγκριούσθηκε μὲ κανένα ὄγκοσταγο. Οἱ περισσότεροι θὰ τνίγηροιν, καὶ μόνο τὰ τρία αὐτὰ πτώματα ἐξεβράσθησαν στὴν ἀκτή.

— ’Αλλὰ τότε γιατί ἡ βάρκα νὰ βρίσκεται σὲ τέτοια κατάσταση; ρώτησε ὁ Ούρλιγκερλί.

— Καὶ προπάντων, γιατί νὰ λείπουν ὅλα της τὰ σίδερα; πρόσθεσε ὁ Τζέμ Βέστ.

— Πράγματι, είπα ἐγώ· νομίζεις ὅτι τ' ἀπέσπασε κανεὶς διὰ τῆς βίας.

’Αφήσαμε τὸν «Παράκητο» στὴ φύλαξη δυὸς ἀνδρῶν, καὶ οἱ ἄλλοι προχωρήσαμε στὸ ἐσωτερικό, γιὰ νὰ ἐπεκτείνουμε τὶς ἔρευνές μας.

Πλησιάσαμε τὸ βράχο, ἥδη ἐλευθερωμένο ἐντελῶς ἀπὸ τὴν ὁμίχλη καὶ παρουσιάζοντα καθαρώτατα τὸ σχῆμα του — σχῆμα Σφιγγός, καθὼς εἴτα, χρώματος σκουριᾶς, ὡσὰν ἡ ὄλη, ἀπὸ τὴν ὁποία ἀπετελεῖτο, νὰ εἶχε ὀξειδωθῆ ἀπὸ τὴν ὑγρασία τοῦ πολικοῦ κλίματος.

Μιὰ ἴδεα ἥλμε τότε στὸ νοῦ μου — μιὰ ὑπόθεση, που ἐξηγοῦσε ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἐκληρτικὰ φαινόμενα:

— ”Α! εἶναι μαγνήτης!... μαγνήτης μὲ δύναμη ἐλέγεως τεραστία!

Διὰ μιᾶς τὸ μυστήριο τῆς τελευταίας καταστροφῆς,

τῆς ὅποιας θύματα ὑπῆρξαν ὁ Χῆρων καὶ οἱ ὄπαδοί του, διαφωτίσθηκε. 'Ο ὅγκος ἐκεῖνος ἦταν μαγνήτης κολοσσιαῖος. 'Τπὸ τὴν ἐπίδρασή του, ὅλα τὰ σιδερένια μέρη τῆς βάρων τοῦ «Ἀλμιρανοῦ» ἀπεσπάσθησαν καὶ ἐβλήθησαν ὁρμητικὰ καὶ ἔξεσφενδονίσθησαν μακρυνά. 'Η ἴδια ὄκατονίκητη ἐλξη ἀπέσπασε καὶ ὅλα τὰ σιδερικά τοῦ «Παράκητου», καὶ χωρὶς ἄλλο ἡ βάρωνα μας ὅταν εἴχε τὴν τύχη τῆς ἄλλης, ἄν, κατ' εὐτυχίαν δὲν ἦταν ναυπηγημένη χωρὶς κανένα σίδερο.

⁷ Αραγε, στὴν γειτνίαση τοῦ μαγνητικοῦ πόλου ὥφειλετο ὁ φοβερὸς ἐκεῖνος μαγνήτης;

Τὸ ὑποθέσαμε στὴν ἀρχή, ἀλλὰ νέες σκέψεις μᾶς ἔκαμαν ν' ἀπορρίψουμε τὴν ἐξήγηση αὐτῆς. Στὸ μέρος, ὃπου διασταυρώνονται οἱ μαγνητικοὶ μεσημβρινοί, κανένα ἄλλο φαινόμενο δὲν παρατηρήθησε, παρὰ ἡ κάμητη θέση, ποὺ παίρνει ἡ βελόνα τῆς πυξίδας. Τὸ φαινόμενο αὐτό, ἐξαριθμῶντεν ἐπὶ τόπου στὴ βόρειο χώρα, ἔπειτε νὰ εἰναι τὸ ἴδιο καὶ στὸ ἀντίστοιχο σημεῖο τῆς νοτίου. 'Αλλὰ τύποτε περισσότερο. 'Η γειτνίαση τοῦ μαγνητικοῦ πόλου δὲν ἦταν ὁ λόγος τῆς ὑπάρξεως τοῦ μαγνήτου, ποὺ ἔχει τόσο ἰσχυρὴ τὴν ἐλξη. "Αλλῃ ἐξήγηση ἔπειτε νὰ δώσουμε· καὶ κατὰ τὴ γνώμη μου, νά αὐτή:

Οἵ ἑτήσιοι ἄνεμοι φέρονται σταθερὰ πρὸς τὰ ἄκρα τοῦ γηῖνου ἄξονος σύννεφα ἢ ὄμιχλες, στὶς ὅποιες ὑπάρχουν μεγάλες ποσότητες ἡλεκτρισμοῦ, ποὺ δὲν ἐξαγντλήθησαν ἐντελῶς ἀπὸ τὶς θύελλες. 'Απὸ αὐτὸ παρατηρεῖται στοὺς Πόλους φοβερὴ συσσώρευση ἡλεκτρικοῦ ρευστοῦ, ποὺ ἐκρέει ὄλοένα πρὸς τὴ γῆ.

Τώρα, εἰναι γνωστὸν ὅτι ὁ σίδηρος, ὑπὸ τὴν ἐπίδραση ἐνὸς ἡλεκτρικοῦ ρεύματος, μεταβάλλεται σὲ μαγνήτη, καὶ τόσο ἰσχυρὸ στὴν ἐλξη, ὃσο μεγαλύτερη εἰναι ἡ ἔνταση τοῦ ρεύματος καὶ ὁ ὅγκος τοῦ μαγνητικοῦ σιδήρου. "Αν λοιπὸν στὰ σπλάγχνα τῆς γιγαντιαίας ἐκείνης Σφιγγὸς—τοῦ βράχου ἐκείνου, ὁ ὅγκος τοῦ ὅποιου ἦταν πολλῶν χι-

λιάδων κυβικῶν μέτρων — ἄν, λέγω, στὰ σπλάγχνα τῆς Σφιγγὸς ὑπῆρχε καμμιὰ φλέβα σιδήρου, οἱ πολυάριθμες σπειρες τῆς ὁποίας νὰ συνενοῦντο κοντὰ στὴ βάση τοῦ βράχου, δὲν ἔφτανε τὸ ἡλεκτρικὸ δεῦμα, ποὺ κυκλοφοροῦσε γύρω ἀπὸ τὸ βράχο, γιὰ νὰ μεταβάλλῃ τὸν μέσα στὰ σπλάγχνα του σίδηρο σὲ μαγνήτη ἐξ ἐπιδράσεως;

Αὐτὴ τὴν ἔξηγηση ἔδωσα στὸ φαινόμενο. Δὲν ἔρω ἂν εἰναι ἀληθινὴ ἢ ὅχι ἀλλ’ ὅτι βρισκόμαστε μπροστὰ σὲ μαγνήτη ποὺ εἶχε ἴσχυρότατη ἔλξη, στὴν ὁποίᾳ ὠφεύλοντο ὅλα τὰ παράδοξα καὶ μυθικά, τὰ ὅποια παρατηρήσαμε, περὶ αὐτοῦ καμμιὰ δὲν εἶχα ἀμφιβολία. Τώρα, ἂν ὁ μαγνήτης αὐτὸς βρισκότανε ἀκριβῶς στὸ νότιο μαγνητικὸ πόλο δὲν μπορούσαμε νὰ τὸ ἔξαιρισθωσούμε γιατὶ ἡ πυξίδας μας, ὡς ἐκ τῆς κατασκευῆς της, δὲν ἦσαν κατάλληλη γιὰ τέτοια πειράματα. "Αλλωστε, ἡ βελόνα της πρὸ πολλοῦ ἔταυσε νὰ ἐργάζεται καὶ νὰ στρέφεται σταθερὰ πρὸς ἓνα σημεῖο τοῦ ὄρβοντα.

'Ανακοίνωσα τὴν ὑπόθεσή μου στοὺς ἄλλους, ποὺ τὴν βρῆκαν λογικὴ καὶ σύμφωνη πρὸς τὰ γεγονότα.

— Ἀραγε, ὑπάρχει κανένας κίνδυνος, ἂν θελήσουμε νὰ προχωρήσουμε ὡς τοὺς πρόποδες τοῦ βράχου;... ωτῆσε ὁ πλοίαρχος Λάν Γκύ.

— Κανένας, ἀπάντησα.

— Ἐκεῖ... ναὶ... ἐκεῖ!

'Αδύνατον νὰ περιγράψω τὴν ἐντύπωση, ποὺ μᾶς προ-ξένησαν οἱ τρεῖς αὐτὲς λέξεις, ποὺ ἀντίχησαν σὲ τόνο μυστηριώδη, σὰν νὰ ἔφταναν ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ ἄλλου κόσμου — καθὼς θὰ ἔλεγε ὁ Ἐντγκαρ Πόε.

Τὶς ἐπρόφερε ὁ Ντίρκ Πέτερς. Καὶ εἶδαμε τὸ σῶμα τοῦ μιγάδος στραμμένο πρὸς τὴ διεύθυνση τῆς Σφιγγός, σὰν νὰ εἶχε μεταβληθῆ ἔσφινικὰ σὲ σίδερο καὶ είλκυνετο ἐπίσης ἀπὸ τὸ μαγνήτη.

Τρέχει πρὸς τὰ ἐκεῖ, καὶ οἱ σύντροφοί του τὸν ἀκολουθοῦν ἐπάνω σὲ ἔδαιφος στραμμένο μὲ χαλίκια μαῦρα,

κομμάτια λάβας, ήφαιστειογενή λείψανα καὶ συντρίμματα παντὸς εἴδους.

Καὶ τὸ τέρας ἐμεγάλωνε ὅσο τὸ πλησιάζαμε, χωρὶς τίποτε νὰ χάνῃ ἀπὸ τὴ μυθολογικὴ του μօρφή. Ἀδύνατον νὰ παραστήσω τὴν ἐντύπωση ποὺ ἔδινε, ἀπομονωμένο καθὼς ἡταν στὴ μέση τῆς ἀπέραντης ἑκείνης πεδιάδας. Ὄπαρχοιν ἐντυπώσεις τὶς ὄποιες, οὔτε ἡ πέννα, οὔτε ἡ γλώσσα μποροῦν νὰ μεταδώσουν. Ἰσως ἡταν παραίσθηση· ἀλλὰ μᾶς ἐφαίνετο ὅτι ἐφερόμεθα πρὸς τὴ Σφίγγα ἀκουσίως, ὑπὸ τὴν ἐπίδραση τῆς μαγνητικῆς της ἔλξεως...

“Οταν ἐφτάσαμε στὴ βάση της, βρήκαμε τὰ διάφορα σιδερένια ἀντικείμενα, τὰ ὄποια εἶχεν ἐλκύσει. Ὁπλα, ἐργαλεῖα, ἡ ἄγκυρα τοῦ «Παράκητου», ἡσαν κολλημένα στὰ πλευρά της. Εἶδαμε ἐπίσης καὶ τὰ προερχόμενα ἀπὸ τὴ βάρκα τοῦ «Ἀλμπρανου», καθὼς καὶ τὰ καρφιά, τοὺς σκαρμούς, τὶς σφῆνες, τὰ σιδερένια ἐπιστρώματα τοῦ σκάφους καὶ τοὺς στρόφιγγες τοῦ πηδαλίου. Καμμιὰ λοιπὸν ἀμφιβολία γιὰ τὴν αἰτία, ποὺ προξένησε τὴν καταστροφὴ τῆς βάρκας τοῦ Χῆροντος καὶ τῶν συντρόφων του. Ἀποτόμως στερηθεῖσα κάθιε σιδηροῦ συνδέσμου, σύριγκε μὲ ὁρμὴ καὶ συντρίβηκε ἐπάνω στοὺς βράχους. Σκληρὴ ἡ τυμωρία, ἀλλὰ δικαία!

Μᾶς ἡταν ἀδύνατο νὰ πάρουμε τὰ ἀντικείμενα ἑκεῖνα. Πιστόλια, τουφέκια καὶ ἐργαλεῖα είλκυντο ἀπὸ τὸ μαγνήτη τόσο δυνατά, ὥστε ἔχρειάζετο ὑπεράνθρωπος δύναμη γιὰ νὰ τὰ ἔξεκολλήσῃ. Ὁ δὲ Οὐρλιγκερλί, κατασυμμωμένος γιατὶ δὲν μποροῦσε νὰ πάρῃ τὸ μαχαίρι του, κολλημένο σὲ ὑψος δέκα πέντε μέτρων ἀπὸ τὸ ἔδαφος, ἀπείλησε μὲ τὴ γροθιά του τὸ ἀναίσθητο τέρας καὶ ἀνέκραξε:

— “Ἄχ, Σφίγγα κλέφτρα!

Δὲν ἡταν παράξενο, ὅτι στὴν θέση ἑκείνη δὲν βρήκαμε ἄλλα ἀντικείμενα, παρὰ μόνον τὰ προερχόμενα ἀπὸ τὸν «Παράκητο» καὶ τὴ βάρκα τοῦ «Ἀλμπρανου». Κανένας ἄλλο πλοιοῦ βέβαια δὲν εἶχε προχωρήσει τόσο πολὺ

στὴν ἀνταρκτικὴν θάλασσα. Ὁ Χῆρνε καὶ οἱ συνένοχοί του πρῶτα, ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκὺν καὶ οἱ σύντροφοί του ἔπει-

Εἶδαμε τὸν Ντίρκ γονατισμένο μὲ τεντωμένα χέρια .. (σελ 306)

τα, εἴμεθα οἱ πρῶτοι ποὺ πατήσαμε τὸ πόδι στὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς πολικῆς ἡπείρου. Πλοϊο, ποὺ θὰ προσήγγιξε τὸ γιγαντιαίο ἐκεῖνο μαγνήτη, θὰ κατεστρέφετο τελείως, καὶ

ή γολέτα μας όταν είχε τὴν τύχη τῆς βάρκας της, ἀπὸ τὴν ὅποια δὲν ἔμενε τώρα παρὰ ἓνας ἄμορφος σωρὸς συντριμμάτων.

Ἐν τούτοις δὲ Τζέμ Βέστ παρατήρησε, ὅτι δὲν ἦταν φρόνιμο νὰ παρατείνουμε ἀκόμη τὴν διαμονή μας στὴ Γῆ τῆς Σφιγγὸς — γιατὶ τέτοιο ὄνομα δώσαμε στὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς πολικῆς ἥπειρου. Δὲν εἶχαμε πολὺ καιρὸν στὴ διάθεσή μας, καὶ λίγων ἡμερῶν καθυστέρησῃ θὰ μᾶς ἀνάγκαζε νὰ ἔχειμωνιάσουμε μπροστὰ στὸ παγόφραγμα.

Εἶχε δοθῆ λοιπὸν ἡ διαταγὴ νὰ ἐπιστρέψουμε στὴν ἀκτή, ὅταν ἡ φωνὴ τοῦ μιγάδα ἀντήχησε καὶ πάλι, καὶ οἱ τρεῖς αὐτὲς λέξεις, ἡ μᾶλλον οἱ τρεῖς αὐτὲς κραυγὲς ἐβγῆκαν ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Ντίκων Πέτερος:

—'Εδω!... 'Εδω!... 'Εδω!...

Ἐτρέξαμε καὶ περνώντας τὴν καμπὶ ποὺ σχημάτιζε τὸ δεξὶ πόδι τοῦ τέρατος, εἴδαμε τὸν Ντίκων Πέτερος γονατισμένο μὲ τὰ χέρια τεντωμένα πρὸς ἕνα πτῶμα, ἡ μᾶλλον σκελετό, ντυμένο μὲ δέρμα, ποὺ τὸ ψύχος τῆς χώρας ἐκείνης εἶχε διατηρήσει ἀνέπαφο. Τὸ κεφάλι του ἔκλινε πρὸς τὸ στῆθος· μιὰ μακρὺὰ λευκὴ γενειάδα ἔφτανε ὡς τὴ μέση του καὶ τὰ νύχια τῶν ποδιῶν του, καθὼς καὶ τῶν χεριῶν, ἥσαν μακρὺὰ σὰν ὅρνιου ἀρπακτικοῦ.

Πῶς τὸ πτῶμα ἐκεῖνο βρισκότανε κρεμασμένο, κολλημένο στὸ πλευρὸν τοῦ βράχου, δυὸ δργιὲς ψηλότερα ἀπὸ τὸ ἔδαφος; Εἴδαμε τότε ἕνα τουφέκι κρεμασμένο ἀπὸ τὸν ὕμιο του μὲ δερμάτινο λουρί, ἡ κάνηγη τοῦ ὅποίου ἦταν στριμμένη καὶ καταφραγώμένη σχεδὸν ἀπὸ τὴ σκουριά. Καὶ ἔξηγήσαμε τὰ μυστήριο...

—'Ο Πύμ!... δὲ καημένος μου δὲ Πύμ!... ἐπαναλάμβανε δὲ Ντίκων Πέτερος μὲ φωνὴ ποὺ σπάραξε τὴν καρδιά.

Ἐπειτα δοκύμασε νὰ σηκωθῇ, γιὰ νὰ πλησιάσῃ καὶ νὰ φιλήσῃ τὸ λεύψαντο τοῦ ἀγαπημένου του Πύμ...

‘Αλλὰ τὰ γόνατά του λύγισαν... ἓνας λυγμὸς τοῦ ἔξε-

σχισε τὸ λαιμό... ἔνας σπασμὸς τοῦ ἔσπασε τὴν καρδιά... καὶ ἀνετράπη... καὶ ἔπεσε νεκρός!

Ἐπει λοιπόν, ἀφότου ἔχωρίστηκαν, ἡ βάρκα εἶχε παρασύρει τὸν Ἀρθυρὸν Πύμ ταῖς μέρῃ ἐκεῖνα τοῦ Ἀνταρκτικοῦ... Ὁπως κι ἐμεῖς, ἀφοῦ πέρασε τὸ Νότιο Πόλο, ἔπεσε στὴ σφαιρὰ τῆς μαγνητικῆς ἔλξεως τοῦ τέρατος. Κι ἐκεῖ, ἐνῷ ἡ βάρκα του ἔφευγε ὥκολουσθυσα τὸ πρὸς βορρᾶν διευθυνόμενο ρεῦμα, ἐκεῖνος, καταληφθεὶς ἀπὸ τὸ μαγνητικὸ ρευστό, πρὸν προσφάση ν' ἀπαλλαχθῇ ἀπὸ τὸ ὀλένθριο ὅπλο, ποὺ τὸ εἶχε κρεμασμένο ἀπὸ τὸν ὄμοιο, ἐλκύσθηκε ὁρμητικὰ κι ἐρρίχτηκε ἐπάνω στὸ βράχο.

Καὶ ἦδη ὁ μιγάς, ὁ πιστὸς καὶ ἀφωσιωμένος σύντροφος, ἀναπαύεται στὴ Γῆ τῆς Σφίγγας, στὸ πλευρὸ τοῦ Ἀρθυρού Γόρδωνος Πύμ, τοῦ ἥρωος, τοῦ ὅποιου τὶς παράδοξες περιπέτειες διηγήθηκε ὁ Ἐντγκαρ Πόε, ὁ μέγας Ἀμερικανὸς ποιητής, χωρὶς ποτὲ νὰ μάθῃ τὸ οἰκτρό, καὶ ἀκόμη παραδοξότερο τέλος του!

Ἡ σωτηρία.

Τὴν ἴδια ἐκείνη μέρα, τὸ ἀπόγευμα, ὁ «Παράκτος» ἀπέπλεε ἀπὸ τὴ Γῆ τῆς Σφίγγας. Εἴχαμε νὰ διαιτρέξουμε ἀκόμη τετρακόσια μίλια περίπου ὡς τὸ νότιο πολικὸ κύκλο. Ἀλλά, φτάνοντας στὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὡκεανοῦ, θὰ εἴχαμε τὴν εύτυχία νὰ συναντήσουμε καφιμὰ φαλαινούμηρίδα, ἡ κανένα πλοϊο ἀπ' τὰ ταξιδεύοντα χάρη ἐξερευνήσεως στὶς πολικὲς θάλασσες;

Ἡ τελευταία αὐτὴ ἐλπίδα δὲν ἦταν ὅλως διόλου ἀβάσιμη. Καθὼς θυμόμαστε, ὅταν ἡ γολέτα μας βρισκόταν ἀκόμη στὶς Φάλκλοντ, ἐγίνετο λόγος γιὰ μιὰ ἐξερευνητικὴ ἀποστολὴ ὑπὸ τὸν Κάρολον Οὐίλκ, ὑποπλοίαρχο τοῦ ἀμερικανικοῦ ναυτικοῦ.

‘Ο στολίσκος του, ἀποτελούμενος ἀπὸ τέσσερα πλοῖα,

είχε φύγει άπό τη Γῆ τοῦ Πυρὸς τὸ Φεβρουάριο τοῦ 1839, μὲ ἄφθονες προμήθειες, γιὰ μακρὺ ταξίδι στὶς νότιες πολικές θάλασσες. Τί συνέβη ἔκτοτε τὸ ἀγνοούσαμε. 'Αλλ' ὅν δὲ Οὐνίλκ, ἀφοῦ ἔπλεε στὰ δυτικὰ μήρη, εἶχε σκεφτῆ νὰ προχωρήσῃ καὶ πρὸς τὰ ἀνατολικά, γιὰ νὰ βρῇ πέρασμα, καθόλου ἀπίθανο νὰ συναντοῦσε τὸν «Παράκητο» κανένα ἀπὸ τὰ πλοῖα τοῦ ἔξερευνητικοῦ αὐτοῦ στολίσκου.

'Οπωσδήποτε, τὸ δυσκολώτερο ἦταν νὰ φτάσουμε πρὸ τοῦ πολικοῦ χειμῶνος, νὰ ἐπωφεληθοῦμε τῆς ἀπαγούσς ἐκείνης θάλασσας, ποὺ θὰ πάγωνε σὲ λίγο καὶ θὰ ἔκανε ἀδύνατον τὸν πλοῦν.

'Ο θάνατος τοῦ Νικού Πέτερς είχε ὑποβιβάσει σὲ δώδεκα τὸν ἀριθμὸ τῶν ἐπιβατῶν τοῦ «Παράκητου». Νά τι ἀπέμεινε ἀπὸ τὸ διπλὸ πλήρωμα τῶν δυὸ γολετῶν, τῆς πρώτης μὲ τριανταοχτὼ ἄνδρες, καὶ τῆς δεύτερης μὲ τριανταδύο — ἐν ὅλῳ ἐνδομήντα! 'Αλλ' ἂς μὴ ἔχηνāμε, ὅτι τὸ ταξίδι τοῦ «Ἀλμπρανού» είχε γίνει ἀπὸ φιλανθρωπικὸ καθῆκον, καὶ ὅτι οἱ τέσσερεις ἀπὸ τοὺς ναυαγοὺς τῆς «Ιάνας» ὅφειλαν σ' αὐτὸ τὴ σωτηρία τους.

Καὶ τώρα ἂς τελειώσουμε. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐκταθοῦμε πολὺ στὴ διήγηση τοῦ ταξιδιοῦ τῆς ἐπιστροφῆς, ποὺ τὸ εὐνόησαν τὰ σταθερὰ ρεύματα καὶ οἱ ἄνεμοι. 'Αλλωστε οἱ σημειώσεις, ποὺ χρησιμεύουν γιὰ τὴν παροῦσα διήγηση, οὔτε κλείστηκαν σὲ μπουκάλα, ποὺ ωχτήκε στὴ θάλασσα, οὔτε ἀνευρέθηκαν κατὰ τύχην στὶς χῶρες τοῦ 'Ανταρκτικοῦ. Τὶς ἔφερα ἐγὼ δὲ ἴδιος, καὶ μολονότι τὸ τελευταῖο μέρος τοῦ ταξιδιοῦ μας δὲν ἦταν ἀπαλλαγμένο ἀπὸ μεγάλους κόπους, δυσχέρειες καὶ κινδύνους — πρὸ πάντων ἀνησυχίες — πάντως δύμως είχε γιὰ λύση τὴ σωτηρία μας.

Καὶ πρῶτα, λίγες μέρες μετὰ τὴν ἀναχώρησή μας ἀπὸ τὴ Γῆ τῆς Σφιγγός, ὁ ἥλιος ἔδυσε ἐπὶ τέλους πίσω ἀπὸ τὸ δυτικὸ ὁρίζοντα, καὶ δὲν ἔμελλε ν' ἀναφανῇ ὀλόκληρο τὸ χειμώνα. 'Ανάμεσα λοιπὸν στὸ ἡμίφως τῆς πολικῆς

νύχτας, ό «Παράκητος» έξακολούθησε τὸν μονότονο πλοιοῦν του. Είναι ἀλήθεια ὅτι συχνὰ φαινότανε τὸ πολικὸν σέλας — τὸ θαυμάσιο αὐτὸ μετέωρο, ποὺ ὁ Κούκ καὶ ὁ Φόρστερ παρατίθονταν γιὰ πρώτη φορὰ στὰ 1773. Τί μεγαλοπρέπεια καὶ λαμπρότητα ἔχει τὸ φωτεινὸν ἐκεῖνο τόξο, μὲ τὶς ὀκτῖνες του, τὶς ἴδιότροπες, ἀλλοῦ μεγάλες καὶ ἀλλοῦ μικρές, μὲ τὴ θαυμάσια λάμψη τῶν πυρίνων πετάλων του, ποὺ ἐντείνεται καὶ ξαφνικὰ ἐλαττώνεται, μὲ τὴν ἀπειρη ποικιλία τῶν χρωμάτων, ποὺ παρουσιάζουν συστρεφόμενοι οἱ κροσσοί του, οἱ διαφροτρόπως χρωματισμένοι, ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὸ κόκκινο μέχρι τοῦ σμαραγδένιου πράσινου!

Ναί, ἀλλὰ ποὺ ὁ ἥλιος, ποὺ τὸ ἀπαράμιλλο καὶ δυσαναπλήρωτο αὐτὸ ἄστρο, ποὺ σὲ ὅλους τοὺς μῆνες τοῦ ἀνταρκτικοῦ καλοκαιριοῦ εἶχε φωτίσει ἀδιάκοπα τοὺς ὄρες ζοντές μας! Καὶ ἡ μακρυνὴ αὐτὴ νύχτα τῶν Πόλων ἔξασκει ἐπάνω στὸν ἄνθρωπο μιὰ ἥμικη καὶ φυσικὴ ἐπίδραση, ποὺ κανεὶς δὲν μπορεῖ ν' ἀποφύγῃ, προξενεῖ μιὰν ἐντύπωση ἀπερίγραπτη, ἔνα αἰσθημα τρόμου, ἀποθαρρύνσεως, μελαγχολίας.

’Απὸ τοὺς ἐπιβάτες τοῦ «Παράκητου», μόνο ὁ ναύκληρος καὶ ὁ "Ἐντικοτ εἰχαν διατηρήσει ἀναλλοίωτη τὴν εὐθυμία τους, μὴ ἐπηρεαζόμενοι καθόλου ἀπὸ τὶς στενοχώριες καὶ τοὺς κινδύνους τοῦ ταξιδιοῦ. Μπορῶ νὰ ἔξαιρέσω ἐπίσης καὶ τὸν ἀπαύθη Τζέμ Βέστ, ἔτοιμον ν' ἀντιμετωπίσῃ ὁποιαδήποτε δυσχέρεια, σὰν ἄνθρωπος εὔρισκομενος διαρκῶς σὲ ἄμινο. "Οσον ἀφορᾶ τοὺς ἀδελφοὺς Γκύ, ἡ εύτυχία τῆς συναντήσεώς τους ἦταν τόσο μεγάλη, ὡστε τοὺς ἔκανε συχνὰ νὰ ξεχνοῦν τοὺς κινδύνους τοῦ μέλλοντος.

Μά τὴν ἀλήθεια, δὲν ἔχω λόγους νὰ ἐγκωμιάσω τὸν καλὸ καὶ ἀξιο αὐτὸν Ούρλιγκερλί! "Ἐπαιρόνε κανεὶς θάρρος μόνο ποὺ τὸν ἀκουγε νὰ ἐπαναλαμβάνῃ, μὲ τὸ ὑφος του ἐκεῖνο τὸ γεμάτο πεποίθηση:

— Θὰ φθάσουμε μὲ τὸ καλό, φίλοι μου, θὰ φτάσουμε

καὶ θὰ σωθοῦμε, ἔννοια σας!... "Αν ἔξετάσετε καλά, θὰ
ἰδῆτε ὅτι, σὲ ὅλο τὸ ταξίδι, οἱ κακοτυχίες ἡσαν περισσότε-
ρες ἀπὸ τὶς καλοτυχίες. 'Αλήθεια... χάσαμε τὴ γολέτα μας,
Δυστυχισμένη «'Αλμπραν», πῶς σηρώθηκες πρῶτα στὰ
ψηλὰ σὰν μπαλόνι, καὶ ὑστερα κατρακύλησες στὴ θάλασ-
σα σὰν ὄγκοπαγος!... 'Αλλὰ μήπως ὁ ὄγκοπαγος δὲν μᾶς
ἔβγαλε στὴ στεριά; Καὶ ὑστερα ἡ τσαλαλικὴ φελούκα δὲν
μᾶς ἔφερε τὸν πλοίαρχο Οὐελλιαμ Γκὺ καὶ τοὺς συντρό-
φους του; Νὰ εἴστε βέβαιοι, πῶς αὐτὸ τὸ ρεῦμα καὶ αὐ-
τὸς ὁ ἀέρας ποὺ μᾶς ἔφεραν ὡς ἐδῶ θὰ μᾶς πᾶνε καὶ πιὸ
πέρα! Μὲ τόσα «ἀτοῦ» δὲν χάνει κανεὶς τὸ παιχνίδι! "Ενα
πρᾶγμα μονάχα μὲ λυτεῖ, ποὺ θὰ γυρίσουμε στὴν πατρίδα
ἀπὸ τὴ Νέα Ζηλανδία, καὶ δὲν θ' ἀγκυροβολήσουμε στὴν
Κεργαιλάνη, στὸ λιμάνι τοῦ Κοίστμας—Αρμπούρ, μαρο-
στὰ στὸ ξενοδοχεῖο τοῦ φίλου μου "Ατκινς!

Μεγάλη ἀπογοήτευση, πρόγματι, γιὰ τὸ φίλο τοῦ
"Ατκινς" ἀλλά, κατὰ βάθος, καὶ ποιός δὲν τὴν συμμερι-
ζότανε;...

'Ἐπὶ ὄχτὼ μέρες διατηρήσαμε τὴ διεύθυνσή μας χωρὶς
νὰ παρεκκλίνουμε οὔτε πρὸς δυσμὰς οὔτε πρὸς ἀνατολάς,
καὶ μόνον στὶς 21 Μαρτίου ὁ «Παράκητος» ἔχασε ἀπὸ τ'
ἀριστερὰ τὴ θέα Χώρας τοῦ "Αλμπρανου.

'Ἐξακολουθῶ νὰ δίνω τὸ δνομα αὐτὸ στὴ χώρα, τῆς
ὅπονας ἡ ἀκτὴ ἀπλωνότανε συνεχῆς μέχρι τοῦ πλάτους ὅ-
που βρισκόμαστε τώρα, καὶ συνεπῶς καμμιὰ ἀμφιθεάλια
ὅτι ἀποτελοῦσε μιὰ ἀπὸ τὶς μεγάλες ἥπειρους τοῦ 'Ανταρ-
κτικοῦ. 'Εννοεῖται δὲ ὅτι ὁ «Παράκητος» ἔπαψε νὰ τὴν
παραπλέῃ, γιατὶ τὸ ρεῦμα τὸν ἔσπρωχνε πρὸς βιορρᾶν, ἐνῶ
ἡ ἀκτὴ τῆς Χώρας τοῦ "Αλμπρανου ἀπομακρυνότανε,
στρεφομένη πρὸς τὰ βιορειονατολικά.

Τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς πολικῆς θάλασσας ἦταν ἀκόμα
ἀπαγέγει· τὰ νερά της διιώς παρέσυραν ὀλόκληρο στόλο
πλωτῶν ὄγκοπάγων.

'Τηροχε λοιπὸν δυσχέρεια καὶ διαρκῆς κίνδυνος στὸ

ήμίφως τῆς πολικῆς νύχτας, ὅταν ἔπρεπε νὰ ἐκτελοῦμε δύσκολους χειρισμοὺς γιὰ νὰ βροῦμε πέρασμα ἀνάμεσα στοὺς πελώριους πάγους, ἢ ν' ἀποφύγουμε σύγκρουση ἢ σφήνωμα, ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ συντρίψῃ τὸ πλοιάριο μας, ὅπως συντρίβεται κόκκος σταριοῦ ἀνάμεσα στὶς μυλόπτερες...

Καὶ μιὰ ἄλλη δυσχέρεια. Δὲν μπορούσαμε πιὰ νὰ ἔρουμε τὴν θέση μας, οὔτε εἰς πλάτος οὔτε εἰς μῆκος. Ἡλιος δὲν ὑπῆρχε πλέον· καὶ ἐπειδὴ ὁ ὑπολογισμὸς ἀπὸ τὴν θέση τῶν ἀστεριῶν εἶναι πολύπλοκος, ὁ πλοιάρχος Λάν Γκὺ δὲν μποροῦσε πιὰ νὰ κάνῃ τὴν συνηθισμένη καταμέτρηση. Ὁ «Παράκητος» λοιπὸν ἀκολουθοῦσε τυφλὰ τὸ ρεῦμα, ποὺ μᾶς διεύθυνε δόλοένα πρὸς βορρᾶν, καθὼς ἐμαρτυροῦσε ἡ ναυτικὴ πυξίδα.

‘Οπωσδήποτε, ἔχοντας ὑπ’ ὄψη τὸν μέσον ὅρον τῆς ταχύτητάς του, μπορέσαμε νὰ ὑπολογίσουμε ὅτι, στὶς 27 Μαρτίου, ὁ «Παράκητος» βρισκόταν μεταξὺ τοῦ ἔξηροστοῦ ὁγδού καὶ τοῦ ἔξηροστοῦ ἐνάτου παραλλήλου, δηλαδὴ περίπου ἑβδομήντα μίλια μακρὺν ἀπὸ τὸν πολικὸ κύκλο.

‘Ω, ἂν κατὰ τὸ ἐπικίνδυνο αὐτὸ ταξίδι κανένα πρόσκομμα δὲν προσπιάζόταν, ἂν ἦταν ἔξασφαλισμένος ὁ πλοῦς πρὸς τὸν Εἰρηνικὸ Ὡκεανό, ὁ «Παράκητος» σὲ λίγες μέρες μποροῦσε νὰ φτάσῃ στὸ ἔσχατον ἀκρον τῶν ἀνταρκτικῶν θαλασσῶν. Ἀλλά, μετὰ μιὰ ἐκατοντάδα μιλίων ἀκόμη, μᾶς ἐπερίμενε τὸ μεγάλο ἐκεῖνο παγόφραγμα, καὶ ἂν δὲν βρίσκαμε κανένα πέρασμα ἀνοιχτό, θὰ εἴμαστε ἀναγκασμένοι νὰ τὸ περιπλεύσουμε γιὰ νὰ φτάσουμε, εἴτε στὴν ἀνατολική, εἴτε στὴ δυτική του ἀκρη. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἂν κατορθώναμε νὰ τὸ περάσουμε...

‘Ε, καὶ ἂν κατορθώναμε νὰ τὸ περάσουμε; Θὰ βρισκόμαστε πάλι σ’ ἕνα μικρὸ καὶ εὐθραυστὸ πλοιάριο, στὴ μέση τοῦ φοβεροῦ Εἰρηνικοῦ Ὡκεανοῦ, κατὰ τὴν χειρότερη ἐποχὴ τοῦ ἔτους, κατὰ τὴν ἐποχὴ τῶν τρομερῶν τρικυ-

μιῶν, στὶς ὁποῖες οὔτε τὰ μεγάλα πλοῖα δὲν ἀντέχουν!

”Οχι, δὲν θέλαμε κανόνα νὰ συλλογιζόμαστε... ‘Ο Θεὸς θὰ ἐρχότανε εἰς βοήθειάν μας..., θὰ ἔσωζόμαστε... Θὰ μᾶς παρελάμβανε κανένα πλοϊο καὶ θὰ μᾶς ἔσωζε... Αὐτὸς ἐβεβαίωνε ὁ ναύκληρος..., καὶ δὲν ἦταν κακὸν ν' ἀκοῦμε τὸν ναύκληρο!...

’Εν τούτοις, ἡ ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας ἄρχισε νὰ παγώνῃ, καὶ πολλὲς φορὲς ἀναγκαστήκαμε νὰ σπάσουμε στρώματα πάγου γιὰ ν' ἀνοίξουμε δίοδο. Καὶ ὑποφέραμε πολὺ ἀπὸ τὸ κρύο καὶ ἀπὸ τὸν ἀνεμο, μέσα στὴ βάρκα ἐκείνη τὴν ξέσκεπτη, μολονότι εἴμαστε ἐφωδιασμένοι μὲ βαρειὰ σκεπάσματα. Εύτυχῶς εἶχαμε τρόφιμα γιὰ μερικὲς ἑβδομάδες ὀκόμη — παιστά κρέατα καὶ δυὸς βαρέλια ρακῆς. ”Οσον ἀφορᾶ τὸ γλυκὸν νερό, προμηθεύμαστε ὅσο θέλαμε λιώνοντας πάγο.

Μετὰ ἔξη μέρες, δηλαδὴ στὶς 2 ’Απριλίου φάνηκε τὸ παγόφραγμα, διαγραφόμενο μακρυά, σὲ ὑψος διακοσίων ἥ τριακοσίων μέτρων ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης. Τὰ ἄκρα του ὅμως δὲν ἐφαίνοντο, οὔτε πρὸς δυσμάς, οὔτε πρὸς ἀνατολάς· καὶ ἂν ἡ βάρκα μας δὲν εὑρισκε κανένα πέρασμα ἀνοιχτό, θὰ ἦταν ἀδύνατο νὰ περάσουμε.

Εύτυχῶς, τέτοιο πέρασμα βρέθηκε, καὶ τὸ ἀκολουθήσαμε μὲ ἄπειρους κινδύνους. Χάρη στὸ ζῆλο, τὸ θάρρος καὶ τὴν ἱκανότητα τῶν ἀνδρῶν μας καὶ τῶν ἀρχηγῶν των μπορέσαμε νὰ παρακάψουμε δῆλες τὶς δυσκολίες, ποὺ παρουσίασε ὁ πλοῦς ἀνάμεσα στοὺς πάγους. Ναί, στοὺς δυὸς πλοιάρχους Λάν καὶ Οὐίλλιαμ Γκύ, στὸν ὑποπλοίαρχο Τζέμι Βὲστ καὶ στὸ ναύκληρο χρωστοῦμε αἰώνια εὐγνωμοσύνη!

Καὶ ἐπὶ τέλους βρεθήκαμε στὰ νερά τοῦ Νοτίου Ειρηνικοῦ. ’Αλλὰ κατὰ τὸν ἐπίπονον διάπλουν, ἡ βάρκα μας ὑπέστη ἀρκετὲς ζημιές. Τὸ καλαφάτισμά της εἶχε τριβῇ οἱ δεσμοί της είχαν χαλαρωθῆ, καὶ ἀπὸ πολλὰ μέρη ἔκανε

νερά, ὡστε διαφορῶς εἴμαστε ἀναγκαιομένοι νὰ τὴν ἀδειά-
ζουμε.

Ἐν τούτοις ὁ ἄνεμος ἔπνεε ἥρεμος, ἡ θάλασσα ἦταν
περισσότερο γαλήνια ἀπ' ὅσο μπορούσαμε νὰ ἐλπίζουμε,
καὶ ὁ κίνδυνος τοῦ πλοῦ δὲν ἦταν μεγαλύτερος ἀπ' ὅσους
μᾶς ἀπειλοῦσαν...

“Οχι! τὸ κακὸ ἦταν ὅτι κανένα πλοῖο, καμμιὰ φαλαι-
νοθηρίδα δὲν φαινότανε στὸ πέλαγος ἐκεῖνο. Ἡδη, ἀπὸ
τίς πρῶτες μέρες τοῦ Ἀπριλίου, οἱ ψαράδες εἶχαν ἐπι-
στρέψει... Ἐφτάσαμε ἀργά, πολὺ ἀργά....

Καθὼς δὲ μάθαμε κατόπιν, ἔπρεπε νὰ βρεθοῦμε ἐκεῖ
πρὸ δυὸ μηνῶν τουλάχιστον, γιὰ νὰ συναντήσουμε τὰ
πλοῖα τῆς ὀμερικανικῆς ἀποστολῆς.

Πράγματι, στὶς 21 Φεβρουαρίου, ὁ ὑπατλοίαρχος
Οὐίλκ, μ' ἔνα ἀπὸ τὰ πλοῖα του, ἐξερευνοῦσε τὶς θάλασ-
σες ἐκεῖνες. Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ χειμώνας πλησίαζε, ἀνέκρουσε
πρύμνη κι ἐπέστρεψε στὸ Χόβαρτ - Τάουν τῆς Τασμανίας.

Τὸν ᾱδιο χρόνο, ἄλλη ἀποστολή, ὑπὸ τὸν Γάλλον
πλοίαρχον Ντυμόν Ντιφρί, ἀνεκάλυψε, στὶς 21 Ιανουα-
ρίου, τὴν Ἀντελία καὶ κατόπιν, στὶς 29 Ιανουαρίου, τὴν
Κλαρία. Καὶ μετὰ τὶς σπουδαῖες αὐτὲς ἀνακαλύψεις, τὰ
πλοῖα τῆς γαλλικῆς ἀποστολῆς ἀφησαν τὸν Ἀνταρκτικὸ
'Ωκεανὸ καὶ ἔπλευσαν κι ἐκεῖνα πρὸς τὸ Χόβαρτ - Τάουν.

Κανέγα λοιπὸν ἀπὸ τὰ πλοῖα αὐτὰ δὲν βρισκότανε
πιὰ στὶς θάλασσες ἐκεῖνες.

“Οταν λοιπὸν ὁ «Παράκτος», ὁ μικρὸς σὰν καρυδό-
τσουφλο, βρέθηκε στὴν ἀπέραντη ἐρημιὰ τοῦ 'Ωκεανοῦ, ἀ-
φοῦ πέρασε τὸ Παγόφραγμα, ἀρχίσαμε νὰ πιστεύουμε ὅτι
ἡ σωτηρία μας ἦταν ἀδύνατη!

Χίλια πεντακόσια μίλια μᾶς ἐχώριζαν τότε ἀπὸ τὴν
πλησιέστερη γῆ, καὶ ὁ χειμώνας εἶχεν ἀρχίσει πρὸ ἐνὸς
ἡδη μηνός!...

Καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ αἰσιόδοξος Οὐρλιγκερλὶ ἀναγ-
κάστρηκε νὰ ὅμοιογήσῃ, ὅτι ἡ τελευταία καλοτυχία, στὴν

όποια βασιζότανε μὲ τόση πεποίθηση, ήταν τουλάχιστον προβληματική... 'Απελπισία!

Στὶς 6 'Απριλίου βρευθήκαμε ύπὸ τὶς φοβερώτερες συνθήκες. Τὰ τρόφιμα ἔξηντλήθησαν ὁ ἄνεμος ἀρχισε νὰ δυναμώνῃ καὶ ἡ βάρκα μας, σκαμπανεβάζοντας φοβερά, ἐκινδύνευε ν' ἀναποδογυριστῇ...

— Πλοϊο!

'Η λέξη αὐτὴ βγῆκε ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ναυκλήρου, καὶ ἀμέσως διακρίναμε ἓνα πλοϊο, σὲ ἀπόσταση τεσσάρων μιλίων πρὸς τὰ βιορειοανατολικά, ἀνάμεσα στὴν ὁμίχλη, ποὺ ἀρχισε νὰ στρώνεται.

'Αμέσως ἐκάναμε σινιάλα. Καὶ μᾶς εἶδαν... Τὸ πλοϊο στάθηκε καὶ ἔφριξε τὴ μεγάλη βάρκα του γιὰ νὰ μᾶς ποραλάθῃ.

'Ηταν ὁ «Τάσμαν», ἀμερικανικὸ τρικάταρτο ἀπὸ τὴν Τσάρλεστον, ἐπὶ τοῦ ὅποίου ἐτύχαμε θερμῆς καὶ ἐγκαρδίους ὑποδοχῆς. 'Ο πλοίαρχος περιποιήθηκε καὶ περιέθαλψε τοὺς συντρόφους μου, σὰν νὰ ἥσαν συμπολῖτες του.

'Ο «Τάσμαν» ἔρχότανε ἀπὸ τὶς Φάλκλαντ, ὅπου εἶχε μάθει ὅτι, πρὸ ἑπτὰ μηνῶν, ἡ ἀγγλικὴ γολέτα «'Αλμπρανος» εἶχε ἀποπλεύσει γιὰ τὶς πολικὲς θάλασσες, γιὰ νὰ βοῇ τοὺς ναυαγοὺς τῆς «'Ιάνας». 'Αλλ' ἐπειδή, ὁ χειμώνας προχωροῦσε καὶ ἡ γολέτα δὲν ἐφαινότανε, ὑπέθεσαν ὅτι εἶχε χαδῆ αὔτανδρη στὰ ἄξενα ἐκεῖνα πελάγη...

'Ο τελευταῖος αὐτὸς διάπλους ὑπῆρξε σύντομος καὶ εὐτυχῆς. Μετὰ 15 μέρες, ὁ «Τάσμαν» ἀπεβίβαζε στὸ Μέλπουρν, στὴν ἐπαρχία Βικτώρια τῆς Νέας Όλλανδίας, τοὺς ἐπιζήσαντες ἀπὸ τὸ διπλὸ πλήρωμα τῶν δυὸ γολετῶν, καὶ ἐκεῖ ἐπληρώθηκε στοὺς ναῦτες ἡ ἀμοιβή, ποὺ τοὺς εἶχα ὑποσχεθῆ. 'Ω, πόσο ἥταν δίκαιη! Μὲ τί κάπους ἐκέρδισαν τὰ χρήματα ἐκεῖνα!

Οἱ γεωγραφικοὶ χάρτες μᾶς ἐπληροφόρησαν τότε, ὅτι ὁ «Παράκτης» εἶχε βγῆ στὸν Εἰρηνικὸ 'Ωκεανὸ μετα-

ξὺν τῆς Κλαρίας, ποὺ ἀνακαλύφτηκε ἀπὸ τὸν Ντυμών
Ντυρδίλ, καὶ τῆς Φαμπρόνιας.

"Ετσι ἐτελείωσε ἡ παράδοξη καὶ περιπετειώδης αὐτὴ
ἐκδρομή, ποὺ εἶχε πολλὰ θύματα δυστυχῶς! "Αν οἱ περι-
πέτειες, ἂν οἱ ἀνάγκες τοῦ ταξιδιοῦ μᾶς παρέσυραν πρὸς
τὸ Νότιο Πόλο, πέρα, πολὺ πέρα ἀπ' ὅσο προχωρήσανε
προγενέστεροι θαλασσοπόροι, καὶ ἂν περάσαμε ἀκόμη καὶ
ἀπ' αὐτὸ τὸν γήινο πόλο, ἐν τούτοις ὅμινοις, πόσες σπου-
δαιότατες ἀνακαλύψεις, στὰ μέρη ἔκεινα, δὲν ἐπιφυλάσ-
σονται γιὰ τοὺς μέλλοντες ἔξερευνητές!

'Ο 'Αρθοῦρος Πύμ, ὁ περιβόητος ἥρωας τοῦ "Εντ-
γκαρ Πόε, ἔδειξε τὸ δρόμο... Σὲ ἄλλους ἀπόκειται τώρα
νὰ τὸν ἀκολουθήσουν καὶ νὰ πάνε ν' ἀποσπάσουν ἀπὸ τὴ
Σφίγγα τῶν Πάγων τὰ τελευταῖα μυστικὰ τοῦ μυστηριώ-
δους 'Ανταρκτικοῦ!

Τ Ε Λ Ο Σ